

# ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2003

Vyhlásené: 27. 11. 2003      Časová verzia predpisu účinná od: 21. 2.2022 do: 28. 2.2022

**Obsah dokumentu je právne záväzný.**

**461**

## **ZÁKON**

z 30. októbra 2003

**o sociálnom poistení**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

### **PRVÁ ČASŤ**

#### **PRVÁ HLAVA**

##### **PRVÝ DIEL**

##### **ZÁKLADNÉ USTANOVENIA**

###### **§ 1**

###### **Predmet a pôsobnosť zákona**

(1) Tento zákon vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia, konanie vo veciach sociálneho poistenia a konanie vo veciach vymáhania pohľadávok.

(2) Tento zákon upravuje aj výkon starobného dôchodkového sporenia v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom.<sup>1)</sup>

(3) Tento zákon sa nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby, ozbrojených príslušníkov finančnej správy<sup>1a)</sup> (ďalej len „policajt“), profesionálnych vojakov ozbrojených síl,<sup>1b)</sup> vojakov mimoriadnej služby<sup>1c)</sup> (ďalej len „profesionálny vojak“), ktorých sociálne zabezpečenie je upravené osobitným predpisom,<sup>2)</sup> ak tento zákon neustanovuje inak.

###### **§ 2**

###### **Rozsah sociálneho poistenia**

Sociálne poistenie podľa tohto zákona je

a) nemocenské poistenie ako poistenie pre prípad straty alebo zníženia príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstva a materstva,

b) dôchodkové poistenie, a to

1. starobné poistenie ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia,

2. invalidné poistenie ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia,
- c) úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu (ďalej len „pracovný úraz“) a choroby z povolania,
- d) garančné poistenie ako poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa na uspokojovanie nárokov zamestnanca, na úhradu odmeny a výdavkov predbežného správcu podľa osobitného predpisu<sup>2a)</sup> a na úhradu povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „príspevky na starobné dôchodkové sporenie“) nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,
- e) poistenie v nezamestnanosti ako poistenie pre prípad straty príjmu z činnosti zamestnanca v dôsledku nezamestnanosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku nezamestnanosti.

## **DRUHÝ DIEL**

### **ZÁKLADNÉ POJMY**

#### **§ 3**

##### **Zárobková činnosť**

(1) Zárobková činnosť podľa tohto zákona je, ak osobitný predpis<sup>4)</sup> alebo medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak, činnosť vyplývajúca z právneho vzťahu, ktorý zakladá

- a) právo na príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu,<sup>5)</sup> okrem nepeňažného príjmu z predchádzajúceho právneho vzťahu, ktorý zakladal právo na príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu,<sup>5)</sup> poskytnutého z prostriedkov sociálneho fondu,
- b) dosahovanie príjmu z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu.<sup>6)</sup>

(2) Zárobková činnosť je aj činnosť podľa odseku 1, z ktorej príjem nepodlieha dani z príjmov podľa osobitného predpisu<sup>7)</sup> preto, že tak ustanovujú predpisy a medzinárodné zmluvy o zamedzení dvojitého zdanenia.

(3) Zárobková činnosť je aj činnosť podľa odseku 1, z ktorej príjem nepodlieha dani z príjmov podľa osobitného predpisu,<sup>7)</sup> ak na fyzickú osobu, ktorá túto zárobkovú činnosť vykonáva, sa v právnych vzťahoch sociálneho poistenia uplatňujú predpisy Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu<sup>4)</sup> alebo sa uplatňuje medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

#### **§ 4**

##### **Zamestnanec**

(1) Zamestnanec na účely nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti je, ak tento zákon neustanovuje inak, fyzická osoba v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, okrem

- a) fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov,
- b) fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorá má priznaný
1. starobný dôchodok,
  2. predčasný starobný dôchodok,
  3. invalidný dôchodok,
  4. výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu<sup>2)</sup> a dovŕšila dôchodkový vek,

5. invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>2)</sup>

c) žiaka strednej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktické vyučovanie podľa osobitného predpisu<sup>7aa)</sup> a študenta vysokej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktickú výučbu alebo odbornú prax podľa osobitného predpisu,<sup>7aaa)</sup>

d) fyzickej osoby v pracovnom pomere alebo štátnozamestnaneckom pomere, ak

1. bola pred vznikom pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru

1a. dlhodobo nezamestnaný občan<sup>7a)</sup> a dôvodom vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol vznik tohto pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru; ak k tomu istému dňu vzniklo viac pracovných pomerov alebo štátnozamestnaneckých pomerov, za pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer, ktorý bol dôvodom vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie, sa považuje ten pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer, na základe ktorého bola podaná prihláška do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia ako prvá, alebo

1b. vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie najmenej šesť po sebe nasledujúcich mesiacov, má trvalý pobyt v najmenej rozvinutom okrese<sup>7b)</sup> a dôvodom vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie bol vznik tohto pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru; časť vety za bodkočiarkou v bode 1a. platí rovnako,

2. suma jej mesačného príjmu podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tohto pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru nie je vyššia ako 67 % priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len „štatistický úrad“) za rok, ktorý 2 roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer,

3. jej nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 4 písm. a) alebo písm. b),

4. voči jej zamestnávateľovi Sociálna poisťovňa neeviduje ku dňu vzniku tohto pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru pohľadávku na poistnom na sociálne poistenie a príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie, ktorú možno predpísať a ktorá je splatná k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, ktorý 2 mesiace predchádza kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol tento pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer,

5. jej zamestnávateľ neznižil počet zamestnancov z dôvodu prijatia tejto fyzickej osoby a

6. odo dňa vzniku tohto pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru neuplynulo viac ako 12 kalendárnych mesiacov a

e) fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o zaradení do aktívnych záloh podľa osobitného predpisu.<sup>1c)</sup>

(2) Zamestnanec na účely dôchodkového poistenia je aj fyzická osoba v právnom vzťahu, ktorý jej zakladá právo na nepravidelný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe ňou určenej dohody podľa § 227a, ak priemerný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa odseku 5, žiaka strednej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktické vyučovanie podľa osobitného predpisu<sup>7aa)</sup> a študenta vysokej školy v právnom vzťahu, na základe ktorého vykonáva praktickú výučbu alebo odbornú prax podľa osobitného predpisu<sup>7aaa)</sup>. Zamestnancom na účely dôchodkového poistenia je aj

a) fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe ňou určenej dohody podľa § 227a, ak mesačný

- príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa odseku 5,
- b) fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, ak je fyzickou osobou uvedenou v odseku 1 písm. b), okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe ňou určenej dohody podľa § 227a, ak mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa odseku 5,
- c) fyzická osoba, ktorá bola fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d), ktorej vzniklo povinné dôchodkové poistenie podľa § 20 ods. 5 a
- d) fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o zaradení do aktívnych záloh podľa osobitného predpisu<sup>14)</sup> počas pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky, za ktoré jej patrí príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3.

(3) Zamestnanec na účely úrazového poistenia je fyzická osoba v právnom vzťahu zakladajúcim zamestnávateľovi úrazové poistenie.

(4) Zamestnanec na účely garančného poistenia je fyzická osoba v právnom vzťahu zakladajúcim zamestnávateľovi garančné poistenie, okrem zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa.

(5) Maximálna suma mesačného príjmu a maximálna suma priemerného mesačného príjmu podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z dohody určenej podľa § 227a je 200 eur.

#### **§ 4a**

Na účely tohto zákona sa za fyzickú osobu v právnom vzťahu na základe

- a) dohody o brigádnickej práci študentov považuje aj fyzická osoba v právnom vzťahu na základe zmluvy o výkone činnosti športového odborníka, ak ide o fyzickú osobu, ktorá je žiakom strednej školy alebo študentom dennej formy vysokoškolského štúdia a nedovršila 26 rokov veku,
- b) dohody o pracovnej činnosti považuje aj fyzická osoba v právnom vzťahu na základe zmluvy o výkone činnosti športového odborníka.

#### **§ 5**

##### **Samostatne zárobkovo činná osoba**

Samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá dovŕšila 18 rokov veku a v kalendárnom roku rozhodujúcom na vznik alebo na trvanie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnou osobou dosahovala príjmy uvedené v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, okrem fyzickej osoby, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím.

#### **§ 6**

##### **Poistenec**

(1) Poistenec podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je nemocensky poistená, dôchodkovo poistená alebo poistená v nezamestnanosti podľa tohto zákona.

(2) Poistenec podľa tohto zákona je na účely dôchodkového poistenia aj fyzická osoba, ktorá získala obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 2, 4 a 5.

(3) Poistencom patria práva pri výkone sociálneho poistenia rovnako v súlade so zásadou

rovnakého zaobchádzania v sociálnom zabezpečení ustanovenou osobitným zákonom.<sup>23a)</sup>

(4) Poistenec, ktorý sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa osobitného zákona.<sup>23a)</sup>

## § 7

### Zamestnávateľ

(1) Zamestnávateľ podľa tohto zákona je

- a) fyzická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt<sup>24)</sup> alebo povolenie na trvalý pobyt,<sup>25)</sup>
- b) právnická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a jej sídlo alebo sídlo jej organizačnej zložky je na území Slovenskej republiky,
- c) pre fyzickú osobu vykonávajúcu zárobkovú činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3
  - 1. fyzická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a má bydlisko v inom členskom štáte Európskej únie alebo v štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore ako Slovenská republika alebo na území Švajčiarskej konfederácie alebo v štáte, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, alebo
  - 2. právnická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a má sídlo alebo sídlo organizačnej zložky v členskom štáte Európskej únie alebo v štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo na území Švajčiarskej konfederácie alebo v štáte, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

(2) Ak zamestnávateľom nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1, funkciu zamestnávateľa plní platiteľ príjmu zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu.<sup>25a)</sup>

(3) Zamestnávateľ na účely nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1 z právneho vzťahu s fyzickou osobou na základe dohody určenej podľa § 227a, ak mesačný príjem alebo priemerný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa § 4 ods. 5.

(4) Zamestnávateľ na účely nemocenského poistenia a poistenia v nezamestnanosti nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1 v právnom vzťahu s

- a) fyzickou osobou na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, ktorý jej zakladá právo na nepravidelný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a odsekov 2 a 3,
- b) fyzickou osobou na základe dohody o brigádnickej práci študentov, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a odsekov 2 a 3,
- c) fyzickou osobou na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a odsekov 2 a 3, ak je poberateľom
  - 1. starobného dôchodku,
  - 2. predčasného starobného dôchodku,
  - 3. invalidného dôchodku,

4. výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu<sup>2)</sup> a dovŕšila dôchodkový vek,
5. invalidného výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

## § 8

### Pracovný úraz a choroba z povolania

(1) Pracovný úraz podľa tohto zákona je poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré

- a) zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 utrpel pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh, pre plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh a pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi,<sup>26)</sup>
- b) fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 utrpela pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

(2) Choroba z povolania podľa tohto zákona je choroba uznaná príslušným špecializovaným pracoviskom podľa osobitného predpisu,<sup>26a)</sup> zaradená do zoznamu chorôb z povolania uvedeného v prílohe č. 1, ak vznikla za podmienok uvedených v tejto prílohe

- a) zamestnancovi zamestnávateľa podľa § 16 pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh,
- b) fyzickej osobe uvedenej v § 17 ods. 2 pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

(3) Choroba z povolania je aj choroba, ktorá bola zistená pred jej zaradením do zoznamu chorôb z povolania, najviac tri roky pred dňom jej zaradenia do tohto zoznamu.

(4) Plnenie pracovných úloh alebo služobných úloh podľa odsekov 1 a 2 je

- a) výkon pracovných povinností vyplývajúcich z pracovného pomeru alebo služobných povinností vyplývajúcich zo štátnozamestnaneckého pomeru alebo služobného pomeru,
- b) iná činnosť vykonávaná na príkaz zamestnávateľa a
- c) činnosť, ktorá je predmetom pracovnej cesty alebo služobnej cesty.

(5) V priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh zamestnanca podľa odsekov 1 a 2 je

- a) úkon potrebný na výkon práce a úkon počas práce zvyčajný alebo potrebný pred začiatkom práce alebo po jej skončení; tieto úkony nie sú cesta do zamestnania a späť, okrem cesty súvisiacej s vykonávaním služobnej pohotovosti podľa osobitného predpisu,<sup>27)</sup> stravovanie, ošetrovanie alebo vyšetrenie v zdravotníckom zariadení ani cesta na ne a späť, s výnimkou uvedenou v písmene b),
- b) vyšetrenie zamestnanca v zdravotníckom zariadení vykonané na príkaz zamestnávateľa alebo ošetrovanie v zdravotníckom zariadení pri prvej pomoci a cesta na ne a späť,
- c) účasť zamestnanca na vzdelávaní, prehlbovaní kvalifikácie alebo na jej zvyšovaní, na ktorých sa zamestnanec zúčastnil na príkaz zamestnávateľa, vrátane školenia alebo vzdelávania organizovaného odborovou organizáciou alebo vyšším odborovým orgánom pre zamestnancov a pre funkcionárov výboru odborovej organizácie, ak sa na nich zúčastňujú so súhlasom alebo s vedomím zamestnávateľa,
- d) povinná účasť zamestnanca na rekondičnom pobyte<sup>28)</sup> alebo v priamej súvislosti s ňou.

(6) V priamej súvislosti s činnosťou fyzických osôb uvedených v § 17 ods. 2 sú úkony potrebné na výkon tejto činnosti a zvyčajné úkony počas tejto činnosti; odsek 5 písm. a) časť vety za

bodkočiarkou platí rovnako.

(7) Pracovný úraz a choroba z povolania nie je služobný úraz a choroba z povolania, ktoré vznikli pri výkone služby policajta a profesionálneho vojaka alebo v súvislosti s nimi.

## § 9

### Nezaopatrené dieťa

(1) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona je dieťa

- a) do skončenia povinnej školskej dochádzky,<sup>29)</sup>
- b) po skončení povinnej školskej dochádzky,<sup>29)</sup> najdlhšie do dovŕšenia 26 rokov veku, ak
  1. sa sústavne pripravuje na povolanie,
  2. pre chorobu a stav, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa prílohy č. 2, sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie alebo nemôže vykonávať zárobkovú činnosť alebo
  3. pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie alebo je neschopné vykonávať zárobkovú činnosť.

(2) Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nezaopatreného dieťaťa je choroba a stav uvedené v prílohe č. 2, ktoré podľa poznatkov lekárskej vedy majú trvať alebo trvajú dlhšie ako jeden rok a ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť podľa tejto prílohy.

(3) Nezaopatrené dieťa nie je dieťa,

- a) ktoré sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom, ak už získalo vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a bol mu priznaný akademický titul podľa osobitného predpisu,<sup>30)</sup> alebo
- b) ktoré je poberateľom invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

## § 10

### Sústavná príprava na povolanie

(1) Sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je štúdium na strednej škole po skončení povinnej školskej dochádzky<sup>29)</sup> alebo štúdium na vysokej škole do získania vysokoškolského vzdelania druhého stupňa.<sup>31)</sup>

(2) Sústavná príprava na povolanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) prvého bodu sa začína

- a) žiakovi strednej školy od začiatku školského roka nasledujúceho po školskom roku, v ktorom skončí povinnú školskú dochádzku,
- b) študentovi vysokej školy odo dňa zápisu na štúdium prvého stupňa alebo na štúdium druhého stupňa.

(3) Sústavná príprava na povolanie podľa § 9 ods. 1 písm. b) prvého bodu sa končí

- a) žiakovi strednej školy spôsobom ustanoveným osobitným predpisom,<sup>32)</sup>
- b) študentovi vysokej školy spôsobom ustanoveným osobitným predpisom.<sup>33)</sup>

(4) Sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je aj obdobie

- a) bezprostredne nadväzujúce na skončenie štúdia na strednej škole, najdlhšie do konca školského roka, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,
- b) od skončenia štúdia na strednej škole do zápisu na štúdium na vysokú školu vykonaného v kalendárnom roku, v ktorom dieťa skončilo štúdium na strednej škole,

- c) po skončení posledného ročníka strednej školy do vykonania skúšky podľa osobitného predpisu,<sup>32)</sup> najdlhšie do konca školského roka, v ktorom malo byť štúdium skončené,
- d) od získania vysokoškolského vzdelania prvého stupňa do zápisu na vysokoškolské štúdium druhého stupňa, ak zápis na vysokoškolské štúdium druhého stupňa bol vykonaný do konca kalendárneho roka, v ktorom bolo získané vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa.

(5) Sústavná príprava dieťaťa na povolanie je aj iné štúdium alebo výučba, ak sú svojím rozsahom a úrovňou podľa rozhodnutia Ministerstva školstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) postavené na roveň štúdiá na školách uvedených v odseku 1.

## § 11

### Všeobecný vymeriavací základ

(1) Všeobecný vymeriavací základ je 12-násobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej štatistickým úradom za príslušný kalendárny rok.

(2) Všeobecný vymeriavací základ v poslednom kalendárnom roku rozhodujúceho obdobia uvedeného v § 63 sa rovná všeobecnému vymeriavaciemu základu za predposledný kalendárny rok rozhodujúceho obdobia.

(3) Všeobecné vymeriavacie základy v kalendárnych rokoch pred rokom 2003 sú uvedené v prílohe č. 3.

## § 12

### Platobná neschopnosť zamestnávateľa

(1) Zamestnávateľ je na účely tohto zákona platobne neschopný, ak bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu.

(2) Deň vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa je deň doručenia návrhu na vyhlásenie konkurzu príslušnému súdu.

(3) Ak súd začne konkurzné konanie bez návrhu podľa osobitného predpisu,<sup>33a)</sup> považuje sa deň vydania uznesenia súdu o začatí konkurzného konania za deň vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

## TRETÍ DIEL

### DÁVKY NEMOCENSKÉHO POISTENIA, DÔCHODKOVÉHO POISTENIA, ÚRAZOVÉHO POISTENIA, GARANČNÉHO POISTENIA A POISTENIA V NEZAMESTNANOSTI

## § 13

(1) Z nemocenského poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú nemocenské dávky, a to

- a) nemocenské,
- b) ošetrovné,
- c) vyrovnávacia dávka,
- d) tehotenské,
- e) materské.

(2) Z dôchodkového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú dôchodkové dávky, a to



- a) zo starobného poistenia
  - 1. starobný dôchodok,
  - 2. predčasný starobný dôchodok,
  - 3. vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok,
  - 4. sirotsky dôchodok,
- b) z invalidného poistenia
  - 1. invalidný dôchodok,
  - 2. vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok,
  - 3. sirotsky dôchodok.

(3) Z úrazového poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytujú úrazové dávky, a to

- a) úrazový príplatok,
- b) úrazová renta,
- c) jednorazové vyrovnanie,
- d) pozostalostná úrazová renta,
- e) jednorazové odškodnenie,
- f) pracovná rehabilitácia a rehabilitačné,
- g) rekvalifikácia a rekvalifikačné,
- h) náhrada za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia,
- i) náhrada nákladov spojených s liečením,
- j) náhrada nákladov spojených s pohrebom.

(4) Z garančného poistenia sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje dávka garančného poistenia.

(5) Z poistenia v nezamestnanosti sa za podmienok ustanovených týmto zákonom poskytuje dávka v nezamestnanosti.

## **ŠTVRTÝ DIEL**

### **OSOBNÝ ROZSAH SOCIÁLNEHO POISTENIA**

#### **§ 14**

##### **Osobný rozsah nemocenského poistenia**

(1) Povinne nemocensky poistení sú

- a) zamestnanec uvedený v § 4 ods. 1,
- b) samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>6)</sup> alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

(2) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt<sup>24)</sup> alebo povolenie na trvalý pobyt,<sup>25)</sup> ak nie je povinne nemocensky poistená a

- a) nemá priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok

- z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, b) nie je poberateľom invalidného dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku a c) je súčasne dobrovoľne dôchodkovo poistená.

## § 15

### Osobný rozsah dôchodkového poistenia

(1) Povinne dôchodkovo poistení sú

- a) zamestnanec uvedený v § 4 ods. 1 a 2,
- b) samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je povinne nemocensky poistená,
- c) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá sa riadne stará o dieťa do šiestich rokov jeho veku s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) alebo b), nebol jej priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok, nedovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok (ďalej len „dôchodkový vek“) a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu tejto starostlivosti,
- d) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá sa riadne stará o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom po dovŕšení šiestich rokov jeho veku s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky najdlhšie do 18 rokov jeho veku, ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) až c), nebol jej priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok a nedovŕšila dôchodkový vek,
- e) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu<sup>35)</sup> a fyzická osoba, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím najmenej 140 hodín mesačne podľa osobitného predpisu<sup>35a)</sup> a podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu výkonu tejto osobnej asistencie, ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) až d), nebol jej priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok a nedovŕšila dôchodkový vek,
- f) na účely starobného poistenia fyzická osoba, ktorej sa vypláca úrazová renta priznaná podľa § 88 do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku,
- g) ohrozený svedok alebo chránený svedok podľa osobitného predpisu,<sup>35b)</sup> ktorí dovŕšili 16 rokov veku a ktorí podľa vyjadrenia orgánu príslušného na poskytovanie ochrany a pomoci nemôžu vykonávať zárobkovú činnosť, ak nie sú dôchodkovo poistení podľa písmen a) až f), nebol im priznaný predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok a nedovŕšili dôchodkový vek,
- h) vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy podľa osobitného predpisu,<sup>35c)</sup> ak nie je dôchodkovo poistený podľa písmen a) až g) a nebol mu priznaný invalidný dôchodok,
- i) fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má priznaný kompenzačný príspevok zamestnancom, ktorí ukončili zamestnanie so stálym pracoviskom v podzemí z dôvodu útlmu banskej činnosti<sup>35d)</sup> (ďalej len „kompenzačný príspevok“), ak nie je dôchodkovo poistená podľa písmen a) až e), g) a h), nebol jej priznaný invalidný dôchodok a nedovŕšila dôchodkový vek.

(2) Podmienka podania prihlášky na dôchodkové poistenie sa považuje za splnenú, ak fyzická osoba podľa

- a) odseku 1 písm. c) má nárok na rodičovský príspevok,
- b) odseku 1 písm. e) má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie uzatvorenej s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá má nárok na peňažný príspevok na osobnú asistenciu, vykonávať osobnú asistenciu najmenej 140 hodín mesačne,
- c) odseku 1 písm. c) a e) je fyzickou osobou, ktorej vzniklo povinné dôchodkové poistenie podľa

§ 22 ods. 3.

(3) Fyzická osoba uvedená v odseku 1 písm. c) a d) je rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, jeho manžel (manželka) a fyzická osoba, ktorej bolo toto dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

(4) Riadna starostlivosť podľa odseku 1 písm. c) a d) je riadna starostlivosť podľa osobitného predpisu.<sup>36)</sup>

(5) Dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba môže byť fyzická osoba po dovŕšení 16 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt<sup>24)</sup> alebo povolenie na trvalý pobyt<sup>25)</sup> a nemá priznaný predčasný starobný dôchodok.

(6) Nárok na dôchodkové dávky za podmienok ustanovených týmto zákonom má aj manžel (manželka) a nezaopatrené dieťa po fyzických osobách uvedených v odsekoch 1 a 5 a po poberateľoch starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a invalidného dôchodku.

### **Osobný rozsah úrazového poistenia**

#### **§ 16**

Povinne úrazovo poistený je zamestnávateľ, ktorý zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu vykonávajúcu zárobkovú činnosť v pracovnoprávnom vzťahu,<sup>38)</sup> v štátnozamestnaneckom pomere,<sup>39)</sup> v členskom pomere, ktorého súčasťou je aj pracovný vzťah k družstvu,<sup>39a)</sup> v služobnom pomere<sup>39b)</sup> okrem fyzickej osoby, ktorá je sudca alebo prokurátor alebo ktorý zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu vykonávajúcu zárobkovú činnosť, ktorou je výkon verejnej funkcie podľa osobitných predpisov.<sup>39c)</sup> Povinne úrazovo poistený je aj ústav na výkon väzby a ústav na výkon trestu odňatia slobody, ktoré plnia povinnosti zamestnávateľa podľa osobitného predpisu<sup>39d)</sup> pre fyzickú osobu vo výkone väzby a pre fyzickú osobu vo výkone trestu odňatia slobody, ak sú zaradené do práce. Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky je povinne úrazovo poistené aj pre fyzickú osobu, ktorá je neozbrojeným príslušníkom finančnej správy.<sup>39e)</sup>

#### **§ 17**

(1) Nárok na úrazové dávky z úrazového poistenia zamestnávateľa má zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

(2) Nárok na úrazové dávky v rozsahu ustanovenom týmto zákonom má aj

- a) žiak strednej školy, ktorý utrpel pracovný úraz alebo ktorému vznikla choroba z povolania pri praktickom vyučovaní podľa osobitného predpisu<sup>7aa)</sup> a študent vysokej školy, ktorý utrpel pracovný úraz alebo ktorému vznikla choroba z povolania pri praktickej výučbe alebo odbornej praxi podľa osobitného predpisu,<sup>7aaa)</sup>
- b) vojak dobrovoľnej vojenskej prípravy, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri výcviku alebo pri plnení úloh denného režimu podľa osobitného predpisu,<sup>40)</sup>
- c) vojak v zálohe zaradený do aktívnych záloh, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania počas pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky,<sup>1c)</sup>
- d) fyzická osoba združená v Dobrovoľnej požiarnej ochrane Slovenskej republiky a v iných občianskych združeniach, ktorá utrpela pracovný úraz alebo jej vznikla choroba z povolania pri plnení úloh na úseku ochrany pred požiarom podľa osobitného predpisu,<sup>41)</sup> a člen banského záchranného zboru, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri činnostiach tohto zboru,

- e) fyzická osoba, ktorá na výzvu orgánu verejnej moci alebo veliteľa zásahu a podľa jeho pokynov, prípadne s jeho vedomím osobne pomáha pri havárii, živelné pohrome a inej mimoriadnej udalosti alebo pri odstraňovaní ich následkov a pri výkone týchto činností utrpela pracovný úraz alebo jej vznikla choroba z povolania,
- f) dobrovoľný zdravotník Slovenského Červeného kríža alebo inej právnickej osoby, ktorý utrpel pracovný úraz alebo mu vznikla choroba z povolania pri výkone zdravotníckych služieb pri športovom podujatí alebo spoločenskom podujatí,
- g) dobrovoľný člen horskej služby alebo iná fyzická osoba, ktorí na výzvu horskej služby a podľa jej pokynov osobne pomáhali pri záchrannej akcii v teréne a pri výkone tejto činnosti utrpeli pracovný úraz alebo im vznikla choroba z povolania.

(3) Nárok na úrazové dávky za podmienok ustanovených týmto zákonom má aj manžel (manželka), nezaopatrené dieťa po fyzických osobách uvedených v odsekoch 1 a 2 a fyzická osoba, voči ktorej mala fyzická osoba uvedená v odsekoch 1 a 2 v čase úmrtia výživovaciú povinnosť.

## § 18

### Osobný rozsah garančného poistenia

(1) Povinne garančne poistený je zamestnávateľ zamestnanca v pracovnoprávnom vzťahu<sup>38)</sup> a člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu.<sup>39a)</sup>

(2) Povinne garančne poistený nie je zamestnávateľ uvedený v odseku 1, ktorý je zastupiteľský úrad cudzieho štátu, a zamestnávateľ, na ktorého nemôže byť vyhlásený konkurz podľa osobitného predpisu.<sup>41a)</sup>

(3) Nárok na dávku garančného poistenia z garančného poistenia zamestnávateľa má jeho zamestnanec uvedený v odseku 1 po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

## § 19

### Osobný rozsah poistenia v nezamestnanosti

(1) Povinne poistený v nezamestnanosti je zamestnanec, ktorý je povinne nemocensky poistený, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti môže byť

- a) fyzická osoba, ktorá je súčasne dobrovoľne nemocensky poistená a dobrovoľne dôchodkovo poistená,
- b) samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt<sup>24)</sup> alebo povolenie na trvalý pobyt<sup>25)</sup> a
  - 1. je povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená alebo
  - 2. má prerušené povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činné osoby z dôvodu uvedeného v § 26 ods. 4 písm. b) až d).

(3) Poistenie v nezamestnanosti sa nevzťahuje na

- a) zamestnanca podľa osobitného predpisu,<sup>42)</sup> na obvineného vo väzbe<sup>42a)</sup> a na odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody,<sup>42b)</sup>
- b) fyzickú osobu, ktorej bol priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a fyzickú osobu, ktorá má priznaný invalidný dôchodok a dovŕšila dôchodkový vek.

**PIATY DIEL**  
**VZNIK A ZÁNİK SOCIÁLNEHO POISTENIA**

**§ 20**

**Vznik a zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia  
a povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca**

(1) Povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak. U zamestnanca, ktorým je neozbrojený príslušník finančnej správy<sup>39c)</sup> a ktorého právny vzťah podľa prvej vety trvá odo dňa jeho ustanovenia do funkcie spojenej s pridelením služobnej zbrane, je vznikom povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti, preloženie alebo prevedenie takého príslušníka finančnej správy na funkciu, ktorá nie je spojená s pridelením služobnej zbrane na vlastnú žiadosť alebo s jeho písomným súhlasom podľa osobitného predpisu,<sup>42c)</sup> alebo ustanovenie takého príslušníka finančnej správy do funkcie, ktorá nie je spojená s pridelením služobnej zbrane na jeho vlastnú žiadosť alebo s jeho písomným súhlasom podľa osobitného predpisu.<sup>42d)</sup> Okrem zániku právneho vzťahu podľa prvej vety, sa za zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti príslušníka finančnej správy považuje aj ustanovenie neozbrojeného príslušníka finančnej správy<sup>39e)</sup> do funkcie spojenej s pridelením služobnej zbrane ako ozbrojeného príslušníka finančnej správy na vlastnú žiadosť alebo s jeho písomným súhlasom podľa osobitného predpisu.<sup>42e)</sup>

(2) Povinné dôchodkové poistenie zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 vzniká odo dňa vzniku právneho vzťahu, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a zaniká dňom zániku tohto právneho vzťahu, ak tento zákon neustanovuje inak. Povinné dôchodkové poistenie zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody podľa § 227a vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom nadobudol postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia, najskôr od vzniku právneho vzťahu na základe tejto dohody, a zaniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom stratil postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia, alebo dňom zániku právneho vzťahu na základe tejto dohody. Povinné dôchodkové poistenie zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 písm. d) vzniká od prvého dňa výkonu pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky a zaniká dňom skončenia pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl Slovenskej republiky.

(3) Povinné nemocenské poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti zaniká

- a) priznaním starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, alebo invalidného výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu,<sup>2)</sup>
- b) dovŕšením dôchodkového veku poberateľa výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

(4) Povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti fyzickej osoby uvedenej v § 4 ods. 1 písm. d) vzniká

- a) od prvého dňa kalendárneho mesiaca, za ktorý bol jej príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 vyšší ako 67 % priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej štatistickým úradom za rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer, najskôr od vzniku pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru,
- b) odo dňa, keď prestane mať trvalý pobyt v najmenej rozvinutom okrese, ak ide o fyzickú osobu

uvedenú v § 4 ods. 1 písm. d) bode 1b.,

- c) od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po uplynutí dvanásteho kalendárneho mesiaca trvania pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru, ak nevzniklo podľa písmen a) alebo b).

(5) Ak bol po skončení pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru fyzickej osobe, ktorá bola fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d) a ktorej pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer trval najviac 12 kalendárnych mesiacov, vyplatený príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a pomerná časť súčtu tohto príjmu a príjmu z pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 pripadajúca na každý kalendárny mesiac trvania pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru je vyššia ako 67 % priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej štatistickým úradom za rok, ktorý 2 roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer, vzniká povinné dôchodkové poistenie fyzickej osobe, ktorá bola fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d), odo dňa vzniku pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru.

## § 21

### **Vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby**

(1) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe vzniká od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, a zaniká 30. júna kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorej je predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,<sup>43)</sup> vzniká od 1. októbra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, a zaniká 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

(3) Hranica príjmu uvedeného v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 zistená na základe dodatočného daňového priznania alebo dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane je rozhodujúca na vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia len vtedy, ak má vplyv na aktuálne nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie. Zmena poistenia sa vykoná od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bolo predložené dodatočné daňové priznanie správcovi dane alebo v ktorom správca dane vydal dodatočný platobný výmer.

(4) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorá je oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, zaniká aj odo dňa, od ktorého nie je oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie tejto činnosti. Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorá nevykonáva činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 na základe oprávnenia, zaniká aj odo dňa, od ktorého podľa svojho čestného vyhlásenia nevykonáva túto činnosť, najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni. Ak povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe nevznikne podľa odseku 5, odseky 1 a 2 sa nepoužijú v kalendárnom roku,

- a) v ktorom oprávnenie zaniklo alebo v ktorom podľa čestného vyhlásenia samostatne zárobkovo činnnej osoby nevykonáva činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ak táto skutočnosť nastala v období od 1. januára do 30. júna, alebo do 30. septembra, ak jej bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania,
- b) ktorý nasleduje po kalendárnom roku, v ktorom oprávnenie zaniklo alebo v ktorom podľa čestného vyhlásenia samostatne zárobkovo činnnej osoby nevykonáva činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3.

(5) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá je opätovne oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ktorá podľa svojho čestného vyhlásenia opätovne začala vykonávať činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 alebo ktorá mala prerušené povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 26, vzniká odo dňa, od ktorého je opätovne oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, odo dňa, od ktorého podľa svojho čestného vyhlásenia vykonáva túto činnosť, najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni, alebo odo dňa nasledujúceho po dni skončenia prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby. Podmienkou na vznik týchto poistení je, že k 1. júlu alebo k 1. októbru kalendárneho roka predchádzajúceho dňu, v ktorom je opätovne oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ku dňu, od ktorého podľa svojho čestného vyhlásenia vykonáva túto činnosť, najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni, alebo ku dňu skončenia prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 za predchádzajúci kalendárny rok bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5. Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie takejto osobe zaniká 30. júna alebo 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, ak tento zákon neustanovuje inak.

## § 22

### Vznik a zánik povinného dôchodkového poistenia iných fyzických osôb

(1) Povinné dôchodkové poistenie vzniká fyzickej osobe uvedenej v

- a) § 15 ods. 1 písm. c) odo dňa prihlásenia sa na dôchodkové poistenie, najskôr odo dňa splnenia podmienok podľa § 15 ods. 1 písm. c); ak táto fyzická osoba má nárok na rodičovský príspevok, povinné dôchodkové poistenie jej vzniká odo dňa vzniku nároku na rodičovský príspevok,
- b) § 15 ods. 1 písm. e) odo dňa
  1. splnenia podmienok podľa § 15 ods. 1 písm. e), ak ide o fyzickú osobu, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie,
  2. prihlásenia sa na dôchodkové poistenie, najskôr odo dňa splnenia podmienok podľa § 15 ods. 1 písm. e), ak ide o fyzickú osobu, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím najmenej 140 hodín mesačne,
- c) § 15 ods. 1 písm. d), f) až i) odo dňa splnenia podmienok podľa § 15 ods. 1 písm. d), f) až i).

(2) Povinné dôchodkové poistenie zaniká fyzickej osobe uvedenej v

- a) § 15 ods. 1 písm. c) až i) odo dňa, od ktorého prestala spĺňať podmienky podľa § 15 ods. 1 písm. c) až i),
- b) § 15 ods. 1 písm. c) až e), h) a i) odo dňa odhlásenia sa z povinného dôchodkového poistenia,

najskôr odo dňa podania odhlášky.

(3) Ak povinné dôchodkové poistenie fyzickej osoby uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c), e) alebo písm. i) zaniklo z dôvodu vzniku povinného dôchodkového poistenia fyzickej osoby uvedenej v § 15 ods. 1 písm. a) alebo písm. b), povinné dôchodkové poistenie fyzickej osoby uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c), e) alebo písm. i) opätovne vzniká odo dňa splnenia podmienok podľa § 15 ods. 1 písm. c), e) alebo písm. i).

(4) Ak sa fyzická osoba uvedená v § 15 ods. 1 písm. c) až e), h) a i) odhlásila z povinného dôchodkového poistenia, povinné dôchodkové poistenie z toho istého dôvodu jej vzniká odo dňa prihlásenia sa na dôchodkové poistenie, najskôr odo dňa, v ktorom jej zaniklo povinné dôchodkové poistenie, ak spĺňa podmienky podľa § 15 ods. 1 písm. c) až e), h) a i).

(5) Ak sa o dieťa uvedené v § 15 ods. 1 písm. c) v tom istom období riadne stará viac fyzických osôb uvedených v § 15 ods. 3 a

- a) jedna z týchto fyzických osôb má nárok na rodičovský príspevok, povinne dôchodkovo poistená z dôvodu tejto starostlivosti je fyzická osoba, ktorá má nárok na rodičovský príspevok,
- b) ani jedna z týchto fyzických osôb nemá nárok na rodičovský príspevok, povinne dôchodkovo poistená z dôvodu tejto starostlivosti je fyzická osoba, ktorá podala prihlášku skôr.

(6) Ak sa o dieťa uvedené v § 15 ods. 1 písm. d) v tom istom období riadne stará viac fyzických osôb uvedených v § 15 ods. 3, povinne dôchodkovo poistená z dôvodu tejto starostlivosti je fyzická osoba určená podľa ich dohody.

## § 23

### **Vznik a zánik dobrovoľného nemocenského poistenia, dobrovoľného dôchodkového poistenia alebo dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti**

Dobrovoľné nemocenské poistenie, dobrovoľné dôchodkové poistenie alebo dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti (ďalej len „dobrovoľné poistenie“) vzniká odo dňa prihlásenia sa na dobrovoľné poistenie, najskôr odo dňa podania prihlášky, a zaniká dňom odhlásenia sa z dobrovoľného poistenia, najskôr odo dňa podania odhlášky. Dobrovoľné poistenie zaniká aj

- a) odo dňa, v ktorom nie sú splnené podmienky podľa § 14 ods. 2, § 15 ods. 5 a § 19 ods. 2 a 3,
- b) od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý bolo naposledy zaplatené poistné na dobrovoľné poistenie, ak za dva po sebe nasledujúce kalendárne mesiace nebolo zaplatené poistné na toto poistenie vôbec, najneskôr do konca tretieho kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, za ktorý bolo naposledy zaplatené poistné na dobrovoľné poistenie; to neplatí, ak v kalendárnom mesiaci nebola dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba alebo dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti povinná platiť poistné na dobrovoľné poistenie podľa § 140.

## § 24

### **Vznik a zánik úrazového poistenia**

Úrazové poistenie vzniká zamestnávateľovi odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jednu fyzickú osobu uvedenú v § 16, a zaniká dňom, v ktorom nezamestnáva ani jednu takúto fyzickú osobu.

## § 25

### **Vznik a zánik garančného poistenia**

Garančné poistenie vzniká zamestnávateľovi odo dňa, v ktorom začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca v pracovnoprávnom vzťahu a člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu



k družstvu, a zaniká dňom, v ktorom už nezamestnáva ani jedného zamestnanca v pracovnoprávnom vzťahu a člena družstva, ktorý je v pracovnom vzťahu k družstvu.

## § 26

### **Prerušenie povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti**

(1) Zamestnancovi sa prerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti v období, v ktorom

- a) čerpá pracovné voľno bez náhrady mzdy podľa osobitného predpisu<sup>44)</sup> alebo čerpá služobné voľno bez nároku na plat alebo služobný príjem podľa osobitného predpisu<sup>6)</sup> okrem ospravedlnenej neprítomnosti zamestnanca v práci z dôvodu jeho účasti na štrajku,
- b) je dlhodobo uvoľnený z pracovného pomeru, štátnozamestnaneckého pomeru alebo zo služobného pomeru na výkon verejnej funkcie, na výkon odborovej funkcie alebo na výkon funkcie člena zamestnaneckej rady podľa osobitného predpisu,<sup>45)</sup> ak sa mu neposkytuje náhrada mzdy,
- c) má neospravedlnenú neprítomnosť v práci,
- d) je vo výkone väzby, vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone detencie;<sup>45aa)</sup> to platí vo vzťahu k činnosti, z ktorej je povinne nemocensky poistený a povinne dôchodkovo poistený a počas jej vykonávania bol vzatý do výkonu väzby, nastúpil výkon trestu odňatia slobody alebo bol prijatý na výkon detencie,
- e) čerpá rodičovskú dovolenku podľa osobitného predpisu,<sup>45a)</sup> ak ide o ženu a v období, v ktorom čerpá rodičovskú dovolenku podľa osobitného predpisu,<sup>45a)</sup> a nemá nárok na materské, ak ide o muža.

(2) Samostatne zárobkovo činnéj osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie v období, v ktorom má pozastavené prevádzkovanie živnosti, pozastavený výkon činnosti alebo pozastavenú činnosť, a v období, v ktorom je vo väzbe, vo výkone trestu odňatia slobody alebo vo výkone detencie; časť vety za bodkočiarkou v odseku 1 písm. d) platí rovnako.

(3) Zamestnancovi sa prerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti

- a) odo dňa nasledujúceho po uplynutí 52 týždňov trvania dočasnej pracovnej neschopnosti do jej skončenia,
- b) od 15. dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) prvom bode alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti,
- c) od 91. dňa osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) druhom bode do skončenia tohto ošetrovania.

(4) Samostatne zárobkovo činnéj osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie

- a) odo dňa nasledujúceho po uplynutí 52 týždňov trvania dočasnej pracovnej neschopnosti do jej skončenia,
- b) od 15. dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) prvom bode alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti,
- c) od 91. dňa osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) druhom bode do skončenia tohto ošetrovania,

- d) v období, v ktorom má nárok na rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu,<sup>36)</sup> ak podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby,
- e) v období trvania dobrovoľnej vojenskej prípravy,<sup>35c)</sup> ak v tomto období podľa svojho vyhlásenia nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby.

(5) Ak v tom istom čase súčasne trvajú dôvody podľa odseku 3 alebo odseku 4 písm. a) až c), pre ktoré by sa povinné poistenie prerušilo, povinné poistenie sa prerušuje z dôvodu, pre ktorý sa prerušuje najneskôr.

(6) Vznik prerušenia povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa odsekov 1 až 4 sa posudzuje rovnako ako zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti a skončenie prerušenia týchto poistení sa posudzuje rovnako ako vznik týchto poistení.

## ŠIESTY DIEL

### SPÔSOBILOSŤ FYZICKEJ OSOBY V PRÁVNÝCH VZŤAHOCH SOCIÁLNEHO POISTENIA

#### § 27

(1) Spôsobilosť fyzickej osoby mať v právnych vzťahoch sociálneho poistenia práva a povinnosti vzniká narodením a zaniká smrťou, prípadne vyhlásením za mŕtveho.

(2) Spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať v právnych vzťahoch sociálneho poistenia práva a brať na seba povinnosti vzniká dovŕšením 15. roku veku.

(3) Fyzická osoba mladšia ako 15 rokov veku musí byť zastúpená zákonným zástupcom. Kto je zákonný zástupca tejto fyzickej osoby, ustanovuje osobitný predpis.<sup>46)</sup>

(4) Na pozbavenie a na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, na zákonného zástupcu fyzickej osoby, ktorá bola tejto spôsobilosti pozbavená alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, a na vyhlásenie fyzickej osoby za mŕtvu sa vzťahuje osobitný predpis.<sup>47)</sup>

## SIEDMY DIEL

### PRÁVNE ÚKONY A POČÍTANIE LEHÔT

#### § 28

##### Právne úkony

Na právne úkony v sociálnom poistení sa vzťahuje osobitný predpis,<sup>47)</sup> ak tento zákon neustanovuje inak.

#### § 29

##### Počítanie lehôt v sociálnom poistení

(1) Na počítanie lehôt v sociálnom poistení sa vzťahuje osobitný predpis,<sup>48)</sup> ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak posledný deň lehoty ustanovenej v konaní vo veciach sociálneho poistenia podľa tretej časti prípadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, je posledný deň lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na príslušnom orgáne vykonávajúcom sociálne poistenie alebo ak sa podanie odovzdá na prepravu poštou, alebo odošle elektronickou poštou.

## **DRUHÁ HLAVA NEMOCENSKÉ DÁVKY**

### **PRVÝ DIEL**

#### **VŠEOBECNÉ PODMIENKY NÁROKU NA NEMOCENSKÉ DÁVKY**

##### **§ 30**

##### **Všeobecné podmienky nároku na nemocenské dávky zamestnanca**

Zamestnanec má nárok na nemocenskú dávku, ak

- a) splnil podmienky ustanovené na vznik nároku na nemocenskú dávku počas trvania nemocenského poistenia alebo po jeho zániku v ochrannej lehote a
- b) nemá príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1, okrem príjmu, ktorý sa poskytuje z iného dôvodu, než za vykonanú prácu, za obdobie trvania dôvodu na poskytnutie nemocenskej dávky uvedeného v § 33 ods. 1, § 39 ods. 1, § 48 ods. 1 a § 49 ods. 1.

##### **§ 31**

##### **Všeobecné podmienky nároku na nemocenské dávky povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby**

(1) Povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne nemocensky poistená osoba majú nárok na nemocenskú dávku, ak tento zákon neustanovuje inak, ak

- a) splnili podmienky ustanovené na vznik nároku na nemocenskú dávku počas trvania nemocenského poistenia a
- b) zaplatili poistné na nemocenské poistenie najneskôr v posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, za obdobie od prvého vzniku nemocenského poistenia povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, najviac za obdobie posledných päť rokov predchádzajúcich kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky; podmienka zaplattenia poistného na nemocenské poistenie sa považuje za splnenú, ak suma dlžného poistného na nemocenské poistenie je v úhrne nižšia ako 5 eur.

(2) Ak vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky v kalendárnom mesiaci, v ktorom povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe a dobrovoľne nemocensky poistenej osobe prvýkrát vzniklo nemocenské poistenie, vznikne nárok na nemocenskú dávku, ak za tento mesiac zaplatili poistné na nemocenské poistenie najneskôr v posledný deň splatnosti poistného na nemocenské poistenie. Na splnenie podmienky zaplattenia poistného odsek 1 písm. b) časť vety za bodkočiarkou platí rovnako.

(3) Povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne nemocensky poistená osoba majú nárok na nemocenskú dávku aj vtedy, ak vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky po zániku ich nemocenského poistenia v ochrannej lehote a za obdobie od prvého vzniku nemocenského poistenia povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby do zániku ich nemocenského poistenia, najviac za obdobie posledných päť rokov predchádzajúcich kalendárnemu mesiacu, v ktorom zaniklo nemocenské poistenie, zaplatili poistné na nemocenské poistenie najneskôr v posledný deň splatnosti poistného za kalendárny mesiac, v ktorom zaniklo nemocenské poistenie. Na splnenie podmienky zaplattenia poistného odsek 1 písm. b) časť vety za bodkočiarkou platí rovnako.

**§ 32****Ochranná lehota**

(1) Ochranná lehota je sedem dní po zániku nemocenského poistenia, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ochranná lehota

- a) poistenca, ktorý bol nemocensky poistený menej ako sedem dní, je toľko dní, koľko trvalo nemocenské poistenie,
- b) poistenkyni, ktorej nemocenské poistenie zaniklo v období tehotenstva, je osem mesiacov.

(3) Ak poistencovi vznikne nemocenské poistenie v ochrannej lehote, počet dní ochrannej lehoty získaný z nového nemocenského poistenia sa pripočíta k nevyčerpanému počtu dní ochrannej lehoty z predchádzajúceho nemocenského poistenia. Ochranná lehota nemôže byť viac ako sedem dní.

(4) Plynutie ochrannej lehoty sa skončí, ak neuplynula skôr, dňom, v ktorom poistencovi

- a) vzniklo nemocenské poistenie,
- b) vznikol nárok na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku.

(5) Plynutie ochrannej lehoty na účely nároku na tehotenské sa neskončí z dôvodu vzniku sociálneho zabezpečenia podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

**DRUHÝ DIEL****NEMOCENSKÉ****Podmienky nároku na nemocenské****§ 33**

(1) Zamestnanec a povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba majú nárok na nemocenské, ak boli pre chorobu alebo úraz uznaní za dočasne práceneschopných na výkon zárobkovej činnosti alebo ak im bolo nariadené karanténne opatrenie alebo izolácia<sup>50)</sup> (ďalej len „dočasná pracovná neschopnosť“).

(2) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba má nárok na nemocenské, ak jej vznikla dočasná pracovná neschopnosť a v posledných dvoch rokoch pred vznikom dočasnej pracovnej neschopnosti bola nemocensky poistená najmenej 270 dní.

**§ 34**

(1) Zamestnancovi vzniká nárok na nemocenské od 11. dňa dočasnej pracovnej neschopnosti. Povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnéj osobe a dobrovoľne nemocensky poistenej osobe vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti. Nárok na nemocenské zaniká dňom nasledujúcim po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti, najneskôr uplynutím 52. týždňa od vzniku dočasnej pracovnej neschopnosti (ďalej len „podporné obdobie“), ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Zamestnancovi vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak dočasná pracovná neschopnosť vznikla v ochrannej lehote.

(3) Ak zamestnancovi zaniklo nemocenské poistenie počas prvých desiatich dní dočasnej

pracovnej neschopnosti, má nárok na nemocenské odo dňa nasledujúceho po dni zániku nemocenského poistenia.

(4) Do podporného obdobia sa započítavajú aj predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti, ak patria do obdobia 52 týždňov pred jej vznikom.

(5) Predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti sa nezapočítavajú do podporného obdobia, ak nemocenské poistenie trvalo aspoň 26 týždňov od skončenia poslednej dočasnej pracovnej neschopnosti a poistencovi počas tohto obdobia nemocenského poistenia nevznikla dočasná pracovná neschopnosť. Do podporného obdobia sa nezapočítava obdobie nariadeného karanténneho opatrenia.

(6) Poistenkyni, ktorá je dočasne práceneschopná v období šiestich týždňov pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, zaniká nárok na nemocenské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, ak jej vznikol nárok na materské.

### § 35

Poistenec nemá nárok na výplatu nemocenského za dni, počas ktorých

- a) má nárok na výplatu materského alebo
- b) pre dočasnú pracovnú neschopnosť nevykonáva funkciu sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak mu patria náhrady na úrovni platu vrátane ostatných náležitostí podľa osobitného predpisu.<sup>50a)</sup>

### § 36

#### Poskytovanie nemocenského

Nemocenské sa poskytuje za dni.

### § 37

#### Výška nemocenského

(1) Výška nemocenského zamestnanca je 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Výška nemocenského zamestnanca, ktorému dočasná pracovná neschopnosť vznikla v ochrannnej lehote, zamestnanca, ktorému zaniklo nemocenské poistenie v období dočasnej pracovnej neschopnosti, povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, ak tento zákon neustanovuje inak, je v období

- a) od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti do tretieho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 25 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57 a
- b) od štvrtého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57.

### § 38

#### Vylúčenie nároku na výplatu nemocenského

Poistenec nemá nárok na výplatu nemocenského odo dňa porušenia liečebného režimu určeného lekárom do skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, najviac v rozsahu 30 dní odo dňa porušenia liečebného režimu určeného lekárom.

## **TRETÍ DIEL OŠETROVNÉ**

### **§ 39**

#### **Podmienky nároku na ošetrovné**

(1) Poistenec má nárok na ošetrovné, ak osobne a celodenne

a) ošetruje chorého príbuzného v priamom rade, choré dieťa, ktoré nie je príbuzný v priamom rade, chorého súrodenca, chorého manžela, chorú manželku alebo chorého rodiča manžela alebo manželky, ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára

1. nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou alebo

2. vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou z dôvodu potreby poskytovania osobnej starostlivosti v prirodzenom prostredí osoby,<sup>50b)</sup> ak neprejavil písomný nesúhlas s vykonávaním ošetrovania poistencom, alebo

b) sa stará o dieťa do dovŕšenia jedenásteho roku veku, alebo do dovŕšenia osemnásteho roku veku, ak ide o dieťa s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom, ak

1. dieťaťu bolo nariadené karanténne opatrenie alebo izolácia,<sup>50)</sup>

2. predškolské zariadenie alebo zariadenie sociálnych služieb, v ktorých sa poskytuje dieťaťu starostlivosť, alebo škola, ktorú dieťa navštevuje, boli rozhodnutím príslušných orgánov uzavreté alebo v nich bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu<sup>50)</sup> alebo

3. fyzická osoba, ktorá sa inak o dieťa stará, ochorela, bolo jej nariadené karanténne opatrenie alebo izolácia<sup>50)</sup> alebo bola prijatá do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia, a preto sa nemôže o dieťa starať.

(2) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba má nárok na ošetrovné, ak vznikla potreba osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) alebo potreba osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v odseku 1 písm. b) a v posledných dvoch rokoch pred vznikom tejto potreby bola nemocensky poistená najmenej 270 dní.

(3) Dieťa na účely poskytovania ošetrovného je

a) vlastné dieťa alebo osvojené dieťa poistenca alebo jeho manžela (manželky),

b) dieťa, ktoré bolo poistencovi zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

(4) Ak v tom istom prípade dôjde k opätovnému prevzatiu ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) druhom bode tým istým poistencom, podmienky nároku na ošetrovné podľa odseku 1 písm. a) druhého bodu sa posudzujú ku dňu prvého prevzatia. Poistenec môže prevziať ošetrovanie fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) druhom bode v tom istom prípade od iného poistenca najskôr po uplynutí 30 dní od predchádzajúceho prevzatia; to neplatí, ak poistenec nemôže pokračovať v ošetrovaní fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 písm. a) druhom bode z dôvodu, že mu to podľa lekárskeho posudku neumožňuje jeho nepriaznivý zdravotný stav.

### **§ 40**

#### **Poskytovanie ošetrovného**

Ošetrovné sa poskytuje za dni.

**§ 41****Výška ošetrovného**

Výška ošetrovného je 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57.

**Vznik a zánik nároku na ošetrovné****§ 42**

Poistencovi vzniká nárok na ošetrovné od prvého dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b). Nárok na ošetrovné zaniká dňom skončenia potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b), najneskôr uplynutím

- a) 14 dní od vzniku potreby osobného a celodenného ošetrovania alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti, ak nárok na ošetrovné vznikol podľa § 39 ods. 1 písm. a) prvého bodu alebo § 39 ods. 1 písm. b), alebo
- b) 90 dní trvania nároku na výplatu ošetrovného v úhrne všetkým poistencom, ak nárok na ošetrovné vznikol podľa § 39 ods. 1 písm. a) druhého bodu.

**§ 43**

(1) Poistenec nemá nárok na výplatu ošetrovného za dni, počas ktorých

- a) sa mu vypláca náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,<sup>51)</sup>
- b) má nárok na výplatu nemocenského,
- c) má nárok na výplatu materského,
- d) pre dočasnú pracovnú neschopnosť nevykonáva funkciu sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak mu patria náhrady na úrovni platu vrátane ostatných náležitostí podľa osobitného predpisu.<sup>50a)</sup>

(2) Ošetrovné sa vyplatí za to isté obdobie osobného a celodenného ošetrovania jednej fyzickej osoby alebo viac fyzických osôb uvedených v § 39 ods. 1 písm. a) prvom bode alebo osobnej a celodennej starostlivosti o jedno alebo o viac detí uvedených v § 39 ods. 1 písm. b) len raz a len jednému poistencovi a v tom istom prípade len raz a len jednému poistencovi. Ošetrovné sa vyplatí za to isté obdobie osobného a celodenného ošetrovania jednej fyzickej osoby alebo viac fyzických osôb uvedených v § 39 ods. 1 písm. a) druhom bode len raz a len jednému poistencovi. Ošetrovné, na ktoré vznikol nárok z dôvodu osobného a celodenného ošetrovania tej istej fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) druhom bode, sa za obdobie 12 mesiacov od vzniku prvého nároku na výplatu tohto ošetrovného v tomto období vyplatí v úhrne všetkým poistencom najviac za 90 dní. Poistenec nemá nárok na výplatu ošetrovného podľa § 39 ods. 1 písm. a) druhého bodu za dni, počas ktorých má nárok na výplatu ošetrovného podľa § 39 ods. 1 písm. a) prvého bodu.

## **ŠTVRTÝ DIEL**

### **VYROVNÁVACIA DÁVKA**

#### **§ 44**

##### **Podmienky nároku na vyrovnávaciu dávku**

(1) Zamestnankyňa má nárok na vyrovnávaciu dávku, ak je počas tehotenstva preradená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala, je podľa osobitného predpisu<sup>53)</sup> zakázaná tehotným ženám alebo podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej tehotenstvo, a pri práci, na ktorú je preradená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší príjem alebo náhradu príjmu podľa osobitného predpisu<sup>54)</sup> ako pri práci, ktorú vykonávala pred preradením.

(2) Zamestnankyňa má nárok na vyrovnávaciu dávku, ak počas materstva do konca deviateho mesiaca po pôrode je preradená na inú prácu, pretože práca, ktorú predtým vykonávala, je podľa osobitného predpisu<sup>53)</sup> zakázaná matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo podľa lekárskeho posudku ohrozuje jej zdravie alebo materstvo, a pri práci, na ktorú je preradená, dosahuje bez svojho zavinenia nižší príjem ako pri práci, ktorú vykonávala pred preradením.

(3) Podľa tohto zákona sa za preradenie na inú prácu v tehotenstve a materstve považuje, aj keď nedochádza k zmene druhu práce,

- a) zníženie normovaného výkonu práce, ktorým sa odstránia príčiny, na ktorých základe je také vykonávanie práce zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozuje tehotenstvo ženy, jej zdravie alebo materstvo, s výnimkou kratšieho pracovného času,
- b) oslobodenie od vykonávania niektorých pracovných činností pri prácach, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode alebo ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozujú jej tehotenstvo, zdravie alebo materstvo, s výnimkou oslobodenia tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode od vykonávania uvedených pracovných činností v kratšom pracovnom čase,
- c) preradenie tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode na iné pracovisko alebo pracovné miesto, ak jej doterajšie pracovisko alebo pracovné miesto patrí medzi také, ktoré sú zakázané tehotným ženám a matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode, alebo ak dochádzanie na doterajšie pracovisko alebo pracovné miesto podľa lekárskeho posudku ohrozuje tehotenstvo ženy, jej zdravie alebo materstvo,
- d) oslobodenie od vykonávania nočnej práce tehotnej zamestnankyne alebo zamestnankyne do konca deviateho mesiaca po pôrode.

##### **Poskytovanie vyrovnávacej dávky**

#### **§ 45**

Vyrovnávacia dávka sa poskytuje za kalendárny mesiac, a to aj vtedy, ak zamestnankyňa bola preradená na inú prácu alebo sa preradenie skončilo počas kalendárneho mesiaca.

#### **§ 46**

(1) Vyrovnávacia dávka sa poskytuje v období, v ktorom zamestnankyňa mala po preradení na inú prácu príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1.

(2) Počas tehotenstva sa vyrovnávacia dávka poskytuje najdlhšie do nástupu na materskú dovolenku a po skončení materskej dovolenky najdlhšie do konca deviateho mesiaca po pôrode.



**§ 47****Výška vyrovnávacej dávky**

(1) Výška vyrovnávacej dávky je 55 % z rozdielu medzi mesačným vymeriavacím základom určeným podľa § 56 ods. 1 a vymeriavacím základom, z ktorého zamestnankyňa platí poistné na nemocenské poistenie v jednotlivých kalendárnych mesiacoch po preradení na inú prácu.

(2) Výška vyrovnávacej dávky je 55 % z rozdielu medzi pomernou časťou mesačného vymeriavacieho základu určeného podľa § 56 ods. 2 a vymeriavacím základom, z ktorého zamestnankyňa platí poistné na nemocenské poistenie v jednotlivých kalendárnych mesiacoch po preradení na inú prácu, ak zamestnankyňa v kalendárnom mesiaci, za ktorý má nárok na vyrovnávaciu dávku, nevykonávala počas celého kalendárneho mesiaca prácu, za ktorú má príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1.

**PIATY DIEL  
TEHOTENSKÉ****Podmienky nároku na tehotenské****§ 47a**

(1) Poistenkyňa, ktorá je tehotná, má nárok na tehotenské, ak v posledných dvoch rokoch pred začiatkom 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom bola nemocensky poistená najmenej 270 dní; § 49a platí rovnako.

(2) Poistenkyňa vzniká nárok na tehotenské od začiatku 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom a zaniká dňom skončenia tehotenstva.

(3) Nárok na tehotenské vzniká aj v období prerušenia

- a) nemocenského poistenia zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu,<sup>45a)</sup>
- b) povinného nemocenského poistenia samostatne zárobkovo činné osoby, ktorá má nárok na rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu<sup>36)</sup> a nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činné osoby; § 31 ods. 3 sa použije primerane.

**§ 47b****Poskytovanie tehotenského**

Tehotenské sa poskytuje za dni.

**§ 47c****Výška tehotenského**

Výška tehotenského je 15 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55, pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57 alebo úhrnu denných vymeriavacích základov určeného podľa § 58. Výška tehotenského určená podľa prvej vety je najmenej 10 % denného vymeriavacieho základu určeného z 2-násobku všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

## ŠIESTY DIEL MATERSKÉ

### Podmienky nároku na materské

#### § 48

(1) Poistenkyňa, ktorá je tehotná alebo ktorá sa stará o narodené dieťa, má nárok na materské, ak v posledných dvoch rokoch pred pôrodom bola nemocensky poistená najmenej 270 dní.

(2) Poistenkyni vzniká nárok na materské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, najskôr od začiatku ôsmeho týždňa pred týmto dňom, a ak porodila skôr, odo dňa pôrodu. Nárok na materské zaniká uplynutím 34. týždňa od vzniku nároku na materské, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Poistenkyňa má nárok na materské aj po uplynutí 34. týždňa od vzniku nároku na materské, ak porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z nich sa stará alebo je osamelá. Nárok na materské osamelej poistenkyni zaniká uplynutím 37. týždňa od vzniku nároku na materské a poistenkyni, ktorá porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z nich sa stará, nárok na materské zaniká uplynutím 43. týždňa od vzniku nároku na materské.

(4) Podmienka starostlivosti o narodené dieťa sa považuje za splnenú v období, v ktorom je dieťa prijaté do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia.

(5) Ak sa poistenkyni vyplácalo materské pred očakávaným dňom pôrodu menej ako šesť týždňov alebo materské sa jej nevyplácalo, pretože pôrod nastal skôr ako určil lekár, má nárok na materské do konca 34. týždňa od vzniku nároku na materské; osamelá poistenkyňa má nárok na materské do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské a poistenkyňa, ktorá porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z nich sa stará, má nárok na materské do konca 43. týždňa od vzniku nároku na materské.

(6) Ak sa poistenkyni vyplácalo materské pred očakávaným dňom pôrodu menej ako šesť týždňov z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 5, má nárok na materské do konca 28. týždňa odo dňa pôrodu, ale najdlhšie do konca 34. týždňa od vzniku nároku na materské; osamelá poistenkyňa má nárok na materské do konca 31. týždňa odo dňa pôrodu, najdlhšie do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské a poistenkyňa, ktorá porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z nich sa stará, má nárok na materské do konca 37. týždňa odo dňa pôrodu, najdlhšie do konca 43. týždňa od vzniku nároku na materské.

(7) Poistenkyňa, ktorej sa narodilo mŕtve dieťa, má nárok na materské do konca 14. týždňa od vzniku nároku na materské.

(8) Poistenkyňa, ktorej dieťa zomrelo v období trvania nároku na materské, má nárok na materské do konca druhého týždňa odo dňa úmrtia dieťaťa, najdlhšie do konca 34. týždňa od vzniku nároku na materské; osamelá poistenkyňa má nárok na materské najdlhšie do konca 37. týždňa od vzniku nároku na materské a poistenkyňa, ktorá porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z nich sa stará, má nárok na materské najdlhšie do konca 43. týždňa od vzniku nároku na materské.

(9) Obdobie nároku na materské poistenkyne, ktorá dieťa porodila, nesmie byť kratšie ako 14 týždňov od vzniku nároku na materské a nesmie zaniknúť pred uplynutím šiestich týždňov odo dňa pôrodu.

**§ 49**

(1) Iný poistenec, ktorý sa stará o dieťa a ktorý bol pred podaním žiadosti o materské nemocensky poistený najmenej 270 dní, má nárok na materské v období

- a) 28 týždňov od priznania materského,
- b) 31 týždňov od priznania materského, ak je osamelý, alebo
- c) 37 týždňov od priznania materského, ak sa súčasne stará o dve a viac detí.

(2) Nárok na materské iného poistenca zaniká najneskôr dovŕšením tretieho roku veku dieťaťa.

(3) Iný poistenec je

- a) otec dieťaťa, ak matka dieťaťa zomrela,
- b) otec dieťaťa, ak sa podľa lekárskeho posudku matka o dieťa nemôže starať alebo nesmie starať pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, ktorý trvá najmenej jeden mesiac, a matka nepoberá materské alebo rodičovský príspevok, s výnimkou, keď dieťa bolo zverené matke rozhodnutím súdu,
- c) manžel matky dieťaťa, ak sa matka podľa lekárskeho posudku o dieťa nemôže starať alebo nesmie starať pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, ktorý trvá najmenej jeden mesiac, a matka nepoberá materské alebo rodičovský príspevok,
- d) otec dieťaťa, najskôr po uplynutí šiestich týždňov odo dňa pôrodu, a matka nepoberá materské na to isté dieťa alebo rodičovský príspevok,
- e) manželka otca dieťaťa, ak sa stará o dieťa, ktorého matka zomrela, alebo
- f) fyzická osoba, ak sa stará o dieťa na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

**§ 49a**

Do obdobia 270 dní sa započítava obdobie prerušenia povinného nemocenského poistenia zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu<sup>45a)</sup> a obdobie prerušenia povinného nemocenského poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá má nárok na rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu<sup>36)</sup> a nevykonáva činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby.

**§ 50**

Ak poistenkyni zaniklo nemocenské poistenie v období tehotenstva, má nárok na materské od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom alebo odo dňa pôrodu, ak porodila skôr, ak jej trvala ochranná lehota ku dňu začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom alebo pred skutočným dňom pôrodu.

**§ 51**

(1) Ak dieťa prevzala do starostlivosti iná fyzická osoba alebo právnická osoba z dôvodu, že sa poistenec podľa lekárskeho posudku nemôže alebo nesmie starať o dieťa pre svoj nepriaznivý zdravotný stav, nárok na materské tomuto poistencovi zaniká dňom prevzatia dieťaťa do tejto starostlivosti a opätovne vzniká odo dňa prevzatia dieťaťa zo starostlivosti inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby. Nárok na materské trvá do uplynutia celkového obdobia trvania nároku na materské, najdlhšie do dovŕšenia troch rokov veku dieťaťa.

(2) Ak sa poistenec prestal starať o dieťa z iného dôvodu, ako je jeho nepriaznivý zdravotný stav, nárok na materské zaniká dňom skončenia jeho starostlivosti o dieťa a opätovne vzniká odo dňa

pokračovania v starostlivosti o toto dieťa. Obdobie, počas ktorého sa poistenec prestal starať o dieťa z iných dôvodov, sa započítava do celkového obdobia trvania nároku na materské.

### **§ 51a**

Poistenec nemá nárok na výplatu materského za dni, počas ktorých pre dočasnú pracovnú neschopnosť nevykonáva funkciu sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, ak mu patria náhrady na úrovni platu vrátane ostatných náležitostí podľa osobitného predpisu.<sup>50a)</sup>

### **§ 52**

#### **Poskytovanie materského**

(1) Materské sa poskytuje za dni.

(2) Materské sa poskytuje za to isté obdobie len raz a len jednému poistencovi. To neplatí, ak inému poistencovi vznikne nárok na materské podľa § 49 ods. 1 počas obdobia uvedeného v § 48 ods. 9.

### **§ 53**

#### **Výška materského**

Výška materského je 75 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57.

## **SIEDMY DIEL**

### **SPOLOČNÉ USTANOVENIA O NEMOCENSKÝCH DÁVKACH**

### **§ 54**

#### **Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu**

(1) Ak nemocenské poistenie trvalo nepretržite najmenej od 1. januára kalendárneho roka predchádzajúceho kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, do dňa, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(2) Ak nemocenské poistenie zamestnanca vzniklo v kalendárnom roku predchádzajúcom kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, alebo v kalendárnom roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, a obdobie nemocenského poistenia zamestnanca, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie, bolo najmenej 90 dní pred dňom, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(3) Ak obdobie nemocenského poistenia zamestnanca, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie, pred vznikom dôvodu na poskytnutie nemocenskej dávky bolo kratšie ako 90 dní od vzniku tohto nemocenského poistenia, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, ak obdobie nemocenského poistenia zamestnanca, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie, v predchádzajúcom kalendárnom roku bolo najmenej 90 dní, okrem obdobia nemocenského poistenia, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie, dosiahnutého u zamestnávateľa, u ktorého vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(4) Rozhodujúce obdobie na určenie denného vymeriavacieho základu zamestnankyne, ktorá

bola priradená na inú prácu v období, v ktorom obdobie nemocenského poistenia zamestnankyne, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie, bolo kratšie ako 90 dní od vzniku nemocenského poistenia, je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do dňa predchádzajúceho dňu, v ktorom došlo k priradeniu zamestnankyne na inú prácu.

(5) Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu na určenie výšky materského a tehotenského zamestnankyne, ktorá bola z dôvodu tehotenstva priradená na inú prácu podľa osobitného predpisu,<sup>53)</sup> sa zisťuje ku dňu tohto priradenia.

(6) Ak nemocenské poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby vzniklo

- a) v kalendárnom roku predchádzajúcom kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho roka, predchádzajúceho kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky,
- b) v kalendárnom roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky,
- c) v kalendárnom mesiaci, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do dňa predchádzajúceho dňu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(7) Ak nemocenské poistenie dobrovoľne nemocensky poistenej osoby trvalo najmenej 26 týždňov a vzniklo

- a) v kalendárnom roku predchádzajúcom kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho roka, predchádzajúceho kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky,
- b) v kalendárnom roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do konca kalendárneho mesiaca predchádzajúceho kalendárnemu mesiacu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(8) Ak nárok na nemocenskú dávku vznikol v ochrannnej lehote, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu sa zisťuje ku dňu zániku nemocenského poistenia.

(9) Pri určení rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu a na účely vzniku nemocenského poistenia zamestnanca na zistenie 90 dní nemocenského poistenia, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie sa § 26 ods. 6 nepoužije.

(10) Z rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu sa vylučujú obdobia, za ktoré poistenec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, a obdobia prerušenia povinného nemocenského poistenia.

## § 55

### Denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky

(1) Denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky je podiel súčtu vymeriavacích základov, z ktorých poistenec zaplatil poistné na nemocenské poistenie

v rozhodujúcom období a počtu dní rozhodujúceho obdobia. Denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(2) Denný vymeriavací základ nesmie byť vyšší ako denný vymeriavací základ určený z 2-násobku všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

#### **§ 56**

##### **Mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky**

(1) Mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky je 30,4167-násobok denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55. Mesačný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na celé eurocenty nahor.

(2) Pomerná časť mesačného vymeriavacieho základu na určenie výšky vyrovnávacej dávky je 30,4167-násobok denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 pripadajúci na počet kalendárnych dní, v ktorom mala zamestnankyňa po preradení na inú prácu príjem, ktorý sa považuje za vymeriavací základ podľa § 138 ods. 1.

#### **§ 57**

##### **Pravdepodobný denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenských dávok**

(1) Výška nemocenskej dávky sa určuje z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, ak

- a) poistenec nemal v rozhodujúcom období uvedenom v § 54 vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie,
- b) zamestnanec v rozhodujúcom období podľa § 54 ods. 3 nedosiahol 90 dní nemocenského poistenia zamestnanca, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie,
- c) dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky vznikol povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe v deň vzniku tohto nemocenského poistenia, okrem vzniku nemocenského poistenia z dôvodu skončenia jeho prerušenia podľa § 26 ods. 6, alebo
- d) dobrovoľne nemocensky poistená osoba bola nepretržite dobrovoľne nemocensky poistená menej ako 26 týždňov pred vznikom dôvodu na poskytnutie nemocenskej dávky; nepretržité dobrovoľné nemocenské poistenie nie je dobrovoľné nemocenské poistenie, ktoré zaniklo a znovu vzniklo nasledujúci kalendárny deň.

(2) Pravdepodobný denný vymeriavací základ je jedna tridsatina vymeriavacieho základu, z ktorého by sa platilo poistné na nemocenské poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(3) Ak pravdepodobný denný vymeriavací základ určený podľa odseku 2 je vyšší ako suma zodpovedajúca jednej tridsatine vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5 platného ku dňu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky, pravdepodobný denný vymeriavací základ je suma zodpovedajúca jednej tridsatine vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5 platného ku dňu, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

(4) Pravdepodobný denný vymeriavací základ zamestnanca a povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorí nemali v rozhodujúcom období vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti, poberania materského, prerušenia povinného nemocenského poistenia zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky alebo z dôvodu prerušenia povinného nemocenského poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorá má nárok na rodičovský príspevok, je jedna tridsatina vymeriavacieho základu, z ktorého by sa platilo poistné na nemocenské poistenie za kalendárny

mesiac, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky; § 55 ods. 2 platí rovnako. Pravdepodobný denný vymeriavací základ podľa prvej vety na určenie sumy materského, na ktoré vznikne ďalší nárok poistencovi, ktorý po vzniku predchádzajúceho nároku na materské získal obdobie nemocenského poistenia len z dôvodu poberania materského alebo podľa § 49a, nesmie byť nižší ako najvyšší z denných vymeriavacích základov alebo pravdepodobných denných vymeriavacích základov, z ktorých boli určené sumy predchádzajúcich materských z toho istého nemocenského poistenia.

(5) Pravdepodobný denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

## **ÔSMY DIEL**

### **NÁROKY Z NEMOCENSKÉHO POISTENIA V OSOBITNÝCH PRÍPADOCH**

#### **§ 58**

##### **Nárok na nemocenské dávky z viacerých nemocenských poistení**

(1) Nárok na nemocenskú dávku sa posudzuje samostatne z každého nemocenského poistenia.

(2) Ak vznikne nárok na nemocenskú dávku z viacerých nemocenských poistení, nemocenská dávka sa určí z úhrnu denných vymeriavacích základov na určenie výšky nemocenských dávok z tých poistení, z ktorých vznikol nárok na nemocenskú dávku, a nemocenská dávka sa vypláca len jedna.

(3) Úhrn denných vymeriavacích základov určených podľa odseku 2 nesmie byť vyšší ako suma denného vymeriavacieho základu určená z 2-násobku všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky.

## **TRETIA HLAVA**

### **DÔCHODKOVÉ DÁVKY**

#### **PRVÝ DIEL**

##### **VYMEDZENIE POJMOV DÔCHODKOVÉHO POISTENIA**

#### **§ 60**

##### **Obdobie dôchodkového poistenia**

(1) Obdobie dôchodkového poistenia je obdobie povinného dôchodkového poistenia, obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia, ak za tieto obdobia okrem období uvedených v § 140 bolo zaplatené poistné na dôchodkové poistenie podľa tohto zákona a ak tento zákon neustanovuje inak. Ak zamestnávateľ nesplnil povinnosť platiť a odvádzať poistné na dôchodkové poistenie, podmienka zaplatenia poistného na dôchodkové poistenie u zamestnanca sa považuje za splnenú; to neplatí, ak si túto povinnosť nesplnil zamestnávateľ uvedený v § 7 ods. 2 alebo zamestnávateľ za zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo ktorý je členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa.

(2) Obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ak toto obdobie policajt a profesionálny vojak nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu<sup>2)</sup> a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.<sup>55)</sup>

(3) Obdobie dôchodkového poistenia nie je obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ak toto obdobie bolo zhodnotené na nárok na vdovský výsluhový dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotský výsluhový dôchodok alebo

sirotský dôchodok podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

(4) Obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie poberania invalidného dôchodku priznaného a vyplácaného Sociálnou poisťovňou, a to do dovŕšenia dôchodkového veku alebo priznania predčasného starobného dôchodku.

(5) Obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie podľa § 142 ods. 3, za ktoré bolo dodatočne zaplatené poistné na dôchodkové poistenie.

(6) Obdobie dôchodkového poistenia zamestnanca podľa § 4 ods. 2 prvej vety nie je obdobie, v ktorom bol povinne dôchodkovo poistený a nemal vymeriavací základ na platenie poistného na dôchodkové poistenie.

(7) Ak má poistenec v tom istom období viacero dôchodkových poistení, započítava sa takéto obdobie dôchodkového poistenia len raz.

(8) To isté obdobie riadnej starostlivosti o dieťa do šiestich rokov jeho veku alebo o dieťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom do 18 rokov jeho veku sa započítava ako obdobie dôchodkového poistenia len jednej fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) a d).

(9) Československé obdobie dôchodkového poistenia na účely určenia sumy starobného dôchodku podľa § 66a, predčasného starobného dôchodku podľa § 68a alebo invalidného dôchodku podľa § 73a je doba zamestnania a náhradná doba získané pred 1. januárom 1993 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 1993 okrem doby zamestnania a náhradnej doby, ktoré sú obdobím služby podľa osobitného predpisu.<sup>55ab)</sup> Československé obdobie dôchodkového poistenia sa započítava podľa predpisov Slovenskej republiky účinných ku dňu, od ktorého sa priznáva starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok.

(10) Rok dôchodkového poistenia je 365 dní dôchodkového poistenia.

### **§ 60a**

#### **Výchova dieťaťa**

(1) Podmienka výchovy dieťaťa je splnená, ak sa poistenec osobne staral o dieťa

- a) najmenej desať rokov,
- b) najmenej päť rokov, ak sa poistenec začal o dieťa starať po dovŕšení ôsmich rokov veku dieťaťa,
- c) od jeho narodenia do jeho úmrtia, ak dieťa zomrelo po dovŕšení veku šesť mesiacov; to neplatí, ak poistenec, podľa právoplatného rozhodnutia súdu, spôsobil smrť dieťaťa úmyselným trestným činom,
- d) najmenej posledné tri roky pred dovŕšením dôchodkového veku poistenca.

(2) Do obdobia osobnej starostlivosti o dieťa sa započítava aj obdobie, počas ktorého sa poistenec nemohol o dieťa starať z dôvodu

- a) svojho nepriaznivého zdravotného stavu alebo
- b) prijatia dieťaťa do ústavnej starostlivosti zdravotníckeho zariadenia.

(3) Ak súd zverí dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo ak súd schváli dohodu rodičov o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, na obidvoch rodičov sa hľadí, akoby starostlivosť o dieťa zabezpečovali v plnom rozsahu; posudzovanie splnenia podmienky osobnej starostlivosti o dieťa a odsek 5 tým nie sú dotknuté.

(4) Na účely posúdenia podmienky výchovy dieťaťa sa za dieťa považuje fyzická osoba do nadobudnutia jej plnoletosti, ktorá je



- a) vlastné dieťa poistenca,
- b) osvojené dieťa poistenca,
- c) dieťa zverené poistencovi do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu.

(5) To isté obdobie výchovy toho istého dieťaťa sa zohľadní len raz a len jednému poistencovi.

## § 61

### Osobný vymeriavací základ

Osobný vymeriavací základ je úhrn vymeriavacích základov za kalendárny rok, z ktorých sa zaplatilo poistné na dôchodkové poistenie alebo z ktorých sa poistné na dôchodkové poistenie podľa § 60 ods. 1 druhej vety považuje za zaplatené.

## § 62

### Osobný mzdový bod

(1) Osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel osobného vymeriavacieho základu a všeobecného vymeriavacieho základu. Osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(2) Za obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 4, ktoré trvalo celý kalendárny rok, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3. Ak toto obdobie trvalo len časť kalendárneho roka, osobný mzdový bod sa určí ako súčin pomernej časti osobného mzdového bodu a počtu dní tohto obdobia. Pomeraná časť osobného mzdového bodu je podiel osobného mzdového bodu vo výške 0,3 a počtu dní kalendárneho roka, v ktorom bolo získané obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 4, a zaokrúhľuje sa na štyri desatinné miesta nahor.

(3) Osobný mzdový bod je najviac v hodnote 3.

## § 63

### Priemerný osobný mzdový bod

(1) Priemerný osobný mzdový bod na určenie sumy dôchodkovej dávky sa určí ako podiel súčtu osobných mzdových bodov dosiahnutých v jednotlivých kalendárnych rokoch rozhodujúceho obdobia a obdobia dôchodkového poistenia v rozhodujúcom období, ak tento zákon neustanovuje inak. Priemerný osobný mzdový bod sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Na účely určenia obdobia dôchodkového poistenia sa získané dni dôchodkového poistenia prepočítavajú na roky, ak tento zákon neustanovuje inak. Obdobie dôchodkového poistenia sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(2) Na hodnotu priemerného osobného mzdového bodu prevyšujúcu hodnotu 3 sa neprihliada.

(3) Priemerný osobný mzdový bod v hodnote nižšej ako 1,25 sa započítava v celej výške. Z hodnoty priemerného osobného mzdového bodu od 1,25 do 3 sa započítava v roku

- a) 2013 80 %,
- b) 2014 76 %,
- c) 2015 72 %,
- d) 2016 a nasledujúcich rokoch 68 %.

(4) K priemernému osobnému mzdovému bodu v hodnote nižšej ako 1,0 sa pripočíta z rozdielu medzi hodnotou 1,0 a priemerným osobným mzdovým bodom určeným podľa odseku 1 v roku

- a) 2013 17 %,
- b) 2014 18 %,
- c) 2015 19 %,
- d) 2016 a nasledujúcich rokoch 20 %.

(5) Priemerný osobný mzdový bod po úprave podľa odsekov 3 a 4 sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(6) Rozhodujúce obdobie na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na dôchodkovú dávku, s výnimkou kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984, ak tento zákon neustanovuje inak. Z rozhodujúceho obdobia sa vylučujú obdobia, za ktoré patrí osobný mzdový bod podľa § 62 ods. 2 prvej vety alebo § 255 ods. 3 prvej vety, alebo obdobie dôchodkového poistenia, za ktoré nemožno určiť osobný mzdový bod, ak tieto obdobia trvali celý kalendárny rok.

(7) Ak v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 6 nie je najmenej dvadsaťdva kalendárnych rokov, predlžuje sa rozhodujúce obdobie pred 1. január 1984 postupne tak, aby v ňom bolo dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6. Ak poistenec ani po tomto predĺžení nemá dvadsaťdva kalendárnych rokov podľa odseku 6, zisťuje sa priemerný osobný mzdový bod z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov.

(8) Ak v rozhodujúcom období sú len obdobia uvedené v § 62 ods. 2 prvej vete alebo § 255 ods. 3, priemerný osobný mzdový bod je 0,3.

(9) Ak rozhodujúce obdobie určené podľa odsekov 6 a 7 je kratšie ako jeden kalendárny rok, priemerný osobný mzdový bod sa určí ako podiel osobného mzdového bodu dosiahnutého v tomto kratšom období a koeficientu určeného ako podiel počtu dní tohto obdobia dôchodkového poistenia a čísla 365. Koeficient sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Odsek 5 platí rovnako. Všeobecný vymeriavací základ na účely tohto ustanovenia je všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v roku, ktorý dva roky predchádza roku, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku.

(10) Ak vznikol nárok na dôchodkovú dávku v kalendárnom roku, v ktorom poistencovi prvý raz vzniklo dôchodkové poistenie, priemerný osobný mzdový bod sa určí ako podiel osobného mzdového bodu dosiahnutého v období od vzniku dôchodkového poistenia do vzniku nároku na dôchodkovú dávku a koeficientu určeného ako podiel počtu dní tohto obdobia dôchodkového poistenia a čísla 365. Koeficient sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor. Odsek 5 platí rovnako.

(11) Ak poistencovi vznikol nárok na dôchodkovú dávku v deň prvého vzniku dôchodkového poistenia, priemerný osobný mzdový bod je osobný mzdový bod určený ako podiel pravdepodobného vymeriavacieho základu na platenie poistného na dôchodkové poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu. Pravdepodobný vymeriavací základ je vymeriavací základ, z ktorého by sa platilo poistné na dôchodkové poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku.

## § 64

### Dôchodková hodnota

(1) Dôchodková hodnota v roku 2004 je 183,58 Sk.

(2) Dôchodková hodnota v roku 2005 je 195,31 Sk.

(3) Dôchodková hodnota platná k 31. decembru kalendárneho roka sa upravuje od 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka indexom, ktorý sa určí ako podiel priemernej mzdy zistenej za tretí štvrtrok predchádzajúceho kalendárneho roka a priemernej mzdy zistenej za tretí štvrtrok kalendárneho roka dva roky predchádzajúceho kalendárnemu roku, od ktorého sa dôchodková hodnota upravuje. Takto určená dôchodková hodnota platí vždy od 1. januára do 31. decembra kalendárneho roka.

(4) Priemerná mzda uvedená v odseku 3 je priemerná mzda v hospodárstve Slovenskej republiky zistená štatistickým úradom.

(5) Dôchodková hodnota sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(6) Aktuálna dôchodková hodnota je dôchodková hodnota určená podľa odsekov 1 až 5, ktorá platí v čase vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

## **DRUHÝ DIEL**

### **Podmienky nároku na starobný dôchodok**

#### **§ 65**

(1) Poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek.

(2) Dôchodkový vek poistenca sa určí podľa prílohy č. 3a, ak tento zákon v § 274 neustanovuje inak; ak obdobie výchovy dieťaťa nemožno zohľadniť na určenie dôchodkového veku žene, dôchodkový vek muža narodeného po roku 1956, ktorý dieťa vychoval, sa určí podľa prílohy č. 3b.

(3) Dôchodkový vek určený podľa odseku 2 je vek dovŕšený v kalendárnom mesiaci v deň, ktorý sa číslom zhoduje s dňom narodenia poistenca.

(4) Ak deň dovŕšenia dôchodkového veku určeného podľa odseku 2 pripadne na deň, ktorý sa číselne nezhoduje s dňom narodenia poistenca, za deň dovŕšenia dôchodkového veku sa považuje posledný deň posledného pripočítaného kalendárneho mesiaca.

#### **§ 65a**

##### **Nadobudnutie právnych účinkov dovŕšenia dôchodkového veku a priznania dôchodku**

(1) Ak skutočnosťou rozhodujúcou na posúdenie vzniku, trvania alebo zániku sociálneho poistenia a na posúdenie platenia poistného na sociálne poistenie je dovŕšenie dôchodkového veku alebo priznanie dôchodku, právne účinky

- a) dovŕšenia dôchodkového veku nastávajú dňom, ktorý Sociálna poisťovňa určila ako deň dovŕšenia dôchodkového veku, najskôr dňom jeho určenia,
- b) priznania dôchodku nastávajú dňom vydania rozhodnutia o priznaní dôchodku.

(2) Ak skutočnosťou rozhodujúcou na posúdenie splnenia podmienok podľa osobitných predpisov<sup>55aa</sup> je dovŕšenie dôchodkového veku, právne účinky dovŕšenia dôchodkového veku nastávajú dňom, ktorý Sociálna poisťovňa určila ako deň dovŕšenia dôchodkového veku, najskôr dňom jeho určenia, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

**Určenie sumy starobného dôchodku****§ 66**

(1) Suma starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a nepoberal tento dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku sa určí podľa odseku 1 a pripočíta sa k nej suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Takto určená suma starobného dôchodku sa zvýši o 0,5 % za každých 30 dní dôchodkového poistenia získaných po vzniku nároku na starobný dôchodok bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

(3) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a poberal tento dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku sa od 1. januára kalendárneho roka, v ktorom sa určuje suma starobného dôchodku, určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácanej k 1. januáru kalendárneho roka sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti v predchádzajúcom kalendárnom roku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; o určení sumy starobného dôchodku sa rozhodne do 31. marca kalendárneho roka, v ktorom sa určuje suma starobného dôchodku. Ak poistencovi podľa prvej vety zaniklo dôchodkové poistenie v kalendárnom roku, v ktorom sa určila suma starobného dôchodku podľa prvej vety alebo sa neurčila suma starobného dôchodku podľa prvej vety z dôvodu, že v predchádzajúcom kalendárnom roku nezískal obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti, suma starobného dôchodku sa na základe žiadosti o určenie sumy starobného dôchodku poistenca podľa prvej vety určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácanej ku dňu zániku dôchodkového poistenia sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia v kalendárnom roku, v ktorom zaniklo dôchodkové poistenie, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

(4) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti v období nasledujúcom po období, v ktorom poberal starobný dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku sa odo dňa vzniku nároku na výplatu starobného dôchodku určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácanej ku dňu zastavenia výplaty starobného dôchodku sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty a suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti a aktuálnej dôchodkovej hodnoty. Takto určená suma starobného dôchodku sa zvýši o 0,5 % za každých 30 dní dôchodkového poistenia získaných po vzniku nároku na starobný dôchodok bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti.

(5) Ak sa starobný dôchodok ku dňu zastavenia jeho výplaty alebo ku dňu zániku dôchodkového poistenia získaného počas poberania starobného dôchodku vyplácal v sume jednej polovice z dôvodu jeho súbehu s vdovským dôchodkom alebo vdoveckým dôchodkom, pri určení sumy starobného dôchodku podľa odsekov 3 a 4 sa prihliada na sumu starobného dôchodku, ktorá by patrila bez jeho zníženia z tohto dôvodu.

(6) Suma starobného dôchodku poistenca, ktorý je sporiteľ alebo bol sporiteľ podľa osobitného

predpisu,<sup>1a)</sup> sa za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení

- a) pred 1. septembrom 2012 zníži o 36/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- b) od 1. septembra 2012 do 31. decembra 2016 zníži o 16/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- c) od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 zníži o 17/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- d) od 1. januára 2018 do 31. decembra 2018 zníži o 18/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- e) od 1. januára 2019 do 31. decembra 2019 zníži o 19/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- f) od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 zníži o 20/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- g) od 1. januára 2021 do 31. decembra 2021 zníži o 3/13 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- h) od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 zníži o 22/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- i) od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 zníži o 23/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení,
- j) po 31. decembri 2023 zníži o 24/91 pomernej sumy starobného dôchodku patriacej za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení.

(7) Na určenie sumy starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 4 sa do obdobia dôchodkového poistenia získaného po vzniku nároku na starobný dôchodok nezapočítavajú obdobia uvedené v § 140 ods. 1 až 4; na určenie sumy starobného dôchodku podľa odsekov 2 až 4 sa na hodnotu osobného mzdového bodu za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok prevyšujúcu hodnotu 3 neprihliada.

(8) Všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za posledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok je všeobecný vymeriavací základ ustanovený na kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa zisťuje osobný mzdový bod. Všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za predposledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok je všeobecný vymeriavací základ ustanovený na kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa zisťuje osobný mzdový bod.

(9) Sociálna poisťovňa určí sumu starobného dôchodku na žiadosť podľa odsekov 3 a 4 v kalendárnom roku len raz.

### § 66a

(1) Suma starobného dôchodku sa určí ako rozdiel fiktívnej sumy starobného dôchodku podľa odseku 2 a sumy starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného podľa predpisov Českej republiky, ak ide o poistenca, ktorý získal

- a) pred 1. januárom 1993 československé obdobie dôchodkového poistenia, za ktoré mu bol priznaný starobný dôchodok podľa predpisov Českej republiky alebo má priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov Českej republiky, a
- b) po 31. decembri 1992 najmenej jeden rok dôchodkového poistenia podľa predpisov Slovenskej republiky.

(2) Fiktívna suma starobného dôchodku sa určí ako suma starobného dôchodku podľa tohto zákona alebo podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak starobný dôchodok bol priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, so zohľadnením obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 1992 podľa predpisov Slovenskej republiky a československého obdobia dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 9.

(3) Ak starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok priznaný podľa predpisov Českej republiky je upravený z dôvodu súbehu s inou dávkou, z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti alebo z iného dôvodu ustanoveného predpismi Českej republiky, použije sa na určenie sumy starobného dôchodku podľa odseku 1 suma starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku podľa predpisov Českej republiky, ktorá by patrila, ak by k úprave sumy tohto dôchodku z tohto dôvodu nedošlo.

(4) Starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok priznaný podľa predpisov Českej republiky sa na účely určenia sumy starobného dôchodku podľa odseku 1 prepočíta na eurá podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou,<sup>55a)</sup> ktorý je platný ku dňu, ku ktorému sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1.

(5) Suma starobného dôchodku podľa odseku 1 nesmie byť nižšia ako suma starobného dôchodku, ktorá je v súlade s osobitným predpisom<sup>55b)</sup> určená podľa tohto zákona alebo podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak starobný dôchodok bol priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

### **TRETÍ DIEL**

### **PREDČASNÝ STAROBNÝ DÔCHODOK**

#### **§ 67**

#### **Podmienky nároku na predčasný starobný dôchodok**

(1) Poistenec má nárok na predčasný starobný dôchodok, ak ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie,

- a) bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov,
- b) chýbajú mu najviac dva roky do dovŕšenia dôchodkového veku a
- c) suma predčasného starobného dôchodku je vyššia ako 1,2-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu.<sup>56)</sup>

(2) Poistenec, ktorý získal obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup> má nárok na predčasný starobný dôchodok aj vtedy, ak ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie,

- a) bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov,
- b) chýbajú mu najviac 2 roky do dovŕšenia dôchodkového veku a
- c) súčet súm predčasného starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> je vyšší ako 1,2-násobok sumy životného minima pre 1 plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu.<sup>56)</sup>

(3) Nárok na predčasný starobný dôchodok podľa odsekov 1 a 2 vzniká najskôr odo dňa podania žiadosti o predčasný starobný dôchodok. Žiadosť o predčasný starobný dôchodok môže poistenec podať v kalendárnom roku najviac dvakrát.

(4) Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku nevzniká, ak poistenec ku dňu vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok je povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba alebo je fyzická osoba uvedená v § 4 ods. 1 písm. d).

(5) Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku zaniká odo dňa jeho splátky splatnej po dni vzniku dôchodkového poistenia zamestnanca alebo povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby alebo odo dňa jeho splátky splatnej po dni, v ktorom sa poberateľ predčasného starobného dôchodku stal fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d). Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku opätovne vzniká odo dňa nasledujúceho po dni zániku dôchodkového poistenia zamestnanca alebo povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby alebo odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom fyzická osoba prestala byť fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d); nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku nevznikne, ak fyzickej osobe, ktorá prestala byť fyzickou osobou podľa § 4 ods. 1 písm. d), vznikne povinné dôchodkové poistenie podľa § 20 ods. 4.

(6) Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a zaniká odo dňa jeho splátky splatnej v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom úhrn príjmu z tejto dohody v príslušnom kalendárnom roku presiahol sumu 2 400 eur; na určenie príjmu sa primerane použije § 139c. Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku opätovne vzniká odo dňa jeho splátky splatnej v januári kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom zanikol nárok na jeho výplatu podľa prvej vety.

(7) Ak poberateľ predčasného starobného dôchodku bol povinne dôchodkovo poistený počas poberania predčasného starobného dôchodku a nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku mu nezanikol podľa odseku 5 z dôvodu, že jeho právny vzťah, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, zanikol pred najbližším výplatným termínom splátky predčasného starobného dôchodku nasledujúcim po vzniku tohto právneho vzťahu, zúčtujú sa sumy vyplatené na predčasnóm starobnom dôchodku za obdobie od vzniku povinného dôchodkového poistenia do zániku povinného dôchodkového poistenia so sumami dôchodkovej dávky, na ktorej výplatu vznikne nárok po zániku tohto povinného dôchodkového poistenia. Ak poberateľ predčasného starobného dôchodku bol počas poberania predčasného starobného dôchodku fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d) a nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku mu nezanikol podľa odseku 5 z dôvodu, že jeho právny vzťah, ktorý zakladá právo na príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, zanikol pred najbližším výplatným termínom splátky predčasného starobného dôchodku nasledujúcim po vzniku tohto právneho vzťahu, zúčtujú sa sumy vyplatené na predčasnóm starobnom dôchodku za obdobie, počas ktorého bol fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d), so sumami dôchodkovej dávky, na ktorej výplatu vznikne nárok odo dňa, ktorým prestane byť fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d). Sumy vyplatené na predčasnóm starobnom dôchodku po zániku nároku na výplatu predčasného starobného dôchodku podľa odseku 6 prvej vety sa zúčtujú so sumami predčasného starobného dôchodku, na ktorého výplatu opätovne vznikne nárok alebo so sumami starobného dôchodku podľa § 69a ods. 1.

### **Určenie sumy predčasného starobného dôchodku**

#### **§ 68**

(1) Suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok a aktuálnej dôchodkovej hodnoty znížený o 0,5 % za každých začatých 30 dní odo dňa vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Ak poistenec bol dôchodkovo poistený z dôvodu právneho vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a počas poberania predčasného starobného dôchodku alebo jeho časti, suma predčasného starobného dôchodku sa od 1. januára kalendárneho roka, v ktorom sa určuje suma

predčasného starobného dôchodku, určí tak, že k sume predčasného starobného dôchodku vyplácanej k 1. januáru kalendárneho roka sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia poistenca v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a v predchádzajúcom kalendárnom roku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; o určení sumy predčasného starobného dôchodku sa rozhodne do 31. marca kalendárneho roka, v ktorom sa určuje suma predčasného starobného dôchodku. Ak poistencovi podľa prvej vety zaniklo dôchodkové poistenie v kalendárnom roku, v ktorom sa určila suma predčasného starobného dôchodku podľa prvej vety alebo sa neurčila suma predčasného starobného dôchodku podľa prvej vety z dôvodu, že v predchádzajúcom kalendárnom roku nezískal obdobie dôchodkového poistenia v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a, suma predčasného starobného dôchodku sa na základe žiadosti o určenie sumy predčasného starobného dôchodku tohto poistenca určí tak, že k sume predčasného starobného dôchodku vyplácanej ku dňu zániku dôchodkového poistenia v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia v kalendárnom roku, v ktorom zaniklo dôchodkové poistenie, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

(3) Ak poistenec bol povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba po priznaní predčasného starobného dôchodku, k sume predčasného starobného dôchodku vyplácaného ku dňu zániku nároku na jeho výplatu sa odo dňa zániku tohto dôchodkového poistenia pripočíta suma určená ako súčin súčtu osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia a aktuálnej dôchodkovej hodnoty platnej ku dňu nasledujúcemu po zániku tohto dôchodkového poistenia. Na hodnotu osobného mzdového bodu podľa prvej vety prevyšujúcu hodnotu 3 sa neprihliada.

(4) Ak sa predčasný starobný dôchodok ku dňu zániku nároku na jeho výplatu vyplácal v sume jednej polovice z dôvodu jeho súbehu s vdovským dôchodkom alebo vdoveckým dôchodkom, pri určení sumy predčasného starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 3 sa prihliada na sumu predčasného starobného dôchodku, ktorá by patrila bez jeho zníženia z tohto dôvodu.

(5) Na určenie sumy predčasného starobného dôchodku poistenca, ktorý je sporiteľ podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup> platí § 66 ods. 6 rovnako.

(6) Pre všeobecný vymeriavací základ na určenie osobného mzdového bodu za predposledný rok a posledný rok dôchodkového poistenia po vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok platí § 66 ods. 8 rovnako.

(7) Suma predčasného starobného dôchodku podľa odsekov 2 a 3 sa určí v kalendárnom roku len raz.

### § 68a

Suma predčasného starobného dôchodku sa určí ako rozdiel fiktívnej sumy predčasného starobného dôchodku a sumy starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného podľa predpisov Českej republiky, ak ide o poistenca podľa § 66a ods. 1; § 66a ods. 2 až 5 platí rovnako.

### § 69

#### Vylúčenie nároku na starobný dôchodok

Poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok.



**§ 69a**

(1) Predčasný starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku je starobný dôchodok.

(2) Ak poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, nebol predčasný starobný dôchodok vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, suma starobného dôchodku podľa odseku 1, na ktorú mal poistenec nárok v deň dovŕšenia dôchodkového veku, sa určí na žiadosť poistenca znovu. Suma starobného dôchodku podľa odseku 1 určená podľa § 68 ods. 2 a 3 a zvýšená podľa § 82 sa zvýši o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku; § 82 ods. 5 sa v tomto prípade neuplatní.

(3) Nárok na výplatu starobného dôchodku, ktorého suma bola určená podľa odseku 2, vznikne odo dňa podania žiadosti poistencom, najskôr dňom dovŕšenia dôchodkového veku.

**ŠTVRTÝ DIEL  
INVALIDNÝ DÔCHODOK**

**§ 70****Podmienky nároku na invalidný dôchodok**

(1) Poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

(2) Fyzická osoba má nárok na invalidný dôchodok aj vtedy, ak sa stala invalidnou v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Nárok na invalidný dôchodok tejto fyzickej osobe vzniká najskôr odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku. Nárok na invalidný dôchodok má aj fyzická osoba, ktorá sa stala invalidnou počas doktorandského štúdia v dennej forme, nedovŕšila 26 rokov veku a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

**§ 71**

**Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť**

(1) Poistenec je invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

(2) Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

(3) Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobu nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Pri posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

(4) Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe

a) lekárskeho správneho a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a

b) komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

(5) Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4.

(6) Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

(7) Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

(8) Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

(9) Ak v prílohe č. 4 nie je uvedené zdravotné postihnutie, ktoré je príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, určí sa miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách podľa takého zdravotného postihnutia uvedeného v tejto prílohe, ktoré je s jeho funkčným dopadom najviac porovnateľné.

(10) Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav na účely invalidity sa posúdi opätovne, ak sa predpokladá zmena vo vývoji zdravotného stavu a zmena schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

## § 72

(1) Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok poistenca vo veku

- a) do 20 rokov je menej ako jeden rok,
- b) nad 20 rokov do 24 rokov je najmenej jeden rok,
- c) nad 24 rokov do 28 rokov je najmenej dva roky,
- d) nad 28 rokov do 34 rokov je najmenej päť rokov,
- e) nad 34 rokov do 40 rokov je najmenej osem rokov,
- f) nad 40 rokov do 45 rokov je najmenej 10 rokov,
- g) nad 45 rokov je najmenej 15 rokov.

(2) Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia pred vznikom invalidity.

(3) Poistencovi, ktorý sa stal invalidný v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, a fyzickej osobe, ktorá sa stala invalidná v období, v ktorom je nezaopatrené dieťa alebo doktorand v dennej forme štúdia a nedovršila 26 rokov veku, sa podmienka počtu rokov dôchodkového poistenia uvedená v odseku 1 považuje za splnenú.

**Určenie sumy invalidného dôchodku****§ 73**

(1) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(2) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, priemerného osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako.

(3) Suma invalidného dôchodku fyzickej osoby uvedenej v § 70 ods. 2, ktorá má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Osobný mzdový bod sa určuje na hodnotu 0,67.

(4) Suma invalidného dôchodku fyzickej osoby uvedenej v § 70 ods. 2, ktorá má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti tejto fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť, osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Na určenie osobného mzdového bodu platí odsek 3 druhá veta rovnako.

(5) Suma invalidného dôchodku poistenca vo veku do 20 rokov, ktorý nezískal obdobie povinného dôchodkového poistenia a bol len dobrovoľne dôchodkovo poistený menej ako jeden rok, získal obdobie dôchodkového poistenia len dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 3 za obdobie kratšie ako jeden rok alebo získal obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia a obdobie dôchodkového poistenia dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 3, ktorých celková dĺžka je kratšia ako jeden rok, a má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, sa určí ako súčin osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Na určenie osobného mzdového bodu platí odsek 3 druhá veta rovnako.

(6) Suma invalidného dôchodku poistenca vo veku do 20 rokov, ktorý nezískal obdobie povinného dôchodkového poistenia a bol len dobrovoľne dôchodkovo poistený menej ako jeden rok, získal obdobie dôchodkového poistenia len dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 3 za obdobie kratšie ako jeden rok alebo získal obdobie dobrovoľného dôchodkového poistenia a obdobie dôchodkového poistenia dodatočným zaplatením poistného podľa § 142 ods. 3, ktorých celková dĺžka je kratšia ako jeden rok, a má percentuálny pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %, sa určí ako súčin percentuálneho poklesu schopnosti tohto poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, osobného mzdového bodu, obdobia dôchodkového poistenia

získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok, ku ktorému sa pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; § 63 ods. 1 tretia veta a štvrtá veta platia rovnako. Na určenie osobného mzdového bodu platí odsek 3 druhá veta rovnako.

(7) Na určenie obdobia od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku sa pri určení dôchodkového veku výchova dieťaťa nezohľadňuje.

### **§ 73a**

(1) Suma invalidného dôchodku sa určí ako rozdiel fiktívnej sumy invalidného dôchodku podľa odseku 2 a sumy invalidného dôchodku alebo starobného dôchodku vyplácaného podľa predpisov Českej republiky, ak ide o poistenca podľa § 66a ods. 1.

(2) Fiktívna suma invalidného dôchodku sa určí ako suma invalidného dôchodku podľa tohto zákona alebo podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok je priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, so zohľadnením obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 1992 podľa predpisov Slovenskej republiky a československého obdobia dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 9. Podmienka poklesu zárobku na nárok na výplatu čiastočného invalidného dôchodku podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa považuje za splnenú.

(3) Na určenie sumy invalidného dôchodku podľa odseku 1 sa na

- a) starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok upravený podľa predpisov Českej republiky vzťahuje § 66a ods. 3 rovnako,
- b) prepočítanie starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku podľa predpisov Českej republiky vzťahuje § 66a ods. 4 rovnako.

(4) Suma invalidného dôchodku podľa odseku 1 nesmie byť nižšia ako suma invalidného dôchodku, ktorá je v súlade s osobitným predpisom<sup>55c)</sup> určená podľa tohto zákona alebo podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok je priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

## **PIATY DIEL**

### **VDOVSKÝ DÔCHODOK A VDOVECKÝ DÔCHODOK**

### **§ 74**

#### **Podmienky nároku na vdovský dôchodok a nároku na vdovecký dôchodok**

(1) Vdova má nárok na vdovský dôchodok po manželovi, ktorý

- a) ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku, invalidného dôchodku alebo mal nárok na predčasný starobný dôchodok,
- b) ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo
- c) zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Vdova má nárok na výplatu vdovského dôchodku počas jedného roka od smrti manžela.

(3) Po uplynutí obdobia uvedeného v odseku 2 má vdova nárok na výplatu vdovského dôchodku, ak

- a) sa stará o nezaopatrené dieťa,
- b) je invalidná z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % alebo

- c) vychovala aspoň tri deti,
- d) dovŕšila vek 52 rokov a vychovala dve deti,
- e) dovŕšila dôchodkový vek.

(4) Nezaopatrené dieťa podľa odseku 3 písm. a) je dieťa, ktoré má po zomretom rodičovi nárok na sirotský dôchodok, a dieťa, ktoré bolo v rodine zomretého vychovávané, ak ide o vlastné dieťa alebo osvojené dieťa vdovy alebo ak bolo dieťa vdove alebo zomretému manželovi zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu počas trvania manželstva.

(5) Nárok na vdovský dôchodok zaniká

- a) uzatvorením manželstva,
- b) dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, podľa ktorého vdova úmyselným trestným činom spôsobila smrť manžela.

(6) Na nárok vdovca na vdovecký dôchodok po manželke platia odseky 1 až 5 rovnako.

## § 75

### Suma vdovského dôchodku a vdoveckého dôchodku

(1) Suma vdovského dôchodku je 60 % starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti. Ak sú splnené podmienky nároku na dva dôchodky, vdovský dôchodok sa určí z vyššieho dôchodku.

(2) Suma vdovského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, je 60 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý manžel ku dňu smrti, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Suma vdovského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý nebol vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dňa smrti poistenca, ak zomrel pred dovŕšením dôchodkového veku, je 60 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok v deň smrti, určeného podľa § 68 ods. 2 a 3 a zvýšeného podľa § 82, ktorý sa zvýši o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku. Suma vdovského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý nebol vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku poistenca, ak zomrel v deň dovŕšenia dôchodkového veku alebo neskôr, je 60 % starobného dôchodku podľa § 69a ods. 2.

(4) Na určenie sumy vdovského dôchodku sa zohľadňuje suma starobného dôchodku a suma invalidného dôchodku bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku.

(5) Na určenie sumy vdoveckého dôchodku platia odseky 1 až 4 rovnako.

## ŠIESTY DIEL

### SIROTSKÝ DÔCHODOK

## § 76

### Podmienky nároku na sirotský dôchodok

(1) Nárok na sirotský dôchodok má nezaopatrené dieťa, ktorému zomrel rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, ak rodič alebo osvojiteľ ku dňu smrti bol poberateľom starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, mal nárok na predčasný starobný dôchodok alebo ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok, alebo splnil podmienky

nároku na starobný dôchodok, alebo zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Nárok na sirotský dôchodok nevzniká nezaopatrenému dieťaťu v pestúnskej starostlivosti po pestúnovi alebo po jeho manželovi.

(3) Nárok na výplatu sirotského dôchodku zaniká osvojením nezaopatreného dieťaťa. Zrušením osvojenia nárok na výplatu sirotského dôchodku vznikne znovu. Nárok na výplatu sirotského dôchodku zaniká aj dňom, ktorým dieťa prestalo byť nezaopatreným dieťaťom. Nárok na výplatu sirotského dôchodku sa obnoví odo dňa, ktorým dieťa znovu začalo byť nezaopatreným dieťaťom.

(4) Nárok na sirotský dôchodok zaniká dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, podľa ktorého nezaopatrené dieťa úmyselne spôsobilo smrť fyzickej osoby, po ktorej vznikol nárok na sirotský dôchodok.

(5) Nárok na sirotský dôchodok zaniká vždy dovŕšením 26. roku veku dieťaťa.

## § 77

### Suma sirotského dôchodku

(1) Suma sirotského dôchodku je 40 % starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý mal alebo by mal nárok rodič alebo osvojiteľ dieťaťa, ktorého smrťou vznikol nezaopatrenému dieťaťu nárok na sirotský dôchodok.

(2) Suma sirotského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, je 40 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok zomretý rodič alebo osvojiteľ dieťaťa ku dňu smrti, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Suma sirotského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý nebol vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dňa smrti poistenca, ak zomrel pred dovŕšením dôchodkového veku, je 40 % predčasného starobného dôchodku, na ktorý mal nárok v deň smrti, určeného podľa § 68 ods. 2 a 3 a zvýšeného podľa § 82, ktorý sa zvýši o 0,5 % za každých začatých 30 dní, počas ktorých netrval nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku. Suma sirotského dôchodku po poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok, ktorý nebol vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku poistenca, ak zomrel v deň dovŕšenia dôchodkového veku alebo neskôr, je 40 % starobného dôchodku podľa § 69a ods. 2.

(4) Ak zomretý rodič alebo osvojiteľ dieťaťa splnil podmienky nároku na dva dôchodky, sirotský dôchodok sa určí z vyššieho dôchodku.

(5) Na určenie sumy sirotského dôchodku sa zohľadňuje suma starobného dôchodku a suma invalidného dôchodku bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku.

## SIEDMY DIEL

### SPOLOČNÉ USTANOVENIA O DÔCHODKOVÝCH DÁVKACH

## § 78

(1) Povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe a dobrovoľne dôchodkovo poistenej osobe, ktoré nezaplatili včas a v správnej sume poistné na dôchodkové poistenie za obdobie, za ktoré boli povinné platiť poistné na dôchodkové poistenie, sa toto obdobie započíta na nárok na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok a na určenie ich sumy ako obdobia dôchodkového poistenia odo dňa, v ktorom bola zaplatená celá suma dlžného poistného na dôchodkové poistenie. To platí aj na nárok na vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok

a sirotský dôchodok po fyzickej osobe uvedenej v prvej vete a na určenie ich sumy, ak vdova, vdovec alebo sirota zaplatili dlžnú sumu poistného na dôchodkové poistenie po fyzickej osobe uvedenej v prvej vete. Na účely určenia sumy starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zomretého poistenca sa poistné zaplatené podľa druhej vety považuje za zaplatené ku dňu jeho smrti.

(2) Ak sa na základe dodatočného daňového priznania alebo na základe dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane zmení vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby, z ktorého už bola určená tejto osobe dôchodková dávka, zmena sumy dôchodkovej dávky sa vykoná od splátky dôchodkovej dávky splatnej po kalendárnom mesiaci, v ktorom poberateľ tejto dávky

- a) bol povinný predložiť výpis z dodatočného daňového priznania Sociálnej poisťovni alebo v ktorom nadobudol právoplatnosť dodatočný platobný výmer,
- b) doplatil poistné na dôchodkové poistenie, ak vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby zistený na základe dodatočného daňového priznania alebo na základe dodatočného platobného výmeru je vyšší ako vymeriavací základ samostatne zárobkovo činnnej osoby, z ktorého bola povinná platiť poistné na dôchodkové poistenie.

### § 78a

Na účely určenia sumy starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zomretého poistenca sa poistné zaplatené dodatočne podľa § 142 ods. 3 považuje za zaplatené ku dňu jeho smrti.

### § 79a

Suma starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku poistenca, ktorý poberá alebo poberal invalidný dôchodok, sa nesmie určiť z nižšieho priemerného osobného mzdového bodu, než z ktorého sa určila suma invalidného dôchodku.

### § 80

Starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok sa nevypláca počas obdobia, v ktorom z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti má poistenec nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu<sup>51)</sup> alebo nemocenské, ak dočasná pracovná neschopnosť vznikla pred priznaním starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku.

### § 81

#### Súbeh nárokov na výplatu dôchodkových dávok

(1) Ak poberateľ invalidného dôchodku splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku, vypláca sa dôchodková dávka, ktorej suma je vyššia. Pri rovnakej sume týchto dôchodkových dávok vypláca sa dôchodková dávka, ktorú si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty dôchodkových dávok pre súbeh ich nárokov zaniká nárok na dôchodkovú dávku, ktorá sa nevypláca. Ak poistenec splnil podmienky nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 a 2 alebo podľa § 70 ods. 1 a poberá invalidný dôchodok podľa § 266, vypláca sa invalidný dôchodok, ktorého suma je vyššia; druhá veta a tretia veta platia rovnako.

(2) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku a podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku, alebo sirotského dôchodku alebo ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého

dôchodku a sirotského dôchodku, vypláca sa v plnej sume z týchto dôchodkových dávok tá dávka, ktorá je vyššia, a z dôchodkovej dávky, ktorej suma je nižšia, sa vypláca jedna polovica. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vypláca v sume jednej polovice vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotský dôchodok. Pri rovnakej sume vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku sa vypláca v sume jednej polovice dôchodok, ktorý si poistenec zvolil.

(3) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu invalidného dôchodku a podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a podmienky nároku na výplatu sirotského dôchodku alebo sirotských dôchodkov obojstranne osiroteného dieťaťa, vypláca sa v plnej sume dôchodková dávka, ktorá je vyššia alebo najvyššia, a zostávajúce dôchodkové dávky sa vyplácajú v sume jednej polovice. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vyplácajú v sume jednej polovice vdovský dôchodok alebo vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok alebo sirotské dôchodky.

(4) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku a podmienky nároku na výplatu sirotských dôchodkov obojstranne osiroteného dieťaťa, vypláca sa v plnej sume dôchodková dávka, ktorá je vyššia alebo najvyššia, a zostávajúce dôchodkové dávky v sume jednej polovice. Pri rovnakej sume dôchodkových dávok sa vypláca v plnej sume dôchodková dávka, ktorú si poistenec zvolil.

(5) Ak priznaním alebo vznikom nároku na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku dôjde k súbehu nárokov na výplatu dôchodkov, o súbehu nárokov na výplatu dôchodkov sa rozhodne po zvýšení dôchodku, prípadne dôchodkov podľa § 82.

(6) Pri vzniku nárokov na výplatu vdovského dôchodku a sirotského dôchodku alebo sirotských dôchodkov a pri vzniku nárokov na výplatu vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku alebo sirotských dôchodkov po tom istom poistencovi nesmie úhrn sumy týchto dôchodkových dávok presiahnuť 100 % dôchodkovej dávky zomretého poistenca, na ktorú mal alebo by bol mal nárok ku dňu smrti; to neplatí, ak k prekročeniu tejto sumy došlo z dôvodu zaokrúhľovania dôchodkových dávok podľa § 116 ods. 8. Ak úhrn dôchodkových dávok presiahne túto sumu, suma každej z uvedených dôchodkových dávok sa zníži pomerne tak, aby suma uvedená v prvej vete nebola prekročená. To platí rovnako aj pre úhrn súm sirotských dôchodkov po tom istom zomretom poistencovi. Ak niektorému z poberateľov uvedených dôchodkových dávok zanikne nárok na túto dôchodkovú dávku alebo vznikne nárok na túto dôchodkovú dávku aj ďalšiemu poberateľovi, sumy dôchodkových dávok ostatných poberateľov po tom istom poistencovi sa úmerne upravujú tak, aby dosiahli sumu uvedenú v prvej vete vrátane zvýšenia, ktoré by k nej patrili podľa § 82 ku dňu, v ktorom sa sumy dôchodkových dávok úmerne upravujú.

(7) Na účely odsekov 1 až 3, 5 a 6 sa zohľadňuje suma starobného dôchodku a suma invalidného dôchodku bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku.

## § 82

### Zvyšovanie dôchodkových dávok

(1) Dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaného štatistickým úradom za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

(2) Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva. Dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje od 1.



januára príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje odo dňa jej priznania.

(3) Na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

(4) Starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok, ktoré sa v príslušnom kalendárnom roku nevyplácajú z dôvodu poskytovania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu<sup>51)</sup> alebo nemocenského, na ktoré vznikol nárok pred priznaním starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, sa zvýšia za príslušný kalendárny rok, v ktorom sa z uvedeného dôvodu nevyplácali. Toto zvýšenie patrí od vzniku nároku na výplatu týchto dôchodkov.

(5) Dôchodková dávka, ktorá sa v príslušnom kalendárnom roku nevyplácala z dôvodu zániku nároku na jej výplatu, sa zvýši pri opätovnom vzniku nároku na jej výplatu za každý príslušný kalendárny rok, v ktorom sa dôchodková dávka nevyplácala. Tieto zvýšenia patria od opätovného vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

(6) Ak je dôchodková dávka upravená z dôvodu súbehu s inou dôchodkovou dávkou, pri prvej zmene sumy vyplácanej dôchodkovej dávky, ktorá súvisí s dôvodom zníženia dôchodkovej dávky, sa určí zvýšenie odo dňa zmeny.

(7) Pri súbehu nárokov na viac dôchodkových dávok sa zvyšuje každá z týchto dôchodkových dávok.

(8) Vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotsky dôchodok sa v príslušnom kalendárnom roku nezvyšujú, ak ich suma bola určená zo starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zvýšeného v príslušnom kalendárnom roku.

(9) Zvýšenie dôchodkových dávok sa zlučuje s dôchodkovou dávkou.

## § 82a

### **Prevod dôchodkových práv vo vzťahu k dôchodkovému systému Európskej únie**

(1) Poistenec, ktorý sa stal úradníkom alebo iným zamestnancom inštitúcie alebo orgánu Európskej únie<sup>56a)</sup> (ďalej len „úradník“), po skončení vykonávania zárobkovej činnosti v Slovenskej republike môže požiadať o prevod svojich dôchodkových práv získaných v dôchodkovom systéme Slovenskej republiky do dôchodkového systému Európskej únie alebo jej inštitúcie (ďalej len „dôchodkový systém Európskej únie“), ak nemá priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôchodkového systému Slovenskej republiky. Dôchodkové práva podľa prvej vety sú finančná suma určená ako poistno-matematický ekvivalent v závislosti na získanom období dôchodkového poistenia a vymeriavacom základe. Prevodom dôchodkových práv zaniká nárok na zhodnotenie toho obdobia dôchodkového poistenia a vymeriavacieho základu v dôchodkovom systéme Slovenskej republiky, ktoré boli použité na určenie finančnej sumy podľa druhej vety.

(2) Ak sa úradník po skončení služby alebo zamestnania v Európskej únii alebo v jej inštitúcii, ktorý bol počas tejto služby alebo zamestnania zúčastnený v dôchodkovom systéme Európskej únie, stane poistencom v dôchodkovom systéme Slovenskej republiky a požiada o prevod dôchodkových práv získaných v dôchodkovom systéme Európskej únie do dôchodkového systému Slovenskej republiky, prevedú sa tieto dôchodkové práva, ktoré sú finančnou sumou určenou ako poistno-matematický ekvivalent v závislosti na získanom období služby alebo zamestnania v Európskej únii alebo v jej inštitúcii, ktoré založili účasť v dôchodkovom systéme Európskej únie, a na vymeriavacom základe za toto obdobie.

(3) Prevod dôchodkových práv podľa odseku 1 sa vykoná na základe žiadosti a súhlasu úradníka s prevodom dôchodkových práv podľa odseku 1.

(4) Obdobie služby alebo zamestnania v Európskej únii alebo v jej inštitúcii a obdobie získané v dôchodkovom systéme členského štátu Európskej únie, ktoré bolo zohľadnené na určenie sumy poistno-matematického ekvivalentu nároku na starobný dôchodok v dôchodkovom systéme Európskej únie, sa v dôchodkovom systéme Slovenskej republiky považuje za obdobie dôchodkového poistenia na vznik nároku na dôchodok. Obdobie dôchodkového poistenia podľa prvej vety nie je obdobie dôchodkového poistenia na určenie sumy dôchodku.

(5) Obdobie dôchodkového poistenia a vymeriavacie základy použité na určenie predpokladanej sumy starobného dôchodku a zohľadnené na určenie poistno-matematického ekvivalentu na prevod dôchodkových práv získaných v dôchodkovom systéme Slovenskej republiky do dôchodkového systému Európskej únie sa považujú za nárok na dôchodok a na určenie jeho sumy v dôchodkovom systéme Slovenskej republiky za obdobie dôchodkového poistenia a vymeriavacie základy v rovnakom časovom období a v rovnakom rozsahu. Ak boli obdobia dôchodkového poistenia a vymeriavacie základy podľa prvej vety zohľadnené pri určení poistno-matematického ekvivalentu získaného v dôchodkovom systéme Európskej únie, tento poistno-matematický ekvivalent sa zníži o sumu, ktorá bola prevedená ako dôchodkové právo získané v dôchodkovom systéme Slovenskej republiky do dôchodkového systému Európskej únie.

(6) Suma starobného dôchodku s prihliadnutím na dôchodkové práva získané v dôchodkovom systéme Európskej únie sa určí ako súčet sumy starobného dôchodku určenej podľa tohto zákona a sumy určenej ako podiel poistno-matematického ekvivalentu získaného v dôchodkovom systéme Európskej únie a jednotkovej hodnoty odloženého starobného dôchodku určenej podľa osobitného predpisu<sup>56b)</sup> k rozhodujúcemu dňu a zaokrúhlenej na desať eurocentov nahor.

(7) Suma predčasného starobného dôchodku s prihliadnutím na dôchodkové práva získané v dôchodkovom systéme Európskej únie sa určí ako súčet sumy predčasného starobného dôchodku určenej podľa tohto zákona a sumy určenej ako podiel poistno-matematického ekvivalentu získaného v dôchodkovom systéme Európskej únie a jednotkovej hodnoty odloženého starobného dôchodku určenej podľa osobitného predpisu<sup>56b)</sup> k rozhodujúcemu dňu a zaokrúhlenej na desať eurocentov nahor.

(8) Ak nárok na starobný dôchodok nevznikol z dôvodu smrti, suma invalidného dôchodku na účely určenia sumy vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku podľa osobitného predpisu sa určí ako súčet sumy invalidného dôchodku určenej podľa tohto zákona a sumy, o ktorú by sa zvýšila suma starobného dôchodku podľa odseku 6.

(9) Rozhodujúci deň na účely odsekov 6 a 7 je deň doručenia žiadosti o prevod dôchodkových práv získaných v dôchodkovom systéme Európskej únie inštitúcii alebo orgánu Európskej únie alebo deň, v ktorom podľa osobitného predpisu<sup>56a)</sup> vzniklo právo na prevod dôchodkových práv získaných v dôchodkovom systéme Európskej únie, ak žiadosť bola doručená pred týmto dňom.

#### § 82b

##### **Zvýšenie sumy starobného dôchodku a sumy invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku na sumu minimálneho dôchodku**

(1) Suma minimálneho dôchodku sa určuje podľa prílohy č. 4a.

(2) Suma starobného dôchodku alebo suma invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku sa zvýši tak, aby suma tohto dôchodku alebo úhrn súm podľa písmena c) sa rovnal sume minimálneho dôchodku, ak

a) poistenec získal obdobie dôchodkového poistenia podľa odseku 3 v rozsahu najmenej 30 rokov,

- b) poistenec uzatvoril zmluvu o poistení dôchodku zo starobného dôchodkového sporenia,<sup>1)</sup> dohodu o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom<sup>1)</sup> a nemá na osobnom dôchodkovom účte evidované dôchodkové jednotky tvorené z povinných príspevkov, ktoré nie sú predmetom dohody o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom,<sup>1)</sup> alebo mu bola vyplatená suma podľa osobitného predpisu,<sup>56e)</sup> ak poistenec je sporiteľ alebo bol sporiteľ podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup>
- c) suma minimálneho dôchodku je vyššia ako suma starobného dôchodku alebo suma invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku alebo ako úhrn súm starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku a vyplácaného
1. vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku,
  2. výsluhového dôchodku, invalidného výsluhového dôchodku, vdovského výsluhového dôchodku, vdoveckého výsluhového dôchodku, čiastočného invalidného dôchodku alebo invalidného dôchodku podľa osobitného predpisu,<sup>2)</sup>
  3. starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku na základe zmluvy o poistení dôchodku zo starobného dôchodkového sporenia<sup>1)</sup> alebo dohody o vyplácaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku programovým výberom,<sup>1)</sup>
  4. pozostalostného dôchodku na základe zmluvy o poistení dôchodku zo starobného dôchodkového sporenia<sup>1)</sup> a
  5. dôchodku z cudziny, ktorý je obdobný starobnému dôchodku, invalidnému dôchodku alebo dôchodkovej dávke podľa prvého bodu až štvrtého bodu, a
- d) poistenec si uplatnil nárok na dôchodok podľa písmena c) prvého bodu, druhého bodu a štvrtého bodu.

(3) Obdobie dôchodkového poistenia na účely minimálneho dôchodku je obdobie dôchodkového poistenia a obdobie, ktoré sa pripočítalo k obdobiu dôchodkového poistenia na určenie sumy invalidného dôchodku, získané

- a) v kalendárnom roku, za ktorý sa osobný mzdový bod určil najmenej v hodnote 0,241, ak v písmenách b) až d) nie je ustanovené inak,
- b) pred 1. januárom 1993,
- c) v cudzine alebo
- d) v kalendárnom roku,
1. v ktorom boli splnené podmienky nároku na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok,
  2. do ktorého patrí deň, od ktorého bol priznaný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(4) Ak obdobie, ktoré sa pripočítalo k obdobiu dôchodkového poistenia na určenie sumy invalidného dôchodku, je dlhšie ako obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku poistenca, započítava sa do obdobia dôchodkového poistenia podľa odseku 3 postupne aj po dovŕšení dôchodkového veku poistenca.

(5) Na účely zvýšenia sumy starobného dôchodku a sumy invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku na sumu minimálneho dôchodku cudzina je iný členský štát Európskej únie, štát, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskou konfederáciou, a štát príslušný podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

**§ 82c**

(1) Suma starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku poistenca, ktorý nemá nárok na výplatu výsluhového dôchodku,<sup>2)</sup> určená po vylúčení obdobia podľa § 293foa, nesmie byť nižšia ako 334,30 eura.

(2) Odsek 1 sa nepoužije, ak suma starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku poistenca, ktorý nemá nárok na výplatu výsluhového dôchodku,<sup>2)</sup> určená pred vylúčením obdobia podľa § 293foa, by bola nižšia ako 334,30 eura.

**ŠTVRTÁ HLAVA  
ÚRAZOVÉ DÁVKY****PRVÝ DIEL****VYMEDZENIE POJMOV NA ÚČELY ÚRAZOVÝCH DÁVOK****§ 83****Poškodený**

Poškodený na účely poskytovania úrazových dávok je zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 a fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2, ak utrpel pracovný úraz alebo sa u nich zistila choroba z povolania.

**§ 84****Denný vymeriavací základ na určenie sumy úrazových dávok**

(1) Denný vymeriavací základ zamestnanca na určenie sumy úrazových dávok uvedených v § 13 ods. 3 písm. a) až e) a na určenie sumy rehabilitačného a rekvalifikačného je podiel súčtu vymeriavacích základov zamestnanca, ktorý dosiahol u zamestnávateľa zodpovedného za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania neobmedzených podľa § 138 ods. 6 dosiahnutých v rozhodujúcom období a počtu kalendárnych dní rozhodujúceho obdobia a zaokrúhľuje sa na štyri desatinné miesta nahor. Rozhodujúce obdobie na určenie denného vymeriavacieho základu zamestnanca, ktorý utrpel pracovný úraz alebo sa u neho zistila choroba z povolania v období, v ktorom nedosiahol 90 dní nemocenského poistenia zamestnanca, za ktoré sa platí poistné na nemocenské poistenie, pred dňom, v ktorom utrpel pracovný úraz alebo pred dňom, od ktorého bola zistená choroba z povolania, je obdobie od vzniku nemocenského poistenia do dňa predchádzajúceho dňu, v ktorom utrpel pracovný úraz alebo od ktorého bola zistená choroba z povolania. Na určenie rozhodujúceho obdobia platí § 54 ods. 1, 2, 9 a 10 rovnako; skutočnosť rozhodujúca na určenie rozhodujúceho obdobia je deň utrpenia pracovného úrazu alebo deň, od ktorého sa zistila choroba z povolania.

(2) Ak zamestnanec nemal v rozhodujúcom období určenom podľa odseku 1 príjem, z ktorého sa určuje jeho vymeriavací základ, alebo ak nárok na úrazovú dávku vznikol v deň vzniku nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia, suma úrazovej dávky uvedenej v odseku 1 sa určí z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu. Pravdepodobný denný vymeriavací základ je jedna tridsatina vymeriavacieho základu, z ktorého sa platilo alebo by sa platilo poistné na úrazové poistenie za kalendárny mesiac, v ktorom poškodený naposledy vykonával činnosť zamestnanca pred vznikom pracovného úrazu alebo pred zistením choroby z povolania za podmienok, za ktorých vzniká choroba z povolania.

(3) Ak vznikne nárok na úrazovú dávku uvedenú v odseku 1 v období po kalendárnom roku nasledujúcom po kalendárnom roku, v ktorom poškodený utrpel pracovný úraz alebo v ktorom

poškodený naposledy pred zistením choroby z povolania pracoval za podmienok, za ktorých vzniká choroba z povolania, určí sa denný vymeriavací základ podľa odseku 1 a vynásobí sa koeficientom určeným ako podiel všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý bezprostredne predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na úrazovú dávku, a všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom poškodený utrpel pracovný úraz alebo v ktorom naposledy pred zistením choroby z povolania pracoval za podmienok, za ktorých vzniká choroba z povolania. Koeficient sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(4) Denný vymeriavací základ fyzickej osoby uvedenej v § 17 ods. 2, ktorá nemá príjem z činnosti zamestnanca, je jedna tridsatina vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, ktorý platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol nárok na úrazovú dávku.

(5) Denný vymeriavací základ

- a) fyzickej osoby uvedenej v § 4 ods. 1 písm. d) sa určí ako podiel súčtu príjmov zistených podľa § 138 ods. 8 písm. b), dosiahnutých za obdobie od vzniku pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru u zamestnávateľa zodpovedného za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, do dňa predchádzajúceho dňu vzniku pracovného úrazu alebo dňu zistenia choroby z povolania a počtu kalendárnych dní tohto obdobia okrem obdobia uvedeného v § 26 alebo § 140,
- b) fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohody určenej podľa § 227a, ak mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahne sumu podľa § 4 ods. 5, sa určí ako podiel súčtu príjmov zistených podľa § 138 ods. 8 písm. a), dosiahnutých za obdobie od vzniku právneho vzťahu na základe tejto dohody u zamestnávateľa zodpovedného za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, do dňa predchádzajúceho dňu vzniku pracovného úrazu alebo dňu zistenia choroby z povolania a počtu kalendárnych dní tohto obdobia okrem obdobia uvedeného v § 26 alebo § 140.

## **DRUHÝ DIEL**

### **ÚRAZOVÝ PRÍPLATOK**

#### **§ 85**

##### **Podmienky nároku na úrazový príplatok**

Zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania bol uznaný za dočasne práceneschopného, má nárok na úrazový príplatok od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti, ak má nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti podľa osobitného predpisu<sup>51)</sup> alebo nárok na výplatu nemocenského z nemocenského poistenia.

#### **§ 86**

##### **Poskytovanie úrazového príplatku**

Úrazový príplatok sa poskytuje za dni.

#### **§ 87**

##### **Suma úrazového príplatku**

Suma úrazového príplatku je

- a) 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 84 od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania do tretieho dňa tejto dočasnej pracovnej neschopnosti,
- b) 25 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 84 od štvrtého dňa dočasnej pracovnej

neschopnosti vzniknutej v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

### **TRETÍ DIEL ÚRAZOVÁ RENTA**

#### **§ 88**

##### **Podmienky nároku na úrazovú rentu**

(1) Poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 (ďalej len „pokles pracovnej schopnosti“) a nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

(2) Poškodený nemá nárok na výplatu úrazovej renty v období, počas ktorého má nárok na úrazový príplatok, a v období, počas ktorého má nárok na rehabilitačné alebo rekvalifikačné. Poškodený nemá nárok na výplatu úrazovej renty ani v období, počas ktorého sa mu neposkytuje rehabilitačné alebo rekvalifikačné z dôvodu jeho neúčasti na pracovnej rehabilitácii alebo rekvalifikácii bez vážneho dôvodu uznaného Sociálnou poisťovňou alebo v ktorom maril priebeh pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

(3) Pokles pracovnej schopnosti sa posudzuje na účely odseku 1 v súvislosti s plnením pracovných úloh uvedených v § 8 ods. 4 alebo s činnosťami uvedenými v § 17 ods. 2, alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami. Pokles pracovnej schopnosti sa opätovne posúdi, ak sa predpokladá zmena vo vývoji pracovnej schopnosti. Pri posudzovaní poklesu pracovnej schopnosti sa neprihliada na zdravotné postihnutia, ktoré boli zohľadnené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

#### **§ 89**

##### **Určenie sumy úrazovej renty**

(1) Suma úrazovej renty sa určí ako súčin 30,4167-násobku sumy zodpovedajúcej 80 % denného vymeriavacieho základu poškodeného a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100.

(2) Ak sa poškodenému vypláca invalidný dôchodok, zníži sa suma úrazovej renty určená podľa odseku 1 o sumu tohto dôchodku. Úrazová renta sa vypláca v sume zníženej podľa prvej vety aj vtedy, ak zanikol nárok na výplatu dôchodkovej dávky.

(3) Na zníženie úrazovej renty podľa odseku 2 je rozhodujúca suma dôchodku, na ktorú má poškodený nárok ku dňu priznania úrazovej renty, a ak bol dôchodok uvedený v odseku 2 priznaný po priznaní úrazovej renty, rozhodujúca je suma dôchodku, na ktorú má nárok ku dňu jeho priznania.

(4) Ak u poškodeného došlo k zmene poklesu pracovnej schopnosti z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania, doterajšia suma úrazovej renty sa upraví v pomere novej percentuálnej miery poklesu pracovnej schopnosti k doterajšej percentuálnej miere poklesu pracovnej schopnosti odo dňa zmeny poklesu pracovnej schopnosti.

(5) Pri opätovnom vzniku nároku na úrazovú rentu z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania sa suma úrazovej renty určí z denného vymeriavacieho základu, z ktorého bola určená jej suma pri prvom vzniku nároku vynásobená koeficientom určeným ako podiel všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom znovu vznikol nárok na úrazovú rentu, a všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok

na úrazovú rentu prvýkrát.

(6) Ak sú súčasne splnené podmienky nároku na výplatu viacerých úrazových rent z dôvodu viacerých pracovných úrazov alebo chorôb z povolania, vypláca sa iba jedna úrazová renta, a to tá, ktorej suma je vyššia alebo najvyššia. Na výplatu úrazovej renty platí § 81 ods. 1 druhá veta primerane.

(7) Ak sú splnené podmienky nároku na výplatu úrazovej renty z dôvodu viacerých pracovných úrazov alebo chorôb z povolania, zníži sa suma úrazovej renty určenej ako súčet percentuálneho poklesu pracovnej schopnosti z dôvodu viacerých pracovných úrazov alebo chorôb z povolania o sumu invalidného dôchodku. Úrazová renta sa vypláca v sume zníženej o sumu invalidného dôchodku aj vtedy, ak zanikol nárok na jeho výplatu. Suma úrazovej renty vypočítaná podľa prvej vety nesmie byť vyššia ako suma zodpovedajúca 100-percentnému poklesu pracovnej schopnosti.

(8) Úrazová renta vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a úrazová renta priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšujú o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien vykázaného štatistickým úradom za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

(9) Príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie úrazovej renty vykonáva. Úrazová renta vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje od 1. januára príslušného kalendárneho roka a úrazová renta priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje odo dňa priznania.

#### **§ 89a**

#### **Zánik nároku na úrazovú rentu**

Nárok na úrazovú rentu zaniká dňom dovŕšenia dôchodkového veku alebo dňom priznania predčasného starobného dôchodku.

### **ŠTVRTÝ DIEL**

#### **JEDNORAZOVÉ VYROVNANIE**

#### **§ 90**

#### **Podmienky nároku na jednorazové vyrovnanie**

Poškodený má nárok na jednorazové vyrovnanie, ak

- a) v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má pokles pracovnej schopnosti najmenej 10 % a najviac 40 %,
- b) mu zanikol nárok na úrazovú rentu z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, nemá nárok na starobný dôchodok a má pokles pracovnej schopnosti najmenej 10 %, alebo
- c) mu nevznikol nárok na úrazovú rentu z dôvodu priznania predčasného starobného dôchodku alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku a má pokles pracovnej schopnosti najmenej 10 %.

#### **§ 91**

#### **Určenie sumy jednorazového vyrovnania**

Suma jednorazového vyrovnania sa určí ako súčin 365-násobku denného vymeriavacieho základu a koeficientu určeného ako podiel čísla zodpovedajúceho percentuálnemu poklesu pracovnej schopnosti a čísla 100.

**PIATY DIEL**  
**POZOSTALOSTNÁ ÚRAZOVÁ RENTA**

**§ 92**

**Podmienky nároku na pozostalostnú úrazovú rentu**

(1) Fyzická osoba, voči ktorej mal poškodený, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, v čase úmrtia vyživovaciu povinnosť určenú súdom a v čase úmrtia nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok, má nárok na pozostalostnú úrazovú rentu.

(2) Pozostalostná úrazová renta sa vypláca v období, počas ktorého mala trvať vyživovacia povinnosť uvedená v odseku 1.

(3) Nárok na pozostalostnú úrazovú rentu nevzniká fyzickej osobe, ktorej z dôvodu smrti poškodeného vznikol nárok na jednorazové odškodnenie.

(4) Nárok na pozostalostnú úrazovú rentu zaniká dňom, v ktorom by poškodený dovŕšil dôchodkový vek.

**§ 93**

**Suma pozostalostnej úrazovej renty**

(1) Mesačná suma pozostalostnej úrazovej renty sa určí vo výške výživného alebo príspevku na výživu, ktoré bol poškodený povinný platiť ku dňu svojej smrti.

(2) Suma pozostalostnej úrazovej renty alebo úhrn súm pozostalostných úrazových rent po tom istom poškodenom nesmie presiahnuť sumu úrazovej renty, na ktorú mal alebo by mal poškodený nárok pri 100-percentnej strate pracovnej schopnosti. To platí aj vtedy, ak poškodený bol poberateľ úrazovej renty z dôvodu nižšieho percentuálneho poklesu pracovnej schopnosti.

(3) Na zvyšovanie pozostalostnej úrazovej renty platí § 89 ods. 8 rovnako.

**ŠIESTY DIEL**  
**JEDNORAZOVÉ ODŠKODNENIE**

**§ 94**

(1) Manžel, manželka a nezaopatrené dieťa poškodeného, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, majú nárok na jednorazové odškodnenie.

(2) Suma jednorazového odškodnenia manžela alebo manželky je 730-násobok denného vymeriavacieho základu, najviac 46 485,40 eura.

(3) Suma jednorazového odškodnenia na každé nezaopatrené dieťa uvedené v odseku 1 je polovica sumy jednorazového odškodnenia manžela alebo manželky poškodeného. Úhrn súm jednorazového odškodnenia nezaopatrených detí nesmie presiahnuť 46 485,40 eura. Ak úhrn jednorazových odškodnení presiahne túto sumu, znížia sa sumy jednorazových odškodnení nezaopatrených detí pomerne tak, aby ich úhrn bol najviac 46 485,40 eura.

(4) Sumy uvedené v odsekoch 2 a 3 platné k 31. decembru kalendárneho roka sa zvyšujú vždy od 1. januára nasledujúceho kalendárneho roka o percento zvýšenia úrazovej renty podľa § 89 ods. 8.



**SIEDMY DIEL**  
**PRACOVNÁ REHABILITÁCIA A REHABILITAČNÉ**

**§ 95**  
**Pracovná rehabilitácia**

(1) Pracovná rehabilitácia môže byť poskytnutá poškodenému, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má pokles pracovnej schopnosti, ak podľa posudku posudkového lekára možno predpokladať opätovné zaradenie poškodeného do pracovného procesu, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Pracovná rehabilitácia sa neposkytuje, ak poškodený je poberateľ starobného dôchodku.

(3) Pracovná rehabilitácia je výcvik potrebný na získanie pracovnej schopnosti na výkon doterajšej činnosti poškodeného alebo inej vhodnej činnosti poškodeného. Iná vhodná činnosť poškodeného je činnosť zamestnanca alebo činnosť fyzickej osoby uvedenej v § 17 ods. 2 zodpovedajúca zdravotnej spôsobilosti na prácu s prihliadnutím na vek, pracovné schopnosti a na kvalifikáciu.

(4) Pracovnú rehabilitáciu zabezpečuje Sociálna poisťovňa u zamestnávateľa, v zdravotníckom zariadení podľa osobitného predpisu<sup>58)</sup> alebo v inom odbornom zariadení na poskytovanie pracovnej rehabilitácie. O vykonaní pracovnej rehabilitácie uzatvára so zamestnávateľom alebo so zariadením na pracovnú rehabilitáciu písomnú dohodu, ktorá obsahuje najmä zameranie, rozsah a náklady spojené s poskytovaním pracovnej rehabilitácie. Náklady spojené s pracovnou rehabilitáciou uhrádza Sociálna poisťovňa; ich súčasťou sú aj výdavky na stravovanie, ubytovanie a cestovné výdavky podľa osobitného predpisu.<sup>59)</sup>

(5) Z dôvodu toho istého pracovného úrazu alebo tej istej choroby z povolania sa pracovná rehabilitácia môže poskytovať v rozsahu najviac šiestich mesiacov. V odôvodnených prípadoch, ak možno predpokladať, že poškodený získa pracovnú schopnosť na výkon jeho doterajšej činnosti alebo inej vhodnej činnosti poškodeného po uplynutí šiestich mesiacov, pracovná rehabilitácia sa môže poskytnúť aj po uplynutí tohto obdobia, najviac v rozsahu ďalších šiestich mesiacov.

(6) Pracovnú rehabilitáciu možno prerušiť z vážnych dôvodov poškodeného na základe jeho písomnej žiadosti. Obdobie prerušenia pracovnej rehabilitácie sa nezapočítava do obdobia podľa odseku 5.

**§ 96**  
**Rehabilitačné**

(1) Poškodený, ktorému sa poskytuje pracovná rehabilitácia, má nárok na rehabilitačné.

(2) Rehabilitačné sa poskytuje za dni trvania pracovnej rehabilitácie okrem dní,

- a) v ktorých sa poškodený nezúčastnil pracovnej rehabilitácie bez vážneho dôvodu uznaného Sociálnou poisťovňou alebo v ktorých maril priebeh pracovnej rehabilitácie,
- b) za ktoré mal poškodený nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu<sup>51)</sup> alebo nárok na nemocenské a úrazový príplatok, alebo
- c) počas ktorých bola pracovná rehabilitácia prerušená.

(3) Suma rehabilitačného je 80 % denného vymeriavacieho základu poškodeného.

(4) Ak sa poberateľovi rehabilitačného súčasne vypláca predčasný starobný dôchodok alebo

invalidný dôchodok, suma rehabilitačného sa určí ako rozdiel sumy rehabilitačného určeného podľa odseku 3 a sumy predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku pripadajúcej na jeden deň.

## **ÔSMY DIEL REKVALIFIKÁCIA A REKVALIFIKAČNÉ**

### **§ 97 Rekvalifikácia**

(1) Rekvalifikácia môže byť poskytnutá poškodenému, ktorý v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má pokles pracovnej schopnosti, ak podľa posudku posudkového lekára možno predpokladať opätovné zaradenie poškodeného do pracovného procesu.

(2) Rekvalifikácia je zmena doterajšej kvalifikácie poškodeného, ktorú treba zabezpečiť získaním nových znalostí a zručností, teoretickou alebo praktickou prípravou umožňujúcou jeho pracovné uplatnenie v inej vhodnej činnosti poškodeného; § 95 ods. 3 druhá veta platí rovnako.

(3) Rekvalifikáciu zabezpečuje Sociálna poisťovňa vo vzdelávacom zariadení na výkon rekvalifikácie, ktoré spĺňa podmienky podľa osobitného predpisu.<sup>60)</sup> Na zabezpečenie jej vykonávania uzatvára Sociálna poisťovňa s týmto zariadením písomnú dohodu, ktorá obsahuje najmä zameranie, rozsah a sumu nákladov spojených s poskytovaním rekvalifikácie; § 95 ods. 4 tretia veta platí rovnako.

(4) Na rozsah poskytovania rekvalifikácie a na jej prerušenie platí § 95 ods. 5 a 6 rovnako.

(5) Rekvalifikácia sa neposkytuje, ak poškodený je poberateľ starobného dôchodku.

### **§ 98 Rekvalifikačné**

(1) Poškodený, ktorému sa poskytuje rekvalifikácia, má nárok na rekvalifikačné.

(2) Na poskytnutie rekvalifikačného a na určenie jeho sumy platí § 96 ods. 2 až 4 rovnako.

## **DEVIATY DIEL NÁHRADA ZA BOLEŠŤ A NÁHRADA ZA SŤAŽENIE SPOLOČENSKÉHO UPLATNENIA**

### **§ 99**

Poškodený má nárok na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu.<sup>60a)</sup>

## **DESIATY DIEL NÁHRADA NÁKLADOV SPOJENÝCH S LIEČENÍM**

### **§ 100**

(1) Poškodený má nárok na náhradu nákladov spojených s liečením, ktoré účelne vynaložil na svoje liečenie v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania na základe odporúčania odborného lekára a ktoré sa neuhrádzajú z povinného zdravotného poistenia na základe vyjadrenia revízneho lekára.

(2) Suma náhrady nákladov spojených s liečením je najviac 23 242,70 eura. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

**JEDENÁSTY DIEL**  
**NÁHRADA NÁKLADOV SPOJENÝCH S POHREBOM**

**§ 101**

(1) Ak poškodený zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, má ten, kto uhradil náklady spojené s pohrebom, nárok na ich náhradu.

(2) Za náklady spojené s pohrebom sa podľa tohto zákona považujú najmä

- a) náklady účtované pohrebnou službou, ktorá poskytla služby spojené so zabezpečením pohrebu,
- b) náklady na spopolnenie, ak nie sú súčasťou nákladov účtovaných pohrebnou službou,
- c) cintorínske poplatky,
- d) náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule,
- e) náklady na úpravu hrobu.

(3) Suma náhrady nákladov uvedených v odseku 2 je najviac 2 324,40 eura. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

(4) Fyzická osoba, ktorá s poškodeným, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, žila ku dňu jeho smrti v domácnosti, a nezaopatrené dieťa poškodeného majú nárok na náhradu

- a) jednej tretiny výdavkov vynaložených na smútočné ošatenie, najviac v sume 99,60 eura pre každú fyzickú osobu a nezaopatrené dieťa, a
- b) cestovných výdavkov vynaložených na ich prepravu z miesta trvalého pobytu na miesto pohrebu a späť.

(5) Suma náhrady výdavkov uvedených v odseku 4 pre všetky fyzické osoby a nezaopatrené deti uvedené v odseku 4 je najviac 2 324,40 eura. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

**PIATA HLAVA**  
**DÁVKA GARANČNÉHO POISTENIA**

**§ 102**

**Podmienky nároku na dávku garančného poistenia**

(1) Zamestnanec zamestnávateľa podľa § 18 má nárok na dávku garančného poistenia, ak jeho zamestnávateľ sa stal platobne neschopný a nemôže uspokojiť nároky tohto zamestnanca, ktorými sú

- a) nárok na mzdu a náhradu za čas pracovnej pohotovosti,
- b) nárok na príjem plynúci členovi družstva z pracovného vzťahu k družstvu,
- c) nárok na odmenu dohodnutú v dohode o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru,
- d) nárok na náhradu mzdy za sviatky a pri prekážkach v práci,
- e) nárok na náhradu mzdy za dovolenku, na ktorú vznikol nárok počas kalendárneho roka, v ktorom vznikla platobná neschopnosť zamestnávateľa, ako aj za predchádzajúci kalendárny rok,
- f) nárok na odstupné, ktoré patrí zamestnancovi pri skončení pracovného pomeru,
- g) nárok na náhradu mzdy pri okamžitom skončení pracovného pomeru,
- h) nárok na náhradu mzdy pri neplatnom skončení pracovného pomeru,

- i) nároky cestovných, sťahovacích a iných výdavkov, ktoré vznikli pri plnení pracovných povinností,
- j) nárok na náhradu vecnej škody v súvislosti s pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
- k) nárok na náhradu príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,<sup>51)</sup>
- l) súdne trovy v súvislosti s uplatnením nárokov z pracovného pomeru zamestnanca na súde vrátane trov právneho zastúpenia.

(2) Zamestnanec nemá nárok na dávku garančného poistenia, ak pracovnoprávny vzťah uzatvoril po vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa, ak bol na platobnú neschopnosť zamestnávateľa písomne upozornený.

### § 103

#### Výška dávky garančného poistenia

(1) Dávka garančného poistenia podľa § 102 písm. a) až h) sa poskytne v sume príslušného nároku zníženého o poistné na zdravotné poistenie, poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, ktoré je povinný platiť zamestnanec, a preddavok na daň alebo daň z príjmov zo závislej činnosti a funkčných požitkov, vypočítaných podľa podmienok platných v kalendárnom mesiaci, za ktorý zamestnancovi vznikol uvedený nárok.

(2) Dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo dňu skončenia pracovnoprávneho vzťahu z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

(3) Dávka garančného poistenia je najviac v sume trojnásobku jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu určeného ku dňu vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa. Ak platobná neschopnosť vznikla v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka, použije sa všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v kalendárnom roku dva roky predchádzajúcom kalendárnemu roku, v ktorom vznikla platobná neschopnosť. Ak platobná neschopnosť vznikla v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka, použije sa všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v kalendárnom roku predchádzajúcom kalendárnemu roku, v ktorom vznikla platobná neschopnosť.

### § 103a

#### **Uspokojovanie nárokov zamestnanca pri platobnej neschopnosti zamestnávateľa so sídlom, adresou organizačnej zložky alebo s pobytom aj na území iného členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore**

(1) Ak je platobne neschopný zamestnávateľ, ktorým je právnická osoba so sídlom alebo adresou organizačnej zložky na území Slovenskej republiky a súčasne s adresou organizačnej zložky alebo sídlom na území najmenej jedného iného členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, inštitúciou zodpovednou za uspokojovanie nárokov zamestnanca z garančného poistenia je inštitúcia členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, na ktorého území fyzická osoba vykonáva činnosť zamestnanca alebo zvyčajne vykonáva činnosť zamestnanca. Ak inštitúciou podľa prvej vety je Sociálna poisťovňa, o nároku na dávku garančného poistenia zamestnanca uvedeného v prvej vete rozhodne podľa tohto zákona. To platí aj vtedy, ak je platobne neschopný zamestnávateľ, ktorým je fyzická osoba s trvalým pobytom, povolením na prechodný pobyt<sup>24)</sup> alebo povolením na trvalý pobyt<sup>25)</sup> na území Slovenskej republiky

a s bydliskom na území najmenej jedného iného členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore.

(2) V konaní o dávku garančného poistenia zamestnanca uvedeného v odseku 1 je Sociálna poisťovňa viazaná návrhom na vyhlásenie konkurzu zamestnávateľa uvedeného v odseku 1 podaným v inom členskom štáte Európskej únie alebo v štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore.

## **ŠIESTA HLAVA**

### **DÁVKA V NEZAMESTNANOSTI**

#### **Podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti**

##### **§ 104**

(1) Poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky.

(2) Nárok na dávku v nezamestnanosti má aj fyzická osoba, ktorá po skončení výkonu služby policajta alebo profesionálneho vojaka bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie, splnila podmienky podľa odseku 1, nespĺnila podmienky na vznik nároku na výsluhový príspevok a nespĺnila podmienku trvania služobného pomeru na vznik nároku na výsluhový dôchodok alebo nespĺnila podmienky nároku na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

(3) U fyzických osôb uvedených v odseku 2 je obdobie poistenia na výsluhový príspevok podľa osobitného predpisu<sup>2)</sup> obdobím poistenia v nezamestnanosti podľa tohto zákona.

(4) Do obdobia poistenia v nezamestnanosti na nárok na dávku v nezamestnanosti sa nezapočítava obdobie poistenia v nezamestnanosti, ktoré bolo získané ku dňu vzniku predchádzajúceho nároku na dávku v nezamestnanosti.

(5) Obdobie dobrovoľného poistenia v nezamestnanosti sa započítava na vznik nároku na dávku v nezamestnanosti len vtedy, ak za toto obdobie poistenec zaplatil poistné na poistenie v nezamestnanosti najneskôr v posledný deň splatnosti poistného na poistenie v nezamestnanosti. Podmienka zaplatenia poistného na poistenie v nezamestnanosti sa považuje za splnenú, ak suma dlžného poistného na poistenie v nezamestnanosti je v úhrne nižšia ako päť eur.

(6) Rok poistenia v nezamestnanosti je 365 dní poistenia v nezamestnanosti.

##### **§ 104a**

Do obdobia poistenia v nezamestnanosti na nárok na dávku v nezamestnanosti sa započítava obdobie prerušenia povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu.<sup>45a)</sup>

##### **§ 105**

(1) Poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, nárok na dávku v nezamestnanosti vzniká odo dňa zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie a zaniká uplynutím podporného obdobia v nezamestnanosti. Podporné obdobie v nezamestnanosti je šesť mesiacov. Do podporného obdobia v nezamestnanosti sa nezapočítava obdobie, počas ktorého poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti z dôvodu uvedeného v § 106.

(2) Nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká vždy dňom vyradenia poistenca z evidencie

uchádzačov o zamestnanie a dňom priznania starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %.

(3) Poistencovi, ktorý bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie počas poberania dávky v nezamestnanosti a v období najviac dvoch rokov bol opätovne zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie, vznikne nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti odo dňa opätovného zaradenia do tejto evidencie, a to v sume, v akej mu bola vyplácaná predchádzajúca dávka v nezamestnanosti. Nárok na dávku v nezamestnanosti zaniká uplynutím zostávajúcej časti podporného obdobia v nezamestnanosti.

(4) Poistenec, ktorý bol vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie počas poberania dávky v nezamestnanosti, a obdobie poberania dávky v nezamestnanosti trvalo najmenej tri mesiace, má nárok na jednorazové vyplatenie 50 % dávky v nezamestnanosti za zostávajúcu časť podporného obdobia, ak o jej vyplatenie písomne požiada. Jednorazovým vyplatením dávky v nezamestnanosti poistencovi zaniká nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti podľa odseku 3.

### § 106

Poistenec nemá nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti za dni, počas ktorých

- a) má nárok na výplatu nemocenského,
- b) má nárok na výplatu ošetrovného,
- c) má nárok na výplatu materského,
- d) sa mu vypláca rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu.<sup>36)</sup>

### § 107

#### Poskytovanie dávky v nezamestnanosti

Dávka v nezamestnanosti sa poskytuje za dni.

### § 108

#### Výška dávky v nezamestnanosti

(1) Výška dávky v nezamestnanosti je 50 % denného vymeriavacieho základu.

(2) Denný vymeriavací základ na určenie sumy dávky v nezamestnanosti je podiel súčtu vymeriavacích základov, z ktorých poistenec zaplatil poistné na poistenie v nezamestnanosti alebo poistné na výsluhový príspevok podľa osobitného predpisu,<sup>2)</sup> dosiahnutých v rozhodujúcom období a počtu dní rozhodujúceho obdobia. Rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je obdobie dvoch rokov predchádzajúcich dňu, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti. Z rozhodujúceho obdobia na zistenie denného vymeriavacieho základu sa vylučujú obdobia, za ktoré poistenec nie je povinný platiť poistné na poistenie v nezamestnanosti podľa § 140 alebo poistné na výsluhové zabezpečenie podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup> Denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(3) Ak v rozhodujúcom období podľa odseku 2 nie sú dva roky, za ktoré možno zistiť denný vymeriavací základ na určenie sumy dávky v nezamestnanosti, denný vymeriavací základ sa zistí z tohto kratšieho obdobia. Ak poistenec nemal v rozhodujúcom období podľa odseku 2 vymeriavací základ na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti, denný vymeriavací základ sa určí z vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5, ktorý je platný ku dňu vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti a zaokrúhľuje sa na štyri desatinné miesta nahor. Ak v rozhodujúcom období podľa odseku 2 je len obdobie poistenia v nezamestnanosti získané prerušením povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky, denný vymeriavací základ sa zisťuje z rozhodujúceho obdobia dvoch rokov predchádzajúcich začiatku

prerušenia povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky. To platí aj pri opakovanom čerpaní rodičovskej dovolenky, ktorá bezprostredne nadväzuje na obdobie poistenia v nezamestnanosti zamestnanca počas poskytovania materského. Takto určený denný vymeriavací základ nesmie byť nižší ako denný vymeriavací základ podľa druhej vety.

(4) Ak v rozhodujúcom období podľa odseku 2 je len obdobie poistenia v nezamestnanosti zamestnanca, za ktoré nemá vymeriavací základ, a obdobie poistenia v nezamestnanosti dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti, výška dávky v nezamestnanosti sa určí z vymeriavacieho základu dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti, ak získala najmenej 26 týždňov poistenia v nezamestnanosti ako osoba dobrovoľne poistená v nezamestnanosti; ak toto poistenie v nezamestnanosti trvalo menej ako 26 týždňov, výška dávky v nezamestnanosti sa určí podľa odseku 3 druhej vety.

(5) Na vymeriavací základ zamestnanca, ktorý dosiahol v období materskej dovolenky alebo rodičovskej dovolenky, sa pri určení denného vymeriavacieho základu na určenie sumy dávky v nezamestnanosti neprihliada, ak na základe neho určený denný vymeriavací základ je nižší ako denný vymeriavací základ určený podľa odseku 3 tretej vety.

(6) Denný vymeriavací základ na určenie výšky dávky v nezamestnanosti je najviac vo výške určenej ako podiel 2-násobku všeobecného vymeriavacieho základu a čísla 365. Denný vymeriavací základ podľa prvej vety sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(7) Všeobecný vymeriavací základ podľa odseku 6 je

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v kalendárnom roku dva roky predchádzajúcim kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka všeobecný vymeriavací základ, ktorý platil v kalendárnom roku predchádzajúcim kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti.

## **SIEDMA HLAVA**

### **SPOLOČNÉ USTANOVENIA O NEMOCENSKÝCH DÁVKACH, DÔCHODKOVÝCH DÁVKACH, ÚRAZOVÝCH DÁVKACH, DÁVKE GARANČNÉHO POISTENIA A O DÁVKE V NEZAMESTNANOSTI**

#### **§ 109**

#### **Vznik nároku na nemocenské dávky, dôchodkové dávky, úrazové dávky, dávku garančného poistenia, dávku v nezamestnanosti a vznik nároku na ich výplatu**

(1) Nárok na nemocenskú dávku, dôchodkovú dávku, úrazovú dávku, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti (ďalej len „dávka“) vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, ak tento zákon neustanovuje inak. Nárok na dávku zamestnanca nezávisí od plnenia povinností zamestnávateľa platiť a odvádzať poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na úrazové poistenie, poistné na garančné poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti; to neplatí na nárok na dávku zamestnanca zamestnávateľa uvedeného v § 7 ods. 2.

(2) Nárok na výplatu dávky vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku, splnením podmienok nároku na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie alebo vyplácanie dávky.

**§ 110****Zánik nároku na nemocenské dávky a invalidný dôchodok a vylúčenie nároku na úrazové dávky**

(1) Nárok na nemocenské a invalidný dôchodok zaniká dňom právoplatnosti rozhodnutia súdu, podľa ktorého bol poistenec právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, v dôsledku ktorého sa stal dočasne práceneschopným alebo invalidným.

(2) Nárok na úrazové dávky nevzniká, ak sa zamestnávateľ alebo právnická osoba podľa osobitného predpisu<sup>61)</sup> celkom zbaví zodpovednosti za poškodenie zdravia alebo smrť poškodeného podľa osobitného predpisu.<sup>62)</sup>

**§ 111****Obmedzenie sumy dávky**

(1) Suma nemocenského a suma invalidného dôchodku je polovica sumy nemocenského a sumy invalidného dôchodku, ak sa poistenec stal dočasne práceneschopným alebo invalidným v dôsledku stavu, ktorý si privodil sám požitím alkoholu alebo v dôsledku zneužitia iných návykových látok.

(2) Ak sa zamestnávateľ alebo právnická osoba podľa osobitného predpisu<sup>61)</sup> sčasti zbaví zodpovednosti za poškodenie zdravia alebo za smrť poškodeného podľa osobitného predpisu<sup>63)</sup> a osobitný predpis<sup>64)</sup> neustanovuje inak, poškodený má nárok na úrazovú dávku s výnimkou pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie v sume určenej podľa rozsahu zodpovednosti zamestnávateľa alebo právnickej osoby podľa osobitného predpisu<sup>61)</sup> zníženého o mieru zavinenia poškodeného.

**§ 112****Zmeny v nároku na dávku, zmeny v nároku na výplatu dávky a zmeny sumy dávky**

(1) Dávka sa prizná alebo sa zvýši odo dňa, od ktorého dávka alebo jej zvýšenie patrí, najviac tri roky spätne odo dňa zistenia, že sa dávka priznala alebo sa vyplácala v nižšej sume, ako patrí, alebo najviac tri roky spätne od uplatnenia nároku na dávku alebo nároku na jej zvýšenie, ak sa dodatočne zistí, že sa dávka

- a) priznala v nižšej sume, ako patrí,
- b) vypláca v nižšej sume, ako patrí,
- c) odoprela neprávom alebo
- d) priznala od neskoršieho dátumu, než od ktorého patrí.

(2) Dávka sa odníme, ak zanikol nárok na dávku alebo ak sa zistí, že sa dávka priznala neprávom.

(3) Dávka sa zníži, ak sa zistí, že sa dávka priznala vo vyššej sume, ako patrí.

(4) Výplata dávky sa zastaví, uvoľní alebo sa dávka vypláca v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na výplatu dávky.

(5) Výplata dávky alebo jej časti sa zastaví, ak poberateľ dávky na písomnú výzvu, aby preukázal skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku, nárok na jej výplatu a jej sumu, tejto výzve nevyhoví v ustanovenej lehote alebo v lehote určenej Sociálnou poisťovňou. Výplata dávky po preukázaní rozhodujúcich skutočností sa uvoľní odo dňa zastavenia jej výplaty, najviac tri roky spätne od preukázania týchto skutočností.



(6) Dávka sa odníme, zníži alebo jej výplata sa zastaví odo dňa nasledujúceho po dni, ktorým uplynulo obdobie, za ktoré sa dávka už vyplatila.

(7) Výplata dávky, ktorá je podmienená invaliditou, stratou alebo poklesom pracovnej schopnosti, sa zastaví, ak sa poberateľ dávky, ktorého zdravotný stav treba posúdiť, nepodrobí vyšetreniu zdravotného stavu. Ak sa zistí, že poberateľ dávky prestal byť invalidný alebo u neho došlo k zmene poklesu pracovnej schopnosti až po zastavení výplaty dávky, dávka nepatrí odo dňa zastavenia jej výplaty.

(8) Výplata materského sa zastaví na žiadosť poberateľa materského najneskôr od splátky materského splatnej v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa žiadosť doručila Sociálnej poisťovni. Výplata starobného dôchodku sa zastaví aj na žiadosť poberateľa tohto dôchodku najneskôr od splátky tohto dôchodku splatnej v treťom kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa žiadosť poberateľa tohto dôchodku doručila Sociálnej poisťovni.

(9) Ak sa priznáva dávka späťne aj za obdobie, za ktoré bola vyplatená skôr priznaná iná dávka, na ktorú zanikol nárok alebo zanikol nárok na jej výplatu pre priznanie neskôr priznanej dávky, zúčtuje sa za toto obdobie neskôr priznaná dávka s vyplatenou skôr priznanou inou dávkou, a ak suma vyplatennej skôr priznanej inej dávky

- a) je nižšia ako suma neskôr priznanej dávky, poukáže sa poberateľovi dávky suma rovnajúca sa rozdielu medzi sumou neskôr priznanej dávky a sumou vyplatennej skôr priznanej inej dávky,
- b) dosahuje alebo prevyšuje sumu neskôr priznanej dávky, poukazuje sa poberateľovi dávky suma neskôr priznanej dávky od splátky splatnej v mesiaci, v ktorom sa rozhodlo o neskôr priznanej dávke, znížená o rozdiel sumy vyplatennej skôr priznanej inej dávky a sumy neskôr priznanej dávky od jej priznania do jej splátky splatnej v mesiaci, v ktorom sa rozhodlo o neskôr priznanej dávke; takto znížená suma neskôr priznanej dávky nesmie byť v úhrne s inými dávkami a dôchodkami starobného dôchodkového sporenia nižšia ako suma, ktorú nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia.

(10) Ak zanikol nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku z dôvodu vzniku dôchodkového poistenia zamestnanca alebo povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, zúčtujú sa sumy vyplatené na predčasnom starobnom dôchodku za obdobie odo dňa splátky predčasného starobného dôchodku splatnej po dni vzniku tohto dôchodkového poistenia so sumami dôchodkovej dávky, na ktorej výplatu vznikne nárok. Ak zanikol nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku fyzickej osobe uvedenej v § 4 ods. 1 písm. d), zúčtujú sa sumy vyplatené na predčasnom starobnom dôchodku za obdobie odo dňa splátky predčasného starobného dôchodku splatnej po dni, od ktorého je fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d), so sumami dôchodkovej dávky, na ktorej výplatu vznikne nárok.

(11) Ak sa zistí, že poistencovi sa vyplatil dôchodok uvedený v § 82b ods. 2 písm. c) druhom bode až piatom bode aj za obdobie, za ktoré bol vyplatený starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku v sume zvýšenej na sumu minimálneho dôchodku, poberateľovi dávky sa odo dňa zníženia poukazuje suma starobného dôchodku alebo suma invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku znížená o sumu vyplatenú navyše; takto znížená suma starobného dôchodku alebo suma invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku nesmie byť v úhrne s inými dávkami a dôchodkami starobného dôchodkového sporenia nižšia ako suma, ktorú nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia.

### § 113

#### **Zánik nároku na dávku a zánik nároku na výplatu dávky**

- (1) Nárok na dávku nezaniká uplynutím času.

(2) Nárok na dávku a nárok na jej výplatu zaniká dňom smrti fyzickej osoby, ktorá splnila podmienky nároku na dávku a podmienky nároku na výplatu dávky, ak tento zákon neustanovuje inak.

#### § 114

##### **Premlčanie nároku na výplatu dávky**

(1) Nárok na výplatu dávky alebo jej časti sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý dávka alebo jej časť patrili.

(2) Lehota ustanovená v odseku 1 neplynie počas konania o dávke a v období, v ktorom účastníkovi konania, ktorý musí mať opatrovníka, nebol opatrovník ustanovený.

#### § 115

##### **Zúčtovanie dávok s dávkou v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi**

Ak sa priznáva starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok, úrazová renta, dávka garančného poistenia alebo dávka v nezamestnanosti späťne aj za obdobie, v ktorom sa poistencovi vyplácala dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi, Sociálna poisťovňa zúčtuje za toto obdobie priznané uvedené dávky s vyplatenou dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami k dávke v hmotnej núdzi, a

a) ak suma priznaného starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti prevyšuje sumu vyplatenej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, poukáže

1. na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sumu, ktorá zodpovedá sume poskytnutej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi,
2. poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti rozdiel medzi sumou tohto priznaného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti a poskytnutou dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami k dávke v hmotnej núdzi,

b) ak suma priznaného starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti je nižšia alebo dosahuje sumu vyplatenej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi, poukáže

1. na účet príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sumu, ktorá zodpovedá sume poskytnutej dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi,
2. poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti dôchodok, úrazovú rentu, dávku garančného poistenia alebo dávku v nezamestnanosti prvýkrát až v príslušnom mesiaci, v ktorom súčet nevyplatených dôchodkov, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti je vyšší ako vyplatená dávka v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi; takto vzniknutý rozdiel poukáže poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, úrazovej renty, dávky garančného poistenia alebo dávky v nezamestnanosti.

#### § 116

##### **Lehoty na výplatu dávok a zaokrúhľovanie sumy dávok**

(1) Nemocenské dávky, úrazový príplatok, rekvalifikačné, rehabilitačné a dávka v nezamestnanosti sa vyplácajú mesačne pozadu v lehotách určených Sociálnou poisťovňou.

(2) Dôchodkové dávky, úrazová renta a pozostalostná úrazová renta sa vyplácajú vopred

v pravidelných mesačných lehotách. Deň splatnosti dávky určí Sociálna poisťovňa.

(3) Dôchodkové dávky, úrazová renta a pozostalostná úrazová renta sa vyplácajú do cudziny, ktorá nie je členským štátom Európskej únie, štátom, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, a Švajčiarskou konfederáciou, pozadu v trojmesačných lehotách po predchádzajúcom potvrdení o žití poberateľa dávky, ak medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, neustanovuje inak.

(4) Ak sú splnené podmienky na vznik nároku na nemocenskú dávku, dôchodkovú dávku, úrazovú dávku a dávku v nezamestnanosti, dávky sa môžu vyplácať preddavkovo. Počas vyplácania dávky podľa prvej vety neplynie lehota podľa § 210 ods. 2.

(5) Dávka garančného poistenia sa vyplatí najneskôr do 60 dní od doručenia žiadosti o priznanie tejto dávky.

(6) Ak zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty nesplnia povinnosť ustanovenú v § 234 alebo v osobitnom predpise,<sup>65)</sup> zamestnanec, ktorý preukáže nárok na dávku garančného poistenia, má nárok na preddavok na túto dávku vo výške nároku, najviac do sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu<sup>66)</sup> platného v čase rozhodnutia o poskytnutí preddavku, za jeden kalendárny mesiac. Rozdiel medzi poskytnutým preddavkom na dávku garančného poistenia a nároku na dávku garančného poistenia sa doplatí, ak zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty splnia povinnosť ustanovenú v § 234 alebo v osobitnom predpise,<sup>65)</sup> najneskôr do jedného roka od poskytnutia preddavku.

(7) Ak zamestnávateľ nesplní povinnosť ustanovenú v § 234 alebo v osobitnom predpise<sup>65)</sup> najneskôr do jedného roka od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu a predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty nesplnia povinnosť ustanovenú v § 234 alebo v osobitnom predpise<sup>65)</sup> v lehote podľa odseku 6, doplatí sa do 30 dní od uplynutia tejto lehoty dávka garančného poistenia do výšky nároku, najviac do výšky minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou podľa osobitného predpisu.<sup>66)</sup>

(8) Sumy dávok sa zaokrúhľujú na 10 eurocentov nahor.

### § 116a

#### **Zaokrúhľovanie výsledkov jednotlivých matematických úkonov na určenie sumy dávky**

Na účely určenia sumy dávky sa výsledky jednotlivých matematických úkonov vypočítavajú najviac na osem desatinných miest bez zaokrúhľovania, ak tento zákon neustanovuje inak.

### § 117

#### **Poukazovanie dávok a poberateľ dávky**

(1) Dávky sa poukazujú na účet príjemcu dávky v banke alebo v pobočke zahraničnej banky.<sup>67)</sup> Na žiadosť príjemcu dávky sa dávka vypláca v hotovosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Na písomnú žiadosť poberateľa dávky sa dávka poukazuje na účet manžela (manželky) v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,<sup>67)</sup> ak má v čase poberania dávky právo disponovať s finančnými prostriedkami na tomto účte a ak s týmto spôsobom poukazovania dávky manžel (manželka) súhlasí; manžel (manželka) poberateľa dávky je povinný vrátiť splátky dôchodku, úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty poukázané na tento účet po dni smrti poberateľa dávky.

(2) Ak poberateľ dávky požiada o zmenu spôsobu výplaty dávky, Sociálna poisťovňa je povinná vykonať túto zmenu najneskôr od splátky dávky splatnej v treťom kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom bola žiadosť o zmenu spôsobu výplaty dávky doručená Sociálnej poisťovni.

(3) Poberateľovi dávky, ktorému sa poskytuje starostlivosť v zariadení sociálnych služieb, dávka sa poukazuje prostredníctvom hromadného poukazu do tohto zariadenia, ak poberateľ dávky nepožiada o iný spôsob poukazovania dávky.

(4) Prijemca dávky je poberateľ dávky, zákonný zástupca poberateľa dávky, osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené rozhodnutím súdu, alebo osobitný príjemca.

(5) Osobitný príjemca je

- a) fyzická osoba alebo právnická osoba určená rozhodnutím Sociálnej poisťovne alebo
- b) fyzická osoba, ktorej sa vyplácal sirotský dôchodok do dňa nadobudnutia spôsobilosti nezaopatreného dieťaťa na právne úkony.

(6) Sociálna poisťovňa ustanoví osobitného príjemcu s jeho súhlasom a so súhlasom poberateľa dávky alebo zákonného zástupcu vtedy, ak poberateľ dávky alebo zákonný zástupca zo zdravotných dôvodov nemôže výplatu dávky prijímať.

(7) Zákonný zástupca, osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené rozhodnutím súdu, a osobitný príjemca uvedený v odseku 5 písm. b) sú povinní dávku použiť len v prospech poberateľa dávky a fyzických osôb, ktoré je poberateľ dávky povinný vyživovať. Osobitný príjemca uvedený v odseku 5 písm. a) používa dávku podľa pokynov poberateľa dávky alebo zákonného zástupcu.

(8) Fyzickej osobe vo výkone väzby, fyzickej osobe vo výkone trestu odňatia slobody a fyzickej osobe vo výkone detencie sa dávky poukazujú prostredníctvom ústavu na výkon väzby, ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo detenčného ústavu.

## § 118

### Prechod nároku na dávku

(1) Ak fyzická osoba, ktorá splnila podmienky nároku na dávku, zomrela po uplatnení nároku na dávku a nároku na jej výplatu, prechádzajú nároky na sumy splatné ku dňu smrti tejto fyzickej osoby postupne na manžela (manželku), deti a rodičov.

(2) Ak fyzická osoba, ktorá splnila podmienky nároku na nemocenské dávky, úrazový príplatok, rehabilitačné, rekvalifikačné, dávku garančného poistenia alebo dávku v nezamestnanosti, zomrela pred uplatnením nároku na tieto dávky, prechádzajú nároky na sumy dávky splatnej ku dňu smrti tejto fyzickej osoby postupne na manžela (manželku), deti a rodičov.

(3) Ak sa dávka prizнала pred smrťou fyzickej osoby, ktorá splnila podmienky nároku na dávku a nároku na jej výplatu, vyplatia sa splatné sumy, ktoré sa nevyplatili ku dňu smrti tejto fyzickej osoby, fyzickým osobám uvedeným v odseku 1.

(4) Nároky prechádzajúce na fyzické osoby uvedené v odsekoch 1 až 3 nie sú predmetom dedičstva; predmetom dedičstva sa stávajú, ak niet týchto fyzických osôb.

(5) Ak niet fyzických osôb, ktoré by podľa odsekov 1 až 4 nadobudli nárok na dávky, tieto dávky sú ostatným príjmom toho základného fondu, z ktorého mali byť vyplatené.

## § 119

### Postúpenie nároku na dávku

Nárok na dávku nemožno postúpiť.

**DRUHÁ ČASŤ****PRVÁ HLAVA****PRVÝ DIEL****VÝKON A ORGANIZÁCIA SOCIÁLNEHO POISTENIA****§ 120****Výkon sociálneho poistenia**

(1) Sociálne poistenie vykonáva Sociálna poisťovňa.

(2) Sociálna poisťovňa je verejnoprávna inštitúcia zriadená na výkon sociálneho poistenia.

(3) Sociálna poisťovňa je právnická osoba so sídlom v Bratislave.

(4) Sociálna poisťovňa pri výkone sociálneho poistenia plní funkciu príslušnej inštitúcie, inštitúcie miesta bydliska, inštitúcie miesta pobytu, styčného orgánu a je kontaktná inštitúcia na komunikáciu medzi príslušnými inštitúciami a príjemcami dávok a medzi inštitúciami členských štátov Európskej únie, inštitúciami štátov, ktoré sú zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore a inštitúciou Švajčiarskej konfederácie.

(5) Sociálna poisťovňa plní funkciu prístupového bodu podľa osobitného predpisu<sup>67a)</sup> na elektronickú výmenu údajov medzi inštitúciami členských štátov Európskej únie, štátov, ktoré sú zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore a Švajčiarskej konfederácie v rozsahu sociálneho zabezpečenia podľa osobitného predpisu.<sup>4)</sup>

**DRUHÝ DIEL****ORGÁNY SOCIÁLNEJ POISŤOVNE****§ 121****Orgány Sociálnej poisťovne**

Orgány Sociálnej poisťovne sú

- a) generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne (ďalej len „generálny riaditeľ“),
- b) Dozorná rada Sociálnej poisťovne (ďalej len „dozorná rada“),
- c) riaditeľ pobočky Sociálnej poisťovne (ďalej len „riaditeľ pobočky“).

**§ 122****Generálny riaditeľ**

(1) Na čele Sociálnej poisťovne je generálny riaditeľ.

(2) Generálneho riaditeľa vymenúva a odvoláva vláda.

(3) Generálny riaditeľ je štatutárny orgán Sociálnej poisťovne. V čase jeho neprítomnosti ho zastupuje ním poverený vedúci zamestnanec, ktorý je v jeho priamej riadiacej pôsobnosti.

(4) Generálny riaditeľ

- a) zodpovedá za plnenie úloh vyplývajúcich Sociálnej poisťovni z tohto zákona, z osobitných predpisov a zo strategických zámerov činnosti Sociálnej poisťovne,
- b) prijíma opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených dozornou radou a orgánmi dozoru štátu,

## c) predkladá

1. vláde a Národnej rade Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) výročnú správu o činnosti Sociálnej poisťovne po schválení dozornou radou,
2. vláde na schválenie návrh rozpočtu Sociálnej poisťovne na príslušný kalendárny rok s predpokladaným vývojom príjmov a výdavkov na obdobie nasledujúcich dvoch rokov so stanoviskom dozornej rady k tomuto návrhu súčasne s návrhom rozpočtu verejnej správy, ktorý predkladá Ministerstvo financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“) vláde, a po schválení vládou na schválenie národnej rade v termíne určenom na predloženie návrhu štátneho rozpočtu,
3. vláde na schválenie návrh účtovnej závierky Sociálnej poisťovne so stanoviskom dozornej rady k tomuto návrhu a po schválení vládou na schválenie národnej rade v termíne určenom na predloženie návrhu štátneho záverečného účtu,
4. vláde na schválenie návrh strategických zámerov činnosti Sociálnej poisťovne so stanoviskom dozornej rady k tomuto návrhu najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa jeho vymenovania, po schválení vládou na schválenie národnej rade a informuje vládu o ich plnení raz ročne najneskôr do 31. marca každého kalendárneho roka nasledujúceho po schválení tohto návrhu národnou radou,
5. vláde každoročne do 31. marca vždy za prechádzajúci kalendárny rok správu o odoberaní nezaslúžených benefitov predstaviteľom komunistického režimu, v ktorej uvedie najmä
  - 5a. počet osôb, ktorým bol opätovne určený dôchodok podľa § 293fob ods. 1 a 2,
  - 5b. počet osôb, ktorým bolo z obdobia dôchodkového poistenia vylúčené obdobie služby podľa osobitného predpisu,<sup>55ab)</sup> a
  - 5c. sumu rozdielu medzi pôvodnými a opätovne určenými dôchodkami podľa § 293fob ods. 1 a 2,
6. dozornej rade správu o hospodárení Sociálnej poisťovne najmenej raz za štvrtrok,

## d) schvaľuje

1. pracovný poriadok Sociálnej poisťovne a iné vnútorné predpisy Sociálnej poisťovne, ak tento zákon neustanovuje inak,
2. návrh dohody o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa osobitného predpisu,<sup>60a)</sup>

## e) schvaľuje po prerokovaní v dozornej rade

1. štatút Sociálnej poisťovne, organizačný poriadok, mzdový poriadok, kontrolný poriadok a pravidlá financovania a hospodárenia Sociálnej poisťovne,
2. zmluvu o postúpení pohľadávky podľa § 149, 293s a 293ak,
3. zmluvu o postúpení pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> na pokutách a na penále uložených v starobnom dôchodkovom sporení v rozsahu upravenom týmto zákonom,
4. zmluvu o prevedení vymáhania pohľadávok podľa § 148 ods. 4,

f) schvaľuje v súlade s plánom verejného obstarávania pre nadlimitné zákazky a nadlimitné koncesie podľa osobitného predpisu<sup>68)</sup> schváleným dozornou radou

1. oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania,
2. oznámenia o koncesii,
3. oznámenia o zámere uzatvoriť zmluvu,
4. súťažné podklady,

## g) rozhoduje po schválení dozornou radou o použití finančných prostriedkov základného fondu,

ktorý vykazuje prebytok finančných prostriedkov, na poskytnutie finančnej výpomoci do iného základného fondu, v ktorom nie je dostatok finančných prostriedkov na dávky, na ktorých úhradu je určený,

- h) rozhoduje po prerokovaní v dozornej rade o odpísaní pohľadávky podľa § 150, 151, 293a a 293am,
- i) vymenúva a odvoláva vedúcich zamestnancov ústredia Sociálnej poisťovne (ďalej len „ústredie“) v jeho priamej riadiacej pôsobnosti a riaditeľov pobočiek po prerokovaní v dozornej rade.

(5) Za generálneho riaditeľa môže byť vymenovaná fyzická osoba, ktorá spĺňa predpoklady výkonu práce vo verejnom záujme podľa osobitného predpisu,<sup>69)</sup> má skončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a najmenej šesť rokov praxe v riadiacej funkcii. Na pracovnoprávne vzťahy generálneho riaditeľa sa vzťahuje osobitný predpis,<sup>69a)</sup> ak tento zákon neustanovuje inak.

(6) Mzda generálneho riaditeľa je mesačne šesťnásobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej štatistickým úradom za predchádzajúci kalendárny rok. Úprava mzdy generálneho riaditeľa sa vykoná od 1. apríla kalendárneho roka. Ak generálnemu riaditeľovi patrí aj plat poslanca Národnej rady Slovenskej republiky, počas poberania platu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky patrí generálnemu riaditeľovi mesačne mzda v sume minimálnej mzdy. Generálnemu riaditeľovi môže vláda priznať odmenu jedenkrát ročne najneskôr do 31. marca kalendárneho roka, najviac do výšky 12-násobku jeho mzdy. Pri priznaní odmeny vláda zohľadní plnenie strategických zámerov činností Sociálnej poisťovne a hospodárenie Sociálnej poisťovne.

(7) Generálny riaditeľ zodpovedá vláde za porušenie povinností uložených týmto zákonom alebo osobitnými predpismi organizačným zložkám Sociálnej poisťovne, za neprijatie a neplnenie opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených dozornou radou a orgánmi dozoru štátu a za neplnenie opatrení uložených podľa osobitného predpisu.<sup>1)</sup>

(8) Funkčné obdobie generálneho riaditeľa je šesťročné. Za generálneho riaditeľa môže byť vymenovaná tá istá fyzická osoba najviac na dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia.

(9) Funkcia generálneho riaditeľa zaniká

- a) uplynutím funkčného obdobia, na ktoré bol vymenovaný,
- b) vzdaním sa funkcie generálneho riaditeľa písomnou žiadosťou doručenou vláde, a to dňom jej doručenia, ak v nej nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,
- c) odvolaním,
- d) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho,
- e) rozhodnutím o strate verejnej funkcie vydanom v konaní podľa osobitného predpisu<sup>69b)</sup> alebo
- f) dňom, ktorým prestal spĺňať predpoklady na výkon funkcie generálneho riaditeľa podľa osobitného predpisu.<sup>69)</sup>

(10) Vláda odvolá generálneho riaditeľa, ak

- a) si neplní povinnosti generálneho riaditeľa ustanovené zákonom,
- b) nepriaznivý zdravotný stav mu nedovoľuje najmenej počas šiestich mesiacov riadne vykonávať funkciu generálneho riaditeľa.

(11) Ak zanikne funkcia generálneho riaditeľa z dôvodov uvedených v odseku 9 alebo vláda odvolá generálneho riaditeľa z dôvodov uvedených v odseku 10, do vymenovania generálneho riaditeľa vládou vykonáva jeho funkciu vedúci zamestnanec, ktorý zastupoval generálneho riaditeľa v čase jeho neprítomnosti podľa odseku 3.

(12) Vláda vymenuje generálneho riaditeľa najneskôr do 30 dní odo dňa zániku funkcie alebo odvolania generálneho riaditeľa.

(13) Generálny riaditeľ je povinný vykonávať svoju funkciu s náležitou odbornou starostlivosťou tak, aby bol zabezpečený riadny a efektívny výkon sociálneho poistenia.

(14) Generálny riaditeľ, ktorý porušil povinnosti pri výkone svojej funkcie, je povinný v celom rozsahu nahradiť škodu, ktorú tým spôsobil.

### **§ 123**

#### **Dozorná rada**

(1) Dozorná rada je dozorný orgán a kontrolný orgán Sociálnej poisťovne.

(2) Dozorná rada

a) vypracúva stanoviská

1. k návrhu rozpočtu Sociálnej poisťovne na príslušný kalendárny rok s predpokladaným vývojom príjmov a výdavkov na obdobie nasledujúcich dvoch rokov,
2. k návrhu účtovnej závierky Sociálnej poisťovne,
3. k návrhu strategických zámerov činnosti Sociálnej poisťovne a k správe o ich plnení,

b) schvaľuje

1. výročnú správu o činnosti Sociálnej poisťovne,
2. rokovací poriadok dozornej rady,
3. plán verejného obstarávania pre nadlimitné zákazky a nadlimitné koncesie podľa osobitného predpisu<sup>68)</sup> na príslušný kalendárny rok vrátane jeho doplnenia, ktorý obsahuje názov predmetu zákazky alebo koncesie, stručný opis predmetu zákazky alebo koncesie, odhad predpokladanej hodnoty zákazky alebo koncesie, predpokladaný termín vyhlásenia verejného obstarávania a predpokladaný termín ukončenia verejného obstarávania,
4. podrobnosti o spôsobe a vykonaní voľby hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne (ďalej len „hlavný kontrolór“),
5. priznanie odmeny hlavnému kontrolórovi,
6. použitie finančných prostriedkov základného fondu, ktorý vykazuje prebytok finančných prostriedkov, na poskytnutie finančnej výpomoci do iného základného fondu, v ktorom nie je dostatok finančných prostriedkov na dávky, na ktorých úhradu je určený,

c) prerokúva

1. návrh štatútu, návrh organizačného poriadku, návrh mzdového poriadku, návrh kontrolného poriadku a návrh pravidiel financovania a hospodárenia Sociálnej poisťovne,
2. návrh na uzatvorenie zmluvy o prevedení vymáhania pohľadávok podľa § 148 ods. 4 a návrh na uzatvorenie zmluvy o postúpení pohľadávky podľa § 149, 293s a 293ak,
3. návrh na uzatvorenie zmluvy o postúpení pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> na pokutách a na penále uložených v starobnom dôchodkovom sporení v rozsahu upravenom týmto zákonom,
4. návrh na odpísanie pohľadávky na poistnom na nemocenskom poistení, poistnom na dôchodkovom poistení, poistnom na úrazovom poistení, poistnom na garančné poistenie, poistnom na poistenie v nezamestnanosti, poistnom do rezervného fondu solidarity, na pokutách a na penále uložených v sociálnom poistení,



5. návrhy na vymenovanie a odvolanie vedúcich zamestnancov ústredia v priamej riadiacej pôsobnosti generálneho riaditeľa a návrhy na vymenovanie a odvolanie riaditeľov pobočiek,
- d) ukladá generálnemu riaditeľovi povinnosť prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- e) kontroluje
1. hospodárenie Sociálnej poisťovne s finančnými prostriedkami základného fondu nemocenského poistenia, základného fondu starobného poistenia, základného fondu invalidného poistenia, základného fondu úrazového poistenia, základného fondu poistenia v nezamestnanosti, základného fondu garančného poistenia, rezervného fondu solidarity a správneho fondu,
  2. dodržiavanie tohto zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa hospodárenia Sociálnej poisťovne,
- f) vypracúva správu o kontrolnej činnosti za predchádzajúci kalendárny rok, ktorá je súčasťou účtovnej závierky Sociálnej poisťovne,
- g) predkladá vláde návrh na priznanie odmeny generálneho riaditeľa a jej výšku,
- h) volí a odvoláva hlavného kontrolóra.

(3) Dozorná rada má 11 členov. Predsedom dozornej rady je minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky. Dozorná rada sa ďalej tvorí

- a) z troch zástupcov navrhnutých reprezentatívnymi združeniami odborových zväzov,
- b) z troch zástupcov navrhnutých reprezentatívnymi združeniami zamestnávateľov,
- c) z jedného zástupcu ministerstva a z dvoch zástupcov ministerstva financií navrhnutých vládou,
- d) z jedného zástupcu navrhnutého záujmovými združeniami občanov reprezentujúcimi poberateľov dôchodkových dávok.

(4) Členov dozornej rady s výnimkou predsedu volí a odvoláva národná rada.

(5) Za člena dozornej rady môže byť navrhnutá a zvolená fyzická osoba, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, je bezúhonná a má skončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa. Bezúhonná fyzická osoba je fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov. Na účel preukázania bezúhonnosti poskytne fyzická osoba údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov.<sup>69c)</sup>

(6) Funkčné obdobie člena dozornej rady je päťročné.

(7) Výkon funkcie člena dozornej rady sa považuje za prekážku v práci alebo za prekážku v štátnej službe z dôvodu všeobecného záujmu, pri ktorej patrí zamestnancovi pracovné voľno s náhradou mzdy.

(8) Člen dozornej rady má nárok na náhradu nákladov spojených s výkonom tejto funkcie. O priznaní odmeny členovi dozornej rady za výkon jeho funkcie v dozornej rade rozhoduje národná rada.

(9) Člen dozornej rady je pri výkone svojej funkcie nezastupiteľný. Člen dozornej rady nemôže byť v pracovnom pomere k Sociálnej poisťovni.

(10) Dozorná rada si zvolí zo svojich členov dvoch podpredsedov dozornej rady, z ktorých jeden je navrhnutý reprezentatívnymi združeniami odborových zväzov a jeden je navrhnutý reprezentatívnymi združeniami zamestnávateľov.

(11) Zasadnutia dozornej rady zvoláva a riadi jej predseda alebo ním poverený podpredseda dozornej rady podľa potreby, najmenej raz za dva kalendárne mesiace.

(12) Na zasadnutí dozornej rady sa môžu zúčastniť fyzické osoby, ktoré na zasadnutie prizve dozorná rada.

(13) Na zasadnutí dozornej rady je na jej požiadanie povinný zúčastniť sa generálny riaditeľ.

(14) Dozorná rada je schopná uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých jej členov. Na prijatie uznesenia je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných členov.

(15) Členovia dozornej rady sú oprávnení nahliadať do dokladov a záznamov týkajúcich sa hospodárenia Sociálnej poisťovne a požadovať potrebné vysvetlenia od zamestnancov Sociálnej poisťovne a od generálneho riaditeľa.

(16) Pravidlá rokovania dozornej rady upraví rokovací poriadok dozornej rady.

(17) Členstvo v dozornej rade zaniká

- a) uplynutím funkčného obdobia člena dozornej rady,
- b) vzdaním sa funkcie písomnou žiadosťou člena dozornej rady doručenou národnej rade, a to najskôr odo dňa doručenia žiadosti, ak v nej nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,
- c) odvolaním alebo
- d) smrťou.

(18) Národná rada odvolá člena dozornej rady, ak

- a) sa neodôvodnene nezúčastnil najmenej na troch zasadnutiach dozornej rady,
- b) začal vykonávať činnosť nezlučiteľnú s členstvom v dozornej rade uvedenú v odseku 9,
- c) si neplní povinnosti člena dozornej rady ustanovené týmto zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi,
- d) bol právoplatne odsúdený za trestný čin.

(19) Člena dozornej rady môže národná rada odvolať z jeho funkcie aj z iných dôvodov, ako sú uvedené v odseku 18, na základe návrhu toho, kto podal návrh na zvolenia člena dozornej rady, alebo na návrh orgánu dozoru štátu (§ 246).

(20) Na predsedu dozornej rady sa odsek 6 a odsek 17 písm. a) až c) nepoužijú.

### **Organizačné zložky Sociálnej poisťovne**

#### **§ 124**

Organizačné zložky Sociálnej poisťovne sú ústredie a pobočky.

#### **§ 125**

Územné obvody a sídla organizačných zložiek Sociálnej poisťovne určí štatút Sociálnej poisťovne.

#### **§ 126**

(1) Ústredie riadi generálny riaditeľ.

(2) Vo veciach patriacich do pôsobnosti ústredia koná v mene Sociálnej poisťovne generálny riaditeľ alebo vedúci zamestnanec ústredia poverený generálnym riaditeľom.

**§ 127**  
**Riaditeľ pobočky**

(1) Pobočku riadi riaditeľ pobočky a za jej činnosť zodpovedá generálnemu riaditeľovi.

(2) Za riaditeľa pobočky môže byť vymenovaná fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má ukončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu a je bezúhonná. Bezúhonná fyzická osoba je fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov. Na účel preukázania bezúhonnosti poskytne fyzická osoba údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov.<sup>69c)</sup>

(3) Riaditeľ pobočky koná v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do pôsobnosti pobočky. Počas jeho neprítomnosti zastupuje riaditeľa pobočky ním poverený vedúci zamestnanec pobočky.

**DRUHÁ HLAVA**

**PRVÝ DIEL**

**POISTNÉ NA SOCIÁLNE POISTENIE**

**§ 128**

**Platitelia poistného na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a platitelia poistného do rezervného fondu solidarity**

(1) Poistné na nemocenské poistenie platí

- a) zamestnanec,
- b) zamestnávateľ,
- c) povinne nemocensky poistená samostatne zárobkovo činná osoba,
- d) dobrovoľne nemocensky poistená osoba.

(2) Poistné na starobné poistenie platí

- a) zamestnanec,
- b) zamestnávateľ,
- c) povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba,
- d) dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba,
- e) štát,
- f) Sociálna poisťovňa.

(3) Poistné na invalidné poistenie platí, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) zamestnanec,
- b) zamestnávateľ,
- c) povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba,
- d) dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba,
- e) štát.

(4) Poistné na invalidné poistenie neplatí poistenec, ktorý je dôchodkovo poistený po priznaní

starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku. Poistné na invalidné poistenie neplatí ani poistenec, ktorý je dôchodkovo poistený, je poberateľom výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu<sup>2)</sup> a dovŕšil dôchodkový vek. Poistné na invalidné poistenie neplatí zamestnávateľ za zamestnanca, ktorý je poistenec podľa prvej a druhej vety.

(5) Štát platí poistné na starobné poistenie, invalidné poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity za fyzické osoby uvedené v § 15 ods. 1 písm. c) až e), g) až i) a za fyzickú osobu uvedenú v § 15 ods. 1 písm. a) a b) v období, v ktorom sa jej poskytuje materské.

(6) Zúčtovanie poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> poistného na invalidné poistenie a poistného do rezervného fondu solidarity platené štátom ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo po dohode s ministerstvom financií.

(7) Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie za poberateľov úrazovej renty priznanej podľa § 88 do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku zo základného fondu úrazového poistenia do základného fondu starobného poistenia.

(8) Poistné na úrazové poistenie platí zamestnávateľ.

(9) Poistné na garančné poistenie platí zamestnávateľ, ktorý je povinne garančne poistený.

(10) Poistné na poistenie v nezamestnanosti platí

- a) zamestnanec, ak osobitný predpis<sup>42)</sup> neustanovuje inak,
- b) zamestnávateľ, ak osobitný predpis<sup>42)</sup> neustanovuje inak,
- c) dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti.

(11) Poistné do rezervného fondu solidarity platí

- a) zamestnávateľ,
- b) povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba,
- c) dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba,
- d) štát.

## § 129

### **Poistné na nemocenské poistenie, starobné poistenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu solidarity**

(1) Suma poistného na nemocenské poistenie, suma poistného na starobné poistenie, suma poistného na invalidné poistenie, suma poistného na úrazové poistenie, suma poistného na garančné poistenie, suma poistného na poistenie v nezamestnanosti a suma poistného do rezervného fondu solidarity (ďalej len „poistné“) sa určujú percentuálnou sadzbou z vymeriavacieho základu dosiahnutého v rozhodujúcom období (ďalej len „vymeriavací základ“).

(2) Jednotlivé sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> poistného na invalidné poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a poistného do rezervného fondu solidarity sa zaokrúhľujú na najbližší eurocent nadol.

## § 130

### **Sadzba poistného na nemocenské poistenie**

Sadzba poistného na nemocenské poistenie je pre

- a) zamestnanca 1,4 % z vymeriavacieho základu,
- b) zamestnávateľa 1,4 % z vymeriavacieho základu,
- c) povinne nemocensky poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 4,4 % z vymeriavacieho základu,
- d) dobrovoľne nemocensky poistenú osobu 4,4 % z vymeriavacieho základu.

### § 131

#### Sadzba poistného na starobné poistenie

(1) Sadzba poistného na starobné poistenie, ak v odseku 2 nie je ustanovené inak, je pre

- a) zamestnanca 4 % z vymeriavacieho základu,
- b) zamestnávateľa za zamestnanca 14 % z vymeriavacieho základu,
- c) povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 18 % z vymeriavacieho základu,
- d) dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu 18 % z vymeriavacieho základu,
- e) štát za fyzické osoby uvedené v § 128 ods. 5 18 % z vymeriavacieho základu,
- f) Sociálnu poisťovňu za poberateľov úrazovej renty priznanej podľa § 88, ktorí do 31. júla 2006 nedovърšili dôchodkový vek alebo im nebol priznaný predčasný starobný dôchodok, 18 % z vymeriavacieho základu.

(2) Sadzba poistného na starobné poistenie je pre

- a) zamestnanca, ktorý je sporiteľ podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> a nevypláca sa mu starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup> 4 % z vymeriavacieho základu,
- b) zamestnávateľa za zamestnanca, ktorý je sporiteľ podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> a nevypláca sa mu starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup>
  - 1. od 1. januára 2015 do 31. decembra 2016 10 % z vymeriavacieho základu,
  - 2. v roku 2017 9,75 % z vymeriavacieho základu,
  - 3. v roku 2018 9,50 % z vymeriavacieho základu,
  - 4. v roku 2019 9,25 % z vymeriavacieho základu,
  - 5. v roku 2020 9 % z vymeriavacieho základu,
  - 6. v roku 2021 8,75 % z vymeriavacieho základu,
  - 7. v roku 2022 8,50 % z vymeriavacieho základu,
  - 8. v roku 2023 8,25 % z vymeriavacieho základu,
  - 9. v roku 2024 a nasledujúcich rokoch 8 % z vymeriavacieho základu,
- c) povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu, ktorá je sporiteľ podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> a nevypláca sa jej starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup> dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu, ktorá je sporiteľ podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> a nevypláca sa jej starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup> štát za fyzické osoby uvedené v § 128 ods. 5, ktoré sú sporitelia podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> a nevypláca sa im starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup> a Sociálnu poisťovňu za poberateľov úrazovej renty priznanej podľa § 88, ktorí do 31. júla 2006 nedovърšili dôchodkový vek alebo im nebol priznaný predčasný starobný dôchodok a ktorí sú sporitelia podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> a nevypláca sa im starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa osobitného

predpisu,<sup>1)</sup>

1. od 1. januára 2015 do 31. decembra 2016 14 % z vymeriavacieho základu,
2. v roku 2017 13,75 % z vymeriavacieho základu,
3. v roku 2018 13,50 % z vymeriavacieho základu,
4. v roku 2019 13,25 % z vymeriavacieho základu,
5. v roku 2020 13 % z vymeriavacieho základu,
6. v roku 2021 12,75 % z vymeriavacieho základu,
7. v roku 2022 12,50 % z vymeriavacieho základu,
8. v roku 2023 12,25 % z vymeriavacieho základu,
9. v roku 2024 a nasledujúcich rokoch 12 % z vymeriavacieho základu.

### **§ 132**

#### **Sadzba poistného na invalidné poistenie**

Sadzba poistného na invalidné poistenie je pre

- a) zamestnanca 3 % z vymeriavacieho základu,
- b) zamestnávateľa 3 % z vymeriavacieho základu,
- c) povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 6 % z vymeriavacieho základu,
- d) dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu 6 % z vymeriavacieho základu,
- e) štát 6 % z vymeriavacieho základu.

### **§ 133**

#### **Sadzba poistného na úrazové poistenie**

Sadzba poistného na úrazové poistenie pre zamestnávateľa je 0,8 % z vymeriavacieho základu.

### **§ 135**

#### **Sadzba poistného na garančné poistenie**

Sadzba poistného na garančné poistenie pre zamestnávateľa je 0,25 % z vymeriavacieho základu.

### **§ 136**

#### **Sadzba poistného na poistenie v nezamestnanosti**

Sadzba poistného na poistenie v nezamestnanosti je pre

- a) zamestnanca 1 % z vymeriavacieho základu,
- b) zamestnávateľa 1 % z vymeriavacieho základu,
- c) dobrovoľne poistenú osobu v nezamestnanosti 2 % z vymeriavacieho základu.

### **§ 137**

#### **Sadzba poistného do rezervného fondu solidarity**

Sadzba poistného do rezervného fondu solidarity je pre

- a) zamestnávateľa 4,75 % z vymeriavacieho základu,
- b) povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 4,75 % z vymeriavacieho základu,

- c) dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu 4,75 % z vymeriavacieho základu,
- d) štát 2 % z vymeriavacieho základu.

### **§ 138**

#### **Vymeriavací základ**

(1) Vymeriavací základ zamestnanca, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť uvedenú v § 3 ods. 1 písm. a), je príjem plynúci z tejto zárobkovej činnosti okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa osobitného predpisu,<sup>7)</sup> príspevkov na doplnkové dôchodkové sporenie, ktoré platí zamestnávateľ za zamestnanca. Vymeriavací základ zamestnanca je aj podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva. Vymeriavací základ zamestnanca, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť uvedenú v § 3 ods. 2 a 3, je príjem plynúci z tejto zárobkovej činnosti okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa právnych predpisov štátu, podľa ktorých sa tento príjem zdaňuje.

(2) Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby je podiel jednej dvanástiny základu dane z príjmov samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedených v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 nezníženého o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistné na povinné nemocenské poistenie, poistné na povinné dôchodkové poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré sa platia spolu s poistným na starobné poistenie z povinného dôchodkového poistenia, poistné do rezervného fondu solidarity povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a upraveného o príjmy a výdavky, ktoré sa nezahŕňajú do vymeriavacieho základu, a koeficientu 1,486. Takto určený vymeriavací základ sa použije od 1. júla kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý mala povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činnná osoba príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 do 30. júna nasledujúceho kalendárneho roka.

(3) Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, ktorej bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,<sup>43)</sup> je v období od 1. júla do 30. septembra kalendárneho roka vymeriavací základ, z ktorého platila poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie do 30. júna kalendárneho roka.

(4) Vymeriavací základ poistenca, ktorý je

- a) súčasne dobrovoľne nemocensky poistený, dobrovoľne dôchodkovo poistený a dobrovoľne poistený v nezamestnanosti, je ním určená suma,
- b) súčasne dobrovoľne nemocensky poistený a dobrovoľne dôchodkovo poistený, je ním určená suma,
- c) súčasne dobrovoľne dôchodkovo poistený a dobrovoľne poistený v nezamestnanosti, je ním určená suma,
- d) dobrovoľne dôchodkovo poistený alebo dobrovoľne poistený v nezamestnanosti, je ním určená suma.

(5) Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, dobrovoľne dôchodkovo poistenej osoby a dobrovoľne poistenej osoby v nezamestnanosti je mesačne najmenej vo výške 50 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné.

(6) Vymeriavací základ v úhrne je mesačne najviac

- a) na platenie poistného na nemocenské poistenie zamestnancom, povinne nemocensky poistenou samostatne zárobkovo činnou osobou a dobrovoľne nemocensky poistenou osobou v kalendárnom roku 7-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na nemocenské poistenie,
- b) na platenie poistného na dôchodkové poistenie zamestnancom, povinne dôchodkovo poistenou samostatne zárobkovo činnou osobou a dobrovoľne dôchodkovo poistenou osobou a na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti zamestnancom a dobrovoľne poistenou osobou v nezamestnanosti v kalendárnom roku 7-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti.

(7) Vymeriavací základ na platenie poistného do rezervného fondu solidarity povinne dôchodkovo poistenou samostatne zárobkovo činnou osobou a dobrovoľne dôchodkovo poistenou osobou v úhrne je mesačne najviac v kalendárnom roku 7-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné do rezervného fondu solidarity.

(8) Vymeriavací základ zamestnávateľa je vymeriavací základ jeho zamestnanca. Na účely úrazového poistenia a garančného poistenia sa do vymeriavacieho základu zamestnávateľa zahŕňa aj

- a) príjem fyzickej osoby z právneho vzťahu na základe ňou určenej dohody podľa § 227a, ktorý jej zakladá právo na príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, ak tento príjem nepresiahne sumu podľa § 4 ods. 5, okrem príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa osobitného predpisu,<sup>7)</sup> alebo ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa právnych predpisov štátu, podľa ktorých sa tento príjem zdaňuje; vymeriavacím základom je aj podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva,
- b) príjem z pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru fyzickej osoby uvedenej v § 4 ods. 1 písm. d) okrem príjmu vyplateného v období uvedenom v § 26 ods. 1 a 3 a príjmov, ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa osobitného predpisu,<sup>7)</sup> alebo ktoré nie sú predmetom dane alebo sú od dane oslobodené podľa právnych predpisov štátu, podľa ktorých sa tento príjem zdaňuje; vymeriavacím základom je aj podiel na zisku vyplatený obchodnou spoločnosťou alebo družstvom zamestnancovi bez účasti na základnom imaní tejto spoločnosti alebo družstva.

(9) Vymeriavací základ zamestnávateľa na platenie poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie, poistného na garančné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a poistného do rezervného fondu solidarity za každého jeho zamestnanca je mesačne najviac v kalendárnom roku 7-násobok jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na garančné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu solidarity.

(10) Vymeriavací základ zamestnávateľa na platenie poistného na úrazové poistenie nie je obmedzený najvyššou výškou.

(11) Ak poistenec vykonáva viacero činností zamestnanca, poradie povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti pre zamestnanca sa určuje výškou jeho vymeriavacieho základu, pričom sa postupuje od



vymeriavacieho základu najvyššieho k vymeriavaciemu základu najnižšiemu. Ak je výška vymeriavacích základov zamestnanca rovnaká, prednostná povinnosť platíť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti pre zamestnanca sa viaže na vymeriavací základ dosiahnutý u toho zamestnávateľa, u ktorého poistenie zamestnanca vzniklo skôr. Ak zamestnanec súčasne vykonáva aj činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie sa platí vždy prednostne z vymeriavacieho základu dosiahnutého z výkonu činnosti zamestnanca. Ak poistenec vykonáva zárobkovú činnosť a súčasne je dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba alebo dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti, poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti sa platí vždy prednostne z vymeriavacieho základu dosiahnutého z výkonu zárobkovej činnosti. Ak poistenec vykonáva viacero zárobkových činností a súčasne je dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba alebo dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti, poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti sa platí vždy prednostne z výkonu viacerých zárobkových činností; na poradie povinnosti platíť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti z výkonu viacerých zárobkových činností prvá veta až tretia veta platia rovnako.

(12) Ak nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti trvalo len časť kalendárneho mesiaca alebo v kalendárnom mesiaci sú obdobia podľa § 140, vymeriavací základ uvedený v odsekoch 5 až 7, 9 sa upraví podľa počtu dní, za ktoré sa platí poistné. Vymeriavací základ pripadajúci na jeden deň sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nadol.

(13) Vymeriavací základ, z ktorého štát platí poistné na dôchodkové poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity za fyzickú osobu uvedenú v § 15 ods. 1 písm. a) a b) v období, v ktorom sa jej poskytuje materské, a za fyzickú osobu uvedenú v § 15 ods. 1 písm. c) a d), je mesačne 60 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý platí poistné na dôchodkové poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity.

(14) Vymeriavací základ, z ktorého štát platí poistné na dôchodkové poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity za fyzickú osobu uvedenú v § 15 ods. 1 písm. e), g) až i), je mesačne vo výške 50 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné.

(15) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie za poberateľa úrazovej renty priznanej podľa § 88 do dovŕšenia jeho dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku, je mesačne 1,25-násobok sumy vyplatenej úrazovej renty.

(16) Vymeriavací základ za obdobie uvedené v § 142 ods. 3 je mesačne najmenej vo výške 50 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa poistné na dôchodkové poistenie dopláca, a mesačne najviac v sume maximálneho vymeriavacieho základu na platenie poistného na dôchodkové poistenie dobrovoľne dôchodkovo poistenou osobou platného v kalendárnom roku, za ktorý sa poistné na dôchodkové poistenie dopláca. Vymeriavací základ podľa prvej vety sa upraví podľa počtu dní, za ktoré sa poistné na dôchodkové poistenie dopláca. Vymeriavací základ pripadajúci na jeden deň sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nadol.

(17) Vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na najbližší eurocent nadol.

**§ 139****Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu**

(1) Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 1 a ods. 2 druhej vete je kalendárny mesiac, za ktorý platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti. Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 prvej vete, okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, je obdobie podľa § 139b ods. 2. Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 prvej vete, ktorý je fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a vymeriavacieho základu zamestnávateľa podľa § 138 ods. 8 písm. b), je obdobie trvania tohto právneho vzťahu.

(2) Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby je

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom táto samostatne zárobkovo činná osoba platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka kalendárny rok predchádzajúci kalendárnemu roku, v ktorom táto samostatne zárobkovo činná osoba platí poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity.

(3) Rozhodujúce obdobie na určenie vymeriavacieho základu zamestnávateľa je kalendárny mesiac, za ktorý platí poistné.

**§ 139a****Vymeriavací základ z príjmu plynúceho z neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi**

Ak súd rozhodol o neplatnosti skončenia právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi, vymeriavací základ za každý kalendárny mesiac neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi je časť príjmu plynúceho z neplatne skončeného právneho vzťahu zamestnanca k zamestnávateľovi pripadajúca na každý taký kalendárny mesiac; § 138 ods. 1, 6, 8 až 12 a 17 platí rovnako.

**§ 139b**

(1) Ak zamestnancovi uvedenému v § 4 ods. 1 bol vyplatený príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>5)</sup> po zániku povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia, povinného poistenia v nezamestnanosti a zamestnancovi uvedenému v § 4 ods. 2 bol vyplatený príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>5)</sup> po zániku dôchodkového poistenia, vymeriavací základ je pomerná časť tohto príjmu pripadajúca na každý kalendárny mesiac trvania tohto poistenia v poslednom kalendárnom roku; § 138 ods. 1, 6, 8 až 12 a 17 platia rovnako.

(2) Ak zamestnancovi uvedenému v § 4 ods. 2 prvej vete, okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, bol vyplatený príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>5)</sup> počas trvania dôchodkového poistenia, vymeriavací základ je pomerná časť tohto príjmu pripadajúca na každý kalendárny mesiac trvania tohto poistenia v poslednom kalendárnom roku okrem obdobia, za ktoré bolo zaplatené poistné na

dôchodkové poistenie z maximálneho vymeriavacieho základu; § 138 ods. 1, 6, 8 až 12 a 17 platia rovnako.

(3) Vymeriavací základ zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 písm. c) je súčet pomernej časti príjmu podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 vyplateného po zániku pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru pripadajúcej na každý kalendárny mesiac trvania povinného dôchodkového poistenia a príjmu z pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 za príslušný kalendárny mesiac; § 138 ods. 1, 6, 8 až 12 a 17 platia rovnako.

### **§ 139c**

(1) Vymeriavací základ zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 prvej vete, ktorý je v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, je priemerný mesačný príjem z tohto právneho vzťahu, ak nie je v odseku 2 ustanovené inak; § 138 ods. 1, 6, 8 až 12 a 17 platia rovnako.

(2) Vymeriavací základ zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2, ktorý je v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody podľa § 227a, na platenie poistného na dôchodkové poistenie je rozdiel medzi mesačným príjmom alebo priemerným mesačným príjmom z tohto právneho vzťahu a sumou podľa § 4 ods. 5; § 138 ods. 1, 6, 8 až 12 a 17 platia rovnako.

(3) Ak fyzickej osobe v právnom vzťahu na základe ňou určenej dohody podľa § 227a, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, bol vyplatený príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 po zániku tejto dohody a vyplatením tohto príjmu táto fyzická osoba nadobudla postavenie zamestnanca, vymeriavací základ je rozdiel medzi súčtom príjmu za kalendárny mesiac a pomernej časti príjmu vyplateného po zániku právneho vzťahu pripadajúcej na každý kalendárny mesiac trvania tohto právneho vzťahu a sumou podľa § 4 ods. 5; § 138 ods. 1, 6, 8 až 12 a 17 platia rovnako.

### **§ 140**

#### **Vylúčenie povinnosti platiť poistné poistencom a zamestnávateľom**

(1) Zamestnanec, povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti nie sú povinní platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti

- a) v období, počas ktorého sa im poskytuje materské,
- b) od prvého dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) prvom bode alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) do skončenia potreby tohto ošetrovania alebo potreby tejto starostlivosti, najdlhšie do 14. dňa potreby tohto ošetrovania alebo potreby tejto starostlivosti,
- c) od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) druhom bode do skončenia tohto ošetrovania, najdlhšie do 90. dňa tohto ošetrovania.

(2) Zamestnanec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti ani v období, počas ktorého je uznaný za dočasne práceneschopného, v období, počas ktorého sa vypláca rehabilitačné alebo rekvalifikačné, a v období, počas ktorého má ospravedlnenú neprítomnosť v práci z dôvodu jeho účasti na štrajku.

(3) Povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba nie je povinná platiť poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie ani

v období, počas ktorého je uznaná za dočasne práceneschopnú alebo má nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu.<sup>50)</sup>

(4) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba, dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti nie je povinná platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti ani v období, počas ktorého sa jej poskytuje nemocenské.

(5) Povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba a dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba nie sú povinné platiť poistenie do rezervného fondu solidarity v období, počas ktorého nie sú povinné platiť poistné na dôchodkové poistenie.

(6) Zamestnávateľ nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na garančné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu solidarity v období, počas ktorého jeho zamestnanec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti.

### **§ 141 Odvod poistného**

(1) Fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť poistné, sú povinné poistné odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Za zamestnanca odvádza poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti zamestnávateľ. Zamestnávateľ vykoná zrážku poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti, ktoré je povinný platiť zamestnanec.

(3) Za štát odvádza poistné na dôchodkové poistenie za osoby uvedené v § 128 ods. 5 ministerstvo.

(4) Útvar sociálneho zabezpečenia a Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia sú povinní previesť Sociálnej poisťovni, ak o to Sociálna poisťovňa požiada, a to do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti, poistné na výsluhové zabezpečenie podľa osobitného predpisu<sup>2)</sup> vo výške poistného zodpovedajúcej poistnému na

- a) dôchodkové poistenie za celé obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ktoré nebolo získané v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu<sup>2)</sup> alebo ktoré nebolo zhodnotené na nárok na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>2)</sup>
- b) poistenie v nezamestnanosti za celé obdobie výkonu služby policajta a profesionálneho vojaka, ktoré nebolo získané v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový príspevok podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

### **§ 142 Platenie poistného**

(1) Poistné sa platí na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za kalendárny mesiac pozadu, ak tento zákon neustanovuje inak. Zaplatením odplaty za postúpenie pohľadávky na poistnom postúpenej podľa § 149 sa podmienka zaplatenia poistného považuje na účely nároku na dávku za splnenú.

(2) Ak poistencovi trvalo poistenie len časť kalendárneho mesiaca, poistné sa platí len za túto časť.

(3) Poistné na dôchodkové poistenie sa môže zaplatiť aj dodatočne za obdobie, počas ktorého fyzická osoba

- a) mala prerušené poistenie podľa § 26,
- b) bola fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d),
- c) bola zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie alebo
- d) sústavne sa pripravovala na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole po dovŕšení 16 rokov veku.

(4) Ak sa na základe dodatočného daňového priznania alebo na základe dodatočného platobného výmeru vydaného správcom dane zmení vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby, poistné sa platí zo zmeneného vymeriavacieho základu od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po predložení dodatočného daňového priznania správcovi dane alebo po nadobudnutí právoplatnosti dodatočného platobného výmeru.

(5) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti môže zmeniť vymeriavací základ najskôr po uplynutí šiestich mesiacov od posledného určenia vymeriavacieho základu touto osobou. Ak dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti zmení vymeriavací základ, poistné sa platí zo zmeneného vymeriavacieho základu od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa zmena vymeriavacieho základu písomne oznámila Sociálnej poisťovni.

(6) Poistné sa platí

- a) bezhotovostným prevodom,
- b) poštovou poukážkou alebo
- c) v hotovosti v Sociálnej poisťovni.

(7) Fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné odvádzať poistné, sú povinné pri platení poistného platu poistného identifikovať a uviesť k nej variabilný symbol a špecifický symbol. Bez uvedenia variabilného symbolu a špecifického symbolu k platbe poistného spôsob zaevidovania a priradenia platby poistného k obdobiu určí Sociálna poisťovňa.

(8) Variabilný symbol je číslo fyzickej osoby a právnickej osoby povinnej odvádzať poistné, ktoré prideluje Sociálna poisťovňa.

(9) Špecifický symbol je číselné označenie príslušného kalendárneho mesiaca a kalendárneho roka. Pri platení poistného predpísaného rozhodnutím Sociálnej poisťovne je špecifický symbol uvedený vo výrokovej časti rozhodnutia.

### **§ 143**

#### **Splatnosť poistného**

(1) Poistné je splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa platí poistné. Poistné z vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 písm. c) a poistné z vymeriavacieho základu zamestnávateľa fyzickej osoby uvedenej v § 4 ods. 1 písm. d), ak jej bol po skončení pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zúčtovaný na výplatu a zúčtovaním tohto príjmu táto osoba nenadobudla postavenie zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 písm. c), sú splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bol príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 zúčtovaný na výplatu po skončení pracovného pomeru alebo

štátnozamestnaneckého pomeru. Poistné z vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 prvej vete okrem fyzickej osoby v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, poistné z vymeriavacieho základu zamestnávateľa podľa § 138 ods. 8 písm. a), ak ide o príjem fyzickej osoby z právneho vzťahu na základe ňou určenej dohody podľa § 227a, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a na základe tohto príjmu nenadobudla postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia a poistné z vymeriavacieho základu podľa § 139a, 139b ods. 1 a 2 a § 139c ods. 3 sú splatné do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bol príjem vyplatený. Poistné z vymeriavacieho základu zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 prvej vete, ktorý je v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, a poistné z vymeriavacieho základu zamestnávateľa podľa § 138 ods. 8 písm. a), ak ide o príjem fyzickej osoby z právneho vzťahu na základe ňou určenej dohody podľa § 227a, ktorý jej zakladá právo na nepravidelný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, a na základe tohto príjmu nenadobudla postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia, sú splatné do ôsmeho dňa

- a) druhého kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom právny vzťah zanikol, alebo
- b) kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa príjem vyplatil, ak bol vyplatený po uplynutí lehoty splatnosti podľa písmena a).

(2) Poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Ak je výplata týchto príjmov pre jednotlivé organizačné útvary zamestnávateľa rozložená na rôzne dni, poistné je splatné v deň poslednej výplaty príjmov zúčtovaných za príslušný kalendárny mesiac. Ak nie je taký deň určený, poistné je splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý sa platí poistné. Ak deň splatnosti poistného pripadne na sobotu a na deň pracovného pokoja, poistné je splatné v najbližší nasledujúci pracovný deň.

(3) Ak platba poistného sa na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici uskutočnila oneskorene, poistné sa považuje za zaplatené včas, ak

- a) pri platení bezhotovostným prevodom ako deň prevodu je uvedený posledný deň splatnosti poistného podľa odseku 1 alebo 2,
- b) pri platení poštovou poukážkou sa poistné poukázalo v posledný deň splatnosti poistného podľa odseku 1 alebo 2.

(4) Ak platba poistného sa na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici poukázala v nesprávnej sume, Sociálna poisťovňa poukázanú sumu rozdelí pomerne podľa jednotlivých sadzieb.

## § 144

### Predpísanie poistného

(1) Sociálna poisťovňa predpíše poistné fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, ak táto osoba neodviedla poistné vôbec alebo ak ho odviedla v nesprávnej sume. Ak suma dlžného poistného v úhrne je nižšia ako 5 eur, Sociálna poisťovňa dlžnú sumu nepredpíše.

(2) Ak zamestnávateľ na výzvu Sociálnej poisťovne nepredloží podklady potrebné na zistenie správnej sumy poistného, Sociálna poisťovňa môže predpísať poistné na základe dokladov zamestnávateľa za predchádzajúce obdobie alebo na základe podkladov iného zamestnávateľa s činnosťou obdobného charakteru. Druhá veta odseku 1 platí rovnako.

**§ 145****Vrátenie poistného**

(1) Sociálna poisťovňa je povinná vrátiť poistné, ktoré bolo zaplatené bez právneho dôvodu, fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné alebo jej právnomu nástupcovi do 30 dní od

- a) zistenia tejto skutočnosti Sociálnou poisťovňou alebo
- b) doručenia písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvádzať poistné alebo jej právneho nástupcu.

(2) Poistencovi, ktorý vykonáva viacero činností zamestnanca, Sociálna poisťovňa vráti poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti zaplatené bez právneho dôvodu do 30 dní od

- a) zistenia tejto skutočnosti Sociálnou poisťovňou alebo
- b) doručenia písomnej žiadosti tohto poistenca.

(3) Právo na vrátenie poistného sa premlčí do desiatich rokov od posledného dňa kalendárneho mesiaca, v ktorom bola platba uvedená v odsekoch 1 a 2 zúčtovaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici.

(4) Poistné, ktoré je Sociálna poisťovňa povinná vrátiť, sa použije na zápočet pohľadávky Sociálnej poisťovne voči fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné alebo voči jej právnomu nástupcovi.

**§ 146****Povolenie splátok dlžných súm poistného**

(1) Sociálna poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej odvieť poistné povoliť splátky dlžných súm poistného pre jej platobnú neschopnosť alebo z iného dôvodu, pre ktorý by jej vznikla platobná neschopnosť, ak

- a) možno dôvodne predpokladať, že v období nie dlhšom ako 24 mesiacov bude schopná zaplatiť dlžné sumy poistného a
- b) je v čase rozhodovania o povolení splátok dlžných súm poistného schopná riadne odvádzať poistné, ak je v tomto čase odvádzateľom poistného.

(2) V rámci povolenia splátok dlžných súm Sociálna poisťovňa uvedie aj zvýšenie dlžných súm o úrok vo výške trojnásobku ročnej základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej ku dňu povolenia splátok dlžných súm. Ak trojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 10 %, použije sa ročná úroková sadzba 10 %.

(3) V prípade nedodržania termínu splátky určeného Sociálnou poisťovňou na jednotlivé splátky, zaplatením nižšej sumy jednotlivých splátok, ako určila Sociálna poisťovňa, alebo neplnenia odvodovej povinnosti stáva sa splatnou celá dlžná suma. Zaplatená suma poistného, pokuty, penále a úroku sa použijú na zápočet pohľadávky Sociálnej poisťovne.

(4) Na povolené sumy splátok dlžných súm sa ustanovenie o predpísaní penále nepoužije.

**§ 147****Premlčanie poistného**

(1) Právo predpísať poistné sa premlčí za desať rokov odo dňa jeho splatnosti, ak tento zákon

neustanovuje inak.

(2) Právo predpísať poistné sa nepremlčuje, ak nebola splnená povinnosť ustanovená v § 228 ods. 1 písm. a) a b) a § 231 ods. 1 písm. b).

(3) Právo vymáhať poistné sa premlčí za šesť rokov odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa poistné predpísalo.

## **DRUHÝ DIEL POHLADÁVKY**

### **§ 148 Pohľadávky**

(1) Pohľadávky na poistnom, dávkach, náhradách škody podľa § 238 ods. 6 neuhradených Sociálnej poisťovni tretími osobami, pokutách a na penále podľa § 240 (ďalej len „pohľadávka“) sa vymáhajú

a) Sociálnou poisťovňou podľa tohto zákona,

b) podľa osobitného predpisu,<sup>81</sup> ak nejde o nevymáhateľnú pohľadávku podľa § 150 ods. 1 písm. a), b), d) a e) a § 151 ods. 1 až 3,

1. bezodkladne po zastavení konania vo veciach vymáhania pohľadávok, alebo
2. ak ide o pohľadávku podľa § 179 ods. 1 písm. f).

(2) Právoplatné a vykonateľné rozhodnutie možno vykonať najneskôr do desiatich rokov odo dňa nadobudnutia jeho právoplatnosti.

(3) Po vyplatení dávky garančného poistenia sa zamestnávateľ stáva dlžníkom Sociálnej poisťovne a Sociálna poisťovňa sa stáva veriteľom dlžníka. Odseky 1 a 2 platia rovnako.

(4) Sociálna poisťovňa môže písomnou zmluvou previesť vymáhanie pohľadávok uvedených v § 179 ods. 1 písm. f) okrem pohľadávok voči fyzickej osobe alebo voči právnickej osobe, na ktorej majetok bol vyhlásený konkurz alebo ktorá je v likvidácii, na inú právnickú osobu najskôr dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola pohľadávka predpísaná. Pri výbere právnickej osoby, na ktorú Sociálna poisťovňa prevedie vymáhanie vybraných pohľadávok, postupuje Sociálna poisťovňa podľa osobitného predpisu.<sup>82</sup>) Sociálna poisťovňa uhradza odmenu právnickej osobe z vymoženej pohľadávky.

### **§ 149 Postúpenie pohľadávky**

(1) Pohľadávku môže Sociálna poisťovňa postúpiť len právnickej osobe so 100 % majetkovou účasťou štátu určenej ministerstvom po dohode s ministerstvom financií. Právnická osoba uvedená v prvej vete môže pohľadávku, ktorú jej Sociálna poisťovňa postúpila podľa prvej vety, postúpiť len inej právnickej osobe so 100 % majetkovou účasťou štátu.

(2) Postúpiť možno len pohľadávku uvedenú v odseku 1 alebo jej časť,

- a) ak proti rozhodnutiu, ktorým bola predpísaná, nemožno z dôvodu uplynutia času uplatniť ustanovenie o odvolaní a o obnove konania a
- b) ak odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bola pohľadávka predpísaná, uplynul jeden rok; to neplatí, ak ide o pohľadávku fyzickej osoby alebo právnickej osoby, na ktorej majetok je vyhlásený konkurz alebo ktorá je v likvidácii.

(3) Sociálna poisťovňa nemôže postúpiť pohľadávku, ak povolila jej zaplatenie v splátkach; to



neplatí, ak sa pohľadávka stala splatnou podľa § 146 ods. 3 a § 237a ods. 2.

(4) O postúpení pohľadávky vrátane práv zo zabezpečenia pohľadávky uzatvára Sociálna poisťovňa s právnickou osobou podľa odseku 1 písomnú zmluvu o postúpení pohľadávky (ďalej len „zmluva“) za odplatu. Na zmluvu sa vzťahuje Obchodný zákonník.

(5) Sociálna poisťovňa je povinná bez zbytočného odkladu oznámiť postúpenie pohľadávky fyzickej osobe alebo právnickej osobe, voči ktorej Sociálnej poisťovni vznikla pohľadávka. Súhlas tejto osoby s postúpením pohľadávky sa nevyžaduje.

(6) Námietky proti pohľadávke, ktoré mohla fyzická osoba alebo právnická osoba uvedená v odseku 5 uplatniť v čase postúpenia, zostávajú tejto osobe zachované aj po postúpení pohľadávky.

(7) Právo nakladať s postúpenou pohľadávkou prechádza na právnickú osobu podľa odseku 1 uzatvorením zmluvy a uhradením odplaty za postúpenú pohľadávku na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici.

(8) Od prechodu práva nakladať s postúpenou pohľadávkou na právnickú osobu podľa odseku 1 táto pohľadávka prestáva byť pohľadávkou Sociálnej poisťovne a súčasne zaniká

- a) povinnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby uvedenej v odseku 5 splniť záväzok voči Sociálnej poisťovni v rozsahu postúpenej pohľadávky,
- b) oprávnenie Sociálnej poisťovne nakladať s postúpenou pohľadávkou.

(9) Od prechodu práva nakladať s postúpenou pohľadávkou na právnickú osobu podľa odseku 1 vzniká

- a) povinnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby uvedenej v odseku 5 splniť záväzok voči právnickej osobe podľa odseku 1 v rozsahu postúpenej pohľadávky,
- b) právo právnickej osoby podľa odseku 1 vyžadovať peňažné plnenie od fyzickej osoby alebo právnickej osoby uvedenej v odseku 5 v rozsahu postúpenej pohľadávky,
- c) právo právnickej osoby podľa odseku 1 vymáhať postúpenú pohľadávku.

(10) Na postúpenie pohľadávky podľa tohto zákona sa osobitný predpis<sup>83)</sup> nepoužije.

## § 150

### Odpísanie pohľadávky

(1) Sociálna poisťovňa môže pohľadávku odpísať z vlastného podnetu, ak je nevymáhateľná. Za nevymáhateľnú pohľadávku sa podľa tohto zákona považuje pohľadávka, pri ktorej

- a) je pravdepodobné, že náklady na jej vymáhanie presiahnu výťažok z vymáhania,
- b) je zrejmé, že vzhľadom na majetkové pomery fyzickej osoby alebo právnickej osoby uvedenej v § 149 ods. 5 vymáhanie nebude viesť ani k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky,
- c) sa najmenej v období troch rokov bezvýsledne vedie exekúcia podľa osobitného predpisu,<sup>81)</sup>
- d) vymáhanie je spojené s nadmernými ťažkosťami, pričom je zrejmé, že ďalšie vymáhanie nebude viesť ani k čiastočnému uspokojeniu pohľadávky alebo
- e) nemohlo dôjsť k uspokojeniu pohľadávky ani vymáhaním na dedičoch dlžníka.

(2) O odpísaní pohľadávky podľa odseku 1 vydá Sociálna poisťovňa rozhodnutie, ktoré sa fyzickej osobe alebo právnickej osobe uvedenej v § 149 ods. 5 nedoručuje a je právoplatné odo dňa jeho vydania.

(3) Ak fyzická osoba alebo právnická osoba uvedená v § 149 ods. 5 uhradí pohľadávku, ktorú Sociálna poisťovňa odpísala, nepovažuje sa táto úhrada za plnenie bez právneho dôvodu a fyzická osoba alebo právnická osoba uvedená v § 149 ods. 5 nemá nárok na vrátenie zaplatenej sumy.

### § 151

(1) Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku alebo jej neuhradenú časť, ak na základe právoplatného uznesenia súdu o potvrdení vyrovnania dlžníkovi zanikla povinnosť splatiť Sociálnej poisťovni pohľadávku alebo jej neuhradenú časť z dôvodu, že na jej plnenie nebol povinný podľa obsahu vyrovnania. Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku alebo jej neuhradenú časť, ak na základe právoplatného uznesenia súdu po splnení reštrukturalizačného plánu zanikla dlžníkovi povinnosť splatiť Sociálnej poisťovni pohľadávku alebo jej neuhradenú časť z dôvodu, že na jej plnenie nebol povinný podľa schváleného reštrukturalizačného plánu. Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku alebo jej neuhradenú časť aj vtedy, keď na základe právoplatného uznesenia súdu o oddĺžení dlžníka zanikla dlžníkovi povinnosť splatiť Sociálnej poisťovni pohľadávku alebo jej neuhradenú časť.

(2) Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku alebo jej neuhradenú časť aj na základe právoplatného

- a) uznesenia súdu o zrušení konkurzu po splnení rozvrhového uznesenia,
- b) uznesenia súdu o zrušení konkurzu z dôvodu, že majetok úpadcu nepostačuje na úhradu výdavkov a odmeny správcu konkurznej podstaty,
- c) uznesenia súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku alebo
- d) uznesenia súdu o zrušení konkurzu po splnení núteného vyrovnania,
- e) uznesenia súdu o výmaze obchodnej spoločnosti z obchodného registra, ak imanie zanikajúcej obchodnej spoločnosti neprechádza na jej právneho nástupcu,
- f) uznesenia súdu o zastavení konkurzného konania pre nedostatok majetku,
- g) rozhodnutia, ktorým bola pohľadávka predpísaná, ktoré nemožno z dôvodu uplynutia času vykonať,
- h) rozhodnutia o uznaní námietky premlčania dlžníka.

(3) Sociálna poisťovňa odpíše pohľadávku, ktorá vznikla vyplatením dávky garančného poistenia voči zamestnávateľovi, u ktorého bol právoplatným rozhodnutím súdu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku a pohľadávku, ktorá vznikla doplatením dávky garančného poistenia podľa § 116 ods. 7.

(4) Odpísaním pohľadávky podľa odseku 2 pohľadávka zaniká.

(5) Ustanovenie § 150 ods. 2 platí rovnako.

## TRETÍ DIEL

### § 152a

Na predpísanie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> vrátenie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> povolenie splátok dlžných súm príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> premlčanie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> postúpenie pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> odpísanie pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie<sup>1)</sup> platia § 144 až 151 rovnako.

**TRETIA HLAVA**  
**LEKÁRSKA POSUDKOVÁ ČINNOSŤ PRI VÝKONE SOCIÁLNEHO POISTENIA**

**§ 153**

**Lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia**

(1) Lekárska posudková činnosť pri výkone sociálneho poistenia sa člení na lekársku posudkovú činnosť

- a) nemocenského poistenia,
- b) dôchodkového poistenia,
- c) úrazového poistenia.

(2) Lekárska posudková činnosť nemocenského poistenia zahŕňa

- a) so zreteľom na účelné vynakladanie prostriedkov na nemocenské poistenie kontrolu
  - 1. posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrojúcim lekárom,
  - 2. dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca,
- b) posudzovanie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu nezaopatreného dieťaťa.

(3) Lekárska posudková činnosť dôchodkového poistenia zahŕňa posudzovanie

- a) dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť,
- b) dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu nezaopatreného dieťaťa, choroby a stavu nezaopatreného dieťaťa, ktoré si vyžadujú osobitnú starostlivosť.

(4) Lekárska posudková činnosť úrazového poistenia zahŕňa

- a) posudzovanie poklesu pracovnej schopnosti,
- b) posudzovanie zdravotnej spôsobilosti poškodeného absolvovať pracovnú rehabilitáciu alebo rekvalifikáciu na účely opätovného zaradenia do pracovného procesu,
- c) kontrolu bodového ohodnotenia pracovného úrazu a choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v sporných prípadoch,
- d) posudzovanie účelnosti vynaložených nákladov spojených s liečením, za ktoré sa považujú náklady na liečivá a lieky, zdravotnícke pomôcky, dietetické potraviny a doprava poškodeného spojená s liečením,
- e) posudzovanie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu nezaopatreného dieťaťa.

(5) Ak § 155 ods. 1 neustanovuje inak, lekársku posudkovú činnosť vykonáva posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky a posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia (ďalej len „posudkový lekár“) za osobnej účasti poistenca alebo poškodeného, ak posudkový lekár neurčí inak; podmienka osobnej účasti musí byť splnená vždy, ak o to poistenec alebo poškodený požiada.

(6) Posudkový lekár posudzuje na účely sociálneho poistenia pri kontrolných lekárskych prehliadkach zdravotný stav, schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť a pracovnú schopnosť poistenca a poškodeného

- a) v lehote určenej pri predchádzajúcom posudzovaní alebo aj skôr, ak zistí posudkovo významné skutočnosti, ktoré odôvodňujú vykonanie kontrolnej lekárskej prehliadky,
- b) na podnet inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

(7) Trvanie invalidity sa nepreskúmava, ak pri kontrolnej lekárskej prehliadke nebola určená

lehota jej ďalšieho uskutočnenia.

(8) Posudkový lekár pri výkone lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s praktickým lekárom, ošetrojúcim lekárom<sup>87)</sup> a s revíznym lekárom zdravotnej poisťovne. Posudkový lekár sociálneho poistenia ústredia môže posúdiť dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav poistenca v prítomnosti prísediaceho lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore.

(9) Posudkový lekár kontroluje zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia, vykazované pobočke zdravotníckymi zariadeniami, so zreteľom na účelné vynakladanie prostriedkov sociálneho poistenia.

## § 154

### Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu

(1) Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu zahŕňa kontrolu

- a) odbornej úrovne posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrojúcim lekárom,
- b) diagnostického a liečebného procesu vo vzťahu k dĺžke dočasnej pracovnej neschopnosti,
- c) potreby osobného a celodenného ošetrovania alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti na poskytovanie ošetrovného v sporných prípadoch,
- d) potreby preradenia na inú prácu na poskytovanie vyrovnávacej dávky v sporných prípadoch.

(2) Kontrolu posudzovania spôsobilosti na prácu vykonáva posudkový lekár.

(3) Na vykonanie kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu ošetrojúci lekár je povinný najmä

- a) predložiť potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti,
- b) predložiť zdravotnú dokumentáciu posudzovanej fyzickej osoby,
- c) umožniť vykonanie kontroly v termíne určenom posudkovým lekárom,
- d) predvolať posudzovanú fyzickú osobu na kontrolu, ak posudkový lekár neurčí inak,
- e) doplniť vyšetrenia a zabezpečiť ústavné liečenie posudzovanej fyzickej osoby, ak o to písomne požiada posudkový lekár a ak tomu nebránia závažné dôvody,
- f) prerokovať trvanie dočasnej pracovnej neschopnosti posudzovanej fyzickej osoby, ak trvá dlhšie ako 21 dní,
- g) prerokovať s pobočkou vývoj obnovy pracovnej schopnosti každého poistenca, ktorého dočasná pracovná neschopnosť trvá dlhšie ako 26 týždňov,
- h) prerokovať s pobočkou vývoj obnovy pracovnej schopnosti poistenca, ktorého dočasná pracovná neschopnosť má trvať dlhšie ako 52 týždňov.

(4) Posudzované fyzické osoby podľa odseku 3 sú

- a) poistenec uznaný za dočasne práceneschopného,
- b) poistenec, ktorému bolo nariadené karanténne opatrenie,
- c) fyzická osoba, ktorá vyžaduje ošetrovanie alebo starostlivosť poistenca,
- d) zamestnankyňa preradená na inú prácu na účely vyrovnávacej dávky.

(5) Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu sa vykonáva na pracovisku ošetrojúceho lekára. V odôvodnených prípadoch sa môže vykonať na inom mieste určenom dohodou medzi posudkovým lekárom a ošetrojúcim lekárom.

(6) Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu sa vykonáva v lehotách určených posudkovým lekárom.

**§ 155****Kontrola dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca**

(1) Dodržiavanie liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca, ktorý určil ošetrojúci lekár, organizuje posudkový lekár a kontroluje určený zamestnanec Sociálnej poisťovne.

(2) Posudkový lekár a určený zamestnanec podľa odseku 1 sú povinní najmä

- a) v súčinnosti s ošetrojúcim lekárom vykonávať výber dočasne práceneschopných poistencov, u ktorých sa má uskutočniť kontrola so zreteľom na diagnostické a terapeutické postupy, choroby a úrazy, na dĺžku trvania dočasnej pracovnej neschopnosti a iné závažné skutočnosti,
- b) informovať dočasne práceneschopného poistenca o jeho právach a povinnostiach v súvislosti s nemocenskými dávkami a v súvislosti s uznaním dočasnej pracovnej neschopnosti,
- c) uviesť na potvrdení o dočasnej pracovnej neschopnosti, kedy a kde vykonali kontrolu, a údaje potvrdiť svojim podpisom,
- d) oznámiť ošetrojúcemu lekárovi porušenie liečebného režimu,
- e) preukázať dočasne práceneschopnému poistencovi oprávnenie na vykonanie kontroly.

(3) Kontrola dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca sa môže vykonať na podnet

- a) posudkového lekára,
- b) ošetrojúceho lekára,
- c) zamestnávateľa; kontrola sa vykoná vždy, ak o to požiada predseda súdu alebo vedúci prokurátor,
- d) inej fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

(4) Kontrola dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca sa vykonáva v byte dočasne práceneschopného poistenca s jeho súhlasom alebo na mieste, kde je predpoklad, že sa dočasne práceneschopný poistenec zdržuje.

(5) Posudkový lekár sociálneho poistenia príslušnej pobočky organizuje a určený zamestnanec Sociálnej poisťovne vykonáva kontrolu dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca podľa odsekov 1 až 4 od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti.

**§ 156****Zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia**

(1) Zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia sú

- a) vystavenie potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti,
- b) vystavenie potvrdenia o potrebe osobného a celodenného ošetrovania alebo potreby osobnej a celodennej starostlivosti,
- c) vystavenie potvrdenia o potrebe preradenia na inú prácu,
- d) vystavenie potvrdenia o očakávanom dni pôrodu,
- e) vystavenie potvrdenia o skončení tehotenstva,
- f) vystavenie bodového ohodnotenia pracovného úrazu alebo choroby z povolania na účely náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia,
- g) vystavenie nálezu o zdravotnom stave na písomné vyžiadanie posudkového lekára,
- h) zdravotná starostlivosť poskytnutá na písomné vyžiadanie posudkového lekára,

- i) vystavenie tlačiva „Hlásenie o úraze“ a tlačiva „Hlásenie choroby z povolania“,
- j) vystavenie preukazu o trvaní dočasnej pracovnej neschopnosti.

(2) Úhrada zdravotných výkonov uvedených v odseku 1 sa vykonáva podľa osobitného predpisu.<sup>88)</sup>

(3) Sociálna poisťovňa uhrádza zdravotné výkony priamo poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti.

## **ŠTVRTÁ HLAVA**

### **HOSPODÁRENIE SOCIÁLNEJ POISŤOVNE**

#### **§ 157**

#### **Hospodárenie Sociálnej poisťovne**

(1) Sociálna poisťovňa hospodári s finančnými prostriedkami a s vlastným majetkom. Sociálna poisťovňa môže mať v správe majetok štátu. Majetok štátu spravuje podľa osobitného predpisu.<sup>89)</sup>

(2) Vlastný majetok Sociálnej poisťovne tvoria hnutelné veci, nehnuteľné veci, finančné prostriedky správneho fondu vrátane z nich plynúcich úrokov, majetok, ktorý Sociálna poisťovňa nadobudla svojou činnosťou, a pohľadávky okrem pohľadávky podľa § 148 ods. 1.

(3) Vlastný majetok Sociálnej poisťovne nie sú finančné prostriedky základného fondu nemocenského poistenia, základného fondu starobného poistenia, základného fondu invalidného poistenia, základného fondu úrazového poistenia, základného fondu garančného poistenia, základného fondu poistenia v nezamestnanosti, rezervného fondu solidarity, základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie<sup>1)</sup> vrátane z nich plynúcich úrokov, pohľadávky podľa § 148 ods. 1 a pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie.<sup>1)</sup>

(4) V prípade platobnej neschopnosti niektorého zo základných fondov poskytne štát Sociálnej poisťovni finančnú výpomoc. Ak z dôvodu platobnej neschopnosti rezervného fondu solidarity nemožno uhradiť škodu spôsobenú rozhodnutím, postupom alebo iným konaním dôchodkovej správcovskej spoločnosti a depozitára, ktoré sú v rozpore s osobitným predpisom<sup>1)</sup> alebo inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a ktoré mali za následok poškodenie majetku v dôchodkovom fonde, štát poskytne Sociálnej poisťovni finančnú výpomoc.

(5) Sociálna poisťovňa nemôže prijímať úvery alebo pôžičky ani vstupovať do úverových alebo pôžičkových vzťahov ako ručiteľ.

#### **§ 158**

#### **Rozpočet Sociálnej poisťovne**

Sociálna poisťovňa zostavuje rozpočet Sociálnej poisťovne v členení na

- a) základný fond nemocenského poistenia,
- b) základný fond starobného poistenia,
- c) základný fond invalidného poistenia,
- d) základný fond úrazového poistenia,
- e) základný fond garančného poistenia,
- f) základný fond poistenia v nezamestnanosti,
- g) rezervný fond solidarity,
- h) správny fond,
- i) osobitný fond.

**§ 159****Príjmy Sociálnej poisťovne**

Príjmy Sociálnej poisťovne sú

- a) poistné a 0,25 % z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, a poistné podľa osobitného predpisu,<sup>89a)</sup>
- b) poistné prevedené Sociálnej poisťovni útvarmi sociálneho zabezpečenia a Vojenským úradom sociálneho zabezpečenia podľa osobitného predpisu,<sup>90)</sup>
- c) suma podľa osobitného predpisu<sup>90a)</sup> prevedená dôchodkovou správcovskou spoločnosťou na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za sporiteľa, ktorému zaniklo právne postavenie sporiteľa podľa osobitného predpisu,<sup>90b)</sup>
- d) suma dôchodkových práv získaných v dôchodkovom systéme Európskej únie prevedená na účet Sociálnej poisťovne z účtu dôchodkového systému Európskej únie,
- e) pokuty a penále,
- f) odplata za postúpenú pohľadávku,
- g) úroky z vkladov na účte Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici znížené o osobitnú sadzbu dane (ďalej len „úrok“),
- h) poplatok za vydanie akceptačného listu podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup>
- i) úhrada nákladov spojených s overením informácií súvisiacich s príjmom spotrebiteľa podľa § 170 ods. 19,
- j) dary,
- k) ostatné príjmy.

**§ 160****Výdavky Sociálnej poisťovne**

Výdavky Sociálnej poisťovne sú

- a) úhrada dávok sociálneho poistenia a úhrada dávok osobitného sociálneho poistenia,<sup>89a)</sup>
- b) poistné prevedené Sociálnou poisťovňou útvarom sociálneho zabezpečenia a Vojenskému úradu sociálneho zabezpečenia podľa osobitného predpisu,<sup>91)</sup>
- c) finančná suma zodpovedajúca dôchodkovým právam úradníka podľa § 82a ods. 1,
- d) úhrada nákladov súvisiacich s vykonávaním sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom,
- e) úhrada nákladov spojených s overením informácií súvisiacich s príjmom spotrebiteľa podľa § 170 ods. 19.

**§ 161****Základný fond nemocenského poistenia**

(1) Základný fond nemocenského poistenia je určený na výplatu nemocenských dávok.

(2) Základný fond nemocenského poistenia sa tvorí

- a) z poistného na nemocenské poistenie,
- b) z pokuty, ak tento zákon neustanovuje inak, a penále,
- c) z odplaty za postúpenú pohľadávku z nemocenského poistenia,
- d) z úrokov,
- e) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,

f) z ostatných príjmov.

## § 162

### Základný fond starobného poistenia

(1) Základný fond starobného poistenia je určený na výplatu

- a) starobného dôchodku,
- b) predčasného starobného dôchodku,
- c) vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku po poberateľovi starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a po poistencovi, ktorý ku dňu smrti splnil podmienky nároku na starobný dôchodok.

(2) Základný fond starobného poistenia sa tvorí

- a) z poistného na starobné poistenie; poistné na starobné poistenie je aj finančná suma podľa § 159 písm. c) a d),
- b) z poistného na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu<sup>2)</sup> prevedeného podľa § 141 ods. 4, a to vo výške 79,13 % sumy prevedeného poistného,
- c) z pokuty, ak tento zákon neustanovuje inak, a z penále,
- d) z odplaty za postúpenú pohľadávku zo starobného poistenia,
- e) z úrokov,
- f) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- g) z ostatných príjmov.

## § 163

### Základný fond invalidného poistenia

(1) Základný fond invalidného poistenia je určený na

- a) výplatu invalidného dôchodku,
- b) výplatu vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku po poberateľovi invalidného dôchodku, po poistencovi, ktorý ku dňu smrti získal počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok, a po poistencovi, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Základný fond invalidného poistenia sa tvorí

- a) z poistného na invalidné poistenie,
- b) z poistného na invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu<sup>2)</sup> prevedeného podľa § 141 ods. 4, a to vo výške 20,87 % sumy prevedeného poistného,
- c) z pokuty, ak tento zákon neustanovuje inak, a z penále,
- d) z odplaty za postúpenú pohľadávku z invalidného poistenia,
- e) z úrokov,
- f) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- g) z ostatných príjmov.



**§ 164****Základný fond úrazového poistenia**

(1) Základný fond úrazového poistenia je určený na výplatu úrazových dávok, úhradu poistného na starobné poistenie za poberateľov úrazovej renty priznanej podľa § 88 a na úhradu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za poberateľov úrazovej renty priznanej podľa § 88, ktorí sú sporitelia podľa osobitného predpisu.<sup>1)</sup>

(2) Základný fond úrazového poistenia sa tvorí

- a) z poistného na úrazové poistenie,
- b) z pokuty, ak tento zákon neustanovuje inak, a z penále,
- c) z odplaty za postúpenú pohľadávku z úrazového poistenia,
- d) z úrokov,
- e) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- f) z ostatných príjmov.

**§ 165****Základný fond garančného poistenia**

(1) Základný fond garančného poistenia je určený na výplatu dávky garančného poistenia, na úhradu odmeny a výdavkov predbežného správcu podľa osobitného predpisu<sup>2a)</sup> a na úhradu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie. Sociálna poisťovňa je povinná uhradiť príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré nezaplatil zamestnávateľ podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> zo základného fondu garančného poistenia do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie do 60 dní odo dňa splatnosti týchto príspevkov.

(2) Základný fond garančného poistenia sa tvorí

- a) z poistného na garančné poistenie,
- b) z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ktoré zamestnávateľ zaplatil po uplynutí 60 dní odo dňa splatnosti týchto príspevkov, a z penále súvisiace s príspevkami na starobné dôchodkové sporenie, ktoré neboli odvedené včas alebo boli odvedené v nižšej sume,
- c) z pokuty, ak tento zákon neustanovuje inak, a z penále,
- d) z odplaty za postúpenú pohľadávku z garančného poistenia,
- e) z úrokov,
- f) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- g) z príjmov z uspokojovania pohľadávok voči zamestnávateľom za vyplatené dávky garančného poistenia,
- h) z ostatných príjmov.

**§ 166****Základný fond poistenia v nezamestnanosti**

(1) Základný fond poistenia v nezamestnanosti je určený na výplatu dávky v nezamestnanosti.

(2) Základný fond poistenia v nezamestnanosti sa tvorí

- a) z poistného na poistenie v nezamestnanosti,

- b) z poistného na výsluhový príspevok podľa osobitného predpisu<sup>2)</sup> prevedeného podľa § 141 ods. 4,
- c) z pokuty, ak tento zákon neustanovuje inak, a z penále,
- d) z odplaty za postúpenie pohľadávky z poistenia v nezamestnanosti,
- e) z úrokov,
- f) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- g) z ostatných príjmov.

### **§ 167**

#### **Rezervný fond solidarity**

(1) Rezervný fond solidarity je určený na dávky, na ktorých úhradu nie je dostatok finančných prostriedkov v príslušnom základnom fonde, a na úhradu škody podľa osobitného predpisu.<sup>91a)</sup> Rezervný fond solidarity nesmie byť použitý na iný účel, než na ktorý je určený podľa prechádzajúcej vety.

(2) Rezervný fond solidarity sa tvorí

- a) z poistného do rezervného fondu solidarity,
- b) z pokuty, ak tento zákon neustanovuje inak, a z penále,
- c) z odplaty za postúpenie pohľadávky na poistnom do rezervného fondu solidarity, z odplaty za postúpenie pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie, z odplaty za postúpenie pohľadávky na pokute a z odplaty za postúpenie pohľadávky na penále,
- d) z úrokov,
- e) z darov, ak spôsob ich využitia nie je darcom určený inak,
- f) z ostatných príjmov.

### **§ 167a**

#### **Základný fond príspevkov na starobné dôchodkové sporenie**

(1) Sociálna poisťovňa vedie osobitný účet základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie<sup>1)</sup> v Štátnej pokladnici.

(2) Základný fond príspevkov na starobné dôchodkové sporenie je určený na postúpenie príspevkov na starobné dôchodkové sporenie<sup>1)</sup> a penále podľa osobitného predpisu<sup>91b)</sup> Sociálnou poisťovňou na bežný účet nepriradených platieb príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti.<sup>1)</sup>

(3) Základný fond príspevkov na starobné dôchodkové sporenie sa tvorí z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie<sup>1)</sup> a z penále podľa § 241a.

### **§ 168**

#### **Správny fond**

(1) Správny fond je určený na krytie výdavkov súvisiacich s činnosťou orgánov Sociálnej poisťovne a jej organizačných zložiek pri vykonávaní sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia<sup>1)</sup> v rozsahu upravenom týmto zákonom, výdavkov súvisiacich s plnením funkcie prístupového bodu podľa § 120 ods. 5 a výdavkov uvedených v odseku 3. Pri nakladaní s finančnými prostriedkami správneho fondu Sociálna poisťovňa je povinná zabezpečiť ich hospodárne a efektívne použitie.

(2) Správny fond sa tvorí

- a) najviac vo výške 2,4 % z poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie a poistného na poistenie v nezamestnanosti a z poistného do rezervného fondu solidarity a z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na nemocenské poistenie, na poistnom na dôchodkové poistenie, na poistnom na úrazové poistenie, na poistnom na garančné poistenie a na poistnom na poistenie v nezamestnanosti a na poistnom do rezervného fondu solidarity,
- b) z účelovej návratnej finančnej výpomoci na financovanie Projektu správy sociálnych dávok,
- c) vo výške 0,25 % z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1a)</sup>
- d) z finančných prostriedkov poskytnutých na krytie výdavkov súvisiacich so zavedením eura v Slovenskej republike,
- e) z príjmov, ktoré plynú z vlastného majetku Sociálnej poisťovne,
- f) z úrokov na účte správneho fondu,
- g) z poriadkových pokút podľa § 202,
- h) z poplatku za vydanie akceptačného listu podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup>
- i) z pokuty uložennej za porušenie povinností ustanovených v § 228 ods. 1 písm. a) a b), § 231 ods. 1 písm. a), písm. b) prvom bode, písm. e) a l),
- j) z úhrady nákladov spojených s overením informácií súvisiacich s príjmom spotrebiteľa podľa § 170 ods. 19,
- k) z ostatných príjmov.

(3) Zo správneho fondu sa uhrádzajú

- a) náklady spojené s výplatom dávok sociálneho poistenia okrem nákladov na zriadenie a vedenie účtu poberateľa dávky v banke alebo pobočke zahraničnej banky,
- b) splátky účelovej návratnej finančnej výpomoci na financovanie Projektu správy sociálnych dávok,
- c) zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia ustanovené v § 156,
- d) trovy konania podľa § 203,
- e) odvod, penále a pokuta za porušenie finančnej disciplíny podľa osobitného predpisu,<sup>91e)</sup>
- f) penále podľa § 241a a pokuta podľa § 248,
- g) náklady na vydanie akceptačného listu podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup>
- h) náklady spojené s overením informácií súvisiacich s príjmom spotrebiteľa podľa § 170 ods. 19.

(4) Zostatok správneho fondu nevyčerpaný k 31. decembru príslušného kalendárneho roka sa prevedie do 10 dní od schválenia účtovnej závierky Sociálnej poisťovne za príslušný kalendárny rok národnou radou do rezervného fondu solidarity.

## § 168a

(1) Štát poskytuje finančné prostriedky na osobitný účet Sociálnej poisťovne na úhradu nákladov na invalidné dôchodky podľa § 70 ods. 2, vdovské dôchodky, vdovecké dôchodky a sirotské dôchodky po poberateľovi invalidného dôchodku podľa § 70 ods. 2 a na zvýšenie sumy starobného dôchodku a sumy invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku na sumu minimálneho dôchodku.

(2) Finančné prostriedky uvedené v odseku 1 sa poukazujú prostredníctvom rozpočtových výdavkov kapitoly štátneho rozpočtu ministerstva.

**§ 168b**

Finančné prostriedky na úhradu poistného na starobné poistenie, invalidné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za fyzické osoby uvedené v § 15 ods. 1 písm. g) sa poukazujú prostredníctvom rozpočtových výdavkov kapitoly štátneho rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len "ministerstvo vnútra").

**§ 168c**

Prostredníctvom kapitoly štátneho rozpočtu Ministerstva obrany Slovenskej republiky sa poukazujú finančné prostriedky na úhradu

- a) poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za fyzické osoby uvedené v § 15 ods. 1 písm. h),
- b) nákladov na dávky úrazového poistenia, na ktoré vznikol nárok v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania fyzickej osoby uvedenej v § 17 ods. 2 písm. b) a c),
- c) nákladov na starobné poistenie, ktoré platí Sociálna poisťovňa za poberateľa úrazovej renty, na ktorú vznikol nárok v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania fyzickej osoby uvedenej v § 17 ods. 2 písm. b) a c).

**§ 168d****Osobitný fond**

(1) Osobitný fond je určený na výplatu dávok osobitného sociálneho poistenia podľa osobitného zákona.<sup>89a)</sup>

(2) Osobitný fond sa tvorí

- a) z poistného na osobitné sociálne poistenia podľa osobitného zákona,<sup>89a)</sup>
- b) z úrokov,
- c) z darov, ak spôsob ich využitia darca neurčil inak,
- d) z ostatných príjmov.

**§ 169****Účtovníctvo**

Sociálna poisťovňa vedie účtovníctvo podľa osobitného predpisu.<sup>92)</sup>

**Zhromažďovanie, zverejňovanie a ochrana údajov****§ 170**

(1) Sociálna poisťovňa zhromažďuje údaje na výkon sociálneho poistenia, starobného dôchodkového sporenia v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom<sup>1a)</sup> a na plnenie funkcie prístupového bodu podľa § 120 ods. 5 vo vlastnom informačnom systéme. Používanie údajov zhromaždených v informačnom systéme je výhradným právom Sociálnej poisťovne.

(2) Sociálna poisťovňa môže poskytovať údaje zo svojho informačného systému len so súhlasom fyzických osôb a právnických osôb, ktorých sa údaje priamo týkajú, ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak. Sociálna poisťovňa môže údaje podľa odseku 1 bez súhlasu dotknutých fyzických osôb a právnických osôb poskytnúť tretím osobám len v rozsahu potrebnom na výkon činností súvisiacich s vymáhaním a postupovaním pohľadávok. Na prenos údajov na

výkon sociálneho poistenia potrebných pre nositeľov sociálneho poistenia členského štátu Európskej únie, štátu, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, Švajčiarskej konfederácie a štátu, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o sociálnom zabezpečení, sa nevyžaduje súhlas dotknutej osoby. Na poskytovanie osobných údajov v súvislosti s plnením funkcie prístupového bodu podľa § 120 ods. 5 sa nevyžaduje súhlas dotknutej osoby.

(3) Orgánom verejnej moci, súdom a v prípadoch ustanovených osobitným predpisom sa poskytujú údaje z informačného systému bezplatne.

(4) Sociálna poisťovňa poskytuje ministerstvu na účely plnenia jeho úloh údaje, vrátane osobných údajov,<sup>92aa)</sup> zo svojho informačného systému bez súhlasu dotknutých osôb.

(5) Sociálna poisťovňa poskytuje údaje zo svojho informačného systému štatistickému úradu pre potreby štátnej štatistiky a štatistik Európskej únie.

(6) Sociálna poisťovňa môže zverejniť štatistické údaje o výkone sociálneho poistenia a o výkone starobného dôchodkového sporenia v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom,<sup>1)</sup> a to tak, aby fyzické osoby a právnické osoby povinné odvádzať poistné, príspevky na starobné dôchodkové sporenie<sup>1)</sup> a poberatelia dávok nemohli byť identifikované.

(7) Sociálna poisťovňa poskytuje ministerstvu financií zo svojho informačného systému údaje vrátane osobných údajov<sup>92aa)</sup> bez súhlasu dotknutých osôb v rozsahu, spôsobom a na účel ustanovený osobitným predpisom.<sup>92aaa)</sup>

(8) Sociálna poisťovňa poskytuje na základe žiadosti zo svojho informačného systému bez súhlasu dotknutej osoby

a) ministerstvu vnútra údaje potrebné na overenie

1. plnenia povinností žiadateľa o azyl a osoby, ktorej sa poskytla medzinárodná ochrana podľa osobitného predpisu,<sup>92ab)</sup>

2. rozhodných skutočností o nadobudnutí odbornej praxe podľa osobitného predpisu,<sup>92aba)</sup>

b) okresnému úradu v sídle kraja údaje na overenie plnenia povinnosti pri prevádzkovaní živnosti prostredníctvom zodpovedného zástupcu podľa osobitného predpisu.<sup>92abb)</sup>

(9) Sociálna poisťovňa poskytuje na základe žiadosti subjektom, do ktorých pôsobnosti patrí riadenie a kontrola prostriedkov poskytovaných z fondov Európskej únie a prostriedkov štátneho rozpočtu určených na financovanie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie a ochrana finančných záujmov Európskej únie, údaje zo svojho informačného systému bez súhlasu dotknutých fyzických osôb a právnických osôb, na účely plnenia úloh podľa osobitných predpisov.<sup>92ac)</sup>

(10) Sociálna poisťovňa poskytuje ministerstvu školstva na základe uzatvorenej dohody a údajov z

a) centrálneho registra študentov<sup>92ad)</sup> a centrálneho registra detí, žiakov a poslucháčov<sup>92ae)</sup> štatistické údaje zo svojho informačného systému,

b) centrálneho registra detí, žiakov a poslucháčov na účel analýz ekonomického zázemia detí a žiakov z najmenej rozvinutých okresov zo svojho informačného systému bez súhlasu dotknutých osôb údaje vrátane osobných údajov o

1. fyzickej osobe evidovanej v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia a poberateľovi dávky, ktorí sú dieťaťom alebo žiakom,

2. fyzickej osobe evidovanej v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia a poberateľovi dávky, ktorí sú rodičom fyzickej osoby podľa prvého bodu alebo ktorí

sú fyzickou osobou, ktorá má fyzickú osobu podľa prvého bodu zverenú do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu,

3. vymeriavacom základe na platenie poistného na úrazové poistenie zamestnávateľa fyzickej osoby podľa prvého bodu alebo druhého bodu.

(11) Sociálna poisťovňa môže poskytovať Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) elektronicky údaje zo svojho informačného systému bez súhlasu fyzických osôb a právnických osôb potrebné na overovanie údajov na účely exekučného konania<sup>92b)</sup> podľa § 233 ods. 15.

(12) Na ochranu údajov informačného systému je Sociálna poisťovňa povinná zabezpečiť technické a organizačné podmienky.

(13) Sociálna poisťovňa uloží výročnú správu za príslušný kalendárny rok do verejnej časti registra účtovných závierok<sup>92c)</sup> najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí príslušného kalendárneho roka.

(14) Na spracovanie údajov vrátane osobitných kategórií údajov<sup>93)</sup> sa nevyžaduje súhlas dotknutej osoby. Dotknutou osobou je každá fyzická osoba, o ktorej sa vedú údaje v informačnom systéme Sociálnej poisťovne.

(15) Sociálna poisťovňa určí vnútorným predpisom lehotu, po ktorej uplynutí je splnený účel spracúvania údajov v informačnom systéme.

(16) Sociálna poisťovňa oznamuje elektronicky na základe dohody podľa osobitných predpisov<sup>93aa)</sup> Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou na účely

- a) výpočtu limitu spoluúčasti údaje podľa osobitného predpisu,<sup>93ab)</sup>
- b) vykonania ročného zúčtovania poistného údaje podľa osobitného predpisu.<sup>93ac)</sup>

(17) Sociálna poisťovňa poskytuje zdravotným poisťovniam na základe uzavretej dohody elektronicky údaje zo svojho informačného systému na účely vykonávania verejného zdravotného poistenia bez súhlasu dotknutých osôb.<sup>93ad)</sup>

(18) Sociálna poisťovňa poskytuje Úradu vlády Slovenskej republiky zo svojho informačného systému údaje vrátane osobných údajov<sup>92aa)</sup> o poistencovi, poberateľovi dávky a o zamestnávateľovi bez súhlasu dotknutých osôb v rozsahu nevyhnutnom na účel ustanovený osobitným predpisom.<sup>93ada)</sup>

(19) Sociálna poisťovňa elektronicky overuje prostredníctvom súboru otázok súvisiacich s príjmom spotrebiteľa<sup>93adb)</sup> bez súhlasu spotrebiteľa informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa na žiadosť veriteľa,<sup>93adc)</sup> banky, zahraničnej banky a pobočky zahraničnej banky<sup>93add)</sup> na základe dohody uzavretej s prevádzkovateľom registra podľa osobitných predpisov.<sup>93ade)</sup> Sociálna poisťovňa overuje informácie súvisiace s príjmom spotrebiteľa za úhradu, ktorá je vo výške nákladov spojených s overením informácií súvisiacich s príjmom spotrebiteľa; spôsob a určenie úhrady za overenie informácií súvisiacich s príjmom spotrebiteľa na základe žiadosti sa určí v dohode medzi Sociálnou poisťovňou a prevádzkovateľom registra.

(20) Súbor otázok súvisiacich s príjmom spotrebiteľa ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo financií po dohode s ministerstvom.

(21) Sociálna poisťovňa na žiadosť orgánu verejnej moci podľa osobitného predpisu<sup>93adf)</sup> poskytuje bezodkladne a bez súhlasu dotknutých osôb v elektronickej podobe údaje o evidovaných nedoplatkoch na poistnom na sociálne poistenie na účely preukázania skutočnosti ustanovenej osobitným predpisom. Za evidovaný nedoplatok na poistnom na sociálne poistenie sa považuje

pohľadávka na poistnom na sociálne poistenie a na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie. Na fyzickú osobu alebo právnickú osobu povinnú odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie<sup>1a)</sup> sa hľadí, ako keby mala evidovaný nedoplatok na poistnom na sociálne poistenie, ak za posudzované obdobie nie je splnená povinnosť podľa § 228 ods. 1 písm. a) a b) alebo § 231 ods. 1 písm. e), ak sa nepreukáže opak.

(22) Sociálna poisťovňa poskytuje Rade pre rozpočtovú zodpovednosť prostredníctvom Kancelárie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť zo svojho informačného systému údaje vrátane osobných údajov<sup>92aa)</sup> bez súhlasu dotknutých osôb v rozsahu nevyhnutnom na účel plnenia úloh Rady pre rozpočtovú zodpovednosť podľa osobitného predpisu.<sup>93adg)</sup>

(23) Sociálna poisťovňa poskytuje vyberateľovi úhrady za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania zo svojho informačného systému údaje vrátane osobných údajov<sup>92aa)</sup> bez súhlasu dotknutých osôb v rozsahu nevyhnutnom na účel podľa osobitného predpisu.<sup>93adh)</sup>

(24) Sociálna poisťovňa poskytuje na základe údajov o prevádzkovateľoch cestnej dopravy Ministerstvu dopravy a výstavby Slovenskej republiky do vnútroštátneho elektronického registra prevádzkovateľov cestnej dopravy<sup>93adi)</sup> zo svojho informačného systému bez súhlasu dotknutej osoby údaj o počte zamestnancov prevádzkovateľa cestnej dopravy k 31. decembru kalendárneho roka, a to do 31. januára nasledujúceho kalendárneho roka.

(25) Sociálna poisťovňa poskytuje bez súhlasu dotknutých osôb v elektronickej podobe banke<sup>93adj)</sup> alebo pobočke zahraničnej banky<sup>93adk)</sup> na základe nimi poskytnutých vstupných údajov údaje o zamestnávateľovi evidované v informačnom systéme Sociálnej poisťovne na účely kontroly plnenia kritérií týkajúcich sa štátnej pomoci alebo minimálnej pomoci z úverov poskytnutých bankou alebo pobočkou zahraničnej banky v rámci opatrení na zmiernenie negatívnych následkov pandémie ochorenia COVID-19,<sup>93adi)</sup> za podmienok uvedených v dohode, ktorú môže na tieto účely uzavrieť Sociálna poisťovňa so záujmovým združením bánk.<sup>93adm)</sup>

## § 171

(1) Sociálna poisťovňa zverejňuje zoznam fyzických osôb a právnických osôb, voči ktorým eviduje pohľadávky. Sumu pohľadávky, ktorá je dôvodom na zaradenie do tohto zoznamu, určí generálny riaditeľ.

(2) Zoznam fyzických osôb a právnických osôb uvedených v odseku 1 obsahuje

- a) meno a priezvisko fyzickej osoby, jej trvalý pobyt alebo prechodný pobyt,
- b) obchodné meno právnickej osoby a jej sídlo,
- c) sumu pohľadávky.

## TRETIA ČASŤ

### KONANIE VO VECIACH SOCIÁLNEHO POISTENIA

## § 172

### Konanie

(1) Na konanie vo veciach sociálneho poistenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Všeobecný predpis o správnom konaní sa nevzťahuje ani na konanie vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom.

(2) V konaní vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom rozhoduje o právach a povinnostiach účastníkov právnych vzťahov sociálneho poistenia a účastníkov právnych vzťahov starobného dôchodkového sporenia

v rozsahu upravenom týmto zákonom Sociálna poisťovňa. V konaní vo veciach osobitného sociálneho poistenia rozhoduje Sociálna poisťovňa v rozsahu podľa osobitného predpisu.<sup>89a)</sup>

(3) Konanie vo veciach podľa odseku 1 je

- a) konanie v dávkových veciach sociálneho poistenia (ďalej len „dávkové konanie“),
- b) iné konanie (ďalej len „nedávkové konanie“).

(4) Predmetom dávkového konania je rozhodovanie o dávkach.

(5) Predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, o poistnom v sporných prípadoch, príspevku na starobné dôchodkové sporenie<sup>1)</sup> v sporných prípadoch, o pokute, penále, povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> pokuty a penále.

### Účastníci konania

#### § 173

(1) Účastník konania vo veciach sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom je právnická osoba alebo fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté, alebo ktorá tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutá, a to až do času, kým sa preukáže opak (ďalej len „účastník konania“).

(2) Účastník konania spolupracuje s organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne počas celého konania.

(3) Všetci účastníci konania majú v konaní rovnaké procesné práva a povinnosti.

#### § 174

Účastník konania môže samostatne konať v takom rozsahu, v akom má spôsobilosť vlastnými úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti.

### Zastupovanie

#### § 175

(1) Účastníka konania, ktorý nemôže konať samostatne, zastupuje zákonný zástupca, osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené rozhodnutím súdu.

(2) Vecne príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne ustanoví účastníkovi konania opatrovníka, ak je to potrebné na obhajovanie jeho práv alebo ak nemá zákonného zástupcu.

(3) Proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka sa môže odvolať účastník konania a ten, kto bol ustanovený za opatrovníka.

#### § 176

(1) Účastník konania, jeho zákonný zástupca, osoba, ktorej bolo nezaopatrené dieťa zverené rozhodnutím súdu, a opatrovník môžu byť zastúpení advokátom alebo iným zástupcom, ktorého si zvolia.

(2) Právnická osoba koná prostredníctvom štatutárneho orgánu alebo prostredníctvom svojho



zástupcu.

(3) Splnomocnenie na zastupovanie sa preukazuje písomným plnomocenstvom alebo plnomocenstvom vyhláseným do zápisnice.

### **§ 177** **Príslušnosť**

Na konanie vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sú vecne príslušné organizačné zložky Sociálnej poisťovne.

### **§ 178** **Vecná príslušnosť pobočky**

(1) Do pôsobnosti pobočky patrí

a) rozhodovať v prvom stupni

1. o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch,
2. o nemocenských dávkach,
3. o úrazových dávkach okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty,
4. o dávke garančného poistenia,
5. o dávke v nezamestnanosti,
6. o povinnosti poberateľa nemocenskej dávky, dávky garančného poistenia, dávky v nezamestnanosti a úrazovej dávky okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty vrátiť dávku alebo jej časť vyplatené neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrili,
7. o povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby nahradiť podľa § 237 ods. 1 neprávom vyplatené sumy na dávkach uvedených v druhom bode až piatom bode a o povinnosti zamestnávateľa vrátiť podľa § 234 ods. 6 sumu vyplatennej dávky uvedenej vo štvrtom bode,
8. o poistnom a o príspevku na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup>
9. o uložení pokuty a penále,
10. o povolení splátok dlžných súm dávok, poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> pokuty a penále,
11. o odpustení zmeškania lehoty,
12. o náhradách trov konania,
13. o prerušení konania a o zastavení konania,
14. o povolení obnovy konania alebo o nariadení obnovy konania,
15. o uložení poriadkovej pokuty,
16. o ustanovení osobitného príjemcu,
17. o ustanovení opatrovníka,
18. o predbežnom opatrení,
19. vo veciach vymáhania pohľadávok na dávkach podľa druhého bodu až piateho bodu, sociálnom dôchodku, poistnom, príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1a)</sup> pokute, penále a náhradách škody podľa § 238, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok podľa druhého bodu až piateho bodu,

b) vykonávať lekársku posudkovú činnosť,

c) spisovať žiadosť o priznanie dávky okrem nemocenských dávok, úrazového príplatku a dávky

v nezamestnanosti,

- d) prijímať žiadosť o starobný dôchodok a žiadosť o predčasný starobný dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>94)</sup> ak sporiteľ podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt,
- e) vyplácať nemocenské dávky, úrazové dávky okrem úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti,
- f) vyberať poistné, príspevky na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> pokuty a penále a vymáhať pohľadávky na dávkach podľa písmena a) druhého bodu až piateho bodu, sociálnom dôchodku, poistnom, príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1a)</sup> pokute, penále a náhradách škody podľa § 238, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatom dávok podľa písmena a) druhého bodu až piateho bodu,
- g) hospodáriť s finančnými prostriedkami a s majetkom, ktorý jej bol zverený,
- h) uplatňovať právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá Sociálnej poisťovni vznikla výplatom dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania,
- i) vykonávať kontrolnú činnosť, konzultačnú činnosť a poradenskú činnosť vo veciach sociálneho poistenia.

(2) Pobočka vystupuje v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do jej pôsobnosti v konaní pred súdmi a orgánmi verejnej moci.

## § 179

### Vecná príslušnosť ústredia

(1) Do pôsobnosti ústredia patrí

- a) rozhodovať v prvom stupni
  - 1. o dôchodkových dávkach, o zvyšovaní príplatku za štátnu službu k dôchodku podľa osobitného predpisu,<sup>95a)</sup> o úrazovej rente a o pozostalostnej úrazovej rente,
  - 2. o povinnosti poberateľa dávky vrátiť dôchodkovú dávku alebo jej časť, alebo úrazovú rentu, alebo pozostalostnú úrazovú rentu, alebo ich časť vyplatené neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrili,
  - 3. o povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby nahradiť podľa § 237 ods. 1 neprávom vyplatené sumy na dávkach uvedených v prvom bode,
  - 4. o náhradách trov konania,
  - 5. o prerušení konania a o zastavení konania,
  - 6. o povolení obnovy konania alebo o nariadení obnovy konania,
  - 7. o ustanovení osobitného príjemcu,
  - 8. o uložení poriadkovej pokuty,
  - 9. o povolení splátok dlžných súm poistného, príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> pokuty a penále, ak ich suma presiahne sumu určenú generálnym riaditeľom a dlžných súm dávok,
  - 10. o odpustení zmeškania lehoty,
  - 11. o ustanovení opatrovníka,
  - 12. o predbežnom opatrení,
  - 13. o priznaní príspevku účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách poskytovaný podľa osobitného predpisu,<sup>93a)</sup>

14. o priznaní príplatku k dôchodku a jednorazového príplatku k dôchodku podľa osobitného predpisu,<sup>95aaa)</sup>
  15. o príspevku športovému reprezentantovi podľa osobitného predpisu,<sup>95aa)</sup> a o povinnosti poberateľa príspevku vrátiť príspevok alebo jeho časť vyplatený neprávom alebo vo vyššej sume ako patril,
  16. vo veciach vymáhania pohľadávok na dávkach a príplatku za štátnu službu k dôchodku podľa prvého bodu, pokute a náhradách škody podľa § 238, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok podľa prvého bodu,
- b) rozhodovať v druhom stupni vo veciach, o ktorých rozhodovať v prvom stupni patrí do pôsobnosti pobočky,
  - c) riadiť a kontrolovať činnosť pobočiek,
  - d) hospodáriť s finančnými prostriedkami, s majetkom, ktorý Sociálna poisťovňa nadobudla svojou činnosťou, a spravovať majetok štátu podľa osobitného predpisu,<sup>89)</sup>
  - e) vyplácať dôchodkové dávky, úrazovú rentu a pozostalostnú úrazovú rentu, príspevok účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách podľa osobitného predpisu,<sup>93a)</sup> príplatok k dôchodku a jednorazový príplatok k dôchodku podľa osobitného predpisu,<sup>95aaa)</sup> príspevok športovému reprezentantovi podľa osobitného predpisu,<sup>95aa)</sup> príplatok za štátnu službu k dôchodku podľa osobitného predpisu<sup>95a)</sup> a plniť ďalšie úlohy vo veciach príplatku za štátnu službu k dôchodku podľa osobitného predpisu,<sup>95a)</sup>
  - f) uplatňovať pohľadávky a pohľadávky na príspevku na starobné dôchodkové sporenie<sup>1)</sup> podľa osobitných predpisov,<sup>81)</sup> ak suma týchto pohľadávok presiahne sumu určenú generálnym riaditeľom,
  - g) vymáhať pohľadávky na dávkach a príplatku za štátnu službu k dôchodku podľa písmena a) prvého bodu, príspevku účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách podľa písmena a) trinásteho bodu, príspevku športovému reprezentantovi podľa písmena a) štrnásteho bodu, pokute a na náhradách škody podľa § 238, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok podľa písmena a) prvého bodu, príspevku účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách podľa písmena a) trinásteho bodu a príspevku športovému reprezentantovi podľa písmena a) štrnásteho bodu,
  - h) prijímať žiadosť o starobný dôchodok a žiadosť o predčasný starobný dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>94)</sup> ak sporiteľ podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> nemá na území Slovenskej republiky trvalý pobyt,
  - i) určovať na žiadosť dôchodkový vek poistenca,
  - j) spisovať žiadosti o priznanie dôchodkovej dávky podľa § 184 ods. 10 písm. a),
  - k) vykonávať lekársku posudkovú činnosť,
  - l) plniť administratívno-technické úlohy spojené s činnosťou dozornej rady,
  - m) uzatvárať zmluvy o pracovnej rehabilitácii a o rekvalifikácii,
  - n) vykonávať kontrolnú činnosť, konzultačnú činnosť a poradenskú činnosť vo veciach sociálneho poistenia,
  - o) vykonávať prevod dôchodkových práv vo vzťahu k dôchodkovému systému Európskej únie,
  - p) vykonávať ďalšie činnosti podľa tohto zákona, ktoré nepatria do pôsobnosti pobočky,
  - r) rozhodovať v druhom stupni vo veciach podľa osobitného predpisu,<sup>89a)</sup>
  - s) vyplácať dávky osobitného sociálneho poistenia podľa osobitného predpisu.<sup>89a)</sup>

(2) Ústredie vystupuje v mene Sociálnej poisťovne vo všetkých veciach patriacich do jeho

pôsobnosti v konaní pred súdmi a orgánmi verejnej moci.

### **§ 180** **Miestna príslušnosť**

(1) Miestna príslušnosť pobočky v konaní vo veciach sociálneho poistenia a vo veciach starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom sa určuje

- a) miestom útvaru zamestnávateľa, ktorý vedie evidenciu miezd,
- b) sídlom zamestnávateľa alebo jeho organizačnej zložky, ak evidenciu miezd vedie iná právnická osoba alebo fyzická osoba alebo ak útvar, ktorý vedie evidenciu miezd, je mimo územia Slovenskej republiky,
- c) miestom trvalého pobytu poistenca v ostatných prípadoch, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Miestna príslušnosť pobočky na účely kontroly dodržiavania liečebného režimu dočasne práceneschopného poistenca a kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu sa určuje miestom výkonu práce ošetrojúceho lekára oprávneného na posudzovanie spôsobilosti na prácu. Ak sa dočasne práceneschopný poistenec zdržiava mimo miesta výkonu práce ošetrojúceho lekára, miestne príslušná je pobočka, v ktorej obvode sa dočasne práceneschopný poistenec zdržiava.

(3) Ak je miestne príslušných niekoľko pobočiek, uskutočňuje konanie pobočka, ktorá konanie začala prvá, ak sa pobočky nedohodli inak.

(4) Ak je miestne príslušných niekoľko pobočiek a ak každá z nich odmieta uskutočniť konanie, ústredie určí, ktorá z nich konanie uskutoční.

(5) Na žiadosť účastníka konania alebo s jeho súhlasom môže miestne príslušná pobočka podľa odseku 1 písm. c) postúpiť vec na vybavenie inej pobočke, ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania a pobočka, ktorej sa má vec postúpiť.

### **Vylúčenie zamestnancov organizačnej zložky Sociálnej poisťovne**

#### **§ 181**

(1) Zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na jeho vzťah k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosť o jeho nezáujatosti.

(2) Z prerokovávania rozhodovania pred organizačnými zložkami Sociálnej poisťovne je vylúčený aj ten, kto sa v tej istej veci zúčastnil na konaní ako zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne iného stupňa.

#### **§ 182**

(1) Účastník konania oznámi organizačnej zložke Sociálnej poisťovne skutočnosti odôvodňujúce vylúčenie zamestnanca organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, len čo sa o nich dozvie.

(2) Len čo sa zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dozvie o skutočnostiach, ktoré odôvodňujú jeho vylúčenie, oznámi to bez meškania svojmu najbližšiemu nadriadenému.

(3) Zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, u ktorého sú dôvody na jeho vylúčenie, urobí iba také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad.

**§ 183**

(1) O tom, či je zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne z konania vylúčený, rozhoduje

- a) riaditeľ pobočky, ak ide o konanie patriace do pôsobnosti pobočky, a
- b) generálny riaditeľ, ak ide o konanie patriace do pôsobnosti ústredia.

(2) Ak riaditeľ pobočky alebo generálny riaditeľ rozhodli, že zamestnanec organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je vylúčený, urobia opatrenie na zabezpečenie riadneho uskutočnenia ďalšieho konania.

(3) Proti rozhodnutiu o vylúčení zamestnanca organizačnej zložky Sociálnej poisťovne z konania nemožno podať odvolanie.

**Začatie konania****§ 184**

(1) Dávkové konanie sa začína, ak tento zákon neustanovuje inak, na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby, ktorá si uplatnila nárok na dávku a nárok na výplatu dávky.

(2) Dávkové konanie o poskytnutie pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie sa začína na základe písomnej žiadosti poškodeného. Dávkové konanie o priznanie rehabilitačného a rekvalifikačného sa začína na základe rozhodnutia organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o poskytnutí pracovnej rehabilitácie alebo o poskytnutí rekvalifikácie.

(3) Dávkové konanie o zmene poskytovania dávky alebo sumy už priznanej dávky sa začína na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby uvedenej v odseku 1 alebo z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne.

(4) Za fyzickú osobu, ktorá zo zdravotných dôvodov nie je schopná sama podať žiadosť o dávku, môže na základe potvrdenia ošetrojúceho lekára o zdravotnom stave tejto fyzickej osoby podať písomnú žiadosť iná fyzická osoba, ak je spôsobilá na právne úkony.

(5) Žiadosť o priznanie dávky sa podáva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, ak odsek 12 neustanovuje inak. Fyzická osoba uvedená v odseku 1 je povinná preukázať skutočnosť rozhodujúcu na nárok na dávku a nárok na jej výplatu spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou.

(6) Žiadosť o priznanie dávky garančného poistenia podáva zamestnanec do 60 dní od vzniku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo odo dňa skončenia pracovnoprávneho vzťahu.

(7) Sociálna poisťovňa je povinná spísať žiadosť o dávku aj vtedy, ak sa domnieva, že fyzická osoba uvedená v odseku 1 nespĺňa podmienky nároku na dávku a nároku na jej výplatu, alebo ak žiadosť nie je doložená potrebnými dokladmi.

(8) Nedávkové konanie sa začína na základe písomnej žiadosti účastníka konania alebo z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne.

(9) Žiadosť o začatie dávkového konania a nedávkového konania sa podáva v miestne príslušnej pobočke, ak tento zákon neustanovuje inak.

(10) Žiadosť o začatie dávkového konania sa podáva

- a) v ústredí, ak fyzická osoba, ktorá si uplatňuje nárok na dôchodkovú dávku, úrazovú rentu a pozostalostnú úrazovú rentu a nárok na ich výplatu, nemá na území Slovenskej republiky

trvalý pobyt,

- b) v pobočke príslušnej podľa miesta prechodného pobytu, ak fyzická osoba, ktorá si uplatňuje nárok na dôchodkovú dávku, úrazovú rentu a pozostalostnú úrazovú rentu a nárok na ich výplatu, sa prechodne zdržiava mimo svojho trvalého pobytu a zo zdravotných dôvodov nie je schopná podať žiadosť v pobočke príslušnej podľa miesta trvalého pobytu.

(11) Žiadosť o začatie dávkového konania podáva v pobočke príslušnej podľa sídla ústavu fyzická osoba vo výkone

- a) väzby prostredníctvom ústavu na výkon väzby,  
b) trestu odňatia slobody prostredníctvom ústavu na výkon trestu odňatia slobody,  
c) detencie prostredníctvom detenčného ústavu.

(12) Žiadosť o priznanie dávky v nezamestnanosti možno podať aj na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako súčasť žiadosti o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie; ak úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nezaradí fyzickú osobu, ktorá požiadala o priznanie dávky v nezamestnanosti, do evidencie uchádzačov o zamestnanie, na túto žiadosť o priznanie dávky v nezamestnanosti sa neprihliada.

## § 185

(1) Za deň začatia konania sa považuje deň, keď bola žiadosť doručená príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne. Za deň začatia konania o dôchodkových dávkach a úrazových dávkach sa považuje aj deň spísania žiadosti o dávku pobočkou.

(2) Za deň uplatnenia nároku na nemocenské dávky, úrazový príplatok, dávku garančného poistenia a dávku v nezamestnanosti a nároku na výplatu týchto dávok sa považuje deň, v ktorom bola žiadosť fyzickej osoby doručená miestne príslušnej pobočke alebo úradu práce, sociálnych vecí a rodiny spôsobom podľa § 184 ods. 12.

(3) Za deň uplatnenia nároku na dôchodkové dávky a úrazové dávky okrem úrazového príplatku, rehabilitačného a rekvalifikačného a nároku na ich výplatu sa považuje deň, keď fyzická osoba prvýkrát požiadala príslušnú organizačnú zložku Sociálnej poisťovne o spísanie žiadosti o priznanie dávky.

(4) Konanie, ktoré sa začína na podnet organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, je začaté odo dňa, keď príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne urobila voči účastníkovi konania prvý úkon.

## § 186

### Podanie

(1) Podanie možno urobiť písomne, ústne, telegraficky, faxom alebo elektronickými prostriedkami podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu,<sup>96)</sup> ak sa jeho predloženie nevyžaduje na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou. Podanie urobené telegraficky je potrebné doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní a podanie urobené faxom je potrebné doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Podanie urobené elektronickými prostriedkami, ktoré nie je podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu<sup>96)</sup> alebo urobené v súlade s dohodou podľa odseku 2, je potrebné potvrdiť písomne najneskôr do troch dní. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené alebo potvrdené, sa neprihliada.

(2) Fyzická osoba alebo právnická osoba môže organizačnej zložke Sociálnej poisťovne doručovať podanie aj elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu

a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila, ak o takom postupe uzatvorí so Sociálnou poisťovňou písomnú dohodu. Dohoda obsahuje najmä náležitosti elektronického doručovania, spôsob overovania podania urobeného elektronickými prostriedkami a spôsob preukazovania doručenia.

(3) Podanie sa posudzuje podľa obsahu. Z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka, čo sa navrhuje, a musí byť podpísané a označené dátumom podania.

(4) Ak podanie neobsahuje predpísané náležitosti alebo nebolo predložené na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, organizačná zložka Sociálnej poisťovne pomôže účastníkovi konania nedostatky odstrániť, prípadne vyzve účastníka konania, aby v určenej lehote nedostatky odstránil. Súčasne upozorní účastníka konania na dôsledky neodstránenia nedostatkov na ďalší priebeh konania.

(5) Na žiadosť účastníka konania organizačná zložka Sociálnej poisťovne potvrdí prijatie podania.

### **§ 187**

#### **Postúpenie**

Ak organizačná zložka Sociálnej poisťovne nie je príslušná na rozhodnutie, je povinná podanie bez meškania postúpiť príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne a upovedomiť o tom účastníka konania.

### **§ 188**

#### **Ústne pojednávanie**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne nariadi ústne pojednávanie, ak to vyžaduje povaha veci, najmä ak sa tým prispeje k jej objasneniu.

(2) Na ústne pojednávanie organizačná zložka Sociálnej poisťovne prizve všetkých účastníkov konania a požiada ich, aby pri ústnom pojednávaní uplatnili svoje pripomienky.

(3) Ústne pojednávanie je neverejné.

### **§ 189**

#### **Zápisnica**

(1) O ústných podaniach, o dôležitých úkonoch a o dôležitých dôkazoch v konaní príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne vyhotovuje zápisnicu.

(2) Zo zápisnice musí byť zrejmé, kto, kde a kedy podanie uplatnil a kto, kde, kedy konanie uskutočňoval, predmet konania, ktoré fyzické osoby a právnické osoby sa na konaní zúčastnili, ako konanie prebiehalo, aké návrhy boli podané a aké opatrenia sa prijali.

(3) Zápisnicu podpisujú po prečítaní zástupcovia organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorí uskutočňujú konanie, a podľa povahy veci po oboznámení s obsahom zápisnice aj ostatní účastníci konania, ktorí sa na konaní zúčastnili. Zástupca organizačnej zložky Sociálnej poisťovne je povinný v zápisnici uviesť námietky, ktoré účastník konania uviedol k obsahu zápisnice, a dôvody, pre ktoré účastník konania odmietol zápisnicu podpísať.

### **§ 190**

#### **Nazeranie do spisov**

(1) Účastníci konania a ich zástupcovia majú právo nazerať do spisov a robiť si z nich výpisy, odpisy a na požiadanie aj vyhotovenie fotokópie okrem údajov o zdravotnom stave účastníka

konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Právo nazerať do spisu, ktorý obsahuje údaje o zdravotnom stave, a robiť si z neho výpisy, odpisy a na požiadanie aj vyhotovenie fotokópie má len účastník konania, ktorého sa tieto údaje týkajú. Iní účastníci konania a ich zástupcovia majú toto právo len so súhlasom účastníka konania, ktorého sa údaje o zdravotnom stave týkajú.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná umožniť nazeranie do spisov komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím v súvislosti s výkonom ich pôsobnosti.

(4) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná zabezpečiť, aby nazretím do spisu, jeho výpisom, odpisom alebo vyhotovenou fotokópiou nebola porušená povinnosť mlčanlivosti a ochrany osobných údajov. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná o každom nazretí do spisu, vyhotovení výpisu, odpisu alebo fotokópie spísať zápisnicu.

## **Lehoty**

### **§ 191**

(1) Ak treba, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí na vykonanie úkonu v konaní primeranú lehotu, ak ju neustanovuje tento zákon.

(2) V pochybnostiach sa považuje lehota za zachovanú, ak sa nepreukáže opak.

### **§ 192**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne zo závažných dôvodov odpustí zmeškanie lehoty, ak o to účastník konania požiada do 15 dní odo dňa, keď zanikla príčina zmeškania, a ak v tej istej lehote urobí zmeškaný úkon. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže tejto žiadosti priznať odkladný účinok.

(2) Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť, ak odo dňa, keď sa mal úkon urobiť, uplynul jeden rok.

(3) Proti rozhodnutiu o návrhu na odpustenie zmeškania lehoty sa nemožno odvolať.

### **§ 193**

#### **Prerušenie konania**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne konanie preruší, ak sa začalo konanie o predbežnej otázke alebo ak bol účastník konania vyzvaný, aby odstránil nedostatky podania.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže prerušiť konanie najdlhšie na 30 dní, ak to z dôležitých dôvodov navrhnu zhodne účastníci konania.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne preruší konanie, ak v lehote podľa § 210 ods. 2 nemožno presne a úplne zistiť skutkový stav veci.

(4) Proti rozhodnutiu o prerušení konania sa nemožno odvolať.

(5) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne v konaní pokračuje z vlastného podnetu alebo na podnet účastníka konania, len čo odpadnú dôvody, pre ktoré sa konanie prerušilo.

(6) Ak je konanie prerušené, lehoty podľa tohto zákona neplynú.



**§ 194****Zastavenie konania**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne konanie zastaví, ak

- a) účastník konania vzal žiadosť alebo podanie na začatie konania späť skôr, ako bolo o nich rozhodnuté, a ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania,
- b) odpadol dôvod konania začatého z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne alebo
- c) prebieha v tej istej veci konanie v inej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne.

(2) Ak sa začalo konanie o povinnosti uhradiť preplatok na dávke, o povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, pokuty a penále pred úmrtím účastníka konania, konanie sa dňom jeho úmrtia zastaví; rozhodnutie o zastavení konania sa nevydáva.

(3) Konanie sa zastaví, ak účastník konania neodstránil nedostatky podania podľa § 193 ods. 1 v lehote určenej organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne.

(4) Konanie sa zastaví aj vtedy, ak sa účastník konania v lehote určenej organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne nepodrobil vyšetreniu zdravotného stavu potrebného na rozhodnutie o nároku na dávku a nároku na výplatu dávky.

**§ 195****Podklad rozhodnutia**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci, a na ten účel obstará potrebné podklady na rozhodnutie.

(2) Podkladom na rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe organizačnej zložke Sociálnej poisťovne z jej činnosti.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne pri posudzovaní veci objasňuje rovnako dôkladne všetky rozhodujúce skutočnosti bez ohľadu na to, či svedčia v prospech, alebo v neprospech účastníka konania.

**§ 196****Dokazovanie**

(1) Dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb. Netreba dokazovať skutočnosti všeobecne známe alebo skutočnosti známe z činnosti Sociálnej poisťovne.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ako dôkaz použiť výpoveď svedkov, ktorých pred výpoveďou poučí o ich povinnosti vypovedať pravdivo a nič nezamlčať a o právnych následkoch nepravdivej výpovede.

(3) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ustanoviť znalca podľa osobitného predpisu,<sup>96a)</sup> ak je na odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok.

(4) Účastník konania, fyzická osoba alebo právnická osoba zúčastnená na konaní, ktorí majú listiny, ktoré môžu byť dôkazom, sú povinní na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne tieto

listiny predložiť.

(5) Ako dôkaz možno použiť tlačené produkty alebo fotografické produkty výpočtovej techniky, mikrografickej techniky a inej podobnej techniky namiesto originálu listiny, podľa ktorého boli vyhotovené.

(6) Účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

(7) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz osobitne a všetky dôkazy v vzájomnej súvislosti.

### **§ 197**

#### **Čestné vyhlásenie**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže namiesto dôkazu pripustiť čestné vyhlásenie účastníka konania.

(2) Čestné vyhlásenie organizačná zložka Sociálnej poisťovne nepripustí, ak tomu bráni všeobecný záujem alebo ak by tým bola porušená rovnosť medzi účastníkmi konania. Čestným vyhlásením nemožno nahradiť znalecký posudok.

(3) V čestnom vyhlásení je účastník konania povinný uviesť pravdivé údaje. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná upozorniť účastníka konania na právne následky nepravdivého čestného vyhlásenia.

### **§ 198**

#### **Predbežné otázky**

(1) Ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol iný príslušný orgán, je organizačná zložka Sociálnej poisťovne takýmto rozhodnutím viazaná; inak si organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže o takejto otázke urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na začatie konania.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne si nemôže ako o predbežnej otázke urobiť úsudok o tom, či a kto spáchal trestný čin, priestupok, správny delikt, alebo o osobnom stave fyzickej osoby, ak patrí o ňom rozhodovať súdu.

### **Zabezpečenie priebehu konania a účelu konania**

#### **§ 199**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne predvolá fyzické osoby alebo právnické osoby, ktorých osobná účasť pri prejednávaní veci je nevyhnutná.

(2) V predvolaní organizačná zložka Sociálnej poisťovne upozorní na právne následky nedostavenia sa na predvolanie.

#### **§ 200**

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže pred skončením konania v rozsahu nevyhnutne potrebnom na zabezpečenie jeho účelu predbežným opatrením uložiť účastníkom konania, aby niečo vykonali, niečo sa zdržali alebo niečo strpeli.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne predbežné opatrenie zruší, len čo zanikne dôvod, pre ktorý bolo nariadené; inak stráca účinnosť odo dňa, keď rozhodnutie vo veci nadobudlo právoplatnosť.

(3) Odvolanie proti rozhodnutiu o predbežnom opatrení nemá odkladný účinok.

### § 201

(1) Organizačné zložky Sociálnej poisťovne vykonávajú procesné úkony v obvode svojej pôsobnosti.

(2) Ak organizačná zložka Sociálnej poisťovne nemôže vykonať niektorý procesný úkon v obvode svojej pôsobnosti alebo ak je to účelné z iných dôvodov, je oprávnená dožiadať o jeho vykonanie inú organizačnú zložku Sociálnej poisťovne.

(3) Dožiadaná organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná v medziach svojej pôsobnosti dožiadaniu vyhovieť najneskôr v lehote 15 dní, ak v dožiadaní nie je určená dlhšia lehota.

### § 202

Tomu, kto sťažuje priebeh konania najmä tým, že sa bez závažných dôvodov nedostaví na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, bezdôvodne odmieta svedeckú výpoveď, predloženie listiny, môže organizačná zložka Sociálnej poisťovne uložiť poriadkovú pokutu až do 16,50 eura.

### § 203

#### **Trovy konania**

(1) Trovy konania, ktoré vznikli Sociálnej poisťovni, uhrádza Sociálna poisťovňa. Trovy konania, ktoré vznikli účastníkovi konania, znáša účastník konania. Účastník konania, ktorý sa na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dostavil na konanie, okrem konania vo veci spisovania žiadosti o dôchodkovú dávku, alebo sa pre potreby tejto organizačnej zložky podrobil vyšetreniu zdravotného stavu, má právo na ich náhradu, ak bol v konaní úspešný. Náhradu poskytne účastníkovi konania Sociálna poisťovňa.

(2) Trovy konania, ktoré Sociálna poisťovňa nahrádza účastníkovi konania podľa odseku 1, sú

- a) náhrada cestovných výdavkov,
- b) náhrada výdavkov za ubytovanie,
- c) stravné,
- d) náhrada ušlého zárobku.

(3) Sociálna poisťovňa uhradí svedkovi hotové výdavky a zárobok, ktorý svedkovi preukázateľne ušiel. Toto právo treba uplatniť do troch dní od jeho vzniku, inak zaniká.

(4) Trovy konania spojené s predložením listiny, ktoré vznikli tomu, kto nie je účastník konania, uhrádza Sociálna poisťovňa. Fyzické osoby a právnické osoby, ktorým tento zákon ukladá povinnosti, sú povinné poskytovať listinné dôkazy na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom Sociálnej poisťovni bezplatne.

(5) Náhradu hotových výdavkov a odmenu znalca ustanovuje osobitný predpis.<sup>20)</sup>

**§ 204****Náhrada cestovných výdavkov**

(1) Náhrada cestovných výdavkov patrí pri použití verejnej pravidelnej dopravy okrem mestskej pravidelnej dopravy za cestu z miesta pobytu do miesta predvolania a späť.

(2) Pri doprave vlakom sa uhrádza cestovné za druhú vozňovú triedu; príplatok na rýchlik sa uhrádza len vtedy, ak vzdialenosť zo železničnej stanice najbližšej miestu pobytu do železničnej stanice najbližšej miestu predvolania je dlhšia ako 100 km. Cestovnými výdavkami sú výdavky za cestovný lístok a za miestenku, a ak bolo nevyhnutné použiť lôžkový alebo ležadlový vozeň, aj výdavky s tým spojené.

(3) Ak má účastník konania možnosť uplatniť nárok na zľavu cestovného, patrí mu náhrada len vo výške zľavneného cestovného; ak má možnosť používať voľné cestovné lístky, náhrada cestovného mu nepatrí.

(4) Náhrada cestovného pri použití vozidla taxislužby a náhrada cestovných výdavkov pri použití vlastného motorového vozidla sa poskytuje len vtedy, ak posudkový lekár uzná so zreteľom na zdravotný stav účastníka konania nevyhnutnosť takej dopravy. Pri použití vlastného motorového vozidla sa vyjadrenie posudkového lekára nevyžaduje, ak bol účastníkovi konania poskytnutý peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla podľa osobitného predpisu.<sup>97)</sup>

**§ 205****Náhrada výdavkov za ubytovanie**

(1) Náhrada výdavkov za ubytovanie sa poskytuje v preukázanej výške, najviac v sume 33,20 eura na jednu fyzickú osobu a na jeden deň. Na zvýšenie tejto sumy § 94 ods. 4 platí rovnako.

(2) Náhrada výdavkov za ubytovanie patrí vtedy, ak by sa účastník konania nemohol pri použití verejnej pravidelnej dopravy vrátiť do miesta svojho pobytu do 24. hodiny toho istého dňa, v ktorom sa skončilo vyšetrenie alebo konanie v organizačnej zložke Sociálnej poisťovne.

**§ 206****Stravné**

Stravné sa poskytuje vo výške podľa osobitného predpisu.<sup>98)</sup>

**§ 207****Náhrada ušlého zárobku**

(1) Náhrada ušlého zárobku patrí za čas, za ktorý účastníkovi konania preukázateľne ušiel zárobok z dôvodu, že sa na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dostavil na konanie alebo sa pre potreby tejto zložky podrobil vyšetreniu zdravotného stavu.

(2) Ušlý zárobok samostatne zárobkovo činnnej osoby je

- a) vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie pripadajúci za čas, v ktorom sa z dôvodu uvedeného v odseku 1 dostavil na konanie vo veciach nemocenského poistenia,
- b) vymeriavací základ na platenie poistného na dôchodkové poistenie pripadajúci za čas, v ktorom sa z dôvodu uvedeného v odseku 1 dostavil na konanie vo veciach dôchodkového poistenia.

**§ 208**

Nároky na náhrady podľa § 204 až 207 sa uplatňujú písomnou žiadosťou do šiestich mesiacov

odo dňa, v ktorom sa účastník konania na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne dostavil na konanie, alebo odo dňa, v ktorom sa pre potreby tejto zložky podrobil vyšetreniu zdravotného stavu. Ak účastník konania si neuplatní nároky na náhrady podľa § 204 až 207 v lehote a spôsobom podľa prvej vety, nárok na tieto náhrady sa premlčí. Náhrady podľa § 204 až 207 sa vyplácajú účastníkovi konania v hotovosti alebo bezhotovostným prevodom.

## **Rozhodnutie**

### **§ 209**

(1) Rozhodnutie organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa vydáva písomne, ak tento zákon neustanovuje inak. Rozhodnutie musí byť v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného skutočného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

(2) Rozhodnutie musí obsahovať výrok, odôvodnenie a poučenie o odvolaní. Odôvodnenie nie je potrebné, ak sa všetkým účastníkom konania vyhovuje v celom rozsahu.

(3) Výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Ak sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, organizačná zložka Sociálnej poisťovne určí pre ňu lehotu.

(4) V odôvodnení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola vedená pri hodnotení dôkazov a pri použití právnych predpisov, na ktorých základe rozhodovala.

(5) Poučenie o odvolaní obsahuje údaj, či je rozhodnutie konečné alebo či sa možno proti nemu odvolať, v akej lehote a kde možno odvolanie podať.

(6) V rozhodnutí sa uvedie aj organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá rozhodnutie vydala, dátum vydania rozhodnutia, meno a priezvisko účastníkov konania. Na rozhodnutí musí byť odtlačok úradnej pečiatky a podpis s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(7) Chyby v písaní, v počtoch a iné zrejmé nesprávnosti v písomnom vyhotovení rozhodnutia organizačná zložka Sociálnej poisťovne kedykoľvek aj bez návrhu opraví a upovedomí o tom účastníkov konania.

### **§ 210**

(1) Organizačné zložky Sociálnej poisťovne vydávajú rozhodnutie vo veciach uvedených v § 178 ods. 1 písm. a) a v § 179 ods. 1 písm. a) a b).

(2) Organizačné zložky Sociálnej poisťovne sú povinné rozhodnúť vo veciach uvedených v odseku 1 najneskôr do 60 dní od začatia konania, v mimoriadne zložitých prípadoch možno túto lehotu predĺžiť najviac o 60 dní, čo treba oznámiť účastníkom konania.

### **§ 211**

Rozhodnutie vyhotovené s použitím výpočtovej techniky možno vydať v medzinárodnej abecede s predtlačeným odtlačkom pečiatky Sociálnej poisťovne s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

**§ 212****Oznámenie rozhodnutia a doručovanie písomností**

(1) Rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je deň jeho oznámenia.

(2) Účastníkovi konania, ktorý je prítomný na ústnom vyhlásení rozhodnutia, môže sa rozhodnutie oznámiť ústnym vyhlásením. Deň ústneho vyhlásenia rozhodnutia je deň oznámenia rozhodnutia len vtedy, ak sa prítomný účastník konania vzdal nároku na doručenie písomného vyhotovenia rozhodnutia.

(3) Rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk alebo poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia

- a) o nepriznaní dávky, odňatí dávky, znížení dávky alebo o zastavení výplaty dávky,
- b) o uložení povinnosti vrátiť neprávom vyplatené sumy na dávke,
- c) o poistnom, o príspevku na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> o uložení pokuty a penále,
- d) o prerušení konania,
- e) o zastavení konania.

(4) Ak nebol adresát písomnosti, ktorá sa má doručiť do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržiava, doručovateľ ho vhodným spôsobom upovedomí, že písomnosť príde znovu doručiť v určený deň a hodinu. Ak nový pokus o doručenie zostane bezvýsledný, doručovateľ uloží písomnosť na pošte a adresáta o tom vhodným spôsobom upovedomí. Ak si adresát nevyzdvihne písomnosť počas uloženia na pošte, deň vrátenia nedoručenej písomnosti organizačnej zložke Sociálnej poisťovne sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(5) Ak si adresát vyhradí doručovanie zásielok do poštového priečinka, pošta adresátovi oznámi príchod zásielky, možnosť prevzatia a odbernú lehotu na predpísanom tlačive, ktoré vloží do poštového priečinka. Ak si adresát na základe dohody preberá zásielky na pošte a nemá pridelený poštový priečinok, pošta tieto zásielky neoznamuje. V oboch prípadoch sa dátum príchodu zásielky považuje za dátum uloženia. Ak si adresát nevyzdvihne zásielku počas odbernej lehoty, deň vrátenia nedoručenej zásielky organizačnej zložke Sociálnej poisťovne sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

(6) Zásielky s obsahom písomností určených do vlastných rúk vydá pošta len adresátovi alebo fyzickej osobe, ktorá sa preukáže splnomocnením na preberanie zásielok.

(7) Rozhodnutie je doručené, len čo ho účastník konania prevezme, len čo pošta doporučenú zásielku vrátila ako nedoručiteľnú alebo ak doručenie rozhodnutia bolo zmarené konaním alebo opomenutím účastníka konania. Účinky doručenia rozhodnutia nastanú aj vtedy, ak účastník konania odmietol rozhodnutie prijať.

(8) Ak má účastník konania, ktorý sa zdržiava v cudzine alebo tam má sídlo, opatrovníka alebo zástupcu v tuzemsku, doručí sa písomnosť tomuto opatrovníkovi alebo zástupcovi.

(9) Písomnosti, ktoré sú určené právnickým osobám, doručujú sa zamestnancom oprávneným za právnické osoby prijímať písomnosti. Ak niet takých zamestnancov, doručuje sa písomnosť, ktorá je určená do vlastných rúk, tomu, kto je oprávnený za právnickú osobu konať.

(10) Písomnosti určené advokátom sa doručujú advokátskej kancelárii. Písomnosti určené

advokátom možno doručovať aj advokátskym koncipientom a iným zamestnancom advokátskej kancelárie, ktorých advokát poveril prijímaním jemu určených písomností. To platí primerane aj na doručovanie písomností určených komerčným právnikom.

(11) Písomnosti určené správcom konkurzných podstát a likvidátorom sa doručujú do sídla úpadcu a sídla likvidovanej právnickej osoby alebo do sídla pracoviska správcu konkurznej podstaty a do sídla pracoviska likvidátora.

(12) Ak má účastník konania zástupcu s plnomocenstvom na celé konanie, doručuje sa písomnosť iba tomuto zástupcovi. Ak účastník konania má osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi s plnomocenstvom, ale aj účastníkovi konania.

(13) Doručenie verejnou vyhláškou použije organizačná zložka Sociálnej poisťovne v prípade, keď účastníci konania alebo ich pobyt alebo sídlo nie sú jej známi.

(14) Doručenie verejnou vyhláškou sa vykoná tak, že písomnosť sa vyvesí na obdobie 15 dní na vývesnej tabuli vo verejne prístupných priestoroch príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne. Posledný deň tejto lehoty je deň doručenia.

(15) Ak je doručovanie účastníkovi konania spojené s ťažkosťami alebo s prieťahmi, môže organizačná zložka Sociálnej poisťovne uložiť účastníkovi konania, aby si zvolil na prijímanie písomností zástupcu, ktorému ich možno bez ťažkostí a bez prieťahov doručovať. Ak si zástupcu nezvolí, budú sa pre neho písomnosti ukladať v organizačnej zložke Sociálnej poisťovne s účinkami doručenia; o tom treba účastníka konania poučiť.

(16) Rozhodnutie o odpísaní pohľadávky sa neoznamuje.

## **§ 213**

### **Právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia**

(1) Doručené rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať, je právoplatné.

(2) Rozhodnutie je vykonateľné, len čo uplynie lehota na plnenie. Ak v rozhodnutí nie je uložená povinnosť na plnenie, rozhodnutie je vykonateľné, len čo nadobudne právoplatnosť.

## **Odvolacie konanie**

## **§ 214**

(1) Proti rozhodnutiu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne má účastník konania právo podať odvolanie, ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak sa účastník konania nevzdal odvolania písomne alebo ústne do zápisnice.

(2) Odvolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu o povolení splátok dlžných súm poistného, príspevku na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> pokuty a penále.

## **§ 215**

(1) Odvolanie sa podáva na organizačnej zložke Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala. Odvolanie proti rozhodnutiu vo veciach uvedených v § 179 ods. 1 písm. a) prvom bode až treťom bode možno podať aj v inej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne.

(2) Odvolanie možno podať v lehote do 30 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia; odvolanie proti rozhodnutiu vo veciach uvedených v § 178 ods. 1 písm. a) ôsmom bode a deviatom bode možno podať v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia.

(3) Odvolanie je podané včas a riadne aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty uvedenej v odseku 2 alebo na nepríslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne preto, že sa účastník konania riadil nesprávnym poučením, alebo preto, že nebol poučený vôbec. V tomto prípade možno podať odvolanie do troch mesiacov odo dňa oznámenia účastníkovi konania.

(4) O odvolaní proti rozhodnutiu ústredia rozhoduje generálny riaditeľ.

(5) Včas podané odvolanie má odkladný účinok, ak tento zákon neustanovuje inak.

(6) Odvolanie nemá odkladný účinok proti rozhodnutiu

a) o priznaní, o znížení, o zastavení výplaty a o odňatí nemocenskej dávky, úrazového príplatku, rehabilitačného, rekvalifikačného a dávky v nezamestnanosti,

b) vo veciach uvedených v § 179 ods. 1 písm. a) prvom bode.

(7) Účastník konania, ktorý podal odvolanie, môže toto odvolanie vziať späť. Ak účastník konania vzal odvolanie späť, nemôže podať odvolanie znovu.

(8) Ak účastník konania vzal odvolanie späť, odvolací orgán konanie zastaví.

(9) Ak účastník konania vo veciach uvedených v § 179 ods. 1 písm. a) prvom bode až treťom bode pred uplynutím lehoty na podanie odvolania požiada o oznámenie podkladov, na základe ktorých ústredie rozhodovalo, začína plynúť nová lehota na podanie odvolania odo dňa, keď sa tieto podklady doručili účastníkovi konania.

## § 216

Organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala, upovedomí ostatných účastníkov konania o obsahu podaného odvolania, vyzve ich, aby sa k nemu v určenej lehote vyjadrili, a podľa potreby doplní konanie vykonaním nových dôkazov.

## § 217

(1) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala, môže o odvolaní sama rozhodnúť, ak odvolaniu v plnom rozsahu vyhovie a ak sa rozhodnutie netýka iného účastníka konania ako účastníka konania, ktorý sa odvolal, alebo ak s tým ostatní účastníci konania súhlasia.

(2) Ak o odvolaní nerozhodne organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá napadnuté rozhodnutie vydala, predloží odvolanie spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď mu odvolanie došlo.

## § 218

(1) Odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu. Ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené nedostatky odstráni.

(2) Ak sú na to dôvody, odvolací orgán rozhodnutie zmení alebo zruší, inak odvolanie zamietne a rozhodnutie potvrdí.

(3) Odvolací orgán rozhodnutie zruší a vec vráti organizačnej zložke Sociálnej poisťovne, ktorá rozhodnutie vydala, na nové prejednanie a rozhodnutie, ak je to vhodnejšie najmä z dôvodov rýchlosti alebo hospodárnosti. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je viazaná právnym názorom odvolacieho orgánu.



(4) Proti rozhodnutiu o odvolaní sa nemožno ďalej odvolať.

### **§ 218aa**

Ak odvolanie smeruje čo aj v časti voči skutočnostiam, ktoré sú obsahom potvrdenia o období služby podľa osobitného predpisu,<sup>99)</sup> odvolací orgán konanie preruší, informuje Ústav pamäti národa o obsahu podaného odvolania vrátane predložených dôkazov a požiada ho o stanovisko. Stanovisko Ústavu pamäti národa a potvrdenie o období služby podľa osobitného predpisu,<sup>99)</sup> ktoré je podkladom pre vydanie rozhodnutia o odvolaní, sa doručujú účastníkovi konania, ktorého sa toto potvrdenie týka, súčasne s rozhodnutím o odvolaní.

## **Obnova konania**

### **§ 221**

(1) Nedávkové konanie pred organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne ukončené rozhodnutím, ktoré je právoplatné, sa na návrh účastníka konania obnoví, ak

- a) vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať podstatný vplyv na rozhodnutie a nemohli sa v nedávkovom konaní uplatniť bez zavinenia účastníka konania,
- b) rozhodnutie záviselo od posúdenia predbežnej otázky, o ktorej príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodla inak,
- c) nesprávnym postupom organizačnej zložky Sociálnej poisťovne sa účastníkovi nedávkového konania odňala možnosť zúčastniť sa na tomto konaní, ak to mohlo mať podstatný vplyv na rozhodnutie a ak sa náprava nemohla urobiť v odvolacom konaní,
- d) rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré sa ukázali ako nepravdivé, alebo rozhodnutie sa dosiahlo trestným činom.

(2) Organizačná zložka Sociálnej poisťovne nariadi obnovu nedávkového konania z dôvodov uvedených v odseku 1, ak je na preskúmaní rozhodnutia všeobecný záujem.

### **§ 222**

(1) Obnovu nedávkového konania povolí na návrh účastníka konania alebo nariadi organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá vo veci rozhodla v poslednom stupni.

(2) V návrhu na obnovu nedávkového konania treba uviesť dôvody obnovy konania a skutočnosti svedčiace o tom, že návrh je podaný včas.

(3) Návrh sa podáva na organizačnej zložke Sociálnej poisťovne uvedenej v odseku 1 v lehote troch mesiacov odo dňa, keď sa účastník konania dozvedel o dôvodoch obnovy, najneskôr do jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia; v rovnakej lehote môže organizačná zložka Sociálnej poisťovne obnovu nedávkového konania nariadiť. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

(4) Po uplynutí jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia sa obnova povolí alebo nariadi len vtedy, ak sa rozhodnutie dosiahlo trestným činom.

(5) Proti rozhodnutiu o obnove nedávkového konania možno podať odvolanie. Rozhodnutie o povolení alebo nariadení obnovy má odkladný účinok, ak sa napadnuté rozhodnutie nevykonalo.

### **§ 223**

(1) Nové konanie vo veci uskutoční organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorej rozhodnutia sa dôvod obnovy nedávkového konania týka; ak sa dôvod obnovy nedávkového konania týka

rozhodnutia organizačných zložiek Sociálnej poisťovne prvého i druhého stupňa, nové konanie uskutoční organizačná zložka Sociálnej poisťovne prvého stupňa.

(2) Ak sa dôvod obnovy nedávkového konania týka iba konania pred odvolacím orgánom, spojí sa rozhodnutie o obnove nedávkového konania s novým rozhodnutím vo veci.

(3) Novým rozhodnutím vo veci sa pôvodné rozhodnutie zrušuje.

(4) Proti novému rozhodnutiu vo veci sa možno odvolať.

### **Osobitný spôsob vymáhania pohľadávok**

#### **§ 224**

(1) Exekučný titul podľa § 225b je za podmienok ustanovených týmto zákonom vykonateľný podľa osobitného predpisu.<sup>81</sup>

(2) Ak účastník konania nesplní v určenej lehote dobrovoľne povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím o povinnosti vrátiť dávku alebo jej časť vyplatenú neprávom alebo vo vyššej sume, ako mu patrila, Sociálna poisťovňa uskutoční vymáhanie pohľadávky zrážkami z dávky. Vymáhanie pohľadávky zrážkami z dávky možno uskutočniť len z dávky toho istého druhu sociálneho poistenia, z ktorého vznikla povinnosť vrátiť dávku.

(3) Ak účastník konania nesplní v určenej lehote dobrovoľne povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím o povinnosti vrátiť príplatok za štátnu službu k dôchodku, príspevok účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách, príspevok športovému reprezentantovi alebo ich časť vyplatenú neprávom alebo vo vyššej sume, ako mu patrila, Sociálna poisťovňa uskutoční vymáhanie pohľadávky zrážkami z dôchodkovej dávky.

(4) Sociálna poisťovňa je povinná oznámiť začatie vymáhania pohľadávky zrážkami z dávky podľa odsekov 2 a 3 účastníkovi konania, ktorého sa toto vymáhanie týka.

(5) Pri vymáhaní pohľadávky zrážkami z dávky podľa odsekov 2 a 3 sa zrážka môže vykonať najviac v rozsahu sumy, ktorú možno postihnúť exekúciou podľa osobitného predpisu.<sup>81</sup>

#### **§ 225**

Dohoda o zrážkach z dávky sa môže uzatvoriť iba na pohľadávky na výživnom a na príspevku na výživu, a to najviac do sumy, ktorú možno postihnúť exekúciou podľa osobitného predpisu.<sup>81</sup>

### **ŠTVRTÁ ČASŤ**

### **KONANIE VO VECIACH VYMÁHANIA POHLADÁVOK**

#### **§ 225a**

#### **Základné ustanovenia**

(1) Konaním vo veciach vymáhania pohľadávok podľa tohto zákona je konanie, ktorým Sociálna poisťovňa z úradnej moci vymáha pohľadávky.

(2) Na konanie vo veciach vymáhania pohľadávok sa vzťahujú ustanovenia o nedávkovom konaní podľa tretej časti, ak v tejto časti nie je ustanovené inak. Ustanovenia § 221 až 223 sa nepoužijú.

(3) Sociálna poisťovňa je povinná

a) zisťovať, či sú splnené podmienky na začatie konania vo veciach vymáhania pohľadávok podľa

tohto zákona,

b) vymáhať pohľadávky len podľa tohto zákona a spôsobmi, ktoré tento zákon ustanovuje.

### **§ 225b**

#### **Exekučný titul**

Exekučným titulom na účely tohto zákona je vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola uložená účastníkovi konania povinnosť plniť a účastník konania si túto povinnosť v určenej lehote dobrovoľne nesplnil.

### **§ 225c**

#### **Začatie konania vo veciach vymáhania pohľadávok**

(1) Konanie vo veciach vymáhania pohľadávok začína Sociálna poisťovňa na podklade exekučného titulu vydaním rozhodnutia o začatí konania vo veciach vymáhania pohľadávok.

(2) Rozhodnutie o začatí konania vo veciach vymáhania pohľadávok obsahuje

- a) názov organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorá rozhodnutie vydala,
- b) číslo a dátum vydania rozhodnutia,
- c) meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia účastníka konania, ktorým je fyzická osoba, alebo obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo účastníka konania, ktorým je právnická osoba,
- d) označenie exekučného titulu,
- e) sumu pohľadávky,
- f) meno, priezvisko, funkciu, podpis oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky alebo, ak sa rozhodnutie vyhotoví s použitím výpočtovej techniky, predtlačný odtlačok pečiatky Sociálnej poisťovne s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(3) Rozhodnutie o začatí konania vo veciach vymáhania pohľadávok sa nedoručuje. Proti rozhodnutiu o začatí konania vo veciach vymáhania pohľadávok nie sú prípustné opravné prostriedky. Rozhodnutie o začatí konania vo veciach vymáhania pohľadávok je právoplatné dňom jeho vydania.

### **§ 225d**

#### **Odloženie vymáhania pohľadávok**

(1) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne odloží vymáhanie pohľadávok, ak účastníkovi konania boli povolené splátky pohľadávok.

(2) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže odložiť vymáhanie pohľadávok z vlastného podnetu, ak sa preverujú skutočnosti rozhodujúce na zastavenie konania vo veciach vymáhania pohľadávok.

(3) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže odložiť vymáhanie pohľadávok na žiadosť účastníka konania, ktorý je fyzickou osobou, ak sa účastník konania bez svojej viny ocitol prechodne v takom postavení, že by neodkladné vymáhanie pohľadávok mohlo mať pre neho alebo príslušníkov jeho rodiny zvlášť nepriaznivé následky. Tieto skutočnosti musí účastník konania preukázať.

(4) Ak príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne odloží vymáhanie pohľadávok, účinky úkonov, ktoré vykonala, zostávajú zachované, ak v rozhodnutí o odložení vymáhania pohľadávok nie je určené inak.

(5) Proti rozhodnutiu o odložení vymáhania pohľadávok nie sú prípustné opravné prostriedky.

#### **§ 225e**

##### **Zastavenie konania vo veciach vymáhania pohľadávok**

(1) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne zastaví konanie vo veciach vymáhania pohľadávok, ak

- a) exekučný titul bol zrušený,
- b) exekučný titul sa nestal vykonateľným,
- c) právo vymáhať pohľadávku je premlčané a účastník konania vzniesol námietku premlčania alebo právo na vymáhanie pohľadávky zaniklo,
- d) pohľadávka bola uspokojená,
- e) nemožno uplatniť ani jeden zo spôsobov vymáhania pohľadávok podľa tohto zákona,
- f) je iný dôvod, pre ktorý nie je možné v konaní vo veciach vymáhania pohľadávok pokračovať.

(2) Proti rozhodnutiu podľa odseku 1 možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Odvolanie nemá odkladný účinok.

#### **§ 225f**

##### **Doručovanie rozhodnutia o odložení vymáhania pohľadávok a o zastavení konania vo veciach vymáhania pohľadávok**

Rozhodnutie vydané podľa § 225d a 225e sa doručuje do vlastných rúk účastníkovi konania a osobám podľa jednotlivých spôsobov vymáhania pohľadávok.

#### **§ 225g**

##### **Spôsoby vymáhania pohľadávok**

(1) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne vymáha pohľadávky

- a) zrážkami zo mzdy a z iného príjmu (ďalej len „zrážky zo mzdy“),
- b) prikázaním peňažnej pohľadávky z účtu vedeného v banke alebo pobočke zahraničnej banky (ďalej len „prikázanie pohľadávky“),
- c) zrážkami z dávok, ktoré účastníkovi konania vypláca Sociálna poisťovňa.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne vymáha pohľadávky spôsobom, ktorý si určí; príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže vymáhať pohľadávky u jedného účastníka konania aj niekoľkými spôsobmi súčasne.

##### **Vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy**

#### **§ 225h**

(1) Vymáhaniu pohľadávok zrážkami zo mzdy podliehajú mzda, plat, služobný príjem alebo odmena z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru a iný príjem, ak nie sú týmto zákonom z vymáhania pohľadávok vylúčené. Iným príjmom sa rozumie

- a) príjem, ktorý nahrádza mzdu, plat, služobný príjem alebo odmenu z dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, najmä náhrada mzdy, náhrada za pracovnú pohotovosť a náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca,
- b) príjem vyplácaný podľa osobitných predpisov.<sup>100aa)</sup>

(2) Ak sa v ustanoveniach o vymáhaní pohľadávok zrážkami zo mzdy uvádza platiteľ mzdy, vzťahujú sa príslušné ustanovenia na osobu, voči ktorej má účastník konania nárok na príjem podľa odseku 1.

(3) Vymáhaniu pohľadávok zrážkami zo mzdy nepodliehajú:

- a) suma potrebná na úhradu za poskytnutú sociálnu službu<sup>100ab)</sup> alebo jej časť, ak účastník konania platí úhradu za poskytnutú sociálnu službu<sup>100ab)</sup> alebo jej časť,
- b) suma povinného zostatku po zaplatení úhrady za sociálnu službu,<sup>100ac)</sup> ak účastník konania platí úhradu za sociálnu službu,
- c) pomoc v hmotnej núdzi a jednorazová dávka v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu,<sup>100ad)</sup>
- d) peňažné príspevky na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia podľa osobitného predpisu,<sup>100ae)</sup>
- e) štátne sociálne dávky podľa osobitných predpisov,<sup>100af)</sup>
- f) príspevky na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa podľa osobitného predpisu,<sup>100ag)</sup>
- g) opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately finančného charakteru podľa osobitného predpisu,<sup>100ah)</sup>
- h) zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť.

(4) Pri vymáhaní pohľadávok zrážkami zo mzdy sa zrážka môže vykonať najviac v rozsahu sumy, ktorú možno postihnúť exekúciou podľa osobitného predpisu.<sup>81</sup>

## § 225i

(1) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne doručí do vlastných rúk platiteľovi mzdy príkaz na začatie vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy a účastníkovi konania upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy a zakáže účastníkovi konania nakladať s peňažnými prostriedkami, ktoré možno vymáhať spôsobmi podľa tohto zákona, a to až do sumy vymáhanej pohľadávky. Účastník konania stráca dňom, keď sa platiteľovi mzdy doručí príkaz na začatie vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy, právo na vyplatenie tej časti mzdy, ktorá zodpovedá určenej výške zrážok.

(2) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne prikáže platiteľovi mzdy, aby odo dňa doručenia príkazu podľa odseku 1 vykonával zo mzdy účastníka konania určené zrážky a nevyplácal mu zrazené sumy.

(3) Príkaz na začatie vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy obsahuje

- a) názov a sídlo organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorá príkaz na začatie vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy vydala,
- b) číslo a dátum vydania príkazu na začatie vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy,
- c) označenie platiteľa mzdy,
- d) označenie exekučného titulu,
- e) meno, priezvisko, adresu a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia účastníka konania, ktorý je fyzickou osobou,
- f) sumu pohľadávky,
- g) meno, priezvisko, funkciu, podpis oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky alebo, ak sa príkaz na začatie vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy vyhotoví s použitím výpočtovej techniky, predtlačný odtlačok pečiatky Sociálnej poisťovne s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(4) Príkaz na začatie vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy je právoplatný dňom jeho vydania a odvolanie voči nemu nie je prípustné.

(5) Upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy obsahuje

- a) názov a sídlo organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorá upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy vydala,
- b) označenie exekučného titulu,
- c) meno, priezvisko, adresu a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia účastníka konania, ktorý je fyzickou osobou,
- d) sumu pohľadávky,
- e) výzvu na zaplatenie pohľadávky do ôsmich dní od doručenia upovedomenia o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy,
- f) upozornenie, že ak pohľadávka nebude zaplatená v lehote podľa písmena e), príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne pristúpi k vymáhaniu pohľadávok zrážkami zo mzdy na základe exekučného príkazu na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy,
- g) informáciu, že upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy zostáva v platnosti do úplného uspokojenia vymáhanej pohľadávky a vzťahuje sa aj na budúcich platiteľov mzdy,
- h) číslo účtu príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne,
- i) variabilný symbol a špecifický symbol,
- j) poučenie o odvolaní proti upovedomeniu o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy vrátane poučenia, či rozhodnutie možno preskúmať súdom,
- k) meno, priezvisko, funkciu, podpis oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky alebo, ak sa upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy vyhotoví s použitím výpočtovej techniky, predtlačný odtlačok pečiatky Sociálnej poisťovne s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(6) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne po márnom uplynutí lehoty na podanie odvolania alebo po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa odvolanie zamietlo, vydá exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy.

(7) Exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy obsahuje

- a) názov a sídlo organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorá exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy vydala,
- b) číslo a dátum vydania exekučného príkazu na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy,
- c) označenie platiteľa mzdy,
- d) meno, priezvisko, adresu a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia účastníka konania, ktorý je fyzickou osobou,
- e) sumu pohľadávky,
- f) číslo účtu príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne,
- g) variabilný symbol a špecifický symbol,
- h) informáciu, že exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy zostáva v platnosti do úplného uspokojenia vymáhanej pohľadávky a vzťahuje sa aj na budúcich platiteľov mzdy,
- i) poučenie o tom, že proti exekučnému príkazu na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy nie je prípustné odvolanie,

j) meno, priezvisko, funkciu, podpis oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky alebo, ak sa exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy vyhotoví s použitím výpočtovej techniky, predtlačený odtlačok pečiatky Sociálnej poisťovne s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(8) Exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy je právoplatný dňom jeho vydania a odvolanie voči nemu nie je prípustné.

(9) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne doručí do vlastných rúk exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy účastníkovi konania a platiteľovi mzdy.

(10) Platiteľ mzdy je povinný po doručení exekučného príkazu na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy

a) poukázať na účet príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne s uvedením variabilného symbolu a špecifického symbolu, ktorý je uvedený v exekučnom príkaze na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy, sumy zrazené zo mzdy účastníka konania,

b) zrážať zo mzdy účastníka konania sumy na úhradu pohľadávky a poukazovať ich na účet príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne s uvedením variabilného symbolu a špecifického symbolu, ktorý je uvedený v exekučnom príkaze na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy.

(11) Platiteľ mzdy je oprávnený vykonať zrážky zo mzdy nad rozsah sumy, ktorú možno postihnúť exekúciou podľa osobitného predpisu,<sup>81</sup> len ak s tým účastník konania súhlasí.

(12) Ak platiteľ mzdy nesplní povinnosť podľa odseku 10, môže mu príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne uložiť pokutu podľa § 239.

(13) Platiteľ mzdy prestane vykonávať zrážky zo mzdy po uspokojení vymáhanej pohľadávky.

(14) Ak sa po doručení exekučného príkazu na vymáhanie pohľadávky zrážkami zo mzdy zmení platiteľ mzdy, vzťahuje sa tento exekučný príkaz aj na mzdu účastníka konania u nového platiteľa mzdy.

(15) Povinnosť vykonávať zrážky zo mzdy účastníka konania vzniká novému platiteľovi mzdy dňom, keď sa od účastníka konania alebo doterajšieho platiteľa mzdy dozvie, že bol vydaný exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy, alebo dňom, keď príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne doručí novému platiteľovi mzdy do vlastných rúk pôvodný exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy. Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne poučí nového platiteľa mzdy o povinnostiach pri vykonávaní vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy, oboznámi ho s doterajším priebehom vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy a uvedie zostatok pohľadávky.

(16) Ak účastník konania uzatvorí nový pracovnoprávny vzťah alebo obdobný pracovný vzťah, je povinný predložiť platiteľovi mzdy písomné potvrdenie o tom, či je proti nemu vedené konanie vo veciach vymáhania pohľadávok zrážkami zo mzdy.

(17) Platiteľ mzdy je povinný oznámiť príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne do ôsmich dní po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca, že nemôže vykonávať zrážky zo mzdy účastníka konania, pretože účastník konania v uplynulom mesiaci nepoberal mzdu v takej výške, aby z nej mohol platiteľ mzdy vykonávať zrážky.

(18) Ak platiteľ mzdy vypláca mesačnú mzdu po častiach, môže primerané zrážky zo mzdy vykonať účastníkovi konania aj z časti mzdy. Platiteľ mzdy poukáže sumy zrazené podľa prvej vety príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne po uplynutí príslušného kalendárneho mesiaca,

najneskôr do konca mesiaca nasledujúceho po mesiaci, za ktorý bola mzda zúčtovaná na výplatu.

(19) Ak sa exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy doručí platiteľovi mzdy po tom, ako bola časť mesačnej mzdy účastníkovi konania vyplatená, neprihliada sa na vykonanú výplatu a zrážky sa vykonávajú tak, ako keby účastník konania mal za celý kalendárny mesiac právo len na mzdu, ktorá mu ešte nebola vyplatená.

(20) Ak sa preddavok na mzde vypláca za obdobie dlhšie ako jeden kalendárny mesiac, vypočíta sa, koľko pripadá z poskytnutého preddavku na mzde na jednotlivé mesiace, a z takto vypočítaného mesačného preddavku na mzde sa účastníkovi konania vykonávajú zrážky. Mzda účastníka konania za uplynulý kalendárny rok sa rozpočíta na jednotlivé mesiace. Z mesačnej mzdy sa vypočítavajú s konečnou platnosťou zrážky a príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne sa poukáže rozdiel medzi sumami, ktoré sa mali účastníkovi konania zraziť v jednotlivých mesiacoch, a sumami, ktoré sa z preddavkov na mzde príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne už poukázali.

(21) Ak sa vypláca mzda za niekoľko mesiacov naraz, zrážky sa vypočítajú za každý kalendárny mesiac osobitne.

(22) Ak účastník konania poberá mzdu od niekoľkých platiteľov mzdy, vzťahuje sa exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy na všetky jeho mzdy. Ak účastník konania má popri nároku na mzdu aj nárok na iný príjem, postupuje sa tak, ako keby išlo o niekoľko miezd.

(23) Ak príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne prikazuje vykonať vymáhanie pohľadávok zrážkami zo mzdy niekoľkým platiteľom mzdy, určí im jednotlivo, akú časť základnej sumy nemajú zrážať. Ak príjem účastníka konania nedosahuje ani uvedenú časť základnej sumy, platiteľ mzdy je povinný túto skutočnosť oznámiť príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne. Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne potom určí, akú časť základnej sumy je každý platiteľ mzdy povinný zrážať.

(24) Ak sa vyplácajú preddavky členom družstiev za obdobie dlhšie ako jeden kalendárny mesiac, vypočíta sa, koľko pripadá z poskytovaného preddavku na jednotlivé kalendárne mesiace, a z takto vypočítanej mesačnej odmeny sa účastníkovi konania vykonávajú zrážky.

## **Vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky**

### **§ 225j**

(1) Vymáhaniu pohľadávok prikázaním pohľadávky podliehajú peňažné prostriedky na účte klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania. Ustanovenia o prikázaní pohľadávky z účtu klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, možno použiť aj vtedy, ak ide o peňažné prostriedky na vkladovom účte podľa Obchodného zákonníka.<sup>100ai)</sup>

(2) Vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky sa vykoná odpísaním sumy peňažných prostriedkov do sumy pohľadávky z účtu klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, a jej poukázaním na účet príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, určený v exekučnom príkaze na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky.

(3) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne doručí do vlastných rúk banke alebo pobočke zahraničnej banky príkaz na začatie vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky a klientovi banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky a zakáže účastníkovi konania nakladať s peňažnými prostriedkami, ktoré možno vymáhať spôsobmi podľa tohto zákona, a to až do sumy vymáhanej pohľadávky.



(4) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne prikáže banke alebo pobočke zahraničnej banky, aby po doručení príkazu podľa odseku 3 zablokovala na účte klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, peňažné prostriedky do sumy pohľadávky, a to aj vtedy, ak peňažné prostriedky prichádzajú na účet klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, postupne.

(5) Príkaz na začatie vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky obsahuje

- a) názov a sídlo organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorá príkaz na začatie vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky vydala,
- b) číslo a dátum vydania príkazu na začatie vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky,
- c) obchodné meno a sídlo banky alebo označenie a adresu umiestnenia pobočky zahraničnej banky,
- d) označenie exekučného titulu,
- e) meno, priezvisko, adresu a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia účastníka konania, ktorý je fyzickou osobou, alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo účastníka konania, ktorý je právnickou osobou,
- f) sumu pohľadávky,
- g) meno, priezvisko, funkciu, podpis oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky alebo, ak sa príkaz na začatie vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky vyhotoví s použitím výpočtovej techniky, predtlačený odtlačok pečiatky Sociálnej poisťovne s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(6) Príkaz na začatie vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky je právoplatný dňom jeho vydania a odvolanie proti nemu nie je prípustné.

(7) Upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky obsahuje

- a) názov a sídlo organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorá upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky vydala,
- b) označenie exekučného titulu,
- c) meno, priezvisko, adresu a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia účastníka konania, ktorý je fyzickou osobou, alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo účastníka konania, ktorý je právnickou osobou,
- d) sumu pohľadávky,
- e) výzvu na zaplatenie pohľadávky do ôsmich dní od doručenia upovedomenia o začatí vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky,
- f) upozornenie, že ak pohľadávka nebude zaplatená v lehote podľa písmena e), príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne pristúpi k vymáhaniu pohľadávok prikázaním pohľadávky na základe exekučného príkazu na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky,
- g) zákaz nakladania s peňažnými prostriedkami na účte v banke alebo pobočke zahraničnej banky až do sumy vymáhanej pohľadávky po doručení upovedomenia o začatí vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky,
- h) informáciu, že upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky zostáva v platnosti do úplného uspokojenia vymáhanej pohľadávky a vzťahuje sa aj na ďalší alebo nový účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky,
- i) informáciu, že peňažné prostriedky na účte v banke alebo pobočke zahraničnej banky nepodliehajú vymáhaniu pohľadávok prikázaním pohľadávky, len za podmienok ustanovených v § 225k ods. 3,

- j) číslo účtu príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne,
- k) variabilný symbol a špecifický symbol,
- l) poučenie o odvolaní proti upovedomeniu o začatí vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky vrátane poučenia, či rozhodnutie možno preskúmať súdom,
- m) meno, priezvisko, funkciu, podpis oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky alebo, ak sa upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky vyhotoví s použitím výpočtovej techniky, predtlačený odtlačok pečiatky Sociálnej poisťovne s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(8) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne po márnom uplynutí lehoty na podanie odvolania alebo po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa odvolanie zamietlo, vydá exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky.

(9) Exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky obsahuje

- a) názov a sídlo organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorá exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky vydala,
- b) číslo a dátum vydania exekučného príkazu na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky,
- c) obchodné meno a sídlo banky alebo označenie a adresu umiestnenia pobočky zahraničnej banky,
- d) meno, priezvisko, adresu a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia účastníka konania, ktorý je fyzickou osobou, alebo obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo účastníka konania, ktorý je právnickou osobou,
- e) sumu pohľadávky,
- f) číslo účtu príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne,
- g) variabilný symbol a špecifický symbol,
- h) poučenie o tom, že proti exekučnému príkazu na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky nie je prípustné odvolanie,
- i) meno, priezvisko, funkciu, podpis oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky alebo, ak sa exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky vyhotoví s použitím výpočtovej techniky, predtlačený odtlačok pečiatky Sociálnej poisťovne s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(10) Exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky je právoplatný dňom jeho vydania a odvolanie proti nemu nie je prípustné.

(11) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne doručí do vlastných rúk exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky klientovi banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, a banke alebo pobočke zahraničnej banky.

(12) Po doručení exekučného príkazu na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odpísať peňažné prostriedky z účtu klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, a poukázať ich na účet príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne s uvedením variabilného symbolu a špecifického symbolu, ktorý je uvedený v exekučnom príkaze na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky. Ak odpísaná suma nepostačuje na pokrytie vymáhanej pohľadávky, banka alebo pobočka zahraničnej banky je povinná poukazovať peňažné prostriedky z účtu klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, aj postupne, až do sumy vymáhanej pohľadávky.

(13) Ak banka alebo pobočka zahraničnej banky nesplní povinnosť podľa odseku 12, môže jej príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne uložiť pokutu podľa § 239.

(14) Ak príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne zistí, že peňažné prostriedky na účte klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, označenom v exekučnom príkaze na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky nepostačujú na úhradu pohľadávky a v priebehu vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky sa príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne dozvie o ďalšom alebo novom účte klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, doručí banke alebo pobočke zahraničnej banky, ktorá vedie tento účet, do vlastných rúk pôvodný exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky. Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne poučí banku alebo pobočku zahraničnej banky o povinnostiach pri vykonávaní pohľadávok prikázaním pohľadávky, oboznámi ju s doterajším priebehom vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky a uvedie zostatok pohľadávky.

### § 225k

#### **Peňažné prostriedky nepodliehajúce vymáhaniu pohľadávok prikázaním pohľadávky**

(1) Vymáhaniu pohľadávok prikázaním pohľadávky nepodliehajú peňažné prostriedky na účte klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, ak ide o peňažné prostriedky,

- a) ktoré sú ustanovené v § 225h ods. 3,
- b) ktoré sú určené na výplatu miezd zamestnancov účastníka konania pre výplatné obdobie najbližšie dňu, keď bol banke alebo pobočke zahraničnej banky doručený príkaz na začatie vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky,
- c) ktoré sú vylúčené z exekúcie podľa osobitného predpisu,<sup>100aj)</sup>
- d) ktoré tvoria účelovú finančnú rezervu podľa osobitného predpisu,<sup>100ak)</sup>
- e) z ktorých boli vykonané zrážky podľa tohto zákona pred ich pripísaním na účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky.

(2) Vymáhaniu pohľadávok prikázaním pohľadávky nepodliehajú aj peňažné prostriedky na účte klienta banky alebo pobočky zahraničnej banky, ktorý je účastníkom konania, do sumy 165 eur; ak má účastník konania viac účtov, a to aj vo viacerých bankách alebo pobočkách zahraničných bánk, vymáhaniu pohľadávok prikázaním pohľadávky nepodliehajú peňažné prostriedky do úhrnnej sumy 165 eur na všetkých jeho účtoch. Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná určiť, v ktorej banke alebo pobočke zahraničnej banky a z ktorého účtu sa nezrazí suma 165 eur.

(3) Ak účastník konania, ktorý je klientom banky alebo pobočky zahraničnej banky, predloží banke alebo pobočke zahraničnej banky písomné vyhlásenie o tom, že na jeho účte vedenom v banke alebo pobočke zahraničnej banky sú aj peňažné prostriedky, ktoré nepodliehajú vymáhaniu pohľadávok prikázaním pohľadávky, a súčasne uvedie výšku týchto peňažných prostriedkov, banka alebo pobočka zahraničnej banky nesmie odpísať z účtu klienta, ktorý je účastníkom konania, tieto peňažné prostriedky od predloženia tohto písomného vyhlásenia.

### § 225l

Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne doručí príkaz na začatie vymáhania pohľadávok prikázaním pohľadávky a exekučný príkaz na vymáhanie pohľadávok prikázaním pohľadávky banke alebo pobočke zahraničnej banky prostriedkami elektronickej komunikácie za podmienok uvedených v dohode, ktorú môže na tieto účely uzavrieť Sociálna poisťovňa so

záujmovým združením bánk, alebo v listinnej podobe do vlastných rúk, ak existujú technické prekážky elektronickej komunikácie za podmienok uvedených v dohode.

### **Vymáhanie pohľadávok zrážkami z dávok**

#### **§ 225m**

(1) Ak účastník konania má nárok na výplatu dávok, ktoré vypláca Sociálna poisťovňa, môže príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne uskutočniť vymáhanie pohľadávok zrážkami z dávok.

(2) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne doručí účastníkovi konania do vlastných rúk upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami z dávok.

(3) Upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami z dávok obsahuje

- a) názov a sídlo organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorá upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami z dávok vydala,
- b) označenie exekučného titulu,
- c) označenie dávky, z ktorej sa vymáhanie pohľadávky uskutoční,
- d) meno, priezvisko a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia účastníka konania, ktorý je fyzickou osobou,
- e) sumu pohľadávky,
- f) výzvu na zaplatenie pohľadávky do ôsmich dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami z dávok,
- g) upozornenie, že ak pohľadávka nebude zaplatená v lehote podľa písmena f), príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne pristúpi k vymáhaniu pohľadávok zrážkami z dávok,
- h) informáciu, že upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami z dávok zostáva v platnosti do úplného uspokojenia vymáhanej pohľadávky a vzťahuje sa aj na neskôr priznanú dávku,
- i) číslo účtu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne, ktorá upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami z dávok vydala,
- j) variabilný symbol a špecifický symbol,
- k) poučenie o odvolaní proti upovedomeniu o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami z dávok vrátane poučenia, či rozhodnutie možno preskúmať súdom,
- l) meno, priezvisko, funkciu, podpis oprávnenej osoby a odtlačok úradnej pečiatky alebo, ak sa upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok zrážkami z dávok vyhotoví s použitím výpočtovej techniky, predtlačený odtlačok pečiatky Sociálnej poisťovne s uvedením mena, priezviska a funkcie oprávnenej osoby.

(4) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne po márnom uplynutí lehoty na podanie odvolania alebo po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa odvolanie zamietlo, začne zrážať z dávky účastníka konania sumy na úhradu pohľadávky, najviac v rozsahu sumy, ktorú možno postihnúť exekúciou podľa osobitného predpisu.<sup>81</sup>

(5) Príslušná organizačná zložka Sociálnej poisťovne prestane vykonávať zrážky z dávok po uspokojení vymáhanej pohľadávky.

**Spoločné ustanovenia****§ 225n**

(1) Účastník konania môže príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne, ktorá upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok vydala, do 15 dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí vymáhania pohľadávok podať odvolanie, ak po vzniku exekučného titulu nastali okolnosti, ktoré spôsobili zánik vymáhanej pohľadávky alebo bránia jej vymáhateľnosti, alebo ak existujú iné okolnosti, pre ktoré je vymáhanie pohľadávok neprípustné. Odvolanie musí byť odôvodnené a na dodatočne uplatnené dôvody sa neprihliada.

(2) Odvolanie podľa odseku 1 má odkladný účinok. Proti rozhodnutiu o odvolaní sa nemožno odvolať. Rozhodnutie o odvolaní obsahuje aj poučenie o možnosti jeho preskúmateľnosti súdom.

**§ 225o**

(1) Náhradné doručenie upovedomenia o začatí vymáhania pohľadávok účastníkovi konania je vylúčené.

(2) Ak nie je možné doručiť upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok účastníkovi konania, ktorý je fyzickou osobou oprávnenou podnikáť, na adresu jeho miesta podnikania uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaný, a jeho iná adresa nie je Sociálnej poisťovni známa, toto upovedomenie sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky Sociálnej poisťovni za doručené, a to aj vtedy, ak sa účastník konania, ktorý je fyzickou osobou oprávnenou podnikáť, o tom nedozvie. Ak nie je možné doručiť upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok účastníkovi konania, ktorý je právnickou osobou, na adresu jeho sídla uvedenú v obchodnom registri alebo v inom registri, v ktorom je zapísaný, a jeho iná adresa nie je Sociálnej poisťovni známa, toto upovedomenie sa považuje po troch dňoch od vrátenia nedoručenej zásielky Sociálnej poisťovni za doručené, a to aj vtedy, ak sa ten, kto je oprávnený konať za účastníka konania, ktorý je právnickou osobou, o tom nedozvie.

(3) Ak účastník konania bezdôvodne odoprie prijať upovedomenie o začatí vymáhania pohľadávok, je toto upovedomenie doručené dňom, keď jeho prijatie bolo odopreté; o tom musí byť účastník konania poučený tým, kto ho doručuje.

**§ 225p**

Poradie pohľadávok pri vymáhaní pohľadávok podľa § 225g ods. 1 písm. a) a b) sa spravuje dňom, keď sa doručil príkaz na začatie vymáhania pohľadávok; ak sa doručil príkaz na začatie vymáhania pohľadávok toho istého dňa, tieto pohľadávky majú rovnaké poradie. Ak nestačia peňažné prostriedky na uspokojenie všetkých týchto pohľadávok, uhradia sa pomerne.

**PIATA ČASŤ****PRÁVA A POVINNOSTI, ZODPOVEDNOSŤ, POKUTY A PENÁLE V SOCIÁLNOM POISTENÍ  
A V STAROBNOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ****PRVÁ HLAVA****PRÁVA A POVINNOSTI V SOCIÁLNOM POISTENÍ A V STAROBNOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ****§ 226****Povinnosti Sociálnej poisťovne**

(1) Sociálna poisťovňa je povinná

a) viesť individuálny účet poistenca a prostredníctvom svojho webového sídla bezplatne umožniť

poistencovi pasívny prístup k informácii o zmenách stavu individuálneho účtu; Sociálna poisťovňa sprístupní poistencovi informáciu o zmenách stavu individuálneho účtu za kalendárne roky 2004 až 2007 najneskôr od 1. júla 2008,

- b) vydávať na žiadosť poberateľa dávky potvrdenie o nároku na dávku, o nároku na jej výplatu a o jej sume,
- c) určiť dni splatnosti pravidelných výplat pre dôchodkové dávky, úrazovú rentu a pozostalostnú úrazovú rentu,
- d) kontrolovať plnenie povinností vyplývajúcich ostatným účastníkom právnych vzťahov sociálneho poistenia,
- e) viesť register zamestnávateľov a register poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia a v registri poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia osobitne evidovať fyzické osoby v právnom vzťahu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru,
- f) postúpiť príspevky na starobné dôchodkové sporenie<sup>100a)</sup> na bežný účet nepriradených platieb príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti do desiatich dní od priradenia platby príspevkov na starobné dôchodkové sporenie sporiteľovi a do 60 dní od ich priradenia na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, najskôr však odo dňa splatnosti týchto príspevkov, ak osobitný predpis neustanovuje inak,<sup>100b)</sup> alebo postúpiť príspevky na starobné dôchodkové sporenie<sup>100a)</sup> na bežný účet nepriradených platieb príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti do piatich dní od ich uhradenia zo základného fondu garančného poistenia, ak osobitný predpis neustanovuje inak,<sup>100b)</sup> a postúpiť penále podľa § 241a na bežný účet nepriradených platieb príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti do piatich dní od uhradenia tohto penále zo správneho fondu,
- g) zverejniť na svojom webovom sídle národnou radou schválené strategické zámery činnosti Sociálnej poisťovne a správu o ich plnení a materiály prerokované dozornou radou,
- h) poskytovať subjektu podľa osobitného predpisu<sup>100c)</sup> informácie potrebné na posudzovanie nároku na osobitný príspevok baníkom,
- i) vydávať na žiadosť fyzickej osoby potvrdenie o období nemocenského poistenia získanom v posledných dvoch rokoch pred narodením dieťaťa na účely rodičovského príspevku,
- j) písomne elektronickými prostriedkami oznámiť dôchodkovej správcovskej spoločnosti bezodkladne zánik právneho postavenia sporiteľa podľa osobitného predpisu,<sup>90b)</sup>
- k) previesť finančnú sumu zodpovedajúcu dôchodkovým právam podľa § 82a ods. 1,
- l) písomne oznámiť fyzickej osobe a právnickej osobe povinnej odvádzať poistné jej variabilný symbol, a to do ôsmich dní odo dňa doručenia prihlášky do registra zamestnávateľov alebo do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia,
- m) písomne oznámiť samostatne zárobkovo činnnej osobe vznik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, vymeriavací základ na platenie poistného, výšku poistného na nemocenské poistenie, výšku poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, výšku poistného na invalidné poistenie a výšku poistného do rezervného fondu solidarity, dátum splatnosti poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a údaje týkajúce sa úhrady poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, určených na základe údajov vedených v informačnom systéme Sociálnej poisťovne, a to do 20 dní od vzniku povinného poistenia,
- n) prideliť identifikačné číslo právneho vzťahu zamestnanca a sprístupniť ho zamestnávateľovi bezodkladne po doručení prihlášky do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia,
- o) plniť povinnosti v starobnom dôchodkovom sporení podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup>

p) na svojom webovom sídle zverejňovať

1. priemernú mesačnú mzdu v hospodárstve Slovenskej republiky zistenú štatistickým úradom za príslušný kalendárny rok,
2. sumu všeobecného vymeriavacieho základu za príslušný kalendárny rok podľa § 11 ods. 1 najneskôr do 30. apríla kalendárneho roka nasledujúceho po príslušnom kalendárnom roku,
3. výšku dôchodkovej hodnoty na príslušný kalendárny rok podľa § 64 najneskôr do 31. decembra príslušného kalendárneho roka,
4. percento zvýšenia dôchodkovej dávky podľa § 82 ods. 1 najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka predchádzajúceho príslušnému kalendárnemu roku a
5. percento zvýšenia úrazovej renty podľa § 89 ods. 8 najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka predchádzajúceho príslušnému kalendárnemu roku,

q) na účely preukázania bezúhonnosti podľa § 123 ods. 5 a § 127 ods. 2 bezodkladne zaslať v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky údaje potrebné na vydanie výpisu z registra trestov.

(2) Sociálna poisťovňa zašle prvýkrát informáciu o stave individuálneho účtu

- a) poistencom narodeným pred rokom 1951 do konca roka 2004,
- b) poistencom narodeným v rokoch 1951 až 1960 do konca roka 2006,
- c) poistencom narodeným v rokoch 1961 až 1970 do konca roka 2007,
- d) poistencom narodeným po roku 1970 do konca roka 2008.

(3) Náležitosti informácie o zmenách stavu individuálneho účtu uvedenej v odseku 1 a informácie o stave individuálneho účtu uvedenej v odseku 2 sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo a vyhlási jeho znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. marca 2004.

(4) Sociálna poisťovňa zašle poistencovi informáciu o zmenách stavu individuálneho účtu na jeho žiadosť; o zaslanie informácie o zmenách stavu individuálneho účtu môže poistenec požiadať raz ročne najskôr od 1. apríla kalendárneho roka, a ak ide o informácie o zmenách stavu individuálneho účtu za obdobie kalendárnych rokov 2004 až 2007, najskôr od 1. júla 2008. Sociálna poisťovňa je povinná zaslať poistencovi informáciu o zmenách stavu individuálneho účtu do 60 dní odo dňa doručenia žiadosti.

(5) Spôsob sprístupnenia informácie o zmenách stavu individuálneho účtu a identifikačného čísla právneho vzťahu zamestnanca určí Sociálna poisťovňa.

(6) Sociálna poisťovňa ukončí registráciu zamestnávateľa v registri zamestnávateľov odhlásením posledného zamestnanca tohto zamestnávateľa z registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia.

(7) Sociálna poisťovňa je povinná v elektronickej podobe sprístupniť zamestnávateľovi informácie o jeho zamestnancovi, ktoré spracúva vo svojom informačnom systéme a sú nevyhnutné na určenie obdobia, počas ktorého zamestnanec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti z dôvodu, že zamestnanec bol uznaný za dočasne práceneschopného alebo z dôvodu podľa § 140 ods. 1 bez súhlasu dotknutej osoby.

**§ 226a****Ďalšie povinnosti Sociálnej poisťovne voči poberateľovi dôchodkovej dávky a sociálneho dôchodku**

(1) Ak suma dôchodkovej dávky, sociálneho dôchodku alebo úhrn súm dôchodkových dávok alebo úhrn súm dôchodkových dávok a sociálneho dôchodku poberateľa s bydliskom na území Slovenskej republiky je najviac v sume, pri ktorej môže vzniknúť nárok na dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi,<sup>100ad</sup>) prílohou rozhodnutia o dôchodkovej dávke alebo o sociálnom dôchodku a rozhodnutia o zvýšení dôchodkovej dávky a sociálneho dôchodku podľa § 82 je informácia o možnosti posúdenia hmotnej núdze ich poberateľa a zabezpečenia dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami k dávke v hmotnej núdzi podľa osobitného predpisu,<sup>100ad</sup>) ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak suma starobného dôchodku, úhrn súm starobného dôchodku a vdovského dôchodku alebo starobného dôchodku a vdoveckého dôchodku poberateľa s bydliskom na území Slovenskej republiky je najviac v sume, pri ktorej môže vzniknúť nárok na dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi,<sup>100ad</sup>) Sociálna poisťovňa nezasiela informáciu podľa odseku 1 a oznámi identifikačné údaje poberateľa starobného dôchodku úradu práce sociálnych vecí a rodiny prostredníctvom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý z tohto podnetu začne konanie o posúdení hmotnej núdze, zabezpečení základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami k dávke v hmotnej núdzi, ak predbežným šetrením zistí, že je na začatie tohto konania dôvod; to platí aj vtedy, ak ide o poberateľa inej dôchodkovej dávky alebo sociálneho dôchodku, ktorý dovŕšil 62 rokov veku.

(3) Identifikačné údaje podľa odseku 2 sú meno, priezvisko, dátum narodenia, identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia a bydlisko poberateľa dôchodkovej dávky alebo sociálneho dôchodku, adresa príjemcu dôchodkovej dávky alebo sociálneho dôchodku, suma dôchodkovej dávky alebo sociálneho dôchodku a ak ide o poberateľa starobného dôchodku, aj počet rokov dôchodkového poistenia.

(4) Sociálna poisťovňa neplní povinnosti podľa odsekov 1 a 2 počas obdobia výkonu väzby, výkonu trestu odňatia slobody alebo výkonu detencie poberateľa dôchodkovej dávky.

(5) Sumu, pri ktorej môže vzniknúť nárok na dávku v hmotnej núdzi a príspevky k dávke v hmotnej núdzi, oznamuje ministerstvo Sociálnej poisťovni pri každej zmene jej výšky.

**§ 227****Práva a povinnosti poistencov a príjemcov dávok**

(1) Poistenec a poberateľ dávky majú právo

- a) uplatniť si nárok na dávku a nárok na jej výplatu,
- b) požiadať Sociálnu poisťovňu o vydanie potvrdenia o nároku na dávku, o nároku na jej výplatu a o jej sume.

(2) Poistenec a poberateľ dávky sú povinní

- a) preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik, trvanie, prerušenie a na zánik sociálneho poistenia,
- b) zúčastniť sa na kontrole posudzovania spôsobilosti na prácu počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti,
- c) zúčastniť sa na posudzovaní poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na účely poskytovania dôchodkových dávok a poklesu pracovnej schopnosti na účely poskytovania



úrazových dávok,

- d) zúčastniť sa na posudzovaní predpokladov na opätovné zaradenie do pracovného procesu na účely pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie,
- e) dodržiavať liečebný režim určený ošetrojúcim lekárom počas trvania dočasnej pracovnej neschopnosti,
- f) zdržiavať sa počas dočasnej pracovnej neschopnosti na adrese uvedenej v žiadosti o priznanie nemocenského,
- g) oznámiť Sociálnej poisťovni ukončenie dočasnej pracovnej neschopnosti do troch dní odo dňa skončenia dočasnej pracovnej neschopnosti, ak dočasná pracovná neschopnosť trvala viac ako desať dní,
- h) plniť ďalšie povinnosti ustanovené týmto zákonom.

(3) Poistenec je povinný príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na dávku, trvanie nároku na dávku, zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu. Prijemca dávky je povinný do ôsmich dní oznámiť príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne zmenu v skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na dávku, zánik nároku na dávku, nároku na jej výplatu a jej sumu. Ak bol poistenec alebo prijemca dávky písomne vyzvaný príslušnou organizačnou zložkou Sociálnej poisťovne, aby preukázal tieto skutočnosti, je povinný výzve vyhovieť v lehote do ôsmich dní odo dňa doručenia výzvy, ak organizačná zložka Sociálnej poisťovne neurčila inú lehotu.

(4) Poistenec uvedený v § 15 ods. 1 písm. c) až e), na ktorého sa v právnych vzťahoch sociálneho poistenia uplatňujú predpisy Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu<sup>4)</sup> alebo medzinárodná zmluva, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, je povinný do ôsmich dní písomne oznámiť príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne zmenu mena, priezviska a bydliska. Prijemca dávky je povinný do ôsmich dní písomne oznámiť príslušnej organizačnej zložke Sociálnej poisťovne zmenu adresy, na ktorej sa zdržiava.

(5) Lehota na splnenie povinností podľa odsekov 3 a 4 je zachovaná, ak doklad preukazujúci skutočnosti uvedené v odseku 3 a písomné oznámenie o skutočnostiach uvedených v odseku 4 sa v ustanovenej lehote odovzdali na prepravu poštou, odoslali faxom alebo elektronickou poštou.

(6) Doklad preukazujúci skutočnosti uvedené v odseku 3 alebo písomné oznámenie o skutočnostiach uvedených v odseku 4 odoslaný faxom alebo elektronickou poštou, ak nie je podpísaný zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu<sup>96)</sup> alebo urobený v súlade s dohodou podľa § 186 ods. 2, treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa jeho doručenia Sociálnej poisťovni.

## § 227a

(1) Fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o brigádnickej práci študentov a fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorá je fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. b), má právo na účely § 4 ods. 2 určiť dohodu, na základe ktorej nebude mať postavenie zamestnanca na účely dôchodkového poistenia, ak mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z ňou určenej dohody nepresiahne sumu podľa § 4 ods. 5, ak jej právny vzťah zakladá právo na pravidelný mesačný príjem alebo ak priemerný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z ňou určenej dohody nepresiahne sumu podľa § 4 ods. 5, ak jej právny vzťah zakladá právo na nepravidelný príjem. Fyzická osoba, ktorá si chce uplatniť právo na určenie dohody podľa prvej vety, je povinná určiť v jednom kalendárnom mesiaci najviac jednu dohodu.

(2) Fyzická osoba v právnom vzťahu na základe dohody podľa odseku 1 je povinná

- a) písomne informovať zamestnávateľa o uplatnení práva podľa odseku 1,
- b) písomne informovať zamestnávateľa o tom, že si u neho nebude ďalej uplatňovať právo podľa odseku 1.
- c) predložiť zamestnávateľovi písomné čestné vyhlásenie, že si právo podľa odseku 1 súčasne neuplatňuje u iného zamestnávateľa v tom istom kalendárnom mesiaci.

(3) Právne účinky

- a) uplatnenia práva podľa odseku 1 nastanú odo dňa vzniku právneho vzťahu, ak uplatnenie práva podľa odseku 1 bolo zamestnávateľovi oznámené najneskôr v deň vzniku právneho vzťahu, inak od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo uplatnenie práva podľa odseku 1 zamestnávateľovi oznámené,
- b) ukončenia uplatňovania práva podľa odseku 1 nastanú od prvého dňa kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom bolo ukončenie uplatňovania práva podľa odseku 1 zamestnávateľovi oznámené.

(4) Ak bol fyzickej osobe v právnom vzťahu na základe ňou určenej dohody podľa odseku 1, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3, vyplatený príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 po zániku tejto dohody, príjem rozhodujúci na vznik a zánik povinného dôchodkového poistenia je súčet pomernej časti príjmu vyplateného po skončení dohody podľa odseku 1 pripadajúcej na každý kalendárny mesiac trvania tejto dohody a mesačného príjmu z tejto dohody.

## § 228

### Povinnosti samostatne zárobkovo činnnej osoby

(1) Samostatne zárobkovo činná osoba, na ktorú sa v právnych vzťahoch sociálneho poistenia uplatňujú predpisy Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu<sup>4)</sup> alebo podľa medzinárodnej zmluvy, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, je povinná oznámiť príslušnej pobočke

- a) výšku príjmov a výdavkov samostatne zárobkovo činnnej osoby zo zárobkovej činnosti podľa § 3 ods. 3, a to do ôsmich dní od právoplatného určenia príslušnosti k právnym predpisom Slovenskej republiky a v bežnom roku najneskôr do 31. mája kalendárneho roka za predchádzajúci kalendárny rok,
- b) skutočnosti rozhodujúce na posúdenie vzniku a zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa § 21 ods. 4 a 5, a to do ôsmich dní odo dňa, v ktorom nastali,
- c) zmenu mena, priezviska a bydliska, ak nemá trvalý pobyt alebo prechodný pobyt na území Slovenskej republiky, a to do ôsmich dní odo dňa, v ktorom nastali.

(2) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná oznámiť príslušnej pobočke prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu uvedeného v § 26 ods. 2 do 30 dní od prerušenia, a to prostredníctvom ústavu na výkon väzby, ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo detenčného ústavu a prerušenie nemocenského poistenia a dôchodkového poistenia z dôvodu uvedeného v § 26 ods. 4 do ôsmich dní od prerušenia.

(3) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná plniť povinnosti podľa odsekov 1 a 2 na tlačive alebo inou formou, ktorej obsah a spôsob zasielania určí Sociálna poisťovňa.

(4) Lehota na splnenie povinností podľa odsekov 1 a 2 je zachovaná aj vtedy, ak tlačivo uvedené v odseku 3 sa v ustanovenej lehote odovzdalo na prepravu poštou, odoslalo faxom alebo elektronickou poštou.

(5) Tlačivo uvedené v odseku 4, odoslané faxom alebo elektronickou poštou, ak nie je podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu<sup>96)</sup> alebo urobené v súlade s dohodou podľa § 186 ods. 2, treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa ich doručenia Sociálnej poisťovni.

### § 229

(1) Fyzická osoba uvedená v § 15 ods. 1 písm. c) a d) je povinná odhlásiť sa z dôchodkového poistenia do ôsmich dní od skončenia riadnej starostlivosti o dieťa v pobočke príslušnej podľa miesta svojho trvalého pobytu. Fyzická osoba uvedená v § 15 ods. 1 písm. e), ak ide o fyzickú osobu, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím najmenej 140 hodín mesačne a ktorá podala prihlášku na dôchodkové poistenie z dôvodu výkonu tejto osobnej asistencie, je povinná odhlásiť sa z dôchodkového poistenia do ôsmich dní odo dňa, od ktorého podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie sa osobná asistencia má vykonávať v rozsahu menej ako 140 hodín mesačne, alebo odo dňa zániku zmluvy o výkone osobnej asistencie v pobočke príslušnej podľa miesta svojho trvalého pobytu.

(2) Fyzická osoba je povinná plniť povinnosť podľa odseku 1 na tlačive alebo inou formou, ktorej obsah a spôsob zasielania určí Sociálna poisťovňa.

(3) Lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 1 je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo odovzdalo v ustanovenej lehote na prepravu poštou alebo odoslalo faxom alebo elektronickou poštou.

(4) Tlačivo odoslané faxom alebo elektronickou poštou, ak nie je podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu<sup>96)</sup> alebo urobené v súlade s dohodou podľa § 186 ods. 2, treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa jeho doručenia Sociálnej poisťovni.

(5) Fyzická osoba uvedená v § 15 ods. 1 písm. c) až e), h) a i), ktorá sa rozhodla prihlásiť na povinné dôchodkové poistenie, sa prihlasuje na tlačive alebo inou formou, ktorej obsah a spôsob zasielania určí Sociálna poisťovňa; odseky 3 a 4 platia rovnako.

### § 231

#### Povinnosti zamestnávateľa

(1) Zamestnávateľ je povinný

- a) prihlásiť sa do registra zamestnávateľov vedeného príslušnou pobočkou najneskôr v deň predchádzajúci dňu, v ktorom začne zamestnávať aspoň jedného zamestnanca,
- b) prihlásiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia
  1. zamestnanca podľa § 4 ods. 1 na nemocenské poistenie, na dôchodkové poistenie a na poistenie v nezamestnanosti a zamestnanca podľa § 4 ods. 2, okrem zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody podľa § 227a, na dôchodkové poistenie pred vznikom týchto poistení, najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca, odhlásiť zamestnanca do ôsmich dní od zániku týchto poistení okrem zániku povinného nemocenského poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 ods. 3, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol,
  2. zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody podľa § 227a, ktorý mu zakladá právo na pravidelný mesačný príjem, na dôchodkové poistenie najneskôr v lehote splatnosti poistného podľa § 143 ods. 2 za kalendárny mesiac, v ktorom jeho mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody presiahol sumu podľa § 4 ods. 5,

odhlásiť tohto zamestnanca v lehote splatnosti poistného podľa § 143 ods. 2 za kalendárny mesiac, v ktorom jeho mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody nepresiahol sumu podľa § 4 ods. 5 alebo odhlásiť tohto zamestnanca do ôsmich dní od zániku tohto poistenia z iného dôvodu, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol,

3. zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody podľa § 227a, ktorý mu zakladá právo na nepravidelný príjem, na dôchodkové poistenie najneskôr v lehote splatnosti poistného podľa § 143 ods. 1 štvrtej vety, ak priemerný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 z tejto dohody presiahol sumu podľa § 4 ods. 5, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak poistný vzťah podľa § 20 nevznikol,
  4. zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody podľa § 227a, ktorý mu zakladá právo na pravidelný mesačný príjem, na dôchodkové poistenie najneskôr v lehote splatnosti poistného podľa § 143 ods. 1 tretej vety, ak mu bol vyplatený príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 po zániku tejto dohody a vyplatením tohto príjmu nadobudol postavenie zamestnanca,
  5. zamestnanca v právnom vzťahu na základe ním určenej dohody podľa § 227a na účely úrazového poistenia, garančného poistenia pred vznikom tohto právneho vzťahu najneskôr pred začatím výkonu práce, odhlásiť tohto zamestnanca z registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia do ôsmich dní od skončenia tohto právneho vzťahu, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak pracovnoprávny vzťah nevznikol,
  6. fyzickú osobu uvedenú v § 4 ods. 1 písm. d) na účely úrazového poistenia, garančného poistenia pred vznikom pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru najneskôr pred začatím výkonu práce, odhlásiť fyzickú osobu uvedenú v § 4 ods. 1 písm. d) z registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia do ôsmich dní od skončenia pracovného pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru, zrušiť prihlásenie do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, ak pracovný pomer alebo štátnozamestnanecký pomer nevznikol,
  7. zamestnanca, ktorý bol fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d) a povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti jej vzniklo podľa § 20 ods. 4 písm. a), na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti, najneskôr v lehote splatnosti poistného podľa § 143 ods. 2 za kalendárny mesiac, v ktorom mesačný príjem presiahol sumu podľa § 4 ods. 1 písm. d) druhého bodu, a ak povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti vzniklo podľa § 20 ods. 4 písm. c) pred vznikom tohto poistenia,
  8. zamestnanca, ktorý bol fyzickou osobou uvedenou v § 4 ods. 1 písm. d) bode 1b. a povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti jej vzniklo podľa § 20 ods. 4 písm. b), na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie a poistenie v nezamestnanosti, najneskôr v lehote splatnosti poistného podľa § 143 ods. 2 za kalendárny mesiac, v ktorom prestala mať trvalý pobyt v najmenej rozvinutom okrese,
  9. zamestnanca uvedeného v § 4 ods. 2 písm. c) na dôchodkové poistenie v lehote splatnosti poistného podľa § 143 ods. 1 druhej vety,
- c) oznámiť pobočke prerušenie nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti zamestnanca do ôsmich dní od tohto prerušenia; splnenie povinnosti podľa písmena b) sa nevyžaduje,
- d) odstúpiť pobočke tlačivo, na ktorom sa preukazuje dočasná pracovná neschopnosť zamestnanca, ak trvá dlhšie ako desať dní, do troch dní po 10. dni trvania dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca,

## e) predkladať pobočke

1. výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac v lehote splatnosti ním odvádzaného poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie s uvedením dňa, ktorý je určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca, v členení na jednotlivých zamestnancov a na nemocenské poistenie, starobné poistenie a starobné dôchodkové sporenie, invalidné poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie, poistenie v nezamestnanosti a rezervný fond solidarity a predkladať na výzvu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne podklady na zistenie správnej sumy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, s určením fyzickej osoby, ktorá plní povinnosti voči Sociálnej poisťovni,
2. opravný výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za príslušný kalendárny mesiac, ak zistí, že vo výkaze podľa prvého bodu uviedol nesprávne údaje, najneskôr do právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bolo predpísané dlžné poistné na základe výkazu podľa prvého bodu,

## f) poskytovať organizačným zložkám Sociálnej poisťovne súčinnosť pri vykonávaní sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom bezplatne,

## g) oznámiť písomne pobočke pracovný úraz, ktorý si vyžiadal lekárske ošetrenie alebo dočasnú pracovnú neschopnosť, najneskôr do troch dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel,

h) predkladať pobočke záznam o pracovnom úraze, ktorý podlieha evidencii a registrácii podľa osobitného predpisu,<sup>101)</sup> najneskôr do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel, a výsledky vyšetrovania pracovných úrazov a hlásenia o zistení chorôb z povolania do ôsmich dní od ich doručenia,

## i) viesť o svojich zamestnancoch evidenciu na účely sociálneho poistenia a predložiť túto evidenciu Sociálnej poisťovni do

1. konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa skončil právny vzťah zamestnanca k zamestnávateľovi,

2. ôsmich dní

- 2a. od uplatnenia nároku na dávku zamestnanca,

- 2b. odo dňa doručenia výzvy Sociálnej poisťovne na predloženie tejto evidencie,

## j) umožniť povereným zamestnancom organizačných zložiek Sociálnej poisťovne vstup do svojich objektov, vykonanie kontroly a nazeranie do záznamov o príjmoch zamestnancov a do iných záznamov dôležitých na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom,

## k) vydávať zamestnancom na ich žiadosť potvrdenia o rozhodujúcich skutočnostiach na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom,

## l) oznámiť pobočke zmenu svojho názvu a sídla do ôsmich dní od tejto zmeny,

## m) oznámiť organizačnej zložke zmenu mena a priezviska zamestnanca, ktorý na území Slovenskej republiky nemá trvalý pobyt alebo prechodný pobyt, do ôsmich dní odo dňa, v ktorom sa o tejto zmene dozvedel,

## n) oznámiť organizačnej zložke Sociálnej poisťovne pri plnení povinnosti podľa písmena b), že jeho zamestnanec je štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa, ako aj každú zmenu týchto skutočností do ôsmich dní od tejto zmeny,

(2) Povinnosti podľa odseku 1 písm. a) až e), g), i), l) až n) je zamestnávateľ povinný plniť na tlačivách alebo inou formou, ktorých obsah a spôsob zasielania určí Sociálna poisťovňa.

(3) Lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. a), c) až e), g) až i), l) až n) je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo v ustanovenej lehote odovzdalo na prepravu poštou alebo odoslalo faxom alebo elektronickou poštou. Lehota na splnenie povinnosti podľa odseku 1 písm. b) je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo v ustanovenej lehote odoslalo faxom alebo elektronickou poštou alebo ak bola informácia podľa odseku 1 písm. b) odoslaná prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS).

(4) Tlačivo odoslané faxom alebo elektronickou poštou, ak nie je podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu<sup>96)</sup> alebo urobené v súlade s dohodou podľa § 186 ods. 2, treba potvrdiť písomne najneskôr do troch dní odo dňa jeho doručenia Sociálnej poisťovni. Informáciu odoslanú prostredníctvom krátkej textovej správy (SMS) je zamestnávateľ povinný potvrdiť na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou najneskôr do troch dní odo dňa jej odoslania Sociálnej poisťovni.

(5) Plnenie povinností podľa odseku 1 zamestnávateľom uvedeným v § 7 ods. 1 písm. i) sa upraví dohodou, ktorú uzatvorí Sociálna poisťovňa s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky.

### **§ 232**

#### **Evidencia zamestnávateľa na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia**

(1) Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu zamestnanca na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom; táto evidencia sa vedie od vzniku sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia zamestnanca po celé obdobie, počas ktorého toto poistenie a sporenie trvá.

(2) Evidencia musí obsahovať tieto údaje:

- a) priezvisko vrátane všetkých predošlých priezvisk, meno, dátum a miesto narodenia, stav a miesto trvalého pobytu a údaj o tom, či je zamestnanec štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa,
- b) identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby,
- c) identifikačné číslo právneho vzťahu podľa § 226 ods. 1 písm. n),
- d) deň vzniku pracovného pomeru a skončenia pracovného pomeru alebo iného právneho vzťahu k zamestnávateľovi,
- e) vymeriavací základ zamestnanca neobmedzený podľa § 138 ods. 6,
- f) obdobie, počas ktorého sa zamestnancovi prerušuje nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, poistenie v nezamestnanosti a starobné dôchodkové sporenie,
- g) obdobie materskej dovolenky, obdobie rodičovskej dovolenky.

### **§ 233**

#### **Povinnosti ďalších právnických osôb**

(1) Ministerstvo školstva je povinné zaslať ústrediu elektronicky a v dohodnutej štruktúre do 31. augusta kalendárneho roka zoznam inštitúcií, na ktorých štúdium alebo výučbu považuje svojim rozhodnutím za rovnocenné štúdiu na stredných školách a vysokých školách.

(2) Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti je povinný

- a) poskytovať výpis zo zdravotnej dokumentácie a zhodnotenie liečby s určením diagnostického

záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja a ďalšej liečby v súvislosti s vykonávaním sociálneho poistenia, a to do ôsmich dní od doručenia žiadosti Sociálnej poisťovne o tieto údaje; v odôvodnených prípadoch do 30 dní od doručenia žiadosti o tieto údaje, ak je potrebné doplniť zdravotnú dokumentáciu na účely posudzovania dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu nezaopatreného dieťaťa a poklesu pracovnej schopnosti,

- b) poskytovať pobočke hlásenie o pracovnom úraze a hlásenie o zistení choroby z povolania,
- c) vykazovať pobočke zdravotné výkony na účely sociálneho poistenia za kalendárny mesiac do 14. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca s identifikačnými údajmi určenými Sociálnou poisťovňou,
- d) potvrdzovať dočasnú pracovnú neschopnosť a dočasnú nemožnosť výkonu zárobkovej činnosti z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti poistenca, potreby ošetrovania chorého člena rodiny, tehotenstva a materstva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou,
- e) potvrdzovať očakávaný deň pôrodu a deň skončenia tehotenstva na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou.

(3) Orgány inšpekcie práce, orgány štátnej banskej správy a ďalšie príslušné dozorné orgány podľa osobitných predpisov<sup>71)</sup> sú povinné oznámiť pobočke skutočnosti zistené pri výkone ich činnosti a poskytovať súčinnosť potrebnú na výkon sociálneho poistenia podľa tohto zákona.

(4) Orgány na ochranu zdravia sú povinné poskytovať pobočke výsledky šetrenia pracovných podmienok vo vzťahu k možnému vzniku choroby z povolania pri priznaných chorobách z povolania.

(5) Štatistický úrad je povinný oznámiť

- a) ministerstvu každoročne bezodkladne po zverejnení na svojom webovom sídle strednú dĺžku života v referenčnom veku spoločnú pre mužov a ženy,
- b) Sociálnej poisťovni každoročne
  1. do 30. apríla sumu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky,
  2. do 30. septembra medziročný rast spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov,
  3. do 30. septembra medziročný rast spotrebiteľských cien,
  4. do 10. decembra sumu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej za tretí štvrtrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

(6) Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky je povinné oznámiť Sociálnej poisťovni

- a) meno a priezvisko fyzickej osoby, rodné číslo, výšku príjmu alebo výnosu, výšku zaplateného poistného na povinné verejné zdravotné poistenie a výšku základu dane z príjmu z podnikania a z inej samostatne zárobkovej činnosti fyzickej osoby, ktorá na základe daňového priznania má príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>34)</sup> alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, najneskôr do 31. mája kalendárneho roka alebo najneskôr do 5. októbra kalendárneho roka, ak fyzická osoba má predĺženú lehotu na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,<sup>43)</sup>
- b) zmenu základu dane z príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ktorá vyplynula z právoplatného dodatočného platobného výmeru alebo z dodatočného daňového priznania fyzickej osoby uvedenej v písmene a) a zmenu výšky zaplateného poistného na povinné verejné zdravotné poistenie do 15 dní odo dňa právoplatnosti dodatočného platobného výmeru alebo od predloženia dodatočného daňového priznania správcovi dane.

(7) Obec, ktorá vedie matriku, je povinná zaslať ústrediu oznámenie o úmrtí každej fyzickej

osoby, ktorú zapísali do knihy úmrtí.

(8) Policajný zbor je povinný oznámiť pobočke príslušnej podľa jeho sídla vydanie rozhodnutia o zrušení povolenia na trvalý pobyt, o zrušení povolenia na prechodný pobyt a lehotu určenú na vysťahovanie cudzinca, ktorý na území Slovenskej republiky vykonáva činnosť samostatne zárobkovej činnnej osoby.

(9) Orgán, ktorý vydáva povolenie na výkon činnosti uvedenej v § 5, je povinný oznámiť Sociálnej poisťovni vydanie takéhoto povolenia a jeho zrušenie do 15 dní od jeho vydania alebo zrušenia.

(10) Ministerstvo vnútra, ministerstvo spravodlivosti, ministerstvo financií, Slovenská informačná služba, Národný bezpečnostný úrad, Policajný zbor, ústav na výkon väzby, ústav na výkon trestu odňatia slobody, detenčný ústav, Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky a Ministerstvo obrany Slovenskej republiky sú povinné Sociálnej poisťovni elektronicky a v lehotách ňou určených bezplatne oznamovať údaje, poskytovať doklady a súčinnosť, ktoré sú potrebné na výkon sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom, na účely konania vo veciach vymáhania pohľadávok a na účely poskytovania 13. dôchodku.<sup>101e)</sup> Orgán príslušný na poskytovanie ochrany a pomoci oznamuje elektronicky Sociálnej poisťovni skutočnosti podľa § 15 ods. 1 písm. g).

(11) Rovnaké povinnosti na účely výkonu sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom, na účely konania vo veciach vymáhania pohľadávok a na účely poskytovania 13. dôchodku ako právnické osoby uvedené v odseku 10 majú aj útvary sociálneho zabezpečenia týchto právnických osôb a Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia, ktoré sú inak príslušné na výkon sociálneho zabezpečenia policajtov a profesionálnych vojakov podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

(12) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny je povinné Sociálnej poisťovni na účely vykonávania sociálneho poistenia

- a) poskytovať údaje z evidencie uchádzačov o zamestnanie potrebné na účely posúdenia nároku na dávku v nezamestnanosti v rozsahu a spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou,
- b) oznámiť do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia zaradenie fyzickej osoby do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom prijatia žiadosti o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie a jej vyradenie z evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom vydania rozhodnutia alebo oznámenia o vyradení z evidencie uchádzačov o zamestnanie; lehota na splnenie povinnosti je zachovaná aj vtedy, ak sa tlačivo odoslalo v ustanovenej lehote elektronickou poštou,
- c) poskytovať, v rozsahu a spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou údaje o
  1. fyzickej osobe, ktorej bol priznaný rodičovský príspevok, deň vzniku a zániku nároku na rodičovský príspevok a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia dieťaťa alebo dátum jeho narodenia, ak takéto číslo nemá,
  2. fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu,<sup>35)</sup> deň vzniku a zániku nároku na peňažný príspevok na opatrovanie a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia dieťaťa od 6 do 18 rokov veku, ak je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím alebo dátum jeho narodenia, ak takéto číslo nemá,
  3. fyzickej osobe, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím najmenej 140 hodín mesačne podľa osobitného predpisu<sup>35a)</sup> a o období výkonu tejto osobnej asistencie,
  4. fyzickej osobe, ktorej bol priznaný kompenzačný príspevok, deň vzniku a zániku nároku na kompenzačný príspevok.



(13) Ministerstvo je povinné

- a) informovať Európsku komisiu o spôsobe určenia hornej hranice dávky garančného poistenia podľa § 103 ods. 3,
- b) oznámiť Európskej komisii znenie zákonov, iných právnych predpisov a administratívnych opatrení prijatých v oblasti týkajúcej sa ochrany práv zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa.

(14) Ministerstvo v spolupráci s ministerstvom spravodlivosti informuje Európsku komisiu a ostatné členské štáty Európskej únie a štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, o typoch konaní pri platobnej neschopnosti zamestnávateľa a o všetkých s tým súvisiacich zmenách a doplneniach právnych predpisov upravujúcich typy týchto konaní.

(15) Ministerstvo spravodlivosti je povinné elektronicky poskytovať Sociálnej poisťovni súčinnosť potrebnú na overovanie údajov na účely exekučného konania.<sup>92b)</sup>

(16) Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky je povinný poskytovať Sociálnej poisťovni údaje z katastra nehnuteľností vrátane osobných údajov v rozsahu nevyhnutnom na posúdenie vymáhateľnosti pohľadávky a na plnenie funkcie styčného orgánu.

## **§ 234**

### **Povinnosti na účely garančného poistenia**

(1) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty sú povinní oznámiť pobočke Sociálnej poisťovne platobnú neschopnosť zamestnávateľa do ôsmich dní od jej vzniku.

(2) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty a zamestnanec sú povinní oznámiť príslušnej pobočke všetky informácie súvisiace s poskytnutím dávky garančného poistenia.

(3) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty sú povinní potvrdiť zamestnancovi nároky z pracovnoprávneho vzťahu podľa § 102 ods. 1 za posledné tri mesiace pracovnoprávneho vzťahu pred vznikom platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo za posledné tri mesiace pred skončením pracovnoprávneho vzťahu. Potvrdenie o nárokoch zamestnanca z pracovnoprávneho vzťahu súčasne predloží príslušnej pobočke.

(4) Príslušná pobočka je povinná doručiť zamestnávateľovi, predbežnému správcovi konkurznej podstaty alebo správcovi konkurznej podstaty tlačivá na získanie údajov potrebných na poskytovanie dávky garančného poistenia do piatich pracovných dní od doručenia oznámenia o platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

(5) Zamestnávateľ, predbežný správca konkurznej podstaty alebo správca konkurznej podstaty po vyplnení všetkých požadovaných údajov na tlačive uvedenom v odseku 4 sú povinní potvrdiť ich správnosť a doručiť ho príslušnej pobočke do desiatich pracovných dní od doručenia tlačiva.

(6) Ak súd rozhodol o odmietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu alebo zastavil konkurzné konanie z iného dôvodu ako pre nedostatok majetku, zamestnávateľ je povinný vrátiť Sociálnej poisťovni sumu vyplatené dávky garančného poistenia zvýšenú o úrok vo výške diskontnej úrokovej sadzby platnej v deň jej vrátenia, a to do troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu o odmietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu alebo o zastavení konkurzného konania.

**§ 235****Identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby a identifikačné číslo právneho vzťahu zamestnanca**

(1) V žiadostiach, oznámeniach a podaniach adresovaných Sociálnej poisťovni sú právnické osoby a fyzické osoby povinné uvádzať identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby, ktorej sa žiadosť, oznámenie alebo podanie týka, identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia dieťaťa na účely nároku na materské a na účely podania prihlášky na dôchodkové poistenie z dôvodu riadnej starostlivosti o dieťa do šiestich rokov jeho veku a identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) a b) na účely nároku na ošetrovné. Ak ide o sirotský dôchodok alebo pozostalostnú úrazovú rentu jednostranne osiroteného dieťaťa, uvádza sa aj identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia žijúceho rodiča, a ak ide o sirotský dôchodok alebo pozostalostnú úrazovú rentu obojstranne osiroteného dieťaťa, aj identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia zomretého rodiča, ktorý zomrel posledný. Zákonný zástupca uvádza identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia, ktoré by bola povinná uvádzať fyzická osoba, ktorú zastupuje. Identifikačné číslo sociálneho zabezpečenia je rodné číslo.

(2) Zamestnávateľ je povinný od sprístupnenia identifikačného čísla právneho vzťahu zamestnanca podľa § 226 ods. 1 písm. n) uvádzať toto číslo pri komunikácii so Sociálnou poisťovňou.

**DRUHÁ HLAVA****ZODPOVEDNOSŤ V SOCIÁLNOM POISTENÍ****§ 236**

(1) Prijemca dávky je povinný vrátiť dávku alebo jej časť odo dňa, od ktorého mu nepatrila alebo nepatrila v poskytovanej sume, ak je vyššia ako 5 eur a

- a) nesplnil povinnosť uloženú týmto zákonom,
- b) prijímal dávku alebo jej časť, hoci vedel alebo musel z okolností predpokladať, že sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila, alebo
- c) vedome inak spôsobil, že dávka alebo jej časť sa vyplatila neprávom alebo vo vyššej sume, ako patrila.

(2) Právo na vrátenie dávky poskytnutej neprávom alebo v nesprávnej sume sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa túto skutočnosť zistila, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa, za ktorý sa dávka vyplatila. Tieto lehoty neplynú počas konania o odvolaní, počas výkonu rozhodnutia alebo ak sa na úhradu preplatku vykonávajú zrážky z dávky.

**§ 237**

(1) Ak fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá plní povinnosti podľa tohto zákona, nesprávne potvrdila skutočnosti rozhodujúce na nárok na dávku, nárok na jej výplatu alebo jej sumu a v dôsledku toho sa dávka poskytla neprávom alebo vo vyššej sume ako patrila, je povinná nahradiť neprávom vyplatené sumy, ak sú vyššie ako 5 eur.

(2) Právo na náhradu neprávom vyplatených súm sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že sumy sa vyplatili neprávom, najneskôr však uplynutím desiatich rokov odo dňa ich výplaty. Tieto lehoty neplynú počas konania o odvolaní a počas výkonu rozhodnutia.

**§ 237a**

(1) Sociálna poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorá je povinná vrátiť vyplatené sumy podľa § 234, § 236 až 238, povoliť splátky dlžnej sumy, ak možno dôvodne predpokladať, že v období nie dlhšom ako 24 mesiacov bude fyzická osoba alebo právnická osoba schopná dlžnú sumu zaplatiť.

(2) V prípade nedodržania termínu splátky určeného Sociálnou poisťovňou na jednotlivé splátky alebo zaplatením nižšej sumy jednotlivých splátok, ako určila Sociálna poisťovňa, stáva sa splatnou celá dlžná suma. Zaplatenú sumu použije Sociálna poisťovňa na započítanie svojej pohľadávky voči dlžníkovi.

**§ 238**

(1) Sociálna poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania; výšku škody preukazuje Sociálna poisťovňa potvrdením príslušnej organizačnej zložky Sociálnej poisťovne o výške vyplatených dávok.

(2) Škoda podľa odseku 1 nie je dávka vyplatená poberateľovi dávky v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania.

(3) Tretou osobou nie je platiteľ poistného na úrazové poistenie, ani zamestnanci tohto platiteľa, ak je úrazová dávka vyplácaná z úrazového poistenia tohto platiteľa.

(4) Na účely náhrady škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok, sú orgány verejnej správy, fyzické osoby a právnické osoby povinné bezplatne poskytovať organizačným zložkám Sociálnej poisťovne potrebnú súčinnosť, najmä predkladať v lehote, ktorú Sociálna poisťovňa určila, požadované doklady a oznamovať potrebné údaje.

(5) Právo Sociálnej poisťovne voči tretím osobám na náhradu škody, ktorá vznikla Sociálnej poisťovni výplatou dávok v dôsledku ich zavineného protiprávneho konania, sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, keď Sociálna poisťovňa zistila, že dávky boli vyplatené v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretích osôb, a keď sa dozvedela o tom, kto za vznik škody zodpovedá, najneskôr uplynutím desiatich rokov odo dňa vyplatenia dávok.

(6) Právo na náhradu škody podľa odseku 1 uplatňuje Sociálna poisťovňa v súdnom konaní podľa osobitného predpisu.<sup>102)</sup>

(7) Sociálna poisťovňa neuplatní právo na náhradu škody podľa odseku 6, ak

- a) je pravdepodobné, že náklady na uplatňovanie práva na náhradu škody presiahnu výšku škody,
- b) je zrejmé, že vzhľadom na majetkové pomery fyzickej osoby alebo právnickej osoby povinnej nahradiť škodu, uplatňovanie škody nebude viesť ani k čiastočnému uspokojeniu práva Sociálnej poisťovne na náhradu škody,
- c) uplatňovanie škody najmä dokazovanie jej vzniku zavineným protiprávnym konaním, by bolo spojené s nadmernými ťažkosťami.

(8) Ak poberateľ invalidného dôchodku, na ktorý vznikol nárok v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby podľa tohto zákona, splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku a vypláca sa naďalej invalidný dôchodok, právo Sociálnej poisťovne na náhradu škody zaniká.

**TRETIA HLAVA****POKUTA A PENÁLE V SOCIÁLNO M POISTENÍ A V STAROBNOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ****PRVÝ DIEL****UKLADANIE POKUTY SOCIÁLNOU POISTOVŇOU A PREDPISOVANIE PENÁLE SOCIÁLNOU POISTOVŇOU V SOCIÁLNO M POISTENÍ A V STAROBNOM DÔCHODKOVOM SPORENÍ****§ 239****Pokuta**

Za porušenie povinností ustanovených v § 142 ods. 7, § 154 ods. 3, § 227 ods. 2, § 227a, § 228 až 234, § 238, § 244, § 279, § 225i ods. 10 a § 225j ods. 12 môže Sociálna poisťovňa uložiť pokutu až do 16 596,96 eura. Pri ukladaní pokuty Sociálna poisťovňa zohľadní závažnosť porušenia povinností ustanovenej týmto zákonom. Sociálna poisťovňa neuloží pokutu za

- a) porušenie povinností ustanovenej v § 231 ods. 1 písm. b), ak už bola uložená pokuta podľa osobitného predpisu,<sup>102aa)</sup>
- b) porušenie povinností podľa prvej vety, ak povinná osoba splní túto povinnosť do siedmich dní od uplynutia lehoty ustanovenej týmto zákonom.

**§ 240****Penále**

(1) Fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup> ktoré neodviedli poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie<sup>1)</sup> za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie<sup>1)</sup> do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, zaplatená v hotovosti, zaplatená exekútorovi alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie<sup>1)</sup> za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa penále nepredpíše, ak penále za kontrolované obdobie nie je vyššie ako 5 eur.

(3) Sociálna poisťovňa penále nepredpíše, ak ide o nevymáhateľnú pohľadávku podľa osobitného predpisu.<sup>102ab)</sup>

**§ 241**

(1) Na pokuty a na penále platia ustanovenia § 142 ods. 6 a 7, § 143 ods. 3 a § 145 až 147 o poisťnom primerane.

(2) Na povolenie splátok dlžných súm pokút a penále platí § 146 rovnako.

**DRUHÝ DIEL****PENÁLE PLATENÉ SOCIÁLNOU POISTOVŇOU****§ 241a**

(1) Ak Sociálna poisťovňa nepostúpi príspevky na starobné dôchodkové sporenie na bežný účet nepriradených platieb príslušnej dôchodkovej správcovskej spoločnosti v lehote podľa § 226 ods. 1 písm. f), je povinná bez zbytočného odkladu od zistenia ich výšky vypočítať a zaplatiť penále z dlžnej sumy príspevkov na starobné dôchodkové sporenie za každý deň omeškania. Penále podľa

prvej vety je vo výške jednej tristošesťdesiatpäťtiny základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej k 1. januáru kalendárneho roka, za ktorý sa penále počíta.

(2) Sociálna poisťovňa neplatí penále

- a) za obdobie, za ktoré nepostúpila príspevky na starobné dôchodkové sporenie alebo tieto príspevky postúpila v nižšej sume z dôvodu, že zamestnávateľ nesplnil povinnosť ustanovenú v § 231 ods. 1 písm. b) alebo písm. e), najneskôr do uplynutia 60 dní odo dňa splnenia tejto povinnosti zamestnávateľom,
- b) za obdobie odo dňa, v ktorom vznikol sporiteľovi podľa osobitného predpisu,<sup>1a)</sup> ktorému sa nevypláca starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>1a)</sup> nárok na výplatu materského, najneskôr do uplynutia 60 dní odo dňa vydania rozhodnutia o priznaní materského,
- c) za obdobie odo dňa vydania certifikátu podľa osobitného predpisu<sup>102a)</sup> do dňa zániku účasti na starobnom dôchodkovom sporení alebo do skončenia záväznosti ponuky doživotného starobného dôchodku, doživotného predčasného starobného dôchodku, dočasného starobného dôchodku alebo dočasného predčasného starobného dôchodku podľa osobitného predpisu.<sup>102b)</sup>

## ŠIESTA ČASŤ

### KONTROLNÁ ČINNOSŤ SOCIÁLNEJ POISŤOVNE

#### § 242

(1) Kontrolná činnosť Sociálnej poisťovne podľa tohto zákona je kontrola plnenia povinností ustanovených týmto zákonom (vonkajšia kontrola).

(2) Kontrolnú činnosť uvedenú v odseku 1 vykonávajú poverení zamestnanci organizačných zložiek Sociálnej poisťovne (ďalej len „zamestnanec kontroly“).

(3) Ak majú kontrolované subjekty pochybnosti o nezaujatosti zamestnancov kontroly alebo prizvaných osôb so zreteľom na ich vzťah k predmetu kontroly, ku kontrolovaným subjektom alebo k ich zamestnancom, môžu vzniesť proti ich účasti na kontrole písomné námietky s uvedením dôvodu. Podanie námietok nemá odkladný účinok. Zamestnanci kontroly, ktorí vedia o skutočnostiach zakladajúcich pochybnosti o ich nezaujatosti, sú povinní tieto skutočnosti bez zbytočného odkladu oznámiť vedúcemu zamestnancovi kontroly. Zamestnanci kontroly sú oprávnení vykonať pri kontrole len také úkony, ktoré nedovoľujú odklad.

(4) Vedúci zamestnanec kontroly je povinný rozhodnúť o námietkach najneskôr do troch dní od ich uplatnenia a písomne oboznámiť s rozhodnutím toho, kto námietku uplatnil.

#### § 243

### Oprávnenia a povinnosti zamestnancov kontroly

(1) Zamestnanci kontroly sú pri výkone kontroly oprávnení v nevyhnutnom rozsahu

- a) vstupovať do objektov, zariadení a prevádzok, na pozemky a do iných priestorov patriacich kontrolovaným subjektom, ak bezprostredne súvisia s predmetom kontroly; nedotknuteľnosť obydlija nesmie byť dotknutá výkonom tohto oprávnenia,
- b) vyžadovať od kontrolovaného subjektu a jeho zamestnancov, aby im v určenej lehote poskytli doklady, iné písomnosti, vyjadrenia a informácie vrátane technických nosičov údajov potrebné na výkon kontroly a prvopisy dokladov,
- c) v odôvodnených prípadoch odoberať a aj mimo priestorov kontrolovaného subjektu premiestňovať prvopisy dokladov, písomné dokumenty a iné materiály, ktorých vydanie nie je všeobecne záväzným právnym predpisom zakázané, na účely zabezpečovania dôkazov, ako aj

vykonať ďalšie nevyhnutné úkony súvisiace s kontrolou,

- d) vyžadovať súčinnosť kontrolovaného subjektu a jeho zamestnancov potrebnú na vykonanie kontroly. Túto súčinnosť možno vyžadovať len v nevyhnutnom rozsahu a vtedy, ak nemožno účel kontroly dosiahnuť inak a len s ich súhlasom. Súčinnosť nemožno vyžadovať, ak by tým bol ohrozený život alebo zdravie fyzických osôb alebo ak by sa porušila zákonom ustanovená povinnosť mlčanlivosti, ak nedošlo k jej oslobodeniu oprávneným orgánom.

(2) Zamestnanci kontroly sú pri výkone kontroly povinní

- a) vopred oznámiť kontrolovanému subjektu predmet a účel kontroly a preukázať sa svojim oprávnením na vykonanie kontroly spolu s preukazom totožnosti,
- b) vydať kontrolovanému subjektu potvrdenie o odňatí prvopisov dokladov, písomných dokumentov a iných materiálov a zabezpečiť ich riadnu ochranu pred stratou, zničením, poškodením a zneužitím; ak tieto veci nie sú potrebné na ďalší výkon kontroly alebo na iné konanie podľa osobitných predpisov,<sup>104)</sup> sú povinní vrátiť ich tomu, komu boli odňaté,
- c) oznámiť podozrenie z trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní a iné skutočnosti orgánom príslušným podľa osobitných predpisov,<sup>105)</sup>
- d) v potrebnom rozsahu oboznámiť vedúceho kontrolovaného subjektu a zodpovedných zamestnancov s protokolom o výsledku kontroly pred jeho prerokovaním a vyžiadať od nich v určenej lehote písomné vyjadrenia ku všetkým skutočnostiam, ktoré odôvodňujú uplatnenie právnej zodpovednosti,
- e) preveriť opodstatnenosť námietok ku kontrolným zisteniam a zohľadniť opodstatnené a preukázané námietky v dodatku k protokolu alebo v zázname o kontrole, oboznámiť s ním vedúceho kontrolovaného subjektu a zodpovedných zamestnancov,
- f) neopodstatnenosť námietok písomne oznámiť zodpovedným zamestnancom kontrolovaného subjektu najneskôr do termínu prerokovania protokolu o výsledku kontroly,
- g) prerokovať protokol o výsledku kontroly s vedúcim kontrolovaného subjektu a zodpovednými zamestnancami, ktorých sa kontrolné zistenia týkajú,
- h) v zápisnici o prerokovaní protokolu uložiť vedúcemu kontrolovaného subjektu, aby v určenej lehote po skončení kontroly predložil orgánu kontroly opatrenia prijaté na odstránenie zistených nedostatkov, príčin ich vzniku a v určenej lehote predložil aj písomnú správu o ich splnení,
- i) odovzdať protokol o výsledku kontroly, ako aj zápisnicu o prerokovaní protokolu vedúcemu kontrolovaného subjektu,
- j) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone kontroly, ak ich od tejto povinnosti písomne neoslobodil ten, v koho záujme túto povinnosť majú, alebo vo verejnom záujme vedúci orgánu kontroly; tým nie je dotknutá povinnosť zachovávať mlčanlivosť o utajovaných skutočnostiach.<sup>106)</sup>

(3) Oprávnenia podľa odseku 1 a povinnosti podľa odseku 2 písm. b), d), e), g) a j) sa vzťahujú aj na prizvané osoby.

## § 244

### Oprávnenia a povinnosti kontrolovaného subjektu

(1) Kontrolovaný subjekt a zodpovední zamestnanci sú oprávnení počas výkonu kontroly najneskôr v čase oboznámenia sa s protokolom o výsledku kontroly písomne sa vyjadriť ku kontrolným zisteniam zamestnancov kontroly. K protokolu o výsledku kontroly kontrolovaný subjekt môže podať námietky do siedmich dní od oboznámenia sa s protokolom.

(2) Kontrolovaný subjekt je povinný vytvárať vhodné materiálne a technické podmienky na vykonanie kontroly a poskytnúť súčinnosť zodpovedajúcu oprávneniam zamestnancov kontroly.

(3) Vedúci kontrolovaného subjektu a zodpovední zamestnanci, ktorých sa kontrolné zistenia týkajú, sú povinní na požiadanie zamestnancov kontroly dostaviť sa na prerokovanie protokolu o výsledku kontroly.

(4) Kontrolovaný subjekt je v určenej lehote povinný na základe výsledku kontroly prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a predložiť ich vedúcemu zamestnancovi kontroly.

## § 245

### Protokol o výsledku kontroly

(1) O výsledku vykonanej kontroly vypracujú zamestnanci kontroly protokol, ktorý musí obsahovať označenie kontrolovaného subjektu, miesto a dátum vykonania kontroly, predmet kontroly, kontrolované obdobie, kto kontrolu vykonal, preukázané kontrolné zistenia, dátum vypracovania protokolu, vlastnoručné podpisy zamestnancov kontroly, podpisy zodpovedných zamestnancov, ktorí boli s protokolom oboznámení a dátum oboznámenia sa s protokolom. Súčasťou protokolu je vyjadrenie vedúceho kontrolovaného subjektu, vyjadrenia zodpovedných zamestnancov ku kontrolným zisteniam a ďalšie písomnosti a materiály potvrdzujúce kontrolné zistenia vrátane priebežného protokolu a čiastkového protokolu.

(2) Rovnako ako v odseku 1 sa postupuje aj vtedy, ak je počas kontroly potrebné ku konkrétnemu kontrolnému zisteniu vypracovať priebežný protokol alebo čiastkový protokol.

(3) Priebežný protokol obsahuje výsledok kontroly stavu priamo na mieste v určenom období za účasti zamestnancov, ktorí sú za príslušný úsek zodpovední, alebo ďalších zamestnancov, ak to vyžaduje osobitosť alebo náročnosť preverovaného stavu. Čiastkový protokol obsahuje výsledok kontroly stavu len jednej časti predmetu kontroly na účely osobitného postupu a riešenia zistených nedostatkov.

(4) Ak sú proti kontrolným zisteniam podané námietky, zamestnanci kontroly vypracujú dodatok k protokolu alebo k záznamu o kontrole, ktorý je jeho súčasťou. Pri ich vypracúvaní sa primerane postupuje podľa odseku 1.

(5) O prerokovaní protokolu vypracujú zamestnanci kontroly zápisnicu, ktorá musí obsahovať dátum oboznámenia sa kontrolovaného subjektu a zodpovedných zamestnancov s protokolom, dátum prerokovania protokolu, mená prítomných na prerokovaní a ich vlastnoručné podpisy. V zápisnici sa uloží povinnosť vedúcemu kontrolovaného subjektu v určenej lehote prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov a príčin ich vzniku a predložiť ich vedúcemu zamestnancovi kontroly.

(6) Ak sa kontrolou nezistí porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov alebo interných predpisov, vypracuje sa len záznam o kontrole. Pri jeho vypracúvaní sa postupuje primerane podľa odseku 1.

(7) Kontrola je skončená v deň prerokovania protokolu o kontrole alebo podpísania záznamu. Protokol o kontrole sa považuje za prerokovaný aj vtedy, ak vedúci kontrolovaného subjektu, prípadne niektorý z jeho zodpovedných zamestnancov odmietne sa oboznámiť s protokolom, písomne sa k nemu vyjadriť alebo podpísať zápisnicu o prerokovaní protokolu. Túto skutočnosť treba uviesť v zápisnici o prerokovaní protokolu.

## Hlavný kontrolór

### § 245a

Hlavný kontrolór vykonáva kontrolu hospodárnosti a efektívnosti nakladania s vlastným majetkom Sociálnej poisťovne (vnútorná kontrola) a podľa osobitného predpisu.<sup>106a)</sup> Hlavný kontrolór vykonáva kontrolu nezávisle a nestranne v súlade so základnými pravidlami kontrolnej činnosti.<sup>106a)</sup> Hlavný kontrolór je zamestnancom Sociálnej poisťovne a vzťahujú sa na neho všetky práva a povinnosti ostatného vedúceho zamestnanca podľa osobitného predpisu.<sup>69)</sup> Hlavný kontrolór nesmie bez súhlasu dozornej rady podnikat' alebo vykonávať inú zárobkovú činnosť a byť členom riadiacich, kontrolných alebo dozorných orgánov právnických osôb, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť.

### § 245b

(1) Hlavného kontrolóra volí a odvoláva dozorná rada.

(2) Za hlavného kontrolóra môže byť zvolená fyzická osoba, ktorá má skončené vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, má najmenej desať rokov praxe v oblasti finančnej kontroly a vnútorného auditu a spĺňa predpoklady výkonu práce vo verejnom záujme podľa osobitného predpisu.<sup>69)</sup>

(3) Na zvolenie hlavného kontrolóra je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých členov dozornej rady.

(4) Funkčné obdobie hlavného kontrolóra je štvorročné. Funkčné obdobie sa začína dňom, ktorý je dohodnutý v pracovnej zmluve ako deň nástupu do práce. Voľbu hlavného kontrolóra vykoná dozorná rada počas posledných 60 dní funkčného obdobia doterajšieho hlavného kontrolóra alebo do 60 dní od zániku funkcie hlavného kontrolóra podľa odseku 6 písm. b) až e).

(5) Sociálna poisťovňa je povinná s právoplatne zvoleným hlavným kontrolórom uzatvoriť pracovnú zmluvu do troch dní od jeho zvolenia.

(6) Funkcia hlavného kontrolóra zaniká

- a) uplynutím funkčného obdobia,
- b) vzdaním sa funkcie hlavného kontrolóra písomnou žiadosťou doručenou dozornej rade, a to dňom jej doručenia, ak v nej nie je uvedený neskorší deň vzdania sa funkcie,
- c) odvolaním,
- d) smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho,
- e) dňom, ktorým prestal spĺňať predpoklady výkonu práce vo verejnom záujme podľa osobitného predpisu.<sup>69)</sup>

(7) Dozorná rada odvolá hlavného kontrolóra, ak

- a) neplní povinnosti ostatného vedúceho zamestnanca podľa osobitného predpisu,<sup>69)</sup>
- b) neplní úlohy hlavného kontrolóra,
- c) nepriaznivý zdravotný stav mu nedovoľuje najmenej počas šiestich mesiacov riadne vykonávať funkciu hlavného kontrolóra.

(8) Mzda hlavného kontrolóra je mesačne trojnásobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej štatistickým úradom za predchádzajúci kalendárny rok. Úprava mzdy hlavného kontrolóra sa vykoná od 1. apríla kalendárneho roka. Hlavnému kontrolórovi môže



dozorná rada priznať odmenu ročne najviac do výšky 12-násobku jeho mzdy uvedenej v prvej vete.

### § 245c

Hlavný kontrolór

- a) vykonáva kontrolu v rozsahu podľa § 245a,
- b) predkladá dozornej rade
  - 1. raz ročne návrh plánu kontrolnej činnosti,
  - 2. odborné stanovisko k návrhu rozpočtu Sociálnej poisťovne k častiam týkajúcim sa správneho fondu a k návrhu účtovnej závierky Sociálnej poisťovne,
  - 3. správu o výsledkoch kontroly na jej najbližšom zasadnutí,
  - 4. najmenej raz za šesť mesiacov správu o kontrolnej činnosti,
- c) vykoná kontrolu, ak mu to uloží dozorná rada,
- d) zúčastňuje sa na rokovaní dozornej rady.

## SIEDMA ČASŤ

### DOZOR ŠTÁTU NAD VYKONÁVANÍM SOCIÁLNEHO POISTENIA A STAROBNÉHO DÔCHODKOVÉHO SPORENIA

### § 246

#### Výkon dozoru štátu

(1) Štát vykonáva dozor nad vykonávaním nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia, úrazového poistenia, garančného poistenia, poistenia v nezamestnanosti a starobného dôchodkového sporenia v rozsahu upravenom týmto zákonom prostredníctvom orgánov dozoru štátu, ktorými sú ministerstvo a ministerstvo financií. Kontrolné oprávnenia iných orgánov podľa osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

(2) Orgány dozoru štátu sú povinné dohodnúť rozdelenie pôsobnosti pri výkone dozoru štátu najneskôr do 31. januára 2004. Dozor nad postupovaním príspevkov na starobné dôchodkové sporenie dôchodkovým správcovským spoločnostiam Sociálnou poisťovňou vykonáva ministerstvo.

(3) Orgán dozoru štátu je povinný dozerať na dodržiavanie tohto zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov Sociálnou poisťovňou a na hospodárenie Sociálnej poisťovne podľa rozpočtu na príslušný kalendárny rok.

(4) Oprávnení zamestnanci orgánu dozoru štátu sú povinní

- a) písomne oznámiť vopred generálnemu riaditeľovi predmet a účel výkonu dozoru štátu a preukázať sa oprávnením na výkon tohto dozoru spolu s preukazom totožnosti,
- b) vydať organizačnej zložke Sociálnej poisťovne potvrdenie o odobratí prvopisov dokladov a písomností a zabezpečiť ich riadnu ochranu pred stratou, zničením, poškodením a zneužitím; ak tieto prvopisy už nie sú potrebné na ďalší výkon dozoru štátu, sú povinní ich vrátiť tomu, komu boli odobraté,
- c) vypracovať správu o výsledku výkonu dozoru štátu (ďalej len „správa“) a prerokovať s generálnym riaditeľom alebo s riaditeľom pobočky, ak sa dozor štátu vykonával v príslušnej pobočke, výsledky výkonu dozoru štátu; ak sa zistia nedostatky, orgán dozoru štátu uloží generálnemu riaditeľovi alebo riaditeľovi pobočky v správe, aby v určenej lehote prijal opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, predložil písomnú správu o ich splnení vrátane zodpovednosti zamestnancov zodpovedných za zistené nedostatky,
- d) odovzdať správu generálnemu riaditeľovi a riaditeľovi pobočky, ak sa dozor štátu vykonával v príslušnej pobočke,

- e) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone dozoru štátu, ak neboli od tejto povinnosti písomne oslobodení tým, v koho záujme túto povinnosť majú, alebo vo verejnom záujme vedúcim orgánom dozoru štátu; uvedené sa nevzťahuje na povinnosti ustanovené osobitným predpisom,<sup>107)</sup>
- f) oznámiť podozrenie z trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní a iné skutočnosti orgánom príslušným podľa osobitných predpisov,<sup>105)</sup>
- g) kontrolovať plnenie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

(5) Oprávnení zamestnanci orgánu dozoru štátu majú právo pri vykonávaní činnosti uvedenej v odseku 1

- a) vstupovať do priestorov Sociálnej poisťovne,
- b) požadovať od organizačnej zložky Sociálnej poisťovne poskytnutie prvopisov dokladov a písomností, vyjadrení a informácií potrebných na výkon dozoru štátu vrátane informácií na technických nosičoch údajov v lehote nimi určenej; organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vyhotoviť fotokópie požadovaných dokladov a písomností,
- c) v odôvodnených prípadoch odnieť aj mimo priestorov Sociálnej poisťovne prvopisy dokladov a písomností potrebných na zabezpečenie dôkazov najneskôr do skončenia výkonu dozoru štátu; Sociálna poisťovňa môže prvopisy na svoje náklady nahradiť kópiami, osvedčenými podľa osobitných predpisov,<sup>108)</sup> ak s tým orgán dozoru štátu súhlasí,
- d) vyžadovať súčinnosť orgánov Sociálnej poisťovne a jej zamestnancov potrebnú na výkon dozoru štátu,
- e) zúčastňovať sa na zasadnutiach dozornej rady,
- f) ukladať generálnemu riaditeľovi opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

(6) Ak orgán dozoru štátu zistí, že generálny riaditeľ si neplní povinnosti ustanovené týmto zákonom a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, podá návrh na jeho odvolanie vláde.

(7) Na výkon dozoru štátu môže orgán dozoru štátu prizvať zamestnancov iných ústredných orgánov štátnej správy alebo znalcov podľa osobitného predpisu,<sup>96a)</sup> ak to vyžaduje výkon dozoru štátu. Požadovať uvoľnenie zamestnancov na výkon dozoru štátu možno najviac na 12 dní v kalendárnom roku; toto uvoľnenie sa považuje za iný úkon vo všeobecnom záujme. Ustanovenie odseku 4 písm. e) platí aj pre prizvaných zamestnancov a znalcov. Oprávnenia orgánu dozoru štátu podľa odseku 5 sa vzťahujú aj na prizvaných zamestnancov a znalcov.

(8) Výkon dozoru štátu je skončený v deň prerokovania správy s generálnym riaditeľom alebo s riaditeľom pobočky.

### **Povinnosti Sociálnej poisťovne pri výkone dozoru štátu**

#### **§ 247**

(1) Sociálna poisťovňa je na požiadanie povinná poskytnúť orgánu dozoru štátu najmä potrebné doklady, písomnosti, informácie a vysvetlenia, ktoré súvisia s činnosťou Sociálnej poisťovne.

(2) Sociálna poisťovňa je povinná

- a) zúčastniť sa na prerokovaní správy,
- b) prijať v určenej lehote opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- c) predložiť orgánu dozoru štátu písomnú správu o splnení opatrení prijatých na odstránenie zistených nedostatkov,

d) uplatniť právnu zodpovednosť za zistené nedostatky voči zamestnancom zodpovedným za tieto nedostatky.

(3) Sociálna poisťovňa je na požiadanie povinná poskytnúť orgánu dozoru štátu súčinnosť, ktorá zodpovedá povinnostiam podľa odsekov 1 a 2 a utvoriť primerané materiálne a technické podmienky na výkon dozoru štátu.

### **§ 248**

(1) Ak Sociálna poisťovňa poruší povinnosti ustanovené týmto zákonom alebo iným všeobecne záväzným právnym predpisom, alebo nesplní opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov v určenej lehote alebo v určenom rozsahu, orgán dozoru štátu jej uloží pokutu až do

- a) 66 387,80 eura za nesplnenie povinnosti nepeňažnej povahy,
- b) 165 969,50 eura za nesplnenie povinnosti peňažnej povahy.

(2) Pokutu môže uložiť do jedného roka odo dňa, keď sa orgán dozoru štátu o porušení povinnosti dozvedel, najneskôr však do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti. Pokutu podľa odseku 1 nemožno uložiť, ak už bola Sociálnej poisťovni za to isté porušenie povinnosti uložená pokuta iným orgánom dozoru štátu. Orgány dozoru štátu sa vzájomne informujú o uložení pokuty. Na rozhodovanie o pokute sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

(3) Orgán dozoru štátu je za nesplnenie povinnosti podľa § 247 oprávnený uložiť Sociálnej poisťovni poriadkovú pokutu od 33,10 eura do 663,8 eura. Ak povinnosť nebola splnená v určenej lehote alebo v požadovanom rozsahu, poriadkovú pokutu možno uložiť aj opakovane, najviac 1 659,60 eura.

(4) Ustanovenie odseku 1 sa neuplatní v prípade porušenia finančnej disciplíny podľa osobitného predpisu.<sup>91a)</sup>

(5) Výnos z pokút je príjmom štátneho rozpočtu.

## **ÔSMA ČASŤ PRECHODNÉ USTANOVENIA**

### **Poistenec**

### **§ 249**

(1) Poistenec podľa tohto zákona je aj

- a) fyzická osoba, ktorá bola zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004,
- b) fyzická osoba, ktorá platila príspevok na poistenie v nezamestnanosti podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003.

(2) Poistencom na účely zasielania informácie o zmenách stavu individuálneho účtu podľa § 226 ods. 1 písm. a) nie je

- a) fyzická osoba, ktorej bol priznaný starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004,
- b) fyzická osoba, ktorá je poberateľom starobného dôchodku podľa § 263 ods. 9, ak v období kalendárneho roka, za ktorý sa informácia o zmenách stavu individuálneho účtu zasiela, nebola nemocensky poistená alebo dôchodkovo poistená.

(3) Poistencom na účely § 226 ods. 2 nie je

- a) fyzická osoba, ktorej bol priznaný starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004,
- b) fyzická osoba, ktorá je poberateľom starobného dôchodku podľa § 263 ods. 9.

(4) Fyzickým osobám uvedeným v odseku 3 písm. b) Sociálna poisťovňa zašle informáciu o stave individuálneho účtu na ich žiadosť.

(5) Ustanovenia odsekov 2 až 4 sa od 1. januára 2008 nepoužijú.

## § 250

Zamestnanec podľa § 4 ods. 1 písm. h) je doktorand v dennej forme doktorandského štúdia, ktorý študuje podľa predpisov<sup>109)</sup> platných do 31. marca 2002.

## § 251

### Pracovný úraz a choroba z povolania

(1) Pracovný úraz a choroba z povolania uznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa považujú od 1. januára 2004 za pracovný úraz a chorobu z povolania podľa tohto zákona.

(2) Služobný úraz a choroba z povolania uznané policajtovi, profesionálnemu vojakovi a vojakovi prípravnej služby podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa nepovažujú od 1. januára 2004 za pracovný úraz a chorobu z povolania podľa tohto zákona.

## § 252

### Prechod z účasti na nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení samostatne zárobkovo činné osoby na nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie po 31. decembri 2003

(1) Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá bola povinne zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení k 31. decembru 2003, je po tomto dni do 30. júna 2004 povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená podľa tohto zákona, ak nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie nezanikne podľa § 21 ods. 4. Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej je predĺžená lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu<sup>43)</sup> a ktorá bola povinne zúčastnená na nemocenskom poistení a na dôchodkovom zabezpečení k 31. decembru 2003, je po tomto dni do 30. septembra 2004 povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená podľa tohto zákona, ak nemocenské poistenie a dôchodkové poistenie nezanikne podľa § 21 ods. 4.

(2) Fyzická osoba, ktorá k 31. decembru 2003 bola dobrovoľne zúčastnená na nemocenskom poistení, dobrovoľne zúčastnená na dôchodkovom zabezpečení alebo dobrovoľne platila príspevok na poistenie v nezamestnanosti, považuje sa po tomto dni za dobrovoľne nemocensky poistenú osobu, dobrovoľne dôchodkovo poistenú osobu a dobrovoľne poistenú osobu v nezamestnanosti.

## § 253

### Obdobie nemocenského poistenia, určenie denného vymeriavacieho základu a určenie mesačného vymeriavacieho základu

(1) Do obdobia 270 dní nemocenského poistenia na vznik nároku na nemocenské dobrovoľne nemocensky poistenej osoby a na vznik nároku na materské sa započítava aj obdobie účasti na nemocenskom poistení, získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(2) Do obdobia 270 dní nemocenského poistenia na vznik nároku na nemocenské dobrovoľne nemocensky poistenej osoby a na vznik nároku na materské sa nezapočítava obdobie účasti na

nemocenskom zabezpečení policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(3) Ak v období od 1. januára 2004 do 30. júna 2004 vznikne dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) alebo vznikne nárok na materské, denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky sa určí podľa § 55 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2002.

(4) Ak v období od 1. júla 2004 do 31. decembra 2004 vznikne dočasná pracovná neschopnosť, potreba ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) alebo potreba starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) alebo vznikne nárok na materské, denný vymeriavací základ na určenie výšky nemocenskej dávky sa určí podľa § 55 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2003.

(5) Ak v období od 1. januára 2004 do 30. júna 2004 dôjde k preradeniu zamestnankyne na inú prácu, mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky sa určí podľa § 56 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2002.

(6) Ak v období od 1. júla 2004 do 31. decembra 2004 dôjde k preradeniu zamestnankyne na inú prácu, mesačný vymeriavací základ na určenie výšky vyrovnávacej dávky sa určí podľa § 56 najviac zo sumy všeobecného vymeriavacieho základu platného v roku 2003.

## **§ 254**

### **Nezaopatrené dieťa**

(1) Nezaopatrené dieťa podľa tohto zákona nie je dieťa, ktoré sa sústavne pripravuje na povolanie štúdiom na vysokej škole podľa predpisov platných do 31. marca 2002, ak už skončilo vysokoškolské štúdium a bol mu priznaný akademický titul podľa týchto predpisov.

(2) Sústavná príprava na povolanie podľa tohto zákona je aj štúdium študenta na vysokej škole podľa osobitného predpisu.<sup>109)</sup>

(3) Sústavná príprava na povolanie študenta, ktorý študuje na vysokej škole podľa odseku 2, sa začína odo dňa zápisu na vysokú školu.

(4) Sústavná príprava na povolanie študenta, ktorý študuje na vysokej škole podľa odseku 2, sa končí vykonaním štátnej skúšky a priznaním akademického titulu, najneskôr koncom školského roka, v ktorom malo byť toto štúdium skončené podľa predpisov platných do 31. marca 2002, vylúčením zo štúdia alebo zanechaním štúdia podľa predpisov platných do 31. marca 2002.

## **§ 255**

### **Obdobie dôchodkového poistenia a výška osobného mzdového bodu**

(1) Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak tento zákon neustanovuje inak. Na hodnotenie náhradnej doby ako obdobia dôchodkového poistenia od 1. augusta 2006 sa nevyžaduje splnenie podmienky získania najmenej jedného roka zamestnania.

(2) Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj zamestnanie v cudzine získané po 30. apríli 1990, ak bolo za toto obdobie zaplatené poistné v sume určenej podľa predpisov účinných v čase doplatenia poistného. Toto obdobie sa hodnotí najskôr odo dňa zaplatenia poistného.

(3) Za náhradnú dobu, dobu štúdia a dobu výkonu civilnej služby, ktoré sa hodnotia ako doba zamestnania získané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a ktoré trvali celý

kalendárny rok, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3, 0,6 v prípade materskej dovolenky. Ak sa kryjú tieto doby navzájom, patrí osobný mzdový bod vo výške 0,3, 0,6 v prípade materskej dovolenky len raz. Ak tieto doby trvali len časť kalendárneho roka, osobný mzdový bod sa určí ako súčin pomernej časti osobného mzdového bodu a počtu dní týchto dôb. Pomerná časť osobného mzdového bodu je podiel osobného mzdového bodu patriaceho za tieto doby, ktoré trvali celý kalendárny rok, a počtu dní kalendárneho roka, v ktorom sa tieto doby získali. Pomerná časť osobného mzdového bodu sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

(4) Ak sa kryje doba zamestnania získaná podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 s náhradnou dobou alebo dobou štúdia, ktoré sa do 31. decembra 2003 hodnotia ako doba zamestnania, na určenie sumy dôchodkovej dávky sa zohľadní osobný mzdový bod za obdobie, v ktorom je vyšší.

(5) Za obdobie dôchodkového poistenia sa považuje aj obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby získané do 31. decembra 2003, ak toto obdobie policajt, profesionálny vojak a vojak prípravnej služby nezískali v rozsahu zakladajúcom nárok na výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu<sup>1a)</sup> a nebol im priznaný invalidný výsluhový dôchodok, invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa osobitného predpisu.<sup>55)</sup>

(6) Obdobie dôchodkového poistenia nie je obdobie dôchodkového poistenia fyzickej osoby uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) a obdobie výkonu služby policajta, profesionálneho vojaka a vojaka prípravnej služby, ktoré boli získané do 31. decembra 2003, ak boli zhodnotené na nárok na vdovský výsluhový dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotsky výsluhový dôchodok alebo sirotsky dôchodok podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

(7) Za obdobie dôchodkového poistenia sa nepovažuje zamestnanie a náhradná doba získané pred 1. januárom 2004, ktoré boli zhodnotené na nárok na starobný dôchodok, ktorý bol prekvalifikovaný na výsluhový dôchodok, a obdobie dôchodkového poistenia občana Slovenskej republiky, ktorý vykonával základnú službu, náhradnú službu alebo zdokonaľovaciu službu v rámci vojenskej služby v ozbrojených silách, získané pred 1. januárom 2006, ak toto obdobie bolo zhodnotené na nárok na vdovský výsluhový dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký výsluhový dôchodok, vdovecký dôchodok, sirotsky výsluhový dôchodok alebo sirotsky dôchodok podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

## § 256

### **Obdobie poistenia v nezamestnanosti a pravdepodobný denný vymeriavací základ na určenie výšky dávky v nezamestnanosti**

(1) Za obdobie poistenia v nezamestnanosti sa považuje aj obdobie platenia príspevku na poistenie v nezamestnanosti a obdobie, ktoré sa hodnotilo na účely vzniku nároku na podporu v nezamestnanosti získané pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(2) Výška dávky v nezamestnanosti sa určuje z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu, ak poistenec nemal v rozhodujúcom období uvedenom v § 108 ods. 2 vymeriavací základ na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti. Pravdepodobný denný vymeriavací základ je jedna tridsatina minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platí k prvému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti. Pravdepodobný denný vymeriavací základ sa zaokrúhľuje na štyri desatinné miesta nahor.

**§ 257****Osobný vymeriavací základ**

Osobný vymeriavací základ v období pred 1. januárom 1993 je úhrn hrubých zárobkov za príslušný kalendárny rok, ktoré podliehali dani zo mzdy bez odpočítania tejto dane. Osobný vymeriavací základ v období od 1. januára 1993 do 31. decembra 2003 je úhrn vymeriavacích základov, z ktorých fyzická osoba zúčastnená na dôchodkovom zabezpečení platila poistné na dôchodkové zabezpečenie za príslušný kalendárny rok.

**§ 258****Výchova dieťaťa na určenie dôchodkového veku žien v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2014**

Poistenkyni, ktorá v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2014 dovíši dôchodkový vek podľa § 65 ods. 4 až 8, sa výchova dieťaťa posudzuje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

**Nároky na dávky vzniknuté pred 1. januárom 2004****§ 259**

(1) V konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len „peňažná náhrada“) a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

(2) V konaniach o dávkach dôchodkového zabezpečenia, na ktoré nevznikol nárok do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2005 (§ 259 ods. 1) z dôvodu nesplnenia podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky a ktoré do 31. decembra 2004 neboli právoplatne skončené, sa rozhodne po 31. decembri 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004. Podmienka trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa od 1. januára 2005 považuje za splnenú. O dávkach dôchodkového zabezpečenia podľa prvej vety, ktoré neboli priznané a o ktorých bolo do 31. decembra 2004 právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne znovu na žiadosť poistenca.

**§ 260**

(1) Dávky nemocenského poistenia, dávky dôchodkového zabezpečenia, plnenia vyplývajúce z nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, peňažná náhrada a podpora v nezamestnanosti, priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za dávky podľa tohto zákona, a to v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003; ak nárok na výplatu týchto dávok, plnení, peňažnej náhrady a podpory v nezamestnanosti trval k 31. decembru 2003, dávky, plnenia, peňažná náhrada a podpora v nezamestnanosti sa vyplácajú aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Nárok na výplatu starobného dôchodku a pomerného starobného dôchodku, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa posudzuje po 31. decembri 2003 podľa predpisu účinného od 1. januára 2004.

(2) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch vydaných pred 1. januárom 2004 používa pojem

- a) „podpora pri ošetrovaní člena rodiny“, rozumie sa tým „ošetrovné“,
- b) „peňažná pomoc v materstve“, rozumie sa tým „materské“,
- c) „vyrovňovací príspevok v tehotenstve a materstve“, rozumie sa tým „vyrovňavacia dávka“,
- d) „dávky nemocenského poistenia“, s výnimkou kúpeľnej starostlivosti, rozumie sa tým „nemocenské dávky“,
- e) „dávka dôchodkového zabezpečenia“, s výnimkou kúpeľnej starostlivosti, rozumie sa tým „dôchodková dávka“,
- f) „dôchodkové zabezpečenie“, rozumie sa tým „dôchodkové poistenie“,
- g) „príspevok na poistenie v nezamestnanosti“, rozumie sa tým „poistné na poistenie v nezamestnanosti“,
- h) „podpora v nezamestnanosti“, rozumie sa tým „dávka v nezamestnanosti“,
- i) „príspevok do garančného fondu“, rozumie sa tým „poistné na garančné poistenie“,
- j) „peňažná náhrada“, rozumie sa tým „dávka garančného poistenia“,
- k) „výkon štátneho dozoru nad vykonávaním nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia“, rozumie sa tým „výkon dozoru štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia“.

## § 261

(1) Suma starobného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na tento dôchodok pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003 a nepoberal starobný dôchodok, invalidný dôchodok alebo ich časť, sa určí podľa tohto zákona. Náhradné doby získané po vzniku nároku na starobný dôchodok sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.<sup>110)</sup> Táto suma nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodkov a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.<sup>111)</sup> Ak rozhodujúce obdobie na určenie priemerného osobného mzdového bodu je kratšie ako desať rokov, predlžuje sa toto rozhodujúce obdobie pred 1. januárom 1994 tak, aby bolo desať rokov. Ustanovenia § 63 ods. 1 až 8 platia rovnako.

(2) Poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a k 31. decembru 2003 nebol nepretržite zamestnaný, zvyšuje sa starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006 bez poberania starobného dôchodku alebo jeho časti alebo invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Poistencovi, ktorému vznikol nárok na výplatu starobného dôchodku pred 1. januárom 2004, zvyšuje sa starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003,
- b) počas poberania tohto dôchodku alebo jeho časti za každých 90 dní dôchodkového poistenia o 0,75 % priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeral starobný dôchodok.

(4) Obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006 uvedené v odseku 2 a v odseku 3 písm. a) sa považuje za zamestnanie podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.



(5) Sociálna poisťovňa určí sumu starobného dôchodku podľa odseku 3 za kalendárny rok len raz.

## § 262

(1) Poistenec, ktorý splnil podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na pomerný starobný dôchodok nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003 a nepoberal tento dôchodok alebo jeho časť alebo invalidný dôchodok, má po 31. decembri 2003 nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona; § 261 ods. 1 druhá až štvrtá veta platia rovnako.

(2) Poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a k 31. decembru 2003 nebol nepretržite zamestnaný, zvyšuje sa pomerný starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006 bez poberania pomerného starobného dôchodku alebo jeho časti alebo invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Poistencovi, ktorému vznikol nárok na výplatu pomerného starobného dôchodku pred 1. januárom 2004, zvyšuje sa pomerný starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006, ak tento zákon neustanovuje inak,

- a) bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003,
- b) počas poberania tohto dôchodku alebo jeho časti za každých 90 dní dôchodkového poistenia o 0,75 % priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeral pomerný starobný dôchodok.

(4) Obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006 uvedené v odseku 2 a v odseku 3 písm. a) sa považuje za zamestnanie podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(5) Pomerný starobný dôchodok priznaný pred 1. januárom 2004 a pomerný starobný dôchodok uvedený v odseku 2 sa od 1. januára 2004 považuje za starobný dôchodok.

## § 263

(1) Invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa považujú po 31. decembri 2003 za invalidný dôchodok podľa tohto zákona v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 a vyplácajú sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak. Ak poberateľ invalidného dôchodku podľa prvej vety vykonáva činnosť zamestnanca, práce na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru alebo činnosť povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnej osoby, výkon týchto činností alebo prác nemá po 31. júli 2006 vplyv na nárok na výplatu invalidného dôchodku.

(2) Ustanovenie § 263 ods. 2 dňom vyhlásenia nález č. 460/2006 Z. z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stratilo účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie toto ustanovenie zákona do súladu s Ústavou Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nález v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

(3) Trvanie invalidity podľa tohto zákona Sociálna poisťovňa nepreskúmava, ak poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, dovŕšil pred 1. januárom 2004 vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža a vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu.

(4) Ustanovenie § 263 ods. 4 dňom vyhlásenia nález č. 460/2006 Z. z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stratilo účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie toto ustanovenie zákona do súladu s Ústavou Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nález v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

(5) Ustanovenie § 263 ods. 5 dňom vyhlásenia nález č. 460/2006 Z. z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stratilo účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie toto ustanovenie zákona do súladu s Ústavou Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nález v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

(6) Ustanovenie § 263 ods. 6 dňom vyhlásenia nález č. 460/2006 Z. z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stratilo účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie toto ustanovenie zákona do súladu s Ústavou Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nález v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

(7) Ustanovenie § 263 ods. 7 dňom vyhlásenia nález č. 460/2006 Z. z. v Zbierke zákonov Slovenskej republiky stratilo účinnosť. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie toto ustanovenie zákona do súladu s Ústavou Slovenskej republiky, stráca po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nález v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

(8) Invalidný dôchodok uvedený v odsekoch 1, 5 až 7, ktorého poberateľ pred 1. januárom 2004 dovŕšil vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža alebo vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu, sa nepovažuje za starobný dôchodok.

(9) Invalidný dôchodok uvedený v odseku 1, ktorého poberateľ pred 1. januárom 2004 dovŕšil vek najmenej 60 rokov, ak ide o muža, alebo vek najmenej 57 rokov, ak ide o ženu, sa považuje od 1. januára 2005 za starobný dôchodok.

(10) Ak poberateľ invalidného dôchodku uvedeného v odsekoch 1, 5 až 7 splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona, vypláca sa ten dôchodok, ktorý je vyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov sa vypláca ten dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty týchto dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na dôchodok, ktorý sa nevypláca.

(11) Invalidné dôchodky uvedené v odsekoch 1, 5 až 8 sa po 31. decembri 2003 vyplácajú zo základného fondu invalidného poistenia.

(12) Invalidný dôchodok uvedený v odseku 9 sa vypláca po 31. decembri 2004 zo základného fondu starobného poistenia. Zo základného fondu starobného poistenia sa vypláca aj vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotsky dôchodok po poberateľovi invalidného dôchodku uvedeného v prvej vete.

(13) Suma invalidného dôchodku poistenca, ktorý splnil podmienky nároku na nové vymeranie pred 1. januárom 2004, je po vzniku nároku na nové vymeranie nepretržite zamestnaný k 31. decembru 2003, sa určí podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, a to vrátane úpravy dôchodkov prislúchajúcej podľa osobitného predpisu.<sup>111)</sup> Rozhodujúcim obdobím na určenie priemerného mesačného zárobku sú kalendárne roky 1994 až 2003. Z obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 2003 nárok na nové vymeranie invalidného dôchodku nevzniká.

(14) V období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 sa nárok na invalidný dôchodok posudzuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak občan

a) sa stal invalidný pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka,

b) nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na invalidný dôchodok a

c) dovŕšil 18 rokov veku.

(15) Nárok na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 2 má aj fyzická osoba narodená v období od 1. januára 1987 do 31. decembra 2004, ktorá sa stala invalidnou podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2005 pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka.

(16) Trvanie invalidity podľa tohto zákona od 1. augusta 2006 Sociálna poisťovňa nepreskúmava, ak poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, dovŕšil do dňa preskúmania trvania invalidity podľa odseku 2 dôchodkový vek a Sociálna poisťovňa do 31. júla 2006 u tohto poistenca nepreskúmala trvanie invalidity. Poistencovi uvedenému v prvej vete sa invalidný dôchodok odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku, najskôr od 1. augusta 2006, považuje za starobný dôchodok; § 293m ods. 2 a 4 platia rovnako. Tento starobný dôchodok sa vypláca zo základného fondu starobného poistenia. Zo základného fondu starobného poistenia sa vypláca aj vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotsky dôchodok po poberateľovi tohto starobného dôchodku.

(17) Na účely určenia sumy invalidného dôchodku uvedeného v odsekoch 5 a 7 sa určí osobný mzdový bod podľa § 62 za každý kalendárny rok patriaci do piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokov v rozhodujúcom období, z ktorých bol určený priemerný mesačný zárobok na výpočet tohto invalidného dôchodku. Priemerný osobný mzdový bod sa určí za týchto päť kalendárnych rokov a upravuje sa podľa tohto zákona. Ak bol priemerný mesačný zárobok určený z nižšieho počtu kalendárnych rokov, priemerný osobný mzdový bod sa určí z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov. Ak hrubý zárobok bola pevne určená suma, osobný mzdový bod sa určí ako podiel pevne určenej sumy, ktorá platí ku dňu vzniku nároku na predchádzajúcu dôchodkovú dávku, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, v ktorom vznikol nárok na dôchodkovú dávku.

### § 263a

(1) Poistencovi, ktorému bolo preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, Sociálna poisťovňa preskúma trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak, a rozhodne

- a) o nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok a o nároku na jeho výplatu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 bol odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, a to od zániku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006,
- b) o sume invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 sa vypláca invalidný dôchodok v sume určenej podľa zákona účinného od 1. januára 2004 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, a to od zmeny sumy invalidného dôchodku z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, alebo
- c) o trvaní nároku na výplatu invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, ak sa v takto určenej sume vypláca po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a trvá nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003.

(2) Poistencovi, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003, nebola mu určená pri kontrolnej lekárskej prehliadke konanej pred 1. januárom 2004 lehota jej ďalšieho uskutočnenia po 31. decembri 2003 a po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006

- a) bola mu znížená suma invalidného dôchodku, patrí odo dňa zmeny sumy invalidného dôchodku z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok v sume, v akej patril k tomuto dňu vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004, alebo
- b) bol mu odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, obnoví sa nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok odo dňa zániku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok v sume, v akej patril k tomuto dňu vrátane zvýšenia dôchodku prislúchajúceho podľa zákona účinného od 1. januára 2004.

(3) Sociálna poisťovňa rozhodne o nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok a o jeho sume podľa odsekov 1 a 2 aj vtedy, keď poistencom uvedeným v odsekoch 1 a 2 bol invalidný dôchodok prekvalifikovaný na starobný dôchodok.

(4) Na nárok na výplatu čiastočného invalidného dôchodku podľa odsekov 1 a 2 sa podmienka poklesu zárobku považuje za splnenú.

(5) Ak poistenec uvedený v odsekoch 1 a 2 má nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 a súčasne má nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004, vypláca sa invalidný dôchodok, ktorý je vyšší alebo najvyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov vypláca sa dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty invalidných dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na invalidný dôchodok, ktorý sa nevypláca.

(6) Vdove po poistencovi, ktorý zomrel po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a

- a) bola mu znížená suma invalidného dôchodku, patrí odo dňa smrti tohto poistenca vdovský dôchodok v sume určenej z invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku, na ktorý mal zomretý poistenec nárok ku dňu zmeny sumy invalidného dôchodku z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 vrátane zvýšenia prislúchajúceho ku dňu jeho smrti a zvýšenia prislúchajúceho k vdovskému dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004, alebo
- b) bol mu odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, vznikne nárok na vdovský dôchodok odo dňa smrti tohto poistenca a jeho suma sa určí z invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku, na ktorý mal zomretý poistenec nárok ku dňu zániku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok z dôvodu preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 vrátane zvýšenia prislúchajúceho ku dňu jeho smrti a zvýšenia prislúchajúceho k vdovskému dôchodku podľa zákona účinného od 1. januára 2004.

(7) Na vdovecký dôchodok a na sirotský dôchodok po poistencovi, ktorý zomrel po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a bola mu znížená suma invalidného dôchodku alebo mu bol odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, platí odsek 6 rovnako.

(8) Na nárok na invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok a na určenie jeho sumy podľa odseku 1, odseku 6 písm. b) a odseku 7 podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 sa za zamestnanie považuje aj obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 a za hrubý zárobok na určenie priemerného mesačného zárobku podľa zákona účinného do 31.

decembra 2003 sa považuje aj vymeriavací základ na platenie poistného na starobné poistenie po 31. decembri 2003.

(9) O invalidnom dôchodku a čiastočnom invalidnom dôchodku podľa odsekov 1 a 2 Sociálna poisťovňa rozhodne z vlastného podnetu a o vdovskom dôchodku, vdoveckom dôchodku a sirotskom dôchodku podľa odsekov 6 a 7 Sociálna poisťovňa rozhodne na podnet manželky, manžela a nezaopatreného dieťaťa zomretého poistenca.

(10) Podnet podľa odseku 9 sa môže podať najneskôr do 30. septembra 2009. Sociálna poisťovňa rozhodne podľa odsekov 1 až 9 do 18 mesiacov od podania podnetu alebo do 30. septembra 2009, ak začala konanie z vlastného podnetu.

(11) Ak konanie o invalidnom dôchodku začaté podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 a konanie o vdovskom dôchodku, vdoveckom dôchodku alebo sirotskom dôchodku po poberateľovi invalidného dôchodku, ktorému Sociálna poisťovňa preskúmala trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, nebolo právoplatne skončené do 30. septembra 2006, o nároku na invalidný dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok sa rozhodne podľa tohto zákona.

(12) Na účely tohto zákona a osobitných predpisov pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť poberateľa invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 je viac ako 70 % a poberateľa čiastočného invalidného dôchodku priznaného podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 je 50 %.

(13) Poistenec, ktorému po preskúmaní trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006 bol odňatý invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok alebo sa mu znížila miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, sa považuje na účely platenia poistného podľa tohto zákona za poberateľa invalidného dôchodku a na účely osobitných predpisov za invalidného odo dňa vydania rozhodnutia podľa odsekov 1 a 2, ktorým sa prizná invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok alebo určí jeho suma.

### **§ 263b**

(1) Poistencovi, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, tento dôchodok sa mu vypláca k 1. októbru 2006 a v období od 1. januára 2004 do 30. septembra 2006 nebolo mu preskúmané trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, Sociálna poisťovňa po 30. septembri 2006 preskúmava trvanie invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a rozhoduje o nároku na invalidný dôchodok a čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. To platí aj vtedy, ak dôjde k zmene invalidity poistenca na čiastočnú invaliditu alebo k zmene čiastočnej invalidity poistenca na invaliditu. Sociálna poisťovňa rozhodne podľa druhej vety bez žiadosti.

(2) Za zamestnanie podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 sa považuje aj obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 a za hrubý zárobok na určenie priemerného mesačného zárobku podľa zákona účinného do 31. decembra 2003 sa považuje aj vymeriavací základ na platenie poistného na starobné poistenie po 31. decembri 2003.

### **§ 264**

(1) Vdove, ktorá má podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 nárok na vdovský dôchodok, vypláca sa vdovský dôchodok aj po tomto dni, ak spĺňa podmienky nároku na vdovský dôchodok a jeho výplatu podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Ak vdova splňa po 31. decembri 2003 podmienky nároku na vdovský dôchodok a tento dôchodok sa k 1. januáru 2004 nevypláca z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti alebo z tohto dôvodu sa vypláca v nižšej sume, vdovský dôchodok sa od splátky dôchodku splatnej po 31. decembri 2003 na základe žiadosti upraví na sumu, v akej by sa vyplácal k 31. decembru 2003 bez obmedzenia z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti.

### § 265

Ak nárok na sirotsky dôchodok priznaný podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 zanikol pred 1. januárom 2004 alebo po 31. decembri 2003 z dôvodu nesplnenia podmienky nezaopatrenosti dieťaťa a dieťa podmienku nezaopatrenosti opätovne splní po 31. decembri 2003, nárok na sirotsky dôchodok vznikne znova, ak sú splnené podmienky nároku na tento dôchodok podľa tohto zákona. Nárok na sirotsky dôchodok vznikne najskôr od 1. januára 2004 a jeho suma sa určí podľa tohto zákona. Ustanovenie § 81 ods. 6 sa nepoužije.

### § 266

(1) Dôchodok za výsluhu rokov priznaný do 31. decembra 2003 sa považuje po tomto dni za invalidný dôchodok, a to v sume, v akej patril do 31. decembra 2003, bez obmedzenia z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti.

(2) Poberateľovi invalidného dôchodku podľa odseku 1 sa splnenie podmienky invalidity neskúma.

### § 267

Dôchodok manželky, ktorý sa vypláca k 31. decembru 2003, vypláca sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril do 31. decembra 2003. O dôchodku manželky rozhoduje a jeho výplatu zabezpečuje po 31. decembri 2003 organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003.

### § 268

Sociálny dôchodok, ktorý sa vypláca k 31. decembru 2003, vypláca sa aj po tomto dni za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril do 31. decembra 2003. O sociálnom dôchodku rozhoduje a jeho výplatu zabezpečuje po 31. decembri 2003 organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003. Na zvýšenie sumy sociálneho dôchodku vyplácaného k 30. júnu kalendárneho roka platí § 82 rovnako.

### § 269

(1) Ak bol starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok, invalidný dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok alebo sirotsky dôchodok obojstranne osirelého dieťaťa upravený do 31. decembra 2003 z dôvodu jediného zdroja príjmu poberateľa dôchodku, tento dôchodok sa vypláca po 31. decembri 2003 za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril k 31. decembru 2003. Zvýšenie dôchodku podľa § 82 patrí k sume dôchodku pred jeho úpravou z dôvodu jediného zdroja príjmu.

(2) Ak bol starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok upravený do 31. decembra 2003 z dôvodu jediného zdroja príjmu poberateľa tohto dôchodku a jeho rodinného príslušníka, tento dôchodok sa vypláca po 31. decembri 2003 za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2003, a to v sume, v akej patril k 31.

decembri 2003. Zvýšenie dôchodku podľa § 82 patrí k sume dôchodku pred jeho úpravou z dôvodu jediného zdroja príjmu.

(3) Na sumu, o ktorú bol upravený starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu jediného zdroja príjmu, sa neprihliada pri určení sumy vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku.

(4) Suma, na ktorú sa dôchodok zvyšuje z dôvodu jediného zdroja príjmu vyjadrená v eurách, je 153,90 eura, ak ide o zvýšenie dôchodku poberateľa starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku obojstranne osirelého dieťaťa a 261,30 eura, ak ide o zvýšenie dôchodku pre poberateľa dôchodku a jeho rodinného príslušníka.

## § 270

Zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť priznané podľa predpisov účinných do 31. decembra 2000 sa od 1. januára 2004 vypláca za podmienok ustanovených predpismi účinnými do 31. decembra 2000. O zvýšení dôchodku pre bezvládnosť rozhoduje a jeho výplatu zabezpečuje po 31. decembri 2003 organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003.

## § 271

O dávkach podľa osobitného predpisu<sup>112)</sup> po 31. decembri 2003 rozhoduje a ich výplatu zabezpečuje organizačná zložka Sociálnej poisťovne, ktorá ako výkonný orgán Sociálnej poisťovne bola príslušná na rozhodovanie a zabezpečenie výplaty do 31. decembra 2003.

## § 272

(1) Sociálna poisťovňa od 1. januára 2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania, ktoré vznikli pred 26. novembrom 1993 a od zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu, nároky vzniknuté pred 1. aprílom 2002 vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania.

(2) Nároky na výplatu plnení uvedených v odseku 1 sa posudzujú podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Ak nárok na výplatu týchto plnení trvá aj po 31. decembri 2003, poskytujú sa v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003.

(3) Náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrili do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 primerane.

(4) Náhrada nákladov na výživu pozostalých, ktorá sa vyplácala k 31. decembru 2003 a nárok na jej výplatu trvá aj po tomto dni, sa považuje od 1. januára 2004 za pozostalostnú úrazovú rentu, a to v sume, v akej patrila do 31. decembra 2003. Na zvyšovanie pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 primerane.

(5) V konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o náhrade za stratu na dôchodku, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. decembra 2003, sa po tomto dni rozhodne za obdobie do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a za obdobie po 31. decembri 2003 ako o úrazovej rente podľa tohto zákona. To platí aj na konanie o týchto náhradách, na ktoré

vznikol nárok pred 1. januárom 2004 a žiadosť o ich priznanie a vyplácanie bola podaná po 31. decembri 2003.

(6) V konaní o náhrade nákladov na výživu pozostalých, ktoré nebolo právoplatne skončené do 31. decembra 2003, sa po tomto dni rozhodne za obdobie do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a za obdobie po 31. decembri 2003 ako o pozostalostnej úrazovej rente podľa tohto zákona. To platí aj na konanie o tejto náhrade, na ktorú vznikol nárok pred 1. januárom 2004 a žiadosť o jej priznanie a vyplácanie bola podaná po 31. decembri 2003.

(7) Zamestnávateľ, ktorý vypláca plnenia vyplývajúce z jeho zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 26. novembrom 1993, a zamestnávateľ, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu a ktorý vyplácal plnenia vyplývajúce z jeho zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 1. aprílom 2002, sú povinní najneskôr do 30. novembra 2003 písomne oznámiť príslušnej pobočke druh a výšku nimi vyplácaného plnenia.

(8) Zamestnávateľa, od ktorých Sociálna poisťovňa prevezme výplatu plnení podľa odseku 1, sú povinní odovzdať príslušné písomné doklady preukazujúce nárok na vyplácané plnenia do 31. decembra 2003.

(9) V konaniach o náhrade za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a o náhrade za stratu na dôchodku, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. júla 2006 (§ 272 ods. 5), sa po tomto dni rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Táto náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ak nárok na ich výplatu trval aj po 31. decembri 2003, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu a poskytujú sa v sume, v akej patrili k 31. decembru 2003 po zvýšení podľa tohto zákona. Na zvyšovanie úrazovej renty platí § 82 rovnako.

(10) V konaní o náhrade nákladov na výživu pozostalých, ktoré nebolo právoplatne skončené do 31. júla 2006 (§ 272 ods. 6), sa po tomto dni rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Táto náhrada nákladov na výživu pozostalých, ak nárok na jej výplatu trvá aj po 31. decembri 2003, sa považuje od 1. januára 2004 za pozostalostnú úrazovú rentu a poskytuje sa v sume, v akej patrila k 31. decembru 2003 po zvýšení podľa tohto zákona. Na zvyšovanie pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 rovnako.

(11) Spory o nárokoch podľa odsekov 9 a 10 rozhodujú súdy.

### **Nároky na dôchodkové dávky vzniknuté po 31. decembri 2003**

#### **§ 273**

(1) Poistenec, ktorý dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a do 31. decembra 2003 nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok, nemá nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Poistenec, ktorý dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a podmienku potrebnej doby zamestnania podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 splní len s pripočítaním obdobia dôchodkového poistenia získaného po 31. decembri 2003, má nárok na starobný dôchodok alebo pomerný starobný dôchodok podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003. Výška starobného dôchodku alebo pomerného starobného dôchodku tohto poistenca sa určuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodkov a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.<sup>110)</sup>



(3) Pomerný starobný dôchodok uvedený v odseku 2 sa odo dňa jeho priznania považuje za starobný dôchodok.

(4) Ak priemerný osobný mzdový bod poistenca zistený z rozhodujúceho obdobia uvedeného v § 63 ods. 7 až 12, ktorému vznikne nárok na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004, je nižší ako 0,6 a v období od 1. januára 2005 do 30. júna 2005 je nižší ako 1, priemerný osobný mzdový bod sa určí podľa § 63 ods. 1 až 6 z rozhodujúceho obdobia, ktorým sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok okrem kalendárnych rokov pred 1. januárom 1984. Ak takto určený priemerný osobný mzdový bod je nižší ako priemerný osobný mzdový bod zistený z rozhodujúceho obdobia uvedeného v § 63 ods. 7 až 12, suma starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku sa určí z vyššieho priemerného osobného mzdového bodu. Ak takto určený priemerný osobný mzdový bod je vyšší ako 1, suma starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, na ktorý vznikne nárok v období od 1. januára 2005 do 30. júna 2005, sa určí z priemerného osobného mzdového bodu v hodnote 1. To platí aj na účely určenia súm vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku priznaných po tomto poistencovi.

(5) Poistenec, ktorý dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok pred 1. januárom 2004 a nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok do 31. decembra 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2005 (§ 273 ods. 2), má nárok na starobný dôchodok podľa tohto zákona, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil vek najmenej 62 rokov. Nárok na starobný dôchodok vzniká najskôr od 1. januára 2005.

## § 274

(1) Nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa zachovávajú.

(2) Suma starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku a invalidného dôchodku, na ktorý vznikne nárok podľa odseku 1, nesmie byť nižšia ako suma určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003, a to vrátane úpravy dôchodku a zvýšenia dôchodkov prislúchajúcich podľa osobitného predpisu.<sup>110)</sup> To platí aj vtedy, ak sa suma dôchodkov uvedených v prvej vete určuje na účely určenia sumy vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku alebo sirotského dôchodku.

## § 274a

### **Konanie o invalidný dôchodok, ktoré nebolo právoplatne skončené do 14. apríla 2004**

V konaniach o invalidný dôchodok vrátane konania o invalidný dôchodok podľa § 263, ktoré neboli právoplatne skončené do 14. apríla 2004, sa rozhodne podľa predpisu účinného od 15. apríla 2004.

## § 275

### **Spôsob výplaty dávok po 31. decembri 2003**

Dávky nemocenského poistenia, dávky dôchodkového zabezpečenia, plnenia vyplývajúce z nárokov na náhradu škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania a podpora v nezamestnanosti, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003 a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa vyplácajú spôsobom ustanoveným predpismi účinnými do 31. decembra 2003.

## § 276

### **Výška dávky v nezamestnanosti v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2005**

(1) Výška dávky v nezamestnanosti, na ktorú vznikne poistencovi nárok od 1. januára 2004 do

31. decembra 2004, je najviac v sume 20 % maximálneho denného vymeriavacieho základu.

(2) Výška dávky v nezamestnanosti, na ktorú vznikne poistencovi nárok od 1. januára 2005 do 31. decembra 2005, je najviac 35 % maximálneho denného vymeriavacieho základu.

(3) Maximálny denný vymeriavací základ sa určí podľa § 108 ods. 2 z vymeriavacieho základu na platenie poistného na poistenie v nezamestnanosti uvedeného v § 138 ods. 14.

## **Financovanie, organizácia a konanie**

### **§ 277**

(1) Ak povinnosť platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové zabezpečenie, poistné na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania a povinnosť platiť príspevok na poistenie v nezamestnanosti a príspevok do garančného fondu vznikla pred 1. januárom 2004 a táto povinnosť nebola do 31. decembra 2003 splnená, pri ich platení a vymáhaní sa po 31. decembri 2003 postupuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

(2) O sankciách za nesplnenie povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové zabezpečenie, poistné na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania, povinnosti platiť príspevok na poistenie v nezamestnanosti a príspevok do garančného fondu, oznamovacej povinnosti a ďalších povinností v nemocenskom poistení, dôchodkovom zabezpečení a povinnosti súvisiacich s platením príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004 a do 31. decembra 2003 neboli splnené, sa po 31. decembri 2003 postupuje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(3) V konaniach vo veciach poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové zabezpečenie, poistného na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze alebo pri chorobe z povolania, príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu, penále, poplatku za nesplnenie oznamovacej povinnosti a pokuty, ktoré neboli právoplatne skončené do 31. decembra 2003, sa po tomto dni postupuje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004.

(4) Do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 poistné na invalidné poistenie neplatí poistenec, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak nárok na jeho výplatu trvá aj po 31. decembri 2003. Do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 poistné na invalidné poistenie neplatí zamestnávateľ za zamestnanca, ktorému bol priznaný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak nárok na jeho výplatu trvá aj po 31. januári 2003.

(5) Odsek 4 sa použije do 30. septembra 2006.

### **§ 277a**

V konaniach o odpustení povinnosti zaplatiť penále alebo znížiť penále, ktoré sa viaže na poistné, ktoré nebolo odvedené včas alebo bolo odvedené v nižšej sume do 31. decembra 2004, sa postupuje podľa predpisu účinného do 31. decembra 2004.

### **§ 277b**

(1) Pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie, na poistnom na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania a pohľadávky na príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného

fondy vzniknuté do 31. decembra 2002, pohľadávky na penále a na pokutách súvisiacich s platením poistného a príspevkov uložených do 31. decembra 2002 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 voči zdravotníckym zariadeniam, môže Sociálna poisťovňa postúpiť podľa § 149 za odplatu tretej osobe, ktorou je právnická osoba so 100 % majetkovou účasťou štátu určená ministerstvom po dohode s ministerstvom financií; § 149 ods. 5 druhá veta sa nepoužije. Suma odplaty za postúpenie pohľadávok podľa prvej vety nemôže byť nižšia ako suma dlžného poistného a dlžných príspevkov.

(2) Tretia osoba určená podľa odseku 1 môže nakladať s postúpenou pohľadávkou ako vlastník aj iným spôsobom ako podľa § 149 ods. 10.

### § 277c

(1) Pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie, na poistnom na dôchodkové zabezpečenie, na poistnom na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania, na príspevku na poistenie v nezamestnanosti a na príspevku do garančného fondu vzniknuté do 31. decembra 2003 voči zdravotníckym zariadeniam, pohľadávky na penále, ktoré sa týkajú tohto poistného alebo príspevku, alebo pohľadávky na pokute vzniknuté do 31. decembra 2003 okrem pohľadávok, ktoré možno postúpiť podľa § 277b, môže Sociálna poisťovňa postúpiť podľa § 149 na právnickú osobu so 100 % majetkovou účasťou štátu určenú ministerstvom po dohode s ministerstvom financií; § 149 ods. 2 a ods. 5 druhá veta sa nepoužijú.

(2) Právnická osoba so 100 % majetkovou účasťou štátu uvedená v odseku 1 môže nakladať s postúpenou pohľadávkou ako vlastník aj iným spôsobom ako podľa § 149 ods. 10.

### § 277d

(1) Pohľadávky na poistnom vzniknuté od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 voči zdravotníckym zariadeniam, pohľadávky na penále, ktoré sa týkajú tohto poistného, alebo pohľadávky na pokute vzniknuté od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 môže Sociálna poisťovňa postúpiť podľa § 149 na právnickú osobu so 100 % majetkovou účasťou štátu určenú ministerstvom po dohode s ministerstvom financií; § 149 ods. 2 a ods. 5 druhá veta sa nepoužijú.

(2) Na nakladanie s postúpenou pohľadávkou platí § 277c ods. 2 rovnako.

### § 278

(1) Vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie a poistného do rezervného fondu samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedenej v § 252 ods. 1 je vymeriavací základ, z ktorého platila poistné na nemocenské poistenie a na dôchodkové zabezpečenie do 31. decembra 2003. Vymeriavací základ na platenie poistného na nemocenské poistenie a na dôchodkové poistenie je najmenej vymeriavací základ uvedený v § 138 ods. 10 a najviac vymeriavací základ uvedený v § 138 ods. 12 a 13.

(2) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia v období od 1. januára 2004 do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 za poberateľa invalidného dôchodku priznaného pred 1. januárom 2004 a vyplácaného po 31. decembri 2003 okrem poberateľa invalidného dôchodku uvedeného v § 266, je mesačne suma určená

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka jedna dvanástina všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka jedna dvanástina všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu

roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(3) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia v období od 1. januára 2004 do preskúmania trvania invalidity podľa § 263 ods. 2 za poberateľa čiastočného invalidného dôchodku priznaného pred 1. januárom 2004 a vyplácaného po 31. decembri 2003 okrem poberateľa invalidného dôchodku uvedeného v § 266, je mesačne suma určená

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka polovica jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka polovica jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(4) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia za poberateľa invalidného dôchodku priznaného pred 1. januárom 2004 okrem poberateľa invalidného dôchodku uvedeného v § 266, je mesačne suma určená

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka ako súčin priemerného osobného mzdového bodu a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(5) Vymeriavací základ, z ktorého Sociálna poisťovňa platí poistné na starobné poistenie zo základného fondu invalidného poistenia do základného fondu starobného poistenia za poberateľa čiastočného invalidného dôchodku priznaného pred 1. januárom 2004 okrem poberateľa invalidného dôchodku uvedeného v § 266, je mesačne suma určená

- a) v období od 1. januára do 30. júna kalendárneho roka ako súčin jednej polovice priemerného osobného mzdového bodu a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie,
- b) v období od 1. júla do 31. decembra kalendárneho roka ako súčin jednej polovice priemerného osobného mzdového bodu a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu, ktorý platil v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom platí poistné na starobné poistenie.

(6) Na účely odsekov 4 a 5 sa určí osobný mzdový bod podľa § 62 za každý kalendárny rok patriaci do piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokov v rozhodujúcom období, z ktorých bol určený priemerný mesačný zárobok na výpočet invalidného dôchodku alebo čiastočného invalidného dôchodku. Priemerný osobný mzdový bod sa určí za týchto päť kalendárnych rokov a upravuje sa podľa tohto zákona. Ak bol priemerný mesačný zárobok určený z nižšieho počtu kalendárnych rokov, priemerný osobný mzdový bod sa určí z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov. Ak hrubý zárobok bola pevne určená suma, osobný mzdový bod sa určí ako podiel pevne určenej sumy, ktorá platí ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok, a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, v ktorom vznikol nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok.

(7) Odseky 2 a 3 sa použijú do 30. septembra 2006.

(8) Odseky 4 až 6 sa od 1. januára 2008 nepoužijú.

### § 279

(1) V období do 31. decembra 2007 zamestnávateľ platí poistné na úrazové poistenie vo výške 0,8 % z vymeriavacieho základu ustanoveného v § 138 ods. 14 a 15.

(2) V období do 31. decembra 2007 sa prirážka podľa § 134 neukladá a zľava podľa § 134 neposkytuje.

(3) Zaradenie jednotlivých skupín ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností do desiatich nebezpečnostných tried diferencovaných sadzieb poistného na úrazové poistenie vykoná prvýkrát Sociálna poisťovňa v roku 2007 s účinnosťou od 1. januára 2008 podľa priemerného porovnateľného bezpečnostného rizika zisteného za jednotlivé skupiny ekonomických činností na základe štatistických údajov Sociálnej poisťovne získaných z výkonu úrazového poistenia za roky 2004 až 2006.

(4) Zamestnávateľ, ktorý vyplácal plnenia vyplývajúce z jeho zodpovednosti za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 26. novembrom 1993 a ktoré od neho prevzala Sociálna poisťovňa, je povinný zaplatiť Sociálnej poisťovni najneskôr

- a) do 30. júna 2005 sumu plnení vyplatených za rok 2004, ktorú Sociálna poisťovňa oznámi zamestnávateľovi najneskôr do 31. marca 2005,
- b) do 30. júna 2006 sumu plnení vyplatených za rok 2005, ktorú Sociálna poisťovňa oznámi zamestnávateľovi najneskôr do 31. marca 2006.

### § 280

(1) Zostatok finančných prostriedkov základného fondu dôchodkového zabezpečenia k 31. decembru 2003 sa s účinnosťou od 1. januára 2004 prevedie do základného fondu starobného poistenia vo výške 75 % tohto zostatku a do základného fondu invalidného poistenia vo výške 25 % tohto zostatku.

(2) Zostatok finančných prostriedkov základného fondu zodpovednosti za škodu k 31. decembru 2003 je s účinnosťou od 1. januára 2004 príjmom základného fondu úrazového poistenia.

(3) Sumy na dlžnom poistnom na dôchodkovom zabezpečení vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu starobného poistenia vo výške 75 % tejto sumy a príjmom základného fondu invalidného poistenia vo výške 25 % tejto sumy.

(4) Sumy na dlžnom poistnom z poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu úrazového poistenia.

### § 281

(1) Zostatok finančných prostriedkov základného fondu podľa osobitného predpisu<sup>113)</sup> k 31. decembru 2003 a príspevky na poistenie v nezamestnanosti splatné za december 2003 sú s účinnosťou od 1. januára 2004 príjmom základného fondu poistenia v nezamestnanosti.

(2) Sumy na dlžnom príspevku na poistenie v nezamestnanosti vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu poistenia v nezamestnanosti.

**§ 282**

(1) Zostatok finančných prostriedkov garančného fondu podľa osobitného predpisu<sup>113)</sup> k 31. decembru 2003 a príspevky do garančného fondu splatné za december 2003 sú s účinnosťou od 1. januára 2004 príjmom základného fondu garančného poistenia.

(2) Sumy na dlžnom príspevku do garančného fondu vzniknuté pred 1. januárom 2004, ktoré boli zaplatené alebo vymožené po 31. decembri 2003, sú príjmom základného fondu garančného poistenia.

**§ 282a**

Sociálna poisťovňa nesmie na splnenie záväzku zdravotnej poisťovne alebo zdravotníckeho zariadenia, ktorého zriaďovateľom je štát, obec alebo vyšší územný celok, prijať od právnickej osoby so 100 % majetkovou účasťou štátu splatnú a nepremlčanú pohľadávku na úhradu pohľadávky Sociálnej poisťovne na dlžnom poistnom na dôchodkové zabezpečenie alebo na dlžnom príspevku na poistenie v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004.

**§ 283**

Zostatok finančných prostriedkov rezervného fondu podľa osobitného predpisu<sup>113)</sup> k 31. decembru 2003 sa s účinnosťou od 1. januára 2004 prevedie do základného fondu poistenia v nezamestnanosti.

**§ 284**

V roku 2004 správny fond sa tvorí

- a) najviac vo výške 3,5 % z poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie poistného na poistenie v nezamestnanosti a z poistného do rezervného fondu a z odplaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na nemocenské poistenie, na poistnom na dôchodkové poistenie, na poistnom na úrazové poistenie, na poistnom na garančné poistenie na poistnom na poistenie v nezamestnanosti a na poistnom do rezervného fondu,
- b) z príjmov, ktoré plynú z vlastného majetku Sociálnej poisťovne,
- c) z úrokov na účte správneho fondu,
- d) z poriadkových pokút podľa § 202.

**§ 285**

(1) Štát poskytuje finančné prostriedky na osobitný účet Sociálnej poisťovne na úhradu nákladov na

- a) dôchodok manželky,
- b) sociálny dôchodok,
- c) zvýšenie dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu,
- d) zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť,
- e) zvýšenie dôchodku z dôvodu účasti v odboji a rehabilitácie,
- f) dávky podľa § 271,
- g) odškodnenie pracovných úrazov a chorôb z povolania zamestnancov zrušených zamestnávateľov, ktorých zakladateľom bol štát alebo Fond národného majetku Slovenskej republiky,

- h) plnenia vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a chorobe z povolania vzniknuté pred 1. aprílom 2002 u zamestnávateľa, ktorý mal podľa osobitného predpisu postavenie štátneho orgánu,
- i) úrazové dávky poskytované fyzickým osobám uvedeným v § 17 ods. 2 a 3,
- j) príplatok za štátnu službu k dôchodku<sup>95a)</sup> od 1. januára 2004,
- k) plnenia podľa § 293o ods. 6,
- l) vianočný príspevok podľa osobitného predpisu<sup>113a)</sup> a na úhradu nákladov spojených s jeho výplatou,
- m) príplatok k dôchodku a jednorazový príplatok k dôchodku podľa osobitného predpisu<sup>95aaa)</sup> a na úhradu nákladov spojených s jeho výplatou,
- n) príspevok účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách podľa osobitného predpisu<sup>93a)</sup> a na úhradu výdavkov spojených s jeho výplatou,
- o) príspevok športovému reprezentantovi podľa osobitného predpisu<sup>95aa)</sup> a na úhradu výdavkov spojených s jeho výplatou.

(2) Finančné prostriedky na úhradu výdavkov na dávky a výdavkov spojených s ich výplatou uvedené v odseku 1 písm. a) až m a o) sa poukazujú prostredníctvom kapitoly štátneho rozpočtu ministerstva, ak v § 168c nie je ustanovené inak, a v odseku 1 písm. n) sa poukazujú prostredníctvom kapitoly štátneho rozpočtu Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ak osobitný predpis<sup>113b)</sup> neustanovuje inak.

## § 286

(1) Sociálna poisťovňa podľa tohto zákona je Sociálna poisťovňa zriadená podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003.

(2) Národná rada zvolí členov dozornej rady najneskôr do 31. decembra 2003. Vláda vymenuje členov rady riaditeľov najneskôr do 31. decembra 2003.

(3) Funkčné obdobie riaditeľa Sociálnej poisťovne, členov správnej rady Sociálnej poisťovne a členov dozornej rady Sociálnej poisťovne zvolených podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 zaniká 31. decembra 2003.

## § 286a

Predseda rady riaditeľov určí úsek činnosti Sociálnej poisťovne, ktorý riadi a za ktorý zodpovedá člen rady riaditeľov, najneskôr do 31. januára 2005.

## § 287

(1) Sociálna poisťovňa je povinná prevziať rozhodovanie a vyplácanie dávok nemocenského poistenia od zamestnávateľa najneskôr do 31. decembra 2004.

(2) Do prevzatia rozhodovania a vyplácania dávok nemocenského poistenia od zamestnávateľa Sociálnou poisťovňou o nemocenských dávkach podľa tohto zákona rozhodujú a vyplácajú ich zamestnávateľia, ktorí boli príslušní na ich výplatu do 31. decembra 2003.

(3) Zamestnávateľ, ktorý do 31. decembra 2003 rozhodoval o dávkach nemocenského poistenia a vyplácal tieto dávky, je povinný vykazovať miestne príslušnej pobočke poisťne na nemocenské poistenie za príslušný kalendárny mesiac spolu s vyplatenými nemocenskými dávkami vrátane počtu zamestnancov a počtu dní, za ktoré vyplatil nemocenské dávky, do dňa prevzatia výkonu nemocenského poistenia od zamestnávateľov.

**§ 288**

V konaniach o prechode z dočasnej pracovnej neschopnosti do invalidity alebo čiastočnej invalidity, ktoré neboli právoplatne skončené pred 1. januárom 2004, sa postupuje podľa právneho predpisu účinného do 31. decembra 2003.

**§ 289**

V konaniach o odstránení tvrdostí, ktoré sa vyskytli pri vykonávaní nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia a ktoré neboli právoplatne skončené pred 1. januárom 2004, sa postupuje podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

**§ 290**

(1) Zamestnávateľ je povinný viesť a predkladať evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 pre zamestnancov narodených pred 1. januárom 1985. Príslušná pobočka je povinná viesť evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 pre samostatne zárobkovo činné osoby a dobrovoľne dôchodkovo poistené osoby narodené pred 1. januárom 1985.

(2) Zamestnávateľ je povinný zapísať na evidenčný list dôchodkového zabezpečenia údaje za kalendárne roky pred 1. januárom 2004 a tento evidenčný list dôchodkového zabezpečenia zaslať príslušnej pobočke najneskôr do 30. júna 2004.

**§ 291**

(1) Príspevok na poistenie v nezamestnanosti a príspevok do garančného fondu za november 2003 a december 2003, ktoré sú splatné v roku 2004, vyberá Sociálna poisťovňa. Tieto príspevky sú príjmom Sociálnej poisťovne.

(2) S účinnosťou od 1. januára 2004 Sociálna poisťovňa vykonáva kontrolu a vymáhanie príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu za obdobie pred 1. januárom 2004, výplatu podpory v nezamestnanosti a peňažnej náhrady, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a na ktoré trvá nárok aj po 31. decembri 2003.

(3) Národný úrad práce je povinný odovzdať Sociálnej poisťovni do 31. decembra 2003

- a) evidenciu odvádzateľov príspevkov na poistenie v nezamestnanosti a príspevkov do garančného fondu vrátane písomností týkajúcich sa kontroly a vymáhania príspevkov na poistenie v nezamestnanosti a príspevkov do garančného fondu,
- b) inventúrny zoznam pohľadávok a záväzkov z poistenia v nezamestnanosti a garančného fondu k 31. decembru 2003,
- c) evidenciu podpôr v nezamestnanosti a peňažných náhrad, ktoré boli priznané podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a na ktoré trvá nárok aj po 31. decembri 2003,
- d) evidenciu uplatnených nárokov na podporu v nezamestnanosti a peňažnú náhradu, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004 a o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté.

(4) Podrobnosti o prevode evidencie podľa odseku 3 upraví dohoda uzatvorená medzi Sociálnou poisťovňou a Národným úradom práce.

**§ 292**

(1) Do dňa zriadenia účtu Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici sa na ustanovenia § 142



ods. 1, § 143 ods. 3 a 4, § 145 ods. 3, § 159 písm. e) a § 240 ods. 1 primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu<sup>114)</sup> účinného do 31. decembra 2003.

(2) V rokoch 2004 až 2007 rada riaditeľov rozhodne o použití finančných prostriedkov základného fondu, ktorý vykazuje prebytok finančných prostriedkov, na poskytnutie finančnej výpomoci do iného základného fondu, v ktorom nie je dostatok finančných prostriedkov na dávky, na ktorých úhradu je určený.

(3) Rada riaditeľov rozhoduje podľa odseku 2 od 1. januára 2007 najdlhšie do vymenovania generálneho riaditeľa vládou. Od vymenovania generálneho riaditeľa vládou rozhoduje o použití finančných prostriedkov podľa odseku 2 generálny riaditeľ.

### § 293

Výnosy z predaja majetkových podielov štátu, ktoré sú alebo budú na základe rozhodnutia vlády súčasťou Štátnych finančných aktív Slovenskej republiky určené na financovanie transformačných nákladov dôchodkovej reformy, možno použiť len na financovanie deficitov Sociálnej poisťovne vzniknutých v dôsledku zavedenia povinného kapitalizačného systému.

### § 293a

#### Zvyšovanie dôchodkových dávok v roku 2004

(1) Na zvyšovanie dôchodkových dávok v roku 2004 sa nepoužije § 82 ods. 1 až 5 a odsek 8.

(2) Dôchodkové dávky priznané pred 1. februárom 2004 sa zvyšujú od 1. februára 2004 o 4 % mesačnej sumy dôchodkovej dávky, na ktorú má poistenec nárok ku dňu, od ktorého sa dôchodková dávka zvyšuje.

(3) Dôchodkové dávky priznané od 1. februára 2004 do 31. decembra 2004 sa zvyšujú odo dňa ich priznania o 4 % mesačnej sumy dôchodkovej dávky, na ktorú má poistenec nárok ku dňu, od ktorého sa dôchodková dávka zvyšuje.

(4) Dôchodkové dávky priznané pred 1. decembrom 2004 sa zvyšujú od 1. decembra 2004 o percento určené ako súčet jednej polovice percenta medziročného rastu spotrebiteľských cien a jednej polovice percenta medziročného rastu priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky znížené o 4 %. Percento zvýšenia dôchodkovej dávky podľa prvej vety sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo podľa údajov štatistického úradu a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. augusta 2004.

(5) Dôchodkové dávky priznané od 1. decembra 2004 do 31. decembra 2004 sa zvyšujú odo dňa ich priznania po zvýšení podľa odseku 3 o percento určené podľa odseku 4. Na zvýšenie dôchodkovej dávky podľa prvej vety je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky, na ktorú má poistenec nárok ku dňu, od ktorého sa dôchodková dávka zvyšuje.

(6) Invalidný dôchodok, ktorý sa v období od 1. februára 2004 do 31. decembra 2004 nevyplácal z dôvodu poskytovania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu,<sup>51)</sup> nemocenského, platu alebo služobného príjmu podľa osobitného predpisu<sup>57)</sup> priznaných pred vznikom nároku na invalidný dôchodok, sa zvýši podľa odsekov 2 až 5 odo dňa vzniku nároku na výplatu invalidného dôchodku.

(7) Dôchodková dávka, ktorá sa v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2004 nevyplácala z dôvodu zániku nároku na jej výplatu, sa zvýši pri opätovnom vzniku nároku na jej výplatu podľa odsekov 2 až 5 od opätovného vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

(8) Vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotský dôchodok sa nezvyšujú podľa odsekov 2 až

5, ak boli vymerané zo starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zvýšených podľa odsekov 2 a 5.

#### **§ 293b**

##### **Zvýšenie úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty od 1. januára 2005**

Úrazová renta a pozostalostná úrazová renta vyplácané pred 1. januárom 2005 sa zvyšujú od 1. januára 2005 o 7,54 % sumy úrazovej renty alebo pozostalostnej úrazovej renty vyplácanej ku dňu zvýšenia.

#### **§ 293c**

Zamestnávateľ, ktorý uzatvoril so zamestnancom uvedeným v § 4 ods. 2 pracovnoprávny vzťah pred 1. aprílom 2005 a tento pracovnoprávny vzťah naďalej trvá, je povinný prihlásiť tohto zamestnanca do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia najneskôr do 31. mája 2005.

#### **§ 293d**

##### **Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. júla 2005**

Na dôchodkové dávky právoplatne priznané do 30. júna 2005 a na dôchodkové dávky, o ktorých konanie začaté pred 1. júlom 2005 nebolo právoplatne skončené do 30. júna 2005, sa § 63 v znení účinnom od 1. júla 2005 nepoužije.

#### **§ 293e**

##### **Zvyšovanie dôchodkových dávok a úrazových dávok v roku 2005**

(4) Na zvýšenie úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty platia odseky 1 až 3 rovnako.

(5) Sumy jednorazového odškodnenia uvedené v § 94 ods. 2 a 3, suma náhrady nákladov spojených s liečením uvedená v § 100 ods. 2 a sumy náhrady nákladov spojených s pohrebom uvedené v § 101 ods. 3 a 5 sa zvyšujú v roku 2005 indexom 1,075.

#### **§ 293f**

##### **Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2006**

Dôchodková dávka priznaná do 31. decembra 2005 sa po tomto dni vypláca v sume určenej podľa predpisov účinných do 31. decembra 2005.

##### **Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. augusta 2006**

#### **§ 293g**

Fyzickej osobe uvedenej v § 15 ods. 1 písm. c) až e), ktorá podá prihlášku na dôchodkové poistenie do 31. augusta 2006, povinné dôchodkové poistenie vzniká od 1. augusta 2006, ak takouto fyzickou osobou je od 1. augusta 2006.

#### **§ 293h**

Ak bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu do 31. júla 2006 a súd nerozhodol o vyhlásení konkurzu alebo nezastavil konkurzné konanie pre nedostatok majetku do tohto dňa, platobná neschopnosť zamestnávateľa na účely garančného poistenia a nárok na dávku garančného poistenia sa po 31. júli 2006 posudzuje podľa zákona účinného do 31. júla 2006.

**§ 293i**

(1) Ak dôvod na poskytovanie nemocenskej dávky vznikol do 31. júla 2006 a o tejto dávke do tohto dňa nebolo rozhodnuté, o nároku na nemocenskú dávku sa rozhodne po 31. júli 2006 podľa zákona účinného do 31. júla 2006. Nemocenské, ošetrovné, vyrovnávacia dávka a materské, na ktoré vznikol nárok do 31. júla 2006 a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, vyplácajú sa po 31. júli 2006 podľa zákona účinného do 31. júla 2006.

(2) Do obdobia 270 dní nemocenského poistenia na nárok na materské sa započítava aj obdobie od 1. júla 2005 do 31. júla 2006, počas ktorého bolo prerušené povinné nemocenské poistenie zamestnanca z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu<sup>45a)</sup> a povinné nemocenské poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby z dôvodu nároku na rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu.<sup>45b)</sup>

**§ 293j**

Osobný mzdový bod určený za každý kalendárny rok pred 1. januárom 1995 je najviac v hodnote 3, ak nárok na dôchodkovú dávku vznikne po 31. júli 2006.

**§ 293k**

(1) Ak suma starobného dôchodku určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 bola obmedzená najvyššou výmerou, starobný dôchodok sa uvoľní odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006 v sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez tohto obmedzenia.

(2) Suma starobného dôchodku, ktorá bola vypočítaná z upraveného priemerného mesačného zárobku 4 067 Sk, sa novo určí podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 z priemerného mesačného zárobku určeného podľa odsekov 3 a 4 bez obmedzení podľa odseku 1, a to aj za obdobie dôchodkového poistenia získané v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 po vzniku nároku na starobný dôchodok.

(3) Priemerný mesačný zárobok na účely určenia sumy starobného dôchodku je priemerný mesačný zárobok, z ktorého bola vypočítaná suma starobného dôchodku, neobmedzený podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003.

(4) Priemerný mesačný zárobok v sume do 2 500 Sk sa započítava v plnej výške, zo sumy nad 2 500 Sk do 6 000 Sk sa započítava jedna tretina a zo sumy nad 6 000 Sk sa započítava jedna desatina. Takto upravený priemerný mesačný zárobok sa zaokrúhľuje na celé slovenské koruny nahor.

(5) O sume starobného dôchodku podľa odsekov 1 až 4 Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do 31. decembra 2007. Starobný dôchodok podľa prvej vety sa vypláca najskôr odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006, ak táto suma je vyššia ako suma starobného dôchodku vyplácaná k tomuto dňu.

(6) Sociálna poisťovňa rozhodne o nároku na starobný dôchodok, ktorý vznikol do 31. decembra 2003 a nárok na jeho výplatu vznikne po 31. júli 2006, v sume podľa odsekov 1 až 4 odo dňa vzniku nároku na jeho výplatu.

(7) Na účely určenia sumy starobného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 poistenca uvedeného v § 261 ods. 1 sa odseky 1 až 6 nepoužijú; to platí aj na určenie sumy dôchodku podľa § 274 ods. 2.

**§ 2931**

(1) Starobný dôchodok priznaný v sume určenej podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a starobný dôchodok, na ktorý bol prekvalifikovaný pomerný starobný dôchodok, sa zvyšuje za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. júli 2006 podľa § 66 ods. 2 až 9.

(2) Na účely určenia sumy starobného dôchodku podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 poistenca uvedeného v § 261 ods. 1 sa odsek 1 nepoužije; to platí aj na určenie sumy dôchodku podľa § 274 ods. 2.

(3) Predčasný starobný dôchodok vyplácaný k 31. júlu 2006 sa po tomto dni vypláca v sume určenej podľa zákona účinného do 31. júla 2006. V konaní o nároku na predčasný starobný dôchodok, ktoré bolo začaté pred 1. augustom 2006 a do 31. júla 2006 nebolo právoplatne skončené, sa rozhodne a jeho suma sa určí aj po 31. júli 2006 podľa zákona účinného do 31. júla 2006.

(4) Poistencovi, ktorému Sociálna poisťovňa do 31. júla 2006 preskúmala trvanie invalidity podľa § 263 a poistencovi, ktorému vznikol nárok na invalidný dôchodok v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006, ak nárok na výplatu týchto dôchodkov trvá aj po 31. júli 2006, Sociálna poisťovňa na žiadosť preskúma trvanie invalidity podľa zákona účinného od 1. augusta 2006 a rozhodne o nároku na invalidný dôchodok najneskôr do šiestich mesiacov od začatia konania.

(5) Ak nárok na vdovský dôchodok vznikol pred 1. januárom 2004, trvá po 31. júli 2006 a k 31. júlu 2006 sa nevyplácal z dôvodu, že úhrn dôchodkov presiahol najvyššiu výmeru ustanovenú predpismi účinnými pred 1. januárom 2004 alebo sa z tohto dôvodu vyplácal v nižšej sume, výplata vdovského dôchodku sa uvoľní odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006 v sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez obmedzenia z tohto dôvodu. Na uvoľnenie výplaty vdoveckého dôchodku, na ktorý vznikol nárok pred 1. januárom 2004 a ktorý sa k 31. júlu 2006 nevyplácal z dôvodu, že úhrn dôchodkov presiahol najvyššiu výmeru ustanovenú predpismi účinnými pred 1. januárom 2004 alebo sa z tohto dôvodu vyplácal v nižšej sume, ak nárok na tento dôchodok trvá po 31. júli 2006, platí prvá veta rovnako. O uvoľnení výplaty vdovského dôchodku, ktorý sa k 31. júlu 2006 nevyplácal z dôvodu uvedeného v prvej vete a o uvoľnení výplaty vdoveckého dôchodku, ktorý sa k 31. júlu 2006 nevyplácal z dôvodu uvedeného v druhej vete, Sociálna poisťovňa rozhodne na žiadosť najneskôr do šiestich mesiacov od začatia konania. O uvoľnení výplaty vdovského dôchodku, ktorý sa k 31. júlu 2006 vyplácal v nižšej sume z dôvodu uvedeného v prvej vete a o uvoľnení výplaty vdoveckého dôchodku, ktorý sa k 31. júlu 2006 vyplácal v nižšej sume z dôvodu uvedeného v druhej vete, Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do 31. decembra 2007.

(6) Ak nárok na sirotský dôchodok jednostranne osirelého dieťaťa vznikol pred 1. januárom 2004 a tento nárok trvá po 31. júli 2006, suma sirotského dôchodku sa zvýši o 28,5 % sumy sirotského dôchodku vyplácanej ku dňu splátky splatnej po 31. júli 2006. Sirotský dôchodok v takto určenej sume sa vypláca od splátky splatnej po 31. júli 2006. O zvýšení sirotského dôchodku podľa prvej vety a druhej vety Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do 31. októbra 2006.

(7) Ak nárok na sirotský dôchodok obojstranne osirelého dieťaťa vznikol pred 1. januárom 2004 a tento nárok trvá po 31. júli 2006, suma sirotského dôchodku sa zvýši o 33,3 % sumy sirotského dôchodku vyplácanej ku dňu splátky splatnej po 31. júli 2006. Sirotský dôchodok v takto určenej sume sa vypláca od splátky splatnej po 31. júli 2006; odsek 6 tretia veta platí rovnako.

(8) Ak nárok na sirotský dôchodok vznikol v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 podľa § 265 a nárok na jeho výplatu trvá po 31. júli 2006, suma sirotského dôchodku sa určí od splátky splatnej po 31. júli 2006 vo výške 40 % dôchodku zomretého rodiča alebo osvojiteľa, na ktorý mal alebo by mal nárok v čase úmrtia vrátane zvýšení podľa tohto zákona, ktoré by patrili

k sirotskému dôchodku od vzniku nároku na tento dôchodok; odsek 6 tretia veta platí rovnako. Ak tento sirotský dôchodok sa do 31. júla 2006 nevyplácal alebo zanikol na neho nárok, suma sirotského dôchodku sa určí vo výške 40 % dôchodku zomretého rodiča alebo osvojiteľa, na ktorý mal alebo by mal nárok v čase úmrtia, a vypláca sa od opätovného vzniku nároku na jeho výplatu vrátane zvýšení podľa tohto zákona alebo od opätovného vzniku nároku.

(9) Príplatok k starobnému dôchodku, invalidnému dôchodku a čiastočnému invalidnému dôchodku priznaný v rámci súdnej rehabilitácie a mimosúdnej rehabilitácie, ktorý sa k 31. júlu 2006 nevyplácal z dôvodu, že spolu s dôchodkom presiahol najvyššiu výmeru ustanovenú predpisom účinným pred 1. januárom 2004 alebo sa z tohto dôvodu vyplácal v nižšej sume, sa uvoľní odo dňa splátky splatnej po 31. júli 2006 v sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez obmedzenia z tohto dôvodu. O sume dôchodku podľa prvej vety Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do 31. decembra 2007.

(10) Na poistenca, ktorému Sociálna poisťovňa do 31. júla 2006 preskúmala trvanie invalidity podľa § 263 ods. 2 účinného do 18. júla 2006, sa odsek 4 od 1. októbra 2006 nepoužije. To platí aj vtedy, keď tento poistenec podal žiadosť podľa odseku 4 pred 1. októbrom 2006.

### § 293m

(1) Ak poberateľ invalidného dôchodku v období od 1. augusta 2006 do 31. decembra 2007 dovŕši dôchodkový vek a nárok na tento dôchodok by mal trvať aj po dovŕšení dôchodkového veku, invalidný dôchodok sa odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku považuje za starobný dôchodok.

(2) Na zvyšovanie starobného dôchodku podľa odseku 1 za obdobie dôchodkového poistenia získané po dovŕšení dôchodkového veku a na zvyšovanie starobného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok pred 1. augustom 2006, za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. júli 2006, platí § 66 ods. 2 až 9 rovnako.

(3) Poberateľovi invalidného dôchodku, ktorému je do 31. decembra 2007 priznaný predčasný starobný dôchodok, zaniká nárok na invalidný dôchodok dňom priznania predčasného starobného dôchodku.

(4) Ak poberateľ starobného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok, splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku po 31. júli 2006, vypláca sa dôchodok, ktorý je vyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov vypláca sa dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na dôchodok, ktorý sa nevypláca.

(5) Ak nárok na sirotský dôchodok vznikol pred 1. januárom 2008 a nárok na tento dôchodok trvá aj po 31. decembri 2007, nárok na tento dôchodok po 31. decembri 2007 nezaniká z dôvodu, že zomretý by pred 1. januárom 2008 dovŕšil dôchodkový vek.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa od 1. januára 2008 nepoužijú.

### § 293n

(1) Vdovec, ktorého manželka zomrela pred 1. januárom 2004, nebol mu priznaný vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 alebo zanikol nárok na taký vdovecký dôchodok pred 1. augustom 2006 a ku dňu smrti manželky, najneskôr do uplynutia troch rokov od smrti manželky, dovŕšil dôchodkový vek alebo bol uznaný invalidným a táto invalidita trvá aj po 31. júli 2006 z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, má nárok na vdovecký dôchodok po manželke, ktorá

a) ku dňu smrti bola poberateľkou starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku,

invalidného dôchodku, čiastočného invalidného dôchodku alebo dôchodku za výsluhu rokov,

- b) ku dňu smrti splnila podmienky nároku na starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo získala dobu zamestnania na nárok na invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, alebo
- c) zomrela v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Podmienka trvania invalidity vdovca podľa odseku 1 sa považuje za splnenú aj vtedy, ak v čase trvania invalidity vdovec dovŕšil dôchodkový vek pred 1. augustom 2006.

(3) Suma vdoveckého dôchodku je 2 794 Sk mesačne.

(4) Na zvyšovanie vdoveckého dôchodku platí § 82 rovnako.

(5) Pri súbehu nárokov na výplatu vdoveckého dôchodku s inou dôchodkovou dávkou platí § 81 ods. 2 až 5 rovnako.

(6) Vdovec nemá nárok na vdovecký dôchodok podľa odseku 1, ak

- a) má nárok na vdovecký výsluhový dôchodok alebo vdovecký dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>2)</sup>
- b) uzatvoril manželstvo alebo
- c) na základe právoplatného rozhodnutia súdu spôsobil smrť manželky úmyselným trestným činom.

(7) Nárok na vdovecký dôchodok podľa odseku 1 vzniká najskôr od 1. augusta 2006 a o nároku na tento dôchodok Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do šiestich mesiacov od začatia konania.

### § 293o

(1) Ak nárok na výplatu úrazovej renty, na ktorú bola prekvalifikovaná náhrada za stratu na zárobok po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity podľa § 272 ods. 3, trvá k 31. júlu 2006, úrazová renta sa vypláca po tomto dni aj po priznaní starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo po dovŕšení 65 rokov veku poberateľa, a to vo výške 50 % sumy úrazovej renty vyplácanej ku dňu priznania starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo ku dňu dovŕšenia 65 rokov veku poberateľa po zvýšení podľa tohto zákona. Ak nárok na výplatu pozostalostnej úrazovej renty, na ktorú bola prekvalifikovaná náhrada nákladov na výživu pozostalých podľa § 272 ods. 4, trvá k 31. júlu 2006, pozostalostná úrazová renta sa vypláca po tomto dni aj po 65. roku veku, ktorý by zomretý dovŕšil, a to vo výške 50 % sumy pozostalostnej úrazovej renty vyplácanej ku dňu, v ktorom by zomretý dovŕšil 65 rokov veku. Na zvyšovanie úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 rovnako.

(2) Ak nárok na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 3 zanikol v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 z dôvodu priznania starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo z dôvodu dovŕšenia 65 rokov veku poberateľa, Sociálna poisťovňa prizná úrazovú rentu na žiadosť poškodeného najskôr od 1. augusta 2006, a to vo výške 50 % jej sumy, ktorá patrila ku dňu zániku nároku na úrazovú rentu po zvýšení podľa tohto zákona. Ak nárok na pozostalostnú úrazovú rentu podľa § 272 ods. 4 zanikol v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 z dôvodu, že zomretý dovŕšil 65 rokov veku, Sociálna poisťovňa prizná pozostalostnú úrazovú rentu na žiadosť najskôr od 1. augusta 2006, a to vo výške 50 % jej sumy, ktorá patrila ku dňu zániku nároku na pozostalostnú úrazovú rentu po zvýšení podľa tohto zákona. Na zvyšovanie úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty platí § 82 rovnako.

(3) Ak nárok na výplatu úrazovej renty priznanej podľa § 88 v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 trvá aj po 31. júli 2006 poškodenému, ktorý pred 1. augustom 2006 dovŕšil dôchodkový vek alebo mu bol priznaný predčasný starobný dôchodok, úrazová renta sa vypláca od 1. augusta 2006 vo výške 50 % jej sumy vyplácanej k 31. júlu 2006.

(4) Ak poškodenému bola v období od 1. januára 2004 do 31. júla 2006 priznaná úrazová renta podľa § 88 a po 31. júli 2006 dovŕši dôchodkový vek alebo je mu priznaný predčasný starobný dôchodok, je vymeriavací základ na účely určenia sumy starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku za rok 2004 aj 1,25-násobok úhrnu vyplatených súm úrazovej renty v roku 2004, za rok 2005 aj 1,25-násobok úhrnu vyplatených súm úrazovej renty v roku 2005 a za obdobie od 1. januára 2006 do 31. júla 2006 aj 1,25-násobok úhrnu vyplatených súm úrazovej renty v tomto období.

(5) Sociálna poisťovňa do 31. októbra 2006 prevedie zo základného fondu úrazového poistenia do základného fondu starobného poistenia sumu vo výške 18 % z 1,25-násobku úhrnu súm úrazových rent podľa odseku 4 za obdobie od 1. januára 2004 do 31. júla 2006. Ak poberateľovi úrazovej renty podľa prechádzajúcej vety vznikla povinná účasť na starobnom dôchodkovom sporení pred vznikom nároku na úrazovú rentu, Sociálna poisťovňa prevedie za obdobie, v ktorom je povinne zúčastnený na starobnom dôchodkovom sporení, sumu vo výške 9 % z 1,25-násobku úhrnu vyplatených súm úrazových rent priznaných podľa § 88 zo základného fondu úrazového poistenia do základného fondu starobného poistenia a rovnakú sumu prevedie zo základného fondu úrazového poistenia do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie.

(6) Sociálna poisťovňa od 1. augusta 2006 preberá od Ministerstva obrany Slovenskej republiky výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti štátu za škodu na zdraví, ktorá vznikla pred 1. januárom 2004 vojakom povinnej vojenskej služby pri plnení služobných povinností alebo v priamej súvislosti s ich plnením. Na zvyšovanie týchto plnení platí § 82 rovnako.

### **§ 293p**

Ak poistenec bol zaradený do evidencie nezamestnaných občanov pred 1. augustom 2006 a o dávke v nezamestnanosti do 31. júla 2006 nebolo rozhodnuté, o nároku na dávku v nezamestnanosti sa rozhodne po 31. júli 2006 podľa zákona účinného do 31. júla 2006. Dávka v nezamestnanosti, na ktorú vznikol nárok do 31. júla 2006 a nárok na jej výplatu trvá aj po tomto dni, vypláca sa po 31. júli 2006 podľa zákona účinného do 31. júla 2006.

### **§ 293q**

Vyhlásenie zamestnávateľa o pristúpení na podmienky elektronického zasielania údajov na účely sociálneho poistenia doručené Sociálnej poisťovni pred 1. augustom 2006 sa považuje za dohodu podľa § 186 ods. 2.

## **Prechodné ustanovenia k úprave účinnej od 1. januára 2007**

### **§ 293r**

(1) Funkcia člena rady riaditeľov vymenovaného podľa zákona účinného do 31. decembra 2006 a funkcia člena dozornej rady zvoleného podľa zákona účinného do 31. decembra 2006 zaniká 1. januára 2007. Do vymenovania generálneho riaditeľa podľa zákona účinného od 1. januára 2007 vykonáva rada riaditeľov svoju činnosť podľa zákona účinného do 31. decembra 2006. Do zvolenia všetkých členov dozornej rady podľa zákona účinného od 1. januára 2007 vykonáva dozorná rada, ktorej členovia boli zvolení podľa zákona účinného do 31. decembra 2006, svoju činnosť podľa zákona účinného do 31. decembra 2006.

(2) Mzda generálneho riaditeľa je do 31. marca 2007 šesťnásobok priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej štatistickým úradom za rok 2005. V roku 2007 sa generálnemu riaditeľovi neprizná odmena podľa § 122 ods. 6.

(3) Dozorná rada, ktorej členovia boli zvolení podľa zákona účinného od 1. januára 2007, zvolí hlavného kontrolóra najneskôr do 60 dní od zvolenia všetkých jej členov.

#### **§ 293s**

(1) Sociálna poisťovňa môže postúpiť podľa § 149 ods. 13 aj pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie, na poistnom na dôchodkové zabezpečenie, na poistnom na poistenie zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania, na príspevku na poistenie v nezamestnanosti a na príspevku do garančného fondu za obdobie pred 1. januárom 2004, pohľadávky na poistnom a na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie za obdobie pred 1. januárom 2007, pohľadávky na pokutách uložených pred 1. januárom 2007 a pohľadávky na penále, ktoré súvisí s týmito poistným alebo s týmito príspevkami voči fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnej odvádzať poistné, na ktorej majetok bol vyhlásený konkurz alebo ktorá je v likvidácii.

(2) Sociálna poisťovňa môže postúpiť pohľadávky uvedené v odseku 1 s účinnosťou od 1. januára 2008 podľa § 149 ods. 12.

### **Prechodné ustanovenia k úprave účinnej od 1. januára 2008**

#### **§ 293t**

(1) Príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru a príslušníkovi Horskej záchrannej služby povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti zamestnanca podľa tohto zákona zaniká dňom 31. decembra 2007.

(2) Zamestnávateľ príslušníka Hasičského a záchranného zboru a zamestnávateľ príslušníka Horskej záchrannej služby je povinný odhlásiť z registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia tohto príslušníka ako zamestnanca z povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti dňom 31. decembra 2007 v lehote podľa § 231 ods. 1 písm. b).

#### **§ 293u**

(1) Príslušník Hasičského a záchranného zboru a príslušník Horskej záchrannej služby, ktorému skončí služobný pomer v období od 1. januára 2008 do 31. decembra 2010, môže do 15 dní od skončenia služobného pomeru požiadať Sociálnu poisťovňu o priznanie starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona.

(2) Dňom podania žiadosti podľa odseku 1 zaniká príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru a príslušníkovi Horskej záchrannej služby nárok na výsluhové zabezpečenie podľa osobitného zákona.<sup>2)</sup>

#### **§ 293v**

(1) Ak príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru a príslušníkovi Horskej záchrannej služby vznikol nárok na ošetrovné podľa tohto zákona do 31. decembra 2007, zaniká tento nárok dňom 31. decembra 2007. Sociálna poisťovňa zastaví dňom 31. decembra 2007 výplatu tejto dávky a vydá o tom rozhodnutie. Ošetrovné, na ktoré vznikol nárok príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru a príslušníkovi Horskej záchrannej služby pred 1. januárom 2008, Sociálna



poisťovňa vyplatí za obdobie od vzniku nároku na ošetrovné do 31. decembra 2007.

(2) Nárok príslušníka Hasičského a záchranného zboru a príslušníka Horskej záchrannej služby na nemocenské dávky a ich výplatu sa posúdi a rozhodne sa o ňom podľa tohto zákona účinného do 31. decembra 2007, ak dôvod na ich poskytnutie vznikol pred 1. januárom 2008, ak ďalej nie je ustanovené inak.

(3) Ak dočasná pracovná neschopnosť príslušníka Hasičského a záchranného zboru a príslušníka Horskej záchrannej služby vznikne pred 1. januárom 2008, ale nárok na nemocenské podľa tohto zákona by mal vzniknúť až po 31. decembri 2007, o nároku na nemocenské rozhodne príslušný orgán podľa osobitného predpisu.<sup>2)</sup>

(4) Nemocenské, vyrovnávaciu dávku a materské, na ktoré vznikol nárok príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru a príslušníkovi Horskej záchrannej služby podľa tohto zákona do 31. decembra 2007 a trvá aj po tomto dni, vyplácajú pobočky Sociálnej poisťovne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2007.

(5) Kontrola posudzovania spôsobilosti na prácu a kontrola dodržiavania liečebného režimu pri dočasnej pracovnej neschopnosti príslušníka Hasičského a záchranného zboru a príslušníka Horskej záchrannej služby uvedených v odseku 2 sa vykoná podľa tohto zákona.

(6) Dávky úrazového poistenia, na ktoré vznikol príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru a príslušníkovi Horskej záchrannej služby nárok do 31. decembra 2007 a trvá aj po tomto dni, sa poskytujú podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2008. Na výplatu týchto dávok sú naďalej príslušné orgány, ktoré ich vyplácali do 31. decembra 2007.

(7) O dávkach úrazového poistenia, na ktoré vznikol príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru a príslušníkovi Horskej záchrannej služby nárok do 31. decembra 2007 a o ktorých sa do tohto dňa nerozhodlo, sa rozhodne podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2008. Na rozhodnutie a výplatu týchto dávok sú naďalej príslušné orgány podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2008.

(8) Dávky dôchodkového poistenia, na ktoré vznikol príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru a príslušníkovi Horskej záchrannej služby nárok do 31. decembra 2007 a trvá aj po tomto dni, sa poskytujú podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2008. Na výplatu týchto dávok sú naďalej príslušné orgány, ktoré ich vyplácali do 31. decembra 2007.

(9) O dávkach dôchodkového poistenia, na ktoré vznikol príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru a príslušníkovi Horskej záchrannej služby nárok do 31. decembra 2007 a o ktorých sa do tohto dňa nerozhodlo, sa rozhodne podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2008. Na rozhodnutie a výplatu týchto dávok sú naďalej príslušné orgány podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2008.

### **Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2008**

#### **§ 293w**

Poistencovi, ktorý do 31. decembra 2007 bol povinne dôchodkovo poistený na účely starobného poistenia z dôvodu poberania invalidného dôchodku, zaniká od 1. januára 2008 povinné dôchodkové poistenie z tohto dôvodu.

#### **§ 293x**

Ak dôvod na poskytovanie nemocenskej dávky vznikol do 31. decembra 2007, o nároku na nemocenskú dávku sa rozhodne podľa zákona účinného do 31. decembra 2007.

**§ 293y**

(1) Obdobie od 1. januára 2004 do 31. decembra 2007, v ktorom poistenec poberal invalidný dôchodok, je obdobie dôchodkového poistenia aj po 31. decembri 2007 podľa zákona účinného pred 1. januárom 2008.

(2) Ak nárok na dôchodkovú dávku vznikne po 31. decembri 2007, osobný mzdový bod v hodnote 0,6 za obdobie materskej dovolenky získanej do 31. decembri 2003 nepatrí.

**§ 293z**

Ak nárok na dôchodkovú dávku vznikol pred 1. januárom 2008, podmienky nároku na dôchodkovú dávku sa posudzujú a jej suma sa určuje aj po 31. decembri 2007 podľa zákona účinného pred 1. januárom 2008, ak tento zákon neustanovuje inak.

**§ 293aa**

(1) Poistencovi, ktorý pred 1. januárom 2004 dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok a do 31. decembra 2007 nezískal počet rokov dôchodkového poistenia na nárok na starobný dôchodok, sa podmienky na nárok na starobný dôchodok po 31. decembri 2007 posudzujú podľa § 273 ods. 5.

(2) Poistenec, ktorý v období od 1. januára 2004 do 31. decembra 2007 dovŕšil dôchodkový vek a do 31. decembra 2007 nezískal najmenej 10 rokov dôchodkového poistenia, má nárok na starobný dôchodok, ak získa najmenej 10 rokov dôchodkového poistenia.

**§ 293ab**

(1) Suma podľa osobitného predpisu<sup>115)</sup> prevedená dôchodkovou správcovskou spoločnosťou na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za poistenca, ktorému zanikla povinná účasť na starobnom dôchodkovom sporení podľa osobitného predpisu,<sup>115)</sup> sa považuje za poistné zaplatené na starobné poistenie za obdobie jeho účasti na starobnom dôchodkovom sporení.

(2) Starobný dôchodok a predčasný starobný dôchodok poistenca, za ktorého bola prevedená suma podľa odseku 1, sa neznižuje za obdobie starobného dôchodkového sporenia.

**§ 293ac**

(1) Starobný dôchodok, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok podľa zákona účinného pred 1. januárom 2008, sa považuje aj po 31. decembri 2007 za starobný dôchodok.

(2) Starobný dôchodok podľa odseku 1 sa nezvyšuje podľa § 66 ods. 2 až 4 za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2007.

(3) Ak poberateľ starobného dôchodku podľa odseku 1 splní podmienky nároku na výplatu starobného dôchodku zo starobného poistenia po 31. decembri 2007, vypláca sa dôchodok, ktorý je vyšší. Pri rovnakej sume týchto dôchodkov vypláca sa dôchodok, ktorý si poistenec zvolil. Dňom úpravy výplaty dôchodkov pre súbeh nárokov na ich výplatu zaniká nárok na dôchodok, ktorý sa nevypláca.

(4) Pri určení sumy starobného dôchodku, na ktorý vznikol nárok zo starobného poistenia poberateľovi starobného dôchodku, na ktorý bol prekvalifikovaný invalidný dôchodok, platí § 79a rovnako.

**§ 293ad**

Na účely § 79a sa osobný mzdový bod poistenca, ktorému bol invalidný dôchodok vypočítaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, určí podľa § 62 za každý kalendárny rok patriaci do piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokov v rozhodujúcom období, z ktorých bol určený priemerný mesačný zárobok na výpočet invalidného dôchodku. Priemerný osobný mzdový bod sa určí za týchto päť kalendárnych rokov a upravuje sa podľa tohto zákona. Ak bol priemerný mesačný zárobok určený z nižšieho počtu kalendárnych rokov, priemerný osobný mzdový bod sa určí z tohto nižšieho počtu kalendárnych rokov. Ak hrubý zárobok bola pevne určená suma, osobný mzdový bod sa určí ako podiel pevne určenej sumy, ktorá platila ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok a jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, v ktorom vznikol nárok na invalidný dôchodok.

**§ 293ae**

Ak nárok na výplatu vdovského dôchodku a vdoveckého dôchodku vznikol v období od 1. augusta 2006 do 31. decembra 2007 z dôvodu vychovania aspoň troch detí alebo z dôvodu dovŕšenia veku 52 rokov a vychovania dvoch detí, vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok sa vypláca po 31. decembri 2007 podľa zákona účinného do 31. decembra 2007. To platí aj vtedy, keď nárok na vdovský dôchodok alebo vdovecký dôchodok vznikol v období od 1. augusta 2006 do 31. decembra 2007 a vdova alebo vdovec splnili podmienku vychovania troch detí alebo podmienku dovŕšenia 52 rokov a vychovania dvoch detí pred vznikom nároku na vdovský dôchodok alebo vdovecký dôchodok alebo počas jedného roka od smrti manžela alebo manželky.

**§ 293af**

Ak poškodenému vznikol nárok na výplatu úrazovej renty z dôvodu viacerých pracovných úrazov alebo chorôb z povolania podľa zákona účinného pred 1. januárom 2008, Sociálna poisťovňa rozhodne o výške úrazovej renty podľa zákona účinného od 1. januára 2008 na žiadosť jej poberateľa.

**§ 293ag**

(1) V období od 1. januára 2008 do 31. decembra 2011 zamestnávateľ platí poisťné na úrazové poistenie vo výške 0,8 % z vymeriavacieho základu ustanoveného v § 138 ods. 13, 16 a 17.

(2) V období od 1. januára 2008 do 31. decembra 2011 sa prirážka podľa § 134 neukladá a zľava podľa § 134 sa neposkytuje.

(3) Zaradenie jednotlivých skupín ekonomických činností podľa odvetvovej klasifikácie ekonomických činností do desiatich nebezpečnostných tried diferencovaných sadzieb poisťného na úrazové poistenie vykoná prvýkrát Sociálna poisťovňa v roku 2011 s účinnosťou od 1. januára 2012 podľa priemerného porovnateľného bezpečnostného rizika zisteného za jednotlivé skupiny ekonomických činností na základe štatistických údajov Sociálnej poisťovne získaných z výkonu úrazového poistenia za roky 2004 až 2010.

**§ 293ah**

Ak vznikol nárok na invalidný dôchodok v dôsledku zavineného protiprávneho konania tretej osoby a invalidný dôchodok sa vypláca podľa § 263 ods. 10, zaniká právo Sociálnej poisťovne na náhradu škody, ktorá jej vznikla výplatom tohto dôchodku podľa § 238; ak nárok na výplatu invalidného dôchodku podľa § 263 ods. 10 vznikol

a) pred 1. januárom 2008, zaniká právo na náhradu škody od 1. januára 2008,

b) po 31. decembri 2007, zaniká právo na náhradu škody odo dňa vzniku nároku na výplatu

invalidného dôchodku podľa § 263 ods. 10.

#### **§ 293ai**

V rokoch 2008 až 2011 rozhoduje po predchádzajúcom súhlase dozornej rady generálny riaditeľ o použití finančných prostriedkov základného fondu, ktorý vykazuje prebytok finančných prostriedkov, na poskytnutie finančnej výpomoci do iného základného fondu, v ktorom nie je dostatok finančných prostriedkov na dávky, na ktorých úhradu je určený.

#### **§ 293aj**

Ministerstvo nemôže vykonávať dozor nad postupovaním príspevkov na starobné dôchodkové sporenie podľa § 246 ods. 2 za to isté obdobie, za ktoré Národná banka Slovenska vykonávala dohľad podľa osobitného zákona<sup>1)</sup> účinného do 31. decembra 2007.

#### **§ 293ak**

Sociálna poisťovňa môže postúpiť podľa § 149 ods. 12 aj pohľadávky na preplatkoch na rodičovskom príspevku za obdobie pred 1. novembrom 2002, pohľadávky na peňažných náhradách vyplatených z garančného fondu a na podporách v nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004, pohľadávky, ktoré jej vznikli podľa zákonov účinných do 31. decembra 2003, pohľadávky na sume plnení podľa § 279 ods. 4 a pohľadávky podľa § 149 ods. 13 účinnom do 31. decembra 2007 za obdobie pred 1. januárom 2008 voči fyzickej osobe alebo právnickej osobe, na ktorej majetok bol vyhlásený konkurz alebo ktorá je v likvidácii.

#### **§ 293al**

Sociálna poisťovňa môže odpísať podľa § 150 aj pohľadávku

- a) na poistnom na nemocenské poistenie a na dôchodkové poistenie za obdobie pred 1. januárom 1994 vrátane penále, ak rozhodla o trvalom upustení od vymáhania pohľadávky podľa osobitného predpisu a dlžník neuspokojí pohľadávku štátu, na ktorú bolo vydané rozhodnutie o trvalom upustení od vymáhania ani v lehote troch rokov od vydania rozhodnutia,<sup>116)</sup>
- b) podľa § 148 ods. 1 a pohľadávky na sume plnení podľa § 279 ods. 4 za obdobie pred 1. januárom 2008.

#### **§ 293am**

Sociálna poisťovňa odpíše podľa § 151 aj pohľadávky podľa § 148 ods. 1 a pohľadávky na sume plnení podľa § 279 ods. 4 za obdobie pred 1. januárom 2008.

#### **§ 293an**

(1) Správny fond sa tvorí v rokoch 2008 a 2009

- a) najviac vo výške 3,5 % z poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové poistenie, poistného na úrazové poistenie, poistného na garančné poistenie, poistného na poistenie v nezamestnanosti a z poistného do rezervného fondu solidarity a z odpłaty za postúpenú pohľadávku na poistnom na nemocenské poistenie, na poistnom na dôchodkové poistenie, na poistnom na úrazové poistenie, na poistnom na garančné poistenie, na poistnom na poistenie v nezamestnanosti a na poistnom do rezervného fondu solidarity,
- b) z účelovej návratnej finančnej výpomoci na financovanie Projektu správy sociálnych dávok,
- c) vo výške 0,5 % z príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,<sup>1)</sup>
- d) z príjmov, ktoré plynú z vlastného majetku Sociálnej poisťovne,
- e) z úrokov na účte správneho fondu,

- f) z poriadkových pokút podľa § 202,
- g) z poplatku za vydanie akceptačného listu podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup>
- h) z pokuty uloženej za porušenie povinností ustanovených v § 228 ods. 1 až 3, § 231 ods. 1 písm. a), písm. b) prvom bode, písm. f) a písm. m),
- i) z ostatných príjmov.

(2) V roku 2008 sa správny fond tvorí najviac vo výške 3 % aj zo sumy, ktorá sa podľa § 293ab ods. 1 považuje za poistné zaplatené na starobné poistenie.

#### **§ 293ao**

Ak pri určení výšky náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity, ktorá sa podľa § 272 ods. 3 považuje za úrazovú rentu alebo sa vypláca ako úrazová renta podľa § 293o ods. 1 a 2, sa zohľadnil počas trvania nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004 pravdepodobný zárobok a nárok na výplatu tejto úrazovej renty má trvať aj po 31. decembri 2007, úrazová renta sa vypláca od splátky splatnej po 31. decembri 2007 v sume, v ktorej sa pravdepodobný zárobok zohľadní vo výške 75 % minimálnej mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá platila k 31. decembru 2003. Sociálna poisťovňa rozhodne o výške úrazovej renty podľa prvej vety na žiadosť jej poberateľa. Ak suma úrazovej renty určená podľa prvej vety je nižšia ako suma úrazovej renty vyplácanej k 31. decembru 2007, vypláca sa po tomto dni úrazová renta, ktorej suma je vyššia.

#### **§ 293ap**

Sociálna poisťovňa odpustí povinnosť zaplatiť penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> za obdobie pred 1. januárom 2007, ak fyzická osoba alebo právnická osoba povinná odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie toto dlžné poistné a tieto dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie zaplatí najneskôr do 31. januára 2008.

#### **§ 293aq**

Príplatok k starobnému dôchodku, invalidnému dôchodku, čiastočnému invalidnému dôchodku, výsluhovému dôchodku a invalidnému výsluhovému dôchodku priznaný oprávnenej osobe podľa osobitného predpisu,<sup>117)</sup> ktorý sa k 31. decembru 2007 nevyplácal z dôvodu, že spolu s dôchodkom presiahol najvyššiu výmeru ustanovenú predpisom účinným pred 1. januárom 2004 alebo sa z tohto dôvodu vyplácal v nižšej sume, sa uvoľní odo dňa splátky splatnej po 31. decembri 2007 v sume, v akej by sa vyplácal k tomuto dňu bez obmedzenia z tohto dôvodu. O sume dôchodku podľa prvej vety Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do 30. júna 2008.

#### **§ 293ar**

#### **Prechodné ustanovenia účinné od 1. januára 2008**

(1) Suma dávky, na ktorú vznikol nárok pred dňom zavedenia eura v Slovenskej republike (ďalej len „deň zavedenia eura“) a o ktorej nebolo právoplatne rozhodnuté do dňa bezprostredne predchádzajúceho dňu zavedenia eura, sa určí v slovenských korunách a za obdobie od vzniku nároku na výplatu dávky do dňa bezprostredne predchádzajúceho dňu zavedenia eura sa prepočíta na sumu v eurách podľa konverzného kurzu. Suma dávky určená v slovenských korunách patriaca odo dňa zavedenia eura sa prepočíta na sumu v eurách podľa konverzného kurzu a zaokrúhli sa na 10 eurocentov nahor.

(2) Na účely § 11 ods. 2, § 63 ods. 10, § 66 ods. 8, § 68 ods. 6, § 84 ods. 3 a § 103 ods. 3 sa

suma všeobecného vymeriavacieho základu ustanovená v slovenských korunách prepočíta na sumu v eurách podľa konverzného kurzu.

(3) Ak v rozhodujúcom období na určenie výšky nemocenskej dávky podľa § 54 ods. 1 a 2, úrazovej dávky podľa § 84 a dávky v nezamestnanosti podľa § 108 sú vymeriavacie základy určené v slovenských korunách, súčet vymeriavacích základov v slovenských korunách sa prepočíta na sumu v eurách podľa konverzného kurzu. To platí aj pre dávku garančného poistenia, ak suma potvrdených nárokov podľa § 102 písm. a) až h), znížená podľa § 103 ods. 1, bola vyjadrená v slovenských korunách.

(4) Ak v rozhodujúcom období na určenie sumy dôchodkovej dávky podľa § 261, 262, 263a, 263b, § 273 ods. 2, § 274 ods. 2 a § 293k, o ktorej sa rozhoduje po dni bezprostredne predchádzajúcom dňu zavedenia eura podľa právnych predpisov účinných do dňa bezprostredne predchádzajúceho dňu zavedenia eura, sú aj kalendárne roky pred dňom zavedenia eura, suma dôchodkovej dávky sa určí v eurách a hrubé zárobky na určenie priemerného mesačného zárobku za tieto roky sa prepočítajú na sumu v eurách podľa konverzného kurzu.

### **Prechodné ustanovenia účinné od 15. novembra 2008**

#### **§ 293as**

(1) Suma podľa osobitného predpisu<sup>118)</sup> prevedená dôchodkovou správcovskou spoločnosťou na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za poistenca, ktorému zanikla účasť na starobnom dôchodkovom sporení podľa osobitného predpisu,<sup>118)</sup> sa považuje za poistné zaplatené na starobné poistenie za obdobie jeho účasti na starobnom dôchodkovom sporení.

(2) Starobný dôchodok a predčasný starobný dôchodok poistenca, za ktorého bola prevedená suma podľa odseku 1, sa neznižuje za obdobie starobného dôchodkového sporenia.

#### **§ 293at**

Správny fond sa tvorí najviac vo výške 3 % aj zo sumy, ktorá sa podľa § 293as ods. 1 považuje za poistné zaplatené na starobné poistenie.

### **Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2009 a od 1. januára 2010**

#### **§ 293au**

(1) Ak nárok na dôchodkovú dávku vznikol pred 1. januárom 2009, podmienky nároku na dôchodkovú dávku sa posudzujú a jej suma sa určuje aj po 31. decembri 2008 podľa zákona účinného pred 1. januárom 2009, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Rozdiely vzniknuté z dôvodu zaokrúhľovania sumy dôchodkovej dávky pri prechode na euro sa zachovávajú aj pri následnej zmene sumy dôchodkovej dávky.

#### **§ 293av**

Na účely určenia sumy starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zomretého poistenca sa poistné zaplatené dodatočne podľa § 142 ods. 3 do 31. decembra 2008 považuje za zaplatené ku dňu jeho smrti.

#### **§ 293aw**

(1) Ak suma starobného dôchodku určená podľa predpisov účinných pred 1. októbrom 1988

bola vypočítaná z priemerného mesačného zárobku 3 000 Sk, starobný dôchodok sa zvýši odo dňa splátky splatnej po 31. decembri 2008 o sumu 26,60 eura.

(2) O sume starobného dôchodku podľa odseku 1 Sociálna poisťovňa rozhodne najneskôr do 31. decembra 2010.

#### **§ 293ax**

(1) Poistencovi, ktorému nevznikol nárok na invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2010 z dôvodu nezískania potrebného počtu rokov dôchodkového poistenia a ktorý nesplnil podmienky nároku na starobný dôchodok alebo nebol mu priznaný predčasný starobný dôchodok, Sociálna poisťovňa na jeho žiadosť znovu posúdi dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav a rozhodne o nároku na invalidný dôchodok a o jeho sume podľa zákona účinného od 1. januára 2010.

(2) Ak po posúdení dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu po 31. decembri 2009 je poistenec uznaný invalidný, vznik invalidity sa znovu určí najskôr od 1. januára 2010.

(3) Počet rokov dôchodkového poistenia na vznik nároku na invalidný dôchodok sa zisťuje z obdobia predo dňom, od ktorého bol určený vznik invalidity po 31. decembri 2009.

(4) Rozhodujúcim obdobím na zistenie priemerného osobného mzdového bodu sú kalendárne roky pred rokom, v ktorom boli splnené podmienky nároku na invalidný dôchodok podľa zákona účinného od 1. januára 2010.

(5) Na účely určenia sumy invalidného dôchodku poistenca sa do obdobia dôchodkového poistenia získaného ku dňu vzniku nároku na invalidný dôchodok pripočíta obdobie od vzniku nároku na invalidný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku podľa zákona účinného od 1. januára 2010.

(6) Ak poistenec uvedený v odseku 1 splní podmienky nároku na invalidný dôchodok podľa zákona účinného od 1. januára 2010, invalidný dôchodok sa prizná odo dňa vzniku invalidity najskôr od 1. januára 2010.

#### **§ 293ay**

Úrazová renta a pozostalostná úrazová renta podľa § 293o ods. 1 a 2 a úrazová renta podľa § 293o ods. 3, ktoré sa vyplácajú k 31. decembru 2008, sa od splátky splatnej po 31. decembri 2008 vyplácajú vo výške dvojnásobku sumy, ktorá sa vyplácala k 31. decembru 2008. To platí aj vtedy, ak o úrazovej rente a pozostalostnej úrazovej rente podľa prvej vety sa rozhodne po 31. decembri 2008 za obdobie pred 1. januárom 2009.

#### **§ 293az**

(1) Dôchodkové dávky vyplácané k 1. júlu 2005 a dôchodkové dávky priznané od 1. júla 2005 do 31. decembra 2005 v sume vyššej ako 10 938 Sk sa od 13. júna 2008 zvyšujú za rok 2005 o 8,85 %.

(2) Suma vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku určená zo starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného k 1. júlu 2005 v sume vyššej ako 10 938 Sk alebo zo starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku priznaného od 1. júla 2005 do 31. decembra 2005 v sume vyššej ako 10 938 Sk sa určí znovu od 13. júna 2008 zo sumy starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zvýšenej podľa odseku 1.

(3) Úrazová renta a pozostalostná úrazová renta vyplácaná k 1. júlu 2005 a úrazová renta a pozostalostná úrazová renta priznaná od 1. januára 2005 do 31. decembra 2005 v sume vyššej ako 10 938 Sk sa od 13. júna 2008 zvyšuje za rok 2005 o 8,85 %.

(4) Dôchodkové dávky, úrazová renta a pozostalostná úrazová renta, o ktorých sa rozhoduje po 12. júni 2008 a nárok vznikol pred 1. januárom 2006, sa zvyšujú za rok 2005 o 8,85 %.

(5) Na zvýšenie dávky podľa odsekov 1 až 4 po roku 2005 je rozhodujúca novo určená suma dávky podľa odsekov 1 až 4.

(6) Sociálna poisťovňa rozhodne o sume dávky podľa odsekov 1 až 3 a 5 najneskôr do 31. decembra 2009.

(7) O sume dávky podľa odsekov 1 až 3, ktorá sa k 13. júnu 2008 vyplácala v sume nižšej ako 13 405 Sk mesačne, Sociálna poisťovňa rozhodne na žiadosť.

### **§ 293ba**

(1) Dôchodkové dávky priznané od 1. augusta 2006 do 13. októbra 2006 v sume vyššej ako 17 200 Sk sa od 13. júna 2008 zvyšujú za rok 2006 o 5,95 %.

(2) Suma vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku určená zo starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku priznaného od 1. augusta 2006 do 13. októbra 2006 v sume vyššej ako 17 200 Sk sa určí znovu od 13. júna 2008 zo sumy starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zvýšenej podľa odseku 1.

(3) Úrazová renta a pozostalostná úrazová renta priznaná od 1. augusta 2006 do 13. októbra 2006 v sume vyššej ako 17 200 Sk sa od 13. júna 2008 zvyšuje za rok 2006 o 5,95 %.

(4) Na zvýšenie dávky podľa odsekov 1 až 3 po roku 2006 je rozhodujúca novo určená suma dávky podľa odsekov 1 až 3.

(5) Zvýšenie podľa odsekov 1 a 3 nepatrí, ak dôchodkové dávky, úrazová renta a pozostalostná úrazová renta už boli zvýšené za rok 2006.

### **§ 293bb**

Percento zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2009 sa ustanoví opatrením, ktoré vydá ministerstvo podľa údajov štatistického úradu a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 20. novembra 2008.

### **§ 293bc**

(1) Sociálna poisťovňa môže odpísať podľa § 150 aj pohľadávku na poistnom na nemocenské poistenie a na dôchodkové poistenie za obdobie pred 1. januárom 1994 vrátane penále, ak rozhodla o trvalom upustení od vymáhania pohľadávky podľa osobitného predpisu a dlžník neuspokojí pohľadávku štátu, na ktorú bolo vydané rozhodnutie o trvalom upustení od vymáhania ani v lehote jedného roka od vydania rozhodnutia.<sup>116)</sup>

(2) Ustanovenie § 293al písm. a) sa od 1. januára 2009 nepoužije.

### **§ 293bd**

Pohľadávky zo zákonného poistenia zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom



úraze alebo chorobe z povolania vzniknuté do 31. decembra 2003, pohľadávky na príspevku do Fondu zamestnanosti Slovenskej republiky vzniknuté do 31. decembra 1996 okrem pohľadávok na príspevku do Fondu zamestnanosti Slovenskej republiky za rok 1993 vrátane penále podľa osobitného predpisu, pohľadávky na poistnom zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze a pri chorobe z povolania, pohľadávky na príspevku na poistenie v nezamestnanosti a príspevku do garančného fondu vzniknuté do 31. decembra 2003 a pohľadávky na penále a pokutách súvisiacich s platením tohto poistného a týchto príspevkov uložených do 31. decembra 2003 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 môže Sociálna poisťovňa postúpiť podľa § 149 za odplatu tretej osobe.

### **§ 293be**

(1) Príslušník Hasičského a záchranného zboru a príslušník Horskej záchrannej služby, ktorému skončí služobný pomer v období od 1. januára 2008 do 31. decembra 2010, môže po skončení služobného pomeru požiadať Sociálnu poisťovňu o priznanie starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona.

(2) Dňom podania žiadosti podľa odseku 1 zaniká príslušníkovi Hasičského a záchranného zboru a príslušníkovi Horskej záchrannej služby nárok na výsluhové zabezpečenie podľa osobitného zákona.<sup>2)</sup>

(3) Ustanovenie § 293u sa od 1. januára 2009 nepoužije.

### **§ 293bf**

Poslanec Európskeho parlamentu, ktorý bol zvolený na území Slovenskej republiky, je zamestnanec a Kancelária Národnej rady Slovenskej republiky je zamestnávateľ, ak tento poslanec bol poslancom Európskeho parlamentu v období pred začiatkom volebného obdobia Európskeho parlamentu v roku 2009, bol znovuzvolený za poslanca Európskeho parlamentu vo volebnom období Európskeho parlamentu, ktoré začne v roku 2009 a zvolí si podľa osobitného predpisu<sup>119)</sup> na celé obdobie trvania mandátu uplatňovanie tohto zákona.

### **§ 293bg**

#### **Prechodné ustanovenia k úprave účinnnej od 1. apríla 2009**

(1) Sadzba poistného do rezervného fondu solidarity v období od 1. apríla 2009 do 31. decembra 2010 je pre povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu 2 % z vymeriavacieho základu.

(2) Suma poistného do rezervného fondu solidarity za obdobie pred 1. aprílom 2009, ktorá je splatná po 31. marci 2009, sa určí podľa zákona účinného do 31. marca 2009.

(3) Finančné prostriedky, ktoré sú súčasťou štátnych finančných aktív Slovenskej republiky, sa použijú na vykrytie výpadku príjmov Sociálnej poisťovne v dôsledku zníženia sadzby poistného do rezervného fondu solidarity pre povinne dôchodkovo poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu podľa odseku 1.

#### **Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2010**

### **§ 293bh**

Ak dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky a dávky v nezamestnanosti vznikol do 31. decembra 2009, o nemocenskej dávke a dávke v nezamestnanosti sa rozhodne podľa zákona účinného do 31. decembra 2009.

**§ 293bi**

Suma poistného na sociálne poistenie za obdobie pred 1. januárom 2010, ktorá je splatná po 31. decembri 2009, sa určí podľa zákona účinného do 31. decembra 2009.

**§ 293bj**

(1) Sociálna poisťovňa môže na základe písomnej žiadosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorým trvá povinnosť odvádzať poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, v odôvodnených prípadoch odpustiť povinnosť zaplatiť penále za obdobie pred 1. júnom 2009, ak v deň doručenia žiadosti boli zaplatené dlžné sumy poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie a v období odo dňa doručenia žiadosti do dňa vydania rozhodnutia o žiadosti odvádza poistné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie včas a v správnej sume. Žiadosť o odpustenie povinnosti zaplatiť penále podľa prvej vety môže byť podaná najneskôr do 31. decembra 2009. O odpustení povinnosti zaplatiť penále rozhoduje pobočka.

(2) O odpustení povinnosti zaplatiť penále podľa odseku 1 rozhoduje pobočka v nedávkovom konaní do 60 dní od doručenia žiadosti. Proti rozhodnutiu o odpustení povinnosti zaplatiť penále nie je prípustné odvolanie.

**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2010****§ 293bk**

V období od 1. januára 2010 do 31. decembra 2011 zamestnávateľ platí poistné na úrazové poistenie vo výške 0,8 % z vymeriavacieho základu ustanoveného v § 138 ods. 12, 15 a 16. Ustanovenie § 293ag ods. 1 sa od 1. januára 2010 nepoužíje.

**§ 293bl**

(1) Sociálna poisťovňa nepredpíše penále alebo odpustí povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu<sup>1)</sup> za obdobie pred 1. januárom 2010 zaplatené najneskôr do 30. apríla 2010.

(2) Pôsobnosť podľa odseku 1 patrí vecne príslušnej pobočke, ktorá rozhoduje o uložení penále podľa § 178 ods. 1 písm. a) deviateho bodu.

**§ 293bm****Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. februára 2010**

(1) Ak dôvod na poskytnutie dávky v nezamestnanosti vznikol do 31. januára 2010, o dávke v nezamestnanosti sa rozhodne podľa zákona účinného do 31. januára 2010.

(2) Do obdobia poistenia v nezamestnanosti na nárok na dávku v nezamestnanosti sa započítava aj obdobie od 1. februára 2006 do 31. januára 2010, počas ktorého bolo prerušené povinné poistenie v nezamestnanosti z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky podľa osobitného predpisu.<sup>45a)</sup>

**§ 293bn****Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2011**

Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky je povinné oznámiť Sociálnej poisťovni údaje o jednotlivých obdobiach výkonu zárobkovej činnosti samostatne zárobkovo činnou osobou prvýkrát v roku 2011 za rok 2010 v lehote ustanovenej v § 233 ods. 6.

**§ 293bo****Prechodné ustanovenie k úprave účinnnej od 1. septembra 2010**

Ak poistenec bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie pred 1. septembrom 2010, nárok na dávku v nezamestnanosti sa posudzuje a jej suma sa určuje aj po 31. auguste 2010 podľa zákona účinného do 31. augusta 2010.

**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2011****§ 293bp**

(1) Ak fyzická osoba je zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba k 31. decembru 2010 a toto právne postavenie trvá aj po tomto dni, je zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba aj podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

(2) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je zamestnávateľ zamestnanca uvedeného v odseku 1, je zamestnávateľ aj podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

(3) Fyzická osoba, ktorej právny vzťah zakladajúci právo na príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>5)</sup> vznikol pred 1. januárom 2011, a k 31. decembru 2010 nebola zamestnanec, je zamestnanec podľa zákona účinného od 1. januára 2011, ak tento právny vzťah trvá aj po 31. decembri 2010.

(4) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá do 31. decembra 2010 bola povinná poskytovať príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) a ods. 2 a 3 a tento príjem je povinná poskytovať aj po tomto dni, alebo ktorá bola do 31. decembra 2010 platiteľ príjmu zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>25a)</sup> a je týmto platiteľom aj po tomto dni, je zamestnávateľ podľa zákona účinného od 1. januára 2011 a je povinná splniť povinnosti podľa § 231 ods. 1 písm. a) a b) do 31. januára 2011.

(5) Fyzická osoba, ktorá do 31. decembra 2010 bola registrovaná podľa osobitného predpisu<sup>8)</sup> v súvislosti so zárobkovou činnosťou uvedenou v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 a k 31. decembru 2010 nebola samostatne zárobkovo činnou osobou podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, je samostatne zárobkovo činná osoba od 1. januára 2011 podľa tohto zákona, ak dovŕšila 18 rokov veku a je registrovaná podľa osobitného predpisu<sup>8)</sup> v súvislosti so zárobkovou činnosťou uvedenou v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 aj po 31. decembri 2010. Ustanovenie prvej vety sa nevzťahuje na fyzickú osobu, ktorá má podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím.

**§ 293bq**

(1) Dobrovoľne nemocensky poistenej osobe, ktorej bol pred 1. januárom 2011 priznaný starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, zaniká nemocenské poistenie tejto osoby dňom 31. decembra 2010.

(2) Dobrovoľne dôchodkovo poistenej osobe, ktorej bol pred 1. januárom 2011 priznaný predčasný starobný dôchodok, zaniká dôchodkové poistenie tejto osoby dňom 31. decembra 2010.

(3) Poistencovi, ktorý k 31. decembru 2010 bol poistený v nezamestnanosti, má priznaný invalidný dôchodok a pred 1. januárom 2011 dovŕšil dôchodkový vek, zaniká poistenie v nezamestnanosti dňom 31. decembra 2010.

**§ 293br**

Ak ochranná lehota začala plynúť pred 1. januárom 2011, a jej plynutie neskončilo do 31. decembra 2010, posudzuje sa aj po tomto dni podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

**§ 293bs**

(1) Nárok na nemocenskú dávku, nárok na dôchodkovú dávku, nárok na úrazovú dávku a nárok na dávku v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 1. januárom 2011, sa posudzujú a sumy týchto dávok sa určujú podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

(2) Ak nárok na materské vznikol pred 1. januárom 2011 a trvá aj po 31. decembri 2010, suma materského sa určí a materské sa poskytuje za obdobie po 31. decembri 2010 podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

(3) Ak sa dôchodková dávka, na ktorú vznikol nárok do 31. decembra 2010, priznáva po 31. decembri 2010, priemerný osobný mzdový bod sa upravuje podľa § 63 ods. 3 a 4 účinného od 1. januára 2011.

**§ 293bt**

(1) Ak poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, nedovŕši dôchodkový vek do 28. februára 2011, je povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec uvedený v § 293bp ods. 3 od 1. januára 2011 a toto dôchodkové poistenie trvá po 28. februári 2011, nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku zaniká od najbližšej splátky predčasného starobného dôchodku splatnej po 28. februári 2011. Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku poistenca uvedeného v prvej vete sa posudzuje a jeho suma sa určuje za obdobie do najbližšej splátky dôchodku splatnej po 28. februári 2011 podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 a za obdobie po najbližšej splátke dôchodku splatnej po 28. februári 2011 podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

(2) Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku poistenca, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 a ktorému po 31. decembri 2010 vznikne dôchodkové poistenie zamestnanca alebo povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby pred dovŕšením dôchodkového veku, sa posudzuje a jeho suma sa určuje za obdobie tohto dôchodkového poistenia podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

(3) Ak poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, nedovŕši dôchodkový vek do 28. februára 2011, je povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba k 31. decembru 2010 a toto dôchodkové poistenie trvá po 28. februári 2011, nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku zaniká od najbližšej splátky predčasného starobného dôchodku splatnej po 28. februári 2011. Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku poistenca uvedeného v prvej vete sa posudzuje a jeho suma sa určuje za obdobie do najbližšej splátky dôchodku splatnej po 28. februári 2011 podľa zákona účinného do 31. decembra 2010 a za obdobie po najbližšej splátke dôchodku splatnej po 28. februári 2011 podľa zákona účinného od 1. januára 2011.

(4) Ak poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, nedovŕši dôchodkový vek do 28. februára 2011, je povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba k 31. decembru 2010, toto dôchodkové poistenie trvá aj po tomto dni a zanikne pred 1. marcom 2011, nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku sa posudzuje a jeho suma sa určuje za obdobie do zániku tohto dôchodkového poistenia podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

(5) Ak poistenec, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2010, je povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba k 31. decembru 2010, toto dôchodkové poistenie bude trvať po 28. februári 2011 alebo zanikne pred 1. marcom 2011 a v období od 1. januára 2011 do 28. februára 2011 dovŕši dôchodkový vek, nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku sa posudzuje a jeho suma sa určuje za obdobie do dovŕšenia dôchodkového veku podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

(6) Ak zanikol nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku podľa odsekov 1 a 3, zúčtujú sa sumy neprávom vyplatené na predčasnom starobnom dôchodku od najbližšej splátky dôchodku splatnej po 28. februári 2011 so sumami dôchodkovej dávky, na ktorej výplatu vznikne nárok.

#### **§ 293bu**

Vymeriavací základ na účely platenia poistného na sociálne poistenie za obdobie pred 1. januárom 2011 sa určí podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

#### **§ 293bv**

Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činné osoby do 30. júna 2011 sa určí podľa zákona účinného do 31. decembra 2010.

#### **§ 293bw**

V období od 1. januára 2011 do 31. decembra 2011 zamestnávateľ platí poistné na úrazové poistenie vo výške 0,8 % z vymeriavacieho základu ustanoveného v § 138 ods. 8, 11 a 17. Ustanovenie § 293bk sa od 1. januára 2011 nepoužije.

#### **Prechodné ustanovenia k právnej úprave účinnej od 1. januára 2012**

#### **§ 293bx**

Ak nárok na materské vznikol pred 1. januárom 2012 a trvá aj po 31. decembri 2011, suma materského sa určí za obdobie po 31. decembri 2011 podľa zákona účinného od 1. januára 2012.

#### **§ 293by**

V období od 1. januára 2012 do 31. decembra 2013 zamestnávateľ platí poistné na úrazové poistenie vo výške 0,8 % z vymeriavacieho základu ustanoveného v § 138 ods. 8, 10 a 17. V období uvedenom v prvej vete sa prirážka podľa § 134 neukladá a zľava podľa § 134 sa neposkytuje.

#### **§ 293bz**

V rokoch 2012 a 2013 rozhoduje po predchádzajúcom súhlase dozornej rady generálny riaditeľ o použití finančných prostriedkov základného fondu, ktorý vykazuje prebytok finančných prostriedkov, na poskytnutie finančnej výpomoci do iného základného fondu, v ktorom nie je dostatok finančných prostriedkov na dávky, na ktorých úhradu je určený.

#### **§ 293ca**

Príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>120)</sup> účinného do 31. decembra 2011 dosiahnutý za rok 2011 nie je príjmom na účely § 21, § 138 ods. 2 a 3 a § 293bp ods. 5.

**§ 293cb****Prechodné ustanovenia k právnej úprave účinnej od 1. februára 2012**

(1) Dobrovoľne nemocensky poistenej osobe a dobrovoľne poistenej osobe v nezamestnanosti, ktorým toto dobrovoľné poistenie malo trvať po 31. januári 2012, dobrovoľné poistenie zaniká od 1. februára 2012, ak odsek 2 neustanovuje inak.

(2) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba, ktorej vzniklo dobrovoľné nemocenské poistenie pred 1. februárom 2012, toto poistenie trvalo k 31. januáru 2012 a k tomuto dňu nezískala 270 dní dobrovoľného nemocenského poistenia, je dobrovoľne nemocensky poistená podľa zákona účinného do 31. januára 2012 aj po 31. januári 2012 do dňa podania odhlášky z dobrovoľného nemocenského poistenia, najdlhšie do dňa, v ktorom získa 270 dní nemocenského poistenia.

(3) Fyzickej osobe, ktorá sa prihlási na dobrovoľné poistenie podľa zákona účinného od 1. februára 2012 najneskôr do 29. februára 2012, vzniká dobrovoľné poistenie odo dňa, ktorý uvedie v prihláške, najskôr od 1. februára 2012.

(4) Ak poistencovi dobrovoľné nemocenské poistenie zaniklo podľa odseku 1 a vzniklo od 1. februára 2012 toto poistenie je nepretržité.

**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. marca 2012****§ 293cc**

Číslo pridelené Sociálnou poisťovňou fyzickej osobe a právnickej osobe povinnej odvádzať poistné pri prihlásení do registra zamestnávateľov alebo do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia pred 1. marcom 2012 je po 29. februári 2012 variabilný symbol na účely § 142 ods. 7.

**§ 293cd**

(1) Sociálna poisťovňa môže postúpiť na právnickú osobu uvedenú v § 149 ods. 12 aj pohľadávku vzniknutú podľa právnych predpisov účinných pred 1. januárom 2004 vrátane pohľadávky na poistnom na nemocenské poistenie, dôchodkové zabezpečenie, zdravotné poistenie a na príspevku do Fondu zamestnanosti Slovenskej republiky pred rokom 1994 a penále, ktoré súvisí s týmto poistným, na poistnom na zdravotnom poistení za rok 1994 a penále, ktoré súvisí s týmto poistným, vrátane pohľadávok uvedených v § 293bd a pohľadávky na preplatkoch na rodičovskom príspevku za obdobie pred 1. novembrom 2002, pohľadávky na peňažných náhradách vyplatených z garančného fondu a na podporách v nezamestnanosti za obdobie pred 1. januárom 2004. Na postúpenie pohľadávky podľa prvej vety platí § 149 ods. 2 písm. a), ods. 3, 4, 6 až 12 rovnako.

(2) Sociálna poisťovňa môže odpísať podľa § 150 aj pohľadávku na poistnom na zdravotné poistenie a príspevku do Fondu zamestnanosti Slovenskej republiky za obdobie pred 1. januárom 1994 vrátane penále, ak rozhodla o trvalom upustení od vymáhania pohľadávky a dlžník neuspokojí pohľadávku štátu, na ktorú bolo vydané rozhodnutie o trvalom upustení od vymáhania, ani v lehote jedného roka od vydania rozhodnutia.

(3) Sociálna poisťovňa môže odpísať podľa § 150 a 151 aj pohľadávku na poistnom na zdravotné poistenie za rok 1994 vrátane penále, ktorú má v správe.

**Prechodné ustanovenia účinné od 1. septembra 2012****§ 293ce**

(1) Ministerstvo v roku 2012 opatrenie podľa § 82 ods. 2 nevydá.

(2) Ministerstvo vydá opatrenie a vyhlási jeho úplné znenie uverejnením v Zbierke zákonov najneskôr do 31. októbra 2012, ktorým ustanoví

- a) pevnú sumu zvýšenia dôchodkovej dávky podľa odsekov 3 až 5,
- b) percento zvýšenia úrazovej renty podľa odseku 6.

(3) Pevná suma zvýšenia

- a) starobného dôchodku sa určí percentom, ktoré sa určí ako súčet 50 % medziročného rastu spotrebiteľských cien a 50 % medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za prvý polrok roku 2012, z priemernej mesačnej sumy starobného dôchodku vykazanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2012,
- b) predčasného starobného dôchodku sa určí percentom, ktoré sa určí ako súčet 50 % medziročného rastu spotrebiteľských cien a 50 % medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za prvý polrok roku 2012, z priemernej mesačnej sumy predčasného starobného dôchodku vykazanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2012,
- c) invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, invalidného dôchodku podľa § 266 a sociálneho dôchodku sa určí percentom, ktoré sa určí ako súčet 50 % medziročného rastu spotrebiteľských cien a 50 % medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za prvý polrok roku 2012, z priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % vykazanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2012,
- d) invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % sa určí percentom, ktoré sa určí ako súčet 50 % medziročného rastu spotrebiteľských cien a 50 % medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za prvý polrok roku 2012, z priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % vykazanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2012,
- e) vdovského dôchodku a vdoveckého dôchodku sa určí percentom, ktoré sa určí ako súčet 50 % medziročného rastu spotrebiteľských cien a 50 % medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za prvý polrok roku 2012, z priemernej mesačnej sumy vdovského dôchodku a vdoveckého dôchodku vykazanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2012,
- f) sirotského dôchodku sa určí percentom, ktoré sa určí ako súčet 50 % medziročného rastu spotrebiteľských cien a 50 % medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za prvý polrok roku 2012, z priemernej mesačnej sumy sirotského dôchodku vykazanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2012.

(4) Pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky, ktorá nie je vyplácaná v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkov, sa určí podľa odseku 3 z priemernej mesačnej sumy dôchodkovej dávky, ktorá nie je vyplácaná v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkov, vykazanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2012. Invalidný dôchodok podľa § 266 a sociálny dôchodok, ktoré nie sú vyplácané v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkov, sa zvyšujú pevnou sumou, ktorá sa určí podľa odseku 3 písm. c)

z priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, ktorý nie je vyplácaný v sume jednej polovice, vykázanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2012.

(5) Pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky, ktorá je vyplácaná v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkov, sa určí podľa odseku 3 z priemernej mesačnej sumy dôchodkovej dávky, ktorá je vyplácaná v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkov, vykázanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2012. Invalidný dôchodok podľa § 266, ktorý je vyplácaný v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkov, sa zvyšuje pevnou sumou, ktorá sa určí podľa odseku 3 písm. c) z priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, ktorý je vyplácaný v sume jednej polovice, vykázanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2012.

(6) Percento zvýšenia úrazovej renty sa určí ako súčet 50 % medziročného rastu spotrebiteľských cien a 50 % medziročného rastu priemernej mesačnej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky vykázaných štatistickým úradom za prvý polrok roku 2012.

### **§ 293cf**

(1) Suma podľa osobitného predpisu<sup>121)</sup> prevedená dôchodkovou správcovskou spoločnosťou na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za poistenca, ktorému zanikla účasť na starobnom dôchodkovom sporení podľa osobitného predpisu,<sup>121)</sup> sa považuje za poistné zaplatené na starobné poistenie za obdobie jeho účasti na starobnom dôchodkovom sporení.

(2) Starobný dôchodok a predčasný starobný dôchodok poistenca, za ktorého bola prevedená suma podľa odseku 1, sa za obdobie starobného dôchodkového sporenia neznižuje.

### **§ 293cg**

Správny fond sa tvorí najviac vo výške 1,9 % aj zo sumy príspevkov na starobné dôchodkové sporenie pripísaných na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, ktorá sa podľa § 293cf ods. 1 považuje za poistné zaplatené na starobné poistenie.

## **Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2013**

### **§ 293ch**

Ak nárok na dávku v nezamestnanosti vznikol pred 1. januárom 2013, suma dávky sa určí aj po 31. decembri 2012 podľa zákona účinného do 31. decembra 2012.

### **§ 293ci**

Vymeriavací základ určený podľa § 138 ods. 5 v znení účinnom do 31. decembra 2012 sa použije na účely vzniku a zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby do 30. júna 2013, najdlhšie do 30. septembra 2013, ak bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania za rok 2012. Ak je príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou k 1. júlu 2013 nižší ako 12-násobok vymeriavacieho základu určeného podľa § 138 ods. 5 v znení účinnom od 1. januára 2013, povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osoby zaniká od 1. júla 2013 alebo od 1. októbra 2013, ak bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania za rok 2012.



**§ 293cj**

(1) Na určenie vymeriavacieho základu povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby sa do 30. júna 2013 alebo do 30. septembra 2013, ak bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania za rok 2012, použije § 138 ods. 2 v znení účinnom do 31. decembra 2012.

(2) Na určenie vymeriavacieho základu povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby sa za obdobie od 1. januára 2013 do 30. júna 2015 nepoužije § 138 ods. 2 a 3 v znení účinnom od 1. januára 2013.

(3) Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby je

- a) od 1. júla 2013 alebo od 1. októbra 2013, ak bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania za rok 2012, podiel pomernej časti základu dane z príjmov fyzických osôb dosiahnutý vykonávaním podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti za rok 2012, ktorý nie je znížený o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, príspevok na starobné dôchodkové sporenie, poistné do rezervného fondu solidarity a poistné na poistenie v nezamestnanosti, a koeficientu 1,9,
- b) od 1. júla 2014 alebo od 1. októbra 2014, ak bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania za rok 2013, podiel pomernej časti základu dane z príjmov fyzických osôb dosiahnutý vykonávaním podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti za rok 2013, ktorý nie je znížený o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie, príspevok na starobné dôchodkové sporenie, poistné do rezervného fondu solidarity a poistné na poistenie v nezamestnanosti, a koeficientu 1,6.

(4) Pomerná časť základu dane z príjmov fyzických osôb dosiahnutých vykonávaním podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti na účely odseku 3 je časť pripadajúca na jeden kalendárny mesiac výkonu podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti v kalendárnom roku, za ktorý sa zisťuje základ dane. Na určenie vymeriavacieho základu samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa odseku 3 platí § 138 ods. 6, 7, 12 a 17 rovnako.

**§ 293ck**

(1) Fyzická osoba, ktorej právny vzťah zakladajúci právo na príjem zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>5)</sup> vznikol pred 1. januárom 2013, a k 31. decembru 2012 nebola zamestnanec podľa § 4 ods. 1 a 2 účinného do 31. decembra 2012, je zamestnanec podľa zákona účinného od 1. januára 2013, ak tento právny vzťah trvá aj po 31. decembri 2012.

(2) Fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá do 31. decembra 2012 bola povinná poskytovať fyzickej osobe príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) a § 3 ods. 2 a 3 a tento príjem je povinná poskytovať fyzickej osobe aj po tomto dni, alebo ktorá bola do 31. decembra 2012 platiteľ príjmu zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>25a)</sup> a je týmto platiteľom aj po tomto dni, je zamestnávateľ podľa zákona účinného od 1. januára 2013 a je povinná splniť povinnosti podľa § 231 ods. 1 písm. b) do 31. januára 2013.

**§ 293cl**

(1) Poistencovi, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok podľa zákona účinného do 31. decembra 2012, ktorý nedovíši dôchodkový vek do 28. februára 2013 a ktorý je povinne dôchodkovo poistený ako zamestnanec podľa § 293ck ods. 1 a toto dôchodkové poistenie trvá po

28. februári 2013, zaniká nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku od najbližšej splátky predčasného starobného dôchodku splatnej po 28. februári 2013.

(2) Ak zanikol nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku podľa odseku 1, zúčtujú sa sumy neprávom vyplatené na predčasnom starobnom dôchodku od najbližšej splátky dôchodku splatnej po 28. februári 2013 so sumami dôchodkovej dávky, na ktorej výplatu vznikne nárok.

### § 293cm

Na zvyšovanie úrazovej renty, na ktorú bola prekvalifikovaná náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, na zvyšovanie pozostalostnej úrazovej renty, na ktorú bola prekvalifikovaná náhrada nákladov na výživu pozostalých a na zvyšovanie plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti štátu za škodu na zdraví, ktorá vznikla vojakom povinnej vojenskej služby pri plnení služobných povinností alebo v priamej súvislosti s ich plnením, ktorých výplatu prevzala Sociálna poisťovňa od 1. augusta 2006 od Ministerstva obrany Slovenskej republiky, sa

a) od 1. januára 2013 do 31. decembra 2017 vzťahuje § 89 ods. 9 písm. a),

b) od 1. januára 2018 vzťahuje § 89 ods. 9 písm. b).

### § 293cn

(1) Suma podľa osobitného predpisu<sup>122)</sup> prevedená dôchodkovou správcovskou spoločnosťou na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za poistenca, ktorému zanikla účasť na starobnom dôchodkovom sporení podľa osobitného predpisu,<sup>122)</sup> sa považuje za poistné zaplatené na starobné poistenie za obdobie jeho účasti na starobnom dôchodkovom sporení.

(2) Starobný dôchodok a predčasný starobný dôchodok poistenca, za ktorého bola prevedená suma podľa odseku 1, sa za obdobie starobného dôchodkového sporenia neznižuje.

(3) Suma podľa odseku 1 je príjmom Sociálnej poisťovne a tvorí sa z nej základný fond starobného poistenia.

### § 293co

Správny fond sa tvorí najviac vo výške 1,9 % aj zo sumy príspevkov na starobné dôchodkové sporenie pripísaných na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici, ktorá sa podľa § 293cn ods. 1 považuje za poistné zaplatené na starobné poistenie.

### § 293cp

Ak dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky vznikol pred 1. januárom 2013, suma dávky sa určí aj po 31. decembri 2012 podľa zákona účinného do 31. decembra 2012.

### § 293cr

(1) Poistencovi, ktorému nárok na predčasný starobný dôchodok vznikol podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2013, dôchodkový vek dovíšil pred 1. januárom 2013 a predčasný starobný dôchodok nebol vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na tento dôchodok do dovíšenia dôchodkového veku, sa suma starobného dôchodku, na ktorú mal nárok v deň dovíšenia dôchodkového veku, určí na žiadosť poistenca znovu podľa predpisov účinných od 1. januára 2013.

(2) Nárok na výplatu starobného dôchodku podľa odseku 1 vzniká odo dňa podania žiadosti o nový výpočet tohto dôchodku, najskôr od 1. januára 2013.

**§ 293cs**

(1) Suma vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a suma sirotského dôchodku po poistencovi, ktorému predčasný starobný dôchodok priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2013 nebol vyplácaný nepretržite od vzniku nároku na predčasný starobný dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku, alebo do dňa smrti poistenca, ak poistenec zomrel pred 1. januárom 2013, sa určí znovu podľa predpisov účinných od 1. januára 2013.

(2) Nárok na výplatu vdovského dôchodku, vdoveckého dôchodku a sirotského dôchodku podľa odseku 1 vzniká odo dňa podania žiadosti o nový výpočet tohto dôchodku, najskôr od 1. januára 2013.

**§ 293ct**

Sociálna poisťovňa o sume dôchodkovej dávky podľa § 293cr a 293cs rozhodne v lehote do 90 dní od začatia konania.

**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2014****§ 293cu**

Na vznik a zánik povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby sa v období od 1. januára 2014 do 30. júna 2014 použije § 5 v znení účinnom do 31. decembra 2013.

**§ 293cv**

(1) Ak dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky vznikol pred 1. januárom 2014, nárok na nemocenskú dávku sa posudzuje a suma tejto dávky sa určuje podľa zákona účinného do 31. decembra 2013.

(2) Nárok na úrazovú dávku, ktorý vznikol pred 1. januárom 2014, sa posudzuje a suma tejto dávky sa určuje podľa zákona účinného do 31. decembra 2013.

(3) Ak platobná neschopnosť zamestnávateľa podľa § 18 ods. 1 vznikla pred 1. januárom 2014, nárok na dávku garančného poistenia sa posudzuje a suma tejto dávky sa určuje podľa zákona účinného do 31. decembra 2013.

(4) Ak poistenec bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie pred 1. januárom 2014 a o dávke v nezamestnanosti nebolo rozhodnuté do 31. decembra 2013, nárok na dávku sa posudzuje a suma tejto dávky sa určuje podľa zákona účinného do 31. decembra 2013.

**§ 293cw**

Suma invalidného dôchodku poistenca vo veku do 20 rokov, ktorému nárok na invalidný dôchodok vznikol pred 1. januárom 2014, sa určuje aj po 31. decembri 2013 podľa zákona účinného pred 1. januárom 2014.

**§ 293cx**

Sumu pozostalostných dôchodkov, ktorých suma bola určená podľa § 81 ods. 6 poslednej vety v znení účinnom do 31. decembra 2013, určí Sociálna poisťovňa na žiadosť podľa zákona účinného od 1. januára 2014.

**§ 293cy**

V období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2017 zamestnávateľ platí poistné na úrazové poistenie vo výške 0,8 % z vymeriavacieho základu ustanoveného v § 138 ods. 8, 10 a 17. V období uvedenom v prvej vete sa prirážka podľa § 134 neukladá a zľava podľa § 134 neposkytuje.

**§ 293cz**

(1) Na určenie vymeriavacieho základu povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby sa za obdobie od 1. januára 2014 do 30. júna 2014 alebo do 30. septembra 2014, ak lehota na podanie daňového priznania za rok 2013 bola predĺžená, použije § 293cj ods. 3 písm. a) a ods. 4.

(2) Na určenie vymeriavacieho základu povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby sa za obdobie od 1. januára 2014 do 30. júna 2015 nepoužije § 138 ods. 2 a 3 v znení účinnom od 1. januára 2014.

(3) Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby je od 1. júla 2014 alebo od 1. októbra 2014, ak bola predĺžená lehota na podanie daňového priznania za rok 2013, podiel jednej dvanástiny základu dane z príjmov samostatne zárobkovo činnnej osoby uvedených v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 neznížený o zaplatené poistné na povinné verejné zdravotné poistenie, poistné na povinné nemocenské poistenie, poistné na povinné dôchodkové poistenie, príspevky na starobné dôchodkové sporenie, ktoré sa platia spolu s poistným na povinné dôchodkové poistenie, poistné do rezervného fondu solidarity povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a upraveného o príjmy a výdavky, ktoré sa nezahŕňajú do vymeriavacieho základu, a koeficientu 1,6. Na určenie vymeriavacieho základu samostatne zárobkovo činnnej osoby platí § 138 ods. 6, 7, 12 a 17 rovnako. Ustanovenie § 293cj ods. 3 písm. b) a ods. 4 sa od 1. januára 2014 nepoužije.

**§ 293da**

(1) V období od 1. januára 2014 do 31. decembra 2017 rozhoduje generálny riaditeľ po predchádzajúcom súhlase dozornej rady o použití finančných prostriedkov základného fondu, ktorý vykazuje prebytok finančných prostriedkov, na poskytnutie finančnej výpomoci do iného základného fondu, v ktorom nie je dostatok finančných prostriedkov na dávky, na ktorých úhradu je určený.

(2) Zostatok správneho fondu nevyčerpaný k 31. decembru 2013 sa prevedie do 10 dní od schválenia účtovnej závierky Sociálnej poisťovne za rok 2013 národnou radou do rezervného fondu solidarity.

**§ 293db**

Zamestnávateľ zamestnanca, ktorý je k 31. decembru 2013 a po tomto dni štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo ktorý je členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa, je povinný oznámiť túto skutočnosť organizačnej zložke Sociálnej poisťovne do 31. januára 2014.

**§ 293dc**

Sociálna poisťovňa môže postúpiť pohľadávky uvedené v § 293s ods. 1, § 293ak a § 293cd ods. 1 od 1. januára 2014 podľa § 149 ods. 1 účinného od 1. januára 2014.

**§ 293dd****Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2015**

Ak samostatne zárobkovo činná osoba nesplní pred 1. januárom 2015 povinnosť podľa § 228 ods. 1 v znení účinnom do 31. decembra 2014, postupuje sa podľa zákona v znení účinnom pred 1. januárom 2015.

**§ 293de****Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. júla 2014**

(1) Dobrovoľne nemocensky poistenej osobe alebo dobrovoľne poistenej osobe v nezamestnanosti, ktorej toto dobrovoľné poistenie malo trvať po 30. júni 2014 a ktorá je povinne nemocensky poistená k 1. júlu 2014, dobrovoľné nemocenské poistenie a dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti zaniká od 1. júla 2014, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak.

(2) Dobrovoľné poistenie v nezamestnanosti nezaniká podľa odseku 1, ak sú splnené podmienky podľa § 19 ods. 2 písm. b).

(3) Dobrovoľne nemocensky poistená osoba, ktorej vzniklo dobrovoľné nemocenské poistenie pred 1. júlom 2014, toto poistenie trvalo k 30. júnu 2014 a povinné nemocenské poistenie jej trvá aj po 30. júni 2014, a k tomuto dňu nezískala najmenej 270 dní dobrovoľného nemocenského poistenia, je dobrovoľne nemocensky poistená podľa zákona účinného do 30. júna 2014 aj po tomto dni, najdlhšie do dňa, v ktorom získa najmenej 270 dní dobrovoľného nemocenského poistenia a najmenej 26 týždňov nepretržitého dobrovoľného nemocenského poistenia, ak dobrovoľné nemocenské poistenie nezaniklo skôr. Ak poistencovi zaniklo dobrovoľné nemocenské poistenie v deň, v ktorom získal najmenej 270 dní dobrovoľného nemocenského poistenia a najmenej 26 týždňov nepretržitého dobrovoľného nemocenského poistenia, a k tomuto dňu mu vznikne dobrovoľné nemocenské poistenie podľa zákona účinného od 1. júla 2014, toto poistenie je nepretržité.

**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2015****§ 293df**

Nárok na predčasný starobný dôchodok, ktorý vznikol pred 1. januárom 2015, sa posudzuje podľa zákona účinného do 31. decembra 2014.

**§ 293dg**

Obdobie starobného dôchodkového sporenia získané pred 1. januárom 2015 podľa predpisov účinných do 31. decembra 2014 je obdobím účasti na starobnom dôchodkovom sporení.

**§ 293dh**

Ak dôvod na poskytnutie nemocenskej dávky a úrazovej dávky vznikol pred 1. januárom 2015, rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu je rozhodujúce obdobie na zistenie denného vymeriavacieho základu podľa zákona účinného do 31. decembra 2014.

**§ 293di**

(1) Ak poistenec bol 31. decembra 2014 dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok a poberal tento dôchodok alebo jeho časť, suma starobného dôchodku sa od 1. januára 2015 určí tak, že k sume starobného dôchodku vyplácanej k 1. januáru 2015 sa pripočíta

suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti pred 1. januárom 2015 a aktuálnej dôchodkovej hodnoty; o určení sumy starobného dôchodku sa rozhodne do 31. marca 2015.

(2) Poistencovi, ktorý bol v roku 2015 dôchodkovo poistený po splnení podmienok nároku na starobný dôchodok, poberal tento dôchodok alebo jeho časť a dôchodkové poistenie mu zaniklo pred 31. decembrom 2015 a nebol dôchodkovo poistený k 31. decembru 2014, sa určí na žiadosť suma starobného dôchodku tak, že k sume starobného dôchodku vyplácanej ku dňu zániku dôchodkového poistenia sa pripočíta suma určená ako súčin súčtu jednej polovice osobných mzdových bodov získaných za obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti v roku 2015 a aktuálnej dôchodkovej hodnoty.

(3) Zamestnávateľ je povinný predložiť pobočke evidenčný list dôchodkového poistenia za obdobie pred 1. augustom 2006 za zamestnanca, ktorý je poberateľ starobného dôchodku a získal obdobie dôchodkového poistenia počas poberania starobného dôchodku alebo jeho časti, do 31. januára 2015, ak ho už Sociálnej poisťovni nepredložil.

### **Prechodné ustanovenia účinné od 15. marca 2015**

#### **§ 293dj**

(1) Suma podľa osobitného predpisu<sup>123)</sup> prevedená dôchodkovou správcovskou spoločnosťou na účet Sociálnej poisťovne v Štátnej pokladnici za poistenca, ktorému zanikla účasť na starobnom dôchodkovom sporení podľa osobitného predpisu,<sup>123)</sup> sa považuje za poistné zaplatené na starobné poistenie za obdobie jeho účasti na starobnom dôchodkovom sporení.

(2) Starobný dôchodok a predčasný starobný dôchodok poistenca, za ktorého bola prevedená suma podľa odseku 1, sa za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení neznižuje.

#### **§ 293dk**

Správny fond sa tvorí najviac vo výške 2,15 % aj zo sumy podľa § 293dj ods. 1.

#### **§ 293dl**

### **Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2015**

(1) Sociálna poisťovňa zašle do 31. augusta 2015 poberateľovi starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku, ktoré sa vyplácajú k 1. júlu 2015, písomnú výzvu na preukázanie skutočností rozhodujúcich na určenie sumy zvýšenia tohto dôchodku na sumu minimálneho dôchodku, ak suma tohto dôchodku alebo úhrn súm podľa § 82b ods. 3 písm. c) je nižší ako suma minimálneho dôchodku.

(2) Ak nárok na výplatu starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku po dovŕšení dôchodkového veku vznikol pred 1. júlom 2015, trvá aj po 30. júni 2015 a suma tohto dôchodku alebo úhrn súm podľa § 82b ods. 3 písm. c) je nižší ako suma minimálneho dôchodku, o sume zvýšenia tohto dôchodku na sumu minimálneho dôchodku Sociálna poisťovňa rozhodne bez žiadosti do 60 dní od preukázania skutočností rozhodujúcich na určenie tejto sumy.

(3) Štát poskytuje finančné prostriedky na osobitný účet Sociálnej poisťovne na úhradu výdavkov spojených s konaním o nároku na zvýšenie sumy starobného dôchodku a sumy invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku na sumu minimálneho dôchodku podľa odsekov 1 a 2, ktoré sa poukazujú prostredníctvom rozpočtových výdavkov kapitoly štátneho rozpočtu ministerstva.

**Prechodné ustanovenia účinné od 1. januára 2016****§ 293dm**

(1) Vdova, ktorej manžel zomrel pred 1. júlom 2003 a zanikol jej nárok na vdovský dôchodok, má nárok na vdovský dôchodok, ak spĺňa podmienky nároku na vdovský dôchodok a jeho výplatu podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004; na lehotu dvoch rokov alebo piatich rokov podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa neprihliada. Suma vdovského dôchodku podľa prvej vety sa určí podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 vrátane úpravy a zvýšenia vdovského dôchodku podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2016, ktoré by patrili odo dňa splnenia podmienok nároku na vdovský dôchodok. Suma vdovského dôchodku sa z dôvodu súbehu s príjmom zo zárobkovej činnosti neznižuje.

(2) Vdova, ktorej manžel zomrel pred 1. januárom 2004 a zanikol jej nárok na výplatu vdovského dôchodku, má nárok na výplatu vdovského dôchodku, ak spĺňa podmienky nároku na výplatu vdovského dôchodku podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004; na lehotu dvoch rokov alebo piatich rokov podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa neprihliada. Suma vdovského dôchodku podľa prvej vety sa určí tak, že suma vdovského dôchodku, ktorá patrila ku dňu predchádzajúcemu zániku nároku na výplatu vdovského dôchodku, sa zvýši odo dňa splnenia podmienok nároku na výplatu vdovského dôchodku podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2016.

(3) Nárok na výplatu vdovského dôchodku podľa odsekov 1 a 2 vzniká najskôr od 1. januára 2016.

(4) O nároku na vdovský dôchodok podľa odseku 1 a o nároku na výplatu vdovského dôchodku podľa odseku 2 Sociálna poisťovňa rozhodne do šiestich mesiacov od začatia konania.

**§ 293dn**

(1) Vdovec, ktorého manželka zomrela pred 1. januárom 2004, nevznikol mu nárok na vdovecký dôchodok podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2016 alebo mu zanikol nárok na taký vdovecký dôchodok a dovŕšil dôchodkový vek alebo bol uznaný za invalidného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a táto invalidita trvá aj po 31. decembri 2015, má nárok na vdovecký dôchodok najskôr od 1. januára 2016 po manželke, ktorá

- a) ku dňu smrti bola poberateľkou starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku, invalidného dôchodku, čiastočného invalidného dôchodku alebo dôchodku za výsluhu rokov,
- b) ku dňu smrti splnila podmienky nároku na starobný dôchodok, pomerný starobný dôchodok alebo získala dobu zamestnania na nárok na invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, alebo
- c) zomrela v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

(2) Suma vdoveckého dôchodku podľa odseku 1 je 136,50 eur mesačne.

(3) Na zvyšovanie vdoveckého dôchodku podľa odseku 1 platí § 82 rovnako.

(4) Pri súbehu nárokov na výplatu vdoveckého dôchodku podľa odseku 1 s inou dôchodkovou dávkou platí § 81 ods. 2 až 5 rovnako.

(5) Vdovec nemá nárok na vdovecký dôchodok podľa odseku 1, ak

- a) má nárok na vdovecký výsluhový dôchodok alebo vdovecký dôchodok podľa osobitného predpisu,<sup>2)</sup>

- b) uzatvoril manželstvo alebo
- c) na základe právoplatného rozhodnutia súdu spôsobil smrť manželky úmyselným trestným činom.

(6) O nároku na vdovecký dôchodok podľa odseku 1 Sociálna poisťovňa rozhodne do šiestich mesiacov od začatia konania.

(7) Ustanovenie § 293n sa od 1. januára 2016 nepoužije.

#### **§ 293do**

##### **Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2016**

Zamestnanec podľa tohto zákona nie je v období od 1. januára 2016 do 31. decembra 2021 fyzická osoba v právnom vzťahu na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu podľa osobitného predpisu.<sup>124)</sup>

#### **§ 293dp**

##### **Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2016**

(1) Konanie o opravnom prostriedku začaté pred 1. júlom 2016 sa dokončí podľa predpisov účinných do 30. júna 2016.

(2) Opravný prostriedok proti rozhodnutiu vydanému pred 1. júlom 2016, ktorý bol podaný v súlade s predpismi účinnými v čase vydania rozhodnutia a bol doručený súdu alebo ústrediu po 30. júni 2016, sa považuje za odvolanie podľa zákona účinného od 1. júla 2016 podané včas a riadne.

##### **Prechodné ustanovenia účinné od 30. októbra 2016**

#### **§ 293dq**

(1) Dôchodková dávka okrem vyrovnávacieho príplatku vyplácaná k 1. januáru 2017 a dôchodková dávka okrem vyrovnávacieho príplatku priznaná od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 sa zvyšujú podľa § 82 ods. 2 písm. e), ods. 3 písm. e), ods. 4 písm. e), ods. 5 písm. e), ods. 6 písm. e), ods. 7 písm. e), ods. 9 a 10 najmenej o pevnú sumu určenú 2 % z priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky podľa § 82 ods. 2 až 7 bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku.

(2) Úrazová renta vyplácaná k 1. januáru 2017 a úrazová renta priznaná od 1. januára 2017 do 31. decembra 2017 sa zvyšujú podľa § 89 ods. 9 písm. a) piateho bodu najmenej o 2 %.

#### **§ 293dr**

(1) Pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky v roku 2017 je

- a) 8,20 eura, ak ide o starobný dôchodok,
- b) 2,50 eura, ak ide o starobný dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice,
- c) 7,90 eura, ak ide o predčasný starobný dôchodok,
- d) 3 eurá, ak ide o predčasný starobný dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice,
- e) 7,10 eura, ak ide o invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, invalidný dôchodok podľa § 266 a sociálny dôchodok,
- f) 2,60 eura, ak ide o invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať



zárobkovú činnosť o viac ako 70 % vyplácaný v sume jednej polovice a invalidný dôchodok podľa § 266 vyplácaný v sume jednej polovice,

- g) 4 eurá, ak ide o invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %,
- h) 1,70 eura, ak ide o invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % vyplácaný v sume jednej polovice,
- i) 5,30 eura, ak ide o vdovský dôchodok a vdovecký dôchodok,
- j) 2,30 eura, ak ide o vdovský dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice a vdovecký dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice,
- k) 2,60 eura, ak ide o sirotský dôchodok,
- l) 1,40 eura, ak ide o sirotský dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice.

(2) Percento zvýšenia úrazovej renty v roku 2017 je 2 %.

(3) Ustanovenia § 82 ods. 12 písm. a) a § 89 ods. 10 sa v roku 2016 neuplatňujú.

### **Prechodné ustanovenia účinné od 1. januára 2018**

#### **§ 293ds**

(1) Ak suma starobného dôchodku bola určená podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 a starobný dôchodok sa vypláca po 31. decembri 2017, suma starobného dôchodku sa novo určí podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 z priemerného mesačného zárobku určeného podľa odsekov 2 až 6 vrátane zvýšenia starobného dôchodku za obdobie dôchodkového poistenia po vzniku nároku na starobný dôchodok získané po 31. decembri 2003, ak starobný dôchodok bol priznaný v roku

- a) 1988 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 v sume najmenej 2 733 Sk,
- b) 1989 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 v sume najmenej 2 750 Sk,
- c) 1990 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 v sume najmenej 2 767 Sk,
- d) 1991 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 v sume najmenej 3 689 Sk,
- e) 1992 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 v sume najmenej 2 900 Sk,
- f) 1993 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 v sume najmenej 2 934 Sk,
- g) 1994 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 v sume najmenej 3 134 Sk,
- h) 1995 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 v sume najmenej 3 334 Sk,
- i) 1996 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 v sume najmenej 3 667 Sk,
- j) 1997 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 v sume najmenej 3 767 Sk,
- k) 1998 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003

v sume najmenej 3 867 Sk,

- l) 1999 z priemerného mesačného zárobku podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 v sume najmenej 3 967 Sk,
- m) 2000 z priemerného mesačného zárobku podľa § 293k ods. 3 a 4 v sume najmenej 4 067 Sk,
- n) 2001 z priemerného mesačného zárobku podľa § 293k ods. 3 a 4 v sume najmenej 4 167 Sk,
- o) 2002 z priemerného mesačného zárobku podľa § 293k ods. 3 a 4 v sume najmenej 4 267 Sk,
- p) 2003 z priemerného mesačného zárobku podľa § 293k ods. 3 a 4 v sume najmenej 4 337 Sk.

(2) Priemerný mesačný zárobok na určenie sumy starobného dôchodku podľa odseku 1 je priemerný mesačný zárobok, z ktorého bola vypočítaná suma starobného dôchodku, neupravený podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 alebo podľa § 293k ods. 3 a 4.

(3) Na určenie sumy starobného dôchodku podľa odseku 1, ktorého základnú výmeru podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 tvorí 50 % priemerného mesačného zárobku, sa priemerný mesačný zárobok podľa odseku 2 do sumy

- a) 2 500 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 2 500 Sk do sumy 8 525 Sk sa započítava 35 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. a),
- b) 2 600 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 2 600 Sk do sumy 8 690 Sk sa započítava 35 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. b),
- c) 2 700 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 2 700 Sk do sumy 8 901 Sk sa započítava 36 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. c),
- d) 2 500 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 2 500 Sk do sumy 9 162 Sk sa započítava 32 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. d),
- e) 2 800 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 2 800 Sk do sumy 9 691 Sk sa započítava 39 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. e),
- f) 3 000 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 3 000 Sk do sumy 10 652 Sk sa započítava 37 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. f),
- g) 4 500 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 4 500 Sk do sumy 12 068 Sk sa započítava 41 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. g),
- h) 5 700 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 5 700 Sk do sumy 13 959 Sk sa započítava 41 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. h),
- i) 6 000 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 6 000 Sk do sumy 16 309 Sk sa započítava 41 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. i),
- j) 6 800 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 6 800 Sk do sumy 18 939 Sk sa započítava 41 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. j),
- k) 7 900 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 7 900 Sk do sumy 21 749 Sk sa započítava 41 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. k),
- l) 8 500 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 8 500 Sk do sumy 24 524 Sk sa započítava 41 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. l),
- m) 8 700 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 8 700 Sk do sumy 27 184 Sk sa započítava 38 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. m),
- n) 9 300 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 9 300 Sk do sumy 29 725 Sk sa započítava 38 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. n),
- o) 10 400 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 10 400 Sk do sumy 32 252 Sk sa započítava 38 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. o),

- p) 11 200 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 11 200 Sk do sumy 34 823 Sk sa započítava 38 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. p).

(4) Na určenie sumy starobného dôchodku podľa odseku 1, ktorého základnú výmeru podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 tvorí 55 % priemerného mesačného zárobku, sa priemerný mesačný zárobok podľa odseku 2 do sumy

- a) 2 000 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 2 000 Sk do sumy
1. 8 525 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. a),
  2. 8 690 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. b),
  3. 8 901 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. c),
  4. 9 162 Sk sa započítava 22 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. d),
- b) 2 200 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 2 200 Sk do sumy 9 691 Sk sa započítava 26 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. e),
- c) 2 300 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 2 300 Sk do sumy 10 652 Sk sa započítava 24 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. f),
- d) 3 000 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 3 000 Sk do sumy 12 068 Sk sa započítava 31 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. g),
- e) 3 800 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 3 800 Sk do sumy 13 959 Sk sa započítava 31 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. h),
- f) 3 900 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 3 900 Sk do sumy 16 309 Sk sa započítava 31 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. i),
- g) 4 500 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 4 500 Sk do sumy 18 939 Sk sa započítava 31 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. j),
- h) 5 100 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 5 100 Sk do sumy 21 749 Sk sa započítava 31 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. k),
- i) 5 700 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 5 700 Sk do sumy 24 524 Sk sa započítava 31 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. l),
- j) 6 400 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 6 400 Sk do sumy 27 184 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. m),
- k) 6 800 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 6 800 Sk do sumy 29 725 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. n),
- l) 7 500 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 7 500 Sk do sumy 32 252 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. o),
- m) 8 000 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 8 000 Sk do sumy 34 823 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. p).

(5) Na určenie sumy starobného dôchodku podľa odseku 1, ktorého základnú výmeru podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 tvorí 60 % priemerného mesačného zárobku, sa priemerný mesačný zárobok podľa odseku 2 do sumy

- a) 1 500 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 1 500 Sk do sumy
1. 8 525 Sk sa započítava 26 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. a),

2. 8 690 Sk sa započítava 26 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. b),
  3. 8 901 Sk sa započítava 26 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. c),
  4. 9 162 Sk sa započítava 21 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. d),
- b) 1 600 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 1 600 Sk do sumy 9 691 Sk sa započítava 23 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. e),
  - c) 1 700 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 1 700 Sk do sumy 10 652 Sk sa započítava 22 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. f),
  - d) 2 300 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 2 300 Sk do sumy 12 068 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. g),
  - e) 2 900 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 2 900 Sk do sumy 13 959 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. h),
  - f) 3 000 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 3 000 Sk do sumy 16 309 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. i),
  - g) 3 500 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 3 500 Sk do sumy 18 939 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. j),
  - h) 4 000 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 4 000 Sk do sumy 21 749 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. k),
  - i) 4 200 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 4 200 Sk do sumy 24 524 Sk sa započítava 27 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. l),
  - j) 4 600 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 4 600 Sk do sumy 27 184 Sk sa započítava 25 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. m),
  - k) 4 800 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 4 800 Sk do sumy 29 725 Sk sa započítava 25 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. n),
  - l) 5 400 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 5 400 Sk do sumy 32 252 Sk sa započítava 25 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. o),
  - m) 5 900 Sk započítava v plnej sume a zo sumy nad 5 900 Sk do sumy 34 823 Sk sa započítava 25 %, ak sa určuje suma starobného dôchodku podľa odseku 1 písm. p).
- (6) Priemerný mesačný zárobok podľa odsekov 3 až 5 sa zaokrúhľuje na celé slovenské koruny nahor.
- (7) Pri určení sumy starobného dôchodku podľa odsekov 1 až 6 sa na obmedzenia najvyššou výmerou podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 a na úpravu prislúchajúcu k starobnému dôchodku podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2018 neprihliada.
- (8) Starobný dôchodok sa na účely odsekov 1 až 7 považuje za priznaný v roku 2003, ak
- a) poistencovi, ktorý splnil podmienky nároku na starobný dôchodok podľa predpisu účinného do 31. decembra 2003 a k 31. decembru 2003 nebol nepretržite zamestnaný, vznikne prvýkrát nárok na výplatu starobného dôchodku po 31. decembri 2003,
  - b) nárok na starobný dôchodok vznikol podľa § 259 ods. 2.
- (9) Nárok na výplatu starobného dôchodku v sume určenej podľa odsekov 1 až 8 vzniká
- a) od 1. januára 2018, ak suma starobného dôchodku určená podľa odsekov 1 až 8 je vyššia ako suma starobného dôchodku vyplácaného k tomuto dňu,

- b) odo dňa, od ktorého po 1. januári 2018 vznikne nárok na výplatu starobného dôchodku, ak suma starobného dôchodku určená podľa odsekov 1 až 8 je vyššia ako suma starobného dôchodku, ktorá patrí k tomuto dňu pred jej novým určením podľa odsekov 1 až 8.

### § 293dt

(1) Ak suma starobného dôchodku bola určená podľa predpisov účinných pred 1. októbrom 1988 a starobný dôchodok sa vypláca po 31. decembri 2017, starobný dôchodok sa zvýši od 1. januára 2018 o 25,50 eura, ak starobný dôchodok bol priznaný

- a) pred rokom 1965 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 1 509 Sk,  
b) v roku

1. 1965 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 1 509 Sk,
2. 1966 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 1 536 Sk,
3. 1967 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 1 568 Sk,
4. 1968 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 1 619 Sk,
5. 1969 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 1 698 Sk,
6. 1970 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 1 794 Sk,
7. 1971 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 1 894 Sk,
8. 1972 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 1 998 Sk,
9. 1973 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 034 Sk,
10. 1974 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 063 Sk,
11. 1975 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 088 Sk,
12. 1976 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 114 Sk,
13. 1977 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 141 Sk,
14. 1978 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 166 Sk,
15. 1979 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 192 Sk,
16. 1980 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 217 Sk,
17. 1981 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 242 Sk,
18. 1982 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 264 Sk,
19. 1983 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 285 Sk,
20. 1984 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 304 Sk,
21. 1985 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 322 Sk,
22. 1986 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 333 Sk,
23. 1987 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 333 Sk,
24. 1988 z priemerného mesačného zárobku v sume najmenej 2 333 Sk.

(2) Starobný dôchodok sa na účely odseku 1 považuje za priznaný v roku 1988, ak poistencovi bola suma starobného dôchodku určená podľa predpisov účinných pred 1. októbrom 1988 a nárok na výplatu starobného dôchodku vznikne prvýkrát po 31. decembri 1988.

### § 293du

O sume starobného dôchodku podľa § 293ds a 293dt sa rozhodne najneskôr do 31. októbra

2018.

### § 293dv

Na účely tohto zákona sa slovenskou korunou rozumie aj koruna česko-slovenská.

## **Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2018**

### § 293dw

(1) Do obdobia dôchodkového poistenia sa započítava obdobie pred 1. januárom 2018, počas ktorého fyzická osoba, ktorá

- a) sa starala o dieťa, spĺňala podmienky podľa § 15 ods. 1 písm. c) alebo písm. d) okrem podmienky podania prihlášky,
- b) poberala peňažný príspevok na opatrovanie alebo vykonávala osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, spĺňala podmienky podľa § 15 ods. 1 písm. e) okrem podmienky podania prihlášky.

(2) Za obdobie podľa odseku 1 sa osobný mzdový bod určí ako podiel úhrnu vymeriavacích základov za kalendárny rok, z ktorých by platil štát poistné na dôchodkové poistenie a poistné do rezervného fondu solidarity, a všeobecného vymeriavacieho základu platného v kalendárnom roku, za ktorý by štát platil toto poistné.

### § 293dx

(1) Od 1. januára 2018 do 31. decembra 2021 sa dôchodková dávka, okrem vyrovnávacieho príplatku, vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka, okrem vyrovnávacieho príplatku, priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka zvyšuje podľa § 82, najmenej o pevnú sumu určenú 2 % z priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky vykazanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Príslušnou dôchodkovou dávkou podľa prvej vety pre

- a) invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, invalidný dôchodok podľa § 266 a sociálny dôchodok je invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %,
- b) invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % je invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %.

(2) Pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky, ktorá sa

- a) nevypláca v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkových dávok, sa určí z priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky, ktorá sa nevypláca v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkových dávok,
- b) vypláca v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkových dávok, sa určí z priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky, ktorá sa vypláca v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkových dávok.

(3) Na určenie priemernej mesačnej sumy starobného dôchodku, priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % sa zohľadňuje suma starobného dôchodku a suma invalidného dôchodku bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku.

(4) Dôchodková dávka, ktorej suma bola určená s prihliadnutím na obdobie poistenia získané v cudzine podľa osobitného predpisu<sup>4)</sup> alebo podľa medzinárodnej zmluvy, sa zvýši najmenej o pomernú časť pevnej sumy, ktorá zodpovedá pomernej časti, v akej sa priznal čiastkový dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky.

(5) Sociálna poisťovňa na svojom webovom sídle zverejní

- a) priemerné mesačné sumy dôchodkových dávok na účely odsekov 1 až 3 platné k 30. júnu kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku, do 31. augusta kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku,
- b) pevnú sumu zvýšenia dôchodkovej dávky najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

(6) Od 1. januára 2018 do 31. decembra 2021 sa úrazová renta vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a úrazová renta priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka zvyšuje podľa § 89 ods. 8 najmenej o 2 %.

### **§ 293dy**

Ak poistenec bol zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie pred 1. januárom 2018 a nevznikol mu nárok na dávku v nezamestnanosti, o nároku na dávku v nezamestnanosti sa opätovne rozhodne na žiadosť poistenca podľa zákona účinného od 1. januára 2018.

### **§ 293dz**

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny je povinné Sociálnej poisťovni zaslať do 10. januára 2018 v rozsahu a spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou údaje

- a) podľa § 233 ods. 12 písm. c) prvého bodu o fyzických osobách, ktoré sú po 31. decembri 2017 poberateľmi rodičovského príspevku, na ktorý vznikol nárok pred 1. januárom 2018, a o dieťať,
- b) podľa § 233 ods. 12 písm. c) druhého bodu o fyzických osobách, ktorým sa po 31. decembri 2017 poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu,<sup>35)</sup> na ktorý vznikol nárok pred 1. januárom 2018, a o dieťať,
- c) o fyzických osobách, ktoré majú podľa zmluvy o výkone osobnej asistencie uzatvorenej pred 1. januárom 2018 vykonávať osobnú asistenciu fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím najmenej 140 hodín mesačne podľa osobitného predpisu.<sup>35a)</sup>

### **§ 293ea**

Pre zamestnávateľa, ktorý začal zamestnávať aspoň jedného zamestnanca pred 1. januárom 2018, sa lehota na prihlásenie sa do registra zamestnávateľov, ktorá má uplynúť po 31. decembri 2017, posudzuje podľa zákona účinného do 31. decembra 2017.

### **§ 293eaa**

#### **Prechodné ustanovenia účinné od 1. apríla 2018**

(1) Pohľadávku na poistnom vzniknutú do 31. decembra 2016, pohľadávku na penále, ktoré sa viaže na toto poistné, alebo pohľadávku na pokute vzniknutú do 31. decembra 2016 voči nemocnici,<sup>124a)</sup> môže Sociálna poisťovňa postúpiť podľa § 149 na právnickú osobu so 100-percentnou majetkovou účasťou štátu, určenú ministerstvom po dohode s ministerstvom financií; § 149 ods. 2 sa nepoužije.

(2) Právnická osoba so 100-percentnou majetkovou účasťou štátu uvedená v odseku 1 môže nakladať s postúpenou pohľadávkou ako vlastník aj iným spôsobom ako podľa § 149 ods. 9.

(3) Na postúpenie pohľadávky podľa odseku 1 sa od 1. apríla 2018 § 277b až 277d nepoužijú.

#### **§ 293eb**

##### **Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. mája 2018**

Právne vzťahy medzi Sociálnou poisťovňou a veriteľom podľa osobitných predpisov,<sup>93adc)</sup> bankou, zahraničnou bankou a pobočkou zahraničnej banky<sup>93add)</sup> vzniknuté pred 1. májom 2018, týkajúce sa poskytovania a overovania údajov z informačného systému Sociálnej poisťovne, sú platné do 30. apríla 2018.

#### **§ 293ec**

##### **Prechodné ustanovenia účinné od 1. mája 2018**

(1) Súčasťou vymeriavacieho základu zamestnanca podľa § 138 ods. 1 je aj príjem oslobodený od dane podľa osobitného predpisu,<sup>125)</sup> ktorý plynie zamestnancovi počas kalendárneho roka 2019 a 2020.

(2) Súčasťou vymeriavacieho základu zamestnanca podľa § 138 ods. 1 je aj príjem oslobodený od dane podľa osobitného predpisu,<sup>126)</sup> ktorý plynie zamestnancovi počas kalendárneho roka 2018.

#### **§ 293ed**

##### **Prechodné ustanovenie účinné od 30. októbra 2018**

Ministerstvo v roku 2018 opatrenie podľa § 65a ods. 3 nevydá.

#### **§ 293ee**

##### **Prechodné ustanovenia účinné od 1. novembra 2018**

(1) Pohľadávku na penále, ktoré sa viaže na poistné za obdobie do 31. decembra 2016, vzniknutú voči zdravotníckemu zariadeniu, okrem pohľadávky podľa § 293eaa, môže Sociálna poisťovňa postúpiť podľa § 149 na právnickú osobu so 100 % majetkovou účasťou štátu určenú ministerstvom po dohode s ministerstvom financií; § 149 ods. 2 sa nepoužije.

(2) Právnická osoba so 100 % majetkovou účasťou štátu uvedená v odseku 1 môže nakladať s postúpenou pohľadávkou ako vlastník aj iným spôsobom ako podľa § 149 ods. 9.

(3) Na postúpenie pohľadávky podľa odseku 1 sa od 1. novembra 2018 § 277b až 277d nepoužijú.

#### **§ 293ef**

##### **Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2021**

Sociálna poisťovňa prideli identifikačné číslo právneho vzťahu zamestnanca, ktorý je k 1. januáru 2021 v právnom vzťahu k zamestnávateľovi a zamestnávateľ z tohto dôvodu prihlásil zamestnanca pred 1. januárom 2021 do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia, a sprístupní ho zamestnávateľovi do 31. januára 2021.

#### **§ 293eh**

##### **Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2019**

Súčasťou vymeriavacieho základu zamestnanca podľa § 138 ods. 1 je aj príjem oslobodený od dane podľa osobitného predpisu,<sup>127)</sup> ktorý plynie zamestnancovi počas kalendárneho roka 2018.



**§ 293ei****Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. júla 2019**

Štátnozamestnanecký pomer štátneho zamestnanca, ktorého zamestnávateľom bolo pred 1. júlom 2019 Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky a služobný pomer neozbrojeného príslušníka finančnej správy,<sup>39e)</sup> ktorý po 30. júni 2019 bezprostredne nadväzuje na štátnozamestnanecký pomer štátneho zamestnanca, sa na účely tohto zákona považujú za jeden právny vzťah.

**§ 293eia****Prechodné ustanovenia účinné od 1. septembra 2019**

(1) Súčasťou vymeriavacieho základu zamestnanca podľa § 138 ods. 1 nie je suma peňažného plnenia podľa osobitných predpisov<sup>128)</sup> vyplatená v termíne podľa osobitných predpisov<sup>129)</sup> najviac v sume 500 eur, ktorá plyní zamestnancovi v roku 2021 od každého zamestnávateľa, ak suma tohto peňažného plnenia je najmenej vo výške 500 eur a pracovnoprávny (štátnozamestnanecký) vzťah zamestnanca u tohto zamestnávateľa k 30. aprílu 2021 trvá nepretržite najmenej 24 mesiacov.

(2) Súčasťou vymeriavacieho základu zamestnanca podľa § 138 ods. 1 nie je suma peňažného plnenia podľa osobitných predpisov<sup>130)</sup> vyplatená v termíne podľa osobitných predpisov<sup>129)</sup> najviac v sume 500 eur, ktorá plyní zamestnancovi v rokoch 2019 až 2021 od každého zamestnávateľa, ak suma tohto peňažného plnenia je najmenej vo výške priemerného mesačného zárobku (funkčného platu) zamestnanca,<sup>131)</sup> pracovnoprávny (štátnozamestnanecký) vzťah zamestnanca u tohto zamestnávateľa k 31. októbru príslušného kalendárneho roka trvá nepretržite najmenej 48 mesiacov a v príslušnom kalendárnom roku plyní zamestnancovi peňažné plnenie podľa osobitných predpisov<sup>128)</sup> vyplatené v termíne podľa osobitných predpisov,<sup>129)</sup> suma tohto peňažného plnenia je najmenej vo výške 500 eur a pracovnoprávny (štátnozamestnanecký) vzťah zamestnanca u tohto zamestnávateľa k 30. aprílu príslušného kalendárneho roka trvá nepretržite najmenej 24 mesiacov; príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom zamestnancovi plyní peňažné plnenie.

(3) Uplatnením odsekov 1 a 2 sa na určenie vymeriavacieho základu zamestnanca podľa § 138 ods. 1 nepoužije príjem oslobodený od dane podľa osobitného predpisu.<sup>132)</sup>

**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2020****§ 293ej**

(1) Ak nárok na vyrovnávací príplatok vznikol pred 1. januárom 2020, podmienky nároku na vyrovnávací príplatok a na jeho výplatu sa posudzujú podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019.

(2) Ak poistencovi uvedenému v § 66a ods. 1, § 68a a § 73a ods. 1 vznikol nárok na starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok pred 1. januárom 2020, Sociálna poisťovňa určí sumu dôchodku podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2020 na jeho žiadosť len raz ku dňu prvého nároku na výplatu dôchodku po 31. decembri 2019.

(3) Suma starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku určená podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2020 nesmie byť nižšia ako úhrn sumy starobného dôchodku podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019 alebo podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, ak starobný dôchodok bol priznaný podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, alebo sumy predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2019 a sumy vyrovnávacieho príplatku.

(4) Ak poistenec má podľa odsekov 2 a 3 nárok na výplatu starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku za obdobie, za ktoré sa mu vyplatil vyrovnávací príplatok, odo dňa určenia sumy starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku podľa tohto zákona v znení účinnom od 1. januára 2020 zaniká nárok na vyrovnávací príplatok.

(5) O určení sumy dôchodku podľa odseku 2 Sociálna poisťovňa rozhodne do šiestich mesiacov od začatia konania.

#### **§ 293ek**

(1) Ak bol poistenkyni pred 1. januárom 2020 priznaný predčasný starobný dôchodok bez zohľadnenia výchovy dieťaťa, Sociálna poisťovňa rozhodne o sume predčasného starobného dôchodku najneskôr do 31. decembra 2020. Nárok na výplatu predčasného starobného dôchodku v sume podľa prvej vety vzniká najskôr od 1. januára 2020.

(2) Suma invalidného dôchodku, na ktorý vznikol nárok pred 1. januárom 2020, sa určuje podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2020.

#### **§ 293el**

Ustanovenie § 4a sa vzťahuje na zmluvu o výkone činnosti športového odborníka uzatvorenú s účinnosťou najskôr od 1. januára 2020.

#### **§ 293em**

##### **Prechodné ustanovenia účinné od 1. januára 2020**

(1) Pohľadávku na poistnom vzniknutú alebo splatnú za obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2018, pohľadávku na penále, ktoré sa viaže na toto poistné, alebo pohľadávku na pokute vzniknutú alebo splatnú v období od 1. januára 2017 do 31. decembra 2018 voči zdravotníckemu zariadeniu môže Sociálna poisťovňa postúpiť podľa § 149 na právnickú osobu so 100 % majetkovou účasťou štátu, určenú ministerstvom po dohode s ministerstvom financií; § 149 ods. 2 sa nepoužije.

(2) Právnická osoba so 100 % majetkovou účasťou štátu uvedená v odseku 1 môže nakladať s postúpenou pohľadávkou ako vlastník aj iným spôsobom ako podľa § 149 ods. 9.

#### **§ 293en**

##### **Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. januára 2020**

Ak suma starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku poistenca, ktorý je sporiteľ alebo bol sporiteľ podľa osobitného predpisu,<sup>1a)</sup> bola znížená podľa zákona účinného do 31. decembra 2019 a starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok sa vypláca po tomto dátume, suma starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku sa od 1. januára 2020 novo určí podľa zákona účinného od 1. januára 2020; o sume starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku sa rozhodne do 31. marca 2021.

#### **§ 293eo**

##### **Prechodné ustanovenie účinné od 1. januára 2020**

Ustanovenie § 293be ods. 1 a 2 sa od 1. januára 2020 nepoužije.

**§ 293ep****Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. apríla 2021**

Ak potreba osobného a celodenného ošetrovania fyzickej osoby uvedenej v § 39 ods. 1 písm. a) podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. marca 2021 alebo potreba osobnej a celodennej starostlivosti o dieťa uvedené v § 39 ods. 1 písm. b) vznikla pred 1. aprílom 2021 a trvá aj po 31. marci 2021, prerušenie povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti zamestnanca alebo povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia samostatne zárobkovo činnnej osoby z dôvodu potreby tohto ošetrovania alebo potreby tejto starostlivosti a vylúčenie povinnosti platiť poistné z dôvodu potreby tohto ošetrovania alebo potreby tejto starostlivosti sa posudzuje podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. marca 2021.

**§ 293eq****Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. apríla 2020**

Na 13. dôchodok sa § 293dx nevzťahuje.

**Prechodné ustanovenia počas trvania mimoriadnej situácie,  
núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného  
v súvislosti s ochorením COVID-19**

**§ 293er**

(1) Zamestnancovi, ktorý bol v čase trvania mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 (ďalej len „krízová situácia“) uznaný za dočasne práceneschopného z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie,<sup>50)</sup> vzniká nárok na nemocenské od prvého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti. Na zamestnanca podľa prvej vety sa ustanovenie § 37 ods. 2 nepoužije.

(2) Výška nemocenského povinne nemocensky poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby a dobrovoľne nemocensky poistenej osoby, ktorá v čase trvania krízovej situácie bola uznaná za dočasne práceneschopnú z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie<sup>50)</sup> je 55 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57.

(3) V čase krízovej situácie nárok na ošetrovné vzniká od prvého dňa potreby osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti a zaniká dňom skončenia potreby osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti, ak poistenec

- a) osobne a celodenne ošetruje dieťa do dovŕšenia šestnásteho roku veku, ktorého zdravotný stav podľa potvrdenia príslušného lekára nevyhnutne vyžaduje ošetrovanie inou fyzickou osobou, alebo
- b) splnil podmienky nároku na ošetrovné podľa § 39 ods. 1 písm. b),
- c) sa stará o príbuzného v priamom rade, súrodenca, manžela, manželku alebo rodiča manžela alebo manželky, ak zariadenie sociálnych služieb, v ktorom sa takejto osobe poskytuje sociálna služba ambulantnou formou alebo pobytovou formou, bolo rozhodnutím príslušných orgánov uzavreté alebo v ňom bolo nariadené karanténne opatrenie podľa osobitného predpisu.<sup>50)</sup>

(4) Podmienky nároku na ošetrovné podľa odseku 3 sa posudzujú u každého poistenca k prvému dňu jeho osobnej a celodennej starostlivosti alebo osobného a celodenného ošetrovania.

(5) Ošetrovné podľa odseku 3 sa vypláti za to isté obdobie osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti o jednu alebo viac fyzických osôb uvedených v odseku 3 len raz a len jednému poistencovi.

(6) Poistenec, ktorému bolo priznané ošetrovné, je povinný ku koncu kalendárneho mesiaca preukázať nárok na výplatu ošetrovného čestným vyhlásením o tom, v ktorých dňoch dieťa osobne a celodenne ošetroval alebo sa o fyzickú osobu uvedenú v odseku 3 osobne a celodenne staral.

(7) Predškolské zariadenie poskytuje Sociálnej poisťovni na účel overenia splnenia podmienok na vznik nároku na ošetrovné podľa odseku 3 údaje o mene, priezvisku a rodnom čísle dieťaťa, ktoré bolo v čase trvania krízovej situácie zapísané v predškolskom zariadení, a o období, v ktorom bolo v čase trvania krízovej situácie zapísané v predškolskom zariadení.

(8) Zariadenie sociálnych služieb podľa odseku 3 písm. c) poskytuje Sociálnej poisťovni na účel overenia splnenia podmienok na vznik nároku na ošetrovné podľa odseku 3 údaje o mene, priezvisku a rodnom čísle fyzickej osoby, ktorej sa poskytuje sociálna služba podľa odseku 3 písm. c), a o období, v ktorom sa v čase trvania krízovej situácie mala poskytovať sociálna služba podľa odseku 3 písm. c).

(9) Údaje podľa odsekov 7 a 8 je predškolské zariadenie a zariadenie sociálnych služieb podľa odseku 3 písm. c) povinné písomne poskytnúť do troch pracovných dní od účinnosti tohto zákona. Zmeny v údajoch podľa odsekov 7 a 8 je predškolské zariadenie a zariadenie sociálnych služieb podľa odseku 3 písm. c) povinné oznámiť Sociálnej poisťovni bezodkladne.

(10) Poistencovi, ktorému vznikol nárok na ošetrovné pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, tento nárok zanikol v čase krízovej situácie pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a potreba ošetrovania alebo starostlivosti podľa odseku 3 trvá aj po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, vzniká nárok na ošetrovné podľa tohto zákona aj za obdobie potreby ošetrovania alebo starostlivosti, za ktoré nevznikol nárok na ošetrovné pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

### § 293es

(1) Zamestnanec, povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti nie sú povinní platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti do skončenia tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti podľa § 293er ods. 3 a 10.

(2) Zamestnancovi, povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnéj osobe sa neprerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti do skončenia tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti podľa § 293er ods. 3 a 10.

### § 293et

(1) Podporné obdobie v nezamestnanosti podľa § 105 ods. 1, ktoré by uplynulo počas krízovej situácie, sa predlžuje o jeden mesiac. Podporné obdobie v nezamestnanosti podľa § 105 ods. 1, ktoré uplynulo počas krízovej situácie pred účinnosťou tohto zákona, začne opätovne plynúť dňom účinnosti tohto zákona a uplynie o jeden mesiac odo dňa účinnosti tohto zákona.

(2) Na účely § 105 ods. 3 sa do zostávajúcej časti podporného obdobia v nezamestnanosti, ktorá uplynie po skončení krízovej situácie, nezahŕňa predĺženie podporného obdobia v nezamestnanosti

podľa odseku 1.

(3) Na účely § 105 ods. 4 sa do zostávajúcej časti podporného obdobia v nezamestnanosti nezahŕňa predĺženie podporného obdobia v nezamestnanosti podľa odseku 1.

(4) Vláda môže na obdobie trvania krízovej situácie a na obdobie dvoch mesiacov po jej ukončení ustanoviť nariadením vlády podmienky nároku na dávku v nezamestnanosti, podmienky výplaty dávky v nezamestnanosti, dĺžku podporného obdobia v nezamestnanosti a výšku dávky v nezamestnanosti. Ustanovenia zákona, ktoré upravujú dávku v nezamestnanosti, sa neuplatňujú v rozsahu úpravy dávky v nezamestnanosti ustanovenej nariadením vlády podľa prvej vety.

### § 293eu

(1) Počas krízovej situácie sa ustanovenia § 142 ods. 6 písm. c), § 146 ods. 2 a § 153 ods. 5 časť vety za bodkočiarkou neuplatňujú.

(2) Na žiadosť príjemcu dávky sa počas krízovej situácie dávka poukazuje na účet v banke alebo v pobočke zahraničnej banky,<sup>67)</sup> ktorý príjemca dávky uviedol vo svojej žiadosti, ak s týmto spôsobom poukazovania dávky majiteľ účtu súhlasí; majiteľ účtu je povinný vrátiť splátky dôchodku, úrazovej renty a pozostalostnej úrazovej renty poukázané na tento účet po dni smrti poberateľa dávky.

(3) Počas krízovej situácie sa na podanie v súvislosti s dávkami nemocenského poistenia, dávkou garančného poistenia a dávkou v nezamestnanosti urobené elektronickými prostriedkami, ktoré nie je podpísané zaručeným elektronickým podpisom podľa osobitného predpisu<sup>96)</sup> alebo urobené v súlade s dohodou podľa odseku 2, nevyžaduje písomné potvrdenie.

### § 293ev

(1) Nárok na ošetrovné podľa § 293er ods. 3 písm. b) má aj fyzická osoba, ktorá je nemocensky poistená a ktorá sa osobne a celodenne stará o dieťa, ak počas krízovej situácie uplynul mesiac,

- a) v ktorom toto dieťa dovŕšilo tretí rok veku,
- b) v ktorom toto dieťa dovŕšilo šiesty rok veku, ak ide o dieťa, ktoré má dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav podľa osobitného predpisu,<sup>133)</sup>
- c) od ktorého prestalo byť dieťaťom s dlhodobou nepriaznivým stavom podľa osobitného predpisu,<sup>133)</sup> ak je mladšie ako šesť rokov,
- d) v ktorom toto dieťa dovŕšilo šiesty rok veku, ak bolo poistencovi zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu, ak neuplynuli tri roky od právoplatnosti prvého rozhodnutia príslušného orgánu, na ktorého základe bolo poistencovi zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov,
- e) v ktorom uplynuli tri roky od právoplatnosti prvého rozhodnutia príslušného orgánu, na ktorého základe bolo poistencovi zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, ak je toto dieťa mladšie ako šesť rokov.

(2) Poistencovi, ktorému v čase krízovej situácie vznikla potreba osobnej a celodennej starostlivosti podľa odseku 1 pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a táto potreba trvá aj po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, vzniká nárok na ošetrovné podľa tohto zákona aj za obdobie potreby osobnej a celodennej starostlivosti podľa odseku 1, za ktoré nevznikol nárok na ošetrovné pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

**§ 293ew**

(1) Poistné, ktoré je povinný platiť zamestnávateľ alebo povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, ktorí vykazujú pokles čistého obratu podľa osobitného predpisu<sup>134)</sup> alebo pokles príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>6)</sup> o 40 % a viac, za marec 2020 je splatné v termíne do 31. júla 2020, a to aj, ak v čase platenia poistného už platiteľ poistného nie je zamestnávateľom alebo povinne nemocensky poistenou a povinne dôchodkovo poistenou samostatne zárobkovo činnou osobou.

(2) Vláda nariadením vlády

a) ustanoví spôsob určenia poklesu čistého obratu podľa osobitného predpisu<sup>134)</sup> a príjmov z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>6)</sup> podľa odseku 1,

b) môže ustanoviť

1. obdobie, za ktoré sa má platiť poistné v inom termíne splatnosti, ako je ustanovený v § 143 a

2. termín splatnosti poistného za obdobie podľa prvého bodu.

(3) Na plnenie povinností podľa § 231 zamestnávateľa podľa odsekov 1 a 2 sa použije splatnosť poistného podľa § 143 ods. 1 druhej vety až štvrtej vety a ods. 2.

(4) Na splátky dlžných súm poistného podľa odseku 2 písm. b) sa v období po skončení krízovej situácie § 146 ods. 2 neuplatní.

(5) Poistné podľa odsekov 1 a 2 sa na účely § 31 ods. 1 písm. b), ods. 2 a 3 a § 60 ods. 1 do konca tretieho kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom skončila krízová situácia považuje za zaplatené; to neplatí, ak poistné podľa odsekov 1 a 2 nebude zaplatené do konca tretieho kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom skončila krízová situácia.

(6) Prijemca dávky, ktorý nezaplatí poistné podľa odsekov 1 a 2 do konca tretieho kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom skončila krízová situácia, je povinný vrátiť dávku alebo jej časť odo dňa, od ktorého mu nepatrila alebo nepatrila v poskytovanej sume, ak je vyššia ako 5 eur.

(7) Prijemca dávky, ktorý je zamestnancom zamestnávateľa uvedeného v § 7 ods. 2, štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo ktorý je členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa, je povinný vrátiť dávku alebo jej časť odo dňa, od ktorého mu nepatrila alebo nepatrila v poskytovanej sume a je vyššia ako 5 eur, ak zamestnávateľ nezaplatil poistné podľa odsekov 1 a 2 do konca tretieho kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po kalendárnom mesiaci, v ktorom skončila krízová situácia.

**§ 293ex**

(1) Zamestnávateľ alebo povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba nie sú povinní zaplatiť poistné za apríl 2020, ak v apríli 2020 mali uzatvorenú prevádzku na základe rozhodnutia príslušného orgánu<sup>135)</sup> najmenej na 15 dní.

(2) Vláda môže v súvislosti s krízovou situáciou nariadením vlády ustanoviť aj iné obdobie, za ktoré zamestnávateľ alebo povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená

samostatne zárobkovo činná osoba nie sú povinní zaplatiť poistné, podmienky, za ktorých nie sú povinní zaplatiť poistné, a spôsob preukázania ich splnenia.

(3) Uzatvorenie prevádzky podľa odseku 1 preukáže zamestnávateľ alebo povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba čestným vyhlásením, ktoré predloží Sociálnej poisťovni najneskôr do ôsmeho dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý nie je povinná zaplatiť poistné.

(4) Poistné podľa odsekov 1 a 2 sa na účely § 31 ods. 1 písm. b), ods. 2 a 3 a § 60 ods. 1 považuje za zaplatené.

(5) Suma starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku a minimálneho dôchodku poistenca, ktorý je sporiteľ alebo bol sporiteľ podľa osobitného predpisu,<sup>1)</sup> sa za obdobie účasti na starobnom dôchodkovom sporení, počas ktorého je vylúčená povinnosť platiť poistné podľa odsekov 1 a 2, dotknutým poistencom neznižuje.

### § 293ey

(1) Ak samostatne zárobkovo činná osoba nepodala daňové priznanie za rok 2019 podľa osobitného predpisu<sup>43)</sup> do 31. marca 2020, povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie jej

- a) vzniká od prvého dňa tretieho kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom uplynula lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,<sup>136)</sup> ak jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 za rok 2019 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5,
- b) zaniká posledným dňom druhého kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom uplynula lehota na podanie daňového priznania k dani z príjmov podľa osobitného predpisu,<sup>136)</sup> ak jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 za rok 2019 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

(2) Povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe, ktorá má predĺženú lehotu na podanie daňového priznania za rok 2019 podľa osobitného predpisu<sup>137)</sup> a táto lehota uplynie

- a) do 30. septembra 2020,
  - 1. vzniká od 1. decembra 2020, ak jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 za rok 2019 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5,
  - 2. zaniká 30. novembra 2020, ak jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 za rok 2019 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5,
- b) po 30. septembri 2020,
  - 1. vzniká od prvého dňa tretieho kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom uplynula lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,<sup>137)</sup> ak jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 za rok 2019 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5,
  - 2. zaniká posledným dňom druhého kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom uplynula lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,<sup>137)</sup> ak jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 za rok 2019 nebol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5.

(3) Na účely odsekov 1 a 2 platí § 21 ods. 3, 4 prvá veta a druhá veta a ods. 5 prvá veta a tretia veta rovnako. Podmienkou na vznik poistení podľa § 21 ods. 5 prvej vety je, že ku dňu vzniku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia podľa odseku 1 písm. a)

alebo odseku 2 písm. a) prvého bodu alebo písm. b) prvého bodu predchádzajúceho dňu, v ktorom je opätovne oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ku dňu, od ktorého podľa svojho čestného vyhlásenia vykonáva túto činnosť, najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni, alebo ku dňu skončenia prerušenia povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 za rok 2019 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5. Podmienkou na vznik poistení podľa § 21 ods. 5 prvej vety je, že v období od 1. júla 2020 do dňa predchádzajúceho dňu vzniku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia podľa odseku 1 písm. a) alebo odseku 2 písm. a) prvého bodu alebo písm. b) prvého bodu, v ktorom je opätovne oprávnená na výkon alebo na prevádzkovanie činnosti uvedenej v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, alebo v ktorom podľa svojho čestného vyhlásenia vykonáva túto činnosť, najskôr odo dňa doručenia tohto vyhlásenia Sociálnej poisťovni, alebo v ktorom sa skončilo prerušenie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia, jej príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3 za rok 2018 bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu uvedeného v § 138 ods. 5. Ak povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie samostatne zárobkovo činnnej osobe nevznikne podľa § 21 ods. 5 prvej vety, odseky 1 a 2 sa nepoužijú v kalendárnom roku,

- a) v ktorom oprávnenie zaniklo alebo v ktorom podľa čestného vyhlásenia samostatne zárobkovo činnnej osoby nevykonáva činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3, ak táto skutočnosť nastala v období od 1. januára do dňa predchádzajúceho dňu vzniku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia podľa odseku 1 písm. a) alebo odseku 2 písm. a) prvého bodu alebo písm. b) prvého bodu,
- b) ktorý nasleduje po kalendárnom roku, v ktorom oprávnenie zaniklo alebo v ktorom podľa čestného vyhlásenia samostatne zárobkovo činnnej osoby nevykonáva činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. b) a ods. 2 a 3.

(4) Vymeriavací základ povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osoby podľa odsekov 1 a 2 je v období od 1. júla 2020 do dňa vzniku alebo zániku jej povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia podľa odsekov 1 a 2 vymeriavací základ, z ktorého platila poistné na nemocenské poistenie a poistné na dôchodkové poistenie do 30. júna 2020.

(5) Ak samostatne zárobkovo činnnej osobe vznikne povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie podľa odsekov 1 a 2, rozhodujúce obdobie na určenie jej vymeriavacieho základu v období od vzniku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia podľa odsekov 1 a 2 do zániku týchto poistení v roku 2021 je rok 2019.

### § 293ez

Právne účinky opravného daňového priznania podaného v lehote na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu<sup>136)</sup> samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorá podala daňové priznanie za rok 2019 podľa osobitného predpisu<sup>43)</sup> do 31. marca 2020, nastávajú na účely

- a) vzniku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia prvým dňom tretieho kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom uplynula lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,<sup>136)</sup>
- b) zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia posledným dňom druhého kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom uplynula lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu,<sup>136)</sup>
- c) určenia vymeriavacieho základu na platenie poistného, výšky poistného na nemocenské poistenie, výšky poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, výšky poistného na invalidné poistenie a výšky poistného do rezervného fondu



solidarity prvým dňom tretieho kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom uplynula lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu.<sup>136)</sup>

### § 293fa

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky je povinné Sociálnej poisťovni najneskôr do konca kalendárneho mesiaca, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom uplynula lehota na podanie daňového priznania podľa osobitného predpisu<sup>136)</sup> o fyzickej osobe podľa § 293ey ods. 1 a 2 a § 293ez, ktorá na základe daňového priznania alebo posledného opravného daňového priznania za rok 2019 má príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti podľa osobitného predpisu<sup>6)</sup> alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou, oznámiť údaje podľa § 233 ods. 6.

### § 293fb

(1) Poistenec, ktorému vznikol nárok na nemocenské podľa § 293er ods. 1 alebo ods. 2 a tento nárok trvá ku dňu skončenia krízovej situácie, má nárok na nemocenské aj po skončení krízovej situácie, ak spĺňa podmienky podľa § 293er ods. 1 alebo ods. 2.

(2) Na účel § 293er ods. 3 písm. b) sa vo vzťahu k dieťaťu uvedenému v § 39 ods. 1 písm. b) druhého bodu

a) predškolské zariadenie a škola považujú za uzavreté na základe rozhodnutia príslušného orgánu aj po ich otvorení, ak

1. zákonný zástupca dieťaťa neprejaví záujem o účasť dieťaťa na prebiehajúcom výchovno-vzdelávacom procese v predškolskom zariadení alebo v škole z dôvodu obavy o jeho zdravie, alebo

2. dieťa sa nemôže zúčastňovať prebiehajúceho výchovno-vzdelávacieho procesu v predškolskom zariadení alebo v škole z kapacitných dôvodov,

b) zariadenie sociálnych služieb, v ktorom sa dieťaťu poskytuje starostlivosť, považuje za uzavreté na základe rozhodnutia príslušného orgánu aj po jeho otvorení, ak

1. zákonný zástupca dieťaťa neprejaví záujem o poskytovanie starostlivosti dieťaťu v tomto zariadení z dôvodu obavy o jeho zdravie, alebo

2. dieťaťu nemôže byť poskytovaná starostlivosť v tomto zariadení z kapacitných dôvodov.

(3) Na účel § 293er ods. 3 písm. c) sa vo vzťahu k fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje sociálna služba ambulantnou formou alebo pobytovou formou, zariadenie sociálnych služieb, v ktorom sa poskytuje sociálna služba ambulantnou formou alebo pobytovou formou, považuje za uzavreté na základe rozhodnutia príslušného orgánu aj po jeho otvorení, ak

a) táto fyzická osoba alebo jej zákonný zástupca neprejaví záujem o poskytovanie sociálnej služby z dôvodu obavy o jej zdravie, alebo

b) tejto fyzickej osobe nemôže byť poskytovaná sociálna služba z kapacitných dôvodov.

(4) Poistencovi, ktorému vznikol nárok na ošetrovné pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, tento nárok zanikol v čase krízovej situácie pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a potreba starostlivosti podľa § 293er ods. 3 písm. b) alebo písm. c) trvá aj po nadobudnutí účinnosti tohto zákona, vzniká nárok na ošetrovné podľa tohto zákona aj za obdobie potreby ošetrovania alebo starostlivosti, za ktoré nevznikol nárok na ošetrovné pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona.

(5) Okresný úrad v sídle kraja v rámci svojej územnej pôsobnosti poskytuje Sociálnej poisťovni na účel následnej kontroly splnenia podmienok na vznik nároku na ošetrovné podľa § 293er ods. 3 písm. b) do 10. dňa kalendárneho mesiaca údaje o mene, priezvisku, dátume narodenia a rodnom

čísle dieťaťa, ktoré sa zúčastnilo v predchádzajúcom kalendárnom mesiaci na prebiehajúcom výchovno-vzdelávacom procese, a o období, v ktorom sa toto dieťa zúčastnilo na prebiehajúcom výchovno-vzdelávacom procese, spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou; § 293er ods. 7 a 9 sa v tomto prípade neuplatňuje.

(6) Poskytovateľ sociálnej služby poskytuje Sociálnej poisťovni na účel následnej kontroly splnenia podmienok na vznik nároku na ošetrovné podľa § 293er ods. 3 písm. b) a c) do 10. dňa kalendárneho mesiaca údaje o mene, priezvisku, dátume narodenia a rodnom čísle fyzickej osoby, ktorej sa v predchádzajúcom kalendárnom mesiaci poskytovala sociálna služba ambulantnou formou alebo pobytovou formou, a o období, v ktorom sa tejto fyzickej osobe poskytovala sociálna služba ambulantnou formou alebo pobytovou formou, spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou.

#### **§ 293fc**

(1) Zamestnanec, povinne nemocensky poistená a povinne dôchodkovo poistená samostatne zárobkovo činná osoba, dobrovoľne nemocensky poistená osoba, dobrovoľne dôchodkovo poistená osoba a dobrovoľne poistená osoba v nezamestnanosti nie sú povinní platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti do skončenia tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti podľa § 293fb ods. 4.

(2) Zamestnancovi, povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnnej osobe sa neprerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od prvého dňa osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti do skončenia tohto ošetrovania alebo tejto starostlivosti podľa § 293fb ods. 4.

#### **§ 293fd**

(1) V roku 2020 sa § 168 ods. 4 nepoužije.

(2) Použitie zostatku správneho fondu nevyčerpaného k 31. decembru 2019 schvaľuje na návrh generálneho riaditeľa dozorná rada.

(3) Zostatok správneho fondu podľa odseku 2 nevyčerpaný k 31. decembru 2020 sa prevedie do desiatich dní od schválenia účtovnej závierky Sociálnej poisťovne za kalendárny rok 2020 národnou radou do rezervného fondu solidarity.

#### **§ 293fe**

(1) Ustanovenie § 293fb ods. 2 písm. a) sa od účinnosti tohto zákona nepoužije.

(2) Okresný úrad v sídle kraja v rámci svojej územnej pôsobnosti poskytuje Sociálnej poisťovni na účel následnej kontroly splnenia podmienok na vznik nároku na ošetrovné podľa § 293er ods. 3 písm. b) do 10. dňa kalendárneho mesiaca údaje o mene, priezvisku, dátume narodenia a rodnom čísle dieťaťa, ktoré sa nezúčastnilo v predchádzajúcom kalendárnom mesiaci na prebiehajúcom výchovno-vzdelávacom procese, a o období, v ktorom sa toto dieťa nezúčastnilo na prebiehajúcom výchovno-vzdelávacom procese, spôsobom určeným Sociálnou poisťovňou; § 293er ods. 7 a 9 a § 293fb ods. 5 sa v tomto prípade neuplatňujú.

#### **§ 293fea**

(1) Fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 má nárok na úrazový príplatok, ak je počas krízovej situácie uznaná za dočasne práceneschopnú z dôvodu ochorenia COVID-19, ktoré vzniklo pri výkone činnosti uvedenej v § 17 ods. 2, kde je preukázateľný kontakt s týmto ochorením alebo

s infekčným materiálom ako súčasť tejto činnosti.

(2) Na účely nároku na úrazový príplatok sa podmienka uznania choroby z povolania považuje za splnenú, ak

- a) zamestnávateľ zamestnanca uznaného počas krízovej situácie za dočasne práceneschopného z dôvodu ochorenia COVID-19 potvrdí, že ochorenie COVID-19 vzniklo tomuto zamestnancovi pri práci, kde je preukázateľný kontakt s týmto ochorením alebo s infekčným materiálom ako súčasť plnenia pracovných úloh alebo pracovných činností,
- b) právnická osoba, pre ktorú fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 uznaná počas krízovej situácie za dočasne práceneschopnú z dôvodu ochorenia COVID-19 vykonávala činnosť, potvrdí, že ochorenie COVID-19 vzniklo tejto fyzickej osobe pri činnosti uvedenej v § 17 ods. 2, kde je preukázateľný kontakt s týmto ochorením alebo s infekčným materiálom ako súčasť plnenia tejto činnosti.

(3) Suma úrazového príplatku je

- a) 25 % podielu všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na úrazový príplatok, a čísla 365, ak nárok na úrazový príplatok vznikol podľa odseku 1,
- b) 25 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 84, ak ide o zamestnanca uvedeného v odseku 2 písm. a).

(4) Právnická osoba, pre ktorú fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 vykonávala činnosť, je povinná vydávať na žiadosť tejto fyzickej osoby na účely odseku 2 písm. b) príslušné potvrdenie.

### § 293feb

(1) Sociálna poisťovňa je povinná v elektronickej podobe sprístupniť zamestnávateľovi informácie o jeho zamestnancovi, ktoré spracúva vo svojom informačnom systéme a sú nevyhnutné na určenie obdobia, počas ktorého zamestnanec nie je povinný platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové poistenie a poistné na poistenie v nezamestnanosti z dôvodu podľa § 293es ods. 1 a § 293fc ods. 1 bez súhlasu dotknutej osoby.

(2) Ustanovenie § 140 ods. 2 sa neuplatní vo vzťahu k zamestnancovi, ktorý je v čase krízovej situácie uznaný za dočasne práceneschopného a počas tohto obdobia čerpá dovolenku alebo vykonáva prácu z domácnosti.

### § 293fec

(1) Sociálna poisťovňa predĺži podporné obdobie, ktoré uplynulo počas trvania krízovej situácie alebo v období šiestich mesiacov po jej ukončení po účinnosti tohto zákona, najskôr odo dňa nasledujúceho po jeho uplynutí a podporné obdobie, ktoré uplynulo počas krízovej situácie pred účinnosťou tohto zákona, najskôr od účinnosti tohto zákona, na písomnú žiadosť poistenca podanú na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou, ak

- a) dočasná pracovná neschopnosť poistenca trvá,
- b) dočasná pracovná neschopnosť poistenca, v súvislosti s ktorou uplynulo podporné obdobie, trvala alebo trvá z dôvodu sťaženého prístupu k poskytovanej zdravotnej starostlivosti v súvislosti s krízovou situáciou a
- c) je predpoklad, že poistenec po ukončení dočasnej pracovnej neschopnosti nebude mať z dôvodu dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

(2) Posudkový lekár

- a) posudzuje splnenie podmienok podľa odseku 1 písm. b) a c) na základe potvrdenia ošetrojúceho lekára vydaného na tlačive určenom Sociálnou poisťovňou po predchádzajúcom vykonaní kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu,
- b) určuje dĺžku predĺženia podporného obdobia, ak poistenec spĺňa podmienky podľa odseku 1 písm. b) a c).

(3) Vystavenie potvrdenia podľa odseku 2 písm. a) sa považuje za zdravotný výkon na účely sociálneho poistenia podľa § 156 ods. 1 písm. f).

(4) Podporné obdobie možno predĺžiť aj opakovane, v úhrne najdlhšie o jeden rok.

(5) Na konanie o predĺžení podporného obdobia sa primerane vzťahujú ustanovenia o dávkovom konaní. O predĺžení podporného obdobia sa písomné rozhodnutie nevyhotovuje; deň oznámenia rozhodnutia o predĺžení podporného obdobia je deň výplaty prvého nemocenského v predĺženom podpornom období.

### § 293fed

(1) Zamestnancovi a povinne nemocensky poistenej a povinne dôchodkovo poistenej samostatne zárobkovo činnéj osobe sa prerušuje povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti odo dňa nasledujúceho po uplynutí podporného obdobia podľa § 293fec; do podporného obdobia sa nezapočítavajú predchádzajúce obdobia dočasnej pracovnej neschopnosti.

(2) Samostatne zárobkovo činná osoba je povinná oznámiť príslušnej pobočke prerušenie povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia z dôvodu uvedeného v odseku 1 do ôsmich dní od prerušenia; § 228 ods. 3 až 5 platí rovnako.

### § 293fee

(1) V roku 2021 sa § 168 ods. 4 nepoužije.

(2) Dozorná rada schvaľuje na návrh generálneho riaditeľa použitie 50 % zostatku

- a) správneho fondu podľa § 293fd ods. 3 nevyčerpaného k 31. decembru 2020,
- b) správneho fondu nevyčerpaného k 31. decembru 2020.

(3) Sociálna poisťovňa prevedie do rezervného fondu solidarity do desiatich dní od schválenia účtovnej závierky Sociálnej poisťovne národnou radou

- a) 50 % zostatku správneho fondu podľa § 293fd ods. 3 nevyčerpaného k 31. decembru 2020 a 50 % zostatku správneho fondu nevyčerpaného k 31. decembru 2020,
- b) zostatku správneho fondu podľa odseku 2 nevyčerpaného k 31. decembru 2021.

(4) Ustanovenie § 293fd ods. 2 a 3 sa od 1. mája 2021 nepoužije.

### § 293fef

(1) Sociálna poisťovňa na žiadosť znovu rozhodne o nároku poistenca na ošetrovné podľa § 293er ods. 3 k prvému dňu osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti, ak tento deň spadá do obdobia odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. júna 2021; ustanovenie § 293er ods. 4 sa v tomto prípade nepoužije.

(2) Sociálna poisťovňa na žiadosť znovu rozhodne o nároku poistenca na ošetrovné podľa § 293er ods. 3 k prvému dňu osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej

starostlivosti nasledujúcemu po 31. decembri kalendárneho roka a po 30. júni kalendárneho roka; ustanovenie § 293er ods. 4 sa v tomto prípade nepoužije.

### § 293feg

(1) V apríli 2021 je výška nemocenského poistenca, ktorý bol v čase trvania krízovej situácie uznaný za dočasne práceneschopného z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie,<sup>50)</sup> 75 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57; ustanovenie § 293er ods. 1 posledná veta a ods. 2 sa v tomto prípade nepoužije.

(2) Poistencovi, ktorému vznikol nárok na nemocenské z dôvodu nariadenia karanténneho opatrenia alebo izolácie<sup>50)</sup> pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, vzniká nárok na nemocenské podľa odseku 1 aj za obdobie dočasnej pracovnej neschopnosti z dôvodu nariadeného karanténneho opatrenia alebo izolácie<sup>50)</sup> po 31. marci 2021.

(3) Zamestnanec nemá nárok na výplatu nemocenského, ku ktorému má nárok na výplatu úrazového príplatku, vo výške podľa odseku 1, za dni, za ktoré má nárok na výplatu úrazového príplatku.

### § 293feh

(1) V apríli 2021 je výška ošetrovného podľa § 293er ods. 3 75 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 55 alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 57.

(2) Poistencovi, ktorému vznikol nárok na ošetrovné podľa § 293er ods. 3 pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, vzniká nárok na ošetrovné podľa odseku 1 aj za obdobie osobného a celodenného ošetrovania alebo osobnej a celodennej starostlivosti po 31. marci 2021.

### § 293fei

O výške nemocenského podľa § 293feg ods. 1 a 2 a o výške ošetrovného podľa § 293feh sa písomné rozhodnutie nevyhotovuje; deň oznámenia rozhodnutia je deň výplaty tohto nemocenského alebo ošetrovného.

### § 293fej

Vláda môže na obdobie trvania krízovej situácie ustanoviť nariadením vlády podmienky nároku na výplatu nemocenského a výšku nemocenského a ošetrovného. Ustanovenia zákona, ktoré upravujú nemocenské a ošetrovné, sa neuplatňujú v rozsahu úpravy nemocenského a ošetrovného ustanovenej nariadením vlády podľa prvej vety.

### § 293fek

(1) Fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 má nárok na úrazový príplatok, ak je počas krízovej situácie uznaná za dočasne práceneschopnú z dôvodu ochorenia COVID-19, ktoré vzniklo pri výkone činnosti uvedenej v § 17 ods. 2, kde z povahy tejto činnosti vyplýva väčšia miera rizika vzniku tohto ochorenia.

(2) Na účely nároku na úrazový príplatok sa podmienka uznania choroby z povolania považuje za splnenú, ak

a) zamestnávateľ zamestnanca uznaného počas krízovej situácie za dočasne práceneschopného z dôvodu ochorenia COVID-19 potvrdí, že ochorenie COVID-19 vzniklo tomuto zamestnancovi

pri práci, kde z povahy práce vyplýva väčšia miera rizika vzniku tohto ochorenia,

- b) právnická osoba, pre ktorú fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 uznaná počas krízovej situácie za dočasne práceneschopnú z dôvodu ochorenia COVID-19 vykonávala činnosť, potvrdí, že ochorenie COVID-19 vzniklo tejto fyzickej osobe pri činnosti uvedenej v § 17 ods. 2, kde z povahy tejto činnosti vyplýva väčšia miera rizika vzniku tohto ochorenia.

(3) Suma úrazového príplatku je

- a) 25 % podielu všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na úrazový príplatok, a čísla 365, ak nárok na úrazový príplatok vznikol podľa odseku 1,
- b) 25 % denného vymeriavacieho základu určeného podľa § 84, ak ide o zamestnanca uvedeného v odseku 2 písm. a).

(4) Právnická osoba, pre ktorú fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 vykonávala činnosť, je povinná vydávať na žiadosť tejto fyzickej osoby na účely odseku 2 písm. b) príslušné potvrdenie.

(5) Ustanovenie § 293fea sa od účinnosti tohto zákona neuplatní.

### **§ 293fel**

Ak dočasná pracovná neschopnosť vznikla po 30. novembri 2021,

- a) ustanovenia § 293er ods. 1 a 2 a § 293fek ods. 3 sa nepoužijú,
- b) suma úrazového príplatku podľa § 293fek ods. 1 je
1. 55 % podielu všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na úrazový príplatok, a čísla 365 od prvého dňa do tretieho dňa dočasnej pracovnej neschopnosti,
  2. 25 % podielu všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom vznikol nárok na úrazový príplatok, a čísla 365 od štvrtého dňa dočasnej pracovnej neschopnosti.

### **Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. januára 2021**

#### **§ 293ff**

(1) Dôchodkový vek poistenca, ktorý dovŕšil dôchodkový vek podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2020 pred 1. januárom 2021, zostáva zachovaný.

(2) Poistenec, ktorý podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2020 nedovŕšil dôchodkový vek do 31. decembra 2020 a ktorý by podľa § 65 ods. 2 a príloh č. 3a a 3b v znení účinnom od 1. januára 2021 dovŕšil dôchodkový vek pred 1. januárom 2021, dovŕši dôchodkový vek 1. januára 2021.

(3) Fiktívny dôchodkový vek poistenca uvedeného v

- a) odseku 1 je dôchodkový vek, ktorý by tento poistenec dovŕšil podľa § 65 ods. 2 a príloh č. 3a a 3b v znení účinnom od 1. januára 2021 pred dovŕšením dôchodkového veku podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2020,
- b) odseku 2 je dôchodkový vek, ktorý by tento poistenec dovŕšil podľa § 65 ods. 2 a príloh č. 3a a 3b v znení účinnom od 1. januára 2021 pred 1. januárom 2021.

**§ 293fg**

(1) Poistenec uvedený v § 293ff ods. 3, ktorému je priznaný starobný dôchodok najneskôr od 1. januára 2021, má nárok na jednorazový doplatok k starobnému dôchodku.

(2) Na jednorazový doplatok k starobnému dôchodku nevzniká nárok poberateľovi predčasného starobného dôchodku alebo poberateľovi starobného dôchodku podľa § 69a ods. 1.

(3) Suma jednorazového doplatku k starobnému dôchodku sa určí ako súčin sumy starobného dôchodku ku dňu jeho priznania nezvýšenej podľa § 66 ods. 2, nezníženej podľa § 66 ods. 6 alebo z dôvodu súbehu nároku na výplatu s vdovským dôchodkom alebo vdoveckým dôchodkom a zvýšenej podľa § 82b ods. 3 a koeficientu podľa druhej vety. Koeficient sa určí ako podiel počtu dní za obdobie odo dňa, keď poistenec dovŕšil fiktívny dôchodkový vek, najskôr však odo dňa získania 15 rokov dôchodkového poistenia, do dňa dovŕšenia dôchodkového veku (ďalej len „obdobie rozdielu dôchodkových vekov“) a čísla 30,4167.

(4) Suma starobného dôchodku ku dňu jeho priznania podľa odseku 3 určená s prihliadnutím na obdobie poistenia získané v cudzine podľa osobitného predpisu<sup>4)</sup> alebo podľa medzinárodnej zmluvy je suma, ktorá zodpovedá pomernej časti, v akej sa priznal čiastkový starobný dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky.

(5) Ak sa jednorazový doplatok k starobnému dôchodku určuje za obdobie, za ktoré bol vyplatený invalidný dôchodok, úrazová renta alebo dávka v nezamestnanosti, suma jednorazového doplatku k starobnému dôchodku podľa odseku 3 sa znižuje o úhrn súm za toto obdobie vyplateného invalidného dôchodku, vyplatenej úrazovej renty alebo vyplatenej dávky v nezamestnanosti.

(6) Ak sa jednorazový doplatok k starobnému dôchodku určuje za obdobie, za ktoré bol vyplatený vdovský dôchodok alebo vdovecký dôchodok, a jednorazový doplatok k starobnému dôchodku je

- a) vyšší ako úhrn súm vdovských dôchodkov alebo vdoveckých dôchodkov vyplatených za toto obdobie, suma jednorazového doplatku k starobnému dôchodku podľa odseku 3 sa zníži o polovicu úhrnu súm vdovských dôchodkov alebo vdoveckých dôchodkov vyplatených za toto obdobie,
- b) nižší ako úhrn súm vdovských dôchodkov alebo vdoveckých dôchodkov vyplatených za toto obdobie, suma jednorazového doplatku k starobnému dôchodku podľa odseku 3 sa za toto obdobie zníži o jednu polovicu.

(7) Na jednorazový doplatok k starobnému dôchodku sa použijú ustanovenia tohto zákona vzťahujúce sa na starobný dôchodok okrem § 81, 82, § 116 ods. 2, § 293dq, 293dr a 293dx.

(8) Konanie o priznaní jednorazového doplatku k starobnému dôchodku sa začína z podnetu organizačnej zložky Sociálnej poisťovne.

**§ 293fh**

Poistencovi, ktorému je priznaný starobný dôchodok najskôr od 2. januára 2021, sa obdobie dôchodkového poistenia získané počas obdobia rozdielu dôchodkových vekov započíta do obdobia podľa § 66 ods. 2.

**§ 293fi**

Ak dôchodkový vek poistenca, ktorému bol priznaný predčasný starobný dôchodok do 31.

decembra 2020, je alebo by bol podľa § 65 ods. 2 a príloh č. 3a a 3b v znení účinnom od 1. januára 2021 nižší ako dôchodkový vek podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2020, predčasný starobný dôchodok alebo starobný dôchodok podľa § 69a ods. 1 sa zvýši o 0,5 % percentuálne nezníženej sumy podľa § 68 ods. 1 za každých začatých 30 dní obdobia rozdielu dôchodkového veku podľa § 65 ods. 2 a príloh č. 3a a 3b v znení účinnom od 1. januára 2021 a dôchodkového veku určeného podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2020.

#### **§ 293fj**

O jednorazovom doplatku k starobnému dôchodku podľa § 293fg a o zvýšení predčasného starobného dôchodku alebo starobného dôchodku podľa § 293fi rozhodne Sociálna poisťovňa najneskôr do 31. decembra 2022.

#### **§ 293fk**

Ak deň dovŕšenia dôchodkového veku poistenca uvedeného v § 293ff ods. 3, ktorý Sociálna poisťovňa určila pred 1. januárom 2021, je

- a) po 31. decembri 2020, za deň určenia dňa dovŕšenia dôchodkového veku podľa § 65a ods. 1 písm. a) a ods. 2 sa považuje 1. január 2021,
- b) pred 1. januárom 2021, deň určenia dňa dovŕšenia dôchodkového veku podľa § 65a ods. 1 písm. a) a ods. 2 zostáva zachovaný.

#### **§ 293fl**

Ak starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok vyplácaný po dovŕšení dôchodkového veku je zvýšený na sumu minimálneho dôchodku podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2020, obdobie dôchodkového poistenia získané do 31. decembra 2020 sa na účely zvýšenia sumy starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku na sumu minimálneho dôchodku posudzuje podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. decembra 2020.

#### **§ 293fm**

Ustanovenie § 293eia sa od 1. januára 2021 nepoužije.

#### **§ 293fn**

##### **Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. apríla 2021**

Ak začiatok 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom nastal pred 1. aprílom 2021, podmienky nároku na tehotenské sa posudzujú a jeho suma sa určuje k 1. aprílu 2021.

#### **§ 293fo**

##### **Prechodné ustanovenia účinné od 1. mája 2021**

(1) Pohľadávku na poistnom vzniknutú do 30. novembra 2020, pohľadávku na penále, ktoré sa viaže na toto poistné, alebo pohľadávku na pokute vzniknutú do 30. novembra 2020 voči zdravotníckemu zariadeniu, môže Sociálna poisťovňa postúpiť podľa § 149 na právnickú osobu so 100 % majetkovou účasťou štátu, určenú ministerstvom po dohode s ministerstvom financií; § 149 ods. 2 sa nepoužije.

(2) Právnická osoba so 100 % majetkovou účasťou štátu uvedená v odseku 1 môže nakladať s postúpenou pohľadávkou ako vlastník aj iným spôsobom ako podľa § 149 ods. 9.

(3) Na postúpenie pohľadávky podľa odseku 1 sa od 1. mája 2021 § 277b až 277d, § 293eaa,



§ 293ee a 293em nepoužijú.

### **Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 5. augusta 2021**

#### **§ 293foa**

Obdobie dôchodkového poistenia podľa § 255 nie je doba zamestnania a náhradná doba, ktoré sú obdobím služby podľa osobitného predpisu.<sup>55ab)</sup>

#### **§ 293fob**

(1) Ak ide o poistenca, ktorý získal obdobie služby,<sup>55ab)</sup> a suma jeho starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku profesionálneho vojaka, invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku a suma vdovského dôchodku po takomto poistencovi bola určená podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a tento dôchodok sa vypláca aj po 5. auguste 2021, suma tohto dôchodku sa opätovne určí podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 a s vylúčením obdobia služby;<sup>55ab)</sup> predpisy o určení sumy osobného dôchodku sa nepoužijú. Nárok na znížený dôchodkový vek poistenca podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa aj po vylúčení obdobia služby<sup>55ab)</sup> zachováva.

(2) Ak ide o poistenca, ktorý získal obdobie služby,<sup>55ab)</sup> a suma jeho starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku a suma vdovského dôchodku alebo vdoveckého dôchodku po takomto poistencovi bola určená podľa tohto zákona v znení účinnom do 4. augusta 2021 a tento dôchodok sa vypláca aj po 5. auguste 2021, suma tohto dôchodku sa opätovne určí podľa tohto zákona v znení účinnom do 4. augusta 2021 a s vylúčením obdobia služby;<sup>55ab)</sup> Nárok na znížený dôchodkový vek poistenca podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004 sa aj po vylúčení obdobia služby<sup>55ab)</sup> zachováva.

(3) Ak poistenec po vylúčení obdobia služby<sup>55ab)</sup> nespĺňa podmienku počtu rokov obdobia dôchodkového poistenia na vznik nároku na dôchodkovú dávku alebo podmienku výšky sumy predčasného starobného dôchodku na nárok na predčasný starobný dôchodok, na účely konania podľa odsekov 1 a 2 sa tieto podmienky považujú za splnené.

(4) Ustanovenie § 82c ods. 1 sa neuplatňuje, ak suma starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku vyplácaného po dovŕšení dôchodkového veku poistenca, ktorý nemá nárok na výplatu výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu,<sup>2)</sup> je pred určením podľa odsekov 1 a 2 nižšia ako suma podľa § 82c ods. 1.

(5) Konanie o určení sumy dôchodku podľa odsekov 1 a 2 sa začína doručením potvrdenia o období služby Ústavom pamäti národa podľa osobitného predpisu.<sup>99)</sup>

(6) Ústredie je povinné rozhodnúť v konaniach podľa odsekov 1 a 2, ktoré začali v roku 2021, do 90 dní odo dňa začatia konania; túto lehotu nemožno predĺžiť.

(7) Generálny riaditeľ plní povinnosť podľa § 122 ods. 4 písm. c) piateho bodu prvýkrát 31. marca 2023, a to za obdobie od 5. augusta 2021 do 31. decembra 2022.

#### **§ 293foc**

### **Prechodné ustanovenie k úprave účinnej od 1. novembra 2021**

Ak je poistencovi priznaný invalidný dôchodok, o ktorom sa konanie právoplatne skončilo do 31. októbra 2021, Sociálna poisťovňa preskúma trvanie invalidity pri kontrolnej lekárskej prehliadke určenej pred 1. novembrom 2021 s lehotou jej uskutočnenia po 31. októbri 2021, alebo na základe žiadosti poistenca.

**DEVIATA ČASŤ**  
**ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA**

**§ 294**

**Zrušovacie ustanovenia**

Zrušujú sa:

1. zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení zákona č. 16/1959 Zb., zákona č. 58/1964 Zb., zákona č. 65/1965 Zb., zákona č. 67/1965 Zb., zákona č. 87/1968 Zb., zákona č. 88/1968 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 8/1982 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 148/1983 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., zákona č. 51/1987 Zb., zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 134/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z. a zákona č. 238/1998 Z. z.,
2. zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 98/1971 Zb., zákona č. 99/1972 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 106/1979 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 57/1984 Zb., zákona č. 109/1984 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 112/1984 Zb., zákona č. 51/1987 Zb., zákona č. 103/1988 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 134/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 14/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z. a zákona č. 235/1998 Z. z.,
3. zákon č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 76/1979 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 77/1979 Zb., zákona č. 106/1979 Zb., zákona č. 150/1979 Zb., zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 7/1982 Zb., zákona č. 73/1982 Zb., zákona č. 116/1983 Zb., zákona č. 30/1983 Zb., zákona č. 56/1984 Zb., zákona č. 108/1984 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 112/1984 Zb., zákona č. 53/1987 Zb., zákona č. 100/1988 Zb., zákona č. 1/1991 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z.,
4. zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 110/1990 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 1/1991 Zb., zákona č. 46/1991 Zb., zákona č. 246/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 578/1991 Zb., zákona č. 116/1992 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 14/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 59/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 97/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 240/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 39/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 71/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 195/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 365/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 78/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 135/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 137/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 278/1997 Z. z., zákona č. 376/1997

- Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z., zákona č. 195/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 236/1998 Z. z., zákona č. 238/1998 Z. z., zákona č. 107/1999 Z. z., zákona č. 300/1999 Z. z., zákona č. 344/1999 Z. z., zákona č. 355/1999 Z. z., zákona č. 233/2000 Z. z., zákona č. 446/2000 Z. z., zákona č. 242/2001 Z. z., zákona č. 385/2001 Z. z., zákona č. 306/2002 Z. z., zákona č. 413/2002 Z. z. a zákona č. 222/2003 Z. z.,
5. zákon Slovenskej národnej rady č. 543/1990 Zb. o štátnej správe sociálneho zabezpečenia v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 240/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 193/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 301/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona č. 195/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 236/1998 Z. z., zákona č. 238/1998 Z. z., zákona č. 155/1999 Z. z., zákona č. 300/1999 Z. z., zákona č. 450/2000 Z. z., zákona č. 280/2002 Z. z. a zákona č. 281/2002 Z. z.,
  6. zákon č. 46/1991 Zb. o zvyšovaní dôchodkov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 97/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 195/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 135/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1996 Z. z., zákona č. 154/1997 Z. z., zákona č. 132/1998 Z. z., zákona č. 107/1999 Z. z., zákona č. 233/2000 Z. z., zákona č. 385/2001 Z. z., zákona č. 306/2002 Z. z. a zákona č. 222/2003 Z. z.,
  7. zákon č. 246/1991 Zb. o druhom zvýšení dôchodkov v roku 1991,
  8. zákon č. 297/1991 Zb. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
  9. zákon č. 116/1992 Zb. o zvýšení dôchodkov v roku 1992,
  10. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 97/1993 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1993,
  11. § 9 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení zákona č. 175/2002 Z. z.,
  12. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 285/1993 Z. z. o druhom zvýšení dôchodkov v roku 1993,
  13. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 320/1993 Z. z. o úprave náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania v znení zákona č. 231/2002 Z. z.,
  14. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1994 Z. z. o úprave dôchodkov priznaných v roku 1994,
  15. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 195/1994 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1994 a o úprave dôchodkov priznaných v roku 1995,
  16. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 304/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 386/1996 Z. z., zákona č. 354/1997 Z. z., zákona č. 366/1997 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 236/1998 Z. z., zákona č. 238/1998 Z. z., zákona č. 56/1999 Z. z., zákona č. 300/1999 Z. z., zákona č. 345/1999 Z. z., zákona č. 232/2000 Z. z., zákona č. 233/2000 Z. z., zákona č. 243/2000 Z. z., zákona č. 245/2000 Z. z., zákona č. 467/2000 Z. z., zákona č. 242/2001 Z. z., zákona č. 385/2001 Z. z., zákona č. 505/2001 Z. z., zákona č. 280/2002 Z. z., zákona č. 281/2002 Z. z., zákona č. 291/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z. a zákona č. 138/2003 Z. z.,
  17. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 135/1995 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1995, o úprave dôchodkov priznaných v roku 1996 a o zmene niektorých predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
  18. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1996 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1996 a o zmene niektorých zákonov,

19. zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 376/1996 Z. z. o úprave dôchodkov priznaných v roku 1997 a o zmene niektorých predpisov,
20. § 32 ods. 1 písm. c), § 44, § 46 a 47, § 49 až 60, § 62 až 70, § 118 ods. 4 písm. b), § 126 až 129 a § 130 ods. 3 druhá veta zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 70/1997 Z. z., zákona č. 354/1997 Z. z., zákona č. 366/1997 Z. z., zákona č. 386/1997 Z. z., zákona č. 394/1998 Z. z., zákona č. 56/1999 Z. z., zákona č. 292/1999 Z. z., zákona č. 95/2000 Z. z., zákona č. 241/2000 Z. z., zákona č. 245/2000 Z. z., zákona č. 450/2000 Z. z., zákona č. 504/2001 Z. z., zákona č. 505/2001 Z. z., zákona č. 556/2001 Z. z., zákona č. 565/2001 Z. z., zákona č. 291/2002 Z. z., zákona č. 328/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z. a zákona č. 678/2002 Z. z.,
21. zákon č. 154/1997 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1997 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
22. zákon č. 357/1997 Z. z. o úprave dôchodkov priznaných v roku 1998,
23. zákon č. 132/1998 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1998, o úprave dôchodkov priznaných v roku 1999 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia v znení zákona č. 107/1999 Z. z.,
24. zákon č. 107/1999 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 1999, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2000 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
25. zákon č. 233/2000 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2000, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2001 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
26. zákon č. 385/2001 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2001, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2002 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
27. § 21 až 26, § 35 ods. 3, § 195 ods. 5, v § 198 ods. 1 písm. a) až c), § 199 až 213, § 214 ods. 4, § 217 ods. 3, § 219 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce,
28. zákon č. 306/2002 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2002, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia v znení zákona č. 639/2002 Z. z.,
29. zákon č. 413/2002 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 639/2002 Z. z.,
30. zákon č. 222/2003 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia,
31. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 138/1976 Zb. o úprave niektorých náhrad za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
32. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 60/1982 Zb. o úprave niektorých náhrad za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
33. nariadenie vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 231/1990 Zb. o zvýšení vyplácaných dôchodkov a hraníc nízkych dôchodkov, ktoré sú jediným zdrojom príjmu,
34. vyhláška Ministerstva zdravotníctva, Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 76/1957 Ú. v. o prechode z pracovnej neschopnosti do invalidity (čiastočnej invalidity) v znení vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 268/1990 Zb.,
35. vyhláška predsedu vlády č. 91/1958 Zb., ktorou sa uverejňuje opatrenie Ústrednej rady odborov o organizácii a vykonávaní nemocenského poistenia zamestnancov v znení vyhlášky č. 191/1960 Zb., vyhlášky č. 6/1967 Zb., vyhlášky č. 178/1968 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 262/1990 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z.,
36. vyhláška Ústrednej rady odborov a Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 141/1958 Ú. 1. o nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení odsúdených v znení zákona č. 16/1959 Zb., vyhlášky Štátneho úradu sociálneho zabezpečenia č. 102/1964 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 143/1965 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 95/1968 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 155/1983 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce

- a sociálnych vecí č. 263/1990 Zb. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z.,
37. vyhláška Ústrednej rady odborov č. 143/1965 Zb. o poskytovaní peňažných dávok v nemocenskom poistení v znení vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 95/1968 Zb., vyhlášky č. 178/1968 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 113/1975 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 79/1982 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 154/1983 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 80/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 134/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 239/1988 Zb. a vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 263/1990 Zb.,
38. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 182/1968 Zb. o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti uchádzačom o zamestnanie v znení vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 132/1984 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 58/1987 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 50/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb. a zákona Slovenskej národnej rady č. 195/1992 Zb.,
39. vyhláška Ústrednej rady odborov č. 165/1979 Zb. o nemocenskom poistení niektorých pracovníkov a o poskytovaní dávok nemocenského poistenia občanom v osobitných prípadoch v znení vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 155/1983 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 79/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 135/1984 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 59/1987 Zb., vyhlášky Ústrednej rady odborov č. 148/1988 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 263/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 501/1990 Zb. a zákona č. 306/1991 Zb.,
40. vyhláška Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 123/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 260/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 313/1990 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 501/1990 Zb., zákona č. 1/1991 Zb., zákona č. 306/1991 Zb., zákona č. 463/1991 Zb., zákona č. 578/1991 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 111/1992 Zb., zákona č. 235/1992 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 259/1992 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 285/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 7/1993 Z. z., vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 250/1993 Z. z., vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 290/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 365/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 137/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 197/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 308/1995 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z.,
41. vyhláška Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej socialistickej republiky č. 151/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení a zákon Slovenskej národnej rady o pôsobnosti orgánov Slovenskej socialistickej republiky v sociálnom zabezpečení v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 145/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva zdravotníctva a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 273/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 319/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 353/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 590/1990 Zb., vyhlášky Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 259/1992 Zb., zákona č. 195/1998 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 265/1998 Z. z. a zákona č. 300/1999 Z. z.,
42. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 356/1991 Zb. o kontrole dodržiavania liečebného režimu,
43. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 106/1992 Zb. o spôsobe kontroly posudzovania spôsobilosti na prácu,
44. vyhláška Ministerstva práce a sociálnych vecí Slovenskej republiky č. 446/1992 Zb. o predpoklade osobitnej odbornej spôsobilosti v správe sociálneho zabezpečenia,

45. vyhláška Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 290/1994 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o sociálnom zabezpečení,
46. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 132/1995 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
47. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 151/1996 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
48. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 98/1997 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
49. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 120/1998 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
50. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 125/1999 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení dočasnej pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
51. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 194/2000 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
52. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 235/2001 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania a náhrada nákladov na výživu pozostalých, ak zamestnanec následkom pracovného úrazu alebo choroby z povolania zomrel,
53. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 340/2002 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa bude upravovať náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania,
54. opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 199/2003 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška percenta a obdobie, za ktoré sa upravuje náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti vzniknutej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

#### **§ 294aa**

Zrušuje sa zákon č. 592/2006 Z. z. o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodku a o doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 555/2007 Z. z., zákona č. 463/2008 Z. z., zákona č. 242/2011 Z. z., zákona č. 338/2013 Z. z., zákona č. 240/2014 Z. z., zákona č. 140/2015 Z. z., zákona č. 242/2015 Z. z., zákona č. 287/2016 Z. z., zákona č. 266/2017 Z. z., zákona č. 289/2018 Z. z. a zákona č. 222/2019 Z. z.

#### **§ 294a**

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 5.

**§ 295**  
**Účinnosť**

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2004 okrem § 122 ods. 4 až 6, § 123 ods. 3 až 5, § 272 ods. 7, § 286 ods. 2, § 291 ods. 3 a 4 a § 293, ktoré nadobúdajú účinnosť dňom vyhlásenia, § 120 ods. 4, ktorý nadobúda účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

**Pavol Hrušovský v. r.**

**Mikuláš Dzurinda v. r.**

**Príloha č. 1**  
**k zákonu č. 461/2003 Z. z.**

**ZOZNAM CHORÔB Z POVOLANIA**

| Číslo | Choroba z povolania                                                                                                                     | Podmienky vzniku                                                                                                                                                                                       |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.    | Choroba z olova alebo z jeho zlúčenín                                                                                                   | <b>K číslam 1 - 18:</b> Pri výrobe, spracovaní, používaní, doprave uvedených látok alebo ak sa tieto látky v uvedených prípadoch vyskytujú ako vedľajšie produkty, medziprodukty alebo odpadové látky. |
| 2.    | Choroba z fosforu alebo z jeho zlúčenín                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                        |
| 3.    | Choroba z fluóru alebo z jeho zlúčenín                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                        |
| 4.    | Choroba z ortuti alebo z jej zlúčenín                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                        |
| 5.    | Choroba z arzenu alebo z jeho zlúčenín                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                        |
| 6.    | Choroba z mangánu alebo z jeho zlúčenín                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                        |
| 7.    | Choroba z kadmia alebo z jeho zlúčenín                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                        |
| 8.    | Choroba z vanádia alebo z jeho zlúčenín                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                        |
| 9.    | Choroba z chrómu alebo z jeho zlúčenín                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                        |
| 10.   | Choroba zo sírouhlíka                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                        |
| 11.   | Choroba zo sírovodíka                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                        |
| 12.   | Choroba z oxidu uhoľnatého                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                        |
| 13.   | Choroba z kyanovodíka alebo z kyanidov                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                        |
| 14.   | Choroba z benzénu alebo z jeho homológov                                                                                                |                                                                                                                                                                                                        |
| 15.   | Choroba z nitrozlúčenín a z aminozlúčenín benzénu alebo jeho homológov                                                                  |                                                                                                                                                                                                        |
| 16.   | Choroba z halogenizovaných uhľovodíkov                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                        |
| 17.   | Choroba z esterov kyseliny dusičnej                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                        |
| 18.   | Choroba z bojových látok alebo z chemických látok s rovnakým účinkom, aký majú bojové látky                                             |                                                                                                                                                                                                        |
| 19.   | Choroba z ionizujúceho žiarenia a zo žiarenia s obdobným účinkom                                                                        | <b>K číslam 19 - 20:</b> Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                       |
| 20.   | Choroba z elektromagnetického žiarenia vrátane laseru                                                                                   |                                                                                                                                                                                                        |
| 21.   | Rakovina kože                                                                                                                           | Pri výrobe, spracovaní, používaní, doprave škodlivín vyvolávajúcich rakovinu kože.                                                                                                                     |
| 22.   | Kožné choroby okrem rakoviny kože a prenosné kožné choroby                                                                              | Pri vystavení vplyvu chemických, fyzikálnych (okrem ionizujúceho žiarenia) a biologických škodlivín v pracovnom prostredí a pri práci vyvolávajúcej profesionálne dermatózy.                           |
| 23.   | Rakovina pľúc z rádioaktívnych látok                                                                                                    | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                |
| 24.   | Infekčné choroby a parazitárne choroby okrem tropických infekčných chorôb a parazitárnych chorôb a chorôb prenosných zo zvierat na ľudí | Pri práci, kde je preukázateľný kontakt s týmito chorobami alebo s infekčným materiálom ako súčasť plnenia pracovných úloh alebo pracovných činností.                                                  |
| 25.   | Tropické prenosné a parazitárne choroby                                                                                                 | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                |
| 26.   | Choroby prenosné zo zvierat na ľudí buď priamo, alebo prostredníctvom prenášačov                                                        | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu vrátane nakladania, vykladania a dopravy takýchto zvierat.                                                                                                      |
| 27.   | Choroba vyvolaná prácou v hyperbarických alebo hypobarických podmienkach                                                                | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                |
| 28.   | Choroba z vibrácií - ochorenie kostí, kĺbov, svalov, ciev a nervov končatín spôsobené vibráciou                                         | Pri kontakte so zdrojmi vibrácií.                                                                                                                                                                      |
| 29.   | Choroba z dlhodobého, nadmerného a jednostranného zaťaženia končatín - ochorenie kostí, kĺbov, šliach a nervov končatín                 | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                |
| 30.   | Choroba lakťového nervu z mechanických vplyvov                                                                                          | Pri nútenej polohe horných končatín.                                                                                                                                                                   |
| 31.   | Choroba dolných dýchacích ciest a pľúc spôsobená hliníkovým prachom z hliníkových zliatin (zaprášenie pľúc hliníkom - fibróza pľúc)     | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                |
| 32.   | Choroba z berýlia a z jeho zlúčenín                                                                                                     | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                |
| 33.   | Choroba zaprášenia pľúc prachom obsahujúcim oxid                                                                                        | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                |



|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | kremičitý (silikóza, silikotuberkulóza) vrátane (uhlíkovskej) pneumokoniózy:<br>a) s typickými rtg. znakmi s prihliadnutím na dynamiku choroby,<br>b) v spojení s aktívnou tuberkulózou                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 34. | Choroba zaprášenia pľúc azbestovým prachom (azbestóza)<br>a) s typickými rtg. znakmi,<br>b) v spojení s pľúcnou rakovinou                                                                                                                                                                           | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                                                                                     |
| 35. | Choroba pri výrobe tvrdokovov                                                                                                                                                                                                                                                                       | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                                                                                     |
| 36. | Choroba dolných dýchacích ciest a pľúc z Thomasovej múčky                                                                                                                                                                                                                                           | Pri práci s Thomasovou múčkou.                                                                                                                                                                                                                                              |
| 37. | Bronchiálna astma (zádych)                                                                                                                                                                                                                                                                          | Pri preukázaní činností s látkami s alergizujúcim účinkom a pri pôsobení senzibilizujúcich a dráždivých činiteľov.                                                                                                                                                          |
| 38. | Porucha sluchu z hluku, pri ktorej dosahuje strata sluchu podľa Fowlera pri poškodených mladších ako 30 rokov najmenej 40 %. Pri poškodených nad 30 rokov sa uvedená hranica každé dva roky zvyšuje o 1 % až do dosiahnutia 50 rokov veku poškodeného, odkedy už musí prevyšovať strata sluchu 50 % | Pri vystavení nadmernému hluku.                                                                                                                                                                                                                                             |
| 39. | Sivý zákal                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Pri vystavení nadmernému pôsobeniu krátkovlnných tepelných lúčov.                                                                                                                                                                                                           |
| 40. | Nystagmus                                                                                                                                                                                                                                                                                           | V baniach pri ťažkých prácach.                                                                                                                                                                                                                                              |
| 41. | Rozdutie pľúc fúkačov skla a hudobníkov na dychové nástroje                                                                                                                                                                                                                                         | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                                                                                     |
| 42. | a) Ťažká hyperkinetická dysfónia, uzlíky na hlasivkách alebo ťažká nedomykavosť hlasiviek, ktoré znemožňujú výkon povolania kladúceho zvýšené nároky na hlas<br>b) Ťažká fonasténia                                                                                                                 | Pri vystavení zvýšenej hlasovej námahe, najmä v divadlách, školách, profesionálnych hlasových telesách, profesionálnych kultúrnych podnikoch a zábavných podnikoch. Pri speve sólistu.                                                                                      |
| 43. | Bronchopulmonálne choroby spôsobené prachom z bavlny (byssinóza), ľanu, konopí alebo sisalu                                                                                                                                                                                                         | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                                                                                     |
| 44. | Vonkajšie alergické alveolitídy a ich následky spôsobené vdychovaním organických prachov typu farmárske pľúca                                                                                                                                                                                       | Pri vystavení uvedenému nebezpečenstvu.                                                                                                                                                                                                                                     |
| 45. | Alergické choroby horných dýchacích ciest s dokázanou precitlivosťou na alergény z pracovného prostredia poškodeného                                                                                                                                                                                | Pri plnení pracovných úloh, činností s alergizujúcimi látkami a pri pôsobení senzibilizujúcich a dráždivých činiteľov, ktoré sú za také uznané.                                                                                                                             |
| 46. | Nádorové choroby vznikajúce následkom práce s dokázanými chemickými karcinogénmi v pracovnom prostredí poškodeného a prejavujúce sa u neho v príslušných cieľových orgánoch, ktoré nie sú uvedené v tomto zozname                                                                                   | Pri vystavení riziku chemickej karcinogenity a karcinogén dokázaný v jeho pracovnom prostredí je s prevažnou mierou pravdepodobnosti posúdením Celoslovenskej komisie na posudzovanie chorôb z povolania uznaný za hlavný príčinný faktor vzniku danej nádorovej choroby.   |
| 47. | Iné poškodenie zdravia z práce. Ide o poškodenie zdravia z práce, ktoré nie je ani pracovným úrazom, ani chorobou z povolania uvedenou v tomto zozname                                                                                                                                              | Pri vykonávaní práce, ktorá je preukázateľne a v porovnateľnej miere s inými chorobami z povolania uvedenými v tomto zozname v príčinnej súvislosti so zisteným poškodením zdravia a táto súvislosť je posúdená Celoslovenskou komisiou na posudzovanie chorôb z povolania. |

**CHOROBY A STAVY, KTORÉ SI VYŽADUJÚ OSOBITNÚ STAROSTLIVOSŤ****I. KAPITOLA****INFEKČNÉ A PARAZITÁRNE CHOROBY (A00 – B99)****A15 – A19 Tuberkulóza**

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe príslušného odborného vyšetrenia podľa postihnutia orgánov, musí ísť o dlhodobé postihnutie funkcií orgánov vrátane komplikácií (napríklad II. stupeň dychovej nedostatočnosti, obličkové zlyhanie).

**A50 Vrodený syfilis**

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe miery funkčného postihnutia nervového systému, psychických komplikácií a pohybového aparátu.

**B15 – B19 Zápal pečene**

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe biochemickej aktivity ochorenia, stupňa prekrvenia, ako aj následných komplikácií nervového, tráviaceho a obehového systému, výkonnosti, výživy.

**B20 – B24 Choroby vyvolané vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti**

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe vzniku komplikácií v poslednom klinicky manifestnom štádiu, s rozvojom komplikácií, so stratou výkonnosti, prejavov zo strany imunitného systému, postihnutia orgánov.

Výnimočne sa posudzujú aj iné infekčné choroby a parazitárne choroby na základe miery anatomického a funkčného postihnutia orgánov, prípadne systémov podľa predchádzajúcich kritérií.

**Osobitná starostlivosť**

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej presnej aplikácii cielenej liečby, ošetrovanie lokálnych zmien, dozor, prevenciu zápalových ochorení, diétne stravovanie, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, individuálnu rehabilitáciu a liečebnú telesnú výchovu.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Terminálne štádiá infekčných a parazitárnych chorôb.

**II. KAPITOLA****NÁDORY (C00 – D48)**

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe štádia ochorenia, t. j. III-IV, TNM klasifikácie, histologickej štruktúry, lokalizácie, ovplyvniteľnosti onkologického ochorenia liečbou, kvality remisie, komplikácií nádorového ochorenia, orgánového postihnutia pri metastázach s mierou určenia funkčnej poruchy, poruchy výživy, poruchy odolnosti proti infekciám, vplyvu na mobilitu, výkonnosť a iných porúch.

Výnimočne sa posudzujú aj nezhubné nádory, ktorých lokalizácia a mechanický vplyv vyvolávajú orgánové komplikácie a funkčné komplikácie v prípadoch, ak sa liečbou nedajú odstrániť.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri aplikácii cielenej liečby, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, prevenciu infekčných ochorení pri celkovom oslabení zdravotného stavu, lokálne ošetrovanie, prípravu stravy, pomoc pri dennej hygiene a toalete.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Terminálne štádiá neliečiteľných zhubných nádorov.

### **III. KAPITOLA**

#### **CHOROBY KRVÍ A KRVOTVORNÝCH ORGÁNOV A NIEKTORÉ PORUCHY IMUNITNÝCH MECHANIZMOV (D50 – D89)**

D55 – D64 Nutričné, hemolytické, aplastické a iné málokrvnosti

D65 – D69 Poruchy koagulácie, purpura a iné hemoragické choroby

D80 – D89 Určité poruchy imunitného mechanizmu

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí podľa druhu a stupňa komplikácií, ako aj podľa priebehu primárneho ochorenia s trvalou potrebou transfúznej liečby, liečby kortikoidmi, imunosupresívami a náhradnej liečby, rozvoja komplikácií – zakrvácanie do kĺbov, podkožia, postihnutie iných orgánov, prípadne systémov.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, pri kontrole priebehu ochorenia a akútnych zmien, prevenciu zápalových ochorení, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, prevenciu a ošetrovanie úrazov, pravidelné kontroly, liečebnú telesnú výchovu a rehabilitáciu.

### **IV. KAPITOLA**

#### **CHOROBY ŽLIAZ S VNÚTORNÝM VYLUČOVANÍM, VÝŽIVY A PREMENY LÁTOK (E00 – E90)**

E00 – E07 Choroby štítnej žľazy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje podľa rezistencie na liečbu, poklesu hmotnosti, zaostávania v psychickom vývoji a somatickom vývoji, postihnutia orgánov, zníženia výkonnosti, prípadne postihnutia systému.

E10 – E14 Cukrová úplavica

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe odborného vyšetrenia vrátane iných konziliárnych vyšetrení podľa charakteru komplikácií so zameraním na celkový telesný rozvoj a duševný rozvoj, funkciu vnútorných orgánov, pokles hmotnosti, zníženie výkonnosti, stabilitu či nestabilitu hladiny glykémie, funkcie zraku, poškodenia nervového, vylučovacieho, srdcovo-cievneho, prípadne dýchacieho systému.

E20 – E35 Choroby z podvýživy a iných nedostatkov vo výžive

E70 – E90 Metabolické poruchy

Závažnosť zdravotného postihnutia ako pri E10 – E14.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť zo strany rodičov pri sledovaní celkového zdravotného stavu, sledovanie merateľných hodnôt, presnú aplikáciu inzulínu v určených dávkach a v určenom čase, denný dozor, prevenciu akútnych zápalových ochorení, prípravu diéty, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, ošetrovanie komplikácií. Táto skupina ochorení vyžaduje osobitnú starostlivosť do 15. roku veku dieťaťa.

## **V. KAPITOLA**

### **DUŠEVNÉ PORUCHY A PORUCHY SPRÁVANIA (F00 – F99)**

F10 – F19 Poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním psychoaktívnych látok

F20 – F29 Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi

F30 – F39 Afektívne poruchy

F70 – F79 Duševná zaostalosť

F90 – F98 Poruchy správania a emočné poruchy v detstve a počas dospievania

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe psychiatricko-psychologického vyšetrenia. Rozhodujúce je výrazné narušenie sociálneho života, orientácie, intelektu, myslenia, správania a pri úplnom rozpade osobnosti potreba trvalého dozoru pre ohrozenie seba a okolia, autizmus, narušenie sociálnej adaptácie. Pri duševnej zaostalosti je dôležitý vyšší stupeň, t. j. stredný, ťažký a hlboký stupeň duševnej zaostalosti. Pri poruchách psychiky a správania musí ísť o trvalé (nie prechodné) zmeny, presne definované, rezistentné na liečbu, prípadne štádium ochorenia, frekvenciu výskytu atakov.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri pravidelnej aplikácii liekov, dozor pre poruchy správania a asistenciu pri doprave, prípravu stravy a kontrolu pri dennej hygiene a toalete, osobitný prístup pri poruchách správania, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, a najmä náročný individuálny prístup.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Duševná zaostalosť stredného, ťažkého a hlbokého stupňa.

Duševné choroby a poruchy správania – liečbou málo ovplyvniteľné (ťažké formy).

## **VI. KAPITOLA**

### **CHOROBY NERVOVÉHO SYSTÉMU (G00 – G99)**

G00 – G09 Zápalové choroby ústredného nervového systému

G10 – G13 Systémové atrofie prvotne postihujúce ústredný nervový systém

G20 – G26 Extrapiramídové poruchy a poruchy hýbavosti

G35 – G37 Demyelinizačné choroby ústredného nervového systému

G40 – G47 Epizodické a záchvatové poruchy

G50 – G59 Poruchy nervov, nervových koreňov a nervových sietí

G60 – G64 Polyneuropatia a iné poruchy periférneho nervového systému

G70 – G73 Poruchy nervovosvalovej platničky a svalů

G80 – G83 Mozgové ochrnutie a iné paralytické syndrómy

G90 – G99 Iné poruchy nervového systému

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe neurologického vyšetrenia vrátane odborných konziliárnych vyšetrení pri stredne ťažkých a ťažkých formách ochorení. Dôležité je funkčné postihnutie orgánov, prípadne systémov, akým spôsobom ovplyvňujú sebestačnosť, mobilitu, psychický vývoj a somatický vývoj. Pri záchvatových ochoreniach je dôležité presne určiť frekvenciu a charakter záchvatov, rezistenciu na liečbu. Pri neuralgii trojklaného nervu je dôležitá ťažká forma ochorenia i jeho obojstranné postihnutie. Pri obrne treba diagnostikovať stupeň, jednostranné alebo obojstranné postihnutie, či ide o kompletnú alebo parciálnu formu, definovať komplikácie. Treba presne definovať poruchu hybnosti a samoobsluhy, pri postihnutí dvoch a viacerých končatín ich dominanciu, prípadne presne opísať iné komplikácie (napríklad poruchy vyprázdňovania stolice a moču).

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav pri stredne ťažkých a ťažkých formách ochorení vyžaduje osobitnú starostlivosť pri individuálnej liečebnej telesnej výchove, rehabilitácii, dozor, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, sprevádzanie na invalidnom vozíku, nácvik hybnosti a pohyblivosti, poskytovanie laickej prvej pomoci pri náhlych poruchách vedomia, pri prevencii úrazov, stravovaní, dennej hygiene a toalete, kúpaní, obliekaní, pri rehabilitácii.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Ťažké formy chorôb nervového systému so závažným pohybovým a psychickým postihnutím.

## VII. KAPITOLA

### CHOROBY OKA A JEHO ADNEXOV (H00 – H59)

H53 – H54 Poruchy videnia a slepota

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného očnéo vyšetrenia na oboch očiach po korekcii, či ide o obojstrannú praktickú alebo obojstrannú úplnú slepotu. V prípade iných ochorení oka, prípadne centrálného nervového systému sa posudzuje, či následky sú na úrovni obojstrannej praktickej alebo obojstrannej úplnej slepoty po korekcii.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť, najmä sprevádzanie v neznámom prostredí, prevenciu úrazov, pomoc pri komunikácii, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, pomoc pri čítaní, písaní špeciálnym písmom pre nevidiacich, pomoc pri výučbe, zaškolenie v špecializovaných zariadeniach pre nevidiacich a slabozrakých.

## VIII. KAPITOLA

### CHOROBY UCHA A HLÁVKOVÉHO VÝBEŽKU (H60 – H95)

H80 – H83 Choroby vnútorného ucha

**H90 Praktická alebo úplná hluchota**

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe ušno-nosno-krčného vyšetrenia, foniatického vyšetrenia vrátane vyšetrenia vestibulárneho aparátu, prípadne aj konziliárneho neurologického vyšetrenia v neurologickej ambulancii v prípade poruchy rovnováhy.

**Osobitná starostlivosť**

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri komunikácii, nácvik reči, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení a vyučovanie v špecializovaných školských zariadeniach pre nepočujúcich, prevenciu úrazov, tlmočenie pri posunkovej reči, telefonovaní. Osobitná pomoc sa vyžaduje do 15. roku veku dieťaťa.

**IX. KAPITOLA****CHOROBY OBEHOVEJ SÚSTAVY (I00 – I99)****I05 – I09 Zdlhavé reumatické choroby srdca****I10 – I15 Hypertenzné choroby****I30 – I52 Iné choroby srdca**

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe komplexného interného alebo kardiologického funkčného vyšetrenia pri ochoreniach v III. – IV. klinickom štádiu ochorenia obehovej sústavy, ktoré vyžadujú intenzívnu domácu liečbu. V prípade porúch srdcového rytmu sú dôležité ťažké formy podľa Lowna, prípadne ich rezistencia na liečbu. Posudkovo významné sú aj stavy po transplantácii srdca.

**I60 – I69 Cievne choroby mozgu**

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí na základe komplexného neurologického vyšetrenia vrátane konziliárnych vyšetrení podľa lokalizácie poškodenia orgánov alebo systémov (očné, psychiatricko-psychologické vyšetrenie), posudzuje sa najmä postihnutie hybnosti, koordinácia pohybu, psychické zmeny, funkcia postihnutých končatín.

**I70 – I79 Choroby tepien, tepničiek a vlásočníc**

Závažnosť zdravotného postihnutia sa určí len výnimočne pri závažných uzáveroch veľkých ciev, najmä na končatinách, prevažne horných, ktoré znamenajú funkčnú stratu končatiny, prípadne končatín.

**Osobitná starostlivosť**

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri presnej aplikácii liekov, sledovanie klinického stavu, prevenciu akútnych zápalových ochorení, individuálnu liečebnú telesnú výchovu, rehabilitáciu, sprevádzanie na invalidnom vozíku, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení. V prípade poruchy reči a vnímania reči si stav vyžaduje pomoc pri komunikácii, pri nácviku čítania a písania.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby obehovej sústavy v štádiu globálnej obehovej nedostatočnosti napriek liečbe.

## **X. KAPITOLA**

### **CHOROBY DÝCHACEJ SÚSTAVY (J00 – J99)**

J40 – J47 Chronické choroby dolných dýchacích ciest

J80 – J84 Iné choroby dýchacích ústrojov postihujúce interstícium

J95 – J99 Iné choroby dýchacej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe odborného pľúcneho funkčného vyšetrenia s dôrazom na zistenie ťažkého stupňa dychovej nedostatočnosti, ťažkého stupňa zníženia funkcie pľúc (vyšetrenie krvných plynov), prítomnosti príznakov poškodenia iných orgánov alebo systémov a dýchania modifikovaného trvalou tracheostómiou.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri cielenej aplikácii liekov, liečbe kyslíkom, ošetrovanie záchvatov dýchavice, individuálnu liečebnú telesnú výchovu a dychovú rehabilitáciu, prevenciu sezónneho zhoršenia, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, v prípade tracheostómie pomoc pri komunikácii.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby dýchacej sústavy v štádiu globálnej dychovej nedostatočnosti napriek liečbe.

## **XI. KAPITOLA**

### **CHOROBY TRÁVIACEJ SÚSTAVY (K00 – K93)**

K50 – K52 Neinfekčný zápal tenkého a hrubého čreva

K70 – K77 Choroby pečene

K86 Chronický zápal podžalúdkovej žľazy

K90 – K93 Iné choroby tráviacej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe odborného interného gastroenterologického funkčného vyšetrenia. Posudzujú sa najmä ťažké formy ochorení s poklesom výživy, hmotnosti, celkovým oslabením výkonnosti, obranyschopnosti proti infekciám, zaostávania v psychickom vývoji aj somatickom vývoji, či zdravotný stav vyžaduje mimoriadny diétny režim, upravený príjem stravy alebo ošetrovanie umelého vývodu čreva, či ide o stav po transplantácii pečene.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť najmä pri príprave špeciálnej diétnej stravy, kontrolu stavu výživy, presnú aplikáciu liekov, dodržiavanie životosprávy, tlmenie psychicky nepriaznivých vplyvov, prevenciu akútnych zápalových ochorení, ošetrovanie pri umelých vývodoch hrubého čreva, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby tráviacej sústavy so zhubným typom výživy v štádiu dekompenzácie.

## **XII. KAPITOLA**

### **CHOROBY KOŽE A PODKOŽNÉHO TKANIVA (L00 – L99)**

L10 – L14 Pľuzgierové (bulózne) dermatózy

L20 – L30 Dermatitídy a ekzémy

L40 – L45 Papuloskvamózne choroby

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného dermatologického vyšetrenia vrátane konziliárnych vyšetrení. Posudzujú sa najmä ťažké rezistentné formy kožných ochorení a ich komplikácie pohybového systému, postihnutie odkrytých častí tela, najmä tváre, psychické komplikácie.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri lokálnej a celkovej liečbe ochorenia kože, tlmenie nepriaznivých vplyvov, ako je zápach, mokvanie, svrbenie, pálenie a tvorba zohyzďujúcich jaziev, tlmenie psychických komplikácií, liečbu komplikácií zo strany pohybového aparátu, tlmenie bolestí, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, individuálnu rehabilitáciu, prevenciu proti poraneniam a infekciám.

## **XIII. KAPITOLA**

### **CHOROBY SVALOVEJ SÚSTAVY A KOSTROVEJ SÚSTAVY A SPOJIVOVÉHO TKANIVA (M00 – M99)**

M05 – M14 Zápalové polyartropatie

M15 – M19 Artrózy

M20 – M25 Iné poruchy kĺbov

M30 – M36 Systémové choroby spojivového tkaniva

M40 – M45 Deformujúce dorzopatie

M45 – M49 Spondylopatie

M50 – M54 Dorzopatie

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného odborného neurologického, reumatologického alebo ortopedického funkčného vyšetrenia. Posudzujú sa ťažké formy postihnutia s nepriaznivým vplyvom na psychický vývoj a somatický vývoj, komplikácie zo strany orgánov alebo systémov (nervy, nervové spleti, srdce, pľúca – ich funkcie), či ide o jednostranné alebo viacnásobné postihnutie, či postihnutie podstatne obmedzuje hybnosť končatín, funkciu, pohyblivosť, sebestačnosť a samoobsluhu, či vyžaduje ortopedickú korekciu podporným aparátom alebo operáciu.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri aplikácii liekov, kontrolu a aplikáciu korekčného aparátu, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, pravidelnú rehabilitáciu a individuálnu liečebnú telesnú výchovu, pomoc pri dennej hygiene a toalete.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť



Výnimočne choroby svalovej a kostrovej sústavy a spojivového tkaniva s trvalým pripútaním na lôžko.

#### **XIV. KAPITOLA**

##### **CHOROBY MOČOVEJ A POHLAVNEJ SÚSTAVY (N00 – N99)**

N00 – N08 Glomerulárne choroby

N10 – N16 Tubulointersticiálne choroby

N17 – N19 Zlyhanie obličiek

N30 – N39 Iné choroby močovej sústavy

Závažnosť zdravotného postihnutia sa posudzuje na základe komplexného funkčného urologického alebo nefrologického vyšetrenia. Posudzuje sa stredne ťažká až ťažká forma obličkovej nedostatočnosti, stavy po transplantácii obličky a funkcia štetu, ťažká forma inkontinencie moču, prítomnosť umelého vyústenia močovodov von, prípadne do hrubého čreva, vrodený vývod močovodov, komplikácie zo strany iných orgánov alebo systémov pri ťažkých formách ochorení, vplyv na psychický vývoj a somatický vývoj, vplyv na mobilitu, sebestačnosť, dialyzačná liečba a jej komplikácie.

Osobitná starostlivosť

Zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť pri príprave diéty, aplikáciu liekov, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, ošetrovanie v prípade komplikácií, rehabilitáciu, individuálnu liečebnú telesnú výchovu, tlmenie komplikácií choroby, prevenciu akútnych zápalových ochorení, ošetrovanie na lôžku v terminálnom štádiu.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Choroby močovej sústavy v terminálnom štádiu zlyhania obličiek.

#### **XVII. KAPITOLA**

##### **VRODENÉ CHYBY, DEFORMÁCIE A CHROMOZÓMOVÉ MALFORMÁCIE (Q00 – Q99)**

Q00 – Q07 Vrodené chyby nervového systému

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chorobách nervového systému sa posudzujú ako pri poškodení nervového systému.

Q10 – Q18 Vrodené chyby oka, ucha, tváre a krku

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách oka, ucha, tváre a krku sa posudzujú ako pri poškodeníach zraku, sluchu alebo pohybového aparátu.

Q20 – Q28 Vrodené choroby obehovej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chorobách obehovej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách obehovej sústavy.

Q30 – Q34 Vrodené chyby dýchacej sústavy

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách dýchacej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách dýchacej sústavy.

**Q35 – Q37 Rázštep pery a rázštep podnebia**

Vrodené rázštepy pery a podnebia sa spravidla do jedného roka života dobre upravujú plastickou chirurgickou operáciou.

**Q38 – Q45 Iné vrodené chyby tráviacej sústavy**

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách tráviacej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách tráviaceho systému s tým, že dieťa vyžaduje osobitnú starostlivosť do priaznivej chirurgickej úpravy vrodenej anomálie.

**Q60 – Q64 Vrodené chyby močovej sústavy**

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách močovej sústavy sa posudzujú ako pri chorobách močovej sústavy.

**Q65 – Q79 Vrodené chyby a deformácie svalov a kostí**

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri vrodených chybách svalov a kostí sa posudzujú ako pri chorobách svalovej, kostrovej sústavy.

**Q80 – Q89 Iné vrodené chyby**

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť pri iných vrodených chybách sa posudzujú podľa poškodenia funkcie orgánu alebo systému na základe klinických príznakov.

**Q90 – Q99 Chromozómové anomálie nezatriedené inde**

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitná starostlivosť sa posudzujú podľa klinických prejavov týchto chorôb (napríklad psychiatrické a pohybové).

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Vrodené chyby, deformácie a chromozómové anomálie so závažným pohybovým postihnutím a psychickým postihnutím, prípadne so závažným postihnutím vnútorných orgánov neovplyvniteľným liečbou.

**XIX. KAPITOLA****PORANENIA, OTRAVY A NIEKTORÉ INÉ NÁSLEDKY VONKAJŠÍCH PRÍČIN (S00 – T98)**

Závažnosť poškodenia zdravotného stavu a osobitnú starostlivosť pri úrazoch, otravách a iných následkoch vonkajších príčin má význam posudzovať po skončení liečby. Posudzujú sa ako pri iných chorobách podľa miesta, funkcie a trvalých následkov.

Choroba a stav, ktoré vyžadujú osobitnú starostlivosť a vylučujú schopnosť sústavne sa pripravovať na povolanie a vykonávať zárobkovú činnosť

Trvalé následky poranení, otráv a niektorých iných vonkajších príčin so závažným pohybovým alebo psychickým postihnutím, prípadne so závažným postihnutím vnútorných orgánov neovplyvniteľným liečbou.

**Osobitná kapitola****Vrodené, funkčné a anatomicke chýbanie končatín**

Vzhľadom na špecifickú funkciu končatín stavy, ktoré vyvoláva chýbanie končatín, patria do

vrodených chýb alebo chýb získaných väčšinou po úrazových stavoch buď s funkčným, alebo s anatomickým chýbaním končatiny alebo končatín.

Zdravotný stav sa posudzuje na základe traumatologického, neurologického alebo ortopedického vyšetrenia. Pri hornej končatine je dôležité posúdiť najmä úchopovú funkčnosť ruky. Pri dolnej končatine je dôležité posúdenie straty alebo amputácie od členka nahor. Pri strate jednej dolnej a hornej končatiny alebo strate oboch horných alebo dolných končatín (funkčne alebo anatomicky) ide o ťažké postihnutie.

#### Osobitná starostlivosť

Pri úplných stratách končatiny alebo končatín dieťa vyžaduje osobitnú starostlivosť pri rehabilitácii, individuálnej liečebnej telesnej výchove, sprevádzanie do špecializovaných zdravotníckych zariadení, rehabilitačných ústavov a školských zariadení pre telesne postihnuté deti a mládež, ako aj zaškolenie v nich, tlmenie fantómových bolestí, psychických komplikácií, asistenciu pri nosení protéz.

**Príloha č. 3**  
**k zákonu č. 461/2003 Z. z.**

**VŠEOBECNÉ VYMERIAVACIE ZÁKLADY V KALENDÁRNYCH ROKOCH PRED ROKOM 2003**

| <b>Rok</b> | <b>Priemerná mesačná mzda v hospodárstve</b> | <b>Všeobecný vymeriavací základ</b> |
|------------|----------------------------------------------|-------------------------------------|
| 1949       | 792                                          | 9 504                               |
| 1950       | 854                                          | 10 248                              |
| 1951       | 903                                          | 10 836                              |
| 1952       | 940                                          | 11 280                              |
| 1953       | 1 036                                        | 12 432                              |
| 1954       | 1 125                                        | 13 500                              |
| 1955       | 1 148                                        | 13 776                              |
| 1956       | 1 202                                        | 14 424                              |
| 1957       | 1 235                                        | 14 820                              |
| 1958       | 1 262                                        | 15 144                              |
| 1959       | 1 281                                        | 15 372                              |
| 1960       | 1 330                                        | 15 960                              |
| 1961       | 1 368                                        | 16 296                              |
| 1962       | 1 362                                        | 16 344                              |
| 1963       | 1 375                                        | 16 500                              |
| 1964       | 1 423                                        | 17 076                              |
| 1965       | 1 456                                        | 17 472                              |
| 1966       | 1 510                                        | 18 120                              |
| 1967       | 1 594                                        | 19 128                              |
| 1968       | 1 733                                        | 20 796                              |
| 1969       | 1 863                                        | 22 356                              |
| 1970       | 1 910                                        | 22 920                              |
| 1971       | 1 980                                        | 23 760                              |
| 1972       | 2 065                                        | 24 780                              |
| 1973       | 2 133                                        | 25 596                              |
| 1974       | 2 203                                        | 26 436                              |
| 1975       | 2 271                                        | 27 252                              |
| 1976       | 2 338                                        | 28 056                              |
| 1977       | 2 412                                        | 28 944                              |
| 1978       | 2 483                                        | 29 796                              |
| 1979       | 2 549                                        | 30 588                              |
| 1980       | 2 606                                        | 31 272                              |
| 1981       | 2 642                                        | 31 704                              |
| 1982       | 2 695                                        | 32 340                              |
| 1983       | 2 745                                        | 32 940                              |
| 1984       | 2 790                                        | 33 480                              |
| 1985       | 2 843                                        | 34 116                              |
| 1986       | 2 888                                        | 34 656                              |
| 1987       | 2 941                                        | 35 292                              |
| 1988       | 3 020                                        | 36 240                              |
| 1989       | 3 142                                        | 37 704                              |
| 1990       | 3 278                                        | 39 336                              |
| 1991       | 3 770                                        | 45 240                              |
| 1992       | 4 543                                        | 54 516                              |
| 1993       | 5 379                                        | 64 548                              |
| 1994       | 6 294                                        | 75 528                              |
| 1995       | 7 195                                        | 86 340                              |

|      |        |         |
|------|--------|---------|
| 1996 | 8 154  | 97 848  |
| 1997 | 9 226  | 110 712 |
| 1998 | 10 003 | 120 036 |
| 1999 | 10 728 | 128 736 |
| 2000 | 11 430 | 137 160 |
| 2001 | 12 365 | 148 380 |
| 2002 | 13 511 | 162 132 |

**Príloha č. 3a**  
**k zákonu č. 461/2003 Z. z.**

| Rok narodenia poistenca | Muž      | Žena     | Žena, ktorá vychovala jedno dieťa | Žena, ktorá vychovala dve deti | Žena, ktorá vychovala tri deti alebo štyri deti | Žena, ktorá vychovala päť detí alebo viac detí |
|-------------------------|----------|----------|-----------------------------------|--------------------------------|-------------------------------------------------|------------------------------------------------|
| <b>1943 a menej</b>     | 60r      | 57r      | 56r                               | 55r                            | 54r                                             | 53r                                            |
| <b>1944</b>             | 60r 9m   | 57r      | 56r                               | 55r                            | 54r                                             | 53r                                            |
| <b>1945</b>             | 61r 6m   | 57r      | 56r                               | 55r                            | 54r                                             | 53r                                            |
| <b>1946</b>             | 62r      | 57r      | 56r                               | 55r                            | 54r                                             | 53r                                            |
| <b>1947</b>             | 62r      | 57r 9m   | 56r                               | 55r                            | 54r                                             | 53r                                            |
| <b>1948</b>             | 62r      | 58r 6m   | 56r 9m                            | 55r                            | 54r                                             | 53r                                            |
| <b>1949</b>             | 62r      | 59r 3m   | 57r 6m                            | 55r 9m                         | 54r                                             | 53r                                            |
| <b>1950</b>             | 62r      | 60r      | 58r 3m                            | 56r 6m                         | 54r 9m                                          | 53r                                            |
| <b>1951</b>             | 62r      | 60r 9m   | 59r                               | 57r 3m                         | 55r 6m                                          | 53r 9m                                         |
| <b>1952</b>             | 62r      | 61r 6m   | 59r 9m                            | 58r                            | 56r 3m                                          | 54r 6m                                         |
| <b>1953</b>             | 62r      | 62r      | 60r 6m                            | 58r 9m                         | 57r                                             | 55r 3m                                         |
| <b>1954</b>             | 62r      | 62r      | 61r 3m                            | 59r 6m                         | 57r 9m                                          | 56r                                            |
| <b>1955</b>             | 62r 76d  | 62r 76d  | 62r 76d                           | 60r 3m                         | 58r 6m                                          | 56r 9m                                         |
| <b>1956</b>             | 62r 139d | 62r 139d | 62r 139d                          | 61r                            | 59r 3m                                          | 57r 6m                                         |
| <b>1957</b>             | 62r 6m   | 62r 6m   | 62r                               | 61r 6m                         | 60r                                             | 58r 3m                                         |
| <b>1958</b>             | 62r 8m   | 62r 8m   | 62r 2m                            | 61r 8m                         | 60r 9m                                          | 59r                                            |
| <b>1959</b>             | 62r 10m  | 62r 10m  | 62r 4m                            | 61r 10m                        | 61r 4m                                          | 59r 9m                                         |
| <b>1960</b>             | 63r      | 63r      | 62r 6m                            | 62r                            | 61r 6m                                          | 60r 6m                                         |
| <b>1961</b>             | 63r 2m   | 63r 2m   | 62r 8m                            | 62r 2m                         | 61r 8m                                          | 61r 3m                                         |
| <b>1962</b>             | 63r 4m   | 63r 4m   | 62r 10m                           | 62r 4m                         | 61r 10m                                         | 61r 7m                                         |
| <b>1963</b>             | 63r 6m   | 63r 6m   | 63r m                             | 62r 6m                         | 62r                                             | 61r 11m                                        |
| <b>1964</b>             | 63r 8m   | 63r 8m   | 63r 2m                            | 62r 8m                         | 62r 2m                                          | 62r 2m                                         |
| <b>1965</b>             | 63r 10m  | 63r 10m  | 63r 4m                            | 62r 10m                        | 62r 4m                                          | 62r 4m                                         |
| <b>1966 a viac</b>      | 64r      | 64r      | 63r 6m                            | 63 r                           | 62r 6m                                          | 62r 6m                                         |

kde

**r** je rok,

**m** je mesiac,

**d** je deň.

**Príloha č. 3b  
k zákonu č. 461/2003 Z. z.**

| <b>Rok narodenia poistenca</b> | <b>Muž, ktorý vychoval jedno dieťa</b> | <b>Muž, ktorý vychoval dve deti</b> | <b>Muž, ktorý vychoval tri deti alebo viac detí</b> |
|--------------------------------|----------------------------------------|-------------------------------------|-----------------------------------------------------|
| <b>1957</b>                    | 62r                                    | 61r 6m                              | 61r                                                 |
| <b>1958</b>                    | 62r 2m                                 | 61r 8m                              | 61r 2m                                              |
| <b>1959</b>                    | 62r 4m                                 | 61r 10m                             | 61r 4m                                              |
| <b>1960</b>                    | 62r 6m                                 | 62r                                 | 61r 6m                                              |
| <b>1961</b>                    | 62r 8m                                 | 62r 2m                              | 61r 8m                                              |
| <b>1962</b>                    | 62r 10m                                | 62r 4m                              | 61r 10m                                             |
| <b>1963</b>                    | 63r                                    | 62r 6m                              | 62r                                                 |
| <b>1964</b>                    | 63r 2m                                 | 62r 8m                              | 62r 2m                                              |
| <b>1965</b>                    | 63r 4m                                 | 62r 10m                             | 62r 4m                                              |
| <b>1966 a viac</b>             | 63r 6m                                 | 63r                                 | 62r 6m                                              |

kde

**r** je rok,

**m** je mesiac,

**d** je deň.

**Príloha č. 4**  
**k zákonu č. 461/2003 Z. z.**

**PERCENTUÁLNA MIERA POKLESU ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI PODĽA DRUHU ZDRAVOTNÉHO POSTIHNUTIA ORGÁNOV A SYSTÉMOV**

**PERCENTUÁLNA MIERA POKLESU ZÁROBKOVEJ ČINNOSTI**  
**podľa druhu zdravotného postihnutia orgánov a systémov**

**Kapitola I – INFEKČNÉ a PARAZITÁRNE CHOROBY**

| <b>Položka</b> | <b>Druh zdravotného postihnutia</b>                                                                                                                                                                                                                    | <b>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %</b> |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| 1.             | Vírusové infekcie a bakteriálne choroby, zoonózy, protozoálne choroby, rickettsiázy, helmintózy, mykózy, lues a ich následky                                                                                                                           |                                                         |
|                | a) ľahké formy s funkčným obmedzením ľahkého stupňa, so zníženou výkonnosťou organizmu                                                                                                                                                                 | 20 – 30                                                 |
|                | b) stredne ťažké formy s postihnutím funkcie niektorých orgánov, systémov alebo formy chronické, pomaly progredujúce s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu                                                                             | 40 – 50                                                 |
|                | c) ťažká forma s postihnutím funkcie orgánov a systémov s výrazným obmedzením výkonnosti organizmu                                                                                                                                                     | 60 – 75                                                 |
|                | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Ak infekčná choroba vyvolá dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav, určí sa miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti podľa prevažujúceho funkčného postihnutia orgánu (systému) a vplyvu na celkovú výkonnosť organizmu. |                                                         |
| 2.             | Ochorenia vírusom získanej ľudskej imunodeficiencie (HIV)                                                                                                                                                                                              |                                                         |
| 2.1.           | AIDS s ťažšími alebo občasnými klinickými príznakmi, so značným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu                                                                                                                                               | 20 – 30                                                 |
| 2.2.           | AIDS, úplne rozvinutý, s orgánovými komplikáciami a zlyhávaním imunity                                                                                                                                                                                 | 70 – 80                                                 |
|                | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>HIV pozitivita bez klinickej symptomatológie nepredpokladá pokles schopnosti sústavnej zárobkovej činnosti.<br>Sprievodné duševné prejavy sa posúdia psychologickým a psychiatrickým vyšetrením.                         |                                                         |
| 3.             | Tuberkulóza a iné mykobakteriázy                                                                                                                                                                                                                       |                                                         |
| 3.1.           | Tuberkulóza dýchacieho ústrojenstva                                                                                                                                                                                                                    |                                                         |
|                | a) počas aktívneho štádia ochorenia s funkčným obmedzením stredného až ťažkého stupňa alebo s komplikáciami                                                                                                                                            | 50 – 75                                                 |
|                | b) počas aktívneho štádia ochorenia, bez obmedzenia pľúcnych funkcií a výkonnosti organizmu                                                                                                                                                            | 20 – 30                                                 |
|                | c) tuberkulóza v inaktívnom štádiu, bez poruchy dýchacích funkcií                                                                                                                                                                                      | 10                                                      |
| 3.2.           | Tuberkulóza iných orgánov a systémov                                                                                                                                                                                                                   |                                                         |
|                | a) počas aktivity ochorenia s funkčným obmedzením stredného až ťažkého stupňa s komplikáciami (tuberkulózne spondylodiscitídy)                                                                                                                         | 50 – 75                                                 |
|                | b) počas aktivity ochorenia, bez funkčného obmedzenia                                                                                                                                                                                                  | 20 – 30                                                 |



|  |                                                                                                                                                                              |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa aktivity ochorenia, obmedzenia pľúcnych funkcií a celkového stavu organizmu. |  |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

## Kapitola II – CHOROBY KRVÍ a KRVOTVORNÝCH ORGÁNOV

### Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pre chorobu krvi a krvotvorných orgánov sa určí podľa závažnosti hematologických zmien, podľa porúch orgánových funkcií, pôsobenia na iné orgány a podľa vplyvu na celkový stav organizmu.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Strata sleziny<br>(bez prítomnosti krvnej choroby)                                                                                                                                                          | 10                                               |
| 2.      | Chronická lymfatická leukémia (myeloidná)                                                                                                                                                                   |                                                  |
|         | a) s miernymi prejavmi, v remisii (bez výraznejších ťažkostí, bez celkových symptómov, bez hematologickej liečby, bez známk progresie)                                                                      | 10 – 20                                          |
|         | b) so stredne ťažkými klinickými a laboratórnymi prejavmi s potrebou opakovanej hematologickej liečby, znížená výkonnosť organizmu                                                                          | 30 – 50                                          |
|         | c) veľké zväčšenie sleziny, znížená imunita, výrazne znížená výkonnosť organizmu, v sústavnej hematologickej liečbe s opakovanými hospitalizáciami                                                          | 60 – 70                                          |
| 3.      | Plazmocytóm (myelóm)                                                                                                                                                                                        |                                                  |
|         | a) s miernymi prejavmi, v remisii bez výraznejších ťažkostí, bez celkových symptómov, bez hematologickej liečby, bez známk progresie                                                                        | 10 – 20                                          |
|         | b) so stredne ťažkými klinickými a laboratórnymi prejavmi, so zníženou výkonnosťou organizmu                                                                                                                | 35 – 50                                          |
|         | c) s ťažkými prejavmi, anémia pod 10 g/dl hemoglobínu, typickými bolesťami, osteolýzou, poruchou funkcie obličiek a zníženou výkonnosťou organizmu                                                          | 70 – 80                                          |
| 4.      | Indolentné non-Hodgkinove lymfómy (lymfogranulóm), primárne lokalizovaný non-Hodgkinov lymfóm, Hodgkinov (lymfoproliferatívny) lymfóm                                                                       |                                                  |
|         | a) s ľahkými prejavmi, v remisii, s klinicky a laboratórne priaznivým nálezom, ľahké subjektívne ťažkosti                                                                                                   | 10 – 20                                          |
|         | b) so stredne ťažkými prejavmi, v remisii, s klinicky a laboratórne stacionárnym nálezom, s podstatným znížením výkonnosti organizmu                                                                        | 45 – 50                                          |
|         | c) s ťažkými klinickými a laboratórnymi prejavmi, rozsiahly, aktívny proces, v sústavnom liečení, s ťažkým vplyvom na celkový stav organizmu                                                                | 70 – 80                                          |
|         | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Po skončení hematologického liečenia treba spravidla do dvoch rokov po stabilizácii zdravotného stavu, od výsledku liečby určiť mieru poklesu schopnosti zárobkovej činnosti. |                                                  |

|     |                                                                                                                                                                                                                 |         |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 5.  | Malígne lymfómy                                                                                                                                                                                                 |         |
|     | a) akútne stavy                                                                                                                                                                                                 | 70 – 80 |
|     | b) v remisii, s dvojročnou stabilizáciou, so zníženou imunitou, s miernymi klinickými prejavmi a zníženou výkonnosťou organizmu                                                                                 | 35 – 45 |
|     | c) pokročilé štádium s ťažkými klinickými a laboratórnymi prejavmi, s ťažkým vplyvom na celkový stav organizmu                                                                                                  | 80      |
| 6.  | Myeloproliferačné ochorenia<br>(napr. polycytémia, trombocytémia, myelofibróza)                                                                                                                                 |         |
|     | a) ľahká forma s miernymi prejavmi, v dobrom celkovom stave                                                                                                                                                     | 10 – 20 |
|     | b) v remisii, s dvojročnou stabilizáciou, so zníženou imunitou, s miernymi klinickými prejavmi a zníženou výkonnosťou organizmu                                                                                 | 35 – 45 |
|     | c) s ťažkými prejavmi, anémia pod 10g/dl hemoglobínu, trombocytopénia pod 80 000/ml, zväčšenie sleziny, polycytémia                                                                                             | 60 – 70 |
| 7.  | Terapeutické odstránenie sleziny pre choroby krvi                                                                                                                                                               |         |
|     | Chronická autoimúnná trombocytopenická purpura (AITP) počas dlhodobej liečby                                                                                                                                    | 35 – 45 |
| 8.  | Akútna leukémia (lymfatická, myeloidná)                                                                                                                                                                         |         |
|     | a) aktívne prejavy ochorenia                                                                                                                                                                                    | 70 – 80 |
|     | b) v štádiu remisie, po dvojročnej stabilizácii zdravotného stavu, pri stacionárnom klinickom a laboratórnom náleze, so zníženou výkonnosťou organizmu                                                          | 60 – 80 |
| 9.  | Anémie z poruchy tvorby a zvýšeného rozpadu erytrocytov so závažnými prejavmi (pod 10 g/dl hemoglobínu, opakované podávanie transfúzií, trvalá imunosupresívna liečba, podstatné zníženie výkonnosti organizmu) | 45 – 55 |
| 10. | Aplastická anémia s ťažkou trombocytopéniou<br>(trombocytopénia pod 20 000/ml, granulocytopénia pod 1 000/ml)                                                                                                   | 60 – 70 |
| 11. | Vrodené a získané krvácavé stavy s hematologickou etiológiou                                                                                                                                                    |         |
|     | a) forma so zriedkavým krvácaním, s ľahkým obmedzením výkonnosti organizmu                                                                                                                                      | 10 – 20 |
|     | b) s častým (niekoľkokrát ročne) typickým krvácaním, prípadne komplikáciami s krvácaním a podstatným obmedzením výkonnosti organizmu                                                                            | 45 – 50 |
|     | c) ťažká forma, spontánne krvácania, krvácanie už pri ľahkých úrazoch, s ťažkým postihnutím pohyblivosti a výkonnosti organizmu                                                                                 | 60 – 80 |

### Kapitola III – PORUCHY IMUNITY

#### ODDIEL A – IMUNODEFICITNÉ STAVY

##### Všeobecné posudkové hľadisko:

Imunologické poruchy musia byť dokázané imunologickým vyšetrením. Stupeň a rozsah komplikácií vzniknutých na základe zistenej poruchy musí mať posudkový význam na celkovú telesnú výkonnosť posudzovanej osoby. Autoimunitný (laboratórny) syndróm sa posudkovo nehodnotí (prítomnosť jednej autoprotilátky alebo viacerých autoprotilátok v sére, disproporčné zmeny hodnôt imunoglobulínov, zvýšenie hodnôt cirkulujúcich imunokomplexov, zníženie percenta alebo absolútneho množstva lymfocytov tvoriacich E rozety, napr. pri dysgamaglobulinémii

IV. typu, po prekonaných bakteriálnych a vírusových ochoreniach, pri chronických Epstein-Barrovej virózach, v relapse ochorenia).

Na určenie miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti nie je rozhodujúca etiológia poruchy, ale predovšetkým celkový stav a výkonnosť organizmu.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                                               | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Deficity protilátkovej imunity s postihnutím funkcie lymfocytov B, s častým výskytom mikrobiálnych infekcií (sinusitíd, pneumónií, zápalov močových ciest, adnexitíd a pod.), so zníženou výkonnosťou organizmu                            | 20 – 30                                          |
| 2.      | Deficity imunity bunkového typu s defektom alebo znížením množstva T-lymfocytov a s výskytom plesňových a parazitárnych infekcií                                                                                                           | 20 – 30                                          |
| 3.      | Deficity imunity fagocytárneho systému s nedostatkom alebo absenciou fagocytujúcich buniek alebo poruchou jednotlivých fáz fagocytózy, s recidivujúcimi kožnými infekciami, pyogénnymi abscesmi, flegmonóznymi zápalmi a septickými stavmi | 20 – 30                                          |
| 4.      | Deficity imunity komplementového systému s absenciou, znížením alebo poruchou funkcie jednotlivých komplementových komponentov a podstatným poklesom celkovej výkonnosti organizmu                                                         | 20 – 30                                          |
| 5.      | Kombinované poruchy imunity sprevádzané dlhotrvajúcimi alebo recidivujúcimi infekčnými prejavmi s podstatným znížením celkovej výkonnosti organizmu                                                                                        | 20 – 30                                          |
| 6.      | Ťažké imunodeficitné stavy s rozsiahlymi a opakovanými alebo aktívnymi infekčnými komplikáciami vzdorujúcimi liečbe, s ťažkým obmedzením výkonnosti organizmu                                                                              | 70 – 80                                          |

#### ODDIEL B – HYPERIMÚNNÉ STAVY

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                                         | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Systémové ochorenia spojivového tkaniva                                                                                                                                                                                              |                                                  |
|         | a) poruchy ľahkého stupňa                                                                                                                                                                                                            | 10 – 20                                          |
|         | b) poruchy stredného stupňa                                                                                                                                                                                                          | 30 – 40                                          |
|         | c) poruchy ťažkého stupňa                                                                                                                                                                                                            | 60 – 70                                          |
|         | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Pri určení miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa vychádza z funkčného postihnutia organizmu, aktivity chorobného procesu, vplyvu na celkový stav organizmu a prípadných ďalších komplikácií. |                                                  |

#### ODDIEL C – CHRONICKÝ ÚNAVOVÝ SYNDRÓM (CFS)

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Chronický únavový syndróm                                                                   |                                                  |
|         | a) stredná forma so závažným poklesom celkovej výkonnosti organizmu                         | 30 – 40                                          |
|         | b) ťažká forma so stratou zárobkovej schopnosti z hľadiska duševných a telesných schopností | 70 – 80                                          |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí pri klinicky dokázanom CFS, s pozitivitou všetkých hlavných kritérií, pri pozitivite aspoň šiestich vedľajších symptómov a aspoň troch fyzikálnych kritérií (podľa Holmesa). |  |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

#### Kapitola IV – ENDOKRINNÉ CHOROBY, PORUCHY VÝŽIVY A PREMENY LÁTOK

##### Všeobecné posudkové zásady:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri poruchách látkovej výmeny a žliaz s vnútornou sekréciou závisí od dôsledkov týchto porúch.

Odchýlky od normy v laboratórnych hodnotách nepodmieňujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                                                                                                              | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Cukrovka                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                  |
|         | a) kompenzovateľná diétou alebo diétou a perorálnymi antidiabetikami, bez komplikácií                                                                                                                                                                                                                     | 10 – 20                                          |
|         | b) kompenzovateľná, bez komplikácií, s ohľadom na pracovné zaradenie                                                                                                                                                                                                                                      | 30 – 40                                          |
|         | c) ťažko kompenzovateľná, s opakovanými stavmi kolísania hodnôt glykémie a diabetickými komplikáciami (chronické komplikácie cukrovky, angiopatia, neuropatia, diabetická noha)                                                                                                                           | 50 – 75                                          |
| 2.      | Dna                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 10 – 20                                          |
|         | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich komplikácií z postihnutia kĺbov a orgánov.                                                                                                                                            |                                                  |
| 3.      | Poruchy metabolizmu tukov                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 5 – 10                                           |
|         | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich komplikácií z postihnutia orgánov alebo systémov.                                                                                                                                     |                                                  |
| 4.      | Alimentárna obezita                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                  |
|         | a) ťažká nadváha – so závažným poklesom výkonnosti organizmu, neovplyvniteľná liečbou a diétou (BMI nad 40)                                                                                                                                                                                               | 25 – 35                                          |
|         | b) ťažká nadváha s komplikáciami (ventilačnou poruchou a s postihnutím kardiovaskulárneho systému)                                                                                                                                                                                                        | 60 – 70                                          |
|         | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Obezita nepodmieňuje pokles schopnosti zárobkovej činnosti. Následky a sprievodné postihnutia najmä srdciového, pľúcneho systému alebo podporného a pohybového aparátu môžu byť príčinou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti. Hodnotí sa index telesnej hmotnosti (BMI). |                                                  |
| 5.      | Fenylketonúria                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                  |
|         | a) ľahká forma (bez prejavov poškodenia mozgu)                                                                                                                                                                                                                                                            | 20 – 30                                          |
|         | b) ťažká forma (s prejavmi poškodenia mozgu)                                                                                                                                                                                                                                                              | 50 – 70                                          |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|      | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich komplikácií z postihnutia orgánov a systémov.                                                                                                                                                                                                                                                                                       |         |
| 6.   | Cystická fibróza (mukoviscidóza) s multiorgánovým postihnutím                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |         |
|      | a) ľahký stupeň (recidivujúce bronchitídy, sinusitídy, bez ventilačnej poruchy alebo porucha ventilácie ľahkého stupňa pankreatická suficiencia bez hepatopatie)                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 20 – 35 |
|      | b) stredný stupeň (chronické zápalové zmeny pľúcneho parenchýmu – pozitívny nález na CT pľúc, chronická sinusitída, nazálna polypóza, ľahká alebo stredne ťažká ventilačná porucha, klinické prejavy pankreatickej insuficiencie pred substituálnou liečbou, hepatopatia)                                                                                                                                                                               | 45 – 60 |
|      | c) ťažký stupeň (chronické zápalové zmeny pľúcneho parenchýmu – CT nález difúzných bronchiektázií a príp. hyperinflácie pľúc, stredne ťažká až ťažká ventilačná porucha pred štandardnou liečbou, chronická sinusitída prípadne aj nazálna polypóza, klinické prejavy pankreatickej insuficiencie pred substituálnou liečbou, hepatopatia, progresia ochorenia napriek stálej komplexnej intenzívnej liečbe s výrazným obmedzením výkonnosti organizmu) | 75 – 80 |
|      | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti sústavnej zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa aktivity procesu a výsledných porúch funkcie postihnutých orgánov.                                                                                                                                                                                                                                                                            |         |
| 7.   | Postihnutia hypofýzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |         |
| 7.1. | Hypopituitarizmus dospelých<br>(insuficiencia predného laloka hypofýzy, Simmondssova kachexia, Sheehanov syndróm, posthypofyzektomický syndróm)                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |
|      | a) s ľahkým obmedzením výkonnosti organizmu, pri dobrej hormonálnej substitúcii                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 10 – 20 |
|      | b) s ťažkým obmedzením výkonnosti organizmu pri substituálnej hormonálnej liečbe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 50 – 80 |
| 7.2. | Hypofyzárny nanizmus (telesná výška nedosahuje 120 cm)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 45      |
| 7.3. | Akromegália                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |         |
|      | a) s ľahkým obmedzením výkonnosti organizmu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 5 – 10  |
|      | b) s komplikáciami (artropatia, postihnutie srdca, adynamia)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 40 – 50 |
|      | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa adynamie a prítomných orgánových komplikácií.                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |         |
| 7.4. | Gigantizmus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 5 – 10  |
|      | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa zníženej svalovej sily.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |         |
| 7.5. | Diabetes insipidus kompenzovaný substituálnou liečbou, ak príčinou choroby nie je nádorové ochorenie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 10 – 20 |
| 7.6. | Nádory hypofýzy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |
|      | a) počas chirurgickej a onkologickej liečby                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 80      |
|      | b) neliečiteľné formy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 90      |
|      | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch) so závažnejšími komplikáciami                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 30 – 55 |

|       |                                                                                                                                                                                                                                   |         |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|       | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Posudzuje sa typ nádoru, neurologická symptomatológia, vplyv na psychiku, zmyslové funkcie a hormonálnu aktivitu.                                                                                   |         |
| 8.    | Hypotalamické syndrómy s endokrinnou manifestáciou                                                                                                                                                                                |         |
|       | a) v kompenzovanom stave                                                                                                                                                                                                          | 10 – 20 |
|       | b) pri rozvinutých komplikáciách, pri podstatnom obmedzení výkonnosti organizmu                                                                                                                                                   | 30 – 60 |
|       | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa druhu poruchy s ohľadom na prítomné komplikácie (poruchy prijímania potravy a tekutín, obezitu, vegetatívne poruchy, galaktoreu a pod.). |         |
| 9.    | Poruchy funkcie štítnej žľazy                                                                                                                                                                                                     |         |
| 9. 1. | Hyperfunkcia štítnej žľazy                                                                                                                                                                                                        |         |
|       | a) ľahkého stupňa, kompenzovaná liečbou (prevažne vegetatívne poruchy)                                                                                                                                                            | 5 – 10  |
|       | b) stredného stupňa, s pretrvávajúcimi orgánovými a psychickými zmenami                                                                                                                                                           | 30 – 50 |
|       | c) ťažkého stupňa, chudnutie, tyreotoxické poškodenie srdca, závažné očné postihnutia, psychické zmeny vyžadujúce odbornú psychiatrickú liečbu                                                                                    | 60 – 70 |
| 9.2.  | Hypofunkcia štítnej žľazy                                                                                                                                                                                                         |         |
|       | a) dlhodobo kompenzovaná substitúciou (stavy po operáciách štítnej žľazy s miernymi poruchami)                                                                                                                                    | 5 – 10  |
|       | b) nedostatočne kompenzovaná substituálnou liečbou, s prítomnými komplikáciami a s obmedzením výkonnosti organizmu                                                                                                                | 25 – 35 |
| 9.3.  | Zhubný nádor štítnej žľazy                                                                                                                                                                                                        |         |
|       | a) počas onkologickej liečby                                                                                                                                                                                                      | 70 – 80 |
|       | b) neliečiteľné formy                                                                                                                                                                                                             | 90      |
|       | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                                                                                  | 30 – 40 |
| 10.   | Poruchy funkcie nadobličiek                                                                                                                                                                                                       |         |
| 10.1. | Chronická insuficiencia kôry nadobličiek                                                                                                                                                                                          |         |
|       | a) ľahká forma<br>(rýchla unaviteľnosť organizmu, ortostatické poruchy, bez významnejšieho obmedzenia výkonnosti organizmu)                                                                                                       | 10 – 20 |
|       | b) stredne ťažká forma<br>(podstatné zníženie výkonnosti organizmu a nedostatočná reakcia na záťaž pri trvalej substituálnej liečbe)                                                                                              | 30 – 40 |
|       | c) ťažká forma<br>(adynamia, poruchy elektrolytového, vodného metabolizmu, metabolizmu cukrov, so stratou hmotnosti, ťažkými žalúdočnými a črevnými prejavmi, málo účinná substituálna liečba)                                    | 60 – 70 |
| 10.2. | Hyperfunkcia kôry nadobličiek                                                                                                                                                                                                     |         |
|       | a) Cushingov syndróm (vysoký krvný tlak, cukrovka, srdcová nedostatočnosť, osteoporóza, myopatia, psychotické prejavy)                                                                                                            | 60 – 80 |
|       | b) Connov syndróm (neovplyvniteľný vysoký krvný tlak, hypokaliémia, závažné poruchy srdcového rytmu, myopatia). Adrenogenitálny syndróm (vysoký krvný tlak, maskulinizácia, hypokaliémia)                                         | 60 – 80 |
|       | c) po stabilizácii zdravotného stavu s prihliadnutím na funkčné zmeny                                                                                                                                                             | 20 – 30 |

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |         |
|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|       | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Cushingov syndróm (iatrogénny) sa na účely určenia miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti z posudkového hľadiska nehodnotí.<br>Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich symptómov z poškodenia orgánov alebo systémov (hypertenzia, insuficiencia srdca, diabetes mellitus, osteoporóza, psychické zmeny, svalová slabosť). |         |
| 10.3. | Hyperfunkcia drene nadobličiek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |         |
|       | a) pri závažných prejavoch (paroxyzmálne alebo trvalé zvýšenie krvného tlaku, poruchy srdcového rytmu, psychické zmeny, strata hmotnosti, počas chirurgickej liečby, v prípadoch neúspešnej farmakologickej liečby)                                                                                                                                                                                          | 60 – 80 |
|       | b) po stabilizácii zdravotného stavu (s prihliadnutím na funkčné zmeny a pretrvávajúce symptómy)                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 20 – 30 |

## Kapitola V – DUŠEVNÉ CHOROBY A PORUCHY SPRÁVANIA

### Všeobecné posudkové hľadisko:

Pri stanovení poklesu schopnosti zárobkovej činnosti je potrebné prihliadnuť na vývoj osobnosti v afektívnej, emocionálnej oblasti, na schopnosti adaptácie, na vplyvy prostredia, možnosti pracovného a sociálneho zaradenia.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                                       | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Organické duševné poruchy, poruchy intelektu, emotivity, afektivity (organický psychosyndróm, perinatálne poškodenie, Alzheimerova demencia, Pickova demencia pri Creutzfeldtovej-Jakobovej chorobe, Huntigtonovej chorobe a pod.) |                                                  |
|         | a) stredne ťažké formy                                                                                                                                                                                                             | 30 – 45                                          |
|         | b) ťažké poruchy (ťažká demencia)                                                                                                                                                                                                  | 50 – 80                                          |
| 2.      | Schizofrénia, poruchy schizotypové a poruchy s bludmi                                                                                                                                                                              |                                                  |
|         | a) stredne ťažké formy                                                                                                                                                                                                             | 35 – 45                                          |
|         | b) ťažké formy (floridný proces, ťažké posprocesuálne formy)                                                                                                                                                                       | 50 – 80                                          |
| 3.      | Poruchy nálad (manické, depresívne, periodické)                                                                                                                                                                                    |                                                  |
|         | a) stredne ťažké formy                                                                                                                                                                                                             | 35 – 45                                          |
|         | b) ťažké formy                                                                                                                                                                                                                     | 50 – 80                                          |
| 4.      | Neurotické, stresové a somatomorfné poruchy                                                                                                                                                                                        |                                                  |
|         | a) stredne ťažké formy                                                                                                                                                                                                             | 15 – 20                                          |
|         | b) ťažké formy (napr. ťažké obsedantné neurózy)                                                                                                                                                                                    | 60 – 70                                          |
| 5.      | Poruchy osobnosti a poruchy správania                                                                                                                                                                                              |                                                  |
|         | a) stredne ťažké narušenie osobnosti s miernym obmedzením výkonnosti organizmu                                                                                                                                                     | 20 – 30                                          |
|         | b) ťažké narušenie osobnosti so závažným obmedzením výkonnosti organizmu, dezintegrácia                                                                                                                                            | 50 – 80                                          |
| 6.      | Mentálna retardácia                                                                                                                                                                                                                |                                                  |
|         | a) ľahká mentálna retardácia (horné, stredné a dolné pásmo, IQ v pásme 50 – 69, s prihliadnutím na sociálnu prispôsobivosť)                                                                                                        | 40 – 60                                          |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |          |
|----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|    | b) stredná mentálna retardácia (IQ v pásme 35 – 49)                                                                                                                                                                                                                                                   | 80       |
|    | c) ťažká mentálna retardácia (IQ v pásme 20-34)                                                                                                                                                                                                                                                       | 90       |
|    | d) hlboká mentálna retardácia (IQ pod 20)                                                                                                                                                                                                                                                             | 100      |
| 7. | Duševné poruchy a poruchy správania spôsobené užívaním psychoaktívnych látok (alkoholizmus, toxikománia)                                                                                                                                                                                              |          |
|    | a) stredne ťažká forma (do dvoch rokov od vzniku)                                                                                                                                                                                                                                                     | 20 – 35  |
|    | b) ťažká forma                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 50 – 60  |
|    | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa prevažujúcich symptómov z orgánového alebo psychického postihnutia uvedeného v tejto prílohe.                                                                                                   |          |
| 8. | Syndrómy porúch správania spojené s fyziologickými poruchami a somatickými faktormi (mentálna anorexia, sexuálne poruchy, ktoré nie sú spôsobené organickou poruchou alebo chorobou)                                                                                                                  |          |
|    | ťažké poruchy, poruchy ohrozujúce život, nevládnuteľné primitívne pudové správanie, stavy v ústavnom liečení alebo stavy s ťažkou poruchou výživy a podstatným znížením výkonnosti organizmu (adynamia, anémia, hypoproteinémia)                                                                      | 70 – 80  |
| 9. | Poruchy autistického spektra (detský autizmus, atypický autizmus, Rettov syndróm, iná detská dezintegračná porucha, hyperaktívna porucha spojená s mentálnou retardáciou a stereotypnými pohybmi, Aspergerov syndróm, iné poruchy autistického spektra, nešpecifikované poruchy autistického spektra) |          |
|    | a) bez narušenia intelektu, pri dobrej slovnej komunikácii, s miernejším narušením sociálnych interakcií, schopnosť aplikovať získané vedomosti v praktickom živote                                                                                                                                   | 45 – 60  |
|    | b) kvalitatívne narušenie sociálnych interakcií, kvalitatívne narušenie komunikácie, veľmi obmedzený rozsah záujmov a aktivít, bez ohľadu na vzdelanie                                                                                                                                                | 75 – 100 |



**Kapitola VI – CHOROBY NERVOVÉHO SYSTÉMU****ODDIEL A – POSTIHNUTIE MOZGU****Všeobecné posudkové hľadisko:**

Poškodenie mozgových funkcií sa prejavuje znížením vstiepiivosti a koncentrácie, unaviteľnosťou, poruchami orientácie, stratou schopnosti adaptácie, psychickou a vegetatívnou labilitou (napr. poruchy spánku, afektívna labilita, vazomotorické poruchy, bolesti hlavy a pod.).

Porucha osobnosti na báze porúch funkcií mozgu je charakteristická oploštením záujmov, otupením osobnosti, degradáciou osobnosti s poruchami nálad a ich ovládaním, s obmedzením schopnosti náhľadu, kritiky a kontaktu s okolím, od ľahkých až po najťažšie zmeny osobnosti.

Postihnutie mozgu môže byť spôsobené poruchou vývoja mozgu, pôsobením vonkajšieho násillia (úrazu), choroby, toxických vplyvov, poruchami krvného zásobenia. Rozhodujúce na určenie miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti je rozsah a stupeň pretrvávajúcich neurologických symptómov s ohľadom na neurologický nález (dokázanými pyramídovými javmi zánikovými a iritačnými), psychické zmeny s prihľadnutím na premorbídnoš osobnosti.

| <b>Položka</b> | <b>Druh zdravotného postihnutia</b>                                                                                                                                                                       | <b>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %</b> |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| 1.             | Poruchy osobnosti, poruchy správania a poruchy intelektu vyvolané ochorením, poškodením alebo dysfunkciou mozgu (encefalopatia, demencie cievnej etiológie, ložiskové ischémie mozgu, krvácanie do mozgu) |                                                         |
|                | a) ľahká forma                                                                                                                                                                                            | 20 – 30                                                 |
|                | b) stredne ťažká forma                                                                                                                                                                                    | 35 – 45                                                 |
|                | c) ťažká forma s narušením integrity mozgových funkcií                                                                                                                                                    | 60 – 75                                                 |
| 2.             | Periférna paréza n. facialis                                                                                                                                                                              |                                                         |
|                | a) jednostranná kompletná obrna alebo zohyzďujúca svalová kontraktúra                                                                                                                                     | 10 – 20                                                 |
|                | b) obojstranná kompletná obrna s trvalými komplikáciami                                                                                                                                                   | 30 – 40                                                 |
| 3.             | Čiastočné a úplné mozgové obrny (parézy, plégie pyramídového a extrapyramídového pôvodu, detská mozgová obrna, hydrocephalus, hodnotí sa dominantnosť končatiny)                                          |                                                         |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                              |         |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|    | a) ľahké parézy dvoch končatín (frustné), prípadne akroparézy                                                                                                                                                                                                | 10 – 20 |
|    | b) stredne ťažké parézy dvoch končatín                                                                                                                                                                                                                       | 30 – 50 |
|    | c) ťažké parézy dvoch končatín                                                                                                                                                                                                                               | 60 – 70 |
|    | d) plégia dvoch končatín                                                                                                                                                                                                                                     | 80      |
| 4. | Epileptické záchvaty a iné záchvatovité ochorenia, hodnotí sa frekvencia záchvatov, typ záchvatov, EEG nález, sprievodné psychické poruchy                                                                                                                   |         |
|    | a) ľahká forma: generalizované záchvaty minimálne 1-krát ročne, parciálne záchvaty minimálne 1-krát mesačne                                                                                                                                                  | 10 – 20 |
|    | b) stredne ťažká forma: generalizované záchvaty minimálne 1-krát mesačne, parciálne záchvaty minimálne 1-krát týždenne                                                                                                                                       | 30 – 40 |
|    | c) ťažká forma: generalizované záchvaty častejšie ako 1-krát mesačne, parciálne záchvaty častejšie ako 1-krát týždenne, so sprievodnými psychickými zmenami                                                                                                  | 50 – 60 |
|    | d) série generalizovaných alebo parciálnych záchvatov s ťažkým stupňom psychického postihnutia, s rezistenciou na liečbu                                                                                                                                     | 70 – 80 |
|    | e) po troch rokoch od zániku záchvatov pri ďalšej nutnosti antikonvulzívnej liečby (pre pretrvávajúcu pohotovosť k záchvatom)                                                                                                                                | 10      |
|    | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa typu, počtu záchvatov a prípadných povahových zmien.                                                                                                                |         |
| 5  | Narkolepsia, hypersomnia                                                                                                                                                                                                                                     |         |
|    | a) ľahká forma, neobmedzujúca výkonnosť                                                                                                                                                                                                                      | 10 – 20 |
|    | b) ťažká forma, obmedzujúca výkonnosť                                                                                                                                                                                                                        | 30 – 50 |
| 6. | Stavy po subarachnoideálnom krvácaní, aneuryzmy mozgových ciev                                                                                                                                                                                               |         |
|    | a) ľahké poruchy                                                                                                                                                                                                                                             | 5 – 15  |
|    | b) stredne ťažké poruchy                                                                                                                                                                                                                                     | 25 – 50 |
|    | c) ťažké poruchy                                                                                                                                                                                                                                             | 65 – 80 |
|    | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa výsledného funkčného neurologického, psychiatrického a psychologického nálezu s prihliadnutím na lokalizáciu aneuryzmy, zdroj krvácania a vykonaný operačný zákrok. |         |
| 7. | Roztrúsená mozgomiechová skleróza                                                                                                                                                                                                                            |         |
|    | a) ľahké formy, bez výraznejšej poruchy funkcie (benígne formy, spinálne, očné, vestibulárne poruchy, dyzestézie, jeden atak choroby, Kurtzkého škála 1 – 2)                                                                                                 | 10 – 20 |
|    | b) ľahké formy obmedzujúce výkonnosť organizmu (ľahké centrálné hemiparézy, ľahké spastické paraparézy, Kurtzkého škála 3)                                                                                                                                   | 30 – 50 |
|    | c) stredne ťažké formy s poruchou motoriky a zníženou výkonnosťou organizmu (Kurtzkého škála 4)                                                                                                                                                              | 50 – 60 |
|    | d) ťažké formy s poruchami motoriky (vrátane zvieráčov, Kurtzkého škála nad 4)                                                                                                                                                                               | 70 – 80 |
|    | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa neurologického nálezu (Kurtzkého škála), aktivity choroby a klinického priebehu.                                                                                    |         |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |          |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| 8.  | Parkinsonova choroba                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |
|     | a) ľahká forma s ojedinelými mimovoľnými pohybmi, so znížením pohyblivosti                                                                                                                                                                                                                                    | 20 – 30  |
|     | b) stredne ťažká forma                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 40 – 50  |
|     | c) ťažká forma, s tremorom, rigiditou a bradykinézou                                                                                                                                                                                                                                                          | 60 – 80  |
| 9.  | Stavy po cievnych mozgových príhodách (prechodné ischemické ataky, hemoragické ikty a pod.)                                                                                                                                                                                                                   |          |
|     | a) ľahké formy                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 5 – 15   |
|     | b) stredne ťažké formy                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 30 – 50  |
|     | c) ťažké formy (hemiparézy ťažkého stupňa, organický psychosyndróm)                                                                                                                                                                                                                                           | 60 – 75  |
|     | d) osobitne ťažké formy (s ťažkým poškodením mozgových funkcií, hemiplégie končatín, organický psychosyndróm a pod.)                                                                                                                                                                                          | 80 – 100 |
| 10. | Zápalové choroby mozgu a miechy, neurodegeneratívne ochorenia, polyradikuloneuritidy a polyneuropatie                                                                                                                                                                                                         |          |
|     | a) ľahké formy                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 15 – 30  |
|     | b) stredne ťažké formy                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 40 – 60  |
|     | c) ťažké formy                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 70 – 80  |
|     | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa výslednej poruchy funkcie centrálnej nervovej sústavy a periférnej inervácie s prihliadnutím na neurologický, psychiatrický a psychologický nález, celkovú výkonnosť organizmu a diagnostikované ďalšie komplikácie. |          |
| 11. | Mozgové nádory                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |
|     | a) po odstránení nádoru počas onkologickej liečby                                                                                                                                                                                                                                                             | 70 – 75  |
|     | b) neliečiteľné formy so stredne ťažkým až ťažkým poškodením mozgu                                                                                                                                                                                                                                            | 90       |
|     | c) po stabilizácii zdravotného stavu, s ľahkým reziduálnym neurologickým nálezom (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                                                                                                                  | 50 – 70  |
|     | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa neurologického, psychiatrického a psychologického nálezu, prípadne zmyslových porúch, s ohľadom na možnosti operačného zákroku a výsledku onkologickej liečby.                                                       |          |

## ODDIEL B – POŠKODENIA MIECHY

### Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa nervových porúch – parézy (plégie) na končatinách, porúch močového mechúra a konečníka. Hodnotí sa postihnutie dominantnej končatiny a stupeň parézy (plégie).

| Položka | Druh zdravotného postihnutia | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Monoplégia                   | 50                                               |
| 2.      | Hemiplégia                   | 75                                               |
| 3.      | Paraplégia                   | 75                                               |

|    |                                   |         |
|----|-----------------------------------|---------|
| 4. | Kvadruplégia                      | 100     |
| 5. | Monoparéza                        |         |
|    | a) ľahká                          | 20 – 25 |
|    | b) stredne ťažká                  | 30 – 40 |
|    | c) ťažká monoparéza až plégia     | 45 – 50 |
| 6. | Hemiparéza                        |         |
|    | a) ľahká                          | 20 – 30 |
|    | b) stredne ťažká                  | 40 – 50 |
|    | c) ťažká hemiparéza až plégia     | 75      |
| 7. | Paraparéza                        |         |
|    | a) ľahká                          | 20 – 30 |
|    | b) stredne ťažká                  | 35 – 50 |
|    | c) ťažká paraparéza až paraplégia | 75      |
| 8. | Kvadruparéza                      | 60 – 90 |

## Kapitola VII – CHOROBY ZMYSLOVÝCH ORGÁNOV

### ODDIEL A – ZRAK

#### Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa zrakovej ostrosti dosiahnutej s korekciou do blízka a do diaľky, vyšetrením perimetra (zorného poľa) s ohľadom na intelektové schopnosti.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                         | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Stredná slabozrakosť<br>(zrková ostrosť s najlepšou možnou korekciou menej ako 6/18, ale viac ako 6/60; 3/10 – 1/10, kategória 1)                                                                                    | 35 – 45                                          |
| 2.      | Ťažká slabozrakosť<br>(zrková ostrosť s najlepšou možnou korekciou 6/60 a menej, ale viac ako 3/60; 1/10 – 10/20, kategória 2)                                                                                       | 50 – 60                                          |
| 3.      | Veľmi ťažká slabozrakosť<br>(zrková ostrosť s najlepšou možnou korekciou 3/60 a menej, ale viac ako 1/60; 1/20 – 1/50, kategória 3)                                                                                  | 65 – 75                                          |
| 4.      | Praktická slepota<br>(zrková ostrosť s najlepšou možnou korekciou 1/60, 1/50 až svetlocit alebo zúženie zorného poľa do 5 stupňov okolo centrálnej fixácie, aj keď centrálna ostrosť nie je postihnutá, kategória 4) | 80                                               |
| 5.      | Úplná slepota<br>(strata zraku zahŕňajúca stavy od úplnej straty svetlocitu až po zachovanie svetlocitu s chybnou svetelnou projekciou, kategória 5)                                                                 | 90                                               |
| 6.      | Chyby zorného poľa                                                                                                                                                                                                   |                                                  |
|         | a) malé defekty zorného poľa                                                                                                                                                                                         | 10 – 15                                          |
|         | b) obojstranné polovičné alebo kvadrantové defekty alebo koncentrické zúženie zorného poľa na 30 – 10 stupňov                                                                                                        | 50 – 60                                          |

|       |                                                                                                                       |         |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|       | c) obojstranné koncentrické zúženie zorného poľa na 10 – 5 stupňov                                                    | 70 – 90 |
|       | d) centrálné skotómy znižujúce zrkovú ostrosť najmä do blízka (nemožnosť čítania tlače bežnej veľkosti)               | 40 – 60 |
| 7.    | Strata jedného oka pri zachovaní zrakových funkcií na druhom oku                                                      | 45      |
| 8.    | Obrna hornej mihalnice s úplným uzatvorením očnej štrbiny, prípadne blefarospasmus, paraspasmus facialis, lagoftalmus | 30 – 40 |
| 9.    | Obrny očných svalov na jednom oku, ak je oko vylúčené z videnia                                                       | 30 – 40 |
| 10.   | Iné poruchy videnia                                                                                                   |         |
|       | a) trvalé diplopie pri pohľade dopredu                                                                                | 30 – 40 |
|       | b) strata binokulárneho videnia                                                                                       | 10 – 20 |
| 11.   | Iné poruchy a choroby oka                                                                                             |         |
| 11.1. | Lahké, ustálené formy bez poruchy funkcie oka                                                                         | 5 – 15  |
| 11.2. | Lahké, dlhotrvajúce alebo ustálené formy čiastočne poškodzujúce funkciu oka, ktoré majú vplyv na pracovné zaradenie   |         |
|       | a) jednostranné                                                                                                       | 20 – 30 |
|       | b) obojstranné                                                                                                        | 40 – 50 |
| 11.3. | Ťažké, dlhotrvajúce, liečeniu vzdorujúce formy, trvale poškodzujúce zrakové funkcie                                   |         |
|       | a) jednostranné                                                                                                       | 40 – 50 |
|       | b) obojstranné                                                                                                        | 60 – 70 |
| 12.   | Zhubný nádor oka                                                                                                      |         |
|       | a) počas onkologického liečenia                                                                                       | 70 – 80 |
|       | b) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla do dvoch rokov)                                                       | 40 – 60 |

## ODDIEL B – SLUCH

### Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa miery zníženia sluchu pre reč, prítomnosti ušných šelestov, bolestí, porúch rovnováhy, závratov alebo porúch reči.

Porucha sluchu sa hodnotí v % podľa Fowlera na frekvencii 500 – 4 000 Hz.

Úplná hluchota znamená, že sluchovo postihnutý s akýmkoľvek zosilnením zvuku nevníma zvuk, len prípadné vibrácie (strata počutia 100 %, viac ako 90 dB).

Praktická hluchota znamená, že sluchovo postihnutý vybavený načúvacím prístrojom vníma zvuk hovorovej reči (strata počutia 85 – 90 %, viac ako 70 dB), ale nerozumie.

Nedoslýchavosť znamená, že sluchovo postihnutý vybavený načúvacím prístrojom v tichej miestnosti, v ktorej úroveň rušivých zvukov nepresahuje 50 dB, rozumie bez odznenia zmyslu vyslovených jednoduchých viet aspoň na 90 %.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                       | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Obojstranná úplná hluchota (100 % podľa Fowlera, 100 dB)                                                                           | 50                                               |
| 2.      | Obojstranná praktická hluchota (viac ako 85 % – 90 % podľa Fowlera, viac ako 70 dB)                                                | 45                                               |
| 3.      | Obojstranná úplná alebo praktická hluchota s ťažkým porušením komunikačných schopností v hovorovej reči a sociálnou dezintegráciou | 60 – 80                                          |

|    |                                                                                                                                                                                                                             |         |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 4. | Obojstranná ťažká nedoslýchavosť (80 % podľa Fowlera, 60 – 65 dB)                                                                                                                                                           | 35 – 45 |
| 5. | Obojstranná stredne ťažká nedoslýchavosť (55 % podľa Fowlera, 40 – 45 dB)                                                                                                                                                   | 20 – 25 |
| 6. | Obojstranná ľahká nedoslýchavosť (25 % podľa Fowlera, 30 – 40 dB)                                                                                                                                                           | 10      |
| 7. | Objektivizované poruchy rovnováhy (poruchy vestibulárneho ústrojenstva)                                                                                                                                                     |         |
|    | a) ľahká forma<br>(ľahká neistota stoja, mierne prejavy závratov pri celodennom zaťažení, pri vyššej psychickej a fyzickej záťaži)                                                                                          | 5 – 15  |
|    | b) stredne ťažká forma<br>(výraznejšia neistota a prejavy závratov pri celodenných zaťaženiach alebo opakované prudké závraty s vegetatívnymi prejavmi, prípadne s nevoľnosťou, zvracaním pri psychickej a fyzickej záťaži) | 15 – 25 |
|    | c) ťažká forma<br>(prudké závraty, neistota pri chôdzi, státi a iných fyziologických zaťaženiach, prípadne pri neschopnosti bez opory ísť alebo stáť)                                                                       | 70 – 80 |
| 8. | Komplikovaný chronický zápal stredného ucha                                                                                                                                                                                 | 20 – 40 |
| 9. | Zhubné nádory v oblasti hlavy a krku (nádory jazyka, tonzil a nosohltana)                                                                                                                                                   |         |
|    | a) po odstránení nádoru, počas onkologickej liečby                                                                                                                                                                          | 80      |
|    | b) neliečiteľné formy zhubných nádorov                                                                                                                                                                                      | 90      |
|    | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                                                                            | 30 – 50 |
|    | d) po stabilizácii zdravotného stavu s úplnou stratou hlasu                                                                                                                                                                 | 80      |

## Kapitola VIII – CHOROBY DÝCHACEJ SÚSTAVY

### ODDIEL A – CHOROBY HORNÝCH CIEST DÝCHACÍCH

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                            | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Stavy po operáciách rázštepov pier, čeľustí, podnebia                                                                                                                   | 15 – 25                                          |
|         | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa porúch prehltania, prijímania potravy, schopnosti reči a kozmetického defektu. |                                                  |
| 2.      | Ťažká porucha funkcie jazyka, defekt čeľuste, poruchy artikulácie, žuvania a mimiky s možnosťou prijímať len tekutú stravu                                              | 40                                               |
| 3.      | Zúženie nosných priechodov, najmä opakované obojstranné polypy, so závažnými poruchami dýchania a čuchu, ak nie je možná korekcia chirurgickou liečbou                  | 10                                               |
| 4.      | Alergická alebo vazomotorická nádcha                                                                                                                                    |                                                  |
|         | a) ľahké formy bez alergologickej liečby s občasnými klinickými prejavmi a sezónnym výskytom                                                                            | 10                                               |

|     |                                                                                                                                                                               |         |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|     | b) ťažké recidivujúce formy dokázané alergologickým vyšetrením, s častými klinickými prejavmi                                                                                 | 15 – 20 |
| 5.  | Chronický zápal prínosných dutín ťažkého stupňa s komplikáciami (hnisavou sekréciou, prejavmi dráždenia n. trigeminus, tvorbou polypov, vnútroľbovými a očnými komplikáciami) | 20 – 40 |
| 6.  | Úplná strata čuchu a s ňou spojené poruchy chuti                                                                                                                              | 10 – 20 |
| 7.  | Trvalá tracheostómia, stavy po operačnom odstránení hrtana                                                                                                                    | 40 – 70 |
| 8.  | Zúženie priedušnice (trachey) klinicky a funkčne významné, s dýchacími ťažkosťami (podľa hodnôt spirometrického vyšetrenia)                                                   | 50 – 70 |
| 9.  | Obrna návratného nervu (n. laryngeus recurrens)                                                                                                                               |         |
|     | a) kompenzovaná, s dobrým hlasom                                                                                                                                              | 5 – 10  |
|     | b) s trvalým chrapotom                                                                                                                                                        | 15 – 25 |
|     | c) obojstranná, s dýchacími ťažkosťami a poruchou hlasu                                                                                                                       | 30 – 50 |
| 10. | Porucha artikulácie a iné poruchy reči                                                                                                                                        |         |
|     | a) ťažko zrozumiteľná reč                                                                                                                                                     | 20 – 30 |
|     | b) nezrozumiteľná reč                                                                                                                                                         | 50 – 60 |

## ODDIEL B – CHOROBY DOLNÝCH CIEST DÝCHACÍCH

### Všeobecné posudkové hľadisko:

Pri chronických chorobách priedušiek, pľúc a pohrudnicových zrastov sa určí miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti podľa zníženia funkcie pľúc, vplyvu na celkový stav organizmu a podľa vplyvu na iné orgány a systémy (napr. cor pulmonale) a pri chorobách podmienených alergiou.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                          | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Chronická obštrukčná choroba pľúc                                                                                                                                                                                     |                                                  |
|         | a) štádium I.: mierny (ľahký) stupeň $FEV_1 \geq 80$ % referenčných hodnôt, $FEV_1/FVC < 70$ %                                                                                                                        | 10 – 20                                          |
|         | b) štádium II.: stredný stupeň $50\% \leq FEV_1 < 80$ % referenčných hodnôt                                                                                                                                           | 30 – 50                                          |
|         | c) štádium III.: ťažký stupeň $30\% \leq FEV_1 < 50$ % referenčných hodnôt                                                                                                                                            | 60 – 80                                          |
|         | d) štádium IV.: veľmi ťažký stupeň $FEV_1 < 30$ % referenčných hodnôt, alebo $FEV_1 < 50$ % referenčných hodnôt a chronické respiračné zlyhanie                                                                       | 85                                               |
| 2.      | Bronchiektázie                                                                                                                                                                                                        |                                                  |
|         | a) ľahká forma, menšieho rozsahu a stupňa morfológického postihnutia bronchiálnej steny; bez trvalého obmedzenia pľúcnych funkcií, občasný kašeľ s prevažne hlienovou expektoráciou; zriedkavé purulentné exacerbácie | 10 – 20                                          |
|         | b) stredne ťažká forma s častejšími akútnymi exacerbáciami                                                                                                                                                            | 30 – 50                                          |
|         | c) ťažká forma so závažným obmedzením pľúcnych funkcií a častými purulentnými exacerbáciami                                                                                                                           | 60 – 70                                          |
| 3.      | Bronchiálna astma                                                                                                                                                                                                     |                                                  |

|      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |         |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|      | a) ľahká intermitentná astma<br>príznaky menej než 1-krát týždenne, nočné príznaky nie viac ako 2-krát mesačne, zriedkavé ľahké exacerbácie, normálne funkcie pľúc medzi epizódami FEV1 (PEF) > 80 % referenčných hodnôt alebo najlepšej osobnej hodnoty, variabilita PEF < 20 %, bez potreby pravidelnej protizápalovej liečby                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 10 – 15 |
|      | b) ľahká perzistujúca astma<br>pred začatím adekvátnej liečby, príznaky častejšie ako 1-krát týždenne, ale nie denne, nočné príznaky viac ako 2-krát mesačne, ale menej ako 1-krát týždenne, normálne funkcie pľúc medzi epizódami, FEV1 (PEF) > 80 % referenčných hodnôt; prejavy ako v bode a) pri pravidelnej liečbe nízkymi dávkami inhalačných kortikoidov alebo monoterapii antileukotriénmi                                                                                                                                                                                                                        | 20 – 30 |
|      | c) stredne ťažká perzistujúca astma<br>pred začatím adekvátnej liečby, príznaky denne, nočné príznaky najmenej 1-krát týždenne alebo 60 % < FEV1 < 80 % referenčných hodnôt, alebo variabilita PEF > 30 %; prejavy ako v bode a) pri kombinovanej liečbe nízkymi až stredne vysokými dávkami inhalačných kortikoidov s dlhodobou pôsobiacimi inhalačnými betasympatomimetikami, prípadne antileukotriénmi alebo teofylínmi, alebo pri monoterapii vysokými dávkami inhalačných kortikoidov; alebo prejavy ako v bode b) pri pravidelnej liečbe nízkymi dávkami inhalačných kortikoidov alebo monoterapii antileukotriénmi | 35 – 50 |
|      | d) ťažká perzistujúca astma<br>každodenné príznaky, časté exacerbácie, časté nočné astmatické príznaky, FEV1 < 60 % referenčných hodnôt, pred začatím liečby alebo pri akejkoľvek antiastmatickej liečbe; prejavy ako v bode b) pri kombinovanej liečbe nízkymi až stredne vysokými dávkami inhalačných kortikoidov s dlhodobou pôsobiacimi betasympatikomimetikami, prípadne antileukotriénmi alebo teofylínmi, alebo pri monoterapii vysokými dávkami inhalačných kortikoidov; alebo prejavy ako v bode c) pri pravidelnej liečbe nízkymi dávkami inhalačných kortikoidov alebo monoterapii antileukotriénmi            | 60 – 90 |
| 4.   | Zaprášenie pľúc (pneumokonióza uhlíkopov, silikóza, azbestóza)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |         |
| 4.1. | V počiatočnom klinickom a rtg. štádiu, bez obmedzenia pľúcnych funkcií                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 10 – 15 |
| 4.2. | Rozvinuté štádia ochorenia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |         |
|      | a) ľahká forma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 20 – 30 |
|      | b) stredne ťažká forma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 40 – 55 |
|      | c) ťažká forma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 60 – 90 |
|      | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa výslednej poruchy pľúcnej funkcie, kardiovaskulárnych komplikácií s prihliadnutím na dynamiku ochorenia.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |
| 5.   | Nádory dýchacích ciest, pľúc a medzipleúcia (mediastína)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |         |
|      | a) po úplnom odstránení nádoru (ľubovoľnou liečbou), bez obmedzenia pľúcnych funkcií                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 10 – 15 |
|      | b) po úplnom odstránení nádoru, s obmedzením pľúcnych funkcií ľahkého stupňa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 20 – 30 |



|      |                                                                                                                                                                                                                                                                   |         |
|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|      | c) po úplnom odstránení nádoru, s obmedzením pľúcnych funkcií stredne ťažkého stupňa                                                                                                                                                                              | 35 – 50 |
|      | d) po úplnom odstránení nádoru, s obmedzením pľúcnych funkcií ťažkého stupňa                                                                                                                                                                                      | 55 – 80 |
|      | e) počas onkologickej liečby                                                                                                                                                                                                                                      | 70 – 80 |
|      | f) nevyliciteľná choroba                                                                                                                                                                                                                                          | 90      |
| 6.   | Sarkoidóza                                                                                                                                                                                                                                                        |         |
| 6.1  | 0. – I. štádium:                                                                                                                                                                                                                                                  |         |
|      | a) bez klinickej symptomatológie, bez funkčného obmedzenia                                                                                                                                                                                                        | 5       |
|      | b) s klinickou symptomatológiou alebo s funkčným obmedzením mierneho stupňa                                                                                                                                                                                       | 10 – 20 |
| 6.2. | II. – IV. štádium:                                                                                                                                                                                                                                                |         |
|      | a) klinické symptómy neprítomné alebo len mierneho stupňa, so žiadnou alebo ľahkou poruchou pľúcnych funkcií                                                                                                                                                      | 20 – 30 |
|      | b) s klinickou symptomatológiou alebo so stredne ťažkou poruchou pľúcnych funkcií                                                                                                                                                                                 | 40 – 60 |
|      | c) s obmedzením pľúcnych funkcií ťažkého stupňa                                                                                                                                                                                                                   | 65 – 90 |
| 7.   | Iné choroby pľúc a pohrudnice                                                                                                                                                                                                                                     |         |
|      | a) ľahkého stupňa: dýchavica presahujúca obvyklú mieru pri stredne ťažkom zaťažení (napr. rýchla chôdza 5 – 6 km/h, stredne ťažká telesná práca) s miernym zhoršením pľúcnych funkcií                                                                             | 10 – 30 |
|      | b) stredne ťažkého stupňa: dýchavica presahujúca obvyklú mieru už pri každodennom ľahkom zaťažení (napr. prechádzka 3 – 4 km/h, chôdza do schodov na prvé poschodie, ľahká telesná práca) alebo zníženie pľúcnych funkcií o nie viac ako o 50 % náležitých hodnôt | 40 – 60 |
|      | c) ťažkého stupňa: dýchavica už pri minimálnom zaťažení alebo v pokoji; alebo zníženie pľúcnych funkcií o 50 % náležitých hodnôt a viac                                                                                                                           | 65 – 90 |
|      | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti sústavnej zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa aktivity procesu a výsledných porúch funkcie postihnutých orgánov.                                                                                      |         |

## Kapitola IX – CHOROBY OBEHOVEJ SÚSTAVY

### Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí na základe funkčných vyšetrení obehovej sústavy (ergometria, echokardiografia v pokoji a po záťaži, angiografia, flebografia, rádionuklidové vyšetrenie a pod.).

### ODDIEL A – SRDCOVÉ CHOROBY

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Vrodené alebo získané chlopňové chyby, ischemická choroba srdca, kardiomyopatie, stavy po srdcovom infarkte, stavy po myokarditide, stavy po reumatických ochoreniach a iné |                                                  |

|    |                                                                                                                                                                                                               |         |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|    | a) bez podstatného zníženia výkonu, pri obvyklom telesnom zaťažení (napr. veľmi rýchla chôdza 7 – 8 km/h, ťažká telesná práca, žiadne obmedzenie fyzického výkonu), maximálna záťaž 100 W – NYHA I            | 10 – 20 |
|    | b) s poklesom výkonu pri stredne ťažkom zaťažení (napr. chôdza 4 – 5 km/h, stredne ťažká telesná práca), maximálna záťaž 75 W – NYHA II                                                                       | 35 – 45 |
|    | c) s poklesom výkonu už pri bežnom ľahkom zaťažení (napr. prechádzka 3 – 4 km/h, chôdza do schodov na prvé poschodie, ľahká telesná práca), maximálna záťaž 50 W – NYHA III                                   | 60 – 80 |
|    | d) s poklesom výkonu v pokoji (manifestná pokojová insuficiencia, dlhotrvajúce závažné prejavy dekompenzácie), maximálna záťaž do 25 W – NYHA IV                                                              | 90      |
| 2. | Perikarditídy, myokarditídy, endokarditídy                                                                                                                                                                    |         |
|    | a) po odznení akútneho štádia, bez príznakov poškodenia obehového ústrojenstva                                                                                                                                | 10 – 20 |
|    | b) s významnými poruchami výkonnosti obehového ústrojenstva, podľa stupňa poruchy<br><b>Posudkové hľadisko:</b><br>Percentuálna miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa klasifikácie NYHA. |         |
| 3. | Reumatická horúčka s postihnutím srdca, s trvalými funkčnými zmenami obehového ústrojenstva<br><b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa klasifikácie NYHA.    |         |
| 4. | Angína pectoris (funkčné štádiá podľa NYHA a CCS)                                                                                                                                                             |         |
|    | a) I. štádium (bez ťažkostí), CCS I.                                                                                                                                                                          | 10 – 20 |
|    | b) II. štádium (bolesť len pri väčšej námahe), CCS II.                                                                                                                                                        | 35 – 45 |
|    | c) III. štádium (bolesť už pri malej telesnej námahe), CCS III.                                                                                                                                               | 60 – 80 |
|    | d) IV. štádium (pokojová bolesť), CCS IV.                                                                                                                                                                     | 90      |
| 5. | Chronické cor pulmonale (podľa stupňa hromadenia krvi v pľúcach, pľúcnej hypertenzie, porúch výkonnosti srdcového svalu a pľúc)                                                                               |         |
|    | a) stavy kompenzované                                                                                                                                                                                         | 40 – 60 |
|    | b) stavy dekompenzované                                                                                                                                                                                       | 70 – 90 |
| 6. | Poruchy srdcového rytmu                                                                                                                                                                                       |         |
|    | a) bez hemodynamických porúch, pri subjektívnych ťažkostiach                                                                                                                                                  | 5 – 10  |
|    | b) s ľahkými hemodynamickými poruchami, pri fibrilácii predsieni, pri nahromadení supraventrikulárnych alebo komorových extrasystol, prípadne pri paroxysmálnej tachykardii, Lown 2                           | 15 – 25 |
|    | c) s hemodynamickými poruchami (záťažová insuficiencia), Lown 3                                                                                                                                               | 40 – 60 |
|    | d) nepriaznivé formy komorových arytmií (napr. extrasystoly v salvách alebo predčasné počas T-vlny), nepriaznivé formy blokad Tawarovho ramienka                                                              | 70 – 90 |

|     |                                                                                                                                       |         |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 7.  | Implantácia kardiostimulátora bez podstatného zníženia výkonu                                                                         | 30 – 40 |
| 8.  | Stavy po srdcových operáciách (revaskularizačné operácie, operácie chlopní, resekcia aneuryzmy, stavy po koronárnej angioplastike)    |         |
|     | a) s dobrým funkčným výsledkom                                                                                                        | 25 – 35 |
|     | b) stavy s poklesom výkonnosti pri stredne ťažkom zaťažení                                                                            | 40 – 50 |
|     | c) neschopnosť záťaže                                                                                                                 | 70 – 90 |
| 9.  | Transplantácia srdca                                                                                                                  | 50 – 75 |
| 10. | Hypertenzia                                                                                                                           |         |
|     | a) hypertenzia I – žiadne objektívne orgánové zmeny                                                                                   | 10      |
|     | b) hypertenzia II – ľahké orgánové zmeny (hypertrofia ľavej komory, angiopatia, proteinúria, vzostup sérového kreatinínu)             | 15 – 25 |
|     | c) hypertenzia III – ťažké orgánové zmeny (zlyhanie ľavej komory srdca, mozgové krvácanie, hypertenzná encefalopatia, retinopatia II) | 75 – 90 |

**ODDIEL B – CHOROBY CIEV**

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                          | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Artériovenózna píšťala s poruchami periférneho prekrvenia                                                                                                                                                             | 20                                               |
| 2.      | Aneuryzmy – cievne výdute (podľa polohy, veľkosti)                                                                                                                                                                    |                                                  |
|         | a) bez funkčnej poruchy (malé periférne aneuryzmy)                                                                                                                                                                    | 10 – 20                                          |
|         | b) disekujúce aneuryzmy aorty a veľké aneuryzmy brušnej aorty a veľkých panvových artérií, aneuryzmy mozgových ciev a stavy po operáciách aneuryziems s funkčnou poruchou a s obmedzením výkonnosti organizmu         | 60 – 80                                          |
| 3.      | Tepnové uzávery, funkčné cirkulačné poruchy (angioneuropatia), uzávery artérií na dolných končatinách (rozdelenie podľa Fontainea)                                                                                    |                                                  |
| 3.1.    | Štádium I                                                                                                                                                                                                             |                                                  |
|         | a) s dostačujúcim kolaterálnym obehom, bez ťažkostí alebo s miernymi ťažkosťami (dyzestézie v lýtku alebo v nohe pri rýchlej chôdzi)                                                                                  | 10                                               |
|         | b) s obmedzeným kolaterálnym obehom (štádium latencie), nebolestivá chôdza po rovine (Dopplerov tlak na dolnej končatine všeobecne nad 100 mm Hg)                                                                     | 15 – 20                                          |
|         | c) nebolestivá chôdza po rovine 300 m, Dopplerov tlak na dolných končatinách 80 – 100 mm Hg, pri obojstrannom postihnutí                                                                                              | 25 – 30                                          |
| 3.2.    | Štádium IIa<br>nebolestivá chôdza po rovine nad 300 m, štádium intermitentných klaudikačných bolestí, Dopplerov tlak na dolných končatinách 60 – 80 mm Hg, jedno- alebo obojstranné postihnutie arteriálneho riečišťa | 30 – 40                                          |

|      |                                                                                                                                                                                                                                        |         |
|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 3.3. | Štádium IIb<br>klaudikačné bolesti po menej ako 300 m, Dopplerov tlak na dolných končatinách pod 60 mm Hg, závažný arteriografický nález, nočné bolesti, jedno- alebo obojstranné postihnutie arteriálneho riečišťa                    | 45 – 55 |
| 3.4. | Štádium IIc<br>klaudikačné bolesti po 50 metroch chôdze, tlak pod 50 mm Hg na tepnách dolných končatin                                                                                                                                 | 60 – 70 |
| 3.5. | Štádium III<br>bolestivá chôdza pod 50 m, bolesti v pokoji, ťažké obliterácie tepien, nehmatný pulz                                                                                                                                    | 75 – 80 |
| 3.6. | Štádium IV<br>bolesti v pokoji s trofickými kožnými zmenami (defekty, nekrózy, gangrény)                                                                                                                                               | 80 – 90 |
| 3.7. | Tepnové uzávery na horných končatinách, funkčné cirkulačné poruchy (kostoklavikulárny syndróm, syndróm krčného rebra, syndróm m. scalenus ant., hyperabdukčný syndróm), artériosklerotické zmeny a cievne zmeny pri chorobe z vibrácií |         |
|      | a) mierny stupeň (záchvaty pocitu chladu na končekoch prstov, zbelenie v chladnom prostredí)                                                                                                                                           | 10 – 15 |
|      | b) stredný stupeň (záchvaty pocitu chladu stredných a koncových článkov väčšiny prstov v chladnom prostredí, pozitívna chladová skúška)                                                                                                | 20 – 35 |
|      | c) ťažký stupeň (časté záchvaty, zbelavenie prstov v teplom prostredí, pozitívny Lewis-Prusíkov test, pozitívna chladová skúška)                                                                                                       | 40 – 50 |
|      | d) veľmi ťažký stupeň (trofické zmeny kože a končekov prstov, trvale chladné končeky prstov, pozitívny Lewis-Prusíkov test, pozitívna chladová skúška, rozpad pulzovej krivky, znížený prietok krvi v prstoch rúk)                     | 60 – 70 |
| 4.   | Stavy po vykonanej operácii cievnych uzáverov alebo by-passe a po perkutánnej endovaskulárnej liečbe                                                                                                                                   |         |
|      | a) po revaskularizačných operáciách s dobrým výsledkom                                                                                                                                                                                 | 30 – 40 |
|      | b) pri stredne ťažkých funkčných poruchách                                                                                                                                                                                             | 50 – 60 |
|      | c) s ťažkými funkčnými poruchami                                                                                                                                                                                                       | 70 – 80 |
|      | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Hodnotí sa podľa pretrvávajúceho cievneho postihnutia.                                                                                                                                                   |         |
| 5.   | Krčové žily, posttrombotický syndróm, recidivujúce tromboflebitídy                                                                                                                                                                     |         |
|      | a) s miernym opuchom po záťaži, bez ulcerózných kožných zmien bez výrazných ťažkostí z hromadenia krvi v žilách                                                                                                                        | 10      |
|      | b) jednostranné alebo obojstranné postihnutie s výraznými ťažkosťami z hromadenia krvi v žilách, časté viackrát v roku recidivujúce zápaly žíl, dermatitídy                                                                            | 15      |
| 5.1. | Postihnutie žilného systému s chronickými recidivujúcimi vredmi, podľa rozsahu a opakovania                                                                                                                                            |         |
|      | a) jednostranné                                                                                                                                                                                                                        | 25 – 35 |
|      | b) obojstranné                                                                                                                                                                                                                         | 30 – 60 |

|    |                                                                                                                              |         |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 6. | Miazgový (lymfatický) opuch na jednej, prípadne na oboch končatinách                                                         |         |
|    | a) reverzibilné štádium (bez podstatného obmedzenia funkcie, diferencia objemu do 4 cm), bez kompresívnej bandáže            | 20 – 25 |
|    | b) ireverzibilné štádium (so zväčšením objemu nad 5 cm, s obmedzením pohybu pre väčšiu hmotnosť s ovplyvnením funkcie kĺbov) | 30 – 50 |
|    | c) elefantiáza (pri neschopnosti používať postihnutú končatinu)                                                              | 60 – 80 |

## Kapitola X – CHOROBY TRÁVIACEJ SÚSTAVY

### ODDIEL A – CHOROBY PAŽERÁKA

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                             | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Trakčný divertikul (podľa veľkosti a subjektívnych ťažkostí)                                                                             | 10                                               |
| 2.      | Pulzný divertikul                                                                                                                        |                                                  |
|         | a) bez prekážky prijímania potravy, podľa veľkosti a ťažkostí                                                                            | 10                                               |
|         | b) s prekážkou pri prijímaní potravy (podľa vplyvu na celkový stav výživy, anémiu, pokles hmotnosti), ak nie je možná chirurgická liečba | 20 – 40                                          |
| 3.      | Chronické zápaly pažeráka s gastroezofageálnym refluxom a anémiou                                                                        | 20 – 30                                          |
| 4.      | Funkčná alebo organická stenóza pažeráka                                                                                                 |                                                  |
|         | a) bez prekážky pri prijímaní potravy podľa veľkosti a subjektívnych ťažkostí                                                            | 10                                               |
|         | b) s prekážkou pri prijímaní potravy (forma spracovania potravy, predĺžený čas jedla)                                                    | 20 – 40                                          |
|         | c) s ťažkou poruchou stavu výživy a výkonnosti organizmu                                                                                 | 50 – 70                                          |
| 5.      | Zhubný nádor pažeráka                                                                                                                    |                                                  |
|         | a) po chirurgickom odstránení počas onkologickej liečby                                                                                  | 70 – 80                                          |
|         | b) neliečiteľné formy                                                                                                                    | 90                                               |
|         | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                                         | 40 – 60                                          |
| 6.      | Úplná náhrada pažeráka, s poruchou príjmu potravy, so stratou na hmotnosti a znížením výkonnosti organizmu                               |                                                  |
|         | a) s funkčnou náhradou                                                                                                                   | 40 – 50                                          |
|         | b) s nefunkčnou náhradou                                                                                                                 | 75 – 80                                          |

### ODDIEL B – CHOROBY ŽALÚDKA

#### Všeobecné posudkové hľadisko:

Pri organických a funkčných ochoreniach žalúdka a čriev sa určí miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti podľa stupňa, rozsahu, vplyvu na stav výživy, subjektívnych ťažkostí, orgánových porúch, podľa nutnosti diétného stravo-

vania a ich vplyvu na celkovú výkonnosť organizmu. Alergicky podmienené choroby nespôsobujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                 | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Vredová choroba žalúdka a dvanástnika                                                                                                                                        |                                                  |
|         | a) sezónne opakované recidívy v posledných troch rokoch, klinicky dokázané (rtg. vyšetrením, fibroskopiou), stavy konzervatívne liečené, ťažkosti v pravidelných intervaloch | 5 – 10                                           |
|         | b) často recidivujúce procesy, v medziobdobí s erozívnu gastritídou, konzervatívne liečené, zhojené s výraznou deformáciou a opakovanými dyspeptickými ťažkosťami            | 20 – 30                                          |
|         | c) operované formy pri trvalých funkčných poruchách a s postupným zhoršením zdravotného stavu, stavu výživy alebo s komplikáciami a zníženou výkonnosťou organizmu           | 40 – 50                                          |
| 2.      | Stavy po operáciách žalúdka (resekcia, spojkové operácie, vagotómia)                                                                                                         |                                                  |
|         | a) s dobrou funkciou                                                                                                                                                         | 10 – 20                                          |
|         | b) s komplikáciami (napr. dumpingový syndróm)                                                                                                                                | 25 – 35                                          |
|         | c) s ťažkou poruchou výživy a podstatným znížením výkonnosti organizmu                                                                                                       | 40 – 50                                          |
| 3.      | Zhubný nádor žalúdka                                                                                                                                                         |                                                  |
|         | a) čiastočné odstránenie žalúdka v ranom štádiu (early cancer T1 NO MO)                                                                                                      | 50                                               |
|         | b) po resekcii žalúdka počas onkologickej liečby                                                                                                                             | 70 – 80                                          |
|         | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                             | 40 – 60                                          |

#### ODDIEL C – CHOROBY TENKÉHO ČREVA A HRUBÉHO ČREVA

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                     | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Chronický zápal čriev, divertikulóza, čiastočná resekcia čreva alebo iné črevné poruchy, bez klinických prejavov                                                                                                 |                                                  |
|         | a) s trvalými symptómami (napr. hnačky, spazmy čriev niekoľkokrát denne, obmedzenie výkonnosti organizmu)                                                                                                        | 20 – 25                                          |
|         | b) so zníženým stavom výživy, pokles hmotnosti, poruchy črevnej pasáže, anémia, krvácanie                                                                                                                        | 30 – 60                                          |
| 2.      | Ulcerózna kolitída, idiopatická proktokolitída, Crohnova choroba                                                                                                                                                 |                                                  |
|         | a) pokojové štádium (žiadne alebo nepatrné zníženie výkonnosti organizmu, výživy, občasné hnačky, žiadne odchýlky v laboratórnych nálezoch)                                                                      | 10 – 20                                          |
|         | b) hemoragické, purulentné štádium (znížená výkonnosť organizmu, poruchy výživy, časté hnačky, poruchy črevnej pasáže, kolonoskopicky dokázaná mierna aktivita, patologický laboratórny nález, recidívy choroby) | 30 – 40                                          |
|         | c) floridné štádium s komplikáciami (tvorba vredov a polypov, ťažká malnutícia, fistula, perforácia, poruchy črevnej pasáže s podstatným znížením výkonnosti organizmu)                                          | 60 – 70                                          |
| 3.      | Črevná malabsorpcia (napr. celiakia, sprue, malabsorpcia spôsobená intoleranciou a pod.)                                                                                                                         |                                                  |

|    |                                                                                                                                                                                                                |         |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|    | a) bez podstatných klinických prejavov pri diéte a zavedenej terapii                                                                                                                                           | 10 – 20 |
|    | b) s obmedzením výkonnosti organizmu, poruchou výživy, pri nedostatočnej odpovedi na liečbu a diétny režim                                                                                                     | 30 – 40 |
|    | c) pokročilé formy rezistentné na liečbu, zlý stav výživy, znížená výkonnosť organizmu                                                                                                                         | 50 – 60 |
| 4. | Zhubný nádor čreva a konečníka                                                                                                                                                                                 |         |
|    | a) po odstránení lokalizovaných črevných nádorov, časti hrubého čreva alebo rekta                                                                                                                              | 50 – 60 |
|    | b) s vytvorenou kolostómiou, počas onkologickej liečby                                                                                                                                                         | 70 – 80 |
|    | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                                                               | 50      |
|    | d) s ukončenou liečbou s trvalou kolostómiou                                                                                                                                                                   | 50 – 70 |
|    | e) neliečiteľné formy                                                                                                                                                                                          | 90      |
| 5. | Vyvrátenie konečníka, hemoroidy a rektálna píšťala                                                                                                                                                             |         |
|    | a) s trvalými príznakmi (hnačky, spazmy, občasné krvácanie alebo sekrécia z konečníka)                                                                                                                         | 10 – 20 |
|    | b) s komplikáciami (opakované poruchy pasáže, stav po resekcii čreva, trvalá sekrécia z konečníka)                                                                                                             | 30 – 50 |
|    | c) s úplnou inkontinenciou zvierča                                                                                                                                                                             | 80 – 90 |
|    | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa polohy a rozsahu operovanej časti čreva, vplyvu na zvieráč a črevnú stenu, s prihliadnutím na celkový stav organizmu. |         |
| 6. | Fistula v okolí konečníka                                                                                                                                                                                      |         |
|    | a) s občasnou sekréciou                                                                                                                                                                                        | 10      |
|    | b) vyvrátenie konečníka, umelý vývod konečníka, secernujúca sterkonálna znečisťujúca fistula                                                                                                                   | 60 – 80 |
| 7. | Zrasty pobrušnice                                                                                                                                                                                              |         |
|    | s poruchami pasáže                                                                                                                                                                                             | 20 – 30 |

#### ODDIEL D – CHOROBY PEČENE, ŽLČOVÝCH CIEST A PODŽALÚDKOVEJ ŽLÁZY

##### Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa rozsahu funkčného postihnutia, stavu výživy a nutnosti dodržiavať diétny režim.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Choroby pečene               |                                                  |
|         | a) ľahkého stupňa            | 10 – 20                                          |
|         | b) stredne ťažkého stupňa    | 30 – 40                                          |
|         | c) ťažkého stupňa            | 60 – 70                                          |

|     |                                                                                                                                                                                             |         |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|     | d) stavy so závažným portálnym hromadením krvi, pažerákové varixy, opakované krvácavé stavy, ascites, známky encefalopatie                                                                  | 80 – 90 |
| 2.  | Stavy po resekcii pečeneového laloka, bez poruchy funkcie                                                                                                                                   | 35 – 45 |
|     | Posudkové hľadisko:<br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí po dosiahnutí stabilizácie zdravotného stavu.                                                                   |         |
| 3.  | Zhubný nádor pečene                                                                                                                                                                         |         |
|     | a) počas onkologickej liečby                                                                                                                                                                | 70 – 80 |
|     | b) neliečiteľné formy                                                                                                                                                                       | 90      |
|     | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                                            | 30 – 50 |
| 4.  | Transplantácia pečene                                                                                                                                                                       | 60 – 70 |
| 5.  | Choroby žlčníka a žľových ciest (litiáza, chronické recidivujúce zápaly) s častejšími kolikami (raz za mesiac) a so zápalmi liečenými antibiotikami, s ťažkosťami v medzizáchvatovom období | 10      |
| 6.  | Odstránenie žlčníka                                                                                                                                                                         |         |
|     | s funkčnými poruchami (postcholecystektomický syndróm), pri pretrvávajúcich kolikách                                                                                                        | 10      |
| 7.  | Zhubný nádor žlčníka, žľových ciest alebo papily                                                                                                                                            |         |
|     | a) počas onkologickej liečby                                                                                                                                                                | 70 – 80 |
|     | b) neliečiteľné formy                                                                                                                                                                       | 90      |
|     | c) po dosiahnutí stabilizácie zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                                 | 30 – 50 |
| 8.  | Stavy po chirurgických výkonoch na papile a žľových cestách (podľa funkčných porúch)                                                                                                        | 10 – 20 |
| 9.  | Chronické ochorenia podžalúdkovej žľazy podľa účinku na celkový stav organizmu                                                                                                              |         |
|     | a) s hnačkami pri diétnych chybách                                                                                                                                                          | 5 – 10  |
|     | b) s častejšími hnačkami, poruchami výživy, dyspeptickými ťažkosťami, občasnými bolesťami                                                                                                   | 20 – 25 |
|     | c) s poruchami výživy, výrazná symptomatológia, zníženie výkonnosti organizmu                                                                                                               | 30 – 50 |
|     | d) ťažká porucha výživy až kachektizácia, zníženie výkonnosti organizmu                                                                                                                     | 60 – 70 |
| 10. | Maligny nádor podžalúdkovej žľazy                                                                                                                                                           |         |
|     | a) počas onkologickej liečby                                                                                                                                                                | 70 – 80 |
|     | b) neliečiteľné formy                                                                                                                                                                       | 90      |
|     | c) po dosiahnutí stabilizácie (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                                                   | 40 – 50 |

**ODDIEL E – PRIETRŽE**

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                            | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|-------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Slabinová alebo stehenná prietrž (podľa veľkosti a možnosti repoziície) | 5 – 10                                           |



|    |                                                                                                                                    |         |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 2. | Pupočná prietrž alebo prietrž v bielej čiare (linea alba) brušných svalov                                                          | 5 – 10  |
| 3. | Prietrž v jazvách po brušnej operácii                                                                                              |         |
|    | a) s poruchou funkcie brušných orgánov (pri poruchách pasáže)                                                                      | 10      |
|    | b) s rozsiahlym vyklenutím orgánov dutiny brušnej do prietrže, chirurgicky neriešiteľné stavy s vplyvom na kardiopulmonálny systém | 60 – 70 |
| 4. | Prietrž bránice spôsobujúca refluxnú ezofagitídu                                                                                   | 10 – 15 |

## Kapitola XI – CHOROBY MOČOVEJ SÚSTAVY

### Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa aktivity zápalového procesu, rozsahu zmien, laboratórnych výsledkov, porúch funkcie uropoetického systému, ktoré treba zistiť špeciálnymi funkčnými skúškami (napr. určením kreatinínu, vyšetrením glomerulárnej filtrácie a koncentračnej schopnosti, urografie, urodynamickým vyšetrením, endoskopiou, sonografiou).

Pri posudzovaní zdravotného stavu sa posudzuje vplyv na iné orgány, vplyv na celkový stav organizmu a jeho výkonnosť.

### ODDIEL A – POSTIHNUTIA OBLIČIEK

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                        | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Nefrolitiáza bez funkčného obmedzenia, s častými kolikami (infekcia, hematúria)                                                                                                                     | 5 – 10                                           |
| 2.      | Postihnutie obličiek bez funkčného obmedzenia, s chorobným nálezom v moči ľahkého stupňa (diskrétna proteinúria, bakteriúria, mikroskopická hematúria)                                              | 5 – 10                                           |
| 3.      | Postihnutie funkcie obličiek s obmedzením funkcie (bez ohľadu na etiológiu poškodenia)                                                                                                              |                                                  |
|         | a) ľahkého stupňa (hraničné hodnoty kreatinínu a urey, ľahké zníženie glomerulárnej filtrácie, zníženie tubulárnej filtrácie, zníženie resorpčnej funkcie, žiadna retencia katabolitov)             | 10 – 20                                          |
|         | b) stredne ťažkého stupňa (mierne zníženie filtračnej a resorpčnej funkcie obličiek, mierna až výrazná retencia katabolitov, mierne klinické príznaky nedostatočnosti obličiek, anémia, osteopatia) | 30 – 40                                          |
|         | c) ťažkého stupňa (prítomnosť klinických príznakov nedostatočnosti obličiek zvládnuteľné konzervatívnym liečebným postupom)                                                                         | 60 – 70                                          |
|         | d) úplné zlyhanie obličiek                                                                                                                                                                          | 80                                               |
| 4.      | Strata alebo výpad funkcie jednej obličky pri zdravej druhej obličke                                                                                                                                | 20                                               |
| 5.      | Strata alebo výpad funkcie jednej obličky s obmedzením funkcie druhej obličky                                                                                                                       |                                                  |
|         | a) ľahkého stupňa                                                                                                                                                                                   | 25 – 35                                          |
|         | b) stredného stupňa                                                                                                                                                                                 | 50 – 60                                          |

|    |                                                                                                              |         |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|    | c) ťažkého stupňa (výrazná alterácia celkového stavu, obmedzenie výkonnosti organizmu)                       | 70 – 80 |
| 6. | Stavy liečené umelou obličkou (dialýzou) s prihliadnutím na prítomné komplikácie                             | 40 – 80 |
| 7. | Zhubný nádor obličky                                                                                         |         |
|    | a) počas onkologickej liečby                                                                                 | 70 – 80 |
|    | b) po dosiahnutí stabilizácie zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                  | 30 – 50 |
|    | c) neliečiteľné formy                                                                                        | 90      |
| 8. | Stav po transplantácii obličky                                                                               |         |
|    | a) do stabilizácie zdravotného stavu (spravidla jeden rok)                                                   | 70      |
|    | b) po stabilizácii zdravotného stavu s prihliadnutím na pretrvávajúcu funkčnú poruchu a prípadné komplikácie | 30 – 60 |

**ODDIEL B – CHOROBY MOČOVÝCH CIEST**

| <b>Položka</b> | <b>Druh zdravotného postihnutia</b>                                                                    | <b>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %</b> |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| 1.             | Chronický zápal močových ciest                                                                         | 5 – 10                                                  |
| 2.             | Poruchy vyprázdňovania močového mechúra                                                                | 15 – 25                                                 |
| 3.             | Zhubný nádor močového mechúra                                                                          |                                                         |
|                | a) po odstránení v ranom štádiu (T1-2 N0 M0)                                                           | 30 – 40                                                 |
|                | b) po odstránení v neskorých štádiách, počas onkologickej liečby                                       | 70 – 80                                                 |
|                | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                       | 30 – 50                                                 |
|                | d) neliečiteľné formy                                                                                  | 90                                                      |
| 4.             | Inkontinencia moču                                                                                     |                                                         |
|                | a) stresová inkontinencia I. stupňa (odchod moču pri zaťažení)                                         | 10 – 15                                                 |
|                | b) stresová inkontinencia II. stupňa                                                                   | 30 – 40                                                 |
|                | c) úplná inkontinencia moču s prihliadnutím na etiológiu, riešená permanentným katétrom                | 60 – 70                                                 |
| 5.             | Umelý vývod moču (bez porúch obličkových funkcií)                                                      |                                                         |
|                | a) do čreva                                                                                            | 40 – 50                                                 |
|                | b) navonok (extraabdominálne)                                                                          | 40 – 70                                                 |
|                | c) kontinentná náhrada močového mechúra                                                                | 40 – 70                                                 |
| 6.             | Chronická píšťala (fistula) tráviaceho, močového a pohlavného ústrojenstva                             |                                                         |
|                | a) chronická píšťala s trvalou miernou sekréciou                                                       | 20 – 40                                                 |
|                | b) chronická píšťala s trvalou sekréciou (stolice alebo hnisavou), s vplyvom na celkový stav organizmu | 60 – 80                                                 |

**Kapitola XII – CHOROBY MUŽSKÝCH POHLAVNÝCH ORGÁNOV**

| <b>Položka</b> | <b>Druh zdravotného postihnutia</b>                                                                                | <b>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %</b> |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| 1.             | Choroby mužských pohlavných orgánov, dlhotrvajúce zápalové procesy spojené s poruchami močenia                     | 10 – 20                                                 |
| 2.             | Zhubný nádor penisu                                                                                                |                                                         |
|                | a) po odstránení v ranom štádiu (T1-2 N0 M0)                                                                       | 30 – 40                                                 |
|                | b) po odstránení v neskorých štádiách, počas onkologickej liečby                                                   | 70 – 80                                                 |
|                | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                   | 30 – 50                                                 |
|                | d) neliečiteľné formy                                                                                              | 90                                                      |
| 3.             | Zhubný nádor semenníka                                                                                             |                                                         |
|                | a) po odstránení lokalizovaného seminómu alebo lokalizovaného zhubného teratómu bez postihnutia uzlín (T1-3 N0 M0) | 30 – 40                                                 |
|                | b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby                                                 | 70 – 80                                                 |
|                | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                   | 30 – 50                                                 |
|                | d) neliečiteľné formy                                                                                              | 90                                                      |
| 4.             | Chronické zápaly prostaty a adenómy prostaty s trvalými poruchami močenia a stavy po operáciách                    | 10 – 20                                                 |
| 5.             | Zhubný nádor prostaty                                                                                              |                                                         |
|                | a) po odstránení vo včasnom štádiu (T1-2 N0 M0)                                                                    | 30 – 40                                                 |
|                | b) počas uroonkologickej liečby pokročilého štádia                                                                 | 70 – 80                                                 |
|                | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                   | 30 – 50                                                 |
|                | d) neliečiteľné formy                                                                                              | 90                                                      |

**Kapitola XIII – CHOROBY ŽENSKÝCH POHLAVNÝCH ORGÁNOV**

| <b>Položka</b> | <b>Druh zdravotného postihnutia</b>                                                                                                                                                                           | <b>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v %</b> |
|----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| 1.             | Choroby prsníka (zápalové ochorenia, benígne nádory, kozmetické záležitosti)                                                                                                                                  | 10                                                      |
|                | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Pri posudzovaní miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa prihliada na prípadné obmedzenie funkcie v ramennom kĺbe ako následok operácie (napr. lymfedém, defekty svalov) |                                                         |
| 2.             | Zhubný nádor prsníka                                                                                                                                                                                          |                                                         |
|                | a) po odstránení v štádiu I (T1 N0 M0) alebo po parciálnej resekcii                                                                                                                                           | 30 – 40                                                 |
|                | b) po odstránení v štádiu II (T2 N1 M0)                                                                                                                                                                       | 50 – 70                                                 |
|                | c) po odstránení v pokročilých štádiách – po odstránení prsníka s exenteráciou axily, počas onkologickej liečby                                                                                               | 75 – 80                                                 |

|     |                                                                                                                                                                                        |         |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|     | d) neliečiteľné formy                                                                                                                                                                  | 90      |
|     | e) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                                       | 30 – 50 |
| 3.  | Stav po odstránení maternice pre nezhubný nádor, endometriózu a pod.                                                                                                                   | 10      |
| 4.  | Zhubný nádor maternice (výnimka: carcinoma in situ)                                                                                                                                    |         |
|     | a) po odstránení nádoru tela alebo krčka maternice vo FIGO-štádiu Ia a Ib (T1NX M0)                                                                                                    | 30 – 40 |
|     | b) po odstránení nádoru vo FIGO-štádiu II (T2 NX M0)                                                                                                                                   | 50 – 70 |
|     | c) po odstránení nádoru v pokročilom štádiu, počas onkologickej liečby                                                                                                                 | 75 – 80 |
|     | d) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                                       | 30 – 50 |
|     | e) neliečiteľné formy                                                                                                                                                                  | 90      |
| 5.  | Strata vaječníkov pre zápalové ochorenia, nezhubný nádor                                                                                                                               | 10      |
| 6.  | Zhubný nádor vaječníka                                                                                                                                                                 |         |
|     | a) po odstránení vo FIGO-štádiu Ia a Ib (T1 NX M0)                                                                                                                                     | 30 – 40 |
|     | b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby                                                                                                                     | 70 – 80 |
|     | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                                       | 30 – 50 |
|     | d) neliečiteľné formy                                                                                                                                                                  | 90      |
| 7.  | Chronický alebo často sa opakujúci zápal vaječníkov, závesového aparátu maternice alebo maternice                                                                                      |         |
|     | a) ľahkého stupňa                                                                                                                                                                      | 5       |
|     | b) stredného stupňa                                                                                                                                                                    | 10      |
|     | c) ťažkého stupňa, recidivujúce akútne výtoky viackrát do roka, s rozsiahlym palpačným nálezom, nutnosťou opakovanej ATB terapie, s recidivujúcou močovou infekciou, poruchami močenia | 15      |
| 8.  | Endometrióza ťažkého stupňa                                                                                                                                                            | 20      |
| 9.  | Pokles steny pošvy, prolaps pošvy alebo maternice                                                                                                                                      |         |
|     | a) bez inkontinencie alebo so stresovou inkontinenciou I. stupňa                                                                                                                       | 10      |
|     | b) s občasnou inkontinenciou moču                                                                                                                                                      | 30 – 40 |
|     | c) s úplnou inkontinenciou moču, s prihliadnutím na etiológiu a možnosť riešenia permanentným katétrom                                                                                 | 70 – 80 |
| 10. | Stav po plastickej operácii svalov panvového dna                                                                                                                                       |         |
|     | a) s dobrým operačným efektom                                                                                                                                                          | 10      |
|     | b) s funkčným oslabením svalov panvového dna s obmedzením výkonnosti organizmu, bez inkontinencie moču                                                                                 | 20 – 25 |
| 11. | Craurosis vulvae so sekundárnymi zmenami, vredmi, ekzémami, jazvami                                                                                                                    | 20 – 25 |
| 12. | Zhubný nádor pošvy (s výnimkou carcinoma in situ)                                                                                                                                      |         |
|     | a) po odstránení vo FIGO-štádiu I (T1 N0 M0)                                                                                                                                           | 30 – 40 |

|     |                                                                    |         |
|-----|--------------------------------------------------------------------|---------|
|     | b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby | 70 – 80 |
|     | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)   | 30 – 50 |
|     | d) neliečiteľné formy                                              | 90      |
| 13. | Zhubný nádor vonkajších rodidiel (s výnimkou carcinoma in situ)    |         |
|     | a) po odstránení vo FIGO-štádiu I a II (T1-2 N0 M0)                | 30 – 40 |
|     | b) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby | 70 – 80 |
|     | c) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)   | 30 – 50 |
|     | d) neliečiteľné formy                                              | 90      |

#### Kapitola XIV – CHOROBY KOŽE A PODKOŽNÉHO VÄZIVA

##### Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa lokalizácie procesu, vplyvu na celkový stav organizmu, prítomnosť sprievodných príznakov, pohotovosti na recidívy, prípadne na prechod do chronicity. Prihliada sa na sprievodné orgánové alebo systémové zmeny, infekčné komplikácie, vplyv na obmedzenie pohybu a pod.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                       | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Infekcie kože a podkožného väziva (chronické pyodermie)                                            |                                                  |
|         | a) ohraničené procesy alebo mierne rozšírené do okolia                                             | 10 – 15                                          |
|         | b) výrazné prejavy s vplyvom na celkový stav organizmu                                             | 30 – 40                                          |
|         | c) rozsiahle, dlhodobé aktívne formy odolávajúce liečbe so znížením celkovej výkonnosti organizmu  | 50 – 60                                          |
|         | d) formy s nepriaznivým priebehom (septické stavy)                                                 | 70 – 80                                          |
| 2.      | Pluzgierové – kožné ochorenia (pemfigus, pemfigoid)                                                |                                                  |
|         | a) ohraničené procesy alebo mierne rozšírené do okolia                                             | 10 – 15                                          |
|         | b) výrazné prejavy s vplyvom na celý organizmus                                                    | 30 – 40                                          |
|         | c) rozsiahle, dlhodobé aktívne formy odolávajúce liečbe s podstatným znížením výkonnosti organizmu | 50 – 60                                          |
|         | d) formy s nepriaznivým priebehom (septické stavy)                                                 | 70 – 80                                          |
| 3.      | Dermatitis, ekzém a erytrodermia                                                                   |                                                  |
|         | a) ohraničené prejavy (predilekčné miesta), stabilizované formy, zriedkavé exacerbácie             | 5 – 15                                           |
|         | b) výrazné prejavy s častými exacerbáciami alebo generalizované stabilizované formy                | 25 – 35                                          |
|         | c) rozsiahle, dlhodobo aktívne formy odolávajúce liečbe so zníženou výkonnosťou organizmu          | 50 – 60                                          |
|         | d) formy trvalo aktívne, s nepriaznivým priebehom                                                  | 70                                               |
| 4.      | Papulloskvamózne ochorenie (psoriáza, parapsoriáza, lichen)                                        |                                                  |

|      |                                                                                                                                                                                               |         |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|      | a) ohraničené formy, intenzita procesu malá, zriedkavé exacerbácie alebo formy rozšírené, stabilizované, s dlhodobými remisiami                                                               | 5 – 15  |
|      | b) výrazné prejavy, časté exacerbácie alebo generalizované formy s dlhodobými remisiami                                                                                                       | 25 – 35 |
|      | c) rozsiahle, dlhodobo aktívne formy odolávajúce liečbe s podstatným znížením výkonnosti organizmu                                                                                            | 40 – 60 |
|      | d) formy s nepriaznivým priebehom alebo so závažným aktívnym kĺbovým postihnutím                                                                                                              | 70      |
| 5.   | Urtikária a erytém                                                                                                                                                                            |         |
|      | a) urtikárie často recidivujúce                                                                                                                                                               | 5       |
|      | b) angioedém, často recidivujúci, bez trvalých somatických následkov                                                                                                                          | 5       |
|      | c) angioedém trvalého charakteru, so závažnými reziduálnymi následkami, obmedzujúcimi celkovú výkonnosť organizmu (pretrvávajúce lymfedémy, poruchy trofiky s postihnutím pohyblivosti kĺbov) | 25 – 40 |
| 6.   | Ochorenia kože a podkožného väziva spojené so žiarením (chronické expozície, choroby z mechanických, termických, fyzikálnych vplyvov, choroby z radiácie)                                     |         |
|      | a) ohraničené procesy, mierne rozšírené, stabilizované formy, zriedkavé exacerbácie                                                                                                           | 15      |
|      | b) výrazné prejavy na exponovaných častiach tela alebo generalizované stabilizované formy, zriedkavé exacerbácie                                                                              | 25 – 35 |
|      | c) generalizované prejavy alebo formy s nepriaznivým priebehom a nepriaznivou lokalizáciou                                                                                                    | 40 – 60 |
|      | d) formy s nepriaznivým priebehom (napr. nekrotické zmeny)                                                                                                                                    | 70      |
| 7.   | Choroby kožných adnex (ochorenie nechťov, alopecia, acne rosacea a pod.)                                                                                                                      |         |
| 7.1. | Postihnutie všetkých nechťov, s porušením nechťových platničiek                                                                                                                               | 10 – 20 |
| 7.2. | Alopecia bez ohľadu na etiológiu                                                                                                                                                              | 10 – 20 |
| 7.3. | Acne vulgaris ťažkého stupňa                                                                                                                                                                  | 10 – 20 |
| 7.4. | Acne conglobata s celkovým vplyvom na organizmus (febrilné stavy, artralgie, tvorba fistúl, obmedzenie pohyblivosti)                                                                          | 40 – 60 |
| 8.   | Iné choroby kože a podkožného väziva (vitiligo, poruchy pigmentácie)                                                                                                                          | 5       |
| 9.   | Zhubné nádory kože                                                                                                                                                                            |         |
|      | a) po odstránení melanómu v štádiu Ia (T1 N0 M0)                                                                                                                                              | 20 – 30 |
|      | b) po odstránení zhubných nádorov v štádiách (T1-2 N0-2 M0)                                                                                                                                   | 50 – 60 |
|      | c) po odstránení v pokročilých štádiách, počas onkologickej liečby                                                                                                                            | 70 – 80 |
|      | d) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch)                                                                                                                              | 30 – 50 |
|      | e) neliečiteľné formy                                                                                                                                                                         | 90      |

**Všeobecné posudkové hľadisko:**

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa funkčného postihnutia (postihnutia pohybu v kĺboch v súvislosti so záťažou na príslušný kĺb) a vplyvu na ostatné systémy a orgány. Pri zistení pohybových a degeneratívnych zmien treba porovnať, či ich rozsah a výskyt presahujú zmeny typické pre porovnateľnú vekovú kategóriu. Samotné röntgenologicky zistené degeneratívne zmeny nezapríčiňujú pokles schopnosti zárobkovej činnosti, rovnako ako skutočnosť, či bola vykonaná operácia na končatine alebo na chrbtici, alebo súvislosť s úrazom. Pri chronických zápaloch kĺbov treba prihliadnuť popri poruche funkcie tiež na aktivitu chorobného procesu. Pri celkovej osteoporóze či osteomalácii (napr. pri hormonálnych poruchách, gastrointestinálnych resorpčných poruchách, pri poškodení obličiek) je miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti závislá od rozsahu a stupňa patologických zmien skeletu a z nich vyplývajúcej poruchy funkcie. Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri poraneniach svalov a šliach sa určí podľa miery funkčnej poruchy, podľa postihnutia krvného a lymfatického systému. Pri poraneniach fascie sa môžu objaviť ruptúry svalov, ktoré sú však len zriedkavo príčinou poklesu schopnosti zárobkovej činnosti.

**ODDIEL A – ARTROPATIE A INÉ CHOROBY KĹBOV**

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Infekčná artropatia, zápalová polyartropatia, reaktívne artritídy, metabolické artropatie                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                  |
|         | a) ľahké formy, zriedka recidivujúce, s miernou poruchou funkcie postihnutého kĺbu, s opakovanými subjektívnymi ťažkosťami, ak je záťažou len dlhé státie a chôdza, resp. schopnosť zaťaženia končatiny                                                                                                                                      | 10 – 15                                          |
|         | b) dlhotrvajúce neprogredujúce formy, občas recidivujúce, s poruchou funkcie (obmedzenie funkcie kĺbu o 1/3), so subjektívnymi ťažkosťami, stacionárnym röntgenologickým nálezom, prípadne s dôkazom laboratórnych pozitívnych zápalových parametrov, s postihnutím jedného alebo viacerých kĺbov s výrazným obmedzením výkonnosti organizmu | 25 – 35                                          |
|         | c) ťažké formy, trvale aktívne, progredujúce, liečbou ťažko ovplyvniteľné, s deštruktívnym röntgenologickým nálezom, postihujúce viacero kĺbov                                                                                                                                                                                               | 60 – 80                                          |

**ODDIEL B – OSTEOPATIA A CHONDROPATIA**

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Osteoporóza (bez ohľadu na etiológiu), osteomalácia, osteopatia, iné metabolické ochorenia chrbtice a kĺbov                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                  |
|         | a) ľahká forma – metabolické ochorenie kostí zvyšujúce riziko zlomenín a ovplyvňujúce výkonnosť organizmu, osteoporóza stanovená denzitometrickým vyšetrením, T-skóre do -2,5                                                                                                                                                                                         | 10 – 15                                          |
|         | b) stredne ťažká forma osteoporózy a iné metabolické ochorenia kostí s prítomnosťou jedného alebo viacerých zlomenín stavcov s následným obmedzením pohyblivosti, vplyvom na statiku chrbtice, občasnými prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosťou svalového korzetu, s podstatným poklesom výkonnosti a značným ovplyvnením pohyblivosti, T-skóre nad -2,5 | 35 – 45                                          |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |         |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|    | c) ťažká forma osteoporózy (T-skóre nad -4,0 so zvýšenou lámavosťou kostí a s patologickými zlomeninami, ťažká deformácia chrbtice a dlhých kostí) a iných metabolických ochorení kostí s prítomnými viacerými zlomeninami stavcov s následným ťažkým obmedzením pohyblivosti, s výraznými deformitami chrbtice s vplyvom na statiku, pretrvávajúcimi alebo častými prejavmi nervového a svalového dráždenia, slabosťou svalového korzetu, bez ohľadu na T-skóre | 60 – 70 |
| 2. | Sudeckova dystrofia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |         |
|    | a) mierna forma                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 15 – 25 |
|    | b) ťažká forma alebo nepriaznivá lokalizácia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 35 – 45 |
|    | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa, rozsahu funkčnej poruchy a lokalizácie procesu.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |         |
| 3. | Chronická osteomyelitída                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |
|    | a) ľahkého stupňa (lokalizovaná, s nepatrnou aktivitou procesu, drobné hnisanie vo fistule)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 10 – 20 |
|    | b) stredného stupňa (mierna trvalá sekrécia z fistuly, známky aktivity v laboratórnych nálezoch)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 35 – 45 |
|    | c) ťažkého stupňa (časté ataky s horúčkou, zreteľná infiltrácia mäkkých častí, hnisanie a vylučovanie sekvetrov, známky aktivity v laboratórnych nálezoch) s alteráciou celkového stavu                                                                                                                                                                                                                                                                          | 60 – 80 |
|    | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa funkčného postihnutia vyplývajúceho z lokalizácie, rozsahu a aktivity procesu s jej účinkami na celkový stav a prípadné následné choroby (napr. anémiu, amyloidózu).                                                                                                                                                                                                    |         |
| 4. | Chondrodystrofia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |         |
|    | a) telesná výška (malý vzrast) nedosahuje 120 cm                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 40 – 50 |
|    | b) s ťažkými deformáciami končatín, hrudníka a obmedzením výkonnosti organizmu, zníženou pohyblivosťou, poruchami ventilácie; telesná výška do 100 cm                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 70 – 80 |

#### ODDIEL C – INÉ CHOROBY MÄKKÉHO TKANIVA, SYNOVIÁLNEJ BLANY A ŠLACHY

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Iné ochorenia mäkkého tkaniva, synoviálnej blany a šlachy                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                  |
|         | a) ľahké formy, zriedka recidivujúce, s miernou poruchou funkcie postihnutého systému, s opakovanými subjektívnymi ťažkosťami, pri záťaži v stojí a pri chôdzi, ak je obmedzená pohyblivosť končatín pri záťaži                                                                                                                          | 10 – 15                                          |
|         | b) dlhotrvajúce neprogredujúce formy, občas recidivujúce, s menšou poruchou funkcie kĺbu (obmedzenie funkcie o 1/3), so značnými subjektívnymi ťažkosťami, stacionárnym röntgenovým nálezom, prípadne s občasným laboratórnym zápalovým nálezom s postihnutím jedného kĺbu i viacerých kĺbov, s výrazným obmedzením výkonnosti organizmu | 25 – 35                                          |
|         | c) ťažké formy, neovplyvniteľné liečbou, trvale aktívne, progredujúce, s výraznými deštruktívnymi röntgenovými zmenami a ťažkou poruchou funkcie, postihujúce niekoľko kĺbov                                                                                                                                                             | 60 – 80                                          |



**ODDIEL D – CHOROBY SVALOV****Všeobecné posudkové hľadisko:**

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa poruchy funkcie svalov na jednotlivých končatinách a na trupe – analogicky k nasledujúcim uvedeným pohybovým obmedzeniam a obrnám. Samotné postihnutie svalov (bez ohľadu na etiológiu), ak nemá vplyv na výkonnosť organizmu a pracovné zaradenie, posudkovo sa nehodnotí. Treba prihliadnuť aj na zvláštne poruchy, ako sú nedostatočné telesné proporcie (napr. chondrodystrofia), deformácie končatín, poruchy kĺbových funkcií, svalových funkcií a statiky, neurologické poruchy. Taktiež treba vziať do úvahy stupeň adaptácie a kompenzácie poruchy.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                                                                             | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Svalové dystrofie, myopatie, spinálne svalové atrofie a príbuzné syndrómy, myozitidy, systémové ochorenia spojivového tkaniva (lupus erythematosus, dermatomyozitída, systémová skleróza – Behcetova choroba, Sjögrenov syndróm, sklerodermia a ostatné) |                                                  |
|         | a) ľahké poruchy s miernou či lokálnou atrofiou, dystrofiou a s obmedzením len pri dlhom státi a chôdzi                                                                                                                                                  | 30 – 40                                          |
|         | b) stredne závažné poruchy s podstatným obmedzením pohyblivosti a obmedzením výkonnosti organizmu                                                                                                                                                        | 60 – 70                                          |
|         | c) ťažké poruchy s ťažkým obmedzením pohyblivosti                                                                                                                                                                                                        | 80 – 90                                          |
|         | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu zárobkovej činnosti sa určí bez ohľadu na etiológiu ochorenia, s ohľadom na výslednú poruchu funkcie, pohyblivosti a výkonnosti.                                                                             |                                                  |
| 2.      | Syndrómy svalovej paralýzy, myastenia gravis                                                                                                                                                                                                             |                                                  |
|         | a) okulárna forma                                                                                                                                                                                                                                        | 20 – 30                                          |
|         | b) okulobulbárna (anartria, dysfónia, regurgitácia tekutín nosom, diplópia)                                                                                                                                                                              | 60 – 80                                          |
|         | c) mierna generalizovaná forma (stabilizovaná imunosupresívnou liečbou a po tymektómii)                                                                                                                                                                  | 30 – 40                                          |
|         | d) ťažká generalizovaná forma (s dysartriou, dysfágiou, prehltacie ťažkosti, s postihnutím celého kostrového svalstva, stav po tymektómii, časté exacerbácie napriek imunosupresívnej liečbe)                                                            | 60 – 80                                          |

**ODDIEL E – DORZOPATIA, DEFORMUJÚCA DORZOPATIA A SPONDYLOPATIA**

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                         | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Stavy po zlomeninách trňových výbežkov alebo priečných výbežkov stavcov                                                                                              | 10                                               |
| 2.      | Stavy po zlomenine tela stavca, vrodené chyby                                                                                                                        |                                                  |
|         | a) bez účinku na statiku                                                                                                                                             | 10                                               |
|         | b) s miernym účinkom na statiku, s deformáciou chrčtice, príznaky v stoji a pri chôdzi                                                                               | 20                                               |
|         | c) s výrazným účinkom na statiku (s obmedzením pohybu v danom úseku), s deformáciou, občasnými prejavmi svalového a nervového dráždenia, slabosťou svalového korzetu | 30 – 40                                          |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |         |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 3. | Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách                                                                                                                                                                                                                    |         |
|    | a) bez účinku na statiku                                                                                                                                                                                                                                                         | 10      |
|    | b) s miernym funkčným postihnutím, s prejavmi nervového a svalového dráždenia (napr. syndróm cervikokraniálny, cervikobrachiálny, lumbálny, lumbosakrálny a syndróm sakroiliakálneho sklbenia blokády stavcov), slabosť svalového korzetu, obmedzenie pohybu v postihnutom úseku | 20 – 35 |
|    | c) s trvalým ťažkým postihnutím funkcie a často recidivujúcimi, dlhotrvajúcimi prejavmi dráždenia nervov a svalov, s ťažkou poruchou statiky a dynamiky chrbtice, s výraznou poruchou svalového korzetu                                                                          | 40 – 50 |
| 4. | Stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, stavy po úraze chrbtice                                                                                                                                                                                                 |         |
|    | a) s miernym reziduálnym funkčným nálezom                                                                                                                                                                                                                                        | 10 – 20 |
|    | b) často recidivujúce prejavy nervového a svalového dráždenia, slabosť svalového korzetu chrbta s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti organizmu                                                                                                                            | 35 – 45 |
|    | c) s nepriaznivým reziduálnym funkčným nálezom a trvalými prejavmi dráždenia nervov, s parézami a so svalovými atrofiami a poruchou funkcie zvieracov                                                                                                                            | 70 – 80 |
| 5. | Ostatné postihnutia chrbtice (vrodené alebo získané deformácie) s poruchou funkcie                                                                                                                                                                                               |         |
|    | a) ľahkého stupňa                                                                                                                                                                                                                                                                | 10      |
|    | b) stredného stupňa (napr. vo viacerých pohybových segmentoch vyjadreným obmedzením až stuhnutím chrbtice, pri skolióze 40 – 75 stupňov pri klínových stavcoch, motýlikovitých stavcoch, pri fixovanom okrúhlom chrbte s tvorbou gibbusu)                                        | 35 – 45 |
|    | c) ťažkého stupňa (napr. stuhnutie viacerých stavcov chrbtice, používanie trupovej ortézy, ktorá zahŕňa tri časti chrbtice, extrémne skoliózy s otočným sklzom, spondylolistéza so sklzom o 2/3 tela stavca)                                                                     | 60 – 70 |
| 6. | Scheuermannova choroba                                                                                                                                                                                                                                                           |         |
|    | a) s ťažkou poruchou funkcie (akútny stav)                                                                                                                                                                                                                                       | 20      |
|    | b) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po piatich rokoch)                                                                                                                                                                                                               | 10      |
| 7. | Bechterevova choroba (ankylozujúca spondylartritída)                                                                                                                                                                                                                             |         |
|    | a) ľahkého stupňa                                                                                                                                                                                                                                                                | 20 – 30 |
|    | b) stredného stupňa – IV. stupeň (súčasné stuhnutie niekoľkých častí chrbtice a periférnych kĺbov alebo bedrových kĺbov s pretrvávajúcou klinickou aktivitou a progresiou napriek liečbe, bez ohľadu na stupeň postihnutia chrbtice)                                             | 40 – 50 |
|    | c) ťažkého stupňa – V. stupeň so stuhnutím viacerých úsekov chrbtice alebo veľkých kĺbov, s poruchami ventilácie                                                                                                                                                                 | 60 – 80 |
|    | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa priebehu, aktivity a funkčných porúch chrbtice, potvrdených rtg. diagnostikou chrbtice.                                                                                                 |         |

## ODDIEL F – STAVY PO ÚRAZOCH

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                            | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Stavy po zlomeninách kostí lebky (stavy po kraniocerebrálnych poraneniach)                                                                                                              |                                                  |
|         | a) bez postihnutia mozgových funkcií                                                                                                                                                    | 5 – 10                                           |
|         | b) ľahká porucha mozgových funkcií                                                                                                                                                      | 15 – 20                                          |
|         | c) stredne ťažká porucha mozgových funkcií                                                                                                                                              | 30 – 40                                          |
|         | d) ťažká porucha s podstatným obmedzením celkovej výkonnosti                                                                                                                            | 50 – 75                                          |
|         | e) ťažká porucha narušujúca integritu mozgových funkcií                                                                                                                                 | 80 – 100                                         |
| 2.      | Stavy po zlomeninách čeľuste                                                                                                                                                            |                                                  |
|         | zle zahojené, s defektom, s ovplyvnením inervácie, žuvania, mimiky, hlasu                                                                                                               | 10 – 20                                          |
| 3.      | Stavy po zlomeninách skeletu hrudníka                                                                                                                                                   |                                                  |
| 3.1.    | Stavy po úrazoch hrudníka, sériové zlomeniny rebier, zlomeniny sterna so závažným obmedzením pohybu hrudníka a hrudnej steny, podľa stupňa poruchy pľúcnych funkcií a srdcovej činnosti |                                                  |
|         | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Miera poklesu zárobkovej činnosti sa určí podľa stupňa poruchy uvedenej v kapitole VIII oddiele B položke 5 a v kapitole IX oddiele A položke 1.          |                                                  |
| 3.2.    | Následné stavy bez poruchy pľúcnych funkcií a srdcovej činnosti                                                                                                                         | 10                                               |
| 4.      | Stavy po úrazoch panvy, zlomeninách panvových kostí a symfýzy, stavy po zlomeninách križovej kosti a kostrče                                                                            |                                                  |
|         | a) ľahké poruchy obmedzujúce dlhé státie a chôdzu, s miernymi subjektívnymi ťažkosťami                                                                                                  | 10 – 15                                          |
|         | b) stredne ťažké poruchy statiky a dynamiky chrbtice a dolných končatín                                                                                                                 | 30 – 40                                          |
|         | c) ťažké poruchy pohybu, s trvalým dráždením nervov, poruchou funkcie zvieračov, so závažnými parézami a svalovými atrofiami                                                            | 70 – 80                                          |
|         | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Porušenie celistvosti panvového pletenca s poruchou statiky a dynamiky chrbtice, funkcie dolných končatín sa posúdi podľa zostávajúcich porúch.           |                                                  |

## ODDIEL G – POSTIHNUTIE KONČATÍN

## Všeobecné posudkové hľadisko:

Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti sa určí podľa rozsahu a straty častí končatín po poranení, vrodených alebo získaných chýb, zostávajúcich následkov po operáciách a úrazoch, zápalových a degeneratívnych ochoreniach. Pri určovaní miery poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri posudzovaní postihnutia horných končatín treba vychádzať z postihnutia dominantnej končatiny. Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti pri amputačných stratách vychádza z funkcie kýpfov a susedných kĺbov.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                                                                                                                                                    | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Aseptické nekrózy<br><b>Posudkové hľadisko:</b><br>Po aktívnom štádiu sa miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti určí podľa pretrvávajúcej funkčnej poruchy na postihnutom kĺbe končatiny. |                                                  |
| 2.      | Strata oboch horných končatín od zápästí a vyššie                                                                                                                                               | 75 – 80                                          |
| 3.      | Strata jednej hornej a jednej dolnej končatiny                                                                                                                                                  | 75 – 80                                          |
| 4.      | Strata jednej hornej končatiny v ramennom kĺbe alebo krátky kýpeľ ramena                                                                                                                        |                                                  |
|         | a) na dominantnej končatine                                                                                                                                                                     | 75 – 80                                          |
|         | b) na nedominantnej končatine                                                                                                                                                                   | 50 – 70                                          |
|         | c) s menej rozsiahlymi amputačnými stratami hornej končatiny                                                                                                                                    | 40 – 60                                          |
| 5.      | Stuhnutie ramenného kĺbu v priaznivej polohe pri dobre pohyblivom ramennom pletenci                                                                                                             |                                                  |
|         | a) na nedominantnej                                                                                                                                                                             | 15 – 25                                          |
|         | b) na dominantnej                                                                                                                                                                               | 25 – 35                                          |
| 6.      | Obmedzenie pohyblivosti ramenného kĺbu                                                                                                                                                          |                                                  |
|         | a) na nedominantnej                                                                                                                                                                             | 10 – 15                                          |
|         | b) na dominantnej                                                                                                                                                                               | 15 – 25                                          |
| 7.      | Habituálne vyklbenie ramena                                                                                                                                                                     |                                                  |
|         | a) ojedinelé vyklbenie                                                                                                                                                                          | 10                                               |
|         | b) častejšie vyklbenie (alebo vykývaný kĺb) s obmedzením výkonnosti končatiny                                                                                                                   |                                                  |
|         | 1. na nedominantnej                                                                                                                                                                             | 15 – 20                                          |
|         | 2. na dominantnej                                                                                                                                                                               | 20 – 30                                          |
|         | c) vyklbenia sternoklavikulárne alebo akromioklavikulárne s obmedzením funkcie končatiny                                                                                                        | 15 – 20                                          |
| 8.      | Pseudoartróza kľúčnej kosti                                                                                                                                                                     | 5 – 10                                           |
| 9.      | Stav po zlomenine ramennej kosti zhojenej v nepriaznivom postavení so značným obmedzením funkcie končatiny (stavy po vykonanej endoprotéze ramenného kĺbu, s obmedzením pohyblivosti kĺbu)      |                                                  |
|         | a) na nedominantnej                                                                                                                                                                             | 20 – 30                                          |
|         | b) na dominantnej                                                                                                                                                                               | 30 – 40                                          |
| 10.     | Chronická radiálna a ulnárna epikondylitída s poruchou funkcie končatiny pri záťaži (s ľahkým postihnutím motorickej inervácie a poruchami cievneho zásobenia)                                  |                                                  |
|         | a) postihnutie jednej končatiny                                                                                                                                                                 | 10 – 15                                          |
|         | b) postihnutie oboch končatín                                                                                                                                                                   | 20 – 25                                          |
| 11.     | Stuhnutie v lakťovom kĺbe                                                                                                                                                                       |                                                  |
|         | a) v priaznivom postavení                                                                                                                                                                       |                                                  |
|         | 1. na nedominantnej                                                                                                                                                                             | 25 – 35                                          |
|         | 2. na dominantnej                                                                                                                                                                               | 35 – 45                                          |

|     |                                                                                                                            |         |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
|     | b) v nepriaznivom postavení                                                                                                |         |
|     | 1. na nedominantnej                                                                                                        | 45      |
|     | 2. na dominantnej                                                                                                          | 45 – 50 |
| 12. | Obmedzenie pohyblivosti v lakťovom kĺbe                                                                                    |         |
|     | a) ľahkého stupňa, pri voľnej rotačnej pohyblivosti predlaktia                                                             | 10      |
|     | b) ťažšieho stupňa (vrátane obmedzenia rotačnej pohyblivosti predlaktia)                                                   |         |
|     | 1. na nedominantnej                                                                                                        | 20 – 25 |
|     | 2. na dominantnej                                                                                                          | 25 – 35 |
| 13. | Izolované obmedzenie rotačnej pohyblivosti predlaktia                                                                      |         |
|     | a) v priaznivom postavení (stredné pronačné postavenie)                                                                    |         |
|     | 1. na nedominantnej                                                                                                        | 10      |
|     | 2. na dominantnej                                                                                                          | 20      |
|     | b) v nepriaznivom postavení                                                                                                |         |
|     | 1. na nedominantnej                                                                                                        | 20      |
|     | 2. na dominantnej                                                                                                          | 30      |
| 14. | Vykývaný lakťový kĺb                                                                                                       |         |
|     | a) na nedominantnej                                                                                                        | 20      |
|     | b) na dominantnej                                                                                                          | 30      |
| 15. | Pseudoartróza predlaktia                                                                                                   |         |
|     | a) na nedominantnej                                                                                                        | 20 – 30 |
|     | b) na dominantnej                                                                                                          | 35 – 45 |
| 16. | Stav po zlomenine vretennej kosti a lakťové zahojenie s ľahkou dislokáciou                                                 | 10 – 15 |
| 17. | Stav po zlomenine kosti/kostí predlaktia (vretennej a lakťovej) zhojené s dislokáciou a s poruchou funkcie susedných kĺbov |         |
|     | a) na nedominantnej                                                                                                        | 25 – 35 |
|     | b) na dominantnej                                                                                                          | 35 – 45 |
| 18. | Stuhnutie zápästného kĺbu                                                                                                  |         |
|     | a) v priaznivom postavení (ľahká dorzálna extenzia)                                                                        | 10      |
|     | b) v nepriaznivom postavení                                                                                                |         |
|     | 1. na nedominantnej                                                                                                        | 15      |
|     | 2. na dominantnej                                                                                                          | 25      |
| 19. | Obmedzenie pohybu v zápästnom kĺbe                                                                                         |         |
|     | a) nepatrného stupňa                                                                                                       |         |
|     | 1. na nedominantnej                                                                                                        | 5       |
|     | 2. na dominantnej                                                                                                          | 10      |
|     | b) závažnejšieho stupňa                                                                                                    |         |
|     | 1. na nedominantnej                                                                                                        | 10      |
|     | 2. na dominantnej                                                                                                          | 20      |

|        |                                                                                                                                           |         |
|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 20.    | Zle zahojené alebo nezahojené zlomeniny zápästných kostí, jednej záprstnej kosti alebo viacerých záprstných kostí s poruchou funkcie ruky |         |
|        | a) na nedominantnej                                                                                                                       | 10 – 30 |
|        | b) na dominantnej                                                                                                                         | 35 – 45 |
| 21.    | Stuhnutie kĺbov palca na ruke v priaznivom postavení                                                                                      |         |
|        | a) na nedominantnej                                                                                                                       | 5       |
|        | b) na dominantnej                                                                                                                         | 15      |
| 22.    | Stuhnutie jedného prsta                                                                                                                   |         |
|        | a) na nedominantnej                                                                                                                       | 5       |
|        | b) na dominantnej                                                                                                                         | 10      |
| 23.    | Strata koncového článku a polovice základného článku palca ruky                                                                           |         |
|        | a) na nedominantnej                                                                                                                       | 5       |
|        | b) na dominantnej                                                                                                                         | 15      |
| 24.    | Strata všetkých článkov palca na dominantnej ruke                                                                                         | 25      |
| 25.    | Strata jedného prsta ruky (okrem palca)                                                                                                   | 10 – 15 |
| 26.    | Strata troch prstov ruky II + III + IV                                                                                                    |         |
|        | a) dominantnej končatiny                                                                                                                  | 25      |
|        | b) nedominantnej končatiny                                                                                                                | 20      |
| 27.    | Strata všetkých desiatich prstov na oboch rukách                                                                                          | 70 – 80 |
| 28.    | Strata úchopovej schopnosti ruky                                                                                                          |         |
|        | a) na nedominantnej                                                                                                                       | 50      |
|        | b) na dominantnej                                                                                                                         | 60 – 70 |
| 29.    | Nervové poškodenie                                                                                                                        |         |
| 29.1.  | Nervové poškodenie hornej končatiny – plexus brachialis                                                                                   | 60 – 70 |
| 29.2.  | Poškodenie hornej časti plexus brachialis                                                                                                 | 40 – 50 |
| 29.3.  | Poškodenie dolnej časti plexus brachialis                                                                                                 | 50 – 60 |
| 29.4.  | Nervus axillaris                                                                                                                          | 20 – 25 |
| 29.5.  | Nervus radialis, celý nerv                                                                                                                | 25 – 35 |
| 29.6.  | Nervus radialis – stredná časť alebo dolná časť                                                                                           | 10 – 20 |
| 29.7.  | Nervus ulnaris – horná časť alebo dolná časť                                                                                              | 25 – 35 |
| 29.8.  | Nervus medianus – horná časť                                                                                                              | 25 – 35 |
| 29.9.  | Nervus medianus – dolná časť                                                                                                              | 30      |
| 29.10. | Nervus radialis a nervus axillaris                                                                                                        | 35 – 45 |
| 29.11. | Nervus radialis a nervus ulnaris                                                                                                          | 35 – 45 |
| 29.12. | Nervus radialis a nervus medianus                                                                                                         | 35 – 45 |
| 29.13. | Nervus radialis, ulnaris a medianus v oblasti predlaktia                                                                                  | 40 – 50 |
| 30.    | Strata oboch dolných končatín v predkolení a vyššie                                                                                       | 75 – 80 |
| 31.    | Strata jednej dolnej končatiny v bedrovom kĺbe alebo s veľmi krátkym kýpťom stehna                                                        | 60 – 75 |
| 32.    | Strata jednej dolnej končatiny v stehne                                                                                                   | 50 – 60 |

|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                        |         |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 33.   | Strata jednej dolnej končatiny                                                                                                                                                                                                                                                         |         |
|       | a) v predkolení                                                                                                                                                                                                                                                                        | 45 – 50 |
|       | b) v priehlavku alebo v Chopartovom kĺbe                                                                                                                                                                                                                                               | 40 – 45 |
| 34.   | Strata palca nohy so stratou hlavičky I. priehlavkovej kosti alebo strata iného prsta                                                                                                                                                                                                  | 10 – 20 |
| 35.   | Strata II. – V. prsta alebo I. – III. prsta nohy                                                                                                                                                                                                                                       | 15 – 20 |
| 36.   | Strata všetkých prstov jednej nohy                                                                                                                                                                                                                                                     | 20 – 30 |
| 37.   | Strata všetkých prstov oboch nôh podľa stavu kýpťa                                                                                                                                                                                                                                     | 30 – 60 |
| 38.   | Stuhnutie oboch bedrových kĺbov v nepriaznivom postavení                                                                                                                                                                                                                               | 70 – 80 |
| 39.   | Stuhnutie jedného bedrového kĺbu v priaznivom postavení (flexia 20 stupňov, vonkajšia rotácia 20 stupňov, stredné postavenie medzi abdukciou a addukciou)                                                                                                                              | 30 – 45 |
| 40.   | Stuhnutie jedného bedrového kĺbu v nepriaznivom postavení                                                                                                                                                                                                                              | 50 – 60 |
| 41.   | Obmedzenie pohybu bedrových kĺbov                                                                                                                                                                                                                                                      |         |
| 41.1. | Lahkého stupňa                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |
|       | a) jednostranné                                                                                                                                                                                                                                                                        | 10      |
|       | b) obojstranné                                                                                                                                                                                                                                                                         | 20      |
| 41.2. | Stredného stupňa                                                                                                                                                                                                                                                                       |         |
|       | a) jednostranné                                                                                                                                                                                                                                                                        | 20 – 25 |
|       | b) obojstranné                                                                                                                                                                                                                                                                         | 40 – 45 |
| 41.3. | Ťažkého stupňa                                                                                                                                                                                                                                                                         |         |
|       | a) jednostranné                                                                                                                                                                                                                                                                        | 40 – 50 |
|       | b) obojstranné                                                                                                                                                                                                                                                                         | 70 – 75 |
| 42.   | Pseudoartróza krčka stehennej kosti                                                                                                                                                                                                                                                    | 50 – 60 |
| 43.   | Stavy po zlomenine stehennej kosti (krčka, diafýzy, epikondylu) liečené konzervatívne aj osteosyntézou, príp. endoprotézou                                                                                                                                                             |         |
|       | a) pri dobrej funkcii končatiny                                                                                                                                                                                                                                                        | 20 – 30 |
|       | b) s porušenou funkciou končatiny (výrazná deformácia, svalová atrofia, porucha motorickej inervácie, skrátenie o 4 cm a viac)                                                                                                                                                         | 45 – 60 |
| 44.   | Stavy po vykonanej endoprotéze bedrového, kolenného kĺbu                                                                                                                                                                                                                               |         |
| 44.1. | Jednostranná (totálna endoprotéza)                                                                                                                                                                                                                                                     | 35 – 45 |
| 44.2. | Obojstranná (totálna endoprotéza)                                                                                                                                                                                                                                                      |         |
|       | a) bez funkčného obmedzenia pohybu                                                                                                                                                                                                                                                     | 45 – 55 |
|       | b) so závažným obmedzením pohybu                                                                                                                                                                                                                                                       | 60 – 75 |
|       | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>Pri endoprotézach kĺbov je miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti závislá od pretrvávajúcej poruchy pohyblivosti a vplyvu záťaže na končatinu (napr. porucha motorickej inervácie, výrazná svalová atrofia, skrátenie končatiny viac ako o 4 cm ). |         |
| 45.   | Stuhnutie oboch kolenných kĺbov                                                                                                                                                                                                                                                        | 70 – 80 |
| 46.   | Stuhnutie jedného kolenného kĺbu                                                                                                                                                                                                                                                       |         |
|       | a) v priaznivom postavení (ohnutie približne 10 stupňov)                                                                                                                                                                                                                               | 40 – 45 |
|       | b) v nepriaznivom postavení                                                                                                                                                                                                                                                            | 50 – 60 |

|       |                                                                                                                                                                     |         |
|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 47.   | Uvoľnenie väzivového aparátu kolena                                                                                                                                 |         |
|       | a) svalovo kompenzovateľné                                                                                                                                          | 10 – 20 |
|       | b) vyžadujúce spevnenie podporným aparátom podľa postavenia a osovej odchýlky a porušenie funkcie končatiny                                                         | 25 – 35 |
|       | c) nestabilné koleno s pretrvávajúcou instabilitou aj pri používaní podporného aparátu, resp. použitia pevných ortéz                                                | 40 – 50 |
| 48.   | Trvalé následky po vybratí menisku                                                                                                                                  |         |
|       | a) pri dobrej stabilite a rozsahu pohybu                                                                                                                            | 10      |
|       | b) pri stredne ťažkej poruche                                                                                                                                       | 20 – 30 |
|       | c) pri ťažkej poruche funkcie kolenného kĺbu                                                                                                                        | 30 – 45 |
| 49.   | Zlomenina pately nezhojená, s obmedzenou extenziou kolena, neistou chôdzou, nutnosťou používania podporného aparátu                                                 | 30 – 40 |
| 50.   | Obmedzenie pohybu v oboch kolenných kĺboch                                                                                                                          |         |
|       | a) ľahkého stupňa                                                                                                                                                   | 10      |
|       | b) stredného stupňa                                                                                                                                                 | 25 – 35 |
|       | c) ťažkého stupňa                                                                                                                                                   | 50 – 60 |
| 51.   | Stav po zlomenine tíbie                                                                                                                                             |         |
|       | a) dobre zhojená                                                                                                                                                    | 5       |
|       | b) zhojená so skrátením, v nesprávnom uhlovom postavení a s porušenou funkciou končatiny                                                                            | 30 – 40 |
| 52.   | Pseudoartróza tíbie                                                                                                                                                 | 30 – 50 |
| 53.   | Stav po zlomenine vonkajšieho a vnútorného členka                                                                                                                   |         |
|       | a) dobre zahojené                                                                                                                                                   | 10 – 20 |
|       | b) zhojená v nepriaznivom postavení s porušenou funkciou pohybu v končatine                                                                                         | 30 – 40 |
| 54.   | Stuhnutie horného členkového kĺbu                                                                                                                                   |         |
|       | a) v priaznivom postavení (stuhnutie členka v neutrálnom postavení kĺbu)                                                                                            | 20 – 35 |
|       | b) v nepriaznivom postavení                                                                                                                                         | 40 – 50 |
| 55.   | Stuhnutie dolného členkového kĺbu                                                                                                                                   |         |
|       | a) v priaznivom postavení (stredné postavenie)                                                                                                                      | 15 – 20 |
|       | b) v nepriaznivom postavení                                                                                                                                         | 30 – 40 |
| 56.   | Stuhnutie horného a dolného členkového kĺbu                                                                                                                         |         |
|       | a) v priaznivom postavení                                                                                                                                           | 35      |
|       | b) v nepriaznivom postavení                                                                                                                                         | 35 – 45 |
| 57.   | Pes equinovarus a iné poškodenia funkcie nohy (stavy po zlomenine pätnjej kosti, podľa poruchy funkcie nohy, s ťažkou deformáciou a poruchou chôdze ťažkého stupňa) |         |
|       | a) jednostranné postihnutie                                                                                                                                         | 30 – 40 |
|       | b) obojstranné postihnutie                                                                                                                                          | 50 – 60 |
| 58.   | Nervové poruchy úplné, jednostranné                                                                                                                                 |         |
| 58.1. | Plexus lumbosacralis                                                                                                                                                | 65 – 70 |
| 58.2. | Nervus femoralis                                                                                                                                                    | 40 – 45 |



|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |         |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|
| 58.3. | Nervus ischiadicus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 50 – 70 |
| 58.4. | Nervus tibialis                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 30 – 45 |
| 58.5. | Nervus fibularis                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 30 – 45 |
|       | <b>Posudkové hľadisko:</b><br>V miere poklesu zárobkovej činnosti sú zahrnuté aj poruchy vazomotorické a trofické.<br>Čiastočné poruchy inervácie nervov sa hodnotia tretinovými hodnotami.<br>Stredne ťažké motorické poruchy sa hodnotia polovičnými hodnotami. Senzitívne poruchy inervácie pre celú dolnú končatinu sa hodnotia tridsiatimi percentami. Izolované senzitívne poruchy inervácie sa nehodnotia. |         |

#### ODDIEL H – NÁDORY KOSTÍ, SVALSTVA A MÄKKÝCH TKANÍV

##### Všeobecné posudkové hľadisko:

Ak dôjde v dôsledku onkologickej liečby k amputácii končatiny, určí sa pokles schopnosti zárobkovej činnosti podľa príslušnej kapitoly.

Podobne sa postupuje v prípadoch, keď nádorom alebo jeho odstránením došlo k porušeniu stability nosného alebo pohybového aparátu a k obmedzeniu pohybu.

| Položka | Druh zdravotného postihnutia                                     | Miera poklesu schopnosti zárobkovej činnosti v % |
|---------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|
| 1.      | Zhubné nádory kostí, svalstva a mäkkých tkanív                   |                                                  |
|         | a) počas onkologickej liečby                                     | 80                                               |
|         | b) po stabilizácii zdravotného stavu (spravidla po dvoch rokoch) | 50 – 70                                          |
|         | c) neliečiteľné formy                                            | 90                                               |

**Príloha č. 4**  
**a k zákonu č. 461/2003 Z. z.**

| <b>Obdobie dôchodkového poistenia<br/>na účely minimálneho dôchodku<br/>v rokoch</b> | <b>Suma minimálneho dôchodku<br/>v eur</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|
| 30                                                                                   | 334,3                                      |
| 31                                                                                   | 338,5                                      |
| 32                                                                                   | 342,7                                      |
| 33                                                                                   | 347,0                                      |
| 34                                                                                   | 351,2                                      |
| 35                                                                                   | 355,4                                      |
| 36                                                                                   | 359,6                                      |
| 37                                                                                   | 363,8                                      |
| 38                                                                                   | 368,0                                      |
| 39                                                                                   | 372,2                                      |
| 40                                                                                   | 378,5                                      |
| 41                                                                                   | 384,8                                      |
| 42                                                                                   | 391,1                                      |
| 43                                                                                   | 397,4                                      |
| 44                                                                                   | 403,7                                      |
| 45                                                                                   | 410,0                                      |
| 46                                                                                   | 416,3                                      |
| 47                                                                                   | 422,6                                      |
| 48                                                                                   | 428,9                                      |
| 49                                                                                   | 435,2                                      |
| 50                                                                                   | 441,5                                      |
| 51                                                                                   | 447,8                                      |
| 52                                                                                   | 454,2                                      |
| 53                                                                                   | 460,5                                      |
| 54                                                                                   | 466,8                                      |
| 55                                                                                   | 473,1                                      |
| 56                                                                                   | 479,4                                      |
| 57                                                                                   | 485,7                                      |
| 58                                                                                   | 492,0                                      |
| 59                                                                                   | 498,3                                      |
| 60                                                                                   | 504,6                                      |
| 61                                                                                   | 510,9                                      |
| 62                                                                                   | 517,2                                      |
| 63                                                                                   | 523,5                                      |
| 64                                                                                   | 529,8                                      |
| 65                                                                                   | 536,1                                      |
| 66                                                                                   | 542,4                                      |
| 67                                                                                   | 548,7                                      |
| 68                                                                                   | 555,0                                      |
| 69                                                                                   | 561,4                                      |
| 70                                                                                   | 567,7                                      |
| 71                                                                                   | 574,0                                      |
| 72                                                                                   | 580,3                                      |
| 73                                                                                   | 586,6                                      |
| 74                                                                                   | 592,9                                      |
| 75                                                                                   | 599,2                                      |

|           |       |
|-----------|-------|
| 76        | 605,5 |
| 77        | 611,8 |
| 78        | 618,1 |
| 79        | 624,4 |
| 80 a viac | 630,7 |

**Príloha č. 5**

**k zákonu č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 543/2010 Z. z.**

**ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE**

1. Smernica Rady 79/7/EHS z 19. decembra 1978 o postupnom vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami vo veciach súvisiacich so sociálnym zabezpečením (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 1; Ú. v. ES L 6, 10. 1. 1979).
2. Smernica Rady 92/85/EHS z 19. októbra 1992 o zavedení opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci tehotných pracovníčok a pracovníčok krátko po pôrode alebo dojčiacich pracovníčok (desiata samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 2; Ú. v. ES L 348, 28. 11. 1992) v znení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/30/ES z 20. júna 2007 (Ú. v. EÚ L 165, 27. 6. 2007).
3. Smernica Rady 2000/43/ES z 29. júna 2000, ktorou sa zavádza zásada rovnakého zaobchádzania s osobami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 20/zv. 1; Ú. v. ES L 180, 19. 7. 2000).
4. Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 4; Ú. v. ES L 303, 2. 12. 2000).
5. Smernica Rady 2001/23/ES z 12. marca 2001 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa zachovania práv zamestnancov pri prevodoch podnikov, závodov alebo častí podnikov alebo závodov (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 4; Ú. v. ES L 82, 22. 3. 2001).
6. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/94/ES z 22. októbra 2008 o ochrane zamestnancov pri platobnej neschopnosti ich zamestnávateľa (kodifikované znenie) (Ú. v. EÚ L 283, 28. 10. 2008).
7. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2010/41/EÚ zo 7. júla 2010 o uplatňovaní zásady rovnakého zaobchádzania so ženami a mužmi vykonávajúcimi činnosť ako samostatne zárobkovo činné osoby a o zrušení smernice Rady 86/613/EHS (Ú. v. EÚ, L 180, 15. 7. 2010).
8. Smernica Rady 2010/18/EÚ z 8. marca 2010, ktorou sa vykonáva revidovaná Rámcová dohoda o rodičovskej dovolenke uzavretá medzi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a ETUC a zrušuje smernica 96/34/ES (Ú. v. EÚ L 68, 18. 3. 2010).

- 1) Zákon č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 1a) Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov.  
Zákon č. 315/2001 Z. z. o Hasičskom a záchrannom zbore v znení neskorších predpisov.  
Zákon č. 544/2002 Z. z. o Horskej záchrannej službe v znení neskorších predpisov.  
Zákon č. 35/2019 Z. z. o finančnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 1b) Zákon č. 346/2005 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 253/2007 Z. z.
- 1c) Zákon č. 570/2005 Z. z. o brannej povinnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2) Zákon č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 2a) § 13 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 87/2015 Z. z.
- 3) Zákon č. 370/1997 Z. z. o vojenskej službe v znení neskorších predpisov.
- 4) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 5; Ú. v. ES L 166, 30. 4. 2004) v znení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 zo 16. septembra 2009 (Ú. v. EÚ L 284, 30. 10. 2009).
- 5) § 5 ods. 1 písm. a) až h) a m), ods. 2 a 3 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov.
- 6) § 6 ods. 1 a 2 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 7) Zákon č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 7a) § 8 ods. 1 písm. c) zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 7aa) Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 7aaa) Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 7b) § 2 ods. 1 zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 8) § 31 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov.  
§ 67 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 23a) Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).
- 24) § 17 zákona č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 25) § 34 zákona č. 48/2002 Z. z.
- 25a) § 5 ods. 2 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 26) § 194 zákona č. 311/2001 Z. z.
- 26a) § 31a až 31g zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 204/2014 Z. z.
- 27) § 92 ods. 4 zákona č. 315/2001 Z. z.
- 28) § 8f zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení neskorších predpisov.

§ 161 zákona č. 315/2001 Z. z.

29) Zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

30) § 53 ods. 1, 5 až 7 zákona č. 131/2002 Z. z.

31) Zákon č. 131/2002 Z. z. v znení zákona č. 209/2002 Z. z.

32) § 25 ods. 1 zákona č. 29/1984 Zb. v znení neskorších predpisov.

33) § 69 ods. 2 zákona č. 131/2002 Z. z.

33a) Napríklad § 131 ods. 2 a 4, § 154 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. v znení zákona č. 348/2011 Z. z.

35) § 19 ods. 1 písm. n) a § 40 zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

35a) § 20 zákona č. 447/2008 Z. z.

35b) § 2 zákona č. 256/1998 Z. z. o ochrane svedka a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

35c) Zákon č. 378/2015 Z. z. o dobrovoľnej vojenskej príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

35d) Zákon č. 385/2019 Z. z. o kompenzačnom príspevku baníkom a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

36) Zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

38) Zákoník práce.

39) Zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 151/2010 Z. z.

39a) § 226 ods. 2 Obchodného zákonníka.

39b) Zákon č. 154/2001 Z. z. o prokurátoroch a právnych čakateloch prokuratúry v znení neskorších predpisov.

39c) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 564/2001 Z. z. o verejnom ochrancovi práv v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov.

Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

39d) Zákon č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

39e) § 71 ods. 9 zákona č. 35/2019 Z. z. v znení zákona č. 431/2021 Z. z.

40) § 11 ods. 2 písm. a) a b) a ods. 3 a 4 zákona č. 378/2015 Z. z.

41) Zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení zákona č. 438/2002 Z. z.

41a) § 2 zákona č. 7/2005 Z. z. v znení zákona č. 348/2011 Z. z.

42) Napríklad zákon č. 154/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

42a) Zákon č. 221/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

42b) Zákon č. 475/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.

42c) § 107 ods. 5 zákona č. 35/2019 Z. z.

42d) § 108, § 113 ods. 6 štvrtá veta a § 262 ods. 4 zákona č. 35/2019 Z. z. v znení zákona

č. 431/2021 Z. z.

42e) § 107 ods. 8 zákona č. 35/2019 Z. z.

43) § 49 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

44) Napríklad § 136 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

45) Napríklad § 136 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 210/2003 Z. z.

45a) § 166, § 168 ods. 5 a § 169 zákona č. 311/2001 Z. z.

45aa) Zákon č. 231/2019 Z. z. o výkone detencie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

45b) Zákon č. 280/2002 Z. z. o rodičovskom príspevku v znení neskorších predpisov.

46) Zákon č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov.

47) Občiansky zákonník.

48) § 122 Občianskeho zákonníka.

50) § 2 ods. 1 písm. m) a n) a § 12 ods. 2 písm. f) zákona č. 355/2007 Z. z.

50a) § 25 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

50b) § 12b zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 467/2019 Z. z.

51) Zákon č. 462/2003 Z. z. o náhrade príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

53) Napríklad § 162 zákona č. 311/2001 Z. z.

54) § 93 zákona č. 154/2001 Z. z.

55) § 40 až 45 a § 101 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

55a) Čl. 219 ods. 1 až 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 202, 7. 6. 2016) v platnom znení.

Čl. 12 ods. 12.1 Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky (Ú. v. EÚ C 202, 7. 6. 2016).

55aa) Napríklad zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

55ab) § 27b zákona č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa a o doplnení niektorých zákonov (zákon o pamäti národa) v znení zákona č. 283/2021 Z. z.

55b) Čl. 52 ods. 1 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 5; Ú. v. EÚ L 200, 7. 6. 2004) v platnom znení.

55c) Čl. 46 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 5/zv. 5; Ú. v. EÚ L 200, 7. 6. 2004) v platnom znení.

56) § 2 písm. a) zákona č. 125/1998 Z. z. o životnom minime a o ustanovení súm na účely štátnych sociálnych dávok.

56a) Napríklad čl. 1 nariadenia Rady (EHS Euroatom, ESUO) č. 259/1968 z 29. februára 1968, ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev a osobitné pravidlá, ktoré sa dočasne uplatňujú na úradníkov Komisie (Ú. v. ES L 56, 4. 3. 1968) v platnom znení, čl. 36 ods. 36.1 Protokolu o Štatúte Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky v platnom znení (Ú. v. EÚ C 326, 26. 10. 2012), čl. 1 rozhodnutia Európskej centrálnej banky ECB/1998/4 (1999/330/ES) z 9. júna 1998 o prijatí podmienok zamestnávania zamestnancov Európskej centrálnej banky (Ú. v. ES L 125, 19. 5. 1999) v platnom znení.

56b) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 200/2012 Z. z., ktorým sa ustanovuje spôsob určenia poistno-matematického ekvivalentu nároku na starobný dôchodok vo vzťahu k dôchodkovému systému Európskej únie alebo jej inštitúcie.

56c) § 45 ods. 6 zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 183/2014 Z. z.

58) § 24 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

59) Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

60) § 85 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení zákona č. 386/1997 Z. z.

60a) Zákon č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov.

61) § 214 až 216 zákona č. 311/2001 Z. z.

62) § 196 ods. 1 zákona č. 311/2001 Z. z.

63) § 196 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z.

64) § 196 ods. 3 zákona č. 311/2001 Z. z.

65) § 22 Zákonníka práce.

66) § 2 ods. 1 písm. b) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 90/1996 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.

67) § 2 ods. 1, 2 a 5 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

67a) Čl. 1 ods. 2 písm. a) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 zo 16. septembra 2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 284, 30. 10. 2009) v platnom znení.

68) Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

69) § 3 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme.

69a) Zákon č. 552/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

69b) Ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov.

69c) § 10 ods. 4 zákona č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 91/2016 Z. z.

71) Napríklad zákon č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 541/2004 Z. z. o mierovom využívaní jadrovej energie (atómový zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 513/2009 Z. z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

81) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

82) Zákon č. 263/1999 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

83) § 524 až 530 Občianskeho zákonníka.

87) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.  
Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.

88) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov.



Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 277/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov.

89) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

89a) Zákon č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

90) § 95 ods. 1 písm. b) zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

90a) § 65 ods. 4 zákona č. 43/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

90b) § 17a zákona č. 43/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

91) § 94 ods. 1 písm. c) zákona č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 67 ods. 2 a 3 zákona č. 328/2002 Z. z. v znení zákona č. 519/2007 Z. z.

91a) § 31 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

91c) § 31 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

92) § 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve.

92aa) § 4 ods. 1 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

92aaa) § 14 ods. 5 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení zákona č. 310/2016 Z. z.

92ab) § 23 ods. 4 písm. j), § 26 písm. a) a § 27b písm. c) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

92aba) § 66b ods. 3 písm. a) a § 66h ods. 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

92abb) § 11 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov.

92ac) Napríklad zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 543/2007 Z. z. o pôsobnosti organov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v znení neskorších predpisov, § 6 až 11 a § 34 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov.

92ad) § 73a ods. 12 zákona č. 131/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

92ae) § 157 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

92b) Exekučný poriadok.

92c) § 23 zákona č. 431/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

93) Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov.

93a) Zákon č. 285/2009 Z. z. o poskytovaní príspevku účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

93aa) § 29b ods. 6 zákona č. 580/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 77b zákona č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 34/2011 Z. z.

93ab) § 77c ods. 5 zákona č. 581/2004 Z. z. v znení zákona č. 250/2011 Z. z.

93ac) § 29b ods. 13 zákona č. 580/2004 Z. z. v znení zákona č. 250/2011 Z. z.

93ad) § 29b ods. 19 zákona č. 580/2004 Z. z. v znení zákona č. 77/2015 Z. z.

93ada) § 24 ods. 3 a § 24a zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

93adb) § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 394/2011 Z. z.

93adc) § 20 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 90/2016 Z. z. o úveroch na bývanie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

93add) § 2 ods. 1, 7 a 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení neskorších predpisov.

93ade) § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 8 zákona č. 90/2016 Z. z. v znení zákona č. 299/2016 Z. z.

93adf) Zákon č. 177/2018 Z. z. o niektorých opatreniach na znižovanie administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon proti byrokracii) v znení zákona č. 221/2019 Z. z.

93adg) Čl. 4 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

§ 30a zákona č. 523/2004 Z. z. v znení zákona č. 436/2013 Z. z.

93adh) Zákon č. 340/2012 Z. z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

93adi) § 7a zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení zákona č. 397/2021 Z. z.

93adj) § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. v znení zákona č. 213/2014 Z. z.

93adk) § 2 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

93adl) § 3 písm. h) zákona č. 323/2015 Z. z. o finančných nástrojoch financovaných z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

§ 25 ods. 5 písm. a) a § 25a ods. 6 zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19.

93adm) § 90 ods. 3 zákona č. 483/2001 v znení zákona č. 279/2017 Z. z.

94) § 44 zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 183/2014 Z. z.

95a) § 139 a 140a zákona č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 252/2012 Z. z.

95aa) Zákon č. 112/2015 Z. z. o príspevku športovému reprezentantovi a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

95aaa) Zákon č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov.

96) Zákon č. 215/2002 Z. z. o elektronickom podpise a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

96a) Zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

97) § 61 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

98) § 5 zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách.

99) § 27c ods. 5 zákona č. 553/2002 Z. z. v znení zákona č. 283/2021 Z. z.

100a) § 26 ods. 3 zákona č. 43/2004 Z. z.

100aa) Napríklad zákon č. 328/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 43/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 650/2004 Z. z. o doplnkovom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

100ab) § 73 ods. 10 a § 74 ods. 7 písm. h) zákona č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

100ac) § 73 ods. 1 až 8 a 10 zákona č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.

100ad) Zákon č. 417/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov.

100ae) § 19 zákona č. 447/2008 Z. z.

100af) Napríklad zákon č. 238/1998 Z. z. o príspevku na pohreb v znení neskorších predpisov, zákon č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, zákon č. 571/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

- 100ag) Zákon č. 627/2005 Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov.
- 100ah) § 64 až 70 zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 100ai) § 716 až 719 Obchodného zákonníka.
- 100aj) Napríklad § 8 ods. 10 zákona č. 523/2004 Z. z. v znení zákona č. 171/2005 Z. z., § 92 ods. 11 zákona č. 448/2008 Z. z.
- 100ak) § 14 zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 100b) § 27 ods. 2 zákona č. 43/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 100c) § 6 ods. 1 zákona č. 98/1987 Zb. o osobitnom príspevku baníkom v znení neskorších predpisov.
- 101) § 8a ods. 1 písm. r) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. v znení zákona č. 158/2001 Z. z.
- 101c) Zákon č. 296/2020 Z. z. o 13. dôchodku a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- 102) Civilný sporový poriadok.
- 102a) § 45 zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 183/2014 Z. z.
- 102aa) Zákon č. 5/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.  
Zákon č. 125/2006 Z. z. o inšpekcii práce a o zmene a doplnení zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 102ab) Zákon č. 7/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 102b) § 46 a 46a zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 183/2014 Z. z.
- 104) Napríklad zákon Slovenskej národnej rady č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 105) Napríklad § 8 ods. 1 Trestného poriadku, zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. v znení neskorších predpisov.
- 106) Zákon č. 241/2001 Z. z. v znení zákona č. 418/2002 Z. z.
- 106a) Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 618/2004 Z. z.
- 107) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).
- 108) Napríklad § 56 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok).
- 109) § 109 ods. 1 zákona č. 131/2002 Z. z.
- 110) § 23 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení zákona č. 222/2003 Z. z.
- 111) Zákon č. 306/2002 o zvýšení dôchodkov v roku 2002, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia.  
Zákon č. 222/2003 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2003 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia.
- 112) § 184 vyhlášky Federálneho ministerstva práce a sociálnych vecí č. 149/1988 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o sociálnom zabezpečení.
- 113) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 113a) Zákon č. 592/2006 Z. z. o poskytovaní vianočného príspevku niektorým poberateľom dôchodku a o doplnení niektorých zákonov.
- 113b) § 5d zákona č. 285/2009 Z. z. v znení zákona č. 265/2021 Z. z.
- 114) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení

neskorších predpisov.

115) § 123f zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 555/2007 Z. z.

116) Zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov.

117) Zákon č. 305/1999 Z. z. o zmiernení niektorých krívd osobám deportovaným do nacistických koncentračných táborov a zajateckých táborov v znení neskorších predpisov.

118) § 123m zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 434/2008 Z. z.

119) Čl. 25 Rozhodnutia Európskeho parlamentu 2005/684/ES, Euratom z 28. septembra 2005, ktorým sa prijíma štatút poslancov Európskeho parlamentu (Ú. v. EÚ L 262, 7. 10. 2005).

120) § 6 ods. 2 písm. a) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

121) § 123ac zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 252/2012 Z. z.

122) § 123ae zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 252/2012 Z. z.

123) § 123aq zákona č. 43/2004 Z. z. v znení zákona č. 25/2015 Z. z.

124) § 35 zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

124a) § 7 ods. 4 písm. a) zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 653/2007 Z. z.

125) § 5 ods. 7 písm. n) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 63/2018 Z. z.

126) § 5 ods. 7 písm. o) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 63/2018 Z. z.

127) § 5 ods. 7 písm. p) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení zákona č. 368/2018 Z. z.

128) § 118 ods. 4 písm. a) zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 63/2018 Z. z.

§ 20 ods. 1 písm. f) zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 63/2018 Z. z.

§ 142 ods. 1 písm. g) zákona č. 55/2017 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 63/2018 Z. z.

129) § 130 ods. 2 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 20 ods. 2 zákona č. 553/2003 Z. z. v znení zákona č. 63/2018 Z. z.

§ 142 ods. 5 zákona č. 55/2017 Z. z. v znení zákona č. 63/2018 Z. z.

130) § 118 ods. 4 písm. b) zákona č. 311/2001 Z. z. v znení zákona č. 63/2018 Z. z.

§ 20 ods. 1 písm. g) zákona č. 553/2003 Z. z. v znení zákona č. 63/2018 Z. z.

§ 142 ods. 1 písm. h) zákona č. 55/2017 Z. z. v znení zákona č. 63/2018 Z. z.

131) § 134 zákona č. 311/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 29 ods. 2 zákona č. 553/2003 Z. z. v znení zákona č. 474/2008 Z. z.

§ 160 ods. 2 zákona č. 55/2017 Z. z.

132) § 5 ods. 7 písm. n) a o) zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

133) § 5 a 6 zákona č. 600/2003 Z. z. v znení zákona č. 468/2011 Z. z.

134) § 2 ods. 15 zákona č. 431/2002 Z. z. v znení zákona č. 333/2014 Z. z.

135) § 5 ods. 4 písm. h) a § 48 ods. 4 písm. e) zákona č. 355/2007 Z. z.

136) § 21 zákona č. 67/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19.

137) § 49 ods. 3 zákona č. 595/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

§ 21 zákona č. 67/2020 Z. z.

